PORADNIK PSYCHOLOGICZNY

EKSPERCI ODPOWIADAJĄ CZYTELNIKOM

▶ Dodatek specjalny

PORADNIK ZDROWOTNY

CZY BĘDZIESZ MIEĆ CUKRZYCĘ

▶ 22-23

GAZETA wyborcza
wyborcza.pl
NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 13 marca 2026 | Redaktorka prowadząca Alina Janusz | Cena gazety 11,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 60.11159, 1

Nakład 88 tys. + 317 tys. prenumerat cyfrowych

FOT. EARL GIBSON III/DEADLINE VIA GETTY IMAGES, MARIO ANZUONI/REUTERS

KTO WYGRA, A KTO POWINIEN WYGRAĆ?

▶ 16-17

- Rozmowa z Pawłem Tałankinem, nominowanym do Oscara ▶ 10-11
- Hollywood odkrywa inne kolory ▶ w sobotę w „Wyborczej”

Przed wyborami na Węgrzech

Putin pomaga Orbánowi

Fabryka trolli z Moskwy ma odpowiadać za antyukraińską narrację w węgierskim internecie. To ta sama agencja, która wspierała w mołdawskich wyborach prezydenckich prokremlowskiego kandydata.

Michał Kokot

Brytyjski „Financial Times” podaje, że w ostatnich dniach na Węgrzech znacznie wzmocniła się antyukraińska narracja prowadzona przez użytkowników zarejestrowanych za granicą.

Na Węgrzech od kilku tygodni rząd toczy intensywną antyukraińską kampanię. W ubiegłym tygodniu węgierskie służby zatrzymały ukraińską furgonetkę przewożącą duże ilości gotówki do banku w Austrii. Politycy rządzącego Fideszu stwierdzili, że to gotówka „mafii wojennej”. Węgrzy zajęli też środki i deportowali Ukraińców, którzy przewozili pieniądze.

Ruch w węgierskim internecie na niespotykaną skalę

Kijów tłumaczył, że środki były przewożone w ramach zaplanowanego wcześniej transportu gotówki pomiędzy bankami państwowymi. Ale chwilę później fałszywe zdjęcia złodziei przewożących łupy przez terytorium Węgier, pochodzące rzekomo z Ukrainy, opublikował rządowy tabloid Ripost.hu. Pod jego postem na Facebooku pojawiło się aż 130 tys. reakcji, w większości z zagranicy.

Tak wielki ruch w reakcji na jeden post na 10-milionowych Węgrzech był dotąd niespotykany. Dziennikarze wiążą go z operacją prowadzoną przez Rosjan, za którą ma odpowiadać fabryka trolli o nazwie Social Design Agency (SDA) z siedzibą w centrum Moskwy. SDA miała rozpocząć prace na Węgrzech w ubiegłym miesiącu.

Przed dwoma laty ta sama agencja wspierała w sieci ruch dla prorosyjskiego kandydata Alexandra Stoianoglo w mołdawskich wyborach prezydenckich (ostatecznie zwyciężyła je prozachodnia Maia Sandu).

W październiku 2024 r. OKO.press informowało, że SDA generuje też fałszywy ruch w polskim internecie, wspierając antyukraińskie narracje. Był to element operacji „Doppelgänger” polegającej na masowej dezinformacji prowadzonej przez Rosjan. W Polsce sfałszowany został m.in. portal tygodnika „Polityka”. Za działania w ramach tej operacji SDA została przez Zachód objęta sankcjami.

Obecne działania SDA na Węgrzech koncentrują się wokół podsuwania influencerom antyukraińskiej narracji

Obecne działania SDA na Węgrzech koncentrują się wokół podsuwania influencerom antyukraińskiej narracji. W lutym SDA zidentyfikowała 50 prorosyjskich i 30 opozycyjnych potencjalnych źródeł w internecie, które mogłyby ją szerzyć.

„Ingerując w narrację wyborczą, trzeba pamiętać, że bezpośrednie wsparcie ze strony Rosji może przynieść odwrotny skutek do zamierzonego” – przestrzega analiza SDA, do której dotarli dziennikarze „Financial Timesa”.

O sprawie przed tygodniem pierwszy pisał portal Vsquare. Szabolcs Panyi, węgierski dziennikarz portalu mający dobre źródła w służbach, potwierdził rosyjski wpływ na węgierską kampanię wśród oficerów z trzech krajów UE i NATO. Za operację odpowiadać ma Siergiej Kirijenko, zastępca szefa administracji prezydenta Rosji Władimira Putina.

Kirijenko od co najmniej dwóch lat odpowiada za wpływ na przebieg wyborów w krajach, które są postrzegane jako państwa rosyjskiej strefy wpływu, za które – według Panyiego – obecnie uznawane są również Węgry.

Węgierski rząd zaprzecza temu, by Rosjanie wywierali wpływ i mieli udział w obecnej kampanii wyborczej. W podobnym tonie wypowiadają się Rosjanie.

Awantura wokół rurociągu „Przyjaźń”

Relacje ukraińsko-węgierskie zaostrzyły się wraz z awanturą wokół rurociągu „Przyjaźń”, przez który na Węgry nie płynie już rosyjska ropa. Ukraińcy utrzymują, że zbombardowany przez Rosjan rurociąg jest obecnie w naprawie. Wiary temu nie dają Węgrzy, którzy zablokowali 90 miliardów euro unijnej pożyczki przeznaczonej dla Ukrainy między innymi na zakup broni.

W środę do Ukrainy udała się węgierska delegacja, by rzekomo sprawdzić stan techniczny rurociągu. Prezydent Ukrainy twierdzi, że wizyta nie była z nim konsultowana.

– Nie wiem, co tutaj robi ta delegacja. Kilku ludzi przyjechało na prywatną wycieczkę – powiedział w środę Wołodymyr Zełenski. ●

Wydaje Wyborcza Sp. z o. o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X 11>
9 770860 908150

1 RP

eprasa.pl c836ae6614

Rosyjski hymn na paralimpiadzie

Wyobraź sobie Deutschlandlied w 1940 r.

Leniarski

Rosyjski hymn na zimowej paralimpiadzie we Włoszech wybrzmiał już czterokrotnie. Głosami krajów dalekich od wojny, jaką rozpętała Rosja w Ukrainie, Międzynarodowy Komitet Paralimpijski zdecydował, że Rosjanie mogą startować w igrzyskach sportowców niepełnosprawnych na galowo: w barwach narodowych, z imperialnym godłem na piersi oraz hymnem w razie zwycięstwa.

Warwara Woronczyszyna ze łzami wzruszenia śpiewała „Rosja to nasze święte mocarstwo" na podium paraigrzysk jako pierwsza Rosjanka od ponad 12 lat, bo po raz ostatni hymn zabrzmiał na paraigrzyskach w 2014 r. w Soczi.

Ktoś powie: „Zaraz, zaraz, to tak długo Rosjanie byli wyrzutkami?"

Byli. Wywalono ich z hukiem w sierpniu 2016 r., tylko że początkowo nie z powodu inwazji i zbrodni wojennych (to później), ale z powodu oszustw. 21 medali w Soczi zdobyli niepełnosprawni sportowcy rosyjscy, których próbki moczu wyczyścili państwowi chemicy z pomocą funkcjonariuszy Federalnej Służby Bezpieczeństwa (FSB). Ile trzeba mieć w sobie obłudy, żeby oszukiwać niepełnosprawnego rywala i wygłaszać górnolotne słowa o równości w sporcie?

Za Rosją w decydującym głosowaniu o powrocie na paralimpiadę ujęły się głównie kraje Afryki, Ameryki Płd. i Azji. Nie tylko daleko za granicą, ale nawet w Polsce słychać głosy, że wykluczenie reprezentacji nie jest właściwą drogą, bo polityka musi pozostać oddzielona od sportu. Przecież Niemcy po II wojnie światowej wrócili do sportu – mówią sojusznicy Rosji w tej sprawie, choć porównywanie jej do nazistów nie leży w interesie Kremla.

Tak jest, Niemcy wystartowali po raz pierwszy po wojnie na igrzyskach w 1952 r. Najpierw jednak tamta wojna się skończyła, zbrodniarze wojenni zostali osądzeni, państwo i jego hitlerowscy funkcjonariusze ukarani. Żałujemy, że ten proces nie był idealny, jednak główni przestępcy zostali powieszeni, zmarli w więzieniu po dożywotnich wyrokach, przesiedzieli w nich wiele lat, a państwo przyznało się do winy i zapłaciło kontrybucje.

Nie mam nic przeciwko powrotowi Rosjan do sportu, do igrzysk, do paraigrzysk, do śpiewania hymnu, a nawet do obnoszenia się z imperialnym godłem – pod warunkiem, że między Rosją a Ukrainą zostanie osiągnięty pokój, zbrodniarzy wojennych osądzą międzynarodowe trybunały, a Kreml zapłaci za zniszczenie sąsiedniego kraju. Do tego jeszcze daleko – agresja na Ukrainę trwa, arcyłotrzy są na wolności, satrapia Putina żyje i rani.

Podobne opinie, racjonalizujące powrót Rosji do świata normalnych wartości, są niepojęte w Polsce, a jednak je wyraźnie słychać. Przeprowadźmy pewną analogię. Wiecie, że w 1940 r. igrzyska olimpijskie miały się odbyć w Tokio? Wojna Japonii z Chinami spowodowała jednak, że MKOl wskazał zastępczego gospodarza – stolicę Finlandii, Helsinki. W grudniu 1939 r. ostatecznie odwołano igrzyska, m.in. z powodu napaści Niemców, a potem ZSRR, na Polskę i ze względu na wojnę zimową Związku Sowieckiego z Finlandią.

Wyobraźmy sobie, że MKOl – powołując się na odrębność polityki i sportu oraz olimpijską misję pokoju – nie odwołał igrzysk w grudniu 1939 r., dokładnie wtedy, gdy Einsatzgruppen i NKWD realizowały w swoich strefach okupacyjnych Intelligenzaktion i na różne sposoby masakrowały polskich cywilów. Następnie wyobraźmy sobie, że Hitler dogaduje się, w imię utrzymania pokoju, z Francją i Anglią. Dzięki temu latem 1940 r. do Helsinek wyruszają przedstawiciele morderców polskich oficerów w Katyniu, ich kolegów rozstrzeliwujących cywili w Palmirach (tak jak niedawno Rosjanie zabijali masowo Ukraińców w Buczy czy Izjum).

Startują razem z polskimi olimpijczykami, trenującymi we Francji (bo trzeba pokazać światu, że wciąż istniejemy). Zuchy z ZSRR i III Rzeszy triumfują często, pokonują naszych w różnych sportach. Na podium słuchają i śpiewają Das Deutschlandlied i Międzynarodówkę ze łzami wzruszenia, bo tyle poświęcili dla sportu, dla Hitlera, dla Stalina.

To właśnie się dzieje teraz. ●

Radosław Leniarski

Meksyk

Blokada przed mistrzostwami

FOTOREUTERS/LUIS CORTES

11 marca 2026 r. Kierowcy taksówek zablokowali dostęp do portu lotniczego im. Benito Juáreza. To protest przeciwko aplikacji do zamawiania przejazdów, która działa wokół lotniska. Za trzy miesiące rozpoczynają się w kraju Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej 2026.

Sprzeciwiam się takiemu populizmowi jak uprawia pan poseł Przemysław Czarnek. Jesteśmy w stanie w ciągu 5-6 godzin pracy uwolnić pana posła od tego ciężaru posiadania instalacji odnawialnych źródeł energii

MATTHEW HALABA
ekspert od energetyki i wolontariusz Fundacji Igora Tracza, która pomaga Ukrainie

Andrzej rysuje

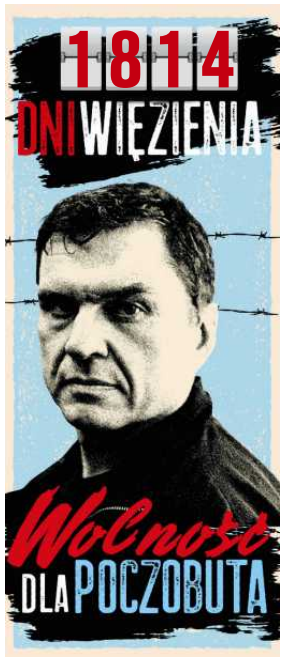

www.nekrologi.wyborcza.pl/34425287

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ŚP

Marii Kuraś

zmarłej 12 marca 2026 roku

Bartłomiejowi Kurasiowi
oraz
Oldze Szpunar-Kuraś

wyrazy szczerego współczucia i słowa wsparcia z powodu śmierci

Mamy i Teściowej

składają

koleżanki i koledzy z „Gazety Wyborczej"

1 RP

eprasa.pl c836ae6614

Rejs po Karaibach z Houston
kosmiczna przygoda na morzu

Nowość

Wyjątkowa podróż łącząca zwiedzanie Houston – centrum amerykańskiej astronautyki z komfortowym rejsem po zachodnich Karaibach na pokładzie nowoczesnego statku MSC Seascape i postojami na Cozumel, Roatán oraz Costa Maya. To doskonale zbalansowana wyprawa, oferująca bogactwo atrakcji zarówno na lądzie, jak i na morzu.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Houston. **Dz. 2** Wizyta w Space Center Houston i panoramiczne zwiedzanie miasta. **Dz. 3** Houston – San Bernard National Wildlife Refuge – Galveston i zaokrętowanie na statku. **Dz. 4–5** Dni na morzu – Zatoka Meksykańska. Relaks na pokładzie. **Dz. 6** Costa Maya (Meksyk). Czas wolny i relaks na plaży lub wycieczka fakultatywna do miasta Majów - Chacchoben. **Dz. 7** Isla de Roatán (Honduras). Relaks na plaży lub wycieczki fakultatywne. **Dz. 8** Cozumel (Meksyk). Wizyta w barwnym mieście San Miguel oraz możliwość snorkelingu w krystalicznie czystych wodach Morza Karaibskiego. **Dz. 9** Dzień na morzu podczas rejsu po Morzu Karaibskim w drodze powrotnej do Houston. **Dz. 10** Przypłynięcie do Galveston i powrót do domu. **Dz. 11** Przylot do Polski.

Pełne wyżywienie podczas rejsu

11 dni | Wyloty z Warszawy
20/11 2026, 15/01, 29/01 2027
od 10.998,–

2 posiłki dzienne

Peloponez – kolebka europejskiej kultury

Fantastyczna podróż kulturowa, podczas której odkryjemy tajniki włoskiego stylu życia i poznamy włoską kulturę, kuchnię, język oraz doskonałe wina.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot Warszawa-Ateny. Krótkie zwiedzanie stolicy Grecji. Przejazd do Tolo. **Dz. 2** Tolo oraz historia wojny trojańskiej podczas wycieczki do Asini. Wprowadzenie do historii Grecji i języka greckiego. **Dz. 3** Pierwsza stolica nowożytnej Grecji – Nafplio. **Dz. 4** Podróż przez historię Grecji, teatr w Epidauros i produkcja oliwy z oliwek. **Dz. 5** Starożytne Mykeny i Lwia Brama. **Dz. 6** Dzień wolny, wieczorem nauka tradycyjnego tańca greckiego. **Dz. 7** Małe wioski Arkadii z obiadem w lokalnej restauracji. **Dz. 8** Wizyta w Atenach i powrót do Warszawy.

8 dni | Wyloty z Warszawy 16/05, 03/11 2026
od 4.798,–

Nowość

Klasyczna Toskania i Cinque Terre

Historyczne miasta, góry z marmuru w Carrara i malownicze wybrzeża Ligurii od Portofino aż do Pizy.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot Warszawa – Bolonia i przejazd do hotelu w Montecatini Terme. **Dz. 2** Lukka i Piza – historyczne perły Toskanii. **Dz. 3** Florencja – kolebka renesansu. **Dz. 4** Dzień wolny lub wycieczka fakultatywna do San Gimignano z wizytą w winnicy. **Dz. 5** Montecatini Terme – marmury Carrara – lardo w górskim miasteczku Colonnata – Cavi. **Dz. 6** Rapallo, Portofino i San Fruttuoso – Rejs wzdłuż liguryjskiego wybrzeża. **Dz. 7** Cinque Terre – podróż pociągiem przez pięć wyjątkowych miasteczek. **Dz. 8** Ostatnie zakupy w Bolonii i przelot do Polski.

8 dni | Wyloty z Warszawy 26/05, 08/09, 13/10 2026
od 6.298,–

Oslo, Bergen i norweskie fiordy

Udaj się do najpiękniejszych miejsc w kraju wikingów. Zobacz majestatyczne fiordy, góry rzeźbione lodowcem i wodospadami oraz klimatyczne miasteczka Norwegii.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Oslo. Przejazd do Hamar. **Dz. 2** Hamar – Lillehammer – Droga Trolli – Geiranger. Skocznia w Lillehammer, dolina Gudbrandsdalen. **Dz. 3** Geiranger – Hellesylt – Sognefjorden – Bergen. Wycieczka statkiem po fiordzie z Geiranger do Hellesylt. **Dz. 4** Bergen – Gudvangen – Flåm – Geilo. Spacer po Bergen. Wycieczka statkiem po fiordzie między Gudvangen i Flåm. **Dz. 5** Geilo – Oslo. Zwiedzanie Oslo, ulica Karl Johan i park Frognerparken. **Dz. 6** Czas wolny. Wylot z Oslo do Warszawy.

6 dni | Wyloty z Warszawy 10/07/, 16/07, 12/08, 18/08 2026 | od 5.998,–

albatros.pl | rezerwacja +48 22 128 48 81

Warszawa, ul. Marszałkowska 76 (8 piętro)

Kod reklamy: GW10

Cena zawiera: BILETY WSTĘPÓW, opiekę polskiego pilota, przeloty rejsowe, zakwaterowanie w pokojach 2-os., wyżywienie i transport zgodnie z programem, ubezpieczenie podstawowe.

Kraj/34422757

eprasa.pl c836ae6614

Śledztwo „Wyborczej”

Układ w gminie pod Radomiem

Prawomocny wyrok, miliony z dotacji i rodzinny biznes w tle. W gminie Klwów powstał układ, w którym granica między publicznym groszem a prywatnym portfelem jest cienka.

• **Zajazd Lwowski, na terenie którego działa dotowany z publicznych pieniędzy Zakład Aktywności Zawodowej**
FOT. MARCIN KUCEWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Małgorzata Rusek

Kościół, urząd gminy, strażnica OSP, samolot. I jeszcze dom weselny. Wszystko wzdłuż jednej ulicy w Klwowie. To wioska w powiecie przysuskim niedaleko Radomia, ścisłe centrum paprykowego zagłębia Polski.

Klwów ma też własne centrum – centrum weselne pod nazwą Zajazd Lwowski. Chętni do wynajmu sali mogą nie zdawać sobie nawet sprawy, że wybierając mniejszą salę, będą zawierać umowę ze stowarzyszeniem utrzymującym się z publicznych pieniędzy. Większe sale należą do prywatnej spółki rodzinnie powiązanej z byłym wójtem Klwowa. Stowarzyszenie podobnie – jest prowadzone przez jego bliskich: żonę i byłego podwładnego. Rozdział biznesów nie jest klarowny i, jak w końcu przyznaje sam wójt, może być mylący.

W 2013 roku przyjechała tu reporterka „Dużego Formatu” Małgorzata Kolińska-Dąbrowska i napisała reportaż pt. „Wójt bierze wszystko”. Pytała wówczas: „Kto zgarnia setki tysięcy za organizację wesel? Niepełnosprawni? Stowarzyszenie założone przez pracowników urzędu gminy? Czy wójt?”.

Sieć powiązań byłego wójta w powiecie przysuskim

Rzecz dotyczy nieruchomości przy Opoczyńskiej 45. To tu w budynku należącym do ówczesnego wójta Piotra Papisa z PSL powstał Zakład Aktywności Zawodowej. Budynek przebudowano i wyremontowano za pieniądze z PFRON. W tygodniu niepełnosprawni robili stroiki i cmentarne wieńce, w weekendy organizowano tu huczne wesela. „Mam przed sobą wielgachny ni to zajazd, ni to hotel, ni to spa dla zachodnich gości. Powierzchnia budynku? Jak się okaże, 1500 m kw. plus prawie 6 tys. m działki” – opisywała reporterka. Gdyby przyjechała tu teraz, dopiero by oniemiała, widząc, jak ten ni zajazd, ni hotel wygląda obecnie.

– Najpierw byłem zły, że tak napisała, że gdzieś te pieniądze, nie wiadomo gdzie idą. Po tej publikacji mieliśmy kontrole wszystkich możliwych instytucji: CBA, NIK, urząd skarbowy, urząd marszałkowski, prokuratura. I nie znaleźli żadnych nieprawidłowości. Za to reklamę nam „Wyborcza” zrobiła niezłą, teraz to zapisy na wesela mamy na dwa lata naprzód – mówi Piotr Papis, 53-letni dziś lokalny samorządowiec. W latach 2006-24 był wójtem Klwowa, a do niedawna radnym Sejmiku Województwa Mazowieckiego z legitymacją PSL.

Kilka dni temu powiadomił przewodniczącego sejmiku, że rezygnuje z mandatu. – Ze względów zdrowotnych – zastrzega. Termin rezygnacji dziwnie jednak zbiegł się z prawomocnym wyrokiem skazującym, co i tak dla Piotra Papisa oznaczałoby utratę mandatu. Pytam więc, czy zrobił krok wyprzedzający. Zaprzecza. Ale fakt jest taki, że sąd 19 lutego tego roku uznał go za winnego podania nieprawdy w oświadczeniach majątkowych, które składał jako wójt Klwowa. Chodziło o źle podaną powierzchnię użytkową i wartość budynku, który wójt wynajmuje Zakładowi Aktywności Zawodowej.

Piotr Papis został wójtem Klwowa po raz pierwszy w 2006 roku – miał wtedy 33 lata – i nieprzerwanie rządził gminą do ostatnich wyborów samorządowych w 2024 roku. Od zawsze w barwach Polskiego Stronnictwa Ludowego. Gdy tylko został wójtem, prywatnie kupił niedokończony budynek przy Opoczyńskiej 45. To zaledwie trzy działki od siedziby urzędu gminy.

Piotr Papis teraz opowiada, że gdy tylko nabył niedokończony budynek domu mieszkalnego przy Opoczyńskiej, od razu dostał propozycję odkupienia od zagranicznej spółki, która ma markety w całej Polsce. Ale zdecydował, że nie sprzeda, bo chciał chronić małe, wiejskie sklepiki i nie wpuszczać im dużej konkurencji. W 2009 r. zgłosiło się do niego Stowarzyszenie Abstynentów „Opoka” z Przysuchy z Włodzimierzem Krupą na czele. Krupa to z kolei działacz społeczny, dobry znajomy starosty przysuskiego z PiS Mariana Niemirskiego. To on też stoi za dwiema fundacjami: „Opoka dla Was”, która wyrosła ze Stowarzyszenia „Opoka”, a jej prezesem jest żona Krupy – Małgorzata, oraz „Admar”, w której prezeską jest partnerka życiowa Krupy. Obie fundacje hojnie czerpią z publicznych pieniędzy, głównie dzięki konkursom ogłaszanym przez Starostwo Powiatowe w Przysusze. Rocznie każda z nich otrzymuje ponad 5 mln zł. Starosta Niemirski, Krupa oraz obie prezeski przekonują, że znajomości nie mają znaczenia przy przyznawaniu milionowych dotacji, ale też okazało się, że zarówno starosta, jak i prezeska „Admaru” oraz małżeństwo Krupów kupili mieszkania w wakacyjnym kurorcie w Hiszpanii, w odstępnie kilku miesięcy i za pośrednictwem tego samego notariusza. Starosta nadal twierdzi, że to przypadek.

Ale wróćmy do Klwowa. Włodzimierz Krupa, jako prezes Stowarzyszenia „Opoka”, zaproponował wójtowi Papisowi utworzenie w gminie Zakładu Aktywności Zawodowej.

ZAZ-y to miejsca, które zapewniają zatrudnienie osobom niepełnosprawnym, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną. Organizatorem ZAZ-u może być samorząd, stowarzyszenie czy fundacja, a ich finansowanie, na mocy ustawy, zapewnia PFRON. Pieniądze do organizatora przekazuje samorząd województwa, w tym konkretnym przypadku Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie. Pieniądze z PFRON mogą sfinansować m.in. przystosowanie budynku przyszłego ZAZ-u do potrzeb osób niepełnosprawnych. I tak się stało w przypadku niedokończonego domu przy Opoczyńskiej 45 w Klwowie. Bo wójt na siedzibę Zakładu Aktywizacji Zawodowej zaproponował swoją nieruchomość, którą kupił za 60 tys. zł i wydzierżawił „Opoce” na 10 lat. Na początku czynsz dzierżawny wynosił 20 tys. zł miesięcznie, teraz nieco mniej – rocznie 150 tys. zł. Remont i adaptacja budynku należącego do wójta kosztowała 680 tys. zł, te wydatki pokrył PFRON.

Urządzono tam dużą salę bankietową na 250 osób, profesjonalną kuchnię wyposażoną w typowo restauracyjne sprzęty. I zaczęto organizować bankiety, przyjęcia i wesela. Głównie w weekendy, bo w tygodniu urzędowali tam niepełnosprawni. Trudno było stwierdzić, co jest działalnością ZAZ-u, a co już prywatnym przedsięwzięciem wójta i jego bliskich. Wójt Papis w oświadczeniu majątkowym za 2012 rok wykazał, że należąca do niego nieruchomość była wtedy warta 900 tys. zł. Dzisiaj to na pewno dużo więcej.

Starosta Niemirski, Krupa oraz obie prezeski przekonują, że znajomości nie mają znaczenia przy przyznawaniu milionowych dotacji, ale też okazało się, że starosta, jak i prezeska „Admaru” oraz małżeństwo Krupów kupili mieszkania w kurorcie w Hiszpanii, za pośrednictwem tego samego notariusza

W 2012 roku drogi Włodzimierza Krupy i wójta Papisa się rozeszły. Wójt, jak relacjonuje, nie chciał zaprzepaszczać idei Zakładu, bo ten zapewniał zatrudnienie dziesiątkom osób niepełnosprawnych, które nigdzie indziej nie znalazłyby pracy. Zainicjował więc powstanie nowego stowarzyszenia „Gmina Klwów – Wspólne Marzenia”, które przejęło prowadzenie ZAZ-u w należącym do wójta budynku. Prezesem Stowarzyszenia został Marcin Szymański, podwładny wójta z urzędu, obecnie kierownik referatu zamówień publicznych. Wiceprezeską i dyrektorką Zakładu – Anna Ślusarczyk, obecnie Papis – żona wójta. Około 2017 roku na tej samej posesji wybudowano kolejne budynki z salami bankietowymi oraz częścią hotelową. Ta największa sala może pomieścić nawet 450 gości, a są jeszcze dwie – wspomniana wcześniej na 250 i nowa na 120 gości. Jest też altana, miejsce na grilla, plac zabaw dla dzieci, parkingi i tereny zielone. To Zajazd Lwowski – ogromny kompleks weselny.

Szukam siedziby stowarzyszenia, znajduję Zajazd Lwowski

Pojechałam na miejsce. Postanowiłam w monumentalnym kompleksie poszukać siedziby Stowarzyszenia „Wspólne Marzenia”, które prowadzi Zakład Aktywności Zawodowej. Szyldu na bramie nie ma, ani śladu instytucji, która korzysta z publicznych pieniędzy. Dopiero uważny obserwator zauważy, że przed pierwszym z budynków, na wielkim neonie na ziemi przed wejściem z napisem „Sala Lustrzana”, drobniejszym drukiem napisano: „Zakład Aktywności Zawodowej”.

Szukam siedziby stowarzyszenia, pod drzwi biura podprowadzają mnie pracownicy ZAZ-u. Na drzwiach szyldu jednak brak. Nikt ze stowarzyszenia rozmawiać nie chce, odsyłają do prezesa. A prezes Szymański, w tamtym momencie jest w... Urzędzie Gminy Klwów. Dzwonię do niego z prośbą o spotkanie, bo i tak już podjechałam pod siedzibę urzędu. Ale prezes-kierownik informuje, że rozmawiać nie będzie, bo jest

eprasa.pl c836ae6614

Śledztwo „Wyborczej”

Sieć powiązań wokół byłego wójta Klwowa

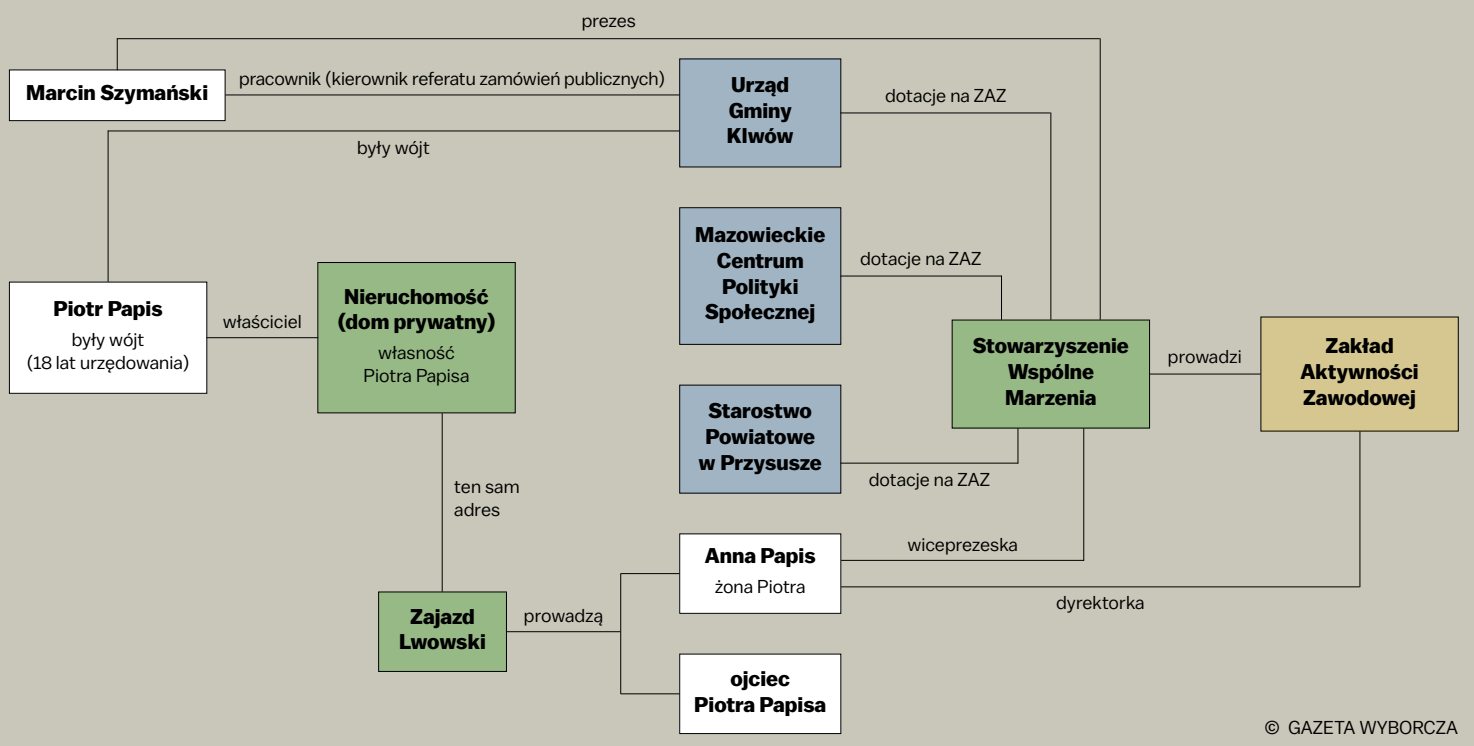

w pracy, a oddziela pracę zawodową od działalności w stowarzyszeniu. Oddziela tak skutecznie, że w oświadczeniu majątkowym, które jako osoba upoważniona do wydawania decyzji w imieniu wójta musi składać, nie wspomniał, że jest prezesem stowarzyszenia prowadzącego Zakład Aktywności Zawodowej, który z kolei prowadzi działalność gospodarczą i korzysta z publicznych pieniędzy.

– Oświadczenia majątkowe składane są przeze mnie skrupulatnie, zgodnie z moją najlepszą wiedzą i obowiązującymi przepisami. Nie osiągam żadnych przychodów z tytułu pełnienia funkcji prezesa stowarzyszenia – wyjaśnia w mailu przesłanym do redakcji. Tyle że niepobieranie wynagrodzenia z racji pełnienia funkcji prezesa nie zwalnia go z ustawowego obowiązku ujawnienia samego faktu zasiadania we władzach organizacji.

Stowarzyszenie „Wspólne Marzenia” jest wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, ale nie do rejestru przedsiębiorców. Nie ma zatem w KRS ogólnodostępnych sprawozdań finansowych, w których można byłoby sprawdzić, jakiej wysokości dotacje i z jakich źródeł otrzymuje organizacja. Prezes wskazuje, że sprawozdania oraz inne dokumenty finansowe są dostępne w Krajowej Administracji Skarbowej. Ale KAS tych informacji nie udostępni, bo chroni je tajemnica skarbowa. Pozostaje zwrócić się do wszystkich instytucji, które takie dotacje mogły przyznać. Sprawdzamy więc przynajmniej w kilku z nich.

Miliony dotacji na ZAZ w Klwowie

Na działalność Zakładu Aktywności Zawodowej, który obecnie zatrudnia 44 osoby niepełnosprawne, stowarzyszenie otrzymało z PFRON za pośrednictwem Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej w ciągu ostatnich pięciu lat ponad 10 mln zł. Dodatkowo pieniądze na prowadzenie ZAZ przekazywał z własnego budżetu samorząd województwa, a stowarzyszenie jeszcze startuje w konkursach ogłaszanych przez gminy i powiaty. Tu znów roczne dotacje przekraczają milion złotych, a stroną w umowie jest m.in. Starostwo Powiatowe w Przysusze, urzędy gminy w Potworowie, Rusinowie, Wieniawie czy Klwowie. Wychodzi więc na to, że urząd, także za czasów, gdy na jego czele stał Piotr Papis – w drodze konkursu – przyznał dotacje stowarzyszeniu, w którym prezesem jest kierownik referatu zamówień publicznych i dawny podwładny wójta, dyrektorką Zakładu Aktywności Zawodowej – żona wójta, a zakład działa w dzierżawionej od wójta nieruchomości, za co stowarzyszenie mu płaci. A na tej samej działce działa prowadzący działalność gospodarczą Zajazd Lwowski prowadzony przez osoby o nazwisku... Papis.

▶ **Piotr Papis, były wójt Klwowa i były radny wojewódzki, właściciel budynku, w którym działa Zakład Aktywności Zawodowej**

FOT. ARCHIWUM UMWM

– W Urzędzie Gminy Klwów zajmuję stanowisko kierownika ds. zamówień publicznych i inwestycji, więc ocena ofert składanych przez stowarzyszenie w ramach otwartych konkursów ofert nie należy do moich obowiązków. Tym samym oczywistym jest brak jakiegokolwiek konfliktu interesów – przekonuje Marcin Szymański. Tylko że w komisjach rozstrzygających konkursy na dotacje zasiadają urzędnicy gminy, do 2024 roku podwładni Piotra Papisa.

Piotr Papis: – CBA to kontrolowało, następnie Urząd Kontroli Skarbowej kontrolował to też chyba dziewięć miesięcy, UKS, były kontrole z urzędu wojewódzkiego, były kontrole z urzędu marszałkowskiego, były kontrole z PFRON-u. Ja mogę być tylko zadowolony, bardzo zadowolony, że chyba nie ma bardziej transparentnie i przejrzyście działającego Zakładu Aktywności Zawodowej na Mazowszu niż ten.

Przychodzą kontrolerzy: pralki i pieca nie ma

Ale nie wszystkie kontrole przebiegły dla stowarzyszenia bezproblemowo. W 2024 roku kontrolerzy z Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej stwierdzili, że na wyposażeniu zakładu w Klwowie brakuje kupionych za pieniądze z PFRON-u: suszarki bębnowej i pralnicy wirowej. To sprzęt wykorzystywany na potrzeby części hotelowej. Przedstawicielka stowarzyszenia tłumaczyła, że oba sprzęty są w serwisie. Podczas ubiegłorocznej kontroli nie znaleziono w zakładzie pieca konwekcyjno-parowego, czyli urządzenia kuchennego, zakupionego rok wcześniej z pieniędzy z PFRON. Dyrektorka Zakładu Anna Papis tłumaczyła, że piec, który miał być zastąpiony nowym, po naprawie jeszcze działał, więc wstrzymano się z montażem nowego. Zamontowano go, jak przekonywała dyrektorka, miesiąc po wizycie pań z MCPS.

Najwięcej i najczęściej powtarzających się zastrzeżeń dotyczyło braku wyraźnego rozgraniczenia pomiędzy Zakładem Aktywności Zawodowej a działającym w obrębie tej samej nieruchomości Zajazdem Lwowskim. Kontrolujący zarzucali, że przy bramach wjazdowych nie ma żadnej informacji o ZAZ, są za to wielkie tablice informujące od Zajeździe Lwowskim, że obie działalności: ZAZ i Zajazd nie są fizycznie rozgraniczone, znajdują się na jednej ogrodzonej działce.

Władze stowarzyszenia tłumaczyły, że teren Zajazdu od ZAZ-u oddzielał murek oporowy, ale bez zainstalowanej bramy, ze względu na przepisy ppoż.

– Zajazd Lwowski to jest nazwa marketingowa, natomiast zakład aktywności jest pierwszym obiektem. Wszyscy u nas na terenie gminy wiedzą, co to jest zakład aktywności. Wiedzą, że pracują tam osoby niepełnosprawne, wiedzą, czym się zajmują. I wie pani, co jest najfajniejsze? Że ludzie nie wstydzą się przyjść do imprezy, gdzie robią na przykład osoby niepełnosprawne – mówi mi Piotr Papis. Pytany o osoby prowadzące Zajazd Lwowski o nazwisku Papis, odpowiada, że to jego żona i ojciec.

– Bo ja ze względu na ustawę o samorządzie gminnym nie mogę prowadzić żadnej inwestycji na terenie gminy. Więc prowadzi to małżonka z tatą – mówi wprost. I dopytywany dodaje, że z żoną, która jest wiceprezeską Stowarzyszenia, dyrektorką Zakładu Aktywności Zawodowej i prowadzącą działalność gospodarczą Zajazd Lwowski jednocześnie, nie ma rozdzielności majątkowej. Małżeństwem są od 2023 roku.

Przeglądam jego oświadczenie majątkowe, które złożył jako radny wojewódzki. Dochód z tytułu dzierżawy – 150 tys. zł rocznie. Wśród dochodów jest też wynagrodzenie ze stosunku pracy, dieta radnego i „inne dochody” w wysokości 1300 zł. Czy to dochód z działalności Zajazdu Lwowskiego, który prowadzi jego żona, z którą ma wspólność majątkową? – W oświadczeniu majątkowym wykazuję moje dochody. Przez ileś tam czasu, głównie w okresie covidu, to oni mieli stratę, więc nie wykazywali jakichś tam dochodów. Natomiast w tej chwili wiem, że już są na plusie, więc pewnie ja będę musiał to wykazywać, bo na razie nie mam powodu wykazywać – zawile tłumaczy Piotr Papis. I dodaje, że budynki Zajazdu Lwowskiego są własnością spółki należącej do żony i ojca, dlatego nie wykazuje ich w oświadczeniu.

Gdzie więc są pieniądze z wesel, o które już 13 lat temu pytała reporterka „Wyborczej”?

ZAZ w Klwowie, jak informuje Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, prowadzi działalność usługową i wytwórczą, w tym: gastronomiczną, cateringową, hotelarską, organizację szkoleń, konferencji, imprez okolicznościowych, wynajem pomieszczeń oraz wynajem powierzchni reklamowej. To zbieżna działalność z tą, którą prowadzi spółka – właściciel Zajazdu Lwowskiego. – Pieniądze zarobione przez ZAZ ze sprzedaży wyrobów lub usług przeznaczone są na zakładowy fundusz aktywności i powinny być przeznaczone na finansowanie wydatków związanych z działalnością Zakładu. Nie można nimi swobodnie dysponować – wyjaśnia Hanna Maliszewska, rzeczniczka prasowa MCPS. Centrum otrzymuje tylko roczne rozliczenia wykorzystania pieniędzy z PFRON. Dzięki temu wiadomo, że ZAZ w Klwowie „zarobił” w 2023 r. 659,6 tys. zł, a w 2024 r. – 1,3 mln zł.

Co jest Zajazdu Lwowskiego, a co Zakładu Aktywności Zawodowej?

To teraz Zajazd Lwowski, który także organizuje wesela i imprezy okolicznościowe w obrębie tej samej nieruchomości, teoretycznie w osobnych budynkach. Ile zarabia na weselach? Tego niestety się nie dowiemy, po zajazd prowadzi spółka cywilna, która nie ma obowiązku publikowania sprawozdań finansowych.

Pytamy prezesa Stowarzyszenia „Wspólne Marzenia”, na jakiej podstawie stowarzyszenie wybiera dostawców usług, np. cateringu, i czy korzysta z usług Zajazdu Lwowskiego, a jeśli tak, to na jakich zasadach.

– Wybór dostawców odbywa się zgodnie z zasadą racjonalnego i oszczędnego gospodarowania środkami publicznymi oraz zgodnie z wytycznymi instytucji finansujących – odpowiada Marcin Szymański, jednocześnie nie wyjaśniając, czy pomiędzy stowarzyszeniem a spółką następuje wymiana usług i rozliczeń finansowych.

W ostatnim roku Stowarzyszenie rozbudowało budynek, w którym działa Zakład Aktywności Zawodowej i w którym jest Sala Lustrzana – jedna z sal reklamowanych w ramach Zajazdu Lwowskiego – o salę taneczną. Prezes Szymański pytany o inwestycję informuje, że budowa została sfinansowana z wypracowanych przez ZAZ środków ze sprzedaży usług, nie z dotacji, jak zastrzega. – Gdyby doszło do zakończenia umowy, a mam nadzieję, że ta współpraca będzie trwała do końca świata, to poniesione przez Stowarzyszenie nakłady zostaną rozliczone, oczywiście po uwzględnieniu amortyzacji – zaznacza były wójt. Budynek Zakładu Aktywności Zawodowej, według oświadczenia majątkowego Papisa w ubiegłym roku, ma już ponad 2 tys. m kw. Wartość, tu cytat: 1,5 mln zł plus wkład gospodarczy prawie milion plus nakłady poczynione przez Stowarzyszenie. ●

eprasa.pl c836ae6614

Dziś wybór nowych sędziów TK

Sejm zajmie się dziś powołaniem nowych sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Obejście bardzo prawdopodobnej odmowy przyjęcia ich ślubowania przez prezydenta Karola Nawrockiego może być jednak trudne. Stawką jest większość w TK.

• **Marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty** FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jakub Wencel

W środę marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty potwierdził listę nazwisk rekomendowanych przez prezydium Sejmu, o których wcześniej nieoficjalnie donosiły media. Są to:
• sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach dr Krystian Markiewicz;
• profesor Polskiej Akademii Nauk dr Maciej Taborowski;
• profesor Uniwersytetu Warszawskiego dr hab. Marcin Dziurda;
• prezes Sądu Okręgowego w Opolu sędzia Anna Korwin-Piotrowska;
• dr Magdalena Będkowska z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej;
• profesor Uniwersytetu Śląskiego dr hab. Dariusz Szostek;

Swoich kandydatów zgłosiło również Prawo i Sprawiedliwość. Są to:
• profesor dr hab. Artur Kotowski z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie;
• dr Michał Skwarzyński z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Lublinie.

Sejm wybiera sędziów indywidualnie, na kadencję trwającą dziewięć lat. Powołuje ich bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Wyborowi sędziów na tym posiedzeniu Sejmu mają towarzyszyć prace nad uchwałą „w sprawie działań niezbędnych do zapewnienia spełniania przez Trybunał Konstytucyjny wymogów sądu ustanowionego na mocy prawa, niezawisłego i bezstronnego". Debata nad nią miała się odbyć już w czwartek. Na stronach Sejmu opublikowany został jej projekt. Podkreślono w nim, że Trybunał nie spełniał wspomnianych wymogów, a także że pełnienie funkcji prezes TK przez Julię Przyłębską było dokonywane „z naruszeniem prawa", ponieważ została ona wybrana m.in. bez wcześniejszego podjęcia uchwały przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów TK.

W dokumencie zaznaczono również, że powołanie obecnego prezesa TK Bogdana Święczkowskiego „obarczone jest tymi samymi wadami prawnymi co wybór Julii Przyłębskiej".

Koalicja chce odebrać PiS większość w TK

Rząd Donalda Tuska nie uznaje Trybunału za legalny TK i paraliżuje jego działanie, np. nie ogłaszając żadnych jego wyroków. Powodem były nieprawidłowości przy wyborze do TK trzech tzw. dublerów wadliwie wybranych przez PiS na zajęte miejsca sędziów. A także wspomniane nieprawidłowości przy powołaniu na prezes TK Juli Przyłębskiej (doszło do tego z pomocą dublerów).

W uchwale przyjętej przez Sejm w marcu 2024 roku podkreślono, że „uwzględnienie w działalności organu władzy publicznej rozstrzygnięć TK wydanych z naruszeniem prawa może zostać uznane za naruszenie zasady legalizmu przez te organy". W uchwale z grudnia 2024 r. rząd argumentował, że TK w aktualnym składzie jest organem nie-

Rząd Donalda Tuska nie uznaje Trybunału za legalny TK i paraliżuje jego działanie

uprawnionym do wydawania rozstrzygnięć. Nie powinno się ich więc publikować w dziennikach urzędowych ze względu na ryzyko doprowadzenia do utrwalenia stanu kryzysu praworządności.

Trybunał pracuje obecnie w dziewięcioosobowym składzie. W czasie aktualnej kadencji Sejmu zwolniły się miejsca zajmowane przez powołanych przez PiS sędziów Mariusza Muszyńskiego, Piotra Pszczółkowskiego, b. prezes TK Julię Przyłębską (2024 r.), Zbigniewa Jędrzejewskiego, Michała Warcińskiego i Krystynę Pawłowicz (2025 r.). Ta ostatnia przeszła w stan spoczynku przed upływem dziewięciu lat swojej kadencji.

Kolejne dwa miejsca w Trybunale zwolnią się w tym roku – we wrześniu skończą kadencje sędziów Andrzeja Zielonackiego i Justyna Piskorskiego. W styczniu 2027 r. zwolni się z kolei wakat sędziego Jarosława Wyrembaka. Oznacza to, że sędziowie wybrani przez koalicję rządową mogą mieć jeszcze w tej kadencji większość. A to otwierałoby m.in. możliwość uchylenia immunitetu obecnemu prezesowi TK Bogdanowi Święczkowskiemu. Prokuratura Krajowa chce mu postawić zarzuty w śledztwie dotyczącym Pegasusa. Ale w prokuratorskiej centrali są także inne postępowania, które mogą zagrozić Święczkowskiemu.

Do tej pory koalicja wstrzymywała wybór nowych sędziów TK. Uzależniała swoje dalsze kroki od wyroku TSUE, który zapadł w grudniu. TSUE orzekł, że Trybunał Konstytucyjny nie jest niezawisłym, bezstronnym i ustanowionym zgodnie z prawem sądem. – Stoimy przed ogromnym dylematem: co dalej. Bo po tym rozstrzygnięciu widzimy, że polski obywatel nie ma odpowiedniej ochrony prawnej, którą zapewniał TK – mówił wtedy minister sprawiedliwości Waldemar Żurek. I zapowiedział powołanie na sędziów niezależnych prawników, co może stać się „przyczółkiem przywracania praworządności".

PiS zaskarżył do TK własne przepisy o powołaniu sędziów

Na przeszkodzie w planach Żurka może stanąć jednak prezydent Karol Nawrocki. Jego rolę w procesie wyboru sędziów określa Ustawa o Trybunale Konstytucyjnym – jest ona ograniczona do przyjęcia ślubowania od powołanych sędziów. Ale furtkę otworzył już poprzedni prezydent – Andrzej Duda w 2015 r. odmówił przyjęcia ślubowania od pięciu osób, które do TK wybrał Sejm w końcówce rządów PO-PSL. Choć TK kierowany przez Andrzeja Rzeplińskiego uznał później, że z tej piątki trójka była wybrana prawidłowo, żadna z tych osób nie została zaprzysiężona i dopuszczona do orzekania. Do dziś także były prezydent nie poniósł za to żadnej odpowiedzialności.

„Podkładkę" dla decyzji prezydenta próbuje stworzyć PiS. Posłowie tej partii 9 marca wnieśli do TK skargę dotyczącą zasad i trybu wyboru sędziów Trybunału. Przepisy te zostały uchwalone przez większość PiS za rządów premiera Mateusza Morawieckiego.

We „wniosku o zabezpieczenie" parlamentarzyści PiS domagają się czasowego wstrzymania przez TK możliwości wyboru sędziów przez Sejm. Swój wniosek argumentują tym, że między zgłoszeniem kandydatur 11 marca a wyborem sędziów 15 marca nie upływa siedmiodniowy termin dostarczenia posłom druków zawierających kandydatury.

– Dwa lata nie wybierano sędziów TK w ogóle. Hodowano, chomikowano te wakaty, podczas gdy Konstytucja RP zobowiązuje do wyboru na zakładkę – w miarę jak się pojawiają wakaty. Tymczasem oni chcą teraz zrobić to hurtowo, grupowo, na rympał, z dnia na dzień – mówił poseł PiS Marcin Warchoł w rozmowie z Polską Agencją Prasową.

Choć Trybunał nie ma według polskich przepisów mocy podjęcia decyzji o uniemożliwieniu przez Sejm wyboru sędziów, to z dużym prawdopodobieństwem takie „zabezpieczenie" TK Bogdana Święczkowskiego wyda. Nie byłby to pierwszy przypadek przekroczenia kompetencji przez obsadzony ludźmi PiS TK. Wcześniej uznał on np. komisję śledczą ds. Pegasusa za niezgodną z konstytucją.

Sejm zamierza jednak ubiec zabezpieczenie Trybunału.

Pomysły na odmowę przyjęcia ślubowania przez Nawrockiego

Jeśli prezydent nie przyjmie od sędziów ślubowania, jest niemal pewne, że Święczkowski nawet nie wpuści do budynku przy ul. Szucha w Warszawie nowych sędziów. Co wobec tego może zrobić koalicja rządowa? Według prof. Ewy Łętowskiej rolę prezydenta mogłoby przejąć w takich okolicznościach Zgromadzenie Narodowe, które jest „nad" głową państwa.

„Wystarczy uchwała jednej i drugiej izby, a potem ślubowanie przed Zgromadzeniem Narodowym. Oczywiście zaraz znajdzie się ktoś, kto zapyta: a gdzie to jest napisane? Nigdzie. To Zgromadzenie musi podjąć taką uchwałę" – mówiła prof. Łętowska w rozmowie z „Newsweekiem". Proces złożenia ślubowania może być również ograniczony do samego Sejmu.

W uchwalonej w 2024 r. przez Sejm nowej ustawie o TK zaproponowano możliwość złożenia ślubowania w formie pisemnej z podpisem poświadczonym notarialnie na ręce marszałka Sejmu. Takie ślubowanie, wedle tamtych przepisów, marszałek przekazuje bezpośrednio prezesowi Trybunału. Ustawę tę skierował do Trybunału w trybie kontroli prewencyjnej ówczesny prezydent Andrzej Duda. Aktualne przepisy nie zawierają takiej procedury określonej wprost, ale są bardzo ogólne. Mówią o składaniu przez osobę wybraną na stanowisko sędziego TK ślubowania „wobec Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej".

Tę niejednoznaczność mogą wykorzystać nowo powołani sędziowie np. poprzez wysłanie ślubowania prezydentowi w formie pisemnej. Innym, bardziej niekonwencjonalnym pomysłem jest złożenie ślubowania w miejscu, gdzie – z innych powodów, np. podczas jakiejś uroczystości – obecny będzie prezydent.

W takim wypadku Święczkowski mógłby jednak wciąż po prostu zamknąć drzwi siedziby Trybunału sędziom wybranym przez Sejm X kadencji. Oznacza to, że bez jakiejś formy „wariantu siłowego" i wyegzekwowania dopuszczenia nowych sędziów do orzekania Trybunale nie będzie szans na to, by sędziowie wybrani przez PiS stracili w Trybunale Konstytucyjnym większość. ●

eprasa.pl c836ae6614

Pomorze Zachodnie

Nauka i sztuka – życie w ciągłej próbie

Agnieszka Piegat szczecińska naukowczyni pokazuje, że jej badania przynoszą konkretne odpowiedzi na prawdziwe, palące problemy medyczne. Z kolei Grzegorz Jamro, lekarz otolaryngolog. Przywraca pacjentom zdrowie, komfort i nadzieję. A gdy zdejmuje lekarski fartuch, wchodzi na scenę jako aktor Teatru Polskiego w Szczecinie.

Agnieszka Piegat

Grzegorz Jamro

Bohaterowie kampanii „Pomorze Zachodnie – Możesz wszystko" pokazują, że w regionie innowacja spotyka się z odwagą, a kompetencje z autentycznym zaangażowaniem.

Nie planowała zostać naukowczynią. Jako nastolatka widziała siebie raczej w gabinecie psychologicznym albo w aptece. O tym, że jej droga potoczy się inaczej, zdecydowało... kilka punktów na egzaminach. Dziś z perspektywy czasu można powiedzieć, że to był przypadek, który przerodził się w misję. Na Pomorzu Zachodnim, w środowisku dynamicznie rozwijającej się nauki i medycyny, Agnieszka Piegat udowadnia, że badania laboratoryjne mogą realnie zmieniać życie pacjentów.

Los zdecydował, że zamiast farmacji czy psychologii, Agnieszka Piegat studiowała technologię chemiczną na Politechnice Szczecińskiej o specjalności technologia tworzyw sztucznych. Już wtedy wiedziała, że chce zostać na uczelni i rozwijać karierę naukową. Interesowało ją nie tylko „jak coś działa", ale przede wszystkim – jak można tę wiedzę wykorzystać w praktyce. Kolejnym krokiem były studia doktoranckie. Dziś podkreśla, że nauka to nie tylko stopnie i tytuły, ale przede wszystkim odpowiedzialność. – Największą satysfakcję daje mi świadomość, że to, co robimy w laboratorium, może kiedyś realnie pomóc pacjentom – mówi.

Od 2010 roku pracuje w Katedrze Inżynierii Polimerów i Biomateriałów (dawny Instytut Polimerów) Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Od 2016 roku prowadzi badania nad nanocząsteczkami jako nośnikami leków. Wspólnie z zespołem naukowczyń z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie opracowała nowoczesną metodę terapii nowotworów z wykorzystaniem nanotechnologii.

Rozwiązanie polega na celowanym dostarczaniu leków bezpośrednio do komórek rakowych. – Opracowany sposób dotyczył zmian nowotworowych będących wynikiem przerzutów w obrębie jamy brzusznej. Otoczkujemy lek w specjalnym materiale, dzięki czemu trafia on bezpośrednio do komórek nowotworowych, a nie rozprzestrzenia się po całym organizmie – wyjaśnia.

To podejście ma ogromne znaczenie ponieważ pozwala ograniczyć skutki uboczne terapii i zwiększyć jej skuteczność. Wyniki badań przedklinicznych są bardzo obiecujące. Na modelach zwierzęcych udało się wykazać, że lek trafia dokładnie tam, gdzie powinien. Przed zespołem kolejne etapy badań, ale Agnieszka Piegat nie traci optymizmu.

Pomorze Zachodnie daje solidne zaplecze do prowadzenia takich projektów: nowoczesne laboratoria, przestrzeń do współpracy między uczelniami, rosnąca świadomość znaczenia badań wdrożeniowych oraz otwartość na interdyscyplinarne inicjatywy łączące chemię, inżynierię materiałową i medycynę. – Nauka jest dziedziną, w której zawsze można więcej. I to motywuje do dalszego działania – przyznaje Agnieszka Piegat. Jej historia pokazuje, że czasem o przyszłości decyduje przypadek, ale to konsekwencja, ciekawość świata i wytrwałość sprawiają, że z przypadku rodzi się pasja. A z pasji innowacje, które mogą zmienić medycynę.

W walce o lepszą jakość życia pacjentów

W dzień precyzja, skupienie i odpowiedzialność za ludzkie zdrowie. Wieczorem światła reflektorów, muzyka i emocje płynące ze sceny. Właśnie na Pomorzu Zachodnim ta niezwykła historia nabiera realnych kształtów. To tutaj, w regionie, który od lat dynamicznie rozwija zarówno medycynę, jak i kulturę, możliwe jest połączenie dwóch pozornie odległych światów. Udowadnia to każdego dnia Grzegorz Jamro, lekarz specjalista w dziedzinie otorynolaryngologii i otorynolaryngologii dziecięcej, a także pasjonat chirurgii plastycznej i medycyny estetycznej.

Przyznaje, że największą motywacją są dla niego szczęśliwi pacjenci. – Czuję ogromną radość, gdy jestem w stanie pomóc pacjentom, zakończyć ich zmaganie się z obciążeniem czy to zdrowotnym, ale czasami też, o dziwo, psychicznym – mówi. Wszystko zaczyna się od rozmowy, analizy problemu, wspólnego poszukiwanie najlepszego rozwiązania. – Jeśli udaje się je wypracować, to czuję ogromną satysfakcję i to jest dla mnie największa nagroda – podkreśla.

Porównuje swoją pracę do sportowej rywalizacji. – Jak w każdym sporcie wygrana wymaga treningu. Dla mnie takim treningiem jest nieustanne doskonalenie umiejętności, rozwijanie kompetencji i podnoszenie kwalifikacji. Bez tego przestałbym osiągać to, co sprawia mi przyjemność – przyznaje. Podkreśla również wagę współpracy zespołowej. Wierzy, że nie ma rzeczy niemożliwych – są tylko cele, które wymagają większego wysiłku, konsekwencji i zaangażowania.

Pomorze Zachodnie stwarza ku temu bardzo dobre warunki. To region z silnym zapleczem akademickim i medycznym, nowoczesnymi placówkami oraz dostępem do specjalistycznych szkoleń. Jednocześnie Szczecin i okolice oferują bogate życie kulturalne – teatry, opery, wydarzenia artystyczne, które pozwalają zachować równowagę między wymagającą pracą a pasją.

Grzegorz Jamro, gdy zamyka gabinet, udaje się właśnie do teatru. Nie zasiada jednak na widowni, a staje na teatralnych deskach. Od lat związany jest ze scenami Opery na Zamku w Szczecinie oraz Teatru Polskiego w Szczecinie, gdzie spełnia się jako aktor, wokalista i tancerz. – Teatr daje mi przestrzeń na oddech od codziennych problemów szpitalnych, trudnych historii pacjentów i konieczności ciągłego podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Scena pozwala mi oderwać się od medycznej rzeczywistości i jednocześnie realizować swoją pasję – mówi.

Śpiew, taniec i aktorstwo towarzyszą mu od dzieciństwa – są częścią jego tożsamości. Pierwsze kroki na scenie stawiał w wieku sześciu lat. Podczas studiów dołączył do Chóru Pomorskiej Akademii Medycznej, a przełomowym momentem okazał się rok 2008. Podczas zabawy karaoke został zakwalifikowany do Mistrzostw Karaoke Szczecina, gdzie zauważył go kierownik muzyczny musicalu „Rent". Tak trafił na profesjonalną scenę Opery na Zamku.

Dziś łączy dwa światy, które – choć różne – opierają się na podobnych fundamentach: wrażliwości, precyzji i pracy zespołowej. Jego historia pokazuje, że Pomorze Zachodnie to miejsce, w którym można rozwijać się wszechstronnie – leczyć, tworzyć, występować i nie rezygnować z żadnej ze swoich pasji.

Uczenie się przez całe życie

Codzienna praca w laboratorium, gabinetach lekarskich, na salach operacyjnych to ciągła walka o to, by polepszać życie pacjentów. Wpisany jest w to stały rozwój. Agnieszka Piegat i Grzegorz Jamro nie spowalniają. Ich życie definiuje ciągły rozwój, oboje chcą stale doskonalić swoje umiejętności, by móc odpowiadać na nowe potrzeby i wyzwania. Dzięki nim medycyna nie tylko się rozwija – ona realnie daje ludziom szansę na lepsze, pełniejsze życie.

Kampania realizowana przez Województwo Zachodniopomorskie/Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie w ramach projektu pt. „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych.

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY
Rzeczpospolita Polska
Sfinansowane przez Unię Europejską NextGenerationEU
Pomorze Zachodnie

eprasa.pl c836ae6614

Mentzen atakuje Czarnka

Do Przemysława Czarnka, kandydata PiS na premiera, Sławomir Mentzen zwraca się tak: – Powinieneś zacząć swoje przemówienie od powiedzenia: „przepraszamy, że spieprzyliśmy tak wiele rzeczy”.

Tomasz Nyczka

„Przemek” – tak zwraca się do kandydata PiS na premiera lider Konfederacji Sławomir Mentzen.

Niby sympatycznie, ale wszystko podszyte jest złośliwością i ma swój polityczny cel, bo od ostatniej soboty, gdy w krakowskiej hali Sokół prezes PiS Jarosław Kaczyński ogłosił, że kandydatem jego obozu na premiera będzie Przemysław Czarnek, między PiS i Konfederacją iskrzy.

Do wyborów parlamentarnych w 2027 r. zostało jeszcze półtora roku, ale sprawa jest jasna – słynący z radykalnych poglądów i radykalnego języka Przemysław Czarnek ma pomóc PiS odzyskać elektorat, który z partii Kaczyńskiego odpłynął do obu Konfederacji.

Czarnek już zaczął mówić ich językiem. Uderzał w Ukraińców, Zielony Ład, Unię Europejską, ETS, KSeF, „OZE-sroze”, mówił o ułatwieniach dla przedsiębiorców.

Dla Konfederacji Mentzena i Bosaka jest zagrożeniem. Wszedł na jej podwórko.

Cel: Przemysław Czarnek

Reakcja była natychmiastowa. Sygnał do ataku na PiS Sławomir Mentzen dał już w sobotę.

W „Wyborczej” pisaliśmy o tym, że Konfederacja będzie teraz mocno uderzać w Czarnka. – W centrali jest duże parcie na to, żeby w nich walić – mówił nam sejmowy polityk Konfederacji.

Główna narracja Mentzena i Bosaka jest taka: Czarnek jest skompromitowany, bo był ministrem w rządzie Mateusza Morawieckiego, więc współodpowiada za wszystkie jego błędy i afery (w tym za „Willę Plus”). Jest niewiarygodny.

Drugi element opowieści, którą snuje Konfederacja: wszystko, od czego teraz odcina się Czarnek, wcześniej popierał, podnosił rękę razem z innymi posłami PiS. Teraz zmienił zdanie. Jest niewiarygodny.

Tak nerwowo między obu formacjami nie było od połowy zeszłego roku, gdy Mentzen zarzucił Kaczyńskiemu, że jest „politycznym gangsterem”, który wykańczał wszystkich swoich dotychczasowych partnerów koalicyjnych, a PiS odpowiadał mu, że jest „bachorem”, i odwoływał swój udział w tzw. piwie z Mentzenem.

Mentzen uderzył w Czarnka już w weekend, zadając mu kilka trudnych pytań, w większości związanych z decyzjami rządu Mateusza Morawieckiego, w tym polityką covidową i zgodą na Zielony Ład. Zapowiedział też, że w najbliższych miesiącach „porozmawia sobie z PiS o wiarygodności”.

Sławomir Mentzen: No i widzisz, Przemek...

We wtorek poszedł za ciosem i, tak jak mówili politycy Konfederacji, tę krytykę jeszcze „podkręcił”.

Wieczorem Mentzen opublikował na YouTubie godzinne nagranie, które w całości poświęca kandydatowi PiS na premiera. Zatytułował je: „Posłuchaj, to do ciebie”. W nagraniu roi się od złośliwości pod adresem Czarnka. Mentzen nazywa go „pracowitym człowiekiem”, mówi, że Czarnek na pewno będzie się starał, ale „nie zakończy się to sukcesem”.

Tuż po ogłoszeniu jego kandydatury na premiera, w Telewizji Republika Czarnek zarzucił Mentzenowi kłamstwo i przekonywał: – Kłamstwo Sławka Mentzena. Myśmy nie wprowadzili żadnego KSeF [Krajowy System e-Faktur]. KSeF wszedł od 1 lutego, miał być dobrowolny, natomiast jest obowiązkowy dla wszystkich przedsiębiorców.

– Już pierwszego dnia zarzuciłeś mi kłamstwo – odpowiedział mu w swoim nagraniu Mentzen i wyjaśnił, że „decyzja o tym, żeby wprowadzić KSeF, zapadła w 2021 roku”, dodał, że rzeczywiście wtedy miał być dobrowolny, bo „Mateusz Morawiecki bardzo boi się zrobić cokolwiek, co jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej”, więc „nie chciał wprowadzić obowiązkowego KSeF”.

• **04.06.2025 roku, Sejm. Poseł Konfederacji Sławomir Mentzen (drugi od lewej) siedzi obok posłów PiS Michała Wojcika i Jacka Sasina**

FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Mentzen dodał, że Morawiecki „już w czerwcu 2022 r. dostał taką zgodę”. Powiedział, że całe PiS – w tym Czarnek – głosowało wtedy za obowiązkowym KSeF, a programu nie przyjęto tylko dlatego, że Ministerstwo Finansów się nie wyrobiło.

Przekonywał, że podobnie jest z systemem kaucyjnym, bo choć Czarnek mu się teraz sprzeciwia, to ustawa wprowadzająca system kaucyjny „została przyjęta 13 lipca 2023 r., wtedy gdy PiS miał większość w Sejmie”, a Czarnek głosował za. Wyciągnął mu, że choć teraz krytykuje Ukrainę, to „głosował za socjalem dla Ukraińców”.

Lider Konfederacji zarzucił też Czarnkowi, że „nie jest samodzielnym politykiem”, i dopytywał go, „co to za premier, który w każdej sprawie będzie się musiał pytać Jarosława Kaczyńskiego”.

Lider Konfederacji zarzucił też Czarnkowi, że „nie jest samodzielnym politykiem”

– Jak ty chcesz prowadzić obrady Rady Ministrów, kiedy ty nie jesteś w stanie samodzielnie podjąć żadnej decyzji? Przemek, przecież ty nawet na piwo nie jesteś w stanie wyjść bez zgody Kaczyńskiego! – zwracał się do Czarnka w swoim nagraniu Mentzen, nawiązując do sytuacji z zeszłego roku, gdy Czarnek odwołał swój udział w „piwie z Mentzenem” i zażądał, żeby Mentzen przeprosił za swoje słowa o Kaczyńskim.

Mentzen wyciągnął też Czarnkowi, że w przeszłości nie wykluczał koalicji z Grzegorzem Braunem, a w ostatnią niedzielę w Polsat News mówił już, że „nie ma takiej możliwości, na 200 proc.”.

Lider Konfederacji zasugerował Czarnkowi, jak powinien zacząć swoje sobotnie przemówienie w hali Sokół: – Powinieneś zacząć: „przepraszamy za osiem lat rządów PiS”, „przepraszamy, że spieprzyliśmy tak wiele rzeczy”, „przepraszamy za KPO, za masowe migracje, za politykę dotyczącą Ukrainy”.

Dalej Mentzen wyciągał PiS, że „to jego człowiek” Janusz Wojciechowski mówił, że „Zielony Ład to jest program rolny PiS”, a sam Kaczyński zgadzał się, że odrzucenie Zielonego Ładu „oznaczałoby postawienie się na marginesie”.

Mówił, że to, co Konfederacja teraz robi, to nie jest żadne działanie zgodnie z linią Tuska, tylko pokazywanie prawdy o rządach PiS. Opowiadał o „Willi Plus”, aferze Funduszu Sprawiedliwości, o tym, jak politycy PiS „obsiedli spółki skarbu państwa”.

Od weekendu politycy PiS krytykowali Konfederację i mówili, że na prawicy powinien być spokój, więc Mentzen w swoim nagraniu przypomniał, jak za rządów PiS Konfederacja nie była zapraszana do TVP i odbywały się tam „seanse nienawiści” wobec partii Mentzena i Bosaka.

Sławomir Mentzen odrzuca zaproszenie do debaty

Mentzen odrzucił na swoim kanale na YouTubie zaproszenie do debaty i przypomniał, że Czarnek mógł z nim rozmawiać w zeszłym roku na „piwie z Mentzenem”, ale zrezygnował z tego, po tym „jak prezes mu zakazał”.

– Nie bardzo widzę powód, żeby teraz wchodzić z tobą w jakieś debaty. Z Kaczyńskim to jeszcze, bo on jest u was decyzyjny, ale ty tak naprawdę jesteś trochę takim rzecznikiem Kaczyńskiego, masz mówić to, co on myśli, dostałeś takie zadanie – powiedział lider Konfederacji.

Zaproponował inną formułę debaty. – Nie czuję potrzeby rozmawiania z rzecznikiem Kaczyńskiego. Ale mam inny pomysł: u mnie w partii jest fantastyczny człowiek, mój rzecznik prasowy. A gdybyśmy zrobili taką debatę: mój rzecznik i rzecznik Kaczyńskiego, gdybyście porozmawiali sobie z Wojtkiem Machulskim jak rzecznik z rzecznikiem? Wpływ na partię macie podobny, chociaż wydaje mi się, że Wojtek ma nawet większy na swoją niż ty na swoją – skwitował Mentzen.

– Przemysław Czarnek miał być nową twarzą PiS. Ale to jest stara twarz pisowskiej hipokryzji – powiedział w WP wspomniany Machulski.

Atakowi na PiS towarzyszą nagrania, w których Konfederacja wyciąga Czarnkowi, że popierał socjal dla Ukraińców, piątkę dla zwierząt, KSeF, KPO, system kaucyjny. „Zero wiarygodności” – podsumowuje.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34425201

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

www.nekrologi.wyborcza.pl/34425187

W dniu 9 marca 2026 roku zmarła w wieku 89 lat

Lucyla Magdalena Zapaśnik

z domu Gonera

lekarz internista

Uroczystości pogrzebowe odbędą się 17 marca 2026 roku o godzinie 9.30
w sali pożegnań B na Cmentarzu Komunalnym Północnym w Warszawie,
po czym nastąpi złożenie prochów w kolumbarium,
kwatera C-IV-1, rząd 6, grób 59.

Pogrążona w smutku

rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34424837

8 marca 2026 roku zmarł w wieku 79 lat
ukochany Mąż, Tata i Dziadek

ŚP

Edward Kurcman

Msza święta żałobna odprawiona zostanie
w środę 18 marca 2026 roku o godzinie 10:30
w kościele św. Dominika na Służewie,
ul. Dominikańska 2 w Warszawie,
po czym nastąpi odprowadzenie do grobu rodzinnego
na Cmentarz Warszawa- Pyry.

Pogrążeni w głębokim smutku

żona i synowie z rodzinami

Prosimy o nieskładanie kondolencji

1 RP

eprasa.pl c836ae6614

WOJEWODA LUBELSKI

Lublin, dnia 11 marca 2026 r. IF-I.7840.4.2.2026.MG

OBWIESZCZENIE WOJEWODY LUBELSKIEGO

o wydaniu decyzji nr 17/26 z dnia 9 marca 2026 r., znak: IF-I.7840.4.2.2026.MG o pozwoleniu na budowę inwestycji towarzyszącej inwestycjom w zakresie terminalu

Na podstawie art. 12 ust. 1 w związku z art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2025 r., poz. 1222 ze zm.) oraz art. 10, art. 49 i art. 61 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691) oraz art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.)

zawiadamiam,

że na wniosek Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. z dnia 14 stycznia 2026 r., uzupełnionego w dniu 19 lutego 2026 r., została wydana decyzja nr 17/26 z dnia 9 marca 2026 r., o pozwoleniu na budowę inwestycji towarzyszącej inwestycjom w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu dla inwestycji pn.: **„Rozbiórka istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN500 wraz z infrastrukturą towarzyszącą, zespołu zaporowo-upustowego, zespołu przyłączeniowego i odcinka gazociągu wysokiego ciśnienia DN100/DN80 oraz budowa nowego odcinka gazociągu wysokiego ciśnienia DN500 relacji Rembelszczyzna – Wronów na przekroczeniu terenów zalewowych oraz odcinków gazociągów wysokiego ciśnienia DN150”**

Inwestycja będzie realizowana na działkach:

powiat rycki, Miasto Ryki 061604_4, obręb 0002 Kolonia Swaty

numery działek ewidencyjnych:

205, 204, 203, 202, 201/1, 200/3, 206;

powiat rycki, Miasto Ryki 061604_4, obręb 0001 Ryki:

numery działek ewidencyjnych:

1542/13, 1543, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551/3, 1551/2, 1553/15, 1542/5, 1542/9, 1542/6, 4740, 4612.

Powyższa decyzja, zgodnie z art. 34 ust. 1 *ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu* **podlega natychmiastowemu wykonaniu.**

Zgodnie z art. 34 ust. 2 *ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu*, odwołanie od niniejszej decyzji wnosi się do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, za pośrednictwem Wojewody Lubelskiego, w terminie 14 dni od dnia, w którym zawiadomienie o jej wydaniu w drodze obwieszczenia uważa się za dokonane. Zgodnie z art. 12 ust. 2a ww. ustawy obwieszczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło obwieszczenie w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim, tj. od dnia 13 marca 2026 r. Odwołanie powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie, zgodnie z art. 34 ust. 3 *ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu*.

Z treścią decyzji oraz aktami sprawy można zapoznać się drogą telefoniczną pod wskazanym niżej numerem telefonu, poprzez elektroniczną skrzynkę podawczą (ePUAP): /luwwlublinie/ezd lub za pośrednictwem eDoręczeń oraz osobiście w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie przy ul. Lubomelskiej 1-3, II piętro, **po uprzednim umówieniu wizyty** (poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek w godzinach 9^{00} do 14^{00}).

Treść decyzji została również zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w zakładce Strona główna > Ogłoszenia > Decyzje Wojewody Lubelskiego: https://luwwlublinie.bip.gov.pl/decyzje-wojewody-lubelskiego/.

Numer telefonu do kontaktu: (81) 74-24-115.

Kraj/34425190

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa

ogłasza

pierwszy przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż części nieruchomości gruntowej, niezabudowanej, oznaczonej wg księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości jako działki gruntu nr 156/11, 156/12, 156/14, 156/15, 156/16, 156/37, 156/38, obręb 4, o łącznej powierzchni 6 705 m^2, położonej w Wejherowie, przy ul. Łęgowskiego,

cena wywoławcza: 2 562 000,00 zł netto

wylicytowana cena zostanie powiększona o podatek VAT w wysokości 23 %.

***Opis*:** przedmiot przetargu w kształcie prostokąta, regularnym, niezabudowany, teren płaski, niezagospodarowany, porośnięty trawą, pojedynczymi drzewami oraz krzewami, nieogrodzony.

***Uzbrojenie*:** w ul. Łęgowskiego przebiegają następujące sieci: energetyczna, wodociągowa, gazowa, teletechniczna oraz kanalizacji sanitarnej.

Obciążenia nieruchomości i zobowiązania, których przedmiotem są nieruchomości: brak.

***Przeznaczenie*:** przedmiot przetargu położony jest na obszarze, dla którego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzony uchwałą Nr VIIk/XXXIV/388/2017 Rady Miasta Wejherowa z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Wejherowa w rejonie ulicy Łęgowskiego (Dz.U. Woj. Pom. z dn. 02.08.2017 r., poz. 2894), w jednostce terytorialnej 04.U – tereny zabudowy usługowej.

Przetarg odbędzie się **dnia 13 maja 2026 r.**, **o godz. 9:00**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie **wadium** w gotówce w wysokości 10% ceny wywoławczej, tj. **256 200,00 zł**. Wpłaty należy dokonać na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie: **Bank Millenium S.A. nr 14116022020000000061963861, najpóźniej do dnia 6 maja 2026 r.**

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin nieruchomości oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi stanu nieruchomości. Dnia 30 kwietnia 2026 r., o godz. 14:30, na przedmiotowym terenie, odbędą się oględziny przy udziale pracowników Urzędu Miejskiego w Wejherowie.

Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, p. 220, tel. 58-677-71-47 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Kraj/34425148

PREZYDENT
MIASTA STOŁECZNEGO
WARSZAWY

Załącznik nr 3
do zarządzenia nr 278/2026
Prezydenta Miasta Stołecznego warszawy
z 19 lutego 2026 r.

Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy informuje,

że na Elektronicznej Tablicy Ogłoszeń Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy (ETO) eto.um.warszawa.pl oraz na stronie internetowej miasta stołecznego Warszawy i dzielnicy Ursus miasta stołecznego Warszawy ursus.um.warszawa.pl, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Stołecznego Warszawy, zostało podane do publicznej wiadomości ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż gruntu zabudowanego, oznaczonego jako działka ewidencyjna nr 26/1 o pow. 0.0992 ha z obrębu 2-11-02, położonego w Warszawie w dzielnicy Ursus przy ul. II Armii Wojska Polskiego 68, będącego częścią nieruchomości uregulowanej w księdze wieczystej nr WA1M/00059581/8, stanowiącej własność miasta stołecznego Warszawy.

Przetarg odbędzie się 21.05.2026r. r. o godz. 11:00
w siedzibie Urzędu Dzielnicy Ursus Miasta Stołecznego Warszawy
przy Placu Czerwca 1976 nr 1, sala konferencyjna nr 100 (I piętro)
Organizator przetargu zastrzega sobie prawo do zmiany miejsca przeprowadzenia przetargu.

Informacje o przedmiocie przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarowania Nieruchomościami dla Dzielnicy Ursus przy Placu Czerwca 1976r. nr 1, pod nr. tel. **(22) 443 61 81** od poniedziałku do piątku w godzinach 8^{00}-16^{00}, a ponadto z aktualną ofertą przetargową nieruchomości miasta stołecznego Warszawy można zapoznać się na stronie internetowej https://mapa.um.warszawa.pl/nieruchomosci.

Kraj/34425202

Warmińsko-Mazurski
Urząd Wojewódzki w Olsztynie

Wydział Infrastruktury i Nieruchomości

WIN-II.7840.3.2.2026 EŁ Olsztyn, 10 marca 2026 r.

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1199),

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

podaje do publicznej wiadomości, że na wniosek pełnomocnika inwestora Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. z siedzibą w Konstancinie-Jeziornej z 27.01.2026 r., uzupełniony 9.02.2026 r. i 9.03.2026 r., zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na **przebudowę budynku technologicznego w ramach zadania rozbudowa stacji 400/110 kV** Ełk Bis, na działce nr 659/6 obręb 0031 Nowa Wieś Ełcka, jednostka ewidencyjna 280502_2 Gmina Ełk.

Przedmiotowa inwestycja położona jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie ełckim, w jednostce ewidencyjnej 280502_2 Gmina Ełk, na działce ewidencyjnej nr (w nawiasie podano numer księgi wieczystej):
– 659/6 (OL1E/00065470/1);
Wobec powyższego informuję, że zgodnie z art. 10 § 1 Kpa, do dnia wydania decyzji o pozwoleniu na budowę strony mogą zapoznać się z aktami sprawy, w siedzibie Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przy al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn, pokój 328, po wcześniejszym umówieniu terminu poprzez kontakt telefoniczny: (89) 5232 549 (od poniedziałku – do piątku w godzinach 11^{00} – 14^{00}), a także składać w powyższej sprawie uwagi i wnioski w formie pisemnej, za pośrednictwem poczty tradycyjnej, na adres: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie, Al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn, lub poprzez e-Doręczenia na adres: AE:PL-63617-21139-RGDWI-27.

Kraj/34424941

OGŁOSZENIE O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA LIKWIDACYJNEGO GMIN WYZNANIOWYCH ZWIĄZKU WYZNANIOWEGO WYZNAWCY SŁOŃCA

Niniejszym, podaje się do publicznej wiadomości, iż wszczęto postepowanie likwidacyjne następujących Gmin Wyznaniowych Związku Wyznaniowego Wyznawcy Słońca:

a) Gminy Wyznaniowej Bytom z siedzibą w Bytomiu (41-907) przy ul. Grota Roweckiego 17/50, posiadającej nr NIP 641.253.3105 i nr REGON 243691645. Postępowanie likwidacyjne wszczęte zostało na podstawie Uchwały nr 3/09/2025 Naczelnego Pierwszego Wyznawców Słońca z dnia 22 września 2025 roku

b) Gminy Wyznaniowej Szczecin z siedzibą w Szczecinie (71-699) przy ul. Hożej 13/5, posiadającej nr NIP 851.326.1388 i nr REGON 389107104. Postępowanie likwidacyjne wszczęte zostało na podstawie Uchwały nr 12/10/2025 Naczelnego Pierwszego Wyznawców Słońca z dnia 31 października 2025 roku.

c) Gminy Wyznaniowej Katowice Śródmieście z siedzibą w Katowicach (40-061) przy ul. Krzywej 12 lok. 11, posiadającej nr NIP: 634.297.9510 i nr REGON 386135198. Postępowanie likwidacyjne wszczęte zostało na podstawie Uchwały nr 9/01/2025 Naczelnego Pierwszego Wyznawców Słońca z dnia 29 stycznia 2026 roku.

Likwidatorem w/w Gmin Wyznaniowych został członek Rady Pierwszych Związku Wyznaniowego Bartosz Babiak.

Wzywa się wszystkich wierzycieli Gminy Wyznaniowej Bytom oraz Gminy Wyznaniowej Szczecin, Gminy Wyznaniowej Katowice Śródmieście aby w terminie 30 dni licząc od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia, zgłosili swoje wierzytelności do w/w Gmin, przesyłając zgłoszenie na adres Związku Wyznaniowego Wyznawcy Słońca w Tylicach (59-900) ul. Irysowa 10 lub adres mailowy: sekretariat@wyznawcyslonca.ws.

Kraj/34425036

NOWOŚĆ

Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

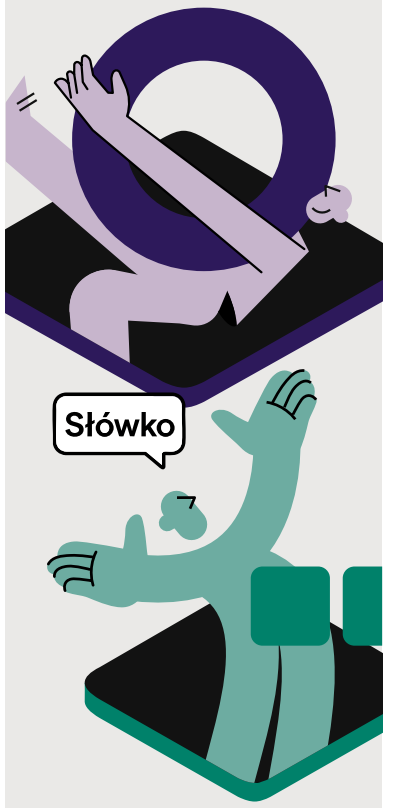

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

eprasa.pl c836ae6614

Uczniowie mówili mojej mamie,

Z Karabasza mi napisali: „Doczekamy, aż połamiesz sobie kręgosłup i wrócisz do nas. Wtedy połamiemy ci też kolana, będziesz pełzać przed nami i przepraszać”.

FOT. AGAINST GRAVITY

ROZMOWA Z
PAWŁEM TAŁANKINEM,
reżyserem

LUDMIŁA ANANNIKOVA: Timothée Chalamet, Ethan Hawke, Steven Spielberg, DiCaprio... Gdyby dwa lata temu ktoś panu powiedział, że będzie pan siedział z nimi przy stole, to co by pan pomyślał?
PAWEŁ TAŁANKIN: – W życiu bym nie uwierzył. A i dzisiaj, szczerze mówiąc, słabo się w to wierzy.

I jak się pan w związku z tym czuje?
– Chyba normalnie. Choć spotkanie z Di Caprio było emocjonujące, wcześniej nie mogłem o tym nawet marzyć.

Opowie pan?
– Wpadliśmy na siebie w drzwiach, na obiedzie dla nominowanych do Oscara. Wychodziłem zapalić – strasznie dużo jaram – a on akurat wchodził. I mówię do niego: Chciałbym się z tobą sfotografować. A sam nagle cały się zaczerwieniłem, ręce mi zadrżały. No i zdjęcia wyszły takie, że lepiej ich nikomu nie pokazywać. Więc podczas bankietu podszedłem do niego jeszcze raz i mówię: Dawaj, jeszcze raz się sfotografujemy, bo sam rozumiesz. On na to, że OK, no problem. I tak mamy wspólne zdjęcie.

Dla tych, którzy nie widzieli jeszcze filmu: opowiada o tym, jak po rozpoczęciu dużej wojny Rosji z Ukrainą w 2022 r. propaganda przyszła do szkoły, w której pan pracował, i zmusiła pana do zostania propagandzistą. A potem było gorzej.
– Gdy wojna się zaczęła, nie wiedzieliśmy, co mówić dzieciom, jak reagować. Gdy w mediach zaczęły się pojawiać informacje, że w jakiejś szkole czy przedszkolu ustawiono dzieci w literę Z [symbol „specjalnej operacji wojskowej”] i że inicjatywa wyszła od nauczycieli, nie chcieliśmy w to wierzyć. A potem zaczęły przychodzić pisma.

Jakie?
– Z administracji Karabasza, ale każde zawierało informacje, jaką drogę przebyły, żeby dyrektor był tego świadom. Wychodziły prosto z ministerstwa edukacji Federacji Rosyjskiej, potem schodziły na poziom regionalny, miejski i na koniec trafiały do naszej i innych szkół.

Zaczęły przychodzić 14 marca. Były w nich instrukcje, jakie akcje patriotyczne należy przeprowadzić, jakie zdjęcia i z jakimi hasztagami opublikować, co mówić na lekcjach. A nawet co puszczać w telewizorze, który wisiał na korytarzu. Miały tam być slajdy z dokonaniami Putina. Włączaliśmy je, ale odbezpieczyłem pilot i dzieci szybko przełączały na coś innego.

Paweł Tałankin

• Współreżyser filmu „Pan Nikt Kontra Putin”, wcześniej nauczycielem w rosyjskim Karabaszu. Film otrzymał nagrodę BAFTA za najlepszy film dokumentalny, jest nominowany do Oscara.

Jeżeli chodzi o rozmowy z uczniami, to były to całe lekcje czy pogadanki w ramach innych zajęć?
– Pojawiły się całe lekcje. „Rozmowy o ważnym”, co poniedziałek, dla klas 1-11, „Rosja – moje horyzonty”, co czwartek, dla klas 5-11. A mnie dyrektorka kazała to wszystko nagrywać, żeby potem można było wysłać do administracji miasta. Tego od nas oczekiwano.

Kiedy pan poczuł, że te nagrania posłużą nie tylko do rozliczeń z urzędnikami?
– Już na pierwszej lekcji, którą nagrywałem, myślałem, że nie wolno mi tego skasować. Omal nie zapadłem się pod ziemię ze wstydu. Nie zastanawiałem się wtedy, czy wyjdzie z tego film, ani kiedy, komu i w jakiej formie to zaprezentuję. Byłem gotów wysłać to komukolwiek, żeby tylko to gdzieś pokazano.

Byłem wściekły. Ten film jest o tym, co będzie z rosyjskim społeczeństwem za 5, 10 lat, kiedy te dzieci zaczną wychodzić ze szkoły. Już teraz jest przepełnione złością, a będzie tylko gorzej.

Pana życie w Karabaszu kręciło się wokół szkoły, którą widzimy w filmie. Uczył się pan w niej, po studiach wrócił tam jako nauczyciel. Od wielu lat pracuje tam pana mama. Mimo to odważył się pan pokazać, co tam się dzieje.
– Kiedy z Davidem Borensteinem, drugim reżyserem, zaczęliśmy montować film, powiedziałem: „Może wykreślimy nazwę Karabasz?” Bo taka sytuacja panuje przecież w całym kraju. Ale David powiedział: „Nie, to bardzo ciekawe miasto, i to, że stamtąd pochodzisz i jesteś z tej szkoły, widzowie powinni wiedzieć”.

Wielu uważa, że wszystko, co złe, powinno zostać „w rodzinie”, ale ja uważam, że nie powiedzieć prawdy czasem jest gorzej niż powiedzieć. Dodatkowo byłem mocno wkurzony, bo zrobiono ze mnie nie tylko kronikarza, ale i nadzorcę. Bo przecież szansa na to, że ktoś te nagrania ogląda, jest niewielka. Rosja ma multum szkół.

Kiedyś zrobiłem test: zapisałem początek i koniec lekcji, a pomiędzy dałem czarną planszę i tak wysłałem do administracji. I nikt nie zareagował. Pomyślałem wtedy: Aha, czyli stoję tu z kamerą nie tylko po to, żeby rozliczyć się z administracją, ale jako klawisz, który ma pilnować nauczycieli.

A mój wniosek byłby taki, że skoro nikt nie zareagował, to można mniej pilnie realizować propagandowe zalecenia albo wcale. Ale rozumiem, że w pana szkole nauczyciele podchodzili do nich z entuzjazmem.
– Byli tacy, i nie tylko nauczyciel historii, Paweł Abdulmanow, bohater filmu, wyprany przez propagandę, który jakby tylko czekał na czasy, kiedy będzie mógł swobodnie mówić do dzieci językiem kremlowskiej telewizji.

Pierwszą lekcję, którą nagrywałem, prowadziła nauczycielka, która powiedziała: „Dzieci, wiem, że już wam o tym mówiłam, ale okazało się, że musimy to powtórzyć, więc udawajcie, że słyszycie to po raz pierwszy. I pomyślałem: „Ożeż ty, nikt cię nie zmuszał za pierwszym razem do prowadzenia tej lekcji i teraz też mogłaś sobie odpuścić, skoro już raz o tym mówiłaś. Wzięłaś kartkę, widzisz, że to propaganda – schowaj do szuflady”. Ale nie, nauczycielka była pilna.

Ale były też osoby wyraźnie mniej zainteresowane propagandą.
– Jedna nauczycielka, starsza osoba, jak szliśmy do jej gabinetu nagrywać, powiedziała: „Wiesz, Pasza, wszystko już było, bywało ciężko. W latach 90. było bardzo ciężko, ale przynajmniej była nadzieja. A teraz nawet jej nie ma”.

Wróćmy do historyka Abdulmanowa. Gdy dotarłam do sceny, w której pyta go pan, z kim z historycznych postaci chciałby się spotkać i on wymienia najgorszych stalinowskich zbirów, to ciężko uwierzyć, że to film dokumentalny. A jednocześnie, wszystko w tej scenie się zgadza.
– Podczas pokazu w Czechach podszedł do mnie czeski reżyser i mówi: „Pasza, gdyby scenarzyści przynieśli mi scenariusz twojego filmu, powiedziałbym, że muszą się douczyć, bo życie tak nie wygląda, a tacy ludzie nie istnieją. A tu patrzę – istnieją! I jeszcze ubiera się ten nauczyciel jak czekista!”

Pod koniec filmu widzimy, jak Abdulmanow otrzymuje mieszkanie jako najlepszy nauczyciel w mieście. Dla filmu lepiej być nie mogło, ale dla społeczeństwa to tragedia. Czy rodzice jakoś protestowali wobec propagandowych lekcji?
– Jedna kobieta na samym początku przyszła i powiedziała, że nie będzie swojego dziecka na nie posyłać. A jej na to powiedziano: „Jednak będzie pani”. I to dziecko przychodzi. Ale po tym, jak film się rozleciał po Karabaszu, rodzice pisali do mnie: „Wiedzieliśmy, że pojawiły się nowe lekcje, ale co na nich się dzieje – nikt nam nie mówił. Dziękujemy”.

Już po moim wyjeździe doszedł jeszcze jeden przedmiot – „prowadzenie rodziny”. Kto prowadzi? Abdulmanow! Programu nie znam, ale mogę się domyślać, że opowiada o tym, że dziewczyny powinny rodzić, a chłopaki wojować.

W filmie widzimy, jak do szkoły przychodzą bojownicy grupy Wagnera i uczą dzieci obsługiwać granaty, nauczyciele opowiadają o „krymskiej wiośnie”, czyli dobrowolnym – rzekomo – przyłączeniu półwyspu i jego mieszkańców do Rosji; o”demilitaryzacji i denazyfikacji” Ukrainy. Jest tego tyle, że widz siedzi zszokowany.
– A ja i tak uważam, że pokazaliśmy za mało. Podczas montażu ciągle mówiłem Davidowi: Czemu nie pokazałeś tego czy tamtego? A on na to: „Gdybyśmy pokazali wszystko, co chcesz, film trwałby 10 godzin i nikt by tego nie wytrzymał”.

Co akurat dla pana było najważniejsze z tego, co zobaczy widz?
– W jednej sprawie zaszantażowałem Davida, bo była dla mnie kluczowa. Początkowo nie chciał wziąć do filmu sceny z zebrania nauczycieli, gdzie oni mówią, że wyniki dzieci w nauce spadają. A potem po zebraniu przychodzą do mojego gabinetu na herbatę i rozmawiają o tym, czy mogą zrezygnować z całej tej propagandy, żeby skupić się na nauczaniu. Na co dyrektorka mówi: „Jeśli z tego zrezygnuję, to mnie zwolnią”.

Powiedziałem Davidowi, że jeśli tej sceny nie będzie, to się pakuję i idę gdzieś czekać na innego reżysera, który ją uwzględni. Bo żaden dyrektor nie przyzna się otwarcie, że wyniki spadają, a propaganda jest obowiązkowa, bo inaczej go zwolnią. Oni nawet rodzicom uczniów nie mówią, że dzieci mają gorsze wyniki. Nie uważam, żeby to było niepotrzebne pranie brudów. Trzeba rozmawiać o problemach, szukać rozwiązania.

Czy myśli pan, że pana film może zmienić czyjeś poglądy?
– Nie powiem kto, ale ktoś z urzędników do mnie napisał: „Pasza, oglądałem film i w którymś momencie zrobiło mi się wstyd, że jestem częścią tego systemu”.

Kiedy Karabaszanie obejrzeli film?
– Bardzo szybko. Premiera była na festiwalu Sundance zimą 2025 roku. Ktoś włączył vpn, kupił bilet online i zrobił screen z ekranu. Wtedy film trafił do administracji Karabasza, rozleciał się też po mieście. Ludzie przekazywali go sobie na Telegramie jak samizdat.

W filmie widzimy moment, kiedy pisze pan wiadomość do ekipy filmowej.
– Zobaczyłem post w Instagramie. Grupa Rosjan szukała ludzi, na których pracę wpłynęła specjalna operacja wojskowa. Napisałem do nich, ale odpisali, że nie zrobią o mnie filmu, a potem rozjechali się po świecie. Ale w swoich kręgach o tym rozmawiali i tak moja historia dotarła do Davida, który do mnie napisał: „Zróbmy film”.

Jak długo pan jeszcze pracował w szkole od momentu, kiedy zapadła decyzja o filmie?
– Dwa lata. Pod koniec pierwszego roku szkolnego napisałem do Davida, że dłużej nie mogę i chcę się zwolnić, ale ubłagał mnie, żebym wytrzymał jeszcze trochę. Zimą 2024 roku napisał nagle, żebym się pakował i przyjeżdżał pracować nad filmem, ale wtedy to ja mu powiedziałem, że nie mogę rzucić szkoły i uczniów w trakcie roku szkolnego. I dopiero po tym, jak zorganizowałem bal pożegnalny, byłem gotów do wyjazdu.

Czy David widział materiał, zanim pan do niego dołączył?
– Wysyłałem mu fragmenty, opisywałem, co się na nich dzieje, bo przecież rozumiałem, że on nic nie wie o Rosji. Jest Amerykaninem mieszkającym w Danii. On coś tam z tych kawałków montował, ale nic mi nie pokazywał. Dopiero potem się przyznał, że komi-

eprasa.pl c836ae6614

że jestem zdrajcą

sja BBC, która to wszystko oglądała, bała się, że zacznę to komuś pokazywać w Karabaszu.

Skąd się wzięła komisja BBC?
– BBC wsparło nasz projekt. Stworzyli grupę ekspertów ds. Rosji. Oglądali kadr po kadrze i sprawdzali, czy ktoś przypadkiem nie mówi czegoś, co może mu zaszkodzić, jeśli pozostanie w Rosji.

Pan rozumiał, że będzie musiał wyjechać, gdy film powstanie?
– Kiedy kręciłem, myślałem, że będę musiał zmienić region, bo wiedziałem, że Karabaszanom film się nie spodoba. Wtedy jeszcze przepisy nie były tak represyjne, ale później producenci filmu mi powiedzieli, że będę musiał wyjechać z Rosji, inaczej film się nie ukaże.

Dziś sam to rozumiem, widzę reakcję na Z-kanałach [grupy zagorzałych zwolenników wojny Rosji z Ukrainą w sieciach społecznościowych], co piszą o mnie, o filmie. Są bezpośrednie groźby pod moim adresem. Z Karabasza mi napisali:

Doczekamy się, aż połamiesz sobie kręgosłup i wrócisz do nas. Wtedy połamiemy ci też kolana, będziesz pełzać przed nami i przepraszać.

Koszmar.
– Jaki koszmar? Przecież to dobrze, że na tak wielkiej planecie jest tylko jedno miasteczko, gdzie na ciebie naprawdę czekają.

A służby? Doświadczył pan jakichś nieprzyjemności z ich strony?
– Generalnie nie. Ale po tym jak o filmie zrobiło się głośno, do Karabasza przyjechało FSB. Zebrali dyrektorów wszystkich placówek edukacyjnych i powiedzieli: „Zapamiętujcie i przekazujcie kolegom: tego człowieka nie było i nie ma, tego filmu nie było i nie ma, do tego człowieka nie dzwonicie, nic nie mówicie. Filmu w żaden sposób nie komentujecie". Więc tytułu filmu „Pan Nikt" okazał się proroczy.

A mama jak? Żyje spokojnie? Jest bibliotekarką w szkole, którą widzimy w filmie
– Na początku była trochę na mnie zła, że jej nie powiedziałem o filmie, że wyjechałem. Krótko po tym, jak film się ukazał, regionalny portal „74ru" napisał o niej, że nie wychodzi z domu, bo się boi, że musiała ze wstydem zwolnić się ze szkoły. A ona do mnie dzwoni i mówi: „Akurat siedzę w pracy, z której rzekomo się zwolniłam".

To był moment, kiedy mama trochę się denerwowała. Jakaś nauczycielka zwróciła dzieciom uwagę, że to jej syn nakręcił ten film, a dzieci do niej podchodziły i pytały, dlaczego tak postąpiłem. Mówiły, że jestem zdrajcą. Ale to był moment. Wiele osób w szkole natomiast mówiło: „Nie martw się tak, nakręcił, to nakręcił".

A kiedyś mama szła do mnie – dogląda mojego pustego mieszkania – a sąsiadka chwyciła ją na schodach za ramię i mówi na ucho: „Tonia, jaki wspaniały film! Przekaż, proszę, Paszy. Oglądaliśmy i płakaliśmy". Więc są też pozytywne komentarze z Karabasza.

Z filmu nie bardzo wiadomo, jakie mama ma poglądy.
– Głosowała na Putina. Mówiłem jej: „Co robisz"? A ona, że nikogo więcej nie zna. Tłumaczyłem, że to specjalnie tak jest robione, żeby nikogo nie znała. Ona mi zawsze mówiła: „Milcz, nie wychylaj się". Taka macierzyńska mentalność.

Ale najważniejsze, że kiedy film się ukazał, mama pana wsparła. Wielu Rosjan, którzy wyjechali po rozpoczęciu wojny, rodzice uważają za zdrajców.
– Mnie się poszczęściło. Czuję też, że coś w niej się zmienia. Jak się zdzwaniamy, słyszę czasem komentarze, których wcześniej nigdy by nie wypowiedziała.

Jak panu się żyje z dala od Karabasza? To już półtora roku.
– Czasem tęsknię. A czasem nie mam czasu. Mieszkam w Pradze. Wyjechałem najpierw do Stambułu, tam poznałem naszego czeskiego producenta. Czesi pomogli z wizą. I tak się tu znalazłem. Jeszcze nie czuję, żebym się zintegrował w tym nowym życiu.

Bierze pan pod uwagę, że może pan nigdy nie wrócić?
– Są takie myśli. Staram się zdalnie doglądać mamy, troszczyć się o nią. Na szczęście nie jestem jedynym dzieckiem. Jest nas pięcioro. Mam nadzieję, że przełamie się i przyleci do Turcji, żebyśmy mogli się spotkać.

Ten film jest o tym, co będzie z rosyjskim społeczeństwem za 5, 10 lat, kiedy te dzieci zaczną wychodzić ze szkoły

Na razie pan żyje z filmu.
– Tak, ale już myślę o tym, że czas zastanowić się, co dalej. Nasz czeski producent mówi, że powinienem zacząć czegoś szukać, ale przecież nie powiem pracodawcy: przepraszam, ale mnie nie będzie, muszę jechać na Oscary. Czasem staram się zmusić do myślenia o przyszłości, ale wtedy mam wrażenie, że myśli mi ulatują. I mówię sobie, dobra, pomyślę o tym później. Niech los mnie prowadzi jak ślepego łosia z płonącego lasu.

Mieliśmy pokaz w czeskim kolędżu humanistycznym. Chodzę, patrzę i myślę: ale fajnie, to można by przenieść do szkoły w Karabaszu, tamto. Albo w Los Angeles: zobaczyłem zwykły płot, który zamieniono w galerię dziecięcych rysunków, i też myślałem, że w Karabaszu moglibyśmy tak zrobić. To wszystko chyba z tęsknoty.

Czyli sercem jest pan wciąż w Karabaszu.
– Możliwe... Ale cieszę się, że mogę zwiedzać świat, spotykać widzów. Cieszy, że przychodzi ich tak dużo. Na premierze w Pradze było 450 osób i to był nasz pierwszy rekord. Kolejny we Francji – 730 osób. Ostatnio był pokaz w Londynie, dla 800 osób. I bilety były wyprzedane.

Na festiwalu w Budapeszcie miały być dwa pokazy, a zrobili osiem. Przez dwa dni film obejrzało ponad 1,5 tysiąca osób. Ludzie podchodzili i mówili: „Chcemy pokazać ten film bliskim, bo w kwietniu mamy wybory i chcemy, żeby oni to zobaczyli".

Także w USA ludzie też zaczynają odnajdywać się w naszym filmie, co jest straszne. Poznaliśmy reżyserkę, która nakręciła film o bibliotekach. U nich w publicznych bibliotekach zdejmują książki z półek, których według administracji Trumpa nie powinno być. Przychodzą nauczyciele i też mówią, że u nich zaczyna się coś podobnego. Mnie czasem ludzie pytają w komentarzach: dlaczego oni w USA porównują się z nami, Rosjanami? Oczywiście zgadzam się, że tego nie da się porównać. Ale David mówi, że Amerykanie wszystko przymierzają na siebie. A w Rosji odwrotnie, piszą: „U nich dzieje się to i tamto". A tego, co się dzieje wokół nich, nie zauważają.

W Polsce też były dodatkowe pokazy. Chciałbym przy okazji bardzo podziękować Polakom, bo otrzymuję od nich wiele pozytywnych wiadomości.

Co piszą Polacy?
– Dziękują, ale są też przerażeni tym, co się dzieje w Rosji. Rozumiem, jakie są obecnie nastroje w Polsce względem Rosjan i są one zrozumiałe, ale dla mnie najważniejsze, że Polacy nie są obojętni wobec tego, co się u nas dzieje. Jestem za to bardzo wdzięczny.

W szkole zamierza pan jeszcze pracować?
– Nigdy. Wypaliłem się bardzo. A po drugie, to, że ta praca mogła się tak drastycznie zmienić z dnia na dzień, na rozkaz jednego człowieka... To pozostawia w człowieku ślad.

Czy możliwe jest pana zdaniem, że w Rosji nastąpi zmiana i stanie się normalnym państwem?
– Chcę w to wierzyć, ale jak to się odbędzie, na razie nie wiem. Ten system wtopił się we wszystko, w co mógł, ale żaden system nie jest wieczny i w końcu się zmieni. I wtedy wszystko zależy od nas, jak my się zachowamy.

Myślałem nad tym, co trzeba będzie zrobić, kiedy putinowski reżim padnie. I myślę, że powinniśmy otworzyć drzwi dla wszystkich dziennikarzy świata i prosić ich, by pojechali w najbardziej oddalone zakątki Rosji i rejestrowali w jakim stanie przejęliśmy Rosję od Putina. Trzeba będzie pokazać Rosjanom, jak oni naprawdę żyją, bo człowiek przyzwyczaja się do wszystkiego.

Najważniejsze, żeby donieść to wszystko do nowego pokolenia, któremu przyjdzie żyć w tym kraju.
– Też o tym myślałem. Myślałem też, zanim wyjechałem, że może jednak zostać i jakoś po cichu ich edukować. Ale zrozumiałem, że gdybym nakręcił ten film i biegał z pendrive'em po Karabaszu, mówiąc: „Oto mój film, zobaczcie", to nikt by go nie obejrzał. A jak się okazało, że z zagranicy, z nagrodami, to zobaczyli wszyscy. ●

Rozmawiała Ludmiła Anannikova

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34424881

S.M. „Międzynarodowa", 03-922 Warszawa, ul. Międzynarodowa 44
ogłasza
przetarg nieograniczony na:

„Wykonanie kompleksowego remontu klatek schodowych w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Międzynarodowej 38/40 A w Warszawie z podziałem na etapy:
Etap I – remont posadzek,
Etap II – remont ścian i sufitów,
Etap III – zamknięcie zsypów, remont komory zsypowej,"

Informacje o szczegółach przetargu zawarte są na stronie internetowej Spółdzielni.
www.miedzynarodowa.waw.pl

Kraj/34425004

Sygn. akt I Ns 228/25

OGŁOSZENIE

W Sądzie Rejonowym w Raciborzu Wydział I Cywilny, pod sygnaturą akt **I Ns 282/25**, toczy się postępowanie z wniosku Gminy Racibórz o stwierdzenie zasiedzenia prawa własności nieruchomości położonej w Raciborzu przy ulicy Osiedleńczej 34, stanowiącej działkę o numerze 423/68, o powierzchni 0,0571 ha, dla której Sąd Rejonowy w Raciborzu prowadzi księgę wieczystą o nr GL1R/00000446/5, znajdującej się w posiadaniu Gminy Racibórz. Wzywa się wszystkich zainteresowanych, nieznanych z imienia i nazwiska, aby w ciągu trzech miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia stawili się w Sądzie Rejonowym w Raciborzu Wydział I Cywilny i udowodnili swoje prawa do nieruchomości, pod rygorem pominięcia ich w postanowieniu stwierdzającym zasiedzenie, jeżeli zostanie ono udowodnione.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34424880

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA PREZYDENTA MIASTA ŁODZI

o ustnych przetargach nieograniczonych (licytacjach) na sprzedaż:

I. **nieruchomości stanowiących własność Miasta Łodzi położonych:**

- **w Łodzi przy ulicach: Mazurskiej 21, Mazurskiej bez numeru i Jacka Malczewskiego 18, oznaczonych jako działki nr: 140/46, 140/47, 140/12, 140/41, 140/42, 140/39, 140/48, 140/37 i 140/38 w obrębie G-16, o łącznej powierzchni 3026 m², dla których prowadzone są księgi wieczyste nr: LD1M/00042966/9, LD1M/00000618/9, LD1M/00038757/0, LD1M/00035749/0, LD1M/00006517/3 i LD1M/00045709/1.**

  Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **3 000 000 zł (słownie: trzy miliony złotych) brutto**. Sprzedaż działek nr 140/46, 140/38 i 140/37 w obrębie G-16 o łącznej powierzchni 904 m² zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811). Sprzedaż działek nr: 140/12, 140/39, 140/41, 140/42, 140/47 i 140/48 w obrębie G-16 o łącznej powierzchni 2122 m² zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

  Wadium wynosi **300 000 zł (słownie: trzysta tysięcy złotych).**

- **w Łodzi przy ul. Krakusa 32, oznaczonej jako działka nr 135/1 w obrębie G-12 o powierzchni 676 m², dla której prowadzona jest księga wieczysta nr LD1M/00012513/0.**

  Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **544 000 zł (słownie: pięćset czterdzieści cztery tysiące złotych) brutto.** Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811).

  Wadium wynosi **54 400 zł (słownie: pięćdziesiąt cztery tysiące czterysta złotych).**

- **w Łodzi przy ul. Zaolziańskiej 35, 37 i Zaolziańskiej bez numeru, oznaczonych jako działki o numerach: 5/3, 6/12, 6/14 i 6/18 w obrębie G-11, o łącznej powierzchni 464 m², dla których prowadzone są księgi wieczyste nr** LD1M/00008621/9 i **LD1M/00004282/2.**

  Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **600 000 zł (słownie: sześćset tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż działek nr 5/3, 6/12 i 6/18 w obrębie G-11 jest zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811), a sprzedaż działki nr 6/14 w tym samym obrębie jest zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 przywołanej ustawy.

  Wadium wynosi **60 000 zł (słownie: sześćdziesiąt tysięcy złotych).**

- **w miejscowości Cekanów w gminie Tomaszów Mazowiecki przy ul. Jagiełły 48, oznaczonej jako działka nr 82 w obrębie Cekanów 0001 o powierzchni 2 964 m², dla której prowadzona jest księga wieczysta nr PT1T/00040799/8.**

  Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **250 000 zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 w związku z art. 29a ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811).

  Wadium wynosi **25 000 zł (słownie: dwadzieścia pięć tysięcy złotych).**

II. **udziału Miasta Łodzi (5904/17280 części) we współwłasności nieruchomości położonej w Łodzi przy ul. płk. Jana Kilińskiego 229, oznaczonej jako działka nr 295 w obrębie G-4, o powierzchni 806 m², dla której prowadzona jest księga wieczysta nr LD1M/00005441/2.**

  Cena wywoławcza udziału we współwłasności nieruchomości wynosi **800 000 zł (słownie: osiemset tysięcy złotych) brutto.** Zbycie udziału zwolnione jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 w związku z art. 29a ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811).

  Wadium wynosi **80 000 zł (słownie: osiemdziesiąt tysięcy złotych).**

Przetargi odbędą się w dniu 15 maja 2026 r. o godz. 10.00 w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi, Łódź, ul. Piotrkowska 104 – Duża Sala Obrad.

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA ŁODZI O PRZETARGACH zawierające szczegółowe informacje dotyczące przetargów wywieszone jest na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem UMŁ, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 (IV p.).

Ogłoszenie publikowane jest również w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: https://bip.uml.lodz.pl/urzad-miasta/przetargi/sprzedaz-nieruchomosci/ oraz na stronie internetowej pod adresami: https://uml.lodz.pl/dla-biznesu/nieruchomosci-na-sprzedaz/sprzedaz-nieruchomosci/, https://nieruchomosci.uml.lodz.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargów dostępne są również w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104, (IV p., pok. 457 lub 457a) oraz pod numerami telefonów: (42) 638 – 47 – 81, 638-44-14, 638-43-31, 638-54-73.

eprasa.pl c836ae6614

Petrodolary tuczą Rosję

Na ogniu wojny w Iranie Rosja piecze kilka pieczeni naraz. Do budżetu Rosji sypie się deszcz petrodolarów, Moskwa stara się obalić unijne embargo na rosyjską ropę naftową i gaz, a na Zachodzie może zabraknąć rakiet do obrony Ukrainy przed rosyjskimi atakami.

Andrzej Kublik

• **11 marca 2026 r. Statek Mayuree Naree pod banderą Tajlandii w płomieniach, po trafieniu irańskimi pociskami w Cieśninie Ormuz** FOT. PAP/EPA/ROYAL THAI NAVY / HANDOUT

W poniedziałek nad ranem ceny ropy naftowej na giełdach w Londynie i Nowym Jorku niespodziewanie wzleciały o niemal 30 proc. i przez chwilę wynosiły prawie 120 dol. za baryłkę – najdrożej od wiosny 2022 r., kiedy Rosja rozpoczęła inwazję na Ukrainę.

Taką panikę wśród inwestorów miała wywołać wizja zablokowania na długi czas Cieśniny Ormuz, przez którą muszą przepłynąć tankowce wywożące ropę naftową z obfitych złóż państw nad Zatoką Perską. Jednak już ponad tydzień żegluga przez Cieśninę jest niemal sparaliżowana z powodu wojny w Iranie. Armatorzy obawiają przede wszystkim ataków Iranu, który już wymierza ciosy wszystkim swoim sąsiadom znad Zatoki Perskiej w odwecie za uderzenia wojsk Izraela i USA.

Po kilku godzinach panika na naftowych rynkach zaczęła ustępować. A wtedy na Kremlu rozpoczęła się narada Putina z wybranymi przedstawicielami rządu Rosji i szefami rosyjskich firm energetycznych. – Ważne jest, aby rosyjskie firmy energetyczne wykorzystały obecną sytuację, m.in. poprzez wykorzystanie dodatkowych przychodów z eksportu do zmniejszenia swojego zadłużenia, zadłużenia wobec rodzimych banków – stwierdził Putin w otwartej dla rosyjskich mediów części narady.

Kilka godzin później na zakończenie poniedziałkowej sesji giełdy w Londynie cena baryłki europejskiej ropy naftowej Brent spadła poniżej 90 dol.

Putin w swoim wstępie do narady na Kremlu wymienił zaledwie ułamek korzyści, jakie Rosja może upiec na ogniu walk na Bliskim Wschodzie.

Wojenna manna

Wojna w Iranie nadeszła jak spełnienie marzeń Kremla. Przez dwa pierwsze miesiące 2026 r. do budżetu Rosji z podatków od ropy naftowej i gazu wpłynęło łącznie 826 mld rubli (ok. 10,7 mld dol.), prawie dwa razy mniej niż przed rokiem.

W styczniu z powodu spadku cen ropy naftowej na świecie oraz zachodnich sankcji za wojnę przeciw Ukrainie rosyjscy nafciarze sprzedawali baryłkę eksportowanego surowca za około 35 dol., z opustem wynoszącym ponad 25 dol. w stosunku do cen światowych. W lutym z powodu wzrostu napięć na Bliskim Wschodzie cena baryłki ropy w rosyjskich terminalach portowych wzrosła do około 45 dol. Ale to nadal było daleko poniżej ceny surowca, którą założono planując budżet Rosji na ten rok.

W ostatnim tygodniu lutego mogło się wydawać, że powtórzy się scenariusz z zeszłego roku, który Rosja zakończyła z rekordowym deficytem budżetowym, pięć razy większym niż pierwotnie zakładano. W konsekwencji podnoszono podatki, a w kryzysie pogrążały się kolejne sektory gospodarki. Po dwóch pierwszych miesiącach 2026 r. deficyt budżetu Rosji sięgnął 3,5 bln rubli (ok. 45 mld dol.) i był tylko o 0,3 bln rubli niższy od deficytu planowanego na cały rok.

Niespodziewany atak Izraela i USA na Iran w ostatnim dniu lutego odmienił całkowicie sytuację. Już w połowie zeszłego tygodnia baryłka rosyjskiej ropy Urals na eksportowych rynkach kosztowała 70 dol., a w ostatni poniedziałek jej cena podskoczyła do ponad 90 dol. Jednocześnie opusty na rosyjski surowiec zmalały do około 20 dol. Czyli teraz rosyjscy nafciarze za baryłkę swojej ropy dostają około 70 dol., co oznacza tłuste zyski dla nich i dla budżetu Rosji.

W pierwszym dniu wojny w Iranie Kirił Dmitrijew, zaufany współpracownik Putina, wieścił, że cena baryłki ropy może przekroczyć 100 dol. W ostatnią niedzielę nocą z satysfakcję stwierdził, że jego przepowiednie już się spełniają.

Na tym nie koniec zysków Rosji z wojny toczącej się na Bliskim Wschodzie.

USA zawieszają sankcje

W lutym prezydent Donald Trump po rozmowie z premierem Indii Narendrą Modim ogłosił, że USA zniosą 25-procentowe dodatkowe cła na towary z Indii, gdyż zrezygnowały one z zakupów rosyjskiej ropy naftowej. To był poważny cios w nafciarzy Putina, bo Indie stały się drugim co do wielkości importerem rosyjskiej ropy naftowej, gdy po napaści na Ukrainę z zakupów tego surowca niemal całkowicie zrezygnowała Unia Europejska.

Jednak niespodziewanie pod koniec zeszłego tygodnia amerykański sekretarz skarbu Scott Bessent ogłosił, że USA uchylą dla Indii sankcje na rosyjską ropę naftową. Zawieszenie sankcji będzie obowiązywać przez 30 dni i dotyczyć ma jedynie surowca, który już znajduje się na tankowcach. Następnego dnia Bessent stwierdził, że USA mogą uchylić sankcje na rosyjską ropę naftową także dla innych państw.

To znaczy, że w najbliższych tygodniach rosyjscy nafciarze zainkasują nawet kilkanaście miliardów dolarów i znaczną część tych nadzwyczajnych zysków przekażą budżetowi Rosji, zasilając finansowo machinę wojenną Putina.

Firma analityczna Kpler ocenia, że pod koniec lutego na tankowcach znajdowało się 132,9 mln baryłek rosyjskiej ropy naftowej, a przez pierwszy tydzień marca ta ilość zmalała do 118,3 mln baryłek. To sugeruje, że nafciarze Putina już zaczęli szybko sprzedawać surowiec i to za dużo wyższą cenę niż w lutym.

Decyzja administracji Trumpa skłoniła Donalda Tuska do postawienia pytania, kto faktycznie korzysta na ataku Izraela i USA na Iran. „Wojna na Bliskim Wschodzie trwa, a chaos się rozszerza. Ceny ropy naftowej rosną. Waszyngton może znieść sankcje na rosyjską ropę naftową. Kto tu jest prawdziwym zwycięzcą?" – napisał premier na X.

Moskwa knuje z Teheranem

Decyzja administracji Donalda Trumpa o częściowym uchyleniu sankcji wobec rosyjskiej ropy naftowej wzbudziła dodatkowe emocje, gdy do amerykańskich mediów wyciekły doniesienia, że Rosja przekazuje Iranowi dane wywiadowcze, umożliwiające atakowanie na wojska USA na Bliskim Wschodzie. Napisał o tym najpierw dziennik „The Washington Post", a później z własnych źródeł te informacje potwierdziła agencja prasowa AP.

Trump twierdził, że nic o tym nie wie, jego doradca Steve Witkoff – odpowiedział-

Wojna w Iranie nadeszła jak spełnienie marzeń Kremla

ny za kontakty z Kremlem – twierdził, że domagał się od Rosji, by nie przekazywała Iranowi takich danych wywiadu, a sekretarz wojny Peter Hegseth bagatelizował doniesienia mediów. Nie zaprzeczył im Teheran.

– Współpraca wojskowa Iranu z Rosją nie jest niczym nowym, to nie sekret. Była w przeszłości, nadal trwa i będzie kontynuowana w przyszłości – powiedział w wywiadzie dla stacji NBC News szef irańskiej dyplomacji Abbas Aragczi. Uchylił się od pytania, czy Rosja dostarcza Iranowi dane wywiadowcze, twierdząc, iż nie zna szczegółów tego „bardzo dobrego partnerstwa".

W poniedziałek wieczorem z inicjatywy Białego Domu doszło do rozmowy telefonicznej Trumpa z Putinem, która miała dotyczyć sytuacji na Bliskim Wschodzie i wojny w Ukrainie.

Jurij Uszakow, główny doradca prezydenta Rosji ds. międzynarodowych, po tej rozmowie powiedział, że Putin przedstawił Trumpowi swoje koncepcje w sprawie szybkiego zakończenia konfliktu na Bliskim Wschodzie. Prezydent USA powiedział, że Putin chciałby być „pomocny" w sprawach Bliskiego Wschodu. A Trump miał na to odpowiedzieć, że „możesz być bardziej pomocny, kończąc wojnę Rosji z Ukrainą". Ale jednocześnie Trump dodał, że nie wyklucza dalszego znoszenia sankcji na ropę naftową z Rosji.

Nazajutrz po rozmowie Steve Witkoff powiedział dziennikarzom, że Putin zapewnił Trumpa, iż Rosja nie przekazuje Iranowi danych wywiadowczych. – Możemy im wierzyć na słowo – powiedział doradca prezydenta USA. Ale zaraz dodał: – Miejmy nadzieję, że nie przekazują.

Ostatnia deska ratunku przed embargo UE

W przyszłym tygodniu wejdzie w życie zakaz importu gazu z Rosji do UE, zgodnie z opublikowanym w lutym rozporządzeniem. Potem stopniowo europejskie firmy energetyczne będą wygaszać zawarte w przeszłości kontrakty z dostawcami z Rosji – aby najpóźniej od listopada 2027 r. rosyjski gaz nie płynął już do Europy. W kwietniu KE planowała też przedstawić projekt przepisów o całkowitym zakazie importu ropy naftowej z Rosji, obecnie sprowadzanej tylko do rafinerii koncernu MOL na Węgrzech i Słowacji.

Wojna w Iranie, która zaburzyła również eksport skroplonego gazu LNG z państw nad Zatoką Perską, dała Moskwie szansę, aby rzutem na taśmę spróbować obalić uchwalone już unijne embargo. Podczas poniedziałkowej narady na Kremlu Putin złożył ofertę Europie. – Jeśli europejskie firmy, nabywcy z Europy nagle zdecydują się na reorientację i zapewnią nam długoterminową, stabilną współpracę, bez politycznej koniunktury, to proszę bardzo. Nigdy nie odmawialiśmy. Jesteśmy gotowi na współpracę także z Europejczykami – zadeklarował prezydent Rosji. Dodał jednak: – Ale potrzebujemy od nich jakichś sygnałów, że są gotowi i także chcą współpracy i zapewnią nam, że to będzie trwałe i stabilne.

Jeszcze przed ogłoszeniem tych obietnic na Kremlu, szef węgierskiej dyplomacji Péter Szijjártó zwrócił się do Komisji Europejskiej, aby natychmiast zniosła embargo na ropę naftową i gaz z Rosji. Później ten apel powtórzył premier Węgier Viktor Orbán.

Co z obroną Ukrainy?

W czasie gwałtownych walk na Bliskim Wschodzie zużywa się na wielką skalę pociski do obrony przed rakietami i dronami, którymi Iran atakuje Izrael, amerykańskie bazy wojskowe i swoich sąsiadów znad Zatoki Perskiej, a nawet Turcję i Azerbejdżan.

W ostatnią sobotę w czasie wizyty w Kijowie unijny komisarz obrony Andrius Kublius powiedział, że w czasie trzech pierwszych dni wojny w Iranie zużyto 800 pocisków obrony lotniczej amerykańskiej produkcji – o 100 sztuk więcej niż przez cztery miesiące w Ukrainie. W całym zeszłym roku Rosja przeprowadziła 2 tys. ataków rakietowych na Ukrainę, wykorzystując przy tym 900 rakiet balistycznych.

Także prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski nie kryje obaw, że wojna w Iranie może się negatywnie odbić na losach jego kraju.

– Skoro trwałego pokoju lub zawieszenia broni [w wojnie w Iranie] nie osiągnięto w pierwszych dniach konfliktu, to jest wielkie ryzyko, że zacznie się przedłużać. To niewątpliwie wpłynie na sytuację Ukrainy. Zmniejszenie uwagi [agresją Rosji na Ukrainę] oznacza mniejsze wsparcie. Mniejsze wsparcie oznacza zmniejszenie obrony przeciwlotniczej – stwierdził Zełenski. 2 RP

eprasa.pl c836ae6614

Sejm za zmianą B2B i umów zlecenie w etaty

Sejm w błyskawicznym tempie proceduje ustawę, która wzmocni kompetencje inspektorów pracy.

Maria Korcz

• **Agnieszka Dziemianowicz-Bąk** FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

– Ten projekt to prawny niewypał – mówiła w środę w Sejmie Urszula Rusecka z Prawa i Sprawiedliwości. Reformę PIP nazwała „legislacyjną dyktaturą", a rząd oskarżyła o „urzędniczy terror i wybiórcze polowanie na firmy". Choć jeszcze kilka tygodni temu Jarosław Kaczyński zadeklarował, że popiera wzmacnianie Inspekcji Pracy, dziś PiS wstrzymał się od głosu w sprawie ustawy reformującej Inspekcję.

Przeciwna była za to Konfederacja. – Obraźliwe jest dla mnie stwierdzenie „umowy śmieciowe". Ja całe życie starałem się pracować na B2B bądź tak zwanej umowie śmieciowej, bo widziałem plusy, które ona daje, czyli niższe obciążenia podatkowe – zadeklarował z kolei Michał Połuboczek, poseł Konfederacji. Chwilę później ogłosił, że jego partia ustawy nie poprze.

Sejm zajął się reformą PIP

Na krytykę ze strony politycznych oponentów z sejmowej mównicy odpowiadali autorzy projektu: ministra pracy Agnieszka Dziemianowicz-Bąk i wiceminister z jej resortu, Sebastian Gajewski.

– Chcemy, żeby pod hasłem wolności nie krył się przymus ekonomiczny i nadużycia władzy i kapitału. [...] Granicą wolności jest wolność innych, w tym przypadku wolność od wyzysku, wolność od niepewności, wolność od krzywdy – argumentowała Dziemianowicz-Bąk.

Zarzut, że możliwość wydawania polecenia przekształcenia umowy zlecenie czy B2B w etat to ograniczenie wolności do zawierania umów podnosił też w imieniu koła Centrum Ryszard Petru.

Odnosząc się do tego zarzutu, szefowa resortu pracy powołała się na linię orzeczniczą Sądu Najwyższego. Ta, zdaniem ministry, wskazuje na to, że wola stron brana jest pod uwagę tylko wtedy, gdy sposób wykonywania pracy ma tyle samo cech etatu, co współpracy firma-firma. Taki zapis znalazł się też w ustawie.

– Wola stron pojawia się dopiero wtedy, gdy nie można jednoznacznie orzec, czy mamy do czynienia ze stosunkiem cywilno-prawnym czy stosunkiem pracy – mówiła ministra. I dodała, że możliwość wyrażenia przez strony woli, co do tego, jak chcą pracować, została zapisana w ustawie.

Zgodnie z ostatecznym zapisem ustawy o PIP, którą zajmował się Sejm, przekształcenie umowy zlecenie czy B2B w etat miałoby odbywać się w następujący sposób:

• Inspektor wybiera firmę do kontroli na podstawie analizy ryzyka lub zgłoszenia od pracownika.

JCałe życie starałem się pracować na B2B bądź tzw. umowie śmieciowej, bo widziałem plusy, które ona daje, czyli niższe obciążenia podatkowe

MICHAŁ POŁUBOCZEK
poseł Konfederacji

• Inspektor sprawdza, w jaki sposób odbywa się praca i czy spełnia ona warunki etatu, czy np. kontraktu B2B. W ramach zbierania materiału inspektor będzie umożliwiał zajęcie stanowiska stronom np. poprzez udostępnienie adresu e-mail, na który będą mogły wysłać wiadomość o tym, jak z ich perspektywy wyglądają warunki pracy.

• Jeśli inspektor stwierdzi, że zawarto złą umowę, to na piśmie poinformuje pracodawcę i pracownika, w jaki sposób powinni zmienić formę współpracy, by była dostosowana do przepisów. Może to oznaczać zarówno informację o konieczności podpisania umowy o pracę, jak i np. zmianę zakresu obowiązków tak, by dana umowa mogła pozostać kontraktem B2B

• Jeśli strony nie dostosują się do polecenia we wskazanym w nim terminie, okręgowy inspektor pracy będzie mógł wydać decyzję administracyjną o przekształceniu umowy B2B w etat. Co ważne, decyzja nie będzie mogła zostać wydana, jeśli wcześniej nie zostanie wystawione pouczenie.

• Po wydaniu decyzji pracodawca i pracownik będą mieć miesiąc na odwołanie się od niej do sądu.

Sejm głosuje nad przyszłością umów B2B i zlecenie

Po burzliwej wymianie zdań na sali plenarnej, dyskusja przeniosła się na komisję polityki społecznej i rodziny. Ta zaczęła się z 2,5-godzinnym opóźnieniem, bo poprawek, którym wpierw musiało przyjrzeć się ministerstwo i biuro legislacji było aż 57. A, jako że już wcześniej na godzinę 20:00 zaplanowano głosowanie nad ustawą na sali plenarnej, głosowanie wszystkich zaproponowanych zmian musiało odbyć się w ekspresowym tempie.

Posłowie Prawa i Sprawiedliwości i Razem zwracali uwagę na braku czasu na dodatkowe pytania i omówienie proponowanych poprawek, ale przewodnicząca komisji, Katarzyna Ueberhan, niezmiennie nadawał tempo głosowaniom, odrzucając prośby o dyskusję.

Ostatecznie ustawa została poddana pod głosowanie parlamentu po godzinie 22. Zyskała większość 230 głosów.

Przyjęto ją razem z poprawkami, które zakładają m.in. że:

• Inspektor pracy będzie zobowiązany do pozwolenia obu stronom (pracodawcy i pracownikowi) na zajęcie stanowiska co do sposobu wykonywania pracy i preferowanej formy umowy.

• Przed wydaniem polecenia zmiany umowy będzie zobowiązany także do przedstawienia na piśmie, w jaki sposób powinni zmienić formę współpracy, by była dostosowana do przepisów. I może być to zarówno dostosowanie, które pozwoli utrzymać formę cywilno prawną, jak i dostosowanie polegające na przejście na etat.

• Wola stron będzie uwzględniana, jeśli nie będzie miała na celu obejścia prawa. Będzie brana pod uwagę, gdy przesłanki do zawarcia umowy o pracę będą tak samo liczne, jak te do pozostania przy kontrakcie B2B.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34424492

urząd miejski wrocławia

Prezydent Wrocławia

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej we Wrocławiu w rejonie:

ul. Malezyjskiej;

obręb:	Brochów, AM-24, dz. nr 5/7 i 6/6;
GPS	N: 51.05334, E: 17.08052;
pow. nieruchomości:	703 m²;
KW nr	WR1K/00422491/2;
Opis nieruchomości:	niezabudowana.

Przeznaczenie w mpzp: **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca lub w zabudowie bliźniaczej, pracownie artystyczne, obiekty opieki nad dzieckiem, edukacja.**

Cena wywoławcza:	**585 000,00 zł**;
Wadium:	**60 000,00 zł;**

Podatek VAT doliczony zostanie do ceny ustalonej w przetargu.

Wadium uczestnicy przetargu powinni wpłacić najpóźniej do dnia **22 czerwca 2026 r.** na konto: Gmina Wrocław, pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław – nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655. Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8 w sali 215 o godz. 10^{00} dnia **29 czerwca 2026 r.**

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz warunki uczestnictwa w przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest również w Internecie, na stronach Urzędu Miejskiego Wrocławia: **gn.um.wroc.pl** oraz pod adresem **www.bip.um.wroc.pl**

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Dziale Przetargów i Promocji Nieruchomości Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, pok. 126, tel. +48-71-777-72-83 do 84, e-mail: **wns@um.wroc.pl.**

Prezydent Wrocławia ma prawo odwołania przetargu z ważnych powodów.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34424493

urząd miejski wrocławia

Prezydent Wrocławia

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej we Wrocławiu przy:

ul. Malezyjskiej;

obręb:	Brochów, AM-24, dz. nr 1/5 i 2/4;
GPS	N: 51.05429, E: 17.08102;
pow. nieruchomości:	693 m²;
KW nr	WR1K/00422468/2;
Opis nieruchomości:	niezabudowana.

Przeznaczenie w mpzp: **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca lub w zabudowie bliźniaczej, pracownie artystyczne, obiekty opieki nad dzieckiem, edukacja.**

Cena wywoławcza:	**575 000,00 zł**;
Wadium:	**50 000,00 zł;**

Podatek VAT doliczony zostanie do ceny ustalonej w przetargu.

Wadium uczestnicy przetargu powinni wpłacić najpóźniej do dnia **1 czerwca 2026 r.** na konto: Gmina Wrocław, pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław – nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655. Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8 w sali 215 o godz. 10^{00} dnia **8 czerwca 2026 r.**

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz warunki uczestnictwa w przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest również w Internecie, na stronach Urzędu Miejskiego Wrocławia: **gn.um.wroc.pl** oraz pod adresem **www.bip.um.wroc.pl**

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Dziale Przetargów i Promocji Nieruchomości Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, pok. 126, tel. +48-71-777-72-83 do 84, e-mail: **wns@um.wroc.pl.**

Prezydent Wrocławia ma prawo odwołania przetargu z ważnych powodów.

eprasa.pl c836ae6614

Wybory parlamentarne 2027

Rolników Czarnek na razie nie przekonał

Przemysław Czarnek atakuje zielonoładowe pomysły Unii, by odzyskać dla PiS elektorat wiejski. Ale póki co wieś patrzy na zabiegi Czarnka z dużym dystansem.

Krystyna Naszkowska

Mateusz Morawiecki, były premier rządu Zjednoczonej Prawicy, stwierdził jasno: Przemysław Czarnek ma za zadanie odzyskanie tej części elektoratu PiS, która przeszła do innych partii prawicowych. Oświadczył to we wtorek 11 marca, kilka dni po namaszczeniu Czarnka na kandydata na przyszłego premiera. Sondaże pokazują bowiem jasno: cześć elektoratu PiS swoje sympatie na scenie politycznej przerzuca na prawo od PiS. W niektórych sondażach poparcie dla partii Kaczyńskiego spada poniżej 20 proc. i jest niższe niż dla obu Konfederacji łącznie.

Wyborcy przerzucają głosy nie tylko na Konfederację Krzysztofa Bosaka i Sławomira Mentzena, ale też na Koronę Polską Grzegorza Brauna. A to wyjątkowo boli prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego, gdyż trudno mu będzie zawiązać w przyszłości jakiś sojusz z jawnie antysemicką i antyamerykańską partią. Taki sojusz może być zaś konieczny, by przejąć władzę w kraju po nowych wyborach parlamentarnych. Nie spodobałoby się to raczej amerykańskiemu ambasadorowi Thomasowi Rose'owi, któremu Kaczyński już zresztą obiecał, że do takiej koalicji nie dojdzie.

Odzyskanie części elektoratu oznacza przede wszystkim odzyskanie głosów wsi i rolników. To był bastion PiS od 2015 roku. To dzięki tym głosom partia Kaczyńskiego miała w kraju władzę. I tu właśnie ją najszybciej traci. To było już widać bardzo wyraźnie w ostatnich wyborach parlamentarnych, kiedy na Konfederację głosowało procentowo więcej mieszkańców wsi niż wyniosło poparcie partii w kraju ogółem. Jeszcze większe różnice na korzyść Konfederacji były w elektoracie rolniczym.

Trend skrętu w prawo jeszcze bardziej uwidocznił się w ostatnich wyborach prezydenckich – ekstremalnie radykalny Grzegorz Braun dostał w pierwszej turze na wsiach kilka punktów procentowych więcej niż średnio w kraju.

Opowiada rolnik z Opolszczyzny: „Tu u nas bardzo widać jak ludzie garną się do Konfederacji, są nią wręcz zafascynowani. Kiedy na spotkaniu w ramach izby rolniczej ma pojawić się posłanka z tej partii, to na zebranie przychodzi dużo więcej ludzi niż zwykle. A po zebraniu wszyscy do niej podchodzą, chcą się przywitać, pogadać osobiście. Nieważne czy ona ma im coś do zaproponowania, wcale na to nie patrzą, ważne że jest z Konfederacji. Ludzie maja dość starych układów, nie chcą już słuchać PiS-u, szukają czegoś nowego".

W tej sytuacji Przemysław Czarnek musi wysoko zakasać rękawy, by ten wiejski elektorat na nowo do PiS przyciągnąć. Zaczął od razu. Już w swoim pierwszym publicznym wystąpieniu w Hali Sokoła w Krakowie, ogłosił odwrót od korzystania z odnawialnych źródeł energii. Tym samym próbował zagrać na nucie sprzeciwu wobec Zielonego Ładu, programu kiedyś zachwalanego przez PiS, ale jednocześnie dość mocno krytykowanego przez rolników.

Czarnek stwierdził, że Polska powinna wrócić do „normalności energetycznej", czyli do korzystania z węgla, który jest naszym bogactwem naturalnym, zamiast jakiś wymyślnych OZE, które pogardliwe nazwał „sroze". A kiedy europoseł PSL Krzysztof Hetman na antenie TVN 24 wytknął Czarnkowi hipokryzję, skoro z jednej strony krytykuje, ale sam z OZE korzysta (na dachu własnego domu zainstalował panele fotowoltaiczne), Czarnek zapowiedział demontaż paneli „w pewnej perspektywie". Wydaje się jednak, że szarża anypanelowa raczej pozytywnych skutków Czarnkowi na wsi nie przyniesie.

– Nikt tego u nas nie traktuje poważnie. Panele na dachu dość mocno się przyjęły na wsi. W mojej wsi jest ok. 150 domów, a panele na dachach ma jakieś 50, czyli 30 proc. Ja też mam. Ludzie widzą z tego korzyści. – mówi Mariusz Olejnik ze wsi Skałągi w powiecie Kluczborskim. – Słyszałem, jak w telewizji Czarnek tłumaczył, ile wydał na te swoje panele i że nie wie, kiedy mu się to zwróci. A przecież to łatwo policzyć: skoro wydał 8 tys., rocznie zyskuje tysiąc złotych, a już ma pięć lat, to zwrot będzie za trzy lata. Takim gadaniem tylko ośmiesza siebie i cały PiS. Na reakcję ludzi jeszcze trzeba poczekać, ale to będzie moim zdaniem źle odebrane. Czarnek wsi nie odbije, głosów nie zdobędzie.

Wśród elektoratu Konfederacji aż 83 proc. ocenia Przemysława Czarnka jako kandydata na premiera źle

Patryk Kokociński prowadzi duże gospodarstwo w poznańskim. Też ma panele fotowoltaniczne. – To są wymierne korzyści, zwłaszcza dla gospodarstw, gdzie jest duże zużycie energii, np. z krowami mlecznymi. Tym atakiem na OZE Czarnek nic nie zyska, nie przyciągnie ludzi. Wieś nie wróci do PiS, choćby Czarnek stawał na głowie.

Rolnik z Pomorza założył w gospodarstwie panele trzy lata temu. Zastrzega, że polityką się nie interesuje. Nie chce oceniać Czarnka, ale jest zdumiony jego atakiem na fotowoltaikę, a zwłaszcza pomysłem demontażu paneli. – Wcześniej rocznie wydawałem na energię po 15 tys. złotych. Hoduję byki, mam dwie chłodnie, mieszalnię pasz, to wszystko zżera dużo prądu. Liczę, że w tym roku cała inwestycja, a było to 80 tys. złotych, mi się zwróci. W mojej wsi jest tylko siedmiu rolników, ale wszyscy mają panele.

Sebastian z Mazowsza, zwolennik PiS: Czarnek zrobił błąd. Gdyby zaatakował wiatraki, albo duże farmy wiatrowe to kto wie. Ludzie się tego boją, a też uważają ze brzydkie, że im zaburza krajobraz. Tu u nas ktoś chce postawić farmę fotowoltaiczną na 10 hektarach i ludzie zbierają podpisy, by to zablokować. W to trzeba było uderzyć. Ale jak gada o panelach, to nie znajdzie na wsi poklasku, to nikomu nie przeszkadza, jest korzyść. A jeszcze wygłupił się z tym liczeniem, kiedy będzie miał zwrot z inwestycji. No i Mentzen też swoje mu dołożył. W sumie źle wyszło, raczej czarno to widzę.

Pierwsze sondaże po wystawieniu Czarnka na premiera nie są dla tej kandydatury łaskawe. W tym zrobionym dla Wirtualnej Polski przez United Serveys by IBRIS aż 58,3 proc. respondentów ocenia ten wybór źle. Tylko wśród wyborców PiS oceny pozytywne mają przewagę – 60 proc. uważa Czarnka za dobry wybór. Ale co ważniejsze, wśród elektoratu Konfederacji aż 83 proc. ocenia go źle. A to zapowiada ostrą walkę o wiejski elektorat.

Krystyna Naszkowska

• Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

JUTRO W „WYBORCZEJ"

Wydanie sobotnie „Wyborczej" możesz kupić

OD SOBOTY DO CZWARTKU!

Szukaj w punkcie sprzedaży prasy.

CARNEY I TRUDEAU VS. TRUMP
Istnieje lepsza Ameryka

ŚCIEŻKI ROWEROWE
Jak ułatwić życie kierowcom i utrudnić rowerzystom

RADOSŁAW SIKORSKI
Czy zaczął nową rozgrywkę?

WYSOKIE OBCASY
Jak mediować z nastolatkiem?

1 RP

eprasa.pl c836ae6614

Kraj/34414013

10 lat Obywateli RP

Powiedzieliśmy państwu „sprawdzam”

Paweł Kasprzak

Autor jest działaczem Obywateli RP.

10 lat temu (!) w kilka osób (było nas wtedy w sumie ośmioro) stanęliśmy po raz pierwszy na Krakowskim Przedmieściu naprzeciw miesięcznicy smoleńskiej i ikonicznej już wówczas drabinki Kaczyńskiego. Przynieśliśmy ze sobą transparent z podobizną Lecha Kaczyńskiego i cytatem z jego wypowiedzi o niezawisłości Trybunału Konstytucyjnego. Przyszliśmy tam nie po to, by dowodzić kłamstwa smoleńskiego – choć wiedzieliśmy dobrze i widzieliśmy to coraz wyraźniej, jak bardzo ważne było dla ideowej formacji wyborców PiS to założycielskie łgarstwo. Przyszliśmy powiedzieć zaledwie to, że testament Lecha Kaczyńskiego – choć nie był to prezydent w żaden sposób nam bliski – nie oznaczał demolki podstaw ustroju państwa, którą właśnie rozpoczął jego brat.

Przyszliśmy również, by powiedzieć: „sprawdzamy”. Ulicami miast maszerowały w tym czasie wielkie demonstracje KOD. Chodziliśmy na nie wszyscy. Efektem nie był jednak żaden np. spadek sondażowych notowań PiS. Były tylko teksty o „kwiku oderwanych od koryta” i zapewnienia, że „demokracja ma się dobrze, skoro każdemu wolno protestować”. Otóż pokazaliśmy, że niezupełnie każdemu. Że nasza garstka – choć stoi w milczeniu, słucha uważnie i pokazuje tylko ten jeden transparent – kłuje w oczy tak bardzo, że po kilku miesiącach zdecydowano się zmienić prawo o zgromadzeniach z powodu tej małej grupki ludzi.

• **11 listopada 2022 r. w Warszawie. Marsz Niepodległości organizowany przez nacjonalistów. Policja usuwa protestujących członków ruchu Obywatele RP** FOT. MARTYNA NIECKO / AGENCJA WYBORCZA.PL

Zresztą ta nowelizacja obowiązuje do dziś, choć wtedy dobrze ponad setka obywatelskich organizacji uznała ją za skrajnie niekonstytucyjną co było pierwszą tak powszechną krytyką represyjnych posunięć ówczesnej władzy.

PiS-owską nowelę skutecznie zbojkotowaliśmy – od tamtego czasu Obywatele RP zaniechali zgłaszania własnych demonstracji i ignorowali każdą próbę zakazu, w setkach sądowych rozpraw potwierdzając, że wolność protestu nie podlega niczyjej kontroli i jest wartością chronioną przez konstytucję oraz prawo międzynarodowe niezależnie od woli rządzącej większości i ustanawianych przez nią ustaw.

Nasza garstka – choć stała w milczeniu, słuchała uważnie i z jednym transparentem – kłuła w oczy tak bardzo, że po kilku miesiącach zmieniono prawo o zgromadzeniach

Niemal zawsze byliśmy mniejszością wobec smoleńskich miesięcznic. I ze świadomą premedytacją wręcz o to dbaliśmy. To było chyba najważniejsze w tych naszych wystąpieniach, bo demokracja, o którą nam chodziło, to nie są zwykłe rządy wybranej większości. To przede wszystkim ustrój, w którym każda mniejszość i nawet jednostka jest w stanie skutecznie bronić swoich praw również przed większością.

To udało nam się dokonać. Ale nie udało nam się pokazać znaczenia tego dokonania. Nie udało się nam doprowadzić, by ta filozofia i ta strategia oporu stała się częścią programu demokratycznej zmiany dokonanej przez podmiotowe społeczeństwo, programu budowy społeczeństwa zdolnego do skutecznego sprzeciwu wobec nadużyć każdej władzy, budowy ustroju odpornego na totalitarne zakusy, na populizm, na faszyzm, na kryzys zaufania, na leżące u podstaw tego zła powszechne poczucie, że państwo to zawsze jacyś rządzący nami „oni”, a nigdy nie my – rządzeni obywatele.

Bardzo wiele się działo przez te 10 lat. Chciałbym móc powiedzieć, że wiele zrobiliśmy, ale niezupełnie wygląda na to, że wiele się udało – wystarczy rozejrzeć się wokoło. Mam jednak nadzieję, że wszyscy ci Obywatele RP – ci byli i ci obecni, wszyscy, którzy tam i w innych miejscach stali rozumiejąc, co znaczy ta wzniesiona samotnie pięść i opuszczona głowa, znając treść determinacji wyrażanej nieustępliwym milczeniem – mam więc nadzieję, że ci wszyscy wspaniali ludzie przyjmą dziś podziękowania od każdego, kto ten gest i ten wysiłek umie docenić.

Swój własny wysiłek poświęcam tym, których ta sama determinacja wciąż nie opuszcza. A znam parę takich osób. Mam rodzinę i to ona jest dla mnie ważna przede wszystkim. Ale poza nią Wy wszyscy jesteście na „tej ziemi” najważniejsi. Ze wszystkich sił chcę, żebyście o tym wiedzieli. To dzięki sobie nawzajem zobaczyliśmy, jak może być pięknie. I jak dobrze. Tego nam nikt i nic nie zabierze.

Na tę dziesiątą rocznicę życzę Wam, by jeszcze było nam dane to zobaczyć. Bo nam się, k...a, należy. ●

wyborcza to Wy

• **Wyborcza to Wy. Piszcie: listy@wyborcza.pl**

Przyjmijmy program SAFE. Nie dopuśćmy do błędów sprzed września ’39

Aby prezydent Polski nie musiał uciekać np. przez Zgorzelec, jak kiedyś naczelny wódz przez Zaleszczyki

Witold Liliental

Autor (rocznik ’39) jest kanadyjskim działaczem polonijnym, felietonistą, doktorem inżynierem, absolwentem Politechniki Warszawskiej

1 września o świcie, gdy armia hitlerowska zaatakowała Wieluń i Westerplatte, Polska śpiewała: „Nikt nam nie zrobi nic, bo z nami Śmigły Rydz!”. Naczytałem się książek i naoglądałem zdjęć i filmów z tamtego czasu, pamiętam wzruszające sceny uroczystości przekazania Wojsku Polskiemu jednej armaty, ufundowanej przez lokalne koło patriotów. Na należyte unowocześnienie naszego sprzętu widocznie nie było nas stać. Wierzyliśmy, że nikt nie pokona polskich ułanów, których brawura była wręcz legendarna, chociażby od czasów bitwy pod Krechowcami, a i fama głosiła, że niemieckie czołgi są z papieru. Takie fałszywki, chętnie podtrzymywane przez propagandę hitlerowską, też niestety znajdowały posłuch u wielu.

Kiedy pierwsze bomby padły na Warszawę, jeszcze czuliśmy się silni, zwarci i gotowi. Ale po trzech dniach wojska hitlerowskie zajęły Bydgoszcz, urządzając tam krwawą niedzielę, chwilę później były w Krakowie, nawały nie powstrzymała bitwa nad Bzurą. Po zaledwie tygodniu od napaści, wypadki natchnęły poetę Jana Janeczka do napisania dramatycznego wiersza: „Ja, pani Opaczewska bronię dziś Warszawy”. Kiedy 17 września Stalin, po tajnej zmowie z Hitlerem, uderzył od wschodu, nasz drogi i dzielny wódz naczelny mógł już tylko skierować się na Zaleszczyki.

A przecież polskie władze musiały sobie zdawać sprawę z zakusów Hitlera, co najmniej od kilku lat. Dziś Putin też ma zapędy imperialne, co jakiś czas głosi, że chce terenów kontrolowanych kiedyś przez Rosję. U ludzi, którzy jak ja dobrze pamiętają czasy sprzed 1989 r. takie groźby Kremla wywołują ciarki na plecach.

Co więc robić, aby móc zatrzymać ewentualną agresję u wrót Rzeczypospolitej? Każdy myślący laik rozumie, że unijny program SAFE, czyli pożyczka na zakup nowoczesnej broni i amunicji na niski procent, do spłacania przez 45 lat jest po prostu nie do odrzucenia. Polskie firmy, takie jak np. Stalowa Wola będą mogły się rozwinąć napędzając wzrost PKB i tworząc miejsca pracy. Będzie można ubiegać się o umorzenie części długu.

Posłowie Zjednoczonej Prawicy odrzucają ofertę SAFE, argumentując, że koszty spłaty są niepewne i mogą zrujnować Polskę. Niektórzy dodają, że Polska uzależni się od Niemiec. Ostatni „argument” można odrzucić jako krzyk germanofobii partii PiS. Przypomnę, że niedawno, gdy PiS było u władzy, a plan SAFE dopiero się krystalizował, posłowie tej partii bardzo go chwalili. Przestali chwalić i zaczęli zwalczać, kiedy zrozumieli, że należna pochwała przypadnie Koalicji 15 października.

Gdyby w 1939 r. Polska była odpowiednio przygotowana zbrojnie, być może nie doszłoby do wojny, terroru, a nawet Holokaustu. Jeżeli za kilka lat nie zdołamy powstrzymać agresji putinowskiej Rosji, nie wiemy do jakich tragedii dojdzie. Tym razem w wypadku wojny Stany Zjednoczone nie pomogą wyzwolić Europy.

Nie chcę, aby prezydent Polski, musiał uciekać np. przez Zgorzelec, jak kiedyś naczelny wódz przez Zaleszczyki. ●

Kraj/34425005

W Sądzie Rejonowym w Raciborzu Wydział I Cywilny pod sygnaturą akt **I Ns 418/25** toczy się postępowanie z wniosku Natalii Gałuszki o stwierdzenie nabycia spadku po **Zygmuncie Makselon** (synu Henryka i Jadwigi), zmarłego w dniu 4 czerwca 2011 roku w Raciborzu, którego ostatnim miejscem zwykłego pobytu był Racibórz. Wzywa się wszystkich zainteresowanych nieznanych z imienia i nazwiska spadkobierców, aby w ciągu trzech miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia stawili się w Sądzie Rejonowym w Raciborzu Wydział I Cywilny i udowodnili swoje prawa do spadku, pod rygorem pominięcia ich w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

Kraj/34425065

W Sądzie Rejonowym w Raciborzu I Wydział Cywilny, pod sygnaturą akt **I Ns 291/25,** toczy się postępowanie z wniosku Małgorzaty Sypień i Henryka Sypień **o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości, położonej w powiecie raciborskim, gminie Krzyżanowice, miejscowości Chałupki, jednostce ewidencyjnej 241104_2 Krzyżanowice, obrębie 0003 Chałupki, stanowiącą działkę gruntu o numerze 136, o powierzchni 0,0710 ha,** znajdującej się w posiadaniu Małgorzaty Sypień i Henryka Sypień. Wzywa się wszystkich zainteresowanych, nieznanych z imienia i nazwiska, aby w ciągu trzech miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia stawili się w Sądzie Rejonowym w Raciborzu I Wydział Cywilny i udowodnili swoje prawa do nieruchomości, pod rygorem pominięcia ich w postanowieniu stwierdzającym zasiedzenie, jeżeli zostanie ono udowodnione.

Sąd wzywa osoby zainteresowane aby **w terminie 3 miesięcy od daty publikacji ogłoszenia** zgłosili i udowodnili swoje uprawnienia do nieruchomości, gdyż w przeciwnym razie Sąd stwierdzi zasiedzenie, o ile zostanie udowodnione.

Kraj/34425037

Syndyk
Upadłego Podkarpackie Centrum Leasingowe Sp. z o.o. w Rzeszowie (dawniej Betad-Leasing Sp. z o.o.) Nr KRS 0000024987

sprzeda z „wolnej ręki” – za cenę nie niższą niż 20 % należną na dzień sprzedaży – wierzytelności przypadające od:

1. INSTEX Z. Hryniak A. Rabka , Sp. j. w kwocie 2.065.009,79 zł.
2. Kus Maria, Kus Jan, Kus Karol w kwocie 215.113,25 zł.

Zainteresowani powinni:

I. Złożyć pisemną ofertę w zamkniętej kopercie z napisem: „OFERTA NA ZAKUP WIERZYTELNOŚCI – „NIE OTWIERAĆ” w nieprzekraczalnym terminie miesiąca od dnia ukazania się ogłoszenia na adres: Syndyk Masy Upadłości PCL Sp. z o.o. ul. Geodetów 1/304 w Rzeszowie, 35 – 328 Rzeszów.

II. Oferta powinna zawierać:
1. Imię i nazwisko lub firmę oferenta oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę,
2. Oferowaną cenę za wierzytelność która powinna być podana liczbowo i słownie.
3. Oświadczenie, iż oferent zapoznał się z stanem prawnym zbywanych wierzytelności i nie wnosi zastrzeżeń.
4. Oświadczenie, iż oferent zapoznał się z warunkami i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

III. Pozostałe warunki:
1. Wybrana zostanie oferta oferenta, który zaoferuje najwyższą cenę za wierzytelność i która spełnia wszystkie warunki.
2. W sprawach nieuregulowanych warunkami stosuje się przepisy prawa upadłościowego oraz kodeksu cywilnego.
3. Osobą kompetentną do kontaktów z zainteresowanymi jest Syndyk Masy Upadłości PCL Sp. z o. o. adres do korespondencji i kontaktów: 35-328 Rzeszów, ul. Geodetów 1/304, tel. 607 621 616 mail: montares@onet.pl

eprasa.pl c836ae6614

Oscary 2026 w nocy z niedzieli na poniedziałek

KTO WYGRA, A KTO POWINIEN WYGRAĆ? I KTO ZASKOCZY?

Czy rekordowe 16 nominacji oznacza, że „Grzesznicy" zostaną triumfatorami 98. edycji nagród Amerykańskiej Akademii Filmowej? Niekoniecznie.

Maja Staniszewska

„Grzesznicy" już przeszli do historii Oscarów – film Ryana Cooglera zdobył aż 16 z 17 możliwych nominacji. Ale „Jedna bitwa po drugiej" Paula Thomasa Andersona wcale nie jest na straconej pozycji, bo została nominowana w 13 kategoriach. Te dwa filmy wyraźnie zdominowały tegoroczny oscarowy wyścig.

Oba wybierają lekką formę i konwencję, żeby opowiedzieć o rzeczach śmiertelnie poważnych. Pierwszy o przeszłości czarnych mieszkańców Ameryki, drugi o Ameryce Donalda Trumpa. W pierwszym pojawiają się wampiry, w drugim wątki komediowe, a nawet satyryczne. Przekaz filmów jest jasny: w USA wciąż jest wiele do poprawienia. Oba są superamerykańskie, a przy tym niepozbawione uniwersalnego przesłania o wolności jako najwyższej wartości.

Co równie ważne, i co czyni tegoroczne nominacje do Oscarów wyjątkowymi, oba są autorskie, oba wywołują emocje ale też oba były kinowymi przebojami. Razem zarobiły dokładnie dziesięć razy więcej, niż „Anora", która w ubiegłym roku zdobyła pięć Oscarów, w tym te najważniejsze: za reżyserię, scenariusz, główną rolę kobiecą i dla najlepszego filmu roku.

Oscarowy wieczór będzie więc w tym roku pojedynkiem między „Grzesznikami" i „Jedną bitwą po drugiej", ale to nie znaczy, że nie pojawią się niespodzianki. Kto wygra? Oto moje przewidywania.

1 • „Jedna bitwa po drugiej"
2 • „Hamnet"
3 • „Wartość sentymentalna"
4 • „Grzesznicy"
5 • „Wielki Marty"
6 • „Zwierzogród 2"

FOT. WARNER BROS. (2), AGATA GRZYBOWSKA/ UNIVERSAL PICTURES, DISNEY, M2FILMS, MONOLITH FILMS.

1 RP

eprasa.pl c836ae6614

NAJLEPSZY FILM

- **Wygra:** „Jedna bitwa po drugiej”
- **Powinna wygrać:** „Jedna bitwa po drugiej”
- **Zaskoczyć mogą:** „Grzesznicy”

• Film Paula Thomasa Andersona, choć zainspirowany powieścią Thomasa Pynchona z roku 1990, sprawia wrażenie relacji na żywo z serca Stanów Zjednoczonych, w których bandyci z rządowych agencji zajmują się polowaniem na ludzi o ciemnych kolorach skóry. Uchwycenie tego zeitgeistu doceniliśmy, ogłaszając „Jedną bitwę po drugiej” najlepszym filmem ubiegłego roku.

Zwycięstwo „Grzeszników” w tej kategorii nie jest wykluczone. Pytanie, czy Akademia ma ochotę na wielką historyczną noc czarnego kina, czy raczej chce pokazać, że trzyma rękę na pulsie, a przy okazji wysłać jasny sygnał do Waszyngtonu.

NAJLEPSZA REŻYSERIA

- **Wygra:** Paul Thomas Anderson – „Jedna bitwa po drugiej”
- **Powinien wygrać:** Paul Thomas Anderson – „Jedna bitwa po drugiej”
- **Zaskoczyć może:** Ryan Coogler – „Grzesznicy”

• PTA, jak nazywany jest w skrócie Paul Thomas Anderson, nakręcił swój film w sposób bardziej zdyscyplinowany, a jednocześnie niepodcinający skrzydeł absurdalnej opowieści.

Ryan Coogler miał mnóstwo rzeczy do przekazania i z niektórych trudno było mu zrezygnować, ale jeśli wygra, będzie pierwszym czarnym filmowcem docenionym w tej kategorii.

AKTORKA W ROLI PIERWSZOPLANOWEJ

- **Wygra:** Jessie Buckley – „Hamnet”
- **Powinna wygrać:** Jessie Buckley – „Hamnet”

• Tutaj wybór jest tylko jeden. Jessie Buckley wcielająca się w Agnes, żonę Williama Szekspira w filmie o miłości, rodzinie, wielkiej stracie i bólu, który można przekuć w sztukę, nie zna granic ni kordonów. Aktorka za swoją kreację dostała już nagrodę Critic's Choice Award, Złoty Glob, BAFTĘ, a ostatnio Actora, nagrodę SAG, czyli aktorskiej gildii. Został już tylko Oscar.

AKTOR W ROLI PIERWSZOPLANOWEJ

- **Wygra:** Michael B. Jordan – „Grzesznicy”
- **Powinien wygrać:** Michael B. Jordan – „Grzesznicy”
- **Zaskoczyć może:** Leonardo DiCaprio – „Jedna bitwa po drugiej”

• Michael B. Jordan fenomenalnie zagrał braci bliźniaków, którym udało się przetrwać w okopach I wojny światowej, przetrwać w gangsterskim Chicago czasów prohibicji, a teraz próbują przetrwać na rodzinnym Południu. Jako Elijah jest poważniejszy, bardziej pragmatyczny i zdystansowany, jako Elias radośniejszy, bardziej bezpośredni i gorącogłowy. Inaczej się rusza, inaczej mówi, nawet dołeczki w policzkach raz ma, a raz nie. Ta wirtuozeria zasługuje na wyróżnienie.

Oscara odebrać może mu Leonardo DiCaprio, który, co odnotowuję z przyjemnością, odnalazł radość z grania. Jako Bob, wplątany w rewolucję przez ukochaną, a potem zostawiony z małym dzieckiem i odpowiedzialnością za nie, jest zabawny, ale i wzruszający.

Timothée Chalamet, który był faworytem w tej kategorii, nie wypadł całkiem z gry, ale stracił wiele na uroku swoją lekceważącą wypowiedzią o innych sztukach: operze i balecie, które jego zdaniem „nikogo nie obchodzą”. Cóż, może się okazać, że „nikogo nie obchodzi” jego film o pingpongiście.

AKTORKA W ROLI DRUGOPLANOWEJ

- **Wygra:** Amy Madigan – „Zniknięcia”
- **Powinny wygrać:** Wunmi Mosaku – „Grzesznicy”/ Teyana Taylor – „Jedna bitwa po drugiej”

• Przyznam, że nie mam serca dla ciotki Gladys, za którą Amy Madigan ma największe z nominowanych aktorek szanse na statuetkę. Dla mnie to nie jest rola, tylko charakteryzacja. Ale Amerykańska Akademia Filmowa, choć w ostatniej dekadzie przeszła wiele zmian, wciąż lubi podnoszące na duchu historie o powrotach. A Madigan wraca – poprzednią nominację dostała równo 40 lat temu za także drugoplanową rolę w filmie „Dwa razy w życiu”. Czy nie byłoby miło, gdyby jej dwa razy w aktorskim życiu zamieniło się w Oscara? A jeszcze wzruszony mąż, weteran amerykańskiego kina Ed Harris, bijący brawo żonie za osiągnięcie, które jemu nie było dane mimo czterech nominacji? To się nazywa telewizja!

Wygrać powinny Wunmi Mosaku i Teyana Taylor. Tak, dałabym tym aktorkom, które pokazały na ekranie w niedużych rolach całe spektrum kobiecych emocji, nagrodę ex aequo.

AKTOR W ROLI DRUGOPLANOWEJ

- **Wygra:** Sean Penn – „Jedna bitwa po drugiej”
- **Powinien wygrać:** Stellan Skarsgård – „Wartość sentymentalna”
- **Zaskoczyć może:** Jacob Elordi – „Frankenstein”

• Trudno opisać, jak obrzydliwym, małym i zakompleksionym typem jest bohater Seana Penna. A ten nie waha się pokazać całego jego okropieństwa, z butą wobec słabszych i służalczością wobec silnych na czele. Kreacja jest odważna, trudno jednak nazwać ją zniuansowaną. Za to Stellan Skarsgård jest chodzącym niuansem i to on moim zdaniem bardziej zasługuje na Oscara.

Jacob Elordi, wcielający się w Istotę stworzoną przez Frankensteina, raczej ich nie pogodzi. Ale dobrze wiedzieć, że rośnie młode (Elordi ma 28 lat) pokolenie wysokich aktorów.

SCENARIUSZ ADAPTOWANY

- **Wygra:** „Jedna bitwa po drugiej”
- **Powinna wygrać:** „Jedna bitwa po drugiej”

• Paul Thomas Anderson wziął cudzą powieść, ale zrobił z niej własny scenariusz.

SCENARIUSZ ORYGINALNY

- **Wygrają:** „Grzesznicy”
- **Powinni wygrać:** „Grzesznicy”

• Ryan Coogler napisał przypowieść o historii czarnych

REKLAMA

Kraj/34421623

eprasa.pl c836ae6614

Prezydent Wrocławia

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej we Wrocławiu w rejonie:

ul. Malezyjskiej;

obręb: Brochów, AM-24, dz. nr 3/8 i 4/6;
GPS: N: 51.05372 N, 17.08072 E;
pow. nieruchomości: **634 m²**;
KW nr **WR1K/00422470/9;**
Opis nieruchomości: niezabudowana.

Przeznaczenie nieruchomości zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (*MPZP*): zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca lub w zabudowie bliźniaczej, pracownie artystyczne, obiekty opieki nad dzieckiem, edukacja.

Cena wywoławcza: **525 000,00 zł**;
Wadium: **50 000,00 zł;**
Sprzedaż nastąpi za cenę osiągniętą w przetargu, powiększoną o podatek VAT.

Wadium uczestnicy przetargu powinni wpłacić najpóźniej do dnia **12 czerwca 2026 r.** na konto: Gmina Wrocław, pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław – nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655. Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, **pl. Nowy Targ 1-8 w sali 215 o godz. 10⁰⁰ dnia 19 czerwca 2026 r.**

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz warunków uczestnictwa w przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest również w Internecie, na stronach Urzędu Miejskiego Wrocławia: **gn.um.wroc.pl** oraz pod adresem **www.bip.um.wroc.pl**

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Dziale Przetargów i Promocji Nieruchomości Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, pok. 126, tel. +48-71-777-72-83 do 84, e-mail: **wns@um.wroc.pl**

Prezydent Wrocławia ma prawo odwołania przetargu z ważnych powodów.

Kraj/34424491

Obwieszczenie

Zarządca masy sanacyjnej FPC S.A.

ogłasza konkurs ofert na wybór nabywcy składnika masy sanacyjnej w postaci:

a) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00017639/3, która składa z niezabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 992/79 o łącznej powierzchni 11 591 m2 oraz zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 982/79 o łącznej powierzchni 1 640m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

b) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00021203/9, która składa z zabudowanych działek gruntu oznaczonych numerami 757/79, 854/79, 856/79 oraz 857/79 o łącznej powierzchni 4538 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tychże działkach zabudowań,

c) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00022143/7, która składa z zabudowanych działek gruntu oznaczonych numerami 262/2 oraz 983/79 o łącznej powierzchni 3 324 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tychże działkach zabudowań,

d) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067390/0, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 984/79 o łącznej powierzchni 4 625 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

e) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067392/4, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 985/79 o łącznej powierzchni 5 924 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

f) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067393/1, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 986/79 o łącznej powierzchni 4 843 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

g) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067394/8, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 987/79 o łącznej powierzchni 13 625 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

h) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067395/5, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 988/79 o łącznej powierzchni 870 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

i) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067396/2, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 989/79 o łącznej powierzchni 5 636 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

j) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067397/9, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 990/79 o łącznej powierzchni 5 742 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

k) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067398/6, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 991/79 o łącznej powierzchni 8 942 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań.

Cena wywoławcza wynosi 25.712.000,00 zł

(dwadzieścia pięć milionów siedemset dwanaście tysięcy złotych 00/100) zł netto, to jest bez podatku VAT.

Oferty należy składać osobiście w kancelarii zarządcy w Gliwicach przy ul. Ligockiej 15, **w terminie do dnia 23 kwietnia 2026 r. do godz. 15:00.** Oferty mogą być także składane za pomocą listów poleconych lub przesyłek kurierskich - z zastrzeżeniem, że za złożoną w terminie ofertę uważa się taką, która wpłynie do kancelarii zarządcy, w podanym wyżej adresie, w terminie, to jest do dnia 23 kwietnia 2026r. do godz. 15:00.
Otwarcie ofert nastąpi w dniu 24 kwietnia 2026r., godz. 12:00, w kancelarii zarządcy przy ul. Ligockiej 15, 44-105 Gliwice.

Ze stanem prawnym majątku przeznaczonego do zbycia, operatem szacunkowym sporządzonym dla nieruchomości, a także z warunkami sprzedaży można zapoznać się - po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym terminu - w kancelarii zarządcy w Gliwicach przy ul. Ligockiej 15, tel. 32 4281801.
Szczegółowe warunki konkursu ofert oraz dodatkowe informacje pod numerem tel. 32/ 428 18 01
lub e-mail: kancelaria(małpa)jacekpietrzela.pl .

Kraj/34424950

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA MARYSIN WAWERSKI

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY NA SPRZEDAŻ LOKALU MIESZKALNEGO O STATUSIE:
WYODRĘBNIONA WŁASNOŚĆ
Lokal nr 24 przy ul. Potockich 116

Powierzchnia użytkowa – 47,00 m² (II piętro)
Mieszkanie 3 – pokojowe z piwnicą.
Wartość rynkowa lokalu 558.700,00 zł
Lokal wymaga przeprowadzenia generalnego remontu

Druki do przetargu do pobrania w siedzibie Spółdzielni pok. nr 7 przy ul. Begonii 9 lub na stronie internetowej Spółdzielni www.smmarysin.waw.pl
Oferty należy składać od dnia 13.03.2026 r. do 13.04.2026 r do godz.14:00 w sekretariacie – pok. nr 4. Oferent przystępujący do przetargu wpłaca wadium w wysokości 1.000, 00 zł. Spółdzielnia ogłaszając przetarg zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.
Przetarg odbędzie się 13.04.2026 r. o godz. 15:30 w siedzibie SM „Marysin Wawerski".

Lokal można oglądać od 13.03.2026 r. po wcześniejszym umówieniu się z Działem Administracji.

Kraj/34424686

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA MARYSIN WAWERSKI

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY NA SPRZEDAŻ LOKALU MIESZKALNEGO O STATUSIE:
WYODRĘBNIONA WŁASNOŚĆ
Lokal nr 112 przy ul. Korkowej 137C

Powierzchnia użytkowa – 29,00 m² (III piętro)
Mieszkanie 1 – pokojowe z piwnicą.
Wartość rynkowa lokalu 430.500,00 zł
Lokal wymaga przeprowadzenia generalnego remontu

Druki do przetargu do pobrania w siedzibie Spółdzielni pok. nr 7 przy ul. Begonii 9 lub na stronie internetowej Spółdzielni www.smmarysin.waw.pl
Oferty należy składać od dnia 13.03.2026 r. do 13.04.2026 r do godz.14:00 w sekretariacie – pok. nr 4. Oferent przystępujący do przetargu wpłaca wadium w wysokości 1.000, 00 zł. Spółdzielnia ogłaszając przetarg zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.
Przetarg odbędzie się 13.04.2026 r. o godz. 16:00 w siedzibie SM „Marysin Wawerski".

Lokal można oglądać od 13.03.2026 r. po wcześniejszym umówieniu się z Działem Administracji.

Kraj/34424682

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA

Prezydenta Miasta Stargard

na sprzedaż w I przetargu ustnym nieograniczonym
nieruchomość oznaczona według księgi wieczystej jako:

Nieruchomość niezabudowana położona w obrębie 19 miasta Stargard w rejonie ulic Powstańców Warszawy, Bohaterów Getta Warszawskiego i Janusza Korczaka stanowiąca działki oznaczone w ewidencji gruntów jako: działka nr **345** o powierzchni 0,2780 ha, działka nr **343** o powierzchni 0,0761 ha, działka nr **344** o powierzchni 0,3923 i działka nr **342** o powierzchni 0,0988 ha.
Cena wywoławcza nieruchomości: 4 200 000,00 zł
(cztery miliony dwieście tysięcy złotych 00/100)
Do ceny uzyskanej w wyniku przetargu zostanie doliczony 23 % podatek VAT.
Wadium: 420 000,00 zł
(słownie: czterysta dwadzieścia tysięcy złotych 00/100).
Wadium winno być wniesione w pieniądzu, w walucie złoty polski (PLN).
Na nieruchomości zostały ustanowione następujące służebności:
1) odpłatna, na czas nieoznaczony, służebność drogi koniecznej polegająca na prawie przejścia i przechodu przez działkę gruntu nr 343 oraz służebność gruntowa polegająca na prawie umieszczenia na działce 343 podziemnych sieci i urządzeń dowolnych mediów oraz prawie wstępu na ten grunt w celu usuwania awarii, dokonywania kontroli, konserwacji, modernizacji dowolnych mediów, jak również przyłączania nowych odbiorców, na rzecz każdoczesnego właściciela nieruchomości składającej się z działek gruntu nr 55/11 i 55/12 obręb 19;
2) odpłatna, na czas nieoznaczony, służebność drogi koniecznej polegająca na prawie przejścia i przejazdu przez działkę nr 55/11 i część działki nr 55/12 na pasie szerokości 5 m i długości 30 m oraz służebność gruntowa polegająca na prawie umieszczenia na działkach nr 55/11 i część działki nr 55/12 na pasie szerokości 5 m i długości 30 m podziemnych sieci i urządzeń dowolnych mediów oraz prawie wstępu na ten grunt w celu usuwania awarii, dokonywania kontroli, konserwacji, modernizacji dowolnych mediów, jak również przyłączania nowych odbiorców, na rzecz każdoczesnego właściciela działek nr 342 i 343 obręb 19.

Przeznaczenie nieruchomości:
Zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącym terenu w rejonie ulic: Powstańców Warszawy, Szarych Szeregów, Władysława Broniewskiego przyjętym uchwałą Nr V/69/2019 Rady Miejskiej w Stargardzie dnia 26 marca 2019 r. działki nr: 344 i 345 położone są na terenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług o symbolu MW,U.07, a działki nr 342 i 343 na terenie ogólnodostępnej drogi wewnętrznej oznaczonej symbolem 07.KDW.
Obsługa komunikacyjna terenu MW,U.07 oraz lokalizacja wejść i wjazdów na teren elementarny poprzez istniejący zjazd z ulicy KZ.2 (ul. Powstańców Warszawy) na drogę 07.KDW (nieurządzoną) lub projektowany zjazd z drogi wewnętrznej 07.KDW na drogę 06.KD.D (ul. Janusza Korczaka).
Nie dopuszcza się komunikacji bezpośrednio z drogi 04.KD.D (ulicy Bohaterów Getta Warszawskiego).
Działka nr 344 w obrębie 19 wchodzi w strefę ochrony archeologiczno – konserwatorskiej stanowiska archeologicznego zaewidencjonowanego pod nr Stargard, stan. 148 (AZP:33-10/28)
Teren oznaczony symbolem 07.KDW stanowi ulicę wewnętrzną ogólnodostępną, przeznaczoną do obsługi terenów mieszkaniowych.
Nabywca nieruchomości zobowiązany będzie do urządzenia drogi 07.KDW na szerokości działek nr 344 i 345 oraz odcinka drogi 06.KD.D (ulicy Janusza Korczaka) na szerokości działek 344 i 342.
Uzbrojenie terenu Nabywca zaprojektuje i wykona własnym staraniem i na własny koszt, zgodnie z warunkami otrzymanymi od właścicieli sieci.
Teren działek niezabudowany i niezagospodarowany, częściowo porośnięty samosiewkami drzew liściastych. W przypadku kolizji projektowanej zabudowy z zadrzewieniem rosnącym na terenie nieruchomości ewentualną wycinkę należy uzgodnić z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska tut. urzędu.
Działki oznaczone rodzajem użytku RIVa. Nabywca przed przystąpieniem do przetargu winien zasięgnąć informacji o wyłączeniu gruntów z produkcji rolniczej w Starostwie Powiatowym.
Bezpośrednie sąsiedztwo stanowi zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, w dalszej odległości zabudowa jednorodzinna. Między działkami nr 344 i 345 trwa obecnie budowa dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych pięciokondygnacyjnych połączonych garażem podziemnym.

WARUNKI PRZETARGU:
1. **Przetarg odbędzie się** w siedzibie Stargardzkiego TBS Sp. z o. o. przy ul. Struga 29 w Stargardzie w sali przetargów dnia **20 maja 2026 r. o godz. 10:00**
2. **Wadium winno wpłynąć** w wysokości i formie wskazanej w treści niniejszego ogłoszenia na konto Stargardzkiego TBS Sp. z o. o. w Banku PEKAO S.A. I o/Stargard Nr 10 1240 3901 1111 0000 4220 4466 lub z konta banku zagranicznego: (SWIFT: PKOPPLPW) (IBAN: PL) Nr 10 1240 3901 1111 0000 4220 4466 najpóźniej na trzy dni robocze przed planowanym terminem przetargu tj. **do dnia 14 maja 2026 r.**
3. Na dowodzie wpłaty należy zaznaczyć napisem:
„Przetarg na zbycie działek nr 345, 343, 344, 342 obr. 19"
oraz w tytule wpłaty wskazać:
1) nazwę osoby prawnej lub osoby fizycznej zgłaszającej udział w przetargu,
2) **w przypadku dokonywania wpłaty przez inną osobę fizyczną lub prawną niż zgłaszający udział w przetargu –** nazwę osoby prawnej lub fizycznej, w imieniu której dokonywana jest wpłata wadium.
4. **Prezydent Miasta Stargard zastrzega sobie prawo do:**
1) odwołania przetargu z ważnych powodów, podając informację o odwołaniu przetargu do publicznej wiadomości,
2) unieważnienia przetargu.

Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z jego szczegółowymi warunkami zawartymi w pełnym ogłoszeniu wywieszonym na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Stargardzie przy ul. Hetmana Stefana Czarnieckiego 17 i Stargardzkiego TBS Sp. z o. o. przy ul. Andrzeja Struga 29 oraz zamieszczonym w terminie od dnia: od dnia 13 marca 2026 r. do dnia 20 maja 2026 r.
w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.bipstargard.pl, a także na stronie internetowej www.tbs.stargard.pl oraz na portalu internetowym www.otodom.pl

Dodatkowe informacje można uzyskać w:
1. Urzędzie Miejskim w Stargardzie ul. Stefana Czarnieckiego 17, Biuro Obsługi Klienta, tel. 91 578-36-67;
2. Stargardzkim TBS Sp. z o. o. przy ul. Struga 29, Punkt Obsługi Klienta, tel. 91 819-24-45.

Kraj/34424449

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości w przepisach, zamówienia publiczne, porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

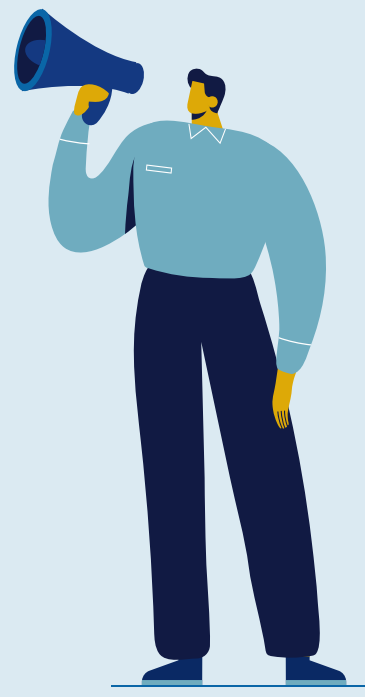

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

eprasa.pl c836ae6614

Amerykanów, o ich cierpieniu i dyskryminacji, ale też o ich ambicji, kreatywności. I kulturze: blues, jazz, a później rock'n'roll i hip-hop – to wszystko muzyka, którą im zawdzięczamy. Do tego napisał bez sentymentalizmu, a momentami z humorem. I elementami horroru. Choć to nie wampiry są w tym filmie najstraszniejsze.

NAJLEPSZY FILM MIĘDZYNARODOWY

- **Wygra:** „Wartość sentymentalna"
- **Powinna wygrać:** „Wartość sentymentalna"
- **Zaskoczyć może:** „Tajny agent"

• Na pierwszy rzut oka norweska „Wartość sentymentalna" to prosty film o rodzinie. Ale żadna rodzina nie jest prosta, a Joachim Trier doskonale o tym wie. Dlatego jego film w każdym widzu rezonuje inaczej.

Niespodziankę sprawić może polityczny thriller z Brazylii, ale szanse „Tajnemu agentowi" odbiera to, że w ubiegłym roku w tej kategorii zwyciężył polityczny thriller z Brazylii „I'm Still Here".

NAJLEPSZY FILM ANIMOWANY

- **Wygrają:** „K-popowe łowczynie demonów"
- **Powinny wygrać:** „K-popowe łowczynie demonów"
- **Zaskoczyć może**: „Zwierzogród 2"

• Koreańska animacja zanurzona w koreańskiej kulturze i tradycji z k-popowymi piosenkami, jakimi od ponad dekady raczą nas tamtejsze fabryki gwiazd. Co może być w tym ciekawego? A jednak film „K-popowe łowczynie demonów" zaskakuje. I to wyłącznie pozytywnie. W cukierkowych dekoracjach toczy się opowieść o akceptacji siebie, swoich słabości, swojej tożsamości, swojej przeszłości i o braniu odpowiedzialności za swoje czyny.

Jeśli wygra „Zwierzogród 2", nie będzie to wielka niespodzianka, bo film jest bardzo dobry.

NAJLEPSZY FILM DOKUMENTALNY

- **Wygra:** „Idealna sąsiadka"
- **Powinien wygrać:** „Pan Nikt kontra Putin"

• „Idealna sąsiadka" wygra, bo opowiada bardzo ważną, bardzo amerykańską historię o białej kobiecie, która zastrzeliła swoją czarną sąsiadkę, gdy ta podeszła do jej drzwi.

Wygrać powinien „Pan Nikt kontra Putin", bo opowiada bardzo ważną, bardzo uniwersalną historię o tym, jak autokraci u władzy robią społeczeństwom pranie mózgów. I jak kształtują posłusznych sobie obywateli.

• „Pan Nikt kontra Putin"

FOT. AGAINST GRAVITY

NAJLEPSZE KOSTIUMY

- **Wygra:** Kate Hawley, „Frankenstein"
- **Powinna wygrać:** Kate Hawley, „Frankenstein"
- **Niespodzianka:** Małgosia Turzańska, „Hamnet"

• Jedyna w tym roku z głównych kategorii, w której możemy trzymać kciuki za „naszą". Małgosia Turzańska ma jednak silną konkurencję.

Po pierwsze w postaci nowozelandzkiej kostiumografki Kate Hawley, która we „Frankensteinie" połączyła swoją wyobraźnię z wyobraźnią Guillermo del Toro, wiktoriańską modą i gotyckim horrorem. A po drugie z nominowaną po raz piąty i mającą szansę na trzecią statuetkę Amerykanką Ruth E. Carter, która połączyła Północ z Południem w „Grzesznikach".

NAJLEPSZE ZDJĘCIA

- **Wygra:** Michael Bauman, „Jedna bitwa po drugiej"
- **Powinna wygrać:** Autumn Durald Arkapaw, „Grzesznicy"

NAJLEPSZA MUZYKA

- **Wygra:** Ludwig Göransson, „Grzesznicy"
- **Powinien wygrać:** Ludwig Göransson, „Grzesznicy"

NAJLEPSZA PIOSENKA ORYGINALNA

- **Wygra:** „Golden" z filmu „K-popowe łowczynie demonów"
- **Powinna wygrać:** „Golden" z filmu „K-popowe łowczynie demonów"
- **Zaskoczenie:** „I Lied to You" z filmu „Grzesznicy"

NAJLEPSZA SCENOGRAFIA

- **Wygrają:** Tamara Deverell i Shane Vieau, „Frankenstein"
- **Powinny wygrać:** Hannah Beachler i Monique Champagne, „Grzesznicy"
- **Zaskoczenie:** Fiona Crombie i Alice Felton, „Hamnet"

NAJLEPSZA CHARAKTERYZACJA

- **Wygra:** „Frankenstein"
- **Powinien wygrać: „**Frankenstein"
- **Zaskoczenie:** „Grzesznicy"

NAJLEPSZY CASTING

- **Wygra:** Francine Maisler, „Grzesznicy"
- **Powinna wygrać:** Francine Maisler, „Grzesznicy"
- **Zaskoczenie:** Cassandra Kulukundis, „Jedna bitwa po drugiej"

Czy moje przewidywania się sprawdzą, przekonamy się, oglądając transmisję z 98. ceremonii wręczenia Oscarów w nocy z 15 na 16 marca w telewizji i serwisie streamingowym Canal+. Albo czytając aktualizowaną na bieżąco relację na **Wyborcza.pl**

REKLAMA

Kraj/34424701

eprasa.pl c836ae6614

MAMY żal, TAKŻE DO SIEBIE

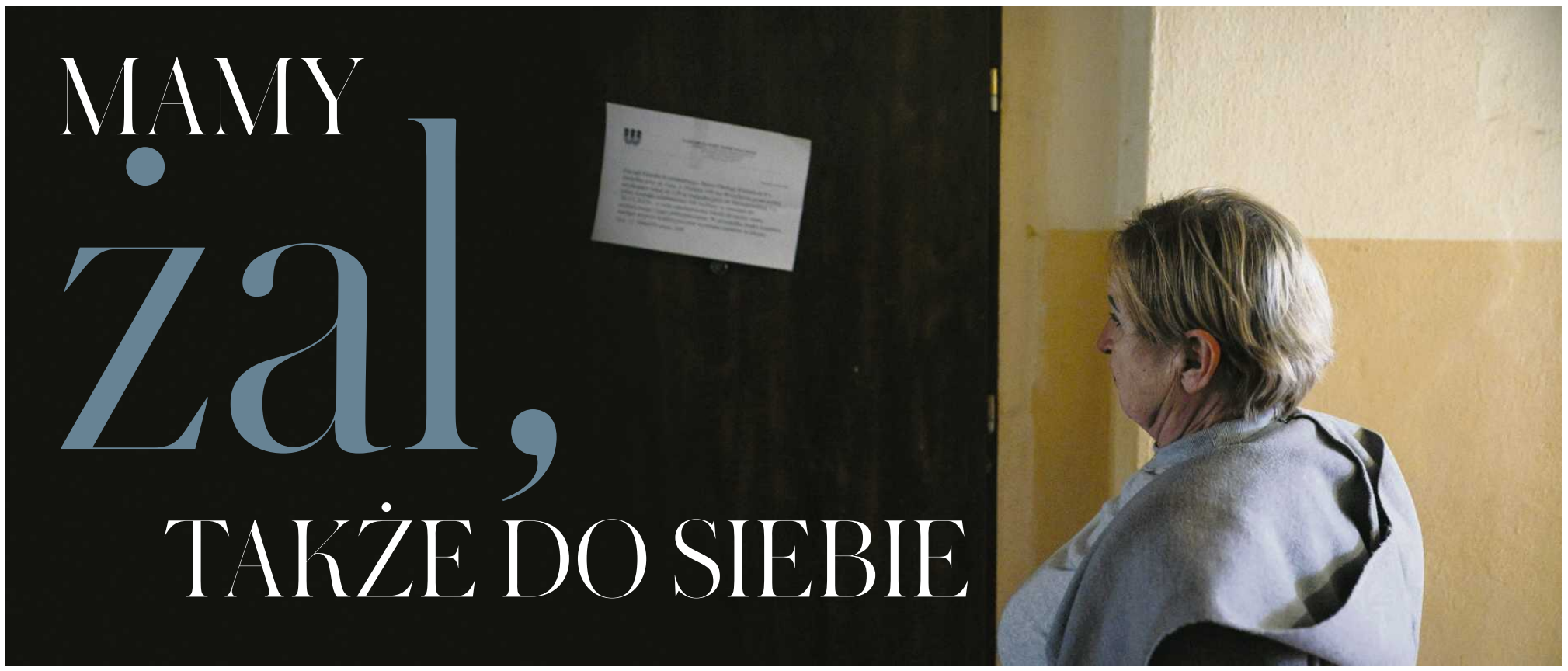

Matka chrzestna Tomasza Komendy miesiącami była uważana za zaginioną, ale mimo oficjalnego zgłoszenia na policję, nikt nie sprawdził mieszkania we Wrocławiu. Jej siostra, Teresa Klemańska: **– I znowu odbijam się od ściany, jak przy sprawie Tomka.**

EWA WILCZYŃSKA

Teresa Klemańska, matka Tomka Komendy miesiącami domagała się, by przeszukać mieszkanie siostry. Na próżno. – Najgorsza jest ta opieszałość i traktowanie ludzi z góry. Że my nie możemy wejść, zobaczyć, nic nam nie wolno. Mówiłam policji i administracji, żeby sprawdzili w mieszkaniu siostry, czy na pewno jej tam nie ma. Zimno było, ona ledwo chodziła, gdzie miałaby iść. A oni, że sprawdzali i nic. Wysprzątali całe mieszkanie, wszystkie jej rzeczy wyrzucili i dopiero odkryli, że ona w tej łazience leży martwa. Ja tego nie potrafię zrozumieć – mówi.

TYLE SIĘ MÓWI, ŻEBY REAGOWAĆ

Zaczęło się od sąsiadów z bloku. Zaniepokoiło ich, że dawno nikt nie widział pani Stanisławy. Była już po 70., schorowana. Ustalili, że ostatni raz jedna z sąsiadek spotkała ją na klatce w grudniu 2023 roku. Była ubrana po domowemu, może szła do skrzynki na listy. Myśleli jeszcze, że może pogodziła się z rodziną, wyjechała na święta i nie wróciła. Ale jak zaczęła się wiosna, a nadal nikt jej nie widział, zaczęli się poważnie niepokoić.

– To był chyba maj 2024 roku, jak pierwszy raz powiedzieliśmy administratorce budynku, że nas martwi, co się stało z panią Stanisławą. Potem jeszcze kilka razy prosiliśmy, żeby sprawdzili jej mieszkanie, a może wezwali straż pożarną, bo robactwo nam już krążyło po klatce, mówiliśmy, że stamtąd idzie. Usłyszeliśmy od administracji, że jak będzie niesłuszne wezwanie, to jeszcze nas obciążą kosztami, i czy wiemy, ile taka akcja kosztuje – opowiada sąsiadka.

Jest rozgoryczona. – Tyle się mówi, żeby zwracać uwagę na osoby samotne, reagować, jak widzi się coś niepokojącego, a kiedy człowiek chce, to i tak nic z tego. Ale do siebie też mamy żal, że jednak nie zadzwoniłyśmy po tą straż pożarną

KŁÓTNIA O TOMKA

Rodzina Stanisławy dowiedziała się, że ta zniknęła, blisko rok później. Administracja napisała do jednej z jej sióstr. Poszli do mieszkania, a tam na drzwiach kartka, że proszą o pilny kontakt „w celu udostępnienia lokalu do oceny stanu technicznego i jego zabezpieczenia". A w przypadku braku kontaktu od osoby użytkującej lokal „nastąpi wejście komisyjne oraz wymiana zamków".

– Nie utrzymywałyśmy kontaktu z Bożeną od lat. Bo my na nią mówiliśmy Bożena, chociaż w dowodzie miała pierwsze imię Stanisława. Pokłóciłyśmy się, jak Tomek został skazany. Ona była jego matką chrzestną. Myślałam, że będę miała w niej wsparcie, a ta mnie zwyzywała, że jestem matką mordercy, wychowałam bandytę, okropne rzeczy mówiła, wstyd nawet powtarzać. Jeszcze potem u niej byłam, myślałam, że się pogodzimy, ale mnie wyrzuciła. A w końcu z całą rodziną się skłóciła, nikomu nie otwierała. Ktoś przyjechał, to tyle co jej reklamówkę z zakupami zostawił na klamce – opowiada Teresa Klemańska.

Chociaż nie miały kontaktu, to ona się jednak interesowała, co u siostry. Przez lata pracowała po sąsiedzku, więc regularnie ją widywała. Jak wieczorami tamtędy przejeżdżała, to patrzyła w okna, czy się świeci. I podpytywała o nią sąsiadów, jak żyje.

Słyszała od nich, że coraz z nią gorzej, ma problemy z wychodzeniem, że w mieszkaniu bałagan, smród coraz większy, ale pomocy odmawia, burczy na sąsiadów, tyle co poprosi czasem o zakupy. „Trudny charakter" – mówili.

– I jeszcze, że coraz bardziej dziczała. Teraz sobie tłumaczymy, że to mogły być początki demencji – mówi Teresa.

Jak Tomek Komenda w lutym 2024 roku umarł, Teresy już w okolicę siostry nie zachodziła. Na nic nie miała siły, sama ledwo wychodziła z domu. Na dodatek spadła ze schodów i się połamała, a potem były problemy z przepukliną, tylko chodziła po lekarzach i szpitalach.

Informacja, że nikt od dawna nie widział jej siostry, ją jednak zelektryzowała. – Chciałam zgłosić zaginięcie na policji, ale go ode mnie nie przyjęli – wspomina Teresa Klemańska. Zaalarmowała jednak syna Stanisławy, czyli Bożeny.

NIE BYŁA ŁATWĄ OSOBĄ

– Nie miałem od kilku lat kontaktu z mamą. Mówiąc delikatnie nie była łatwą osobą – mówi mi Grzegorz. Wiedział, że na pewno nie ma jej u nikogo z rodziny.

8 maja 2025 oficjalnie zgłosił jej zaginięcie. Policja potrzebowała zdjęcia.

– Administracja najpierw nie chciała mnie w ogóle wpuścić do mieszkania. W końcu zgodzili się tylko, żebym wziął jej fotografię. Przyszła administratorka ze ślusarzem, ja byłem z kuzynem. Otworzyli drzwi, przez próg zrobili zdjęcie, a nam kazali iść prosto do szafki ze zdjęciami. Zobaczyłem, że na stole leży mamy inhalator, dokumenty, pieniądze, przecież nigdzie by bez nich nie wyszła. Miała astmę, nie ruszała się bez inhalatora. Chciałem się rozejrzeć po mieszkaniu, ale kazali mi zaraz wychodzić – relacjonuje Grzegorz.

Policja podała publicznie informację o zaginięciu Stanisławy Szczęsnej, przedrukowały ją media.

– Chodziłam do nich, żeby sprawdzili jej mieszkanie. I jeszcze konta w banku. Ona zawsze wypłacała emeryturę i trzymała pieniądze w domu. Mówiłam, żeby ustalili, kiedy ostatnio je wypłacała – opowiada Teresa Klemańska.

Sama też szukała siostry. Chodziła z jej zdjęciem po okolicy, zaczepiała ludzi, ale Stanisławy nikt nie widział.

Do administracji Teresa też chodziła. – Próbowałam wyjaśnić kwestię eksmisji. Chcieli ją wyrzucić za długi, ale jak miała je spłacić, kiedy jej nie było. A gdyby się odnalazła, to gdzie miałaby wrócić, jeśli zabraliby jej mieszkanie? Obiecywali, że poczekają, żebym się nie martwiła. I co?

SPRZĄTANIE MIESZKANIA

8 grudnia 2025 roku sąsiadów Stanisławy z mieszkań wywołał hałas. Firma sprzątająca zaczęła wynosić jej rzeczy.

– Jakieś worki z rzeczami zanieśli do samochodu, a potem zajęli się meblami. One były ciężkie, to je porąbali. Nawet szkoda mi się zrobiło, bo ładne je miała, porządne. Potem zabrali się za kuchnię. Widziałam jak wynoszą lodówkę. W pewnym momencie, było chyba koło 14, usłyszałam, że tam jakaś panika. Wybiegli na podwórko, jeden się na ławce bujał, drugi koło śmietnika ubrania ściągał. Pomyślałam najpierw, że oblazło ich robactwo. Zaraz przyjechało pogotowie i policja. I już wiedziałam, że mieliśmy rację z panią Stanisławą – opowiada sąsiadka.

Znaleźli ją w łazience. Teresa i Grzegorz widzieli potem zdjęcia, jak leżała koło wanny. Ciało było już zmumifikowane, ktoś przykrył je białym prześcieradłem. Żeby ją zidentyfikować pobrano od nich próbki DNA. Dokumentów w domu już nie było. Żadnych innych należących do niej przedmiotów też nie.

Obydwoje nie rozumieją, jak można było jej przez tyle miesięcy nie znaleźć. Szczególnie, że mieszkanie było malutkie, jeden pokój z kuchnią i łazienka, w sumie 19 m kw. I dlaczego pozbyto się wszystkich jej rzeczy, zamiast przekazać je rodzinie.

– Najgorsze jest to ciągłe bieganie między policją a administracją. Jeden odsyła mnie do drugiego. Do tej pory nie wpuścili mnie do mieszkania. A na pytanie, gdzie jest protokół, w którym spisano rzeczy mamy, usłyszałem, że nie ma. Nie mogę się dowiedzieć, co zrobiono z rodzinnymi pamiątkami, w domu zawsze były jakieś pieniądze, mama nosiła złotą biżuterię, łańcuszek z medalikiem i pierścionki – opowiada Grzegorz.

1 RP

eprasa.pl c836ae6614

ZGODNIE Z PROCEDURĄ

Zapytałam Zarząd Zasobu Komunalnego, pod które podlegało mieszkanie komunalne zamieszkane przez panią Stanisławę, czy było ono sprawdzane w obecności policji, na jakiej podstawie zostało uprzątnięte i jak to możliwe, że zanim to zrobiono, nie znaleziono zwłok.

Chciałam się także dowiedzieć, gdzie aktualnie znajdują się rzeczy pani Stanisławy i dlaczego nie zostały przekazane rodzinie. A także, czy istnieje protokół, w którym zostały spisane.

Martyna Stefanowicz z biura prasowego odpisała mi, że jednostka zarządzająca mieniem Gminy Wrocław zleciła opróżnienie lokalu i że w trakcie systematycznego opróżniania, w ostatnim pomieszczeniu wykonawca natknął się na zwłoki i wówczas powiadomiona została policja. Zaś po zgłoszeniu Zarząd Zasobu Komunalnego nie prowadził dalszych czynności.

Dodała także, że nie mieli wiedzy, by w mieszkaniu przebywała osoba zaginiona, a „specyfika zwalczenia szkodników wymagała usunięcia przedmiotów stanowiących źródło zamieszkania insektów oraz ich potencjalnych miejsc lęgowych – a na to wskazywał ujawniony wcześniej stan lokalu. Jest to standardowe postępowanie w takich sytuacjach – konieczne ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego w budynkach".

Na pytanie o protokół nie odpowiedziała.

Zapytałam także policję, jakie czynności przeprowadziła, by odnaleźć Stanisławę.

Aleksandra Freus przekazała, że „jeszcze przed formalnym zgłoszeniem zaginięcia członkowie rodziny poinformowali Policję, że administracja budynku – Zarząd Zasobu Komunalnego we Wrocławiu – dokonała 26 marca 2025 r. komisyjnego otwarcia mieszkania oraz wymiany zamków, a następnie w 29 kwietnia 2025 r. ponownego otwarcia lokalu w związku z planowaną dezynsekcją. Z ustaleń wynikało, że w trakcie tych czynności do mieszkania weszli również członkowie rodziny, którzy przeglądali rzeczy osobiste zaginionej. Zarówno administracja, jak i obecni na miejscu członkowie rodziny nie ujawnili wówczas zwłok, a mieszkanie sprawiało wrażenie opuszczonego od dłuższego czasu. Z uwagi na te ustalenia odstąpiono od ponownego sprawdzenia lokalu przez Policję".

Podkreśliła przy tym, że z tych czynności została sporządzona stosowna dokumentacja dołączona do akt sprawy poszukiwawczej.

Poza tym wymieniła, że policja podjęła inne czynności, w celu odnalezienia zaginionej m.in. sprawdziła, czy jej nie ma w placówkach medycznych, weryfikowała policyjne bazy danych oraz porównywała z ujawnionymi na terenie kraju niezidentyfikowanymi zwłokami. Pobrano także materiał biologicznego od członka rodziny, co umożliwiło wprowadzenie profilu DNA do odpowiedniej bazy.

Wysprzątali całe mieszkanie, wszystkie jej rzeczy wyrzucili i dopiero odkryli, że ona w tej łazience leży martwa. Ja tego nie potrafię zrozumieć

Witamy w Polsce

Cykl Witamy w Polsce tworzy zespół kilkudziesięciu reporterów „Wyborczej" pracujących w redakcjach w całym kraju.

Teresa Klemańska przed mieszkaniem swojej zmarłej siostry
FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

„Czynności te nie przyniosły rezultatu" – podsumowała podkom. Freus.

Dodała, że gdy w trakcie prac porządkowych odkryto zwłoki, funkcjonariusze przeprowadzili na miejscu czynności procesowe.

„30 stycznia 2026 r. Katedra Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu wydała opinię potwierdzającą, że ujawnione zwłoki należą do zaginionej Stanisławy Szczęsnej, w związku z czym poszukiwania zostały zakończone" – poinformowała podkom. Freus.

Sprawą śmierci Stanisławy zajmuje się prokuratura. – W chwili obecnej oczekuje się na opinię Zakładu Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu – mówi rzecznik prasowy prok. Damian Pownuk. Ta określi przyczyny śmierci.

LOGIKA W ZGODZIE Z ZASADAMI

– Przy oficjalnym zgłoszeniu zaginięcia osoby, kluczowe są działania policji. Zaginięcia są klasyfikowane w trzech kategoriach, gdzie pierwsza wiąże się z zagrożeniem życia i ma największy priorytet. Policja powinna przeprowadzić wywiad wśród rodziny czy innych znających zaginioną osób, by ustalić, gdzie może przebywać zaginiona osoba, a następnie zorganizować i przeprowadzić penetrację terenu ostatniego miejsca pobytu osoby zaginionej – mówi adwokat Paweł Marchewka.

Na co dzień specjalizuje się m.in. w problemach mieszkaniowych, często reprezentuje osoby w sprawach z Gminą Wrocław. Zaznacza, że nie ma pełnej dokumentacji dotyczącej lokalu pani Stanisławy, ale generalnie uprzątnięcie mieszkania bez informowania osoby, która w nim zamieszkiwała, jest możliwe – szczególnie w sytuacji braku kontaktu z byłym lokatorem. Dłużnicy znikają, procedura eksmisji ma pozwolić udostępnić lokal kolejnej osobie.

– Z takich czynności powinien zostać sporządzony protokół – mówi adw. Marchewka. Według niego dobrze byłoby je także udokumentować, na przykład na nagraniu. Dzięki temu nie byłoby kwestii spornych, co faktycznie znajdowało się w mieszkaniu.

– Daleko mi do bronienia gminy, to jednak odpowiedzialność policji, by znaleźć zaginioną osobę. W przypadku mieszkania pozostaje pytanie o przepływ informacji między jednostkami, które podejmowały decyzje, czy miały wiedzę, że w mieszkaniu może znajdować się osoba zaginiona. Gmina nie ma jednej bazy danych, która by to porządkowała.

Dodaje jednak, że w tej historii kluczowe nie tyle jest prawo, ale podejście do sprawy.

– Gdybyśmy na co dzień nie kierowali się jedynie ślepym patrzeniem w przepisy, ale też logicznym postępowaniem w zgodzie z wewnętrznymi zasadami, takich problemów by nie było – mówi adw. Marchewka.

Teresa Klemańska ma żal, że tak ją zbywali. – Moja siostra była, jaka była. Wybaczyłam jej, choć nigdy nie zapomniałam, co mi zrobiła. Na taką śmierć jednak nie zasłużyła, żeby dwa lata leżeć w łazience na podłodze...

Po pogrzebie Bożena jej się przyśniła. – Była u niej w domu, stałam obok okna, a ona podeszła uśmiechnięta, jakby dała znać, że jest już spokojna. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
Kraj/34424479

DO 24 MARCA

Zamów PRENUMERATĘ TECZKOWĄ „Wyborczej"
— na kwiecień u swojego sprzedawcy prasy

- Masz pewność, że każde wydanie będzie na Ciebie czekać (zamawiasz gazetę na cały miesiąc z góry)
- Masz niższą cenę niż przy zakupie pojedynczych wydań każdego dnia
- Masz bezpłatny dostęp do Wyborcza.pl*
- Masz gwarancję niezmienności cen w okresie realizacji prenumeraty
- Możesz zostać członkiem Klubu Wyborczej i mieć dostęp do archiwum tekstów

CENA 199,99 zł**

*Prenumeratorów teczkowych zapraszamy do Klubu „Wyborczej". Jego członkowie mogą m.in. uczestniczyć w spotkaniach online z redakcją i jej gośćmi. Dodatkowo Klubowicze mają dostęp do archiwum tekstów „Wyborczej". Co zrobić, by zostać członkiem Klubu: 1. Skontaktuj się z naszą infolinią, tel. 22 555 54 55 (od poniedziałku do piątku w godz. 8-17). 2. Podaj numer dowodu zakupu prenumeraty teczkowej. **Cena sugerowana

1 RP

eprasa.pl c836ae6614

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

dr n. med. Piotr Kucharzewski*

...laserowej korekcji wzroku z pocieraniem oczu

Laserowa korekcja wzroku to zabieg, który poprawia ostrość widzenia, dzięki trwałej korekcie wady refrakcji. Jego celem jest modelowanie rogówki, aby światło prawidłowo ogniskowało się na siatkówce. To procedura nastawiona na korekcję istniejącej wady wzroku, a nie na zapobieganie chorobom oczu.

Zabieg trwa krótko i wykonywany jest w znieczuleniu miejscowym przy użyciu kropli do oczu. Rekonwalescencja zależy od zastosowanej metody, rodzaju wady oraz indywidualnych cech pacjenta.

W pierwszej dobie po zabiegu mogą występować przejściowe objawy, takie jak suchość oczu, uczucie ciała obcego pod powiekami, światłowstręt, wahania ostrości widzenia czy efekt halo wokół źródeł światła. Objawy te zazwyczaj ustępują samoistnie w kolejnych dniach.

Proces gojenia trwa zwykle od dwóch do trzech tygodni, natomiast pełna stabilizacja widzenia może zająć od czterech do sześciu miesięcy. W tym czasie istotne jest ścisłe przestrzeganie zaleceń lekarskich, w tym regularne stosowanie kropli, unikanie pocierania oczu oraz ochrona wzroku przed intensywnym światłem i czynnikami drażniącymi. Not. ET

* specjalista laserowej korekcji wzroku z Weiss Klinik w Chorzowie

PRAWDA CZY MIT

Margit Kossobudzka

Czy kobiety częściej cierpią na przewlekły ból?

Przez dziesięciolecia różnice w odczuwaniu bólu u mężczyzn i kobiet przypisywano czynnikom psychologicznym, emocjonalnym lub społecznym. Z tego powodu przewlekły ból u kobiet jest często pomijany w opiece zdrowotnej.

Ból to coś, czego większość ludzi doświadcza po urazie, operacji, czy wypadku. Zazwyczaj ustępuje w miarę gojenia się organizmu. Jednak u kobiet może trwać dłużej niż u mężczyzn, co zwiększa ryzyko rozwoju bólu przewlekłego.

Niedawno opublikowane badanie sugeruje, że układ odpornościowy może odgrywać rolę w tym, dlaczego rekonwalescencja przebiega inaczej u mężczyzn i kobiet.

Lekarze uważają, że układ odpornościowy nasila ból, wywołując stan zapalny, który często objawia się zaczerwienieniem i obrzękiem.

Jednak ostatnie prace sugerują, że komórki układu odpornościowego mogą również odgrywać kluczową rolę w łagodzeniu bólu, a różnice w funkcjonowaniu tych komórek u mężczyzn i kobiet wpływają na szybkość ustępowania bólu.

Sprawdź, czy masz insulinooporność

Cukrzycę można stwierdzić długo przed diagnozą

Czujesz senność po posiłkach? Niedługo po obiedzie masz chęć na słodycze? Te badania wykrywają insulinooporność, czyli stan, który poprzedza cukrzycę nawet o 15 lat.

Katarzyna Staszak

Jemy, a organizm czerpie z jedzenia energię, materiały do rozwoju i regeneracji. Po każdym posiłku w naszej krwi wzrasta poziom glukozy – cukru, który powinien dostać się do komórek, żeby zapewnić im paliwo.

Glukoza nie potrafi sama wniknąć do wszystkich komórek. Potrzebuje insuliny, hormonu wydzielanego przez trzustkę. Trzustka zabiera się do pracy, gdy jedzenie pojawi się w żołądku, a glukoza we krwi.

Insulina pomaga komórkom wychwytywać krążącą we krwi glukozę. Pomaga też magazynować ją w tkankach, żebyśmy mieli zapas energii – te magazyny energii powstają w mięśniach i wątrobie. A kiedy zjadamy za dużo, także w tkance tłuszczowej.

To dzięki insulinie poziom glukozy we krwi szybko wraca do normy.

Tak dzieje się u osób, które nie mają problemów metabolicznych. Niestety, coraz więcej osób takie problemy ma.

OBJAWY INSULINOOPORNOŚCI: ZMĘCZENIE I CHĘĆ NA SŁODYCZE

– U wielu osób organizm nie reaguje na insulinę tak skutecznie, jak powinien. Komórki stają się odporne na dawki insuliny, które kiedyś wpuszczały glukozę do środka. Gdyby trzustka nic nie zrobiła, glukoza krążyłaby we krwi, a komórkom brakowałoby energii. Trzustka chce jednak komórki ratować, dlatego produkuje więcej insuliny. Ten sposób się sprawdza do czasu, aż trzustka przestaje nadążać z produkcją hormonu – tłumaczy prof. Alina Kuryłowicz, diabetolożka i endokrynolożka, która pracuje w poradni leczenia otyłości i prowadzi badania dotyczące zaburzeń w funkcjonowaniu tkanki tłuszczowej.

Gdy trzustka nie daje już rady zwiększać produkcji insuliny, poziom cukru we krwi po posiłkach jest wysoki. Z czasem rozwija się cukrzyca.

Czy możemy się zorientować, że cukrzyca nam grozi? Jak stwierdzić, że organizm ma problem glukozą i insuliną? Wskazówka są objawy i wyniki badań. Insulinooporność może poprzedzać cukrzycę nawet o 15 lat.

NFZ radzi zwrócić uwagę na następujące objawy:

- nadmierną senność po posiłkach,
- obniżenie nastroju,
- problemy z pamięcią i koncentracją,
- rozdrażnienie,
- uczucie ciągłego zmęczenia,
- ochotę na słodycze,
- bóle głowy,
- bóle stawów,
- zmiany skórne (narośle lub ciemne plamy na karku, pod pachami czy w pachwinach),
- napady głodu 2-3 godziny po posiłku,
- trudności ze zrzuceniem zbędnych kilogramów.

– Najczęściej insulinooporność ma związek ze stylem życia, nadwagą i otyłością. Wraz ze wzrostem masy ciała zaczyna dominować w nim tkanka tłuszczowa, która jest mało wrażliwa na insulinę, a ubywa tkanki wrażliwej, czyli mięśniowej – wyjaśnia prof. Kuryłowicz.

Dodaje, że częstym powodem insulinooporności jest zespół policystycznych jajników (PCOS). – Aż 70 proc. kobiet z PCOS ma insulinooporność niezależnie od tego, czy

Liczba

2/3

• Polek i Polaków nie zna pojęcia andropauzy – wynika z raportu „Andropauza bez tabu" przygotowanego dla Kulczyk Foundation przez Difference

Książka

Dziesięcioro doświadczonych psychoterapeutów odsłania kulisy swojej pracy w najnowszej książce Anny Bimer. Autorzy mówią wprost o błędach, granicach i odpowiedzialności, a także o rosnącym problemie samozwańczych „specjalistów", którzy podszywają się pod terapeutów i narażają pacjentów na nieprofesjonalne, a czasem szkodliwe praktyki.

Anna Bimer

Kiedy terapia staje się antyterapią

wyd. Prószyński i S-ka

eprasa.pl c836ae6614

TYLKO ZDROWIE

FOT. GETTY IMAGES

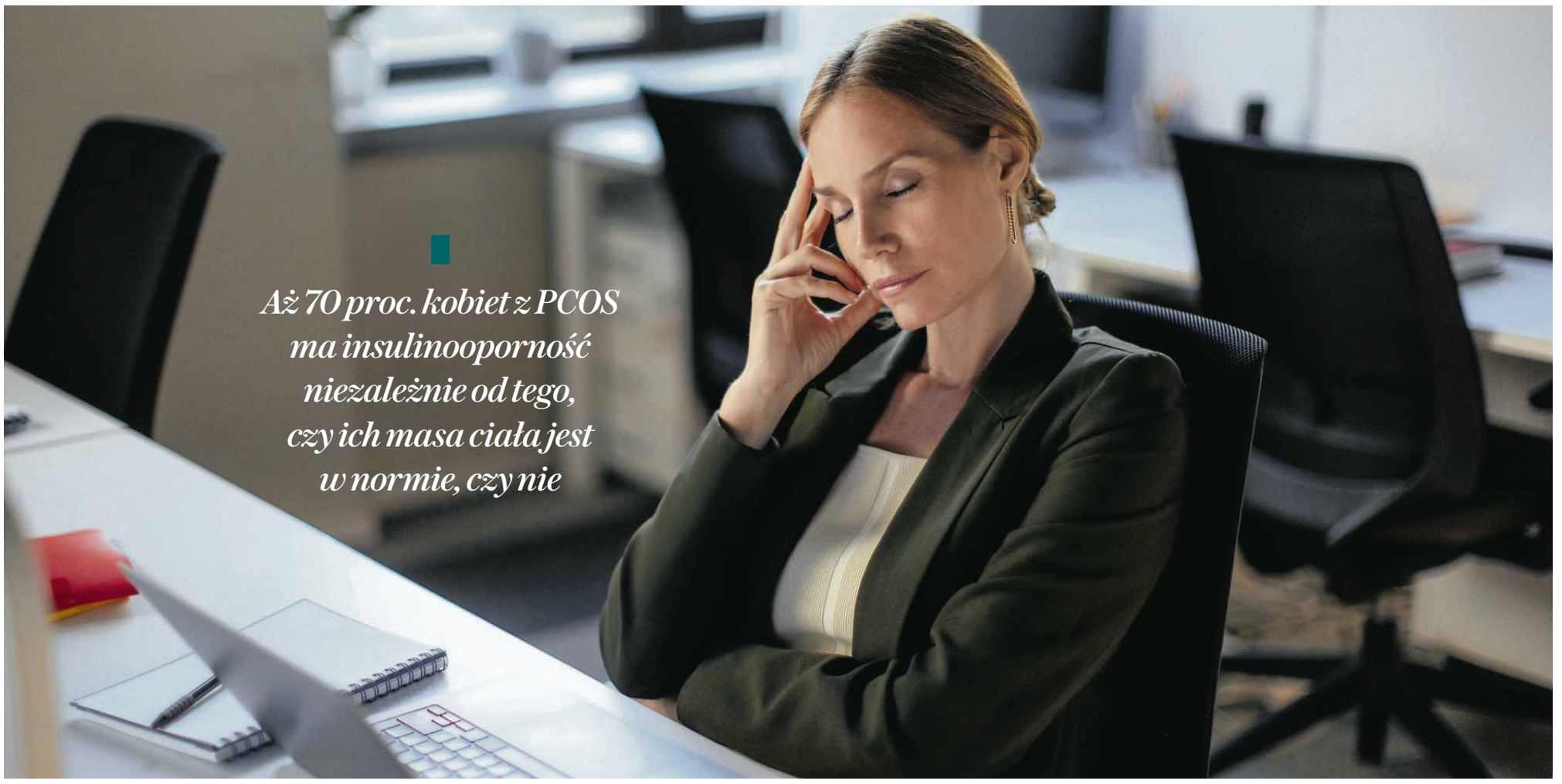

Aż 70 proc. kobiet z PCOS ma insulinooporność niezależnie od tego, czy ich masa ciała jest w normie, czy nie

ich masa ciała jest w normie, czy nie – mówi prof. Kuryłowicz.

Jako trzeci najczęstszy powód insulinooporności wymienia przyjmowane leki. Zazwyczaj chodzi o glikokortykoidy stosowane z różnych powodów, np. astmy, alergii, albo neuroleptyki stosowane w psychiatrii.

Czy można być osobą szczupłą, nie mieć żadnej hormonalnej choroby, nie brać leków, a i tak mieć insulinooporność? – Tak, jeśli szczupłość rozumiemy, jako niedużą masę ciała. Szczupła osoba może mieć mało masy mięśniowej, za to proporcjonalnie sporo tkanki tłuszczowej. Tkanka tłuszczowa jest lżejsza niż mięśnie. Ktoś ważący więcej może być metabolicznie zdrowszą osobą niż osoba o niekorzystnym składzie ciała – odpowiada prof. Kuryłowicz.

Istnieje pojęcie „insulinowy brzuch". Dotyczy osób, które mają szczupłe ręce i nogi, ale zgromadziły tkankę tłuszczową w okolicy brzucha.

Diabetolożka przypomina, że dla rozwoju insulinooporności znaczenie ma nie tylko to, ile jemy, ale też to, co kładziemy na talerz. – Jeżeli notorycznie dostarczamy sobie ogromne ilości cukru, np. zamiast obiadu z warzywami i białkiem wybieramy naleśnik z dżemem, batonik i słodzony napój, to trzustka dwoi się i troi, żeby ten nadmiar glukozy usunąć z krwi. Z czasem organizm uczy się, że każdy posiłek to zalew cukru, uczy się więc odpowiadać na niego z całą mocą, niezależnie od tego, co zjemy. Stąd spadki cukru po posiłku, senność i gorsze samopoczucie – tłumaczy prof. Kuryłowicz.

JAK WYKRYĆ INSULINOOPORNOŚĆ

Często już po rozmowie z pacjentem – tzw. zebraniem wywiadu medycznego – lekarz może podejrzewać insulinooporność. – Jeśli ktoś choruje na otyłość, ma też prawdopodobnie insulinooporność. A jeśli pacjentka ma zespół policystycznych jajników (PCOS), to można podejrzewać insulinooporność – mówi prof. Kuryłowicz.

Są też badania, które pokazują, jak organizm radzi sobie z poziomem glukozy i produkcją insuliny:

• **Oznaczenie stężenia glukozy na czczo.** Podwyższone stężenie może sugerować insulinooporność związaną przede wszystkim z pracą wątroby.

• **Badanie obciążenia glukozą** z dodatkowym oznaczeniem po godzinie. – Przy insulinooporności już po godzinie poziom glukozy zazwyczaj jest dość niski, często taki sam lub niższy niż „na starcie", bo trzustka wydzieliła gigantyczną ilość insuliny. A po dwóch godzinach może nawet dojść do niedocukrzenia. U osoby zdrowej takiego wielkiego spadku nie ma – tłumaczy prof. Kuryłowicz.

• **Badanie poziomu insuliny na czczo.** – To trudne badanie, bo insulina jest hormonem bardzo wrażliwym na rozpad. Wyniki traktować należy więc z dużą ostrożnością. Krew po pobraniu powinna być umieszczona w lodzie i szybko dostarczona do laboratorium. Aby badanie miało sens, powinno być robione w punkcie przy laboratorium – podpowiada diabetolożka.

• **Lipidogram,** czyli cholesterol i trójglicerydy. Dużo mówi proporcja między poziomem trójglicerydów a stężeniem „dobrego" cholesterolu HDL. Jeśli trójglicerydów jest trzy razy więcej (lub jeszcze więcej) niż HDL, to z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić insulinooporność. – Taki wynik oznacza, że insulina nie może zahamować lipolizy, czyli procesu uwalniania lipidów z tkanki tłuszczowej do krwi. Lipoliza to akcja ratunkowa organizmu, gdy przez insulinooporność glukoza nie może dostać się do komórek – opisuje prof. Kuryłowicz.

• **Wskaźnik HOMA-IR.** Ocenia proporcję między poziomem glukozy i insuliny we krwi na czczo. Wysoki poziom HOMA-IR jest niezależnym czynnikiem ryzyka rozwoju cukrzycy typu 2. Z badań wynika, że insulinooporność stwierdzoną w kalkulatorze HOMA-IR, można wykryć na 10–15 lat przed diagnozą cukrzycy typu 2.

JAK WYJŚĆ Z INSULINOOPORNOŚCI

Czy insulinooporność jest stanem odwracalnym? – W większości przypadków – tak, jeśli zmienimy styl życia i będziemy tych zmian konsekwentnie przestrzegać – mówi prof. Kuryłowicz.

Żeby wyjść z insulinooporności, trzeba lepiej jeść, ruszać się i dobrze spać.

Jedz lepiej

• Nie chodzi o sztywne trzymanie się rozpiski dań i kaloryczne wyliczenia, ale o mądre wybory w sklepie i przy stole. Na naszym talerzu powinny znajdować się warzywa i owoce, białko oraz węglowodany.

Warzywa i owoce najlepiej jadać surowe albo nierozgotowane. To źródło witamin, minerałów, ale też błonnika, który daje uczucie sytości i karmi nasze dobre bakterie jelitowe.

Białko daje uczucie sytości na dłużej, a jego trawienie wymaga od organizmu większej pracy niż trawienie węglowodanów. Jest więc składnikiem, który pomaga jeść mniej w ciągu dnia, chroni przed napadami głodu niedługo po posiłkach. Poza tym, jest potrzebne do budowania masy mięśniowej, która pomaga spalać więcej energii niż tkanka tłuszczowa. Białko dostarczamy sobie jedząc ryby, chude mięso, jajka, tofu, rośliny strączkowe i nabiał.

Węglowodany powinny być źródłem wolno uwalnianej energii, co oznacza, że zamiast drożdżówki, od której natychmiast skoczy nam poziom glukozy, wybierzemy np. żytni chleb. Na liście sojuszników mamy też kasze, makaron razowy czy płatki owsiane.

W odczuwaniu sytości i powolnym opróżnianiu żołądka pomagają też zdrowe tłuszcze. Warto sięgać po oliwę, awokado, orzechy, siemię lniane i tłuste ryby, które są też źródłem białka jak łosoś, śledź, anchois, makrela, sardynki, tuńczyk.

– Pomocne jest poznanie koncepcji indeksu glikemicznego. To zrozumienie, że inaczej działa na nas zjedzenie 50 g przemysłowych ciastek, a inaczej taka sama ilość owoców czy orzechów. Ciastka szybko podniosą poziom glukozy we krwi, a orzechy nie. Ciastka nie pomogą walczyć z insulinoopornością, a orzechy tak. Nie trzeba znać na pamięć wartości glikemicznej wszystkich produktów, warto po prostu rozpoznawać te, które powodują gwałtowny wyrzut glukozy i ich unikać – podpowiada prof. Kuryłowicz.

Radzi czytać etykiety i korzystać z aplikacji, które sprawdzają indeks glikemiczny i wartości odżywcze poszczególnych produktów. Np. aplikacja Fitatu analizuje produkty po kodzie kreskowym i szacuje wartość odżywczą dań na podstawie ich zdjęcia.

• **Ruszaj się więcej.** Na nasz metabolizm wpływa zarówno zaplanowany trening, np., na siłowni, basenie, na rowerze, jak i codzienne bycie w ruchu. Wybieranie spaceru zamiast auta i schodów zamiast windy. Szczególnie pomocne są spacery po posiłkach. Ruch sprawia, że mięśnie wykorzystują glukozę bez udziału insuliny. Zapobiega to gwałtownym skokom cukru we krwi.

• **Dobrze śpij.** Osoby, które sypiają zalecane 7-8 godzin mają mniejsze ryzyko insulinooporności niż te, które notorycznie niedosypiają. Niewyspani częściej szukamy energii w słodkich i słonych przekąskach.

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa

Telefon: 22 555 66 00
(czynny w dni powszednie w godz. 10-17);
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik

PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szałański
Problemy z dostępnością „Wyborczej" lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455
Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55,
faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
NAKŁAD KONTROLOWANY
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

eprasa.pl c836ae6614

Tak kibol trzęsie polską piłką

O tym, że mecz Śląska Wrocław z Wisłą Kraków nie odbył się ze względu na podejście kiboli, napisał nawet „New York Times”. Dlaczego w Polsce chuligani od lat mają tak duży wpływ na środowisko piłkarskie?

• **Derby Krakowa Wisła Kraków – Cracovia. 29 września 2019 r.** FOT. JAKUB PORZYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

• **Cała rozmowa na Sport.pl**

Dawid Szymczak

Sobotni mecz Śląska Wrocław z Wisłą Kraków, który miał być szlagierem ostatniej kolejki I ligi, ostatecznie się nie odbył. Goście – zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią swojego właściciela Jarosława Królewskiego – w ogóle na niego nie przyjechali. W ten sposób protestowali przeciwko decyzji Śląska, by nie wpuszczać na stadion zorganizowanej grupy kibiców Wisły. Oficjalnie – ze względów bezpieczeństwa. Ale Wisła w to powątpiewa i twierdzi, że taką decyzję wymusili na władzach klubu jego kibole. Podobnego zdania jest też prezes PZPN Cezary Kulesza.

ROZMOWA Z
DR. HAB. RADOSŁAWEM KOSSAKOWSKIM
socjologiem

DAWID SZYMCZAK: Obserwuję wydarzenia z ostatnich tygodni i raz jeszcze dochodzę do wniosku, że polskimi klubami rządzą kibole. Mam rację?
RADOSŁAW KOSSAKOWSKI: – Formalnie oczywiście nie, natomiast prawdą jest, że mają oni bardzo duży zakulisowy wpływ na prezesów klubów i osoby zarządzające klubami. Prezes Śląska Remigiusz Jezierski raz mówił, że kibice nie mieli na niego wpływu, a raz, że jednak mieli.

Wysypał go Cezary Kulesza, mówiąc, że w ich rozmowie prezes Jezierski miał nawet powiedzieć, że rozważa z tego powodu dymisję.
– Nie mam więc żadnych wątpliwości, że naciski na prezesa Śląska się pojawiały. Tajemnicą poliszynela jest to, że polskie kluby zawierają nieformalne układy z kibicami, żeby mieć spokój.

Dlatego, choć wiem, że jestem w mniejszości, widzę w Remigiuszu Jezierskim, mimo jego zaprzeczeń, ofiarę środowiska, w którym funkcjonuje. Jeśli do mnie przyszłaby grupa silnych mężczyzn i „wytłumaczyła”, co się stanie, jeśli dopuszczę do tego, że kibice gości wejdą na nasz stadion, to pewnie też bym się im nie sprzeciwił. Tym bardziej bez wsparcia od PZPN czy moich przełożonych.
– Trudno się nie zgodzić. Nawet jeśli coś pada między słowami, nie wprost, bo nie sądzę, że prezesowi Jezierskiemu ktoś poważnie groził, to musimy wiedzieć, że po drugiej stronie są osoby znane z radykalnych i agresywnych zachowań.

Remigiusz Jezierski w wypowiedziach medialnych zaprzeczał, że kibice wymusili na nim decyzję, ale powątpiewamy w to również dlatego, że na wcześniejszym meczu Śląska jego kibice wywiesili transparent: „Odrzuć maczetę i gaz wiślacki cykorze. Zasiądziesz wtedy na gości sektorze”. On wprost mówi, co ma się stać.
– To pokłosie śmierci jednego z kibiców Zagłębia Sosnowiec w 2023 r. w Radłowie pod Tarnowem. O jego zabicie posądzani są kibice Wisły. To środowisko, często niekonsekwentne w swoich postanowieniach, po tej śmierci zaskakująco długo trzyma się zasady o odrzuceniu sprzętu [noże, maczety, siekiery używane podczas ustawek – red.]. Kibice Wisły się do tego nie przyłączyli, przestali więc być wpuszczani na większość stadionów w Polsce. Szukano różnych wymówek: a to remont sektora gości, a to awaria kołowrotków. I długo wszyscy przymykali na to oko. Oczywiście, prezesowi Królewskiemu się to nie podobało, narzekał i nagłaśniał każdą taką odmowę wpuszczenia kibiców, ale dopiero przy meczu ze Śląskiem trafiła kosa na kamień i zadeklarował, że w takim razie jego zespół na ten mecz nie przyjedzie. PZPN umył ręce, Śląsk początkowo próbował to tłumaczyć decyzją policji, ale sama policja szybko się od tego odżegnała, mówiąc, że klub samodzielnie podjął decyzję. Prezes Śląska poszedł po linii swoich kibiców. Konsekwencją było to, że mecz się nie odbył.

I przegrali na tym wszyscy: Wisła, Śląsk, PZPN, zwykli kibice.
– I teraz mamy sytuację bardzo ciekawą. Bo co będzie dalej? Jeśli kolejne kluby odmówią kibicom Wisły wejścia na stadion, to Wisła dalej będzie oddawała kolejne mecze walkowerem? Jest przecież na drodze do Ekstraklasy. Jak wizerunkowo wypada nasza liga?

Jak liga z kraju trzeciego świata. Napisał już o tej sytuacji nawet „New York Times”.
– I spójrzmy na to właśnie z tej szerszej perspektywy: przez transparent o maczetach dwa duże kluby, z historią i tradycjami, nie zagrały meczu. A trzeba pamiętać, że o napisach na transparentach, wszelkich zgodach między grupami kibiców różnych klubów, decyduje bardzo wąska grupa osób. To nie jest tak, że kilka tysięcy osób siedzących w „młynie” myśli tak samo. Decyzja jest im narzucana z góry, bo charakterystyczna dla kibicowskich grup jest też ich hierarchiczność. Możemy wręcz powiedzieć, że o nieodbyciu się tego meczu zadecydowało raptem kilka osób. Czyni to tę sytuację jeszcze bardziej kuriozalną.

Bada pan środowisko kibicowskie od kilkunastu lat. Kim zatem są te osoby decyzyjne, ci królowie trybun?
– Przede wszystkim są to mężczyźni. Mężczyźni charyzmatyczni, którzy wspinając się w hierarchii musieli udowodnić, że mają zestaw cech pozwalających im stać na czele grupy. To umiejętność bicia się, nieustraszoność, pewne szaleństwo. To są ludzie, którzy na ustawkach stoją w pierwszej linii i walczą do końca. Pozycję w takich grupach wywalcza się często właśnie poprzez przemoc. Ci ludzie w pewnym momencie wykorzystują siłę swojej wspólnoty – przede wszystkim jej hermetyczność, lojalność i fakt, że nadrzędną zasadą jest brak współpracy z policją – do działalności przestępczej. Taka grupa przez lata pozyskuje kolejnych członków, tzw. żołnierzy, którzy widzą w tych starszych przywódcach wzory do naśladowania. Widzą ludzi, którzy nie muszą pracować, a mają bardzo dużo pieniędzy. Mają estymę w środowisku, interesują się nimi kobiety. Chodzą na siłownię, trenują sporty walki. W tradycyjnym rozumieniu są wzorem męskości: silni, zaradni mężczyźni, dobrze ustawieni. U młodych chłopców, którzy ten rodzaj społecznego awansu traktują jako lepszy, szybszy i łatwiejszy do osiągnięcia niż tradycyjne wspinanie się po szczeblach kariery zawodowej, budzi to podziw.

Ich interesuje w tym wszystkim piłka nożna?
– W jakimś stopniu tak. Choćby dlatego, że w wyższych ligach klimat meczów jest inny. Przyjeżdżają kibice gości, jest ich więcej. Ale na pewno nie jest to kwestia kluczowa, czy klub gra przykładowo w ekstraklasie, czy w pierwszej lidze, dopóki ich biznesy i interesy działają. Dobro klubu na pewno nie jest na pierwszym miejscu. Kibice Lechii Gdańsk zarabiają na koszulkach meczowych, a nie zarabia na nich klub. Czy to jest w jego interesie? A czy odpalanie rac, za które później klub płaci kary, nie jest działaniem na jego szkodę? Przykład Wisły, która była zarządzana przez chuliganów i doprowadzona przez nich na skraj bankructwa, najlepiej pokazuje, że jeśli na wadze położy się miłość do klubu i miłość do pieniędzy, to miłość do pieniędzy przeważa.

Jakie błędy popełniają kluby w postępowaniu z kibicami? Mówi się, że jeśli dadzą kibolom palec, to ci w końcu wezmą całą rękę. Ale może to przesadne uproszczenie.
– Mamy historyczne zaszłości, z których nie wiadomo jak wyjść. Kluby zgadzają się na pewną współpracę i pozwalają kibicom, np. mieć na stadionie swój stragan z kibicowskimi koszulkami, wlepkami czy innymi pamiątkami. I to jest ten palec. Do patologicznych sytuacji dochodzi wtedy, gdy kibice chcą więcej: sprzedaży oficjalnych koszulek, oficjalnych produktów, cateringu czy opłaty za nieformalną ochronę. Dla mnie to jest ta granica. Kibice tworzą jednak bardzo silne grupy i często „negocjują” na zasadzie szantażu – pozwólcie nam albo będziecie mieli kłopot. Nie ma z tego łatwego wyjścia. Paradoks polega też na tym, że to właśnie te grupy tworzą na stadionie atmosferę, one prowadzą doping, one odpowiadają za klimat podczas meczu. I z jednej strony ten koloryt może się podobać, można go doceniać, a z drugiej wciąż trzeba pamiętać, że to nie odbywa się na partnerskich warunkach. Za ten doping i atmosferę klub musi się odwdzięczyć. I każdy klub samemu szuka tej granicy i samemu ją ustala. Nie jest to łatwe.

Skoro kluby samemu nie mogą z tego potrzasku wyjść, to może ktoś powinien im pomóc?
– To również jest bardzo trudne i wymaga wielu lat wspólnego działania. Wiemy, że policja ma swoje komórki do rozbijania kibicowskich gangów. Problem polega na tym, że chociaż pojawia się na stadionach sporo transparentów „PDW”, czyli „pozdrowienia do więzienia”, to na miejsce tych ludzi, którzy trafiają za kratki, wskakują kolejni. Żeby to się zmieniło, musiałoby chyba dojść do jakiegoś precedensu w którymś z klubów. Ktoś musiałby się tym szantażom postawić, ten potrzask przełamać i wytrzymać wszystkie konsekwencje, jakie to wywoła. Ale kto to zrobi?

Czyli sytuacja, z której nie ma wyjścia?
– Jakimś rozwiązaniem jest postępująca dalej profesjonalizacja. Do pewnego momentu, gdy poziom sportowy był w polskiej piłce niższy, to te grupy kibiców poniekąd dostarczały „content”. Mówię o sytuacji, w której szło się na mecz, który był rozgrywany na tak niskim poziomie i był tak nudny, że spektakl na trybunach, te oprawy i doping, podciągał ogólną ocenę całego widowiska. Teraz jednak poziom piłkarski się podnosi, mamy Ekstraklasę opakowaną na bardzo wysokim poziomie, podnosi się frekwencja na stadionach, więc zbliżamy się do momentu, w którym będziemy potrafili wyobrazić sobie mecz bez tych najbardziej agresywnych kibiców. Nie w tym roku i nie w następnym, ale powoli można się zastanowić, czy prezesi nie będą w rozmowach z kibicami bardziej asertywni. Wcześniej było tak, że jeśli na mecz nie przyszli ci najbardziej zagorzali kibice, to trybuny były puste. Teraz proporcje kibicowskich grup na stadionach się zmieniają. Przyciąganie kibiców, którzy patologii sobie nie życzą, powinno być celem wielu klubów. Jak kiedyś zbierze się masa krytyczna, co wymaga jeszcze czasu, to wtedy któremuś z właścicieli czy prezesów klubów łatwiej będzie się postawić.

Środowisko kibiców zmieniło się przez lata? Jakie było kilkanaście lat temu, gdy zaczynał pan je badać, a jakie jest dzisiaj?
– Zmieniło się kilka rzeczy. Przede wszystkim grupy kibicowskie są dziś znacznie lepiej zorganizowane niż na początku lat 00., a o latach 90. nawet nie ma co wspominać. Stowarzyszenia kibiców przypominają dziś chwilami organizacje pozarządowe – mają swoje inicjatywy, festyny, organizują różne wyjazdy. I to często jest atrakcyjne i fajne. Ale ta ciemna strona też się przez te lata rozwinęła. Też jest znacznie lepiej zorganizowana. Grupy chuligańskie odłączyły się od grup ultras, bo żeby być w grupie chuligańskiej, trzeba być silnym i wytrenowanym. Same chęci i odwaga nie wystarczą.

Radosław Kossakowski – socjolog z Uniwersytetu Gdańskiego badający środowisko kibicowskie w Polsce. Autor książek „Kibice piłkarscy. Studium socjologiczne” i „Od chuliganów do aktywistów? Polscy kibice i zmiana społeczna”

SPORT.PL
- **Andrij Pjatow, legenda ukraińskiej piłki, mówi o wojnie**
- **Jak Lech i Raków poradziły sobie w europejskich pucharach?**
- **Relacja, komentarze i opinie po ćwierćfinale Igi Świątek**

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na **Sport.pl**

eprasa.pl c836ae6614

wyborcza

KATOWICE
TYGODNIK

Piątek, 13 marca 2026 | Redaktor prowadzący **Beata Żurek**

katowice.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: katowice@wyborcza.pl

Strefa Czystego Transportu w Katowicach

Nikt nie chciał rewolucji i chaosu

– **Niby jest, a jakby jej nie było** – tak Filip Jarmakowski z Polskiego Alarmu Smogowego komentuje pomysł na katowicką Strefę Czystego Transportu.

Przemysław Jedlecki

Katowice nie chciały wprowadzać Strefy Czystego Transportu, ale musiały zmienić stanowisko pod presją resortu klimatu. Ten groził, że jeżeli Katowice nie wytyczą SCT, to Polska może nie dostać wszystkich pieniędzy z Krajowego Planu Odbudowy.

Proponowana SCT obejmuje ścisłe centrum miasta.

Zakres SCT

Jej granice wyznaczają:

- odcinek ulicy ks. Piotra Skargi od skrzyżowania z ulicą Juliusza Słowackiego do skrzyżowania z Aleją Wojciecha Korfantego;
- ulica Stanisława Moniuszki;
- ulica prof. Waleriana Pańki;
- odcinek ulicy Jerzego Dudy-Gracza od skrzyżowania z ulicą prof. Waleriana Pańki do skrzyżowania z ulicą Warszawską;
- odcinek ulicy Warszawskiej od skrzyżowania z ulicą Jerzego Dudy-Gracza do skrzyżowania z ulicą Francuską;
- odcinek ulicy Francuskiej od skrzyżowania z ulicą Warszawską do skrzyżowania z ulicą Mariacką Tylną;
- ulica Mariacka Tylna;
- ulica Dworcowa od skrzyżowania z ulicą Mariacką Tylną do skrzyżowania z ulicą Juliusza Słowackiego;
- odcinek ulicy Juliusza Słowackiego od skrzyżowania z ulicą Dworcową do skrzyżowania z ulicą ks. Piotra Skargi.

– Nie uznaję strefy za fikcyjną. To taka strefa, którą możemy wprowadzić szybko. Staramy się z tego wyjść zdroworozsądkowo. Gdybyśmy mieli więcej czasu, być może kształt SCT byłby inny – skomentował Bogumił Sobula. Dodał, że nikt nie chciał robić rewolucji i wprowadzać chaosu.

Urzędnicy dopowiadają, że trudno było im zaplanować inną strefę w ciągu paru miesięcy, tak by spełnić oczekiwania resortu klimatu.

Eksperci krytykują

Projekt SCT krytykują eksperci z Polskiego Alarmu Smogowego oraz prawnicy fundacji Frank Bold. – SCT w Katowicach o powierzchni pół kilometra kwadratowego traktujemy w kategoriach biurokratycznego żartu – niby jest, a jakby jej nie było – komentuje Filip Jarmakowski z Polskiego Alarmu Smogowego.

• **Katowice, ul. Warszawska po remoncie** FOT. ANNA LEWAŃSKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Dodaje, że „przy takiej wielkości i normach obowiązujących w najbliższych latach oraz przy zwolnieniu mieszkańców Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii nie można spodziewać się zbyt wiele, jeżeli chodzi o jakość powietrza i zdrowie mieszkańców".

– Może mieć to efekt w przyszłości – ponieważ przekroczenia stężenia dwutlenku azotu będą nadal na wysokim poziomie, jakość powietrza się nie poprawi, a miasto zorientuje się, że jednak SCT powinna spełniać swoją funkcję, a nie być jedynie nic nie zmieniającym rozwiązaniem kadłubkowym – przekonuje Jarmakowski.

Miłosz Jakubowski, radca prawny z fundacji prawniczej Frank Bold: – Zaproponowane przez urząd miasta Katowic granice SCT to po prostu kompromitacja. Tak mała strefa, z tak słabymi obostrzeniami i licznymi wyłączeniami, nie może realizować ustawowego celu, jakim jest ograniczenie negatywnego oddziaływania zanieczyszczeń z transportu na zdrowie ludzi i środowisko, a zatem jest niezgodna z prawem – ocenia i dodaje, że zaprojektowana strefa nie obejmuje nawet swoimi granicami obszaru występowania przekroczeń norm tlenku azotu – zauważa prawnik.

Miejski radny Patryk Białas (KO) w swoim komentarzu mówi, że SCT w Katowicach to rozwiązanie bardzo łagodne społecznie. – Jednocześnie trzeba jasno powiedzieć, że w pierwszej fazie efekt środowiskowy będzie umiarkowany, ponieważ obszar strefy jest ograniczony, a przepisy na start wyważone – dodaje Białas. Przekonuje, że katowicki projekt traktuje jako fundament, czyli narzędzie prawne, które można i należy rozwijać. – Skuteczność SCT zależy od tego, czy będzie częścią szerszej strategii obejmującej rozwój transportu publicznego, infrastruktury rowerowej, poprawę warunków dla pieszych oraz wsparcie dla mieszkańców w procesie wymiany pojazdów – uważa Białas.

Harmonogram obostrzeń

Projekt uchwały o Strefie Czystego Transportu w Katowicach zakłada, że bezterminowo, o ile samochód był kupiony przed dniem ustanowienia strefy, na jej teren będą mogli wjeżdżać mieszkańcy całej Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

W innych przypadkach będzie obowiązywał ustalony już harmonogram obostrzeń.

Od 29 czerwca 2026 roku do 30 czerwca 2029 roku do SCT wjechać będą mogły samochody mieszkańców Katowic spełniające następujące wymagania:

- z silnikami benzynowymi spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 3 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2000 r.;
- z silnikami diesla spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 4 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2005 r.

Od 1 lipca 2029 roku do 31 grudnia 2033 roku – samochody mieszkańców Katowic spełniające następujące wymagania:

- z silnikami benzynowymi spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 3 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2000 r.;
- z silnikami diesla spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 5 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2009 r.

Od 1 stycznia 2034 roku bezterminowo – samochody mieszkańców Katowic spełniające następujące wymagania:

- z silnikami benzynowymi spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 4 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2005 r.;
- z silnikami diesla spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 6 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2014 r.

Od 29 czerwca 2026 roku do 31 grudnia 2033 roku – samochody inne niż mieszkańców Katowic spełniające następujące wymagania:

- z silnikami benzynowymi spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 3 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2000 r.;
- z silnikami diesla spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 5 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2009 r.

Od 1 stycznia 2034 roku bezterminowo – samochody inne niż mieszkańców Katowic spełniające następujące wymagania:

- z silnikami benzynowymi spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 4 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2005 r.;
- z silnikami diesla spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 6 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2014 r.

Zgodnie z Kodeksem wykroczeń kara za złamanie przepisu wynosi do 500 zł. ●

Mandat

500

ZŁOTYCH

• **Tyle zgodnie z Kodeksem wykroczeń wynosi kara za złamanie przepisu i wjazd samochodem niespełniającym wymagań.**

eprasa.pl c836ae6614

Zagrał w „Ołowianych dzieciach" umierającego chłopca

Kacper walczy o zdrowie

Kacper Tanistra to 12-latek, który wystąpił w „Ołowianych dzieciach" u boku takich gwiazd, jak Joanna Kulig czy Agata Kulesza. W prawdziwym życiu od urodzenia walczy o zdrowie.

Ewa Furtak

• **Kacper Tanistra** FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

W czerwcu 2023 roku w wieku 84 lat zmarła Jolanta Wadowska-Król, lekarka, która w latach 70. pracowała w przychodni w Katowicach-Szopienicach. Gdy przebadała wszystkie dzieci mieszkające w okolicy tamtejszej huty ołowiu, okazało się, że wiele z nich cierpi na ołowicę. Dzięki lekarce najbardziej chore dzieci zostały wysłane do sanatorium. Pomagała także rodzinom, które wytaczały hucie sprawy sądowe, zeznawała podczas rozpraw. Zapłaciła za to karierą naukową. Historia epidemii ołowicy wśród śląskich dzieci oraz postać lekarki zainteresowały wywodzącego się ze Śląska reżysera Macieja Pieprzycę.

Postać lekarki i jej walkę z ołowicą przypomina inspirowany prawdziwymi wydarzeniami, wyreżyserowany przez Pieprzycę serial „Ołowiane dzieci", nakręcony dla Netfliksa. Scenariusz powstał na podstawie książki Michała Jędryki o tym samym tytule. W rolę Jolanty Wadowskiej-Król wcieliła się Joanna Kulig. W serialu grają także m.in. Agata Kulesza, Kinga Preis, Michał Żurawski, Zbigniew Zamachowski i Marian Dziędziel.

Obok tych sław zagrały także dzieci, które pojawiły się na castingach zorganizowanych przez Bielską Szkołę Aktorską imienia Agnieszki Osieckiej. Zosia Kłaptocz i Kacper Tanistra wygrali wieloetapowy casting. 12-letni Kacper zagrał Karolka, chłopca, którego zabiła ołowica. Na planie grał, ale ciężka choroba to także jego historia. – Kacper ma za sobą miesiące spędzone w szpitalach – opowiada Elżbieta Tanistra, mama chłopaka.

Kacper urodził się o wiele za wcześnie, w 28 tygodniu ciąży. – Lekarze zdecydowali, że konieczne ciąży przez cesarskie cięcie. Wcześniej dobrze się czułam, nic się nie działo, nie było żadnych komplikacji – opowiada pani Elżbieta.

Mama Kacpra mówi, że historię przedwczesnego porodu przypomina sobie często na zakupach. Kacper ważył zaledwie kilogram – tyle, co torebka cukru.

MA ZA SOBĄ KILKA OPERACJI SERCA

Wcześniaki mają często różne problemy zdrowotne i niestety nie ominęły one Kacpra. Okazało się, że chłopiec ma złożoną wadę serca. Trafił pod opiekę lekarzy z Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka im. Jana Pawła II w Katowicach, konieczna okazała się operacja serca. – To była operacja ratująca życie – wspomina pani Elżbieta. A potem były jeszcze trzy kolejne. To nie był koniec problemów chłopca.

Odwiedza regularnie poradnię kardiologiczną, okulistyczną, urologiczną, gastroenterologiczną, endokrynologiczną, neurologiczną, genetyczną, laryngologiczną, ortopedyczną, psychologiczną i gabinety rehabilitacji. Oprócz operacji chorego serca przeszedł jeszcze kilka innych zabiegów chirurgicznych.

Tak naprawdę Kacper znalazł się w obsadzie filmu trochę przypadkiem. O występie na planie filmowym marzyła jego siostra. Ale jak już wygrał casting i zaczęły się zdjęcia, to uznał, że to coś, co chciałby także robić jako dorosły człowiek. – Do tego serialu przygotowała mnie moja historia – opowiadał niedawno w rozmowie z Radiem Bielsko.

Kacper zagrał już, od zakończenia prac nad serialem, w reklamie. Teraz marzy o roli, w której będzie mógł więcej mówić. – Praca na planie to była świetna przygoda – mówi Kacper.

SZTUCZNA KREW

Na planie z młodymi aktorami pracowała psychoterapeutka. W użyciu były różne cudowne środki, jak np. sztuczna krew o smaku czekolady. Czy to było dla pani Elżbiety trudne, że Kacper zagrał dziecko pokonane przez chorobę? – Śmierć jest u nas nadal tematem tabu. Ale w głowie mam różne wspomnienia z czasów, gdy Kacper tak dużo czasu spędzał w szpitalach – mówi pani Elżbieta.

Gdy choruje dziecko, zmienia się życie całej rodziny. Starszy brat Kacpra miał np. edukację domową, z obawy, że przyniesie ze szkoły grypę czy inną chorobę. Dla Kacpra przygotowywanego do kolejnych operacji byłoby to duże zagrożenie.

Teraz na szczęście do szkoły chodzi nawet Kacper. Rodzice wybrali niepubliczną placówkę, Kacper ma małą klasę. – Jest coraz lepiej i na szczęście pobytów w szpitalach jest coraz mniej – mówi pani Elżbieta.

Ale tych wydatków rodzina nadal ma bardzo dużo, Kacper wymaga np. intensywnej rehabilitacji. Chłopiec jest pod opieką Fundacji Serca dla Maluszka z Bielska-Białej. Można przekazać mu 1,5 proc. należnego podatku (KRS 0000387207, cel szczegółowy: 229 Kacper Tanistra).

Bezpieczeństwo

Pościgowy radiowóz na velostradzie

– Jechali bez sygnałów dźwiękowych, mieli włączone tylko światła – mówi nam jeden z rowerzystów.

Przemysław Jedlecki

Na policyjną Kię Stinger na velostradzie natknął się pan Bartosz, rowerzysta z Katowic. Velostrada to szybka trasa rowerowa, która powstała między katowickim Brynowem a Giszowcem. Pasy ruchu są przeznaczone tylko dla rowerzystów, którzy mogą tu rozwinąć duże prędkości. Trasa jest zatem wykorzystywana nie tylko do wycieczek czy podróży pomiędzy dzielnicami Katowic, ale też przez sportowców amatorów do ćwiczeń. Z tych powodów bywa tu tłoczno, szczególnie w ciepłe i słoneczne dni.

Właśnie tak było kilka dni temu, kiedy jechał tędy pan Bartosz. W czasie jazdy zauważył, że z przeciwnego kierunku zbliża się do niego biały samochód. Dopiero gdy kierowca był bliżej, rowerzysta zauważył, że pojazd ma włączone niebieskie sygnały świetlne; nie miał jednak włączonych sygnałów dźwiękowych. Nie był zatem pojazdem uprzywilejowanym.

Kia Stinger, którą poruszali się policjanci na co dzień, przypisana jest do katowickiej drogówki. To szybkie auto, które bez trudu może dogonić piratów drogowych. Stingery, które ma śląska policja, tworzą tzw. grupę Speed.

– Velostrada tętniła życiem, a tłumy rowerzystów sunęły w każdą stronę. Na środku drogi dla rowerów wyrósł przede mną samochód migający na niebiesko. Policyjny wideoradar postanowił suszyć biednych rowerzystów mknących na swoich maszynach? – zastanawia się z lekkim uśmiechem pan Bartosz.

Już na serio dodaje, że jego zdaniem samochód na drodze rowerowej to realne zagrożenie dla bezpieczeństwa użytkowników trasy. – To zagrożenie płynące ze strony tych, którzy powinni chronić. O ryzyku uszkodzenia mienia znacznej wartości, bo taki wideoradar na kołach to nie są tanie rzeczy, już nie mówię – dopowiada.

Policjanci sprawdzą, czy ich koledzy ze stingera naruszyli przepisy

Velostrada to miejsce, gdzie – według znaków drogowych – mogą poruszać się wyłącznie rowerzyści. Organizator ruchu nie przewidział tu żadnych wyjątków.

Pokazaliśmy nagranie z przejazdu policjantów w nieoznakowanym radiowozie podkomisarzowi Dominikowi Michalikowi, rzecznikowi katowickiej policji, z prośbą o wyjaśnienie tej kwestii.

– Informuję, że po zapoznaniu się z materiałem, w tym z nagraniem wideo z tzw. velostrady, komendant miejski policji w Katowicach polecił wszczęcie czynności wyjaśniających w tej sprawie – przekazał nam podkomisarz Michalik.

To oznacza, że policjanci sprawdzą, czy ich koledzy ze stingera naruszyli przepisy, nawet jeżeli jechali w okolice Giszowca na jakąś interwencję.

Velostrada została formalnie oddana do użytku w 2024 roku.

Długa na 4,4 km droga rowerowa kosztowała ok. 12,5 mln zł i została sfinansowana przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię. Trasa jest oświetlona, są przy niej miejsca odpoczynku dla rowerzystów m.in. ze stacjami napraw, a przy zjeździe w ul. Francuską zamontowano licznik rowerowy. Przy części trasy jest też chodnik dla pieszych. Powstał na odcinku z Giszowca do ul. Francuskiej.

Łącznie w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii powstanie około 120 km velostrad. 1KA

eprasa.pl c836ae6614

Policja

Tajemnicza śmierć byłego szefa śląskich prokuratorów i jego syna

– Na ciałach nie było żadnych obrażeń. Konieczna jest sekcja zwłok i toksykologia, dopiero to pozwoli ustalić przyczyny śmierci obu mężczyzn – twierdzą śledczy z Rybnika.

Marcin Pietraszewski

Ciała 68-letniego Jerzego Hopa, byłego szefa Prokuratury Apelacyjnej w Katowicach oraz jego 41-letniego syna znaleziono w sobotę 7 marca w domu w Rybniku. Na miejsce ściągnięto prokuratora oraz grupę dochodzeniowo-śledczą.

– Przeprowadzono bardzo dokładne oględziny. Na zwłokach nie znaleziono żadnych obrażeń, a także śladów wskazujących na to, iż doszło tam do przestępstwa – mówi osoba znająca kulisy sprawy.

W tej sytuacji śledczy zlecili sekcję zwłok, a także badania toksykologiczne. Chcą wiedzieć, czy Hop i jego syn przed śmiercią spożywali jakiś alkohol, substancje lub ewentualnie czy zatruli się tlenkiem węgla.

Wielki upadek prokuratora

Jerzy Hop jako wieloletni szef Prokuratury Apelacyjnej w Katowicach był jednym z najbardziej wpływowych śledczych w Polsce. Jego kariera załamała się w 2002 roku, kiedy dziennikarze ujawnili, że wydaje więcej, niż zarabia. Hop próbował wtedy tłumaczyć, że finansowo pomagała mu teściowa, która dostała spadek po mężu, żołnierzu armii generała Andersa.

ABW ustaliła jednak, że przez dziewięć lat wyłudził on od 65 państwowych przedsiębiorstw 1,7 mln zł.

Jak to robił? Wmawiał dyrektorom kopalń, hut czy elektrowni, że śląskie prokuratury znajdują się w tak trudnej sytuacji finansowej, iż nie ma pieniędzy na kserokopiarki, tonery, faksy czy papier do drukarek. Szefowie firm dawali mu więc gotówkę, a zaprzyjaźniony z nim przedsiębiorca wystawiał fikcyjne faktury potwierdzające zakup sprzętu dla prokuratury. Jej szef chował potem pieniądze do kieszeni i wydawał na własne przyjemności.

W 2002 roku został odwołany ze stanowiska, wszczęto przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne, a następnie przedstawiono zarzuty. Trafił wtedy do aresztu.

• **2005 rok. Jerzy Hop wychodzi z aresztu w Katowicach** FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jerzy Hop przez wiele lat był szefem Prokuratury Apelacyjnej w Katowicach

Jerzego Hopa wydalano z prokuratury aż 13 lat

Jednak dopiero 27 marca 2013 roku został prawomocnie skazany za wyłudzenia. Kara: osiem lat więzienia. Zgodnie z przepisami w takiej sytuacji powinien zostać wydalony z zawodu. Mimo to przez cały czas był na liście płac Prokuratury Apelacyjnej w Katowicach. Najpierw jako podejrzany dostawał ponad 3 tys. zł, a po przejściu w stan spoczynku w 2011 r. – ponad 5 tys. zł miesięcznie (prokuratorska emerytura wynosząca 75 proc. wynagrodzenia).

Przez cały ten czas sąd dyscyplinarny nie potrafił go wykluczyć z prokuratury, bo Jerzy Hop nie stawiał się na jego posiedzeniach lub przedstawiał zaświadczenia potwierdzające zły stan zdrowia. I te dokumenty należało weryfikować. Dopiero w 2015 roku sąd zdecydował o usunięciu Hopa z szeregów prokuratorów. Rok wcześniej zaczął on odbywać zasądzoną mu kare więzienia. Najpierw w zakładzie karnym w Raciborzu, później w areszcie śledczym w Krakowie.

Prokuratury prowadziły też postępowania związane z podejrzeniem wyłudzenia kredytów przez Jerzego Hopa, czy udziału w bójce w barze. Od dłuższego czasu mieszkał z synem. ●

REKLAMA

Katowice/34423297

1KA

eprasa.pl c836ae6614

Kim jest szef śląskiej Nowej Lewicy

Faworyt Czarzastego

Łukasz Komoniewski kiedyś był twarzą nowej, młodej, uśmiechniętej lewicy. Dziś rządzi Nową Lewicą na Śląsku i stara się utrzymać prezydenturę w Będzinie.

Przemysław Jedlecki

Łukasz Komoniewski na biurku trzyma czerwony telefon, samurajski miecz i akwarium z mętną wodą. Telefon jest niepodłączony, miecz nieużywany, a rybka głosu nie ma.

W Będzinie słychać za to coraz wyraźniej głos przeciwników prezydenta. Wśród nich jest jego były podwładny i były członek zarządu powiatu Adam Szydłowski, który przegrał z Komoniewskim ostatnią rywalizację o prezydenturę, a teraz kibicuje grupie, która chce doprowadzić do referendum w sprawie jego odwołania. – Ludzie coraz częściej podróżują, przemieszczają się i widzą, że w innych miastach może być inaczej. Później wracają do swojego Będzina, gdzie zwyczajnie im wstyd za miejsce, w którym żyją – mówi Szydłowski.

Wypomina władzom Będzina, że jakiś czas temu w mieście doszło do serii pożarów starych kamienic w centrum. Chciał, by śledczy zbadali możliwe powiązania sprzedaży budynków z serią pożarów i dewastacji budynków, które doprowadziły do ich rozbiórek.

JAJECZNICA PREZYDENTA

Szydłowski kpi też, że Komoniewski lansuje się w portalach społecznościowych, wrzucając zdjęcia lub filmiki z gotowania. Jakiś czas temu pokazał, jak przyrządza jajecznicę.

– Lubię gotować, odpoczywam przy tym, odstresowuje mnie to – zapewnia Łukasz Komoniewski.

O Szydłowskim mówi tak: – Próbuje przekonać wszystkich, że Będzin to beznadziejna dziura. Jestem świadomy, że są tu różne rzeczy do zrobienia, ale jeśli chodzi o kamienice w mieście, to trzeba pamiętać, że jesteśmy miastem pożydowskim, wiele budynków ma niejasną sytuację prawną. Mniej więcej połowa teoretycznie miejskich kamienic to tzw. kamienice w zarządzie tymczasowym – mówi Komoniewski.

Zastrzega, że nie traktuje Szydłowskiego jako wroga. – Tak, myślałem, że to mój człowiek. Ale ostatnio nie dostał „jedynki" na liście do rady powiatu, więc obrócił się przeciwko mnie – dodaje. Ostatnio Szydłowski publikuje filmiki, w których parodiuje kuchenne zajęcia Komoniewskiego.

Pełnomocnikiem komitetu, który chce doprowadzić do referendum, jest Przemysław Wojciechowski. Przedstawia się jako „reprezentant biznesu w Parlamentarnym Zespole ds. Wsparcia i Rozwoju MiŚP".

Członkami zespołu mogą być tylko parlamentarzyści, a Wojciechowski posłem nie jest. Wszyscy członkowie zespołu to posłowie Konfederacji i Konfederacji Korony Polskiej.

– Środowiska związane z Konfederacją próbują zbić kapitał przed wyborami parlamentarnymi – ocenia Łukasz Komoniewski.

19-LATEK POZNAJE STARYCH WYJADACZY

Do polityki wszedł, gdy miał 19 lat. Wtedy zapisał się do Sojuszu Lewicy Demokratycznej. W partii ważną figurą był jego ojciec Jan, który w swoim czasie pełnił funkcje wiceprzewodniczącego wojewódzkich struktur SLD i członka zarządu. Dzięki temu młody Komoniewski (rocznik 1980) szybko poznał starszych i bardziej doświadczonych działaczy Lewicy. Stali się jego kolegami, co kariery w partii nie utrudniło. W 2006 roku Komoniewski zajmował się kampanią wyborczą Bożeny Respondek. Prezydenturę w Będzinie utrzymał jednak Radosław Baran z Platformy Obywatelskiej, a Komoniewski nie został nawet radnym.

– Nie zajmowałem się swoją kampanią – wspomina dziś tamten czas. Cztery lata później, w 2010 roku, skupił się już tylko na sobie. Wystartował w wyborach przeciwko Baranowi.

Był lepszy już w pierwszej turze, ale konieczna była dogrywka. W tygodniu przed decydującym głosowaniem doszło do afery, która mogła kosztować go porażkę. W środku nocy straż miejska dostała zgłoszenie, że ktoś rozrzuca zapowiadające podwyżkę cen wody ulotki rzekomo podpisane przez Radosława Barana. W samochodzie zaparkowanym w okolicy, w której to się miało zdarzyć, patrol nakrył... Łukasza Komoniewskiego.

Ten zapewniał, że z ulotkami nie miał nic wspólnego. – To prowokacja, do której prezydent wykorzystuje podległe sobie służby – mówił. Co więc robił o godzinie drugiej na ulicy? Dowiedział się, że coś się na niego szykuje. – Mieszkam 400 metrów dalej, więc ze znajomymi pojechaliśmy sprawdzić – opowiadał.

Baranowi nie udało się udowodnić, że było inaczej i w trybie wyborczym sąd nakazał mu przeprosiny. Komoniewski wybory wygrał bez większego trudu. W efekcie rządzi miastem do dziś.

Długo był kojarzony z Markiem Baltem, byłym już szefem SLD w województwie śląskim. Za jego sprawą do rady nadzorczej Interpromeksu, miejskiej spółki, weszła Ewelina Balt, żona Balta. – Ma odpowiednie wykształcenie. Robi lub ukończyła doktorat z zakresu ochrony środowiska. Wiem, co potrafi – komentował.

W 2021 roku Balt poróżnił się z Włodzimierzem Czarzastym, dziś szefem Nowej Lewicy i marszałkiem Sejmu. Wraz z grupą działaczy założył w ramach ugrupowania frakcję „Społeczno-gospodarczą". I był kandydatem tej frakcji na stanowisko współprzewodniczącego Nowej Lewicy. Został jednak zawieszony i kandydować nie mógł. Oficjalnym powodem zawieszenia Balta było to, że radni lewicy głosowali w sejmiku za absolutorium dla zarządu województwa śląskiego z Jakubem Chełstowskim na czele.

KOMONIEWSKI PRZEJMUJE STERY

W efekcie liderem Nowej Lewicy w województwie śląskim został Łukasz Komoniewski (razem z Maciejem Kopcem jako współprzewodniczącym). Od listopada 2025 roku Komoniewski rządzi Nową Lewicą w województwie śląskim samodzielnie. Wierzy, że ugrupowanie jest w stanie osiągnąć tu dwucyfrowe poparcie.

– To jest ewenement, zwykle szefami struktur są posłowie, senatorowie, ponieważ politykę robi się przede wszystkim w Warszawie – mówi jeden z samorządowców, znajomy Komoniewskiego. Zgadza się, że taki układ jest wygodny dla Czarzastego.

Zajęty własnym miastem Komoniewski nie ma szans na to, by zaistnieć szerzej poza Będzinem. Sam zresztą przyznaje, że jego rozpoznawalność ograniczona jest do miasta.

To układ, który gwarantuje, że jeszcze długo Komoniewski nie będzie miał ambicji do wejścia do polityki krajowej, a tu ktoś by musiał mu ustąpić miejsca.

Balt dziś: – Nie zamierzam niczego doradzać Nowej Lewicy. Z Łukaszem Komoniewskim dawno nie rozmawiałem. Byłem jednak świadkiem, jak ludzie narzekali, że trudno się do niego dodzwonić. Zamiast do niego, starym zwyczajem dzwonili niektórzy do mnie. Odsyłałem do Czarzastego, który wyznaczył Komoniewskiego do kierowania partią.

Komoniewski: – Poparcie Czarzastego owszem, ma znaczenie, ale gdyby ludzie mnie nie chcieli na stanowisku szefa regionu, to bym nim nie został.

Doświadczony polityk radzi złośliwości Balta ignorować. – Tak naprawdę Balta i Komoniewskiego łączy styl uprawiania polityki. To typ myślenia o polityce jako o budowie własnej pozycji, osiąganiu korzyści. Jestem pewien, że po Będzinie Komoniewski pójdzie do polityki krajowej. Czarzasty jest w stanie go tam wciągnąć – ocenia.

ZĄB CZASU DOTYKA KAŻDEGO

Sam Komoniewski przyznaje, że myśli o Warszawie i Sejmie, kiedy już prezydentem nie będzie.

Tomasz Niedziela, działacz Nowej Lewicy, wieloletni współpracownik Komoniewskiego, kiedyś jego podwładny, przypomina, że w 2010 roku mało kto w niego wierzył. Generalnie złego słowa o nim nie powie. – Ale ząb czasu dotyka wszystkich samorządowców. Trudno utrzymać popularność przez tyle lat, a w Będzinie, który jest trudnym miastem, ta sztuka jest jeszcze bardziej wymagająca – ocenia.

Komoniewski przyznaje, że w codziennej pracy polega na kilkunastu osobach. To oni tworzą krąg jego doradców, współpracowników, politycznych przyjaciół.

Wśród nich jest starosta powiatu będzińskiego Sebastian Szaleniec, Tomasz Niedziela, wicewojewoda Adam Zaczkowski, wiceminister infrastruktury Przemysław Koperski, czy Rafał Adamczyk, członek zarządu województwa śląskiego. Jest jeszcze życiowa partnerka Agnieszka Siemińska, z którą zna się jeszcze od czasów podstawówki. Dziś Siemińska jest wiceprezeską Funduszu Górnośląskiego, spółki kontrolowanej przez marszałka województwa.

Komoniewski nauczył się kilka lat temu, że do ludzi musi mieć ograniczone zaufanie. Podczas spotkania z radnym został nagrany, jak mówi o osobach stojących za jego politycznym adwersarzem, że trzeba im „urwać ręce, wyrwać im nóżki, przypalać, po prostu zabić". Prokuratura odmówiła wszczęcia śledztwa, Komoniewski tłumaczył, że był to tylko cytat z jakiejś książki.

– A co do zbiórki podpisów pod referendum, mam zamiar nadal robić swoje – mówi. ●

1 KA

Włodzimierz Czarzasty (w środku) i Łukasz Komoniewski (po prawej) FOT. ARCHIWUM ŁUKASZA KOMONIEWSKIEGO

Zajęty własnym miastem Komoniewski nie ma szans na to, by zaistnieć szerzej poza Będzinem

eprasa.pl c836ae6614

Policja zbada pikietę z udziałem radnych PiS

Baner z Adolfem Hitlerem w centrum Rybnika

Hitler i ludzkie szczątki na transparencie przeciwników aborcji, obok modlący się m.in. miejscy radni. Protestem zajęła się policja, a stowarzyszenie Za Wcześnie składa oficjalną skargę.

Adrian Karpeta

• **07.03.2026 roku, Rybnik. Przeciwnicy aborcji protestują przeciwko Babskiemu Combrowi** FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Policja z Rybnika będzie prowadziła postępowanie w sprawie baneru z wizerunkiem Adolfa Hitlera, którym przez kilka godzin epatowali działacze pro-life w centrum miasta. Przeciwnicy aborcji protestowali przeciwko Babskiemu Combrowi – dwudniowemu świętu, zorganizowanemu przez Rybnicką Radę Kobiet oraz Ogólnopolski Strajk Kobiet w miejskiej bibliotece w Rybniku.

Środowiskom prawicowym nie spodobały się prelegentki, przede wszystkim ginekolożka Gizela Jagielska, która pomaga kobietom potrzebującym legalnej aborcji i nie boi się o tym mówić.

Prolajferzy zorganizowali pikietę przed biblioteką w sobotę 7 marca. Przynieśli m.in. duży baner z wizerunkiem Adolfa Hitlera, przekonując, że „legalną aborcję" wprowadził do Polski właśnie Hitler. Na transparencie było także zdjęcie płodu, a z głośników płynął płacz dziecka. – Gizela, odpowiesz za każde abortowane dziecko – zapowiadali.

Modlitwa pod banerem z Hitlerem

Do przeciwników aborcji dołączyli katolicy, którzy w każdą pierwszą sobotę miesiąca wychodzą na ulice Rybnika, aby wspólnie odmawiać różaniec. Przyszli też miejscy radni Prawa i Sprawiedliwości, w tym Andrzej Sączek, który zapowiada walkę o prezydenturę w Rybniku. Razem modlili się pod antyaborcyjnym banerem z wizerunkiem Adolfa Hitlera.

Mieszkańcy byli zdezorientowani, nie wiedzieli, co się dzieje. – Przyszedłem z dziewięcioletnią córką do biblioteki wypożyczyć „Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek". Do drzwi biblioteki nie można było dotrzeć, jacyś ludzie z obrzydliwym transparentem, zakrwawione dziecko, Adolf Hitler, jakieś okrzyki, buczenie, wycie syreny. Córka zaczęła płakać, uciekliśmy stamtąd – relacjonuje pan Jacek z Rybnika.

„Obrzydliwy teatr pogardy"

Oburzenia nie kryła Marta Leśniak, założycielka stowarzyszenia Za Wcześnie, które wspiera rodziców po stracie dzieci. – Nasz syn, urodzony w szóstym miesiącu ciąży, zmarł. Wiem, co czują w tej chwili wszyscy rodzice, którzy kiedykolwiek przeszli przez to piekło. Obiecuję, że nie zostawię tak tego obrzydliwego teatru pogardy – komentowała na bieżąco.

Zaapelowała do Rybniczanek i Rybniczan: – Radni, działacze Prawa i Sprawiedliwości oraz Konfederacji, otuleni puszczonym z głośnika dźwiękiem płaczącego dziecka. Zapamiętajcie ten obrazek, przypomnijcie go sobie, zanim w przyszłości wrzucicie swój głos do urny wyborczej.

Chociaż wokół biblioteki stało kilka radiowozów, policjanci nie reagowali. – To nie prolajferzy, tylko prohejterzy. Powiadomiliśmy policję, że propagowali faszyzm, zaatakowali też jedną z naszych panelistek – mówi Hanna Kustra z Rybnickiej Rady Kobiet, organizatorka Babskiego Combra w Rybniku.

Młodszy aspirant Grzegorz Trzaskalik potwierdza: – Przyjęto zawiadomienie, będzie prowadzone postępowanie.

Protest do władz Rybnika

Marta Leśniak złożyła w rybnickim magistracie oficjalny protest. – Stanowczo sprzeciwiamy się szkodliwemu działaniu radnych miasta Rybnika. Uważamy, że radny, jako reprezentant wszystkich mieszkańców, ma obowiązek wykazywać się empatią i dbać o porządek publiczny, a nie legitymizować działania traumatyzujące własnych wyborców – mówi.

Stowarzyszenie Za Wcześnie domaga się wyciągnięcia konsekwencji wobec radnych oraz przeprosin dla wszystkich osób, których spokój i pamięć o zmarłych dzieciach zostały naruszone. – Nie zgadzamy się na wykorzystywanie tragedii rodzin do celów politycznych – podkreśla Marta Leśniak, która napisała skargę dotyczącą „naruszenia zasad etyki i godności mandatu radnego" przez Andrzeja Sączka, Andrzeja Wojaczka oraz Michała Chmielińskiego. Ten ostatni nie jest już radnym, ale przez wiele lat pełnił tę funkcję.

Środowiskom prawicowym nie spodobały się prelegentki, przede wszystkim ginekolożka Gizela Jagielska, która pomaga kobietom potrzebującym legalnej aborcji

„Ich aktywny udział w zgromadzeniu publicznym w dniu 7 marca 2026 r., podczas którego eksponowano drastyczne wielkoformatowe obrazy szczątków ludzkich w zestawieniu z wizerunkiem Adolfa Hitlera, oraz krzyża z wizerunkiem Matki Boskiej uznajemy za działanie głęboko nieetyczne i uderzające w dobrostan psychiczny mieszkańców Rybnika" – czytamy w piśmie.

Działacze stowarzyszenia podkreślają, że otaczają opieką osoby po stracie. – Dla których widok martwego płodu nie jest przedmiotem ideologicznej debaty, lecz bolesnym, osobistym doświadczeniem straty – tłumaczy Marta Leśniak.

Napisała w skardze: „Publiczne epatowanie tak drastycznymi obrazami w przestrzeni miejskiej jest formą przemocy wizualnej. Powoduje ona u naszych podopiecznych tzw. flashbacki, ataki lęku i pogłębienie traumy, niwecząc często wielomiesięczną pracę terapeutyczną."

Marta Leśniak zwraca uwagę na jeszcze jeden aspekt – zgromadzenie z udziałem radnych odbyło się bezpośrednio pod biblioteką publiczną, gdzie przebywały dzieci. „Narażenie najmłodszych mieszkańców Rybnika na widok drastycznych obrazów szczątków ludzkich oraz wizerunku zbrodniarza wojennego jest działaniem skrajnie nieodpowiedzialnym. Radni, akceptując taką lokalizację i formę przekazu, wykazali się rażącym brakiem dbałości o dobrostan psychiczny dzieci, co stoi w sprzeczności z elementarnymi zasadami opieki i ochrony małoletnich przed treściami dla nich nieodpowiednimi" – czytamy w piśmie.

Skarga stowarzyszenia trafi do miejskiej komisji skarg, wniosków i petycji oraz do komisji bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przy rybnickiej radzie miasta nie ma komisji etyki.

1KA

OGŁOSZENIE PŁATNE Katowice/34424191

Prezydent Miasta Jastrzębie-Zdrój

Jastrzębie – Zdrój, dnia 3 marca 2026 r.

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA JASTRZĘBIE-ZDRÓJ

o ponownym wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Ruptawa o symbolu roboczym R16 w Jastrzębiu-Zdroju

Na podstawie art. 17 pkt 9, 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz, 1688) oraz na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 i w związku z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) oraz w nawiązaniu do uchwały Nr II.41.2022 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Ruptawa o symbolu roboczym R16 w Jastrzębiu-Zdroju,

zawiadamiam o ponownym wyłożeniu do publicznego wglądu ww. projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

w dniach od 23 marca 2026 r. do 15 kwietnia 2026 r.

w siedzibie Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, al. Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie-Zdrój, pok. nr 353B, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Jastrzębie-Zdrój (https://bip.jastrzebie.pl) w zakładce „zagospodarowanie przestrzenne". Ponadto rysunek planu miejscowego zostanie udostępniony poprzez Internetowy Plan Miasta Jastrzębia-Zdroju (http://mapa.um.jastrzebie.pl).

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Ruptawa o symbolu roboczym **R16** rozwiązaniami odbędzie się w dniu **8 kwietnia 2026 r.** w Domu Sołeckim w Ruptawie (ul.Cieszyńska 101, Jastrzębie-Zdrój) w godzinach **od 15.30 do 16.30**

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego lub w prognozie oddziaływania na środowisko, może wnieść uwagi.

Uwagi mogą być wnoszone na piśmie do Prezydenta Miasta Jastrzębie-Zdrój na adres Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, al. Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie-Zdrój, lub w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności za pomocą poczty elektronicznej na adres email: architektura@um.jastrzebie.pl lub przez platformę ePUAP, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 kwietnia 2026 r.**

Informacje dotyczące przetwarzania danych

Administrator danych osobowych

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Miasta Jastrzębie-Zdrój, z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju, al. Józefa Piłsudskiego 60. Może się Pani/Pan z nim kontaktować w następujący sposób:

- *listownie na adres siedziby administratora: 44-335 Jastrzębie-Zdrój, al. Józefa Piłsudskiego 60*
- *e-mailem: miasto@um.jastrzebie.pl*
- *telefonicznie: 32 47 85 100*

Cele przetwarzania

Będziemy przetwarzać Pani/Pana dane osobowe w celu rozpatrzenia uwag złożonych w procedurze sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Jastrzębie-Zdrój, a następnie w celu wypełnienia obowiązku archiwizacji dokumentów. Podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych jest obowiązek prawny ciążący na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) wynikający z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Prawa osób, których dane dotyczą

Zgodnie z RODO przysługuje Pani/Panu:

- *prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymywania ich kopii, przy czym, jeśli dane osobowe nie zostały zebrane bezpośrednio od Pani/Pana prawo do informacji o ich źródle przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której te dane pozyskano*
- *prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych*
- *prawo do ograniczenia przetwarzania danych*
- *prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych*

Pełną treść obowiązku informacyjnego można znaleźć na stronie bip.jastrzebie.pl w zakładce Urząd Miasta/Dane osobowe.

OGŁOSZENIE PŁATNE Katowice/34425266

PREZYDENT MIASTA BĘDZINA
Informuje,
że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Będzinie przy ul. 11 Listopada 20 wywieszone zostało zarządzenie **nr 0050.82.2026** Prezydenta Miasta Będzina z dnia 10.03.2026 roku w sprawie ogłoszenia **wykazu lokali użytkowych** przeznaczonych do użyczenia na czas oznaczony do 3 lat.

OGŁOSZENIE PŁATNE Katowice/34414054

KATOWICKIE CMENTARZE KOMUNALNE
POMOC W ORGANIZOWANIU POGRZEBÓW
ul. Murckowska 9
40-266 Katowice
CAŁODOBOWE USŁUGI
tel.: 32 255 21 32,
32 255 15 51, 607 399 321
mail: kck@kck.katowice.pl

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34425031

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

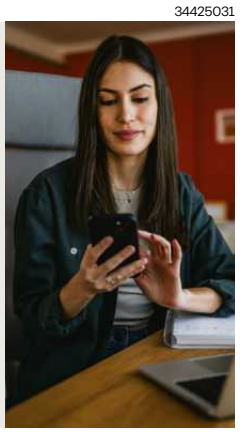

eprasa.pl c836ae6614

Zaskakująca decyzja władz Rybnika

Pet Patrol odebrał psy właścicielce hodowli

Mimo że właściciel hodowli dla psów ma sprawę za znęcanie się nad zwierzętami, to władze miasta uważają, że są przesłanki, żeby psy wróciły pod dotychczasowy adres.

Michalina Bednarek

• **Zwierzęta odebrane pseudohodowli**
FOT. MATERIAŁY PET PATROL RYBNIK

W 2022 roku rybnicki Pet Patrol brał udział w trudnej interwencji. Z prośbą o pomoc zwróciło się do fundacji Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami z Bytomia.

TOZ dostał chwilę wcześniej zgłoszenie od osoby, która pojechała rzekomo kupić psa z hodowli w Rybniku. Na miejscu zobaczyła smród, brud i chore zwierzęta. Wolontariuszki, które przyjechały na miejsce, doliczyły się około stu zwierząt. Na teren hodowli przyjechała też straż pożarna i policja. Tak, aby inspektorzy TOZ-u mogli wejść i zabrać zwierzęta.

BEZ DOSTĘPU DO ŚWIATŁA

Część zwierząt trafiła pod opiekę Pet Patrol, w tym buldożki francuskie, labradory czy pitbule. – Zwierzęta nie były zagłodzone. Dla wielu to wystarczy, żeby powiedzieć, że wszystko jest OK. Wydalały jednak z siebie śmierdzący kał, pełen trocin, piasku, kamieni i sierści – mówili przedstawiciele Pet Patrol.

Podkreślają, że znęcanie się to też warunki, w jakich przebywają zwierzęta. – Te przebywały w boksach, małych klatkach bez dostępu do światła. Prawdopodobnie nigdy nie wychodziły na zewnątrz. Miały choroby skóry, oczu, uszu, urazy, zadrapania i rany. Te zwierzęta były straumatyzowane. Nie wiedziały, co to znaczy być psem. Bały się wszystkiego i prawie w ogóle nie szczekały, nie chodziły na smyczy – opowiadali.

Sprawa trafiła do sądu, ponieważ właścicielce hodowli postawiono zarzut znęcania się nad zwierzętami. Fundacja na czas sprawy zajmowała się i dotąd zajmuje odebranymi zwierzętami. Opiekuje się nimi, a w razie potrzeby leczy w swoich domach tymczasowych.

Tymczasem do Pet Patrol dotarło pismo prawnika właścicielki hodowli z żądaniem, aby natychmiast oddać jej zwierzęta. Podstawą miał być fakt, że prezydent Rybnika odmówił wydania decyzji o czasowym odebraniu zwierząt.

PRZEDMIOT DOWODOWY W SPRAWIE KARNEJ

Wolontariusze Pet Patrol mówią wprost: Prezydent Rybnika wydał decyzję, z której jednoznacznie wynika, że psy, odebrane podczas interwencji, powinny wrócić do osoby oskarżonej o znęcanie się nad zwierzętami.

– W tej sytuacji, widząc realne zagrożenie, że zwierzęta mogą zostać zwrócone osobie oskarżonej, wystąpiliśmy w sprawie karnej jako oskarżyciel posiłkowy. Zrobiliśmy to dlatego, że dobro tych zwierząt wymagało realnych, zdecydowanych działań, a nie pozostawienia sprawy bez odpowiedzialnego podmiotu. Po otrzymaniu pisma od pełnomocnika osoby oskarżonej złożyliśmy do sądu wniosek o tymczasowe zabezpieczenie zwierząt jako przedmiotu dowodowego w sprawie karnej. Sąd pierwszej instancji wniosku nie uwzględnił. Na tę decyzję natychmiast złożyliśmy zażalenie – mówią przedstawiciele Pet Patrol.

Sąd drugiej instancji przychylił się do ich stanowiska. Zmienił wcześniejsze postanowienie i zdecydował o zabezpieczeniu zwierząt poprzez pozostawienie ich w dotychczasowych miejscach pobytu i pod opieką aktualnych opiekunów.

Sąd wskazał też, że powrót zwierząt do osoby oskarżonej stwarza realne zagrożenie dla ich zdrowia i życia, oraz podkreślił, że brak decyzji administracyjnej, czyli tej od prezydenta Rybnika, nie oznacza, że zwierzęta były utrzymywane w warunkach zgodnych z ustawą o ochronie zwierząt.

Zapytaliśmy w Urzędzie Miasta w Rybniku, dlaczego prezydent nie wydał decyzji o odebraniu zwierząt.

– Odmowa wydania decyzji o czasowym odebraniu zwierząt nie oznacza natychmiastowego zwrotu zwierząt właścicielowi. Ta kwestia ma charakter odrębny, cywilnoprawny i dotyczy właściciela oraz organizacji dokonującej interwencyjnego odbioru – przekazał nam Jakub Palarczyk, kierownik referatu informacji w UM Rybnik.

Palarczyk podkreśla, że decyzja prezydenta odnosi się jedynie do zasadności odbioru zwierząt właścicielowi przez przedstawicieli TOZ w Polsce w trybie natychmiastowym.

Zwierzęta były straumatyzowane. Nie wiedziały, co to znaczy być psem. Bały się wszystkiego i prawie w ogóle nie szczekały

PRZEDSTAWICIELE PET PATROL

W TRYBIE INTERWENCYJNYM

– W tej sprawie decyzje o czasowym odebraniu zwierząt zostały uchylone przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach oraz przekazane do ponownego rozpatrzenia.

SKO wskazywał, że zebrany w sprawie materiał dowodowy jest niewystarczający do wydania decyzji potwierdzającej zasadność interwencyjnego odbioru.

– Dokonano zatem jego ponownej analizy – mówi przedstawiciel miasta.

Dodaje, że organizacje, które przejęły opiekę nad odebranymi zwierzętami, dostarczyły ich zdjęcia oraz opisy obdukcji. To nie wystarczyło.

– Dokumenty te jednak zawierały liczne nieścisłości i sprzeczności. W części opisów nie zgadzały się podstawowe dane takie jak wiek, waga czy ogólny opis wyglądu danego psa. Nie można było również przypisać przedstawionych warunków utrzymania zwierząt do konkretnego, odebranego zwierzęcia. Przedstawiony materiał dowodowy, pomimo chęci udzielenia pomocy zwierzętom, nie pozwolił na wydanie innej decyzji niż odmowa – mówi Palarczyk.

Odebranie zwierząt w trybie interwencyjnym i pozbawienie właściciela praw właścicielskich możliwe jest jedynie wtedy, kiedy w sposób niezbity stwierdzono i udokumentowano, że życie lub zdrowie każdego odebranego zwierzęcia z osobna jest poważnie zagrożone.

– Ciężar zebrania i przedstawienia wnikliwego materiału dowodowego z momentu interwencyjnego odbioru spoczywa na tych, którzy odebrali zwierzęta. Zebrany w sprawie materiał dowodowy mógł stać się przyczyną prowadzenia postępowania w sprawie czasowego odebrania zwierząt, a nie postępowania w przedmiocie wydania decyzji już po dokonaniu interwencyjnego odbioru – wyjaśnia Palarczyk. ● 1KA

eprasa.pl c836ae6614

Rybnik

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA

INFORMUJE
o wywieszeniu od dzisiaj na okres 21 dni w siedzibie Urzędu Miasta w Rybniku przy ul. Bolesława Chrobrego 2 oraz w siedzibie Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku przy ul. Tadeusza Kościuszki 17, jak również na stronach internetowych www.rybnik.eu, www.zgm.rybnik.pl wykazu gminnych nieruchomości lokalowych przeznaczonych do zbycia w drodze przetargowej.

RYBNIK.EU

Katowice/34424927

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

Prezydent Miasta Mysłowice
informuje:

**Na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Mysłowice,
na II piętrze oraz na stronie internetowej www.myslowice.pl, BIP
podano do publicznej wiadomości
szczegółowe wykazy nieruchomości
stanowiących własność Gminy Mysłowice przeznaczonych do:**

dzierżawy:

- na okres trzech lat w rejonie ulicy Długiej nieruchomości niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Mysłowice - z przeznaczeniem pod uprawy rolne – grunt klasy V (nowa dzierżawa), zarządzenie 110,
- zawarcia na okres do 30 września 2028 roku przy ulicy Robotniczej nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod garaż (przedłużenie dzierżawy), zarządzenie 117,
- na czas nieoznaczony przy ulicy Stefana Stoińskiego nieruchomości niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Mysłowice – z przeznaczeniem pod cele rekreacyjne, wiata garażowa, dojście oraz droga dojazdowa (nowa dzierżawa), zarządzenie 121.

termin wywieszenia: 13.03.2026r.do 03.04.2026r.

sprzedaży w drodze bezprzetargowej:

- udział Gminy Mysłowice wynoszący ¼ części prawa własności lokalu mieszkalnego nr 3, zlokalizowanego w budynku wielorodzinnym przy ul. Gilów 6 w Katowicach wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej, wyznaczony do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz współwłaściciela posiadającego pozostały udział wynoszący ¾ części prawa własności ww. lokalu, zarządzenie 122,
- udział Gminy Mysłowice wynoszący ¼ części prawa własności nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Gilów w Katowicach wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej, wyznaczony do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz współwłaściciela posiadającego pozostały udział wynoszący ¾ części prawa własności ww. nieruchomości, zarządzenie 123,

Osoby, którym na podstawie art. 34 ust. 1 pkt. 1 i pkt. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), przysługuje pierwszeństwo w nabyciu wyżej opisanej nieruchomości Gminy Mysłowice, mogą w terminie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia niniejszego wykazu, złożyć wniosek o jej nabycie.

termin wywieszenia: 13.03.2026r. do 24.04.2026r.

Katowice/34424814

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Załęska Hałda”

**z siedzibą w Katowicach przy ul. Kwiatkowskiego 8 tel. 32 254-75-64, 32 254-74-47, fax 32 204-53-14
www.zaleskahalda.pl; sekretariat@zaleskahalda.pl**

ogłasza przetarg nieograniczony

**na wymianę piasku w piaskownicach i na podłożach placów zabaw,
uzupełnienie warstwy amortyzującej tożsamej z obecnie występującą.**

Specyfikacja warunków zamówienia będzie wydawana od 13.03.2026 r. do 27.03.2026 r. w godz. od 8:00 do 15:00 (piątki od 8:00 do 12:00) w siedzibie Spółdzielni – Dział Administrowania Zasobami.

Zamknięte koperty z ofertami przetargu należy składać w siedzibie Spółdzielni, w godzinach jej pracy w sekretariacie. Termin składania ofert upływa 27.03.2026 r. o godz. 12:00.

Data i godzina otwarcia ofert podana jest w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Ogłaszającemu przetarg przysługuje prawo swobodnego wyboru ofert lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Katowice/34424971

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O DRUGIM PRZETARGU USTNYM NIEOGRANICZONYM. BURMISTRZ MIASTA LĘDZINY

**informuje
o przeznaczeniu do sprzedaży - w drodze
przetargu ustnego nieograniczonego
- niżej wymienionej nieruchomości.**

Przedmiotem przetargu jest **sprzedaż niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Lędzinach,** województwo śląskie, powiat bieruńsko-lędziński, jednostka ewidencyjna 241403_1, Lędziny, **obręb ewidencyjny 0005 Smardzowice,** zlokalizowanej **przy ul. Spokojnej**, oznaczonej jako działka numer **3072/51 o powierzchni 0,0800 ha,** zapisanej w jednostce rejestrowej gruntów pod pozycją **G434,** symbol użytku **RVI wraz z udziałem wynoszącym 1/3 części w działce numer 3077/51 o powierzchni 0,0292 ha,** zapisanej w jednostce rejestrowej gruntów pod pozycją **G515,** symbol użytku **RVI, PsVI.**

Dla nieruchomości oznaczonej jako działka numer 3072/51 prowadzona jest przez Wydział V Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Tychach księga wieczysta numer KA1T/00053732/6, natomiast dla nieruchomości oznaczonej jako działka numer 3077/51 prowadzona jest przez Wydział V Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Tychach księga wieczysta numer KA1T/00085586/0, w której Gmina Lędziny wpisana jest jako współwłaściciel w udziale 2/3 części. Działy I-SP ksiąg wieczystych są wolne od wpisów. W działach III ksiąg wieczystych wpisane są trzy ograniczone prawa rzeczowe związane z innymi nieruchomościami i nie dotyczą nieruchomości będącej przedmiotem zbycia. Działy IV ksiąg wieczystych są wolne od wpisów. Zapisy Działu III księgi wieczystej numer KA1T/00053732/6 przeniesione zostaną do księgi wieczystej nabywcy nieruchomości. Przedmiotowe nieruchomości nie są przedmiotem praw i zobowiązań względem osób trzecich. Nieruchomości przeznaczone do zbycia położone są w północno-wschodniej części miasta Lędziny w obrębie Smardzowice przy ul. Spokojnej (droga wewnętrzna częściowo utwardzona). Najbliższe sąsiedztwo stanowią tereny niezabudowane, zadrzewione, rolne oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Przedmiotowa działka numer 3072/51 jest niezabudowana, nieogrodzona o lekkim nachyleniu w kierunku zachodnim. Nieruchomość jest niezagospodarowana, porośnięta trawą, krzewami oraz pojedynczymi drzewami. Działka nr 3072/51 kształtem zbliżona jest do prostokąta. Działka nr 3077/51 stanowiąca drogę wewnętrzną, kształtem zbliżona jest do prostokąta. Obsługa komunikacyjna możliwa jest z drogi publicznej ul. Fredry poprzez wydzielone pod drogę publiczną działki nr 2568/409, 3902/409, 3904/409, 3569/409, 3075/51, 3066/53, 3109/51. Nieruchomości są nieuzbrojone. Media (energia elektryczna, woda, kanalizacja, gaz) w drodze publicznej ul. Zacisze i Fredry. Zbywane nieruchomości położone są w granicach terenu górniczego „Lędziny I”.

Przedmiotowe nieruchomości są objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Miasta Lędziny zatwierdzonym przez Radę Miasta Lędziny Uchwałą Nr XLI/297/13 z dnia 24 października 2013 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic: Miłej, Żeromskiego, Ułańskiej i Fredry w Lędzinach, który ustala dla przedmiotowego terenu przeznaczenie 18MU – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Zagospodarowanie nieruchomości nastąpi zgodnie z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W dniu 14 listopada 2025 r. na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości został przeprowadzony przetarg ustny nieograniczony, który zakończył się wynikiem negatywnym.

Cena wywoławcza nieruchomości: 130 000,00 zł
(słownie: sto trzydzieści tysięcy złotych 00/100).
Sprzedaż nieruchomości podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług według obowiązującej stawki 23%.

Wadium ustalone zostało na kwotę: 13 000,00 zł
(słownie: trzynaście tysięcy złotych 00/100).
**Przetarg na sprzedaż nieruchomości odbędzie się
w dniu 17 kwietnia 2026 r. o godz. 11.00
w sali 013 Urzędu Miasta Lędziny przy ul. Lędzińskiej 55.**

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wniesienie wadium w pieniądzu w terminie do dnia 13 kwietnia 2026 r. Szczegółowych informacji dotyczących przetargu udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Lędziny, 43-143 Lędziny, ul. Lędzińska 55 (I piętro, pok. 103, tel. 32/ 216-65-11 do 13 wew. 140 w godzinach pracy Urzędu).
Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Lędziny przy ul. Lędzińskiej 55, a ponadto informacja o ogłoszeniu przetargu podana została do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta Lędziny, a także na stronach internetowych Urzędu Miasta Lędziny www.ledziny.pl i w Biuletynie Informacji Publicznej.

Katowice/34424697

GAZETA wyborcza DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

- **Przetargi,** licytacje, zamówienia publiczne
- **Ogłoszenia** sądowe i rekrutacyjne
- **Nekrologi,** kondolencje, wspomnienia

KONTAKT: kontakt_komunikaty@wyborcza.pl, tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl, tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl
nekrologi.wyborcza.pl

1 KAL

eprasa.pl c836ae6614

Sosnowiec

Hostel kontenerowy przy Placu Papieskim

Mieszkańcy powtarzają, że te działki nie powinny być nigdy wystawione na sprzedaż. Właściciel gruntu zapowiada inwestycję.

Wojciech Todur

• **Wizualizacja kontenerowego hostelu** FOT. MATERIAŁ KAMILA NECIA

Przy ulicy 11 Listopada w Sosnowcu znowu niespokojnie. Trwa kolejna odsłona sporu o grunt przy bloku należącym do Spółdzielni Mieszkaniowej Hutnik.

Przypomnijmy, że w tym miejscu funkcjonował przez lata osiedlowy parking. Teren w większości należał do miasta, a w części do spółdzielni.

I to właśnie miasto postanowiło na tym gruncie zarobić. W sierpniu 2024 roku zorganizowało publiczny i nieograniczony przetarg na sprzedaż swoich działek. Licytację wygrał Jan Neć. Kreślił wtedy plan budowy okręgowej stacji pojazdów osobowych i ciężarowych oraz myjni samochodowej. Zaprotestowali mieszkańcy.

Działki Jan Necia to pasy gruntu przedzielone ziemią należącą do Hutnika. Przedsiębiorca zaproponował zamianę działek: m2 za m2. Dzięki temu mieszkańcy nadal mieliby parking, a on lepszą do zabudowy działkę. Zapowiedział też, że nie wybuduje stacji oraz myjni, lecz pawilony handlowo-usługowe.

Ta propozycja również nie zyskała akceptacji Hutnika. Spółdzielnia uważała, że „zasiedziała prawo przejazdu i przechodu, a nowy właściciel gruntu nie może ogrodzić swoich działek". Miasto odpowiadało, że spółdzielnia jest w błędzie.

BETONOWE ZAPORY W SOSNOWCU

Obecnie przy ul. 11 Listopada na sporny grunt wjechać już nie sposób. Jan Neć ogrodził swoje działki betonowymi zaporami.

Tymczasem Hutnik zyskał prawo dojazdu do swojej działki przez grunt miasta.

Kamil Neć, pełnomocnik właściciela gruntu, wyjaśnia nam, że ten ogrodził swoje działki, gdyż pomimo oznaczeń wciąż parkowały tam bez jego zgody samochody, a „prywatne mienie było regularnie niszczone". – Być może niektórzy przyzwyczaili się do myślenia, że z prywatnej własności można korzystać za darmo, ale te czasy skończyły się razem z PRL-em. Proponowałem spółdzielni między innymi dzierżawę mojej części parkingu po cenie rynkowej. Z tego co wiem, mieszkańcy mieli w tej sprawie iść do zarządu. Skoro obecny zarząd spółdzielni nie był tym zainteresowany, to cóż – nie mój problem. Proszę wybaczyć, ale ja nie będę sponsorem parkingu dla Hutnika – komentuje.

Kamil Neć relacjonuje, że przypadkowo spotkał się z członkami zarządu spółdzielni na gruncie przy ul. 11 Listopada.

– Jasno powiedziałem, że nie chciałem żadnej wojny. Jeśli jednak tego właśnie chce spółdzielnia, to niech tak będzie, jestem na to przygotowany – opowiada.

– Pojawiły się też groźby kierowania spraw do sądu lub zawiadomienie policji. Być może takie argumenty działają na innych, ale na pewno nie na mnie – ja działam w granicach prawa i w oparciu o tytuł własności. Wielokrotnie wyjaśniałem zarządowi [SM Hutnik – przyp. red.], że nie mają żadnych praw do tych nieruchomości, to samo potwierdziła gmina Sosnowiec. Jeśli zarząd Hutnika nadal tego nie rozumie, to niech w końcu idzie do sądu – czekam na to już półtora roku. Mój prawnik chętnie im to wytłumaczy, ale będzie to trochę kosztowało – zaznacza.

PETYCJA W SPRAWIE WYCINKI DRZEW

– Sytuacja nie jest przyjemna, natomiast spółdzielnia zawsze stała i w tej sprawie stoi po stronie lokatorów. Mieszkańcy osiedla czują się wręcz szantażowani i straszeni różnymi planami zagospodarowania terenu przez nowego właściciela – odpowiada Maciej Adamiec, prezes SM Hutnik.

Mieszkańcy protestowali także w związku z planowanym wycięciem drzew. Spółdzielnia przekazuje, że wycinka miałaby dotyczyć 35 drzew. – Do Urzędu Miasta trafiła w związku z tym petycja, którą podpisało 126 lokatorów z pobliskich budynków. Drzewa oddzielają zabudowania od ulicy, pełnią funkcję naturalnego ekranu akustycznego oraz filtra powietrza i zależy nam, aby zostały. Liczymy, że miasto, mając na uwadze interes społeczny i dobro mieszkańców, nie wyda zgody na wycinkę drzew – zaznacza Maciej Adamiec.

Kamil Neć opisuje, że na parkingu usłyszał również od prezesa Adamca, że spółdzielnia „poczeka aż wymięknę i wezmą ten teren za darmo". – Cóż, raczej niedoczekanie prezesa. Chwilę później od zarządu padła propozycja, że jednak odkupią grunt za kwotę, jaką zapłaciłem dwa lata temu w przetargu, czyli 1,1 mln zł netto. Widzę tu pewną niekonsekwencję, po co mieliby kupować ode mnie działki, skoro „mam wymięknąć i wezmą za darmo" – zastanawia się pełnomocnik.

– Poinformowałem wszystkie obecne [na parkingu – przyp. red.] osoby, że nie jestem zainteresowany taką sprzedażą, a jedyna realna opcja to zamiana gruntów ze spółdzielnią w ten sposób, że cały parking pozostałby spółdzielni, a mój byłby teren od parkingu do skrzyżowania – przekazuje Kamil Neć.

SM HUTNIK UTWARDZA DROGĘ

Spółdzielnia koncentruje się obecnie na tym, żeby zapewnić mieszkańcom dojazd do miejsc parkingowych znajdujących się na gruncie Hutnika. – Celem spółdzielni jest też zapewnienie lokatorom jak największej liczby miejsc parkingowych, których część ubyła po zmianie właściciela działki. Dlatego SM Hutnik utwardza teren i wykonuje nawierzchnię drogi dojazdowej, aby udostępnić kilkanaście nowych miejsc – mówi prezes Maciej Adamiec.

– Obecny zarząd Hutnika nie zrobił nic, aby przynajmniej spróbować zablokować sprzedaż tych działek, a później jeszcze okłamywał mieszkańców, że spółdzielnia rzekomo o niczym nie wiedziała. Tymczasem fakty są takie, że zarząd Hutnika już w 2020 roku wiedział o planach sprzedaży tych działek, a od 2023 roku sam prowadził rozmowy o sprzedaży swojej środkowej działki pod obiekt handlowy z innym inwestorem – mówi Kamil Neć. – Dwa miesiące przed przetargiem, wysłałem do Hutnika pismo z pytaniem czy to spółdzielnia jest użytkownikiem wieczystym środkowego terenu i czy jest możliwość zakupu tego gruntu w związku z ogłoszonym przetargiem na sprzedaż sąsiednich działek należących do gminy. Nikt z zarządu Hutnika nie raczył mi wówczas odpisać, a gdyby to zrobili i napisali że miesiąc wcześniej już podpisali umowę warunkową z innym inwestorem pod obiekt handlowy, to pewnie w ogólne nie przystąpiłbym do przetargu – kontynuuje.

Właściciel gruntu poinformował nas, że obecnie planuje w tym miejscu budowę hostelu kontenerowego. – Co jest w pełni zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego i możliwe do zrealizowania na tych wąskich działkach. To lokalizacja przy głównej ulicy, w sąsiedztwie dużych zakładów pracy, a w niedalekiej przyszłości także planowanej linii tramwajowej, więc biznesowo jest to bardzo atrakcyjny punkt. W tym kierunku zostały już podjęte pierwsze kroki przygotowawcze. Mówimy o nowoczesnym obiekcie modułowym, każdy z wymiarami 6x3 m, który można elastycznie rozbudowywać o kolejne segmenty lub kondygnacje – według planu maksymalnie 4 piętra – w zależności od zapotrzebowania rynku – mówi.

Spółdzielnia wskazuje, że stawianie kontenerów w sąsiedztwie Placu Papieskiego to rozwiązanie „niedopuszczalne"

Podzieliliśmy się tą informacją z mieszkańcami, których spotkaliśmy przy ulicy 11 Listopada. – Ludzie na pewno się na to nie zgodzą. Żadne kontenery tutaj nie staną – usłyszeliśmy podenerwowane głosy.

– Spółdzielnia nie została [na dzień 6 marca – przyp. red.] zawiadomiona o wszczęciu ewentualnego postępowania administracyjnego w zakresie wydania decyzji i warunkach zabudowy ani o wydaniu zgody na budowę dla omawianej działki – przekazuje nam prezes Maciej Adamiec.

HOSTEL PRZY PLACU PAPIESKIM?

– W przypadku otrzymania jakiejkolwiek oficjalnej informacji niezwłocznie będziemy działać w obronie interesu mieszkańców. Spółdzielnia zapowiada też, że działek należących do niej, a zlokalizowanych obok działki, której dotyczy pytanie – nie zamierza sprzedawać. Wszelkie decyzje w zakresie zarządzania mieniem podejmowane są przez Walne Zebranie SM Hutnik – kontynuuje Maciej Adamiec

– W pobliżu działki znajduje się Plac Papieski [ten powstał na pamiątkę wizyty Jana Pawła II w 1999 roku – przyp.red.], teren zorganizowany i pięknie zagospodarowany. Dopuszczenie funkcjonowania w jego sąsiedztwie bazy transportowej samochodów ciężarowych czy roboczego hostelu kontenerowego wydaje się niedopuszczalne – dodaje prezes.

– Chciałbym jasno podkreślić, że będzie to hostel dla pracowników przebywających w Polsce legalnie, a nie obóz dla nielegalnych imigrantów, jak niektórzy rozpowiadają – mówi tymczasem Kamil Neć. – Pewnie znajdą się osoby, którym nie podoba się mój pomysł na budowę hostelu, ale cała inwestycja będzie zgodna z prawem. ●

1KA

eprasa.pl c836ae6614

wyborcza
KRAKÓW
TYGODNIK

Piątek, 13 marca 2026 | Redaktor prowadzący **Magdalena Mach**

krakow.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: krakow@wyborcza.pl

Aleksander Miszalski wygrał wybory na szefa KO w Małopolsce

Czy uda mu się utrzymać posadę prezydenta?

W środę komitet referendalny złożył w Krajowym Biurze Wyborczym wniosek o przeprowadzenie w Krakowie referendum w sprawie odwołania prezydenta Aleksandra Miszalskiego z prawie 134 tysiącami podpisów. Komisarz wyborczy ma 30 dni na ich weryfikację.

Anna Kolet

• **Koalicja Obywatelska deklaruje pełne poparcie dla Aleksandra Miszalskiego**

FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Koalicja Obywatelska okazała Miszlaskiemu wsparcie: w niedzielę prezydent Krakowa został ponownie wybrany na szefa KO w Małopolsce. Aleksander Miszalski był jedynym kandydatem na to stanowisko. W niedzielnych wyborach poparło go 663 członków KO, a 60, czyli niespełna 9 procent, było przeciw.

– To bardzo silny mandat, jeden z najsilniejszych w Polsce – mówi Szczęsny Filipiak, który z kolei został ponownie wybrany na przewodniczącego KO w Krakowie. Pojawiły się głosy, że brak kontrkandydata i pozostanie Miszalskiego na fotelu szefa małopolskich struktur KO to posada „na otarcie łez", bo referendum za odwołaniem go z funkcji prezydenta Krakowa jest już niemal pewne.

„Zmasowany atak na prezydenta". Miszalski ma poparcie partii

Dominik Jaśkowiec, poseł KO z Krakowa przyznaje, że brak kontrkandydata dla Miszalskiego, to forma wsparcia dla szefa regionu w sytuacji, w jakiej się znalazł.

– Każdy start innej osoby oznaczałby brak jednomyślności i wsparcia dla lidera regionu w momencie zagrożenia utratą władzy w mieście przez KO. Każda partia postąpiłby w ten sposób, nie mogło tu być przestrzeni do startu kogoś innego – tłumaczy poseł.

Poseł KO Marek Sowa w rozmowie z Radiem Kraków przyznaje: – To oczywiste, że jak jest zmasowany atak na pana prezydenta Miszalskiego i jest inicjatywa referendalna, to cała formacja polityczna w Małopolsce udziela pełnego wsparcia. Są rzeczy ważne i ważniejsze. Wsparcie dla prezydenta jest najważniejsze, nawet jeśli debata wewnątrz partii nie była tak mocna. Zawsze jak jest konkurencja, widać to po niektórych regionach, mobilizacja środowiska jest inna. Każdy z nas to widzi. Tutaj pełne wsparcie dla pana prezydenta.

„Płyniemy na wysokiej fali, płyńmy dalej, zanim opadnie"

Inicjatorom referendum w sprawie odwołania Miszalskiego w nieco ponad miesiąc udało się zebrać grubo ponad 100 tysięcy podpisów, choć potrzebowali ich niespełna 60 tysięcy. Jak mówi nam Rafał Zontek, pełnomocnik komitetu referendalnego, w środę karty trafiły na biurko komisarza wyborczego. Ten będzie miał 30 dni na ich weryfikację, jeśli doliczy się wymaganej liczby poprawnie złożonych podpisów, referendum zostanie przeprowadzone w maju. Najbardziej prawdopodobny termin to niedziela 24 maja.

Organizatorzy referendum liczą na to, że w głosowaniu pomoże im obecna sytuacja geopolityczna.

– Nieszczęście związane z wojną w Iranie, może sprzyjać dużej frekwencji, bo wiele osób, które w maju zwykle planują wycieczki do Egiptu, Jordanii, na Cypr czy dalej na wschód, tym razem zrezygnuje z wyjazdu – tłumaczy Rafał Zontek.

Wcześniej mówiło się, że referendum odbędzie się w połowie czerwca. Komitet postanowił jednak przyspieszyć sprawę. Przeważyły takie głosy jak ten Mirosława Gilarskiego, byłego radnego PiS w Krakowie: „Trzeba złożyć jak najszybciej podpisy, żeby referendum było jak najszybciej, żeby utrzymać mobilizację i motywację do pójścia do głosowania. Tak sprawa wydłuży się w czasie i pozytywna energia i mobilizacja opadnie, będzie wtedy problem z frekwencją i skutecznością referendum. Płyniemy na wysokiej fali, płyńmy dalej, zanim opadnie".

Przyspieszone wybory w Krakowie w wakacje?

Referendum będzie ważne, jeśli do urn pójdzie 60 proc. wyborców, którzy głosowali w drugiej turze w wyborach samorządowych w Krakowie w 2024 roku, czyli ponad 158 tysięcy. Aby odwołanie było skuteczne, „za" musi zagłosować ponad połowa biorących udział w plebiscycie. Jeszcze większej frekwencji – blisko 180 tysięcy – potrzeba do odwołania Rady Miasta Krakowa.

Gdyby rzeczywiście udało się odwołać prezydenta, wówczas premier Donald Tusk będzie musiał wyznaczyć komisarza, który przejmie zarządzanie miastem do czasu powtórzonych wyborów. Kalendarz wskazuje, że pierwsza tura miałaby odbyć się w połowie sierpnia, a druga na początku września. To niezbyt fortunny czas na przeprowadzenie głosowania, ale jak słyszymy w komitecie referendalnym:

Najważniejsze jest odwołanie prezydenta Miszalskiego.

Słychać też głosy, że wakacyjne głosowanie sprzyjać będzie kandydatom wystawionym przez szeroko pojętą prawicę, bo wyborcy KO chętniej wyjeżdżają w sierpniu i wrześniu na urlopy.

– Wakacje to niedobry czas na głosowanie dla każdej partii – mówi Piotr Bartosz, działacz Ruchu Narodowego w Krakowie. Jego ugrupowanie od samego początku włączyło się w zbiórkę i w ostatnich dniach dostarczyło do komitetu referalnego ponad 7200 podpisów. W partii trwają też negocjacje, kto ewentualnie mógłby powalczyć o fotel prezydenta Krakowa w przedterminowych wyborach.

Ruch Narodowy i Nowa Nadzieja Sławomira Mentzena chciałyby wystawić wspólnego kandydata.

Chrapkę na stołek prezydenta ma Piotr Bartosz z Ruchu Narodowego, który już zadeklarował, że jeśli taka będzie wola partii, weźmie udział w wyborach. Drugim branym pod uwagę kandydatem jest Konrad Berkowicz, poseł Nowej Nadziei, który w wyborach samorządowych w 2024 roku zdobył w Krakowie zaledwie 5 proc. głosów.

Berkowiczowi zaszkodził jednak incydent przy kasie w Ikei, a jego partyjni koledzy zauważają, że poseł słabo angażuje się w sprawy miasta. W swoim środowisku ma opinię osoby leniwej, która działalność polityczną prowadzi głównie w portalach społecznościowych.

Patrząc chociażby na to, jak swój mandat wykorzystuje posłanka Daria Gosek-Popiołek z Lewicy, która jest bardzo zaangażowana w krakowskie sprawy, to Konrad jest jej przeciwieństwem – słyszymy od jednego z działaczy Konfederacji.

Inny dodaje, że pod uwagę brany jest również ktoś bez legitymacji partyjnej, który byłby „bardziej zjadliwy" dla mieszkańców Krakowa, ktoś z dorobkiem naukowym. Nie chce jednak zdradzać nazwiska.

Czy Łukasz Gibała powalczy czwarty raz o fotel prezydenta?

Naturalnym kandydatem wydaje się radny Łukasz Gibała, który już trzy razy próbował swoich szans w walce o fotel prezydenta Krakowa. W poprzednim starciu przegrał z Miszalskim o włos – dokładnie 5434 głosami, a teraz mocno zaangażował się w akcję referendalną, również finansowo. Na razie nie zdradza jednak, czy wystartuje w ewentualnych przyspieszonych wyborach.

– Nad startem w wyborach będę się zastanawiać, gdy inicjatywa referendalna zakończy się sukcesem. Na ten moment o tym nie myślę – mówi „Wyborczej" Łukasz Gibała.

KO liczy, że do referendum nie dojdzie

Jak przekonuje Dominik Jaśkowiec, w Koalicji Obywatelskiej nie ma na razie dyskusji o tym, kto mógłby zastąpić Miszalskiego. – Ja na pewno nie jestem zainteresowany startem w wyborach samorządowych w Krakowie, realizuję się jako poseł i nadal chcę to robić – mówi Jaśkowiec. Dodaje, że odwołanie prezydenta w referendum jest mało prawdopodobne.

Powątpiewa nawet w samo referendum. Przypomina, że podpisy muszą teraz zostać sprawdzone przez komisarza wyborczego, a jak pokazał przykład referendum organizowanego przez Łukasza Gibałę 10 lat temu, nie jest wcale pewne, czy udało się zgromadzić wystarczającą liczbę prawidłowych podpisów.

Gibała w 2016 roku próbował organizować referendum za odwołaniem prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego. Jego środowisko wydało na to 778 tysięcy złotych. Skończyło się spektakularną klapą i sprawą w prokuraturze. Logiczna Alternatywa Gibały dostarczyła wtedy ponad 87 tysięcy podpisów, jednak prawie 39 tysięcy z nich okazało się nieprawidłowych. Do referendum nie doszło.

W tej sprawie krakowska prokuratura przez kilka lat prowadziła postępowanie, które dotyczyło szeregu nadużyć przy sporządzaniu list z podpisami. W październiku ubiegłego roku zostało ono umorzone z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu. ●

eprasa.pl c836ae6614

Prawicowi wyborcy oceniają konwencję PiS

Maszynista Czarnek nie wszystkim się podoba

Zgadzam się być maszynistą – te słowa Przemysława Czarnka wywołały entuzjazm wśród członków PiS, zgromadzonych w Krakowie. Podobnie jak te o „jawnej opcji niemieckiej" rządu Donalda Tuska. W kuluarach wyborcy tej partii mieli jednak zastrzeżenia, czy prezes podjął najlepszą decyzję.

Małgorzata Skowrońska

• **Konwencja PiS w Krakowie**
FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Ponad godzinę trwało przemówienie Przemysława Czarnka tuż po tym, jak prezes PiS Jarosław Kaczyński wypowiedział w sobotę w Krakowie nazwisko kandydata na premiera prawicy w 2027 roku. – Trochę za długo nawet jak na exposé – komentowali w kuluarach politycy PiS. Kolejni dodawali: – Przesadził z autopromocją.

W hali Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół" pierwsze przemówienie oficjalnego kandydata PiS na premiera w wyborach 2027 roku wyborcy prawicy przyjmowali jednak entuzjastycznie. Szczególnie wtedy, gdy Czarnek odwoływał się do antyrządowej retoryki, premiera Donalda Tuska nazwał „jawną opcją niemiecką" i „pustym łbem", drwił ze związków homoseksualnych („Dwóch mężczyzn, a dlaczego nie trzech, miejmy rozmach. Niech to będą czterej pancerni i psiecko") i zapowiadał twardą politykę energetyczną wobec Unii Europejskiej („Będziemy kopać polski węgiel, bo to jest nasza baza").

Jednak w kuluarach już po zakończeniu krakowskiej konwencji nie brakowało głosów krytycznych.

„CZY CZARNEK DOGADA SIĘ Z KONFEDERACJĄ?"

– Liczyłem jednak na kogoś z drugiego szeregu. Andrzeja Dudę przecież wylansował od zera. I to na dwie kadencje. Mówili w mediach o tych dwóch młodych samorządowcach ze Stalowej Woli i Chełma. Poczytałem o nich, to byłoby coś nowego. Widocznie jednak prezes oceniał, że trzeba kogoś, kogo poglądy dobrze zna – komentował tuż po zakończeniu konwencji Krakowianin Maciej Lebioda (przyszedł na spotkanie w hali „Sokoła", ale sympatyzuje bardziej z Suwerenną Polską niż PiS). Cieszy się, że nie wygrała opcja Mateusza Morawieckiego: – To byłaby porażka. Morawiecki jest spalony, za blisko mu do technokratycznej Uni Europejskiej.

Pierwsze wystąpienie kandydata na premiera ocenia jednak „na pięć minus". – Twardo mówił. To nie jest człowiek, którego ktoś taki jak Ursula von der Leyen czy Tusk z Sikorskim przestraszą. I dobrze, bo my, Polacy, jesteśmy zbyt bojaźliwi.

Ostre wypowiedzi Czarnka nie wszystkim się jednak podobały. – Może i jest twardy, ale będzie się musiał dogadać z obiema Konfederacjami, a przy jego podejściu może to być trudne. Tak na zdrowy rozum, jeśli środowisko jest podzielone, trzeba kogoś, kto dogada się ze wszystkim i będzie bardziej łącznikiem niż wojownikiem. Czarnek takich dyplomatycznych zdolności nie ma. Twarda ręka to nie zawsze najlepsze wyjście – mówił „Wyborczej" kolejny wyborcza PiS (nie chciał się przedstawić).

Czarnka ludzie znają, dobrze wypada w telewizji. Ale psiecko i te żarty o mężczyznach mógł sobie darować. Ani to w dobrym guście, ani śmieszne

DANUTA
krakowska emerytowana nauczycielka

Przyznał jednak, że wybór prezesa go nie zaskoczył. – Od razu wiedziałem, że to musi być ktoś z pierwszego szeregu. Samorządowcy, o których słyszeliśmy, to było na podpuchę.

ZWOLENNICZKI PIS: „PSIECKO MÓGŁ SOBIE DAROWAĆ"

Wychodzące z hali Sokoła zwolenniczki PiS zapytaliśmy o słowa Przemysława Czarnka na temat kobiet. Kandydat na premiera Zjednoczonej Prawicy mówił m.in. o tym, że kobiety najbardziej potrzebują porodówek, które mają stać i czekać. Wzorem dla Polek powinna być Matka Boska, wybrana na patronkę Polski. Pokusił się też o długą opowieść, jak to proboszcz poprosił parafian o pomoc przy sprzątaniu kościoła po remoncie, przyszło trzech mężczyzn, a kiedy następnej niedzieli poprosił kobiety, żeby wysłały swoich mężów – przyszło ich sześćdziesięciu... I rzucił żartem, że mężczyzna nie przyzna się nigdy do tego, że rządzi nim kobieta. – Mówimy raczej o subtelnym oddziaływaniu – stwierdził.

– Najważniejsze, że powiedział o rodzinie. Z porodówkami przesadził. Nawet jak powstaną w każdej gminie, dzieci od tego nie przybędzie. Dla naszych synowych potrzebujemy dobrej pracy, żłobków. I szacunku dla naszej pracy w domu. Z innymi sprawami kobiety sobie poradzą – komentowała pani Emilia (nazwiska nie zdradziła, ale przyznała, że przez całe życie zawodowe była nauczycielką).

Jej koleżance, Danucie, też krakowskiej emerytowanej nauczycielce, Czarnek w roli kandydata na premiera bardzo się podoba. – Ludzie go znają, dobrze wypada w telewizji. Ale psiecko i te żarty o mężczyznach mógł sobie darować. Ani to w dobrym guście, ani śmieszne – oceniła.

Wśród zgromadzonych w sobotnie popołudnie wyborców PiS osób poniżej 30-tki było zdecydowanie mniej niż tych powyżej wieku emerytalnego. Tych, którzy z powodu tłoku nie dostali się do hali i przemówienia Przemysława Czarnka wysłuchali w korytarzach hali „Sokoła", zapytaliśmy o ocenę decyzji prezesa Kaczyńskiego.

MŁODZI WYBORCY PIS: „METAFORA Z POCIĄGIEM BYŁA SŁABA"

– Stawiałem jednak na kogoś młodszego. Nie mam jednak tej wiedzy na temat sytuacji państwa, jaką ma Jarosław Kaczyński. Dla mnie ważne było to, co zapowiedział profesor Czarnek, czyli kampusy dla młodych – stwierdził młody mężczyzna, który na konwencję przyjechał z Tarnowa.

Kolejnemu młodemu wyborcy prawicy kandydatura zaproponowana na konwencji odpowiada, ale uznał, że przekaz spotkania nie był przemyślany.

– Studiuję komunikację medialną. Wybór metafory pociągowej, która miałaby być lokomotywą wyborczą, uważam za słaby. Kiedy profesor Czarnek powiedział, że zgadza się być maszynistą pociągu, którego kierownikiem jest Jarosław Kaczyński, od razu oczami wyobraźni zobaczyłem bajkę z mojego dzieciństwa „Tomek i przyjaciele". Będą z tego memy. A szkoda, bo to jednak odbiera powagę temu ważnemu wydarzeniu – ocenił. ●

1 KR

eprasa.pl c836ae6614

Danuta Wałęsa i Andrzej Poczobut laureatami Nagrody im. Andrzeja Wajdy

Są strażnikami wartości

– Mam nadzieję, że Andrzej Poczobut zostanie szybko uwolniony. To jest moje dzisiejsze życzenie – mówiła Danuta Wałęsa, odbierając nagrodę. W Krakowie zainaugurowano rok Andrzeja Wajdy.

Małgorzata Skowrońska

Wyróżnienie przyznaje Fundacja Kyoto–Kraków osobom i organizacjom, które – podobnie jak patron nagrody – łączą w swojej działalności wrażliwość społeczną, odwagę moralną i troskę o wspólnotę. W tym roku decyzja kapituły ma szczególny wymiar: 2026 rok został ogłoszony Rokiem Andrzeja Wajdy, a ceremonia wręczenia nagrody odbywa się dokładnie w setną rocznicę jego urodzin – reżyser urodził się 6 marca 1926 roku w Suwałkach.

DANUTA WAŁĘSA: SYMBOL SIŁY

Kapituła podkreśliła, że Danuta Wałęsa przez całe życie pozostaje symbolem siły i determinacji. Jako żona lidera „Solidarności" i prezydenta Polski „wychowała ośmioro dzieci, jednocześnie uczestnicząc w dramatycznych wydarzeniach najnowszej historii kraju". W czasach opozycji demokratycznej i stanu wojennego była jedną z tych osób, które – choć często pozostawały w cieniu – współtworzyły moralny fundament ruchu solidarnościowego. Dziś jej postawa postrzegana jest jako przykład wytrwałości i odpowiedzialności za wspólnotę.

– Ta nagroda to akt uznania dla suwerenności jednostki wobec zawirowań historii – mówił w laudacji Basil Kerski. Były dyrektor Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku przyznał, że za skromnością laureatki kryje się „wulkan energii".

Zwracając się do Danuty Wałęsy, stwierdził: – Najbardziej porusza mnie pani ewolucja ku wolności. Pokazuje panie, że solidarność zaczyna się od prawdy wobec samego siebie.

Sama laureatka, dziękując za wyróżnienie, odniosła się do represjonowanego przez reżim Łukaszenki dziennikarza: – Mam nadzieję, że Andrzej Poczobut zostanie szybko uwolniony. To jest moje dzisiejsze życzenie.

ANDRZEJ POCZOBUT: „ON ZA WOLNOŚĆ PŁACI WŁASNĄ KRWIĄ

Andrzej Poczobut – dziennikarz, korespondent „Wyborczej" i działacz Związku Polaków na Białorusi – w marcu 2021 roku został zatrzymany, a w 2023 roku skazany na osiem lat kolonii karnej o zaostrzonym rygorze. Według białoruskich władz „podżegał do nienawiści narodowościowej" i „propagował ekstremizm", w rzeczywistości dokumentował historię polskiej mniejszości i wykonywał dziennikarskie obowiązki. W jego imieniu nagrodę odebrała córka Jana.

Jak przypomina w laudacji Bartosz T. Wieliński, dziennikarz od lat płaci najwyższą cenę za wierność zasadom.

– Żaden z nas nie zapłacił walcząc o wolność słowa takiej ceny, jak Andrzej Poczobut. Bo on za wolność płaci własną krwią – mówił zastępca naczelnego „Wyborczej".

Poczobut przeszedł przez kolejne białoruskie więzienia: od Grodna po Żodzino i Nowopołock, gdzie w kolonii karnej przetrzymywany jest w ciężkich warunkach, które zagrażają jego życiu.

Choć w ostatnich miesiącach reżim w Mińsku zwolnił część więźniów politycznych, nazwiska Poczobuta nie było na liście uwolnionych. Dla wielu obserwatorów jest to dowód, jak bardzo białoruskie władze obawiają się jego głosu.

– W jego postawie odbijają się losy ludzi walczących o wolność i godność w dwudziestym wieku. Widzę w niej niepokorność polskich powstańców i żołnierzy niepodległościowego podziemia, ludzi, którzy szli jak kamienie rzucane przez Boga na szaniec – mówił Wieliński.

Przyznanie Poczobutowi Nagrody im. Andrzeja Wajdy ma charakter nie tylko symboliczny, ale i polityczny – jest przypomnieniem o losie więzionego dziennikarza i wezwaniem do solidarności z tymi, którzy wciąż pozostają w białoruskich łagrach. Kapituła wyraziła nadzieję, że nagrodę będzie można wkrótce wręczyć dziennikarzowi w Krakowie.

ROK ANDRZEJA WAJDY

Nagrody wręczono w miejscu symbolicznym dla Andrzeja Wajdy. Gdy w 1987 roku reżyser odebrał za całokształt twórczości Nagrodę Kioto, postanowił wraz z Krystyną Zachwatowicz-Wajdą założyć Fundację Kyoto–Kraków, której misją było powołanie do życia Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha. To właśnie tutaj zainaugurowano Rok Wajdy i wręczono nagrody jego imienia.

– Andrzej Wajda był twórcą, który potrafił pokazać historię nie jako zamknięty rozdział podręcznika, lecz jako doświadczenie ludzi, ich wyborów, wątpliwości, odwagi i tragizmu. Jego dzieła powstawały w różnych epokach i w różnych politycznych rzeczywistościach, a jednak zawsze powstawały wierne jednemu pytaniu: kim jesteśmy jako wspólnota? – mówiła minister Cienkowska.

Z okazji Roku Wajdy Muzeum Manggha przygotowało wystawę jubileuszową poświęconą twórczości artysty. Ekspozycja opowiada o jego reżyserskich doświadczeniach, a także fascynacji malarstwem, przyjaźni z innymi twórcami, buncie w czasie karnawału Solidarności, zaangażowaniu kulturalnym i politycznym, a także takich inicjatywach, jak Mistrzowska Szkoła Andrzeja Wajdy czy Pawilon Wyspiańskiego.

Na wystawie zgromadzono notesy, dzienniki, kalendarze, szkicowniki, fotografie. Niektóre z przedmiotów zostaną pokazane publiczności po raz pierwszy. Wernisaż odbędzie się w sobotę 7 marca. Ekspozycja pokazuje także sztukę japońską i rysunki, które Wajda tworzył w czasie podróży po Japonii w latach 80. i 90.

• **Muzeum Manggha. Gala wręczenia Nagrody im. Andrzeja Wajdy. W tym roku otrzymali ją Danuta Wałęsa i Andrzej Poczobut (w jego imieniu wyróżnienie odebrała córka Jana)** FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Żaden z nas nie zapłacił walcząc o wolność słowa takiej ceny, jak Andrzej Poczobut. Bo on za wolność płaci własną krwią

BARTOSZ WIELIŃSKI
zastępca naczelnego „Wyborczej"

REKLAMA Kraków/34422334

eprasa.pl c836ae6614

Spółka z rocznym stażem buduje za 140 mln zł w gminie Czarny Dunajec

Dlaczego Iron Man chce biogazowni na serwatkę?

Biogazownia w gminie Czarny Dunajec ma produkować energię z trawy i serwatki. Inwestor obiecuje niższe rachunki za prąd. Tymczasem mieszkańcy boją się, że zapłacą za to spokojem i krajobrazem.

Piotr Starmach

• **Biogazownia ma powstać we wsi Ciche w gminie Czarny Dunajec** FOT. ANNA KRAŚKO / AGENCJA WYBORCZA.PL

Kasia i Paweł wybudowali swój dom na obrzeżach Czarnego Dunajca zaledwie kilka lat temu. To była jedna z najważniejszych decyzji w ich życiu – i jedna z najbardziej ryzykownych. Bez kredytu nie mieliby szans. Dziś co miesiąc spłacają wysokie raty, ale do niedawna mieli poczucie, że było warto. Udało im się stworzyć miejsce, o którym marzyli: z okien widać Tatry, wokół są pastwiska i lasy, a najbliższa zabudowa kończy się po kilkunastu domach. Latem obok ich działki prowadzi ścieżka rowerowa, którą każdego dnia przejeżdżają turyści.

Teraz to wszystko może się zmienić.

– Kasia co noc płacze do poduszki odkąd dowiedziała się, że w okolicy ma powstać biogazownia. Przecież jeszcze dwa lata temu w tym samym miejscu inwestorzy chcieli budować gigantyczną farmę wiatrową. Nie udało się. Teraz przyszli kolejni, tym razem chcą spalać tutaj odpady rolnicze. Boimy się straszliwego fetoru – mówi nam Paweł.

POWSTANIE GIGANTYCZNA BIOGAZOWNIA?

O planach budowy dużej biogazowni w podhalańskiej miejscowości mieszkańcy po raz pierwszy usłyszeli w grudniu ubiegłego roku. To właśnie wtedy inwestorzy wzięli udział w sesji rady gminy, przedstawiając koncepcję budowy zakładu energetycznego w sąsiadującej wsi Ciche. Wówczas pojawiły się pierwsze konkrety: instalacja początkowo ma mieć moc 3,5 megawata, by później osiągnąć nawet 9 MW. Jak stwierdzili przedsiębiorcy, dzięki temu rachunki za prąd w okolicy mogłyby spaść nawet o 40 procent.

– Dodatkowo będziemy produkować ciepło, którym moglibyśmy zasilić całą gminę Czarny Dunajec i może ona być tańsza o 50 proc. w stosunku do tego, co mieszkańcy mają teraz. I można by zlikwidować wszystkie kopciuchy – opowiadał Damian Truchan z firmy Stark Energetic.

Z dokumentów przedstawionych przez inwestora wynika, że planowana biogazownia miałaby powstać w ciągu najbliższych pięciu lat. Podstawą jej działania ma być biomasa pochodząca z okolicznych łąk. Z tych terenów miałaby pochodzić trawa przetwarzana na paliwo dla instalacji. Drugim surowcem ma być serwatka, czyli odpad powstający przy produkcji sera. Inwestor zakłada, że z samych użytków zielonych będzie można pozyskać nawet 100 tysięcy ton biomasy rocznie.

– W biogazowni nie będą wykorzystywane żadne szkodliwe substancje, a jedynie tylko trawa i serwatka – podkreślał w trakcie sesji Truchan.

Biogazownia miałaby działać w oparciu o proces fermentacji beztlenowej. Surowce trafiałyby do szczelnych komór, gdzie przez kilkadziesiąt dni byłyby rozkładane przez bakterie, wytwarzając biogaz zawierający metan. Gaz ten miałby następnie zasilać agregaty produkujące energię elektryczną i cieplną. Prąd byłby sprzedawany do sieci lub wykorzystywany przez lokalną spółdzielnię energetyczną, natomiast ciepło mogłoby służyć do ogrzewania budynków i infrastruktury w okolicy. Według założeń instalacja o mocy 3,5 megawata mogłaby zasilić ponad 10 tysięcy domów, czyli więcej niż liczy sama gmina Czarny Dunajec.

Koszt budowy biogazowni szacowany jest na – bagatela – 140 milionów złotych.

Tyle wynika z deklaracji i planów przedstawionych przez inwestora. Szerszy obraz pojawia się dopiero wtedy, gdy przyjrzymy się samej spółce.

Firma Stark Energetic ma swoją siedzibę w Dąbrowie Górniczej i została zarejestrowana nieco ponad rok temu – 10 grudnia 2024 roku. Na jej czele stoi Kazimierz Chajdas, który w poprzedniej kadencji pełnił funkcję radnego powiatu bieruńsko-lędzińskiego. Z dostępnych informacji wynika również, że spółka została utworzona specjalnie na potrzeby realizacji projektu biogazowni.

– Próbowałam dowiedzieć się czegoś więcej na temat spółki oraz jej powiązań, ale w internecie niewiele jest dostępnych danych na jej temat. Rozmawiałam o tym z moim mężem. W pewnym momencie nasz syn przyleciał ze śmiechem i zapytał, dlaczego Iron Man chce budować biogazownię w Czarnym Dunajcu. Początkowo myśleliśmy, że to żart, ale potem sprawdziliśmy nazwę spółki i rzeczywiście, jest identyczna jak firma z tego filmu – opowiada Magdalena, mieszkanka Czarnego Dunajca.

SPÓŁKA POWSTAŁA PONAD ROK TEMU. BUDUJE ZA 140 MLN ZŁ

Chodzi o postać Tony'ego Starka – fikcyjnego bohatera uniwersum Marvela, miliardera i wynalazcy, który w filmach i komiksach stoi na czele potężnej firmy technologicznej Stark Industries. To właśnie pod tą nazwą rozwija futurystyczne technologie, produkuje zaawansowane systemy energetyczne i zbrojeniowe, a ostatecznie sam staje się Iron Manem – człowiekiem w zbroi zasilanej własnym źródłem energii.

Z dostępnych informacji wynika, że Stark Energetic nie ma dotąd potwierdzonego dorobku w budowie ani prowadzeniu biogazowni. W publicznych bazach, dokumentach i materiałach branżowych nie ma śladu wcześniejszych realizacji tego typu z udziałem spółki. Wygląda na to, że projekt w Czarnym Dunajcu ma być jej pierwszym przedsięwzięciem w tym obszarze.

– Sprawdziłam tę firmę w rejestrach i okazało się, że jej kapitał zakładowy wynosi 5 tysięcy złotych. Jak ci ludzie mogą w takim razie planować inwestycję opiewającą na 140 milionów złotych? – dopytuje pani Magda.

JUŻ PONAD POŁOWA GRUNTÓW WYDZIERŻAWIONA

Niewykluczone, że inwestorzy do realizacji własnych planów posłużą się rządowym dofinansowaniem. Jedną z najważniejszych form państwowej pomocy jest program „Energia dla wsi", realizowany pod nadzorem Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który przewiduje dotacje i preferencyjne pożyczki na budowę tego typu instalacji. Równolegle funkcjonują mechanizmy finansowane z funduszy europejskich i Funduszu Modernizacyjnego, wspierane przez państwowe instytucje i powiązane z polityką transformacji energetycznej. W praktyce oznacza to, że inwestor nie musi opierać się wyłącznie na własnym kapitale – może ubiegać się o publiczne środki pokrywające znaczną część kosztów, zwłaszcza jeśli projekt wpisuje się w rozwój odnawialnych źródeł energii lub zakłada wykorzystanie nowych technologii.

Jednocześnie firma z Dąbrowy Górniczej liczy na spore zyski. Wedle zapowiedzi inwestorów, sama sprzedaż energii elektrycznej i ciepła mogłaby wygenerować dla spółdzielni energetycznej ponad 9 milionów złotych rocznie przy początkowej mocy instalacji. Po rozbudowie do 10 megawatów roczne przychody miałyby sięgnąć nawet około 30 milionów złotych.

Pieniądze to jednak nie wszystko – aby projekt się udał, potrzebne będzie zaplecze technologiczne i doświadczenie w realizacji podobnych projektów. Dlatego w inwestycji bierze udział także firma Biogas System. To działająca zarówno w Polsce, jak i za granicą firma specjalizująca się w kompleksowej budowie, projektowaniu i uruchamianiu nowoczesnych biogazowni oraz biometanowni. Również i w tym przypadku Biogas System ma odpowiadać za opracowanie dokumentacji technicznej oraz realizację kluczowych elementów instalacji, w tym systemów fermentacji, magazynowania biogazu i produkcji energii.

– Jesteśmy w stanie zrobić różnego rodzaju systemy załadunku. Technologia jest uniwersalna, można przetworzyć różnego rodzaju substraty. Jeśli ktoś będzie chciał przetwarzać kukurydzę – to też będzie możliwe, ale nie będzie odpadów zwierzęcych – wyjaśniał podczas grudniowych obrad rady gminy Marek Nieciniak, przedstawiciel firmy Biogas System.

Firma planuje dzierżawę nawet tysiąca hektarów gruntów od prywatnych właścicieli. Co ciekawe, w ostatnich miesiącach inwestorzy podpisali umowy na ponad połowę potrzebnych pod inwestycję terenów.

POPRZEDNIA ZOSTAŁA OPROTESTOWANA

To jednak nie przesądza o budowie biogazowni w Cichem.

– Na tym etapie nie wiemy dokładnie, o które działki chodzi, ani jaki jest ich status w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Kluczowe jest ustalenie, czy są to tereny przeznaczone pod zabudowę, czy grunty rolne. Jeśli jest to teren rolniczy, pojawia się pytanie, czy obowiązujący plan w ogóle dopuszcza możliwość realizacji takiej inwestycji. Wstępne ustalenia wskazują, że może to być niemożliwe, dlatego zleciłem przygotowanie szczegółowej opinii planiście, który opracowywał obowiązujący dokument. Dopiero po jej otrzymaniu będziemy mogli jednoznacznie określić, czy taka inwestycja jest w tej lokalizacji dopuszczalna – mówi „Wyborczej" burmistrz miasta Marcin Ratułowski.

Przez kilka dni próbowaliśmy skontaktować się ze spółką Stark Energetic. Nie było to proste – w publicznych rejestrach nie znaleźliśmy numeru telefonu ani oficjalnego adresu kontaktowego. Ostatecznie udało się odnaleźć adres mailowy przypisywany inwestorowi i wysłaliśmy pytania dotyczące planowanej inwestycji. Do momentu publikacji artykułu nie otrzymaliśmy odpowiedzi.

Przypomnijmy: to nie pierwszy raz, kiedy na Podhalu pojawia się pomysł budowy biogazowni. Kilka lat temu podobna inwestycja planowana była w Rabie Wyżnej. Projekt od początku wywołał protesty mieszkańców. Głównie przez fakt, że instalacja miała powstać w samym centrum miejscowości. W trakcie pojawiły się kolejne kontrowersje; inwestor prowadził prace budowlane związane z przebudową kotłowni, która w rzeczywistości nie istniała od ponad 50 lat. Spór szybko wyszedł poza poziom lokalny i włączyli się w niego politycy Solidarnej Polski, m.in. Janusz Kowalski oraz Edward Siarka.

Ostatecznie inwestycja nie została zrealizowana. ●

1KR

eprasa.pl c836ae6614

Swadźba i tryzna w nowym filmie Smarzowskiego

Trzy „Wesela” i pogrzeb

– **Kontrowersji nie unikniemy.** Temperatura dyskusji na forach z miłośnikami dawnych Słowian jest wyższa niż na forach zwolenników psów lub kotów, gdzie walka idzie przecież na śmierć i życie.

• **Osada Torgelov w Niemczech. Drobiazgowo odtworzona słowiańska wioska. Wojciech Smarzowski i Wojciech Rzehak odwiedzili ją podczas przygotowań do filmu o Słowianach** FOT. WOJCIECH RZEHAK

ROZMOWA Z **WOJCIECHEM RZEHAKIEM** krakowskim polonistą i scenarzystą, kierownikiem działu edukacji w Teatrze im. J. Słowackiego współtwórcą scenariuszy do filmów Wojciecha Smarzowskiego: „Kler” oraz do nowego filmu o Słowianach

OLGA SZPUNAR: Jeden długi seans filmowy z przerwą. Najpierw „Swadźba” potem „Chrzest”. Czy to ostateczny pomysł na film Wojciecha Smarzowskiego o Słowianach, do którego razem piszecie scenariusz?
WOJCIECH RZEHAK: Tak. Na dzisiaj sprawa jest już zamknięta.

Gdy rozmawialiśmy ponad rok temu, plany były inne.
– Jeśli prace nad projektem trwają dziesięć lat, to nie ma siły, by utrzymał się w takim kształcie, w jakim na początku został wymyślony. Najpierw był pomysł na serial, potem na trylogię, potem na jeden film, który ostatecznie postanowiliśmy podzielić na dwie części. Wejdą do kin równocześnie i będą wyświetlane z przerwą.

Więc „Swadźba”, czyli ślub. Musicie spodziewać się komentarzy, że Smarzowski robi trzecie „Wesele”.
– Tytuł koresponduje z „Weselami” Smarzowskiego symbolicznie. Wojtka zawsze interesowały sytuacje graniczne oraz rytuały przejścia. Ślub jest na pewno momentem silnie wpływającym na życie człowieka. Jak wiemy od czasów „Wesela” Wyspiańskiego, przy takiej okazji może się bardzo wiele wydarzyć. Pierwsze „Wesele” Smarzowskiego zresztą bardzo z dramatem Wyspiańskiego korespondowało. To pokazuje, jak bardzo mocno jesteśmy zakorzenieni w tradycji i to nie tradycji „smarzowskiej”, ale polskiej.

Uczta weselna to doskonały pretekst, by przez jedno wydarzenie pokazać coś więcej, przyjrzeć się całej społeczności i odmalować pełniejszą jej panoramę. „Swadźba” to jednak tytuł nieco przewrotny, bo nie mamy zamiaru pokazać tylko jednej imprezy w państwie Mieszka.

Rytuałów pojawi się znacznie więcej, bo warstwa obyczajowo-obrzędowa będzie w naszym filmie bardzo wyraźna i ważna.

Z kim to wesele? Przed przyjęciem chrztu i poślubieniem Dobrawy Mieszko miał siedem żon.
– Według Galla, zwanego Anonimem, miał.

Dlaczego się tak uśmiechasz?
– Bo założyłaś, że to będzie ślub Mieszka. A nie będzie!

A kogo?
– A Wojbora.

Czyli kogo?
– Więcej nie powiem. Jeśli idzie o samego Mieszka, chcemy pokazać kilka lat jego panowania. To będą lata bitew, które stoczył z Wolinianami, Wichmanem i Wieletami. Akcja zacznie się w granicach lat 963-964, bo wtedy Mieszko pierwsze dwie bitwy przegrał. Potem zawarł sojusz z Bolesławem Okrutnym i, wzmocniony oddziałami jazdy czeskiej, w 967 roku kolejną bitwę wygrał. Pomysł jest taki, by pokazać drogę od klęski do zwycięstwa. Po drodze będzie oczywiście miejsce na chrzest Mieszka.

„Parę lat temu zrobiliśmy sobie wakacyjny wypad w miejsca, gdzie znajdowały się grody Mieszka. Pojechaliśmy do Gniezna, Poznania, Ostrowa Lednickiego, Giecza, Grzybowa... I niemal wszędzie spotykaliśmy się z argumentami, że chrzest odbył się właśnie tam. Jedziesz do Gniezna i atakuje cię najbardziej rozpowszechniona szkoła gnieźnieńska. Jedziesz do Ostrowa Lednickiego i znajdujesz „dowody”, że chrzest był w Ostrowie. Podobnie dzieje się w Poznaniu. A dodajmy do tego zwolenników Ratyzbony, Kolonii czy Pragi” – mówiłeś mi, gdy rozmawialiśmy rok temu. Zastanawialiście się wtedy, gdzie w filmie ulokować chrzest. A więc gdzie ostatecznie się odbędzie?
– W jednym z grodów Mieszka (uśmiech).

Czyli tajemnica. Co tajemnicą nie jest?
– Film składa się z trzech warstw. Pierwsza, która teraz przyciąga naszą uwagę najsilniej, to Mieszko i to, co działo się w wielkiej polityce, czyli budowanie państwowości. Drugi wątek jest przygodowy, można powiedzieć awanturniczy.

Tu działamy trochę według tradycji walterskotowskiej, z autentycznymi wydarzeniami chcemy połączyć losy fikcyjnych bohaterów. Jest jakiś „on”, młody i odważny, ma przygody, pojawia się jakaś „ona”, piękna i młoda. No i mamy swadźbę, czyli ślub. I liczne komplikacje natury sensacyjnej oraz obyczajowej.

Trzecia płaszczyzna będzie związana z wierzeniami oraz obyczajami. Chcemy pokazać to, co dla naszych przodków było ważne. W co wierzyli, jak oddawali swoim bogom cześć, na jakie sposoby ich życie było wpisane w rytm przyrody. W wiosnę, lato, jesień, zimę.

Jak w „Chłopach” Reymonta.
– To trafna analogia. Zobacz, że w „Chłopach” nie ma żadnej konkretnej daty. Tam jest rytm życia jednostki, potem rytm życia gromady, podporządkowany rytmowi kalendarza obyczajowo-obrzędowo-liturgicznego, a nad tym wszystkim jest rytm pór roku. W naszym filmie chcemy pokazać i tryznę, czyli słowiański obrzęd żałobny, i Noc Kupały i Szczodre Gody.

Czyli obecne Wianki i Boże Narodzenie.
– W dużym uproszczeniu, tak.

Znów wrócę do naszej rozmowy sprzed roku. Mówiłeś, że w filmie chcecie podjąć próbę odtworzenia mitologii słowiańskiej choćby we fragmentach, bo wiedza o niej w narodzie jest nader skąpa, że mitologia słowiańska została „scancelowana”, zostaliśmy pozbawieni naszych korzeni, bo te chrześcijańskie są sztuczne.
– Chcemy jak najwierniej pokazać świat Słowian, ale problem w tym, że rozmawiamy o czasach, o których nie mamy żadnego twardego świadectwa. Przeglądam fora rodzimowierców i czytam toczące się na nich zażarte dyskusje. Jedni przekonują, że mitologia słowiańska nie istniała, drudzy, że wręcz przeciwnie. I pojawiają się całe panteony bóstw, niekiedy nakładających się na siebie pod względem kompetencji czy atrybutów. My jesteśmy zmuszeni do wybrania jednej z wersji, narażając się zapewne na ataki z innych stron, że tak nie było. Ale tego, jak było naprawdę, nie wie nikt. Kontrowersji zapewne nie unikniemy. Istnieje prawdopodobieństwo, że rozwiązania, które przyjmiemy, nie wszystkim przypadną do gustu. Temperatura dyskusji na forach z miłośnikami dawnych Słowian jest wyższa niż na forach zwolenników psów lub kotów, a tam przecież walka idzie na śmierć i życie. A całkiem poważnie: czytałem kiedyś bardzo profesjonalną dyskusję związaną z pochodzeniem Słowian, w której brały udział osoby podejmujące szczegółowe rozważania w kwestii badań DNA. Do rozmów na takim poziomie nawet nie śmiałbym startować, inna sprawa, że nie jest nam potrzebne rozstrzyganie, skąd wzięli się Mieszko i jego ekipa.

Na jakim etapie są przygotowania?
– Obecnie trwają rozmowy o budowie grodów Mieszka. Nie idziemy w kierunku technologii 3D, spora część dekoracji powstawanie od zera. Na szczęście mamy Igora Górewicza, który jest naszym historycznym konsultantem i towarzyszy nam od 2016 roku, czyli od początku, gdy zaczęliśmy myśleć o filmie. Przed nami szycie ubiorów i przygotowanie uzbrojenia. Igor napisał między innymi monografię o broni Słowian.

Mam gorącą nadzieję, że to będzie po prostu bardzo dobry film, nie tylko ze względu na tematykę i związane z nią zabiegi, ale również w warstwie fabularnej

WOJCIECH RZEHAK

Opieramy się też na badaniach archeologicznych i opiniach fachowców. Chcemy, by wszystko zostało dopracowane do najmniejszego szczegółu. Gdy rozmawialiśmy pierwszy raz, mówiłem, że nie ma mowy o żadnej cepelii i jeszcze raz chciałbym to podkreślić.

Każdy element będzie bardzo dokładnie sprawdzany pod kątem wiarygodności i zgodności z badaniami archeologicznymi.

Aktorzy?
– Ich wybór to zadanie Wojtka Smarzowskiego. Bez sensu było o nich myśleć wcześniej, bo przygotowania trwają dziesięć lat! Wybrańcy by nam się postarzeli, a my stawiamy na młodych.

Mieszko u szczytu władzy był mężczyzną 30-letnim.
– Właśnie. Mam oczywiście swoje marzenia odnośnie do zatrudnienia aktorów z mojego Teatru Słowackiego, ale decyzje nie należą do mnie.

Wracając do grodów Mieszka, gdzie staną?
– Tu główny głos należy do producenta, którym jest Wojtek Gostomczyk i który ostatnie lata poświęcił na zdobywanie pieniędzy na film.

Podobno tak drogiego filmu w Polsce jeszcze nie było?
– O pieniądzach na razie nie chcemy rozmawiać. Duże kwoty pochłonie scenografia. Chcemy spektakularnie pokazać bitwy. Na pewno nie będą wyglądały w ten sposób, że dwóch gości siedzi przy ognisku i wspomina, w jak wielkich bataliach brali udział. Wystąpiliśmy teraz do PISF (Polski Instytut Sztuki Filmowej – przyp. red.) o 15 milionów złotych na „Swadźbę”. Do tego potrzebne były opinie historyków i archeologów o scenariuszu. Konsultacje trwały kilka miesięcy. Mamy nadzieję, że uda się nam zdobyć te pieniądze i będzie się działo.

A co się stało w Gdyni na rozdaniu „Złotych Lwów”? Film Smarzowskiego „Dom dobry” przeszedł tam praktycznie niezauważony. Dlaczego?
– Osobiście przyjąłem to z dużym niesmakiem. Tym bardziej że pełne kina pokazały, jak ważnym jest on obrazem. Nie żyję na co dzień w tym środowisku i trudno mi odpowiedzieć na to pytanie.

Jeśli chodzi o Złote Lwy i Gdynię, pamiętam za to doskonale rok 2018 i nasz film „Kler”. Jedenastominutowa owacja na stojąco po pokazie głównym dawała nam „Złotego Klakiera” – nagrodę Radia Gdańsk dla najbardziej oklaskiwanego filmu. I tak się złożyło, że akurat po tej owacji, nagroda została nagle wycofana.

Oficjalnie, ze względu na „niemożliwość obiektywnego zmierzenia czasu oklasków”. No, ale wtedy rządził PiS i dla takich filmów jak „Kler” wiały nieprzychylne wiatry. Jakie wiatry wieją teraz, sam nie wiem. W każdym razie Złoty Klakier wrócił.

Kiedy „Swadźba” i „Chrzest” wejdą do kin?
– Spodziewam się, że w 2028 roku. Mam gorącą nadzieję, że to będzie po prostu bardzo dobry film, nie tylko ze względu na tematykę i związane z nią zabiegi, ale również w warstwie fabularnej. ●

Rozmawiała Olga Szpunar

eprasa.pl c836ae6614

Osada Czorsztyn

Była hitem Podhala, dziś niszczeje

Drewniane wille, góralskie chaty i widok na zamki przyciągały turystów z całej Polski. Dziś między pustymi, niszczejącymi budynkami hula wiatr, a o osadzie krążą mroczne historie.

Marek Podmokły

Na półwyspie Stylchyn, w gminie Czorsztyn, stoi 31 budynków – przeniesionych pod koniec XX wieku ze Starych Maniów, Czorsztyna i Kluszkowiec. Są tu drewniane chaty, zabytkowe wille, murowane piwniczki z przełomu XIX i XX wieku.

Projekt z lat 90. zakładał stworzenie skansenu, połączonego z ośrodkiem wypoczynkowym – miejsca, które miało być jednocześnie żywym muzeum i turystycznym sercem regionu.

Przez pewien czas plan działał. W dawnych willach – m.in. Teofila Sanoka, Leopolda Szperlinga czy rodziny Drohojowskich – funkcjonowały pensjonaty, restauracja i sale konferencyjne. Przyjeżdżano tu na rodzinne obiady, konferencje, wakacyjne pobyty. Wielu mieszkańców wspomina smak naleśników z borówkami czy pierogów z jagodami, zbieranymi w Gorcach.

Potem przyszły trudne lata.

KOŚCI I LEGENDA O KLĄTWIE

Pierwszym właścicielem budynków i terenu był Zespół Elektrowni Wodnych Niedzica. Zmiany właścicielskie, przeciągające się postępowania administracyjne i brak możliwości prowadzenia prac zatrzymanych przez konserwatora zabytków sprawiły, że kompleks stopniowo od 2010 roku niszczał. Drewniane ściany wymagały wzmocnień, a część konstrukcji – koniecznych napraw.

W pustej osadzie hula teraz wiatr, a na nieremontowanych od lat budynkach wiszą ostrzeżenia o niebezpieczeństwie zawalenia.

W 2019 roku o osadzie zrobiło się głośno z zupełnie innego powodu. Dziennikarze odkryli w jednym z budynków kartony z ludzkimi kośćmi. Jak ustalono, pochodziły z dawnego cmentarza, przenoszonego przed budową zbiornika. Ostatecznie szczątki pochowano na cmentarzu w Maniowach.

Wśród mieszkańców zaczęły krążyć opowieści o klątwie tego miejsca – że dopóki wszyscy nie zostaną godnie pochowani, osada nie odzyska spokoju. Historie te tylko wzmocniły aurę tajemnicy wokół pustych budynków.

• **Osada Czorsztyn**

FOT. MAREK PODMOKŁY / AGENCJA WYBORCZA.PL

ZIELONE ŚWIATŁO I NOWE PLANY

Gdy okolica turystycznie rozkwita i jak grzyby po deszczu powstają apartamentowce i domki wypoczynkowe, to sama osada wciąż stoi pusta i czeka na swój moment. Ten ma wkrótce nadejść, o czym w portalu społecznościowym poinformowała wójt Gminy Czorsztyn, Aneta Markus.

Inwestorem, który podjął się przywrócenia świetności budynkom, jest obecny właściciel – IMS Budownictwo. Celem jest przywrócenie osadzie pierwotnej roli komercyjnego, ale otwartego centrum turystycznego.

– Prace mają objąć zarówno adaptację istniejących obiektów, jak i rekonstrukcję tych, które nie zostały w pełni odtworzone. W pierwszym etapie, planowanym na 2026 rok, odnowione mają zostać trzy budynki: willa Teofila Sanoka, willa Józefa Galoty oraz Dwór Drohojewskich – mówi Filip Iwański z IMS Budownictwo.

Powrócić mają funkcje odremontowanych willi, które kiedyś przyciągały gości: restauracja, sale konferencyjne, pokoje na wynajem. W planach jest także ogólnodostępna promenada, połączenie z trasą rowerową, infrastruktura dla rowerzystów.

Rewitalizacja prowadzona jest pod nadzorem konserwatorskim. Inwestycja wymaga czasu i dużych nakładów (jakich – firma nie podaje). Termin zakończenia wszystkich prac na tym etapie też nie jest znany.

Dla mieszkańców sprawa ma wymiar nie tylko ekonomiczny. To część lokalnej tożsamości, bo budynki przeniesione z terenów zalanych przez wodę były świadectwem historii dawnych wsi, leżących na terenach, znajdujących się obecnie pod taflą zalewu.

Gmina Czorsztyn patrzy na plany remontu z nadzieją. – Dla mieszkańców będą to dodatkowe miejsca pracy, które w pewnym zakresie zatrzyma młodych w rodzinnych stronach – mówi Aneta Markus, wójt gminy Czorsztyn.

MIĘDZY ZAMKAMI I PARKAMI

Atutem osady jest jej położenie. Nad kompleksem góruje XIV-wieczny Zamek w Czorsztynie, a po drugiej stronie jeziora widać mury Zamku Dunajec w Niedzicy, poniżej rozciąga się tafla Jeziora Czorsztyńskiego, sztucznego zbiornika na Dunajcu.

Niedaleko rozciągają się tereny Gorczańskiego Parku Narodowego oraz Pienińskiego Parku Narodowego, w dali widać majestatyczne tatrzańskie szczyty.

Od kilku lat dodatkowym magnesem jest ścieżka rowerowa Velo Czorsztyn, która w sezonie przyciąga tysiące cyklistów. Okolice upodobali sobie także turyści arabscy, jako miejsce spokoju i wyciszenia w porównaniu do głośnych zakopiańskich Krupówek. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34424959

Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

1KR

eprasa.pl c836ae6614

PUK KRAKÓW

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

TELEFONY CAŁODOBOWE:
12 411 45 02 | +48 509 246 176

Zadzwoń i dowiedz się, jak zorganizować pogrzeb
bez wychodzenia z domu.

www.puk.krakow.pl | Kraków, ul. Rakowicka 35A

Kraków/34420574

Całodobowe wsparcie i doradztwo

Dbamy o godne pożegnanie w każdej cenie

- Kompleksowe usługi pogrzebowe
- Rozliczenia bezgotówkowe
- Transport krajowy i międzynarodowy
- Własne krematorium
- Organizacja styp i pożegnań

KARAWAN GRUPA FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

Punkty Obsługi Klienta
10 lokalizacji w Krakowie

- ul.Rakowicka 26A 12 222 00 30
- ul. Sieroszewskiego 5B 12 686 61 45
- ul. Bieżanowska 24 12 656 21 11
- ul. Reduta 3B 12 222 50 49
- ul. Rakowicka 33A 12 421 89 83
- ul. Dolnych Młynów 3 12 632 11 22
- ul. Wrocławska 8 12 631 77 95
- ul. Ćwiklińskiej 10 606 793 279
- Cm.Batowice 12 413 63 46
- Cm.Grębałów 12 645 14 35
- Krakowskie Krematorium
- ul. Wielogórska 12 413 33 33

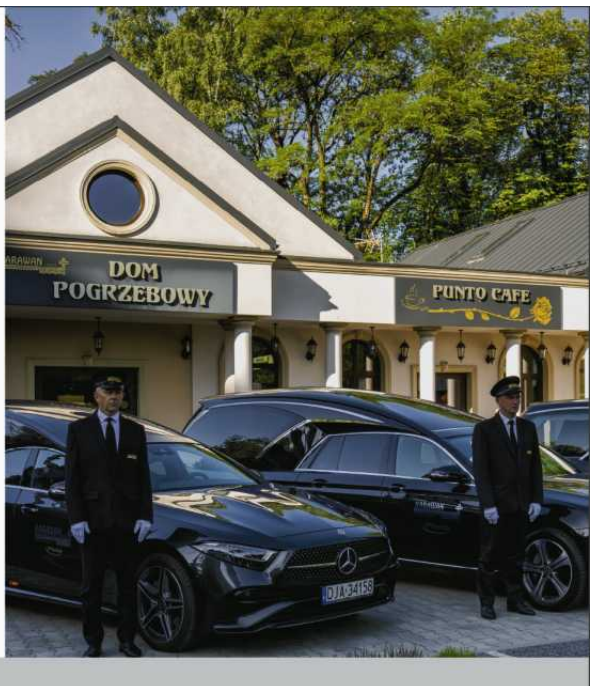

KRAKOWSKIE KREMATORIUM
tel. 12 413-33-33
biuro@kremacja-krakow.pl

30-398 Kraków, ul. Wielogórska 20

Gwarantujemy:
bezpieczeństwo i profesjonalizm | duży wybór urn | możliwość przechowania po kremacji

Zapraszamy do współpracy
firmy pogrzebowe

Kraków/34420543

NEWSLETTERY
WYBORCZEJ

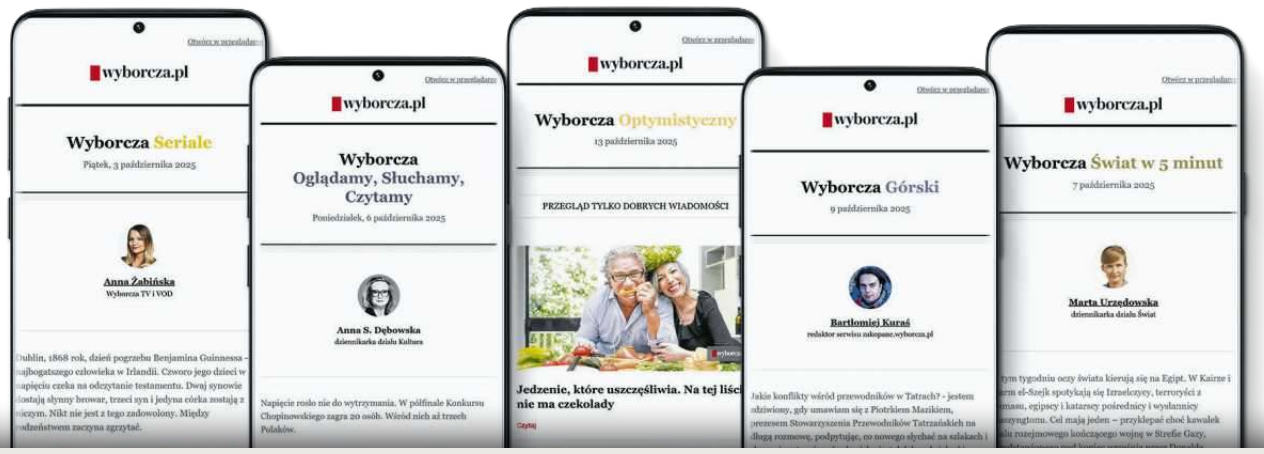

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny. Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

1 KRL

eprasa.pl c836ae6614

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

W sprzedaży!

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o psychologii czytaj na **wysokieobcasy.pl/zyclepiej**

eprasa.pl c836ae6614

KLEPSYDRA

CMENTARZ KOMUNALNY
I KREMATORIUM

INFOLINIA: 12 352 44 44
CMENTARZ: +48 502 930 185
KREMATORIUM: +48 502 930 170

Nowy zielony cmentarz
Pierwsza kwatera ekologiczna
Kolumbaria na urny
Kamieniarstwo i opieka nad grobami

www.cmentarzkrakow.pl | Kraków, ul. Wielogórska 16

34420550

WAP.6721.2.2026

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA TARNOWA

o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Tuchowskiej, linii kolejowej nr 96 Tarnów-Leluchów oraz drogi krajowej nr 94 z zastosowaniem postępowania uproszczonego.

Na podstawie art. 27b ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 1, art. 30, art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 48 oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Tuchowskiej, linii kolejowej nr 96 Tarnów-Leluchów oraz drogi krajowej nr 94 uchwalonego uchwałą Nr XLIX/442/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 maja 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 3412), z zastosowaniem postępowania uproszczonego.

W planie miejscowym zostaną wprowadzone zmiany konieczne dla ochrony udokumentowanego złoża gazu ziemnego i ropy naftowej (nazwa i numer identyfikacyjny GZ 4628 Tarnów (miocen)), wynikające z decyzji wydanej na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

Jednocześnie informuję, że odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu dokumentu, po uzyskaniu uzgodnień odstąpienia od przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla zmiany planu odpowiednich organów.

Kraków/34425092

WAP.6721.1.2026

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA TARNOWA

o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, obejmujący teren pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską z zastosowaniem postępowania uproszczonego.

Na podstawie art. 27b ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 1, art. 30, art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 48 oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, obejmujący teren pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską uchwalonego uchwałą Nr XVI/168/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 września 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 6679), z zastosowaniem postępowania uproszczonego.

W planie zostaną wprowadzone zmiany konieczne dla ochrony udokumentowanego złoża gazu ziemnego i ropy naftowej (nazwa i numer identyfikacyjny GZ 4628 Tarnów (miocen)), wynikające z decyzji wydanej na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

Jednocześnie informuję, że odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu dokumentu, po uzyskaniu uzgodnień odstąpienia od przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla zmiany planu odpowiednich organów.

Kraków/34425094

Słówko • Literówka
Quizy • Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

GRUNTY NIEROLNE

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

ODDZIAŁ TERENOWY W KRAKOWIE

działając na podstawie ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 826) podaje do publicznej wiadomości informację o zamiarze sprzedaży nieruchomości wchodzącej w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Przetarg na sprzedaż odbędzie się w dniu **24.03.2026 r. o godz. 12.00** w siedzibie Oddziału Terenowego KOWR Krakowie, ul. Zbożowa 4, 30-002 Kraków lub może zostać przeprowadzony przy użyciu środków komunikacji elektronicznej z wykorzystaniem aplikacji Zoom.

Cena wywoławcza została obniżona o 20%.

Przedmiot sprzedaży:

Przedmiotem sprzedaży jest nieruchomość z terenu: **województwa małopolskiego, powiatu krakowskiego, gminy Zabierzów:**

Lp.	Jednostka Ewidenc. (Obręb – Wieś)	Nr działki	Pow. działki (ha)	Rodzaje, klasy i pow. użytków w działce (ha)	Nr Księgi Wieczystej	Cena wywoławcza (zł)	Wadium (zł)	Minimalne postąpienie (zł)
1.	**Bolechowice (0004)**	**209/34**	**0,61**	**RIIIa-0,33; S-RIIIa-0,28**	**KR2K/0028787/9**	**2 106 480,00 ***	**400 000,00**	**21 070,00**

* Cena zawiera podatek VAT wg stawki 23%.

Do sprzedaży nieruchomości objętej niniejszym ogłoszeniem przetargowym wymagane jest uzyskanie szczególnego pełnomocnictwa Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Zawiadomienie o zamiarze zbycia za cenę i na warunkach podanych w wykazie oraz ogłoszeniu przetargowym będzie wiążące dla stron, o ile Dyrektor Generalny KOWR udzieli szczególnego pełnomocnictwa na sprzedaż tej nieruchomości.

W cenie nieruchomości uwzględnione zostały koszty przygotowania do sprzedaży.

Brak możliwości rozłożenia ceny sprzedaży na raty.

Ww. nieruchomość sprzedawana jest zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów i budynków oraz wyrysem z mapy ewidencyjnej, wydanym przez właściwe miejscowo starostwo powiatowe. KOWR nie bierze odpowiedzialności za ewentualne różnice. Wskazania granic nieruchomości na gruncie przez geodetę może dokonać KOWR na wyłączny koszt nabywcy. Uczestnik przetargu zobowiązany będzie do złożenia oświadczenia, że **znany jest mu stan faktyczny oferowanej do sprzedaży nieruchomości, jej obszar, przebieg granic, dojazd, rodzaj użytków i nie będzie występował z roszczeniami wobec KOWR** w przypadku, gdyby na skutek dokonania przez geodetę wznowienia granic w/w nieruchomości wykazano zmiany w stosunku do danych z ewidencji gruntów na dzień ich sprzedaży.

Informacja o dotychczasowym sposobie korzystania z nieruchomości:

Nieruchomość gruntowa niezabudowana. Nieruchomość nieregularna w kształcie trójkąta. Niezabudowana, niezagospodarowaną, porośnięta roślinnością drzewiastą i krzewiastą. Na działce znajduje się słup elektroenergetyczny. Nieruchomość sąsiaduje z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz terenami rolnymi. Nieruchomość bezpośrednio przylega do drogi o nawierzchni bitumicznej.

Zgodnie z pismem znak: WGK.7211.1.17.2025.AK Wójt Gminy Zabierzów informuje, iż działka nr 209/34 w m. Bolechowice, przylega bezpośrednio do drogi publicznej.

Zgodnie z uchwałą nr XLVII/454/18 Rady Gminy Zabierzów z dnia 13 lipca 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw Bolechowice, Brzezie, Ujazd i Zelków w Gminie Zabierzów – w części obejmującej tereny od południowej krawędzi drogi powiatowej nr 2128K w kierunku północnym (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego, poz. 5430 z dnia 3 sierpnia 2018 r.) Uchwałą nr XXXVII/424/22 Rady Gminy Zabierzów z dnia 25 marca 2022 roku w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw Bolechowice, Brzezie, Ujazd, Zelków w Gminie Zabierzów – w części obejmującej tereny od południowej krawędzi drogi powiatowej nr 2128K w kierunku północnym (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego, poz. 2313 z dnia 05 kwietnia 2022 r.) – w zakresie terenów sportu i rekreacji oznaczonych symbolem planu 6US, działka nr **209/34 w BOLECHOWICACH: w części północnej (pow. ok. 0,05 ha) ujęta jest w terenach dróg publicznych (17KDD), w pozostałej części działka ujęta jest w terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (41MN3).**

Zgodnie z art. 29 ust. 4 (UoGNRSP) nieruchomości przy odsprzedaży będą obciążone prawem pierwokupu na rzecz Skarbu Państwa, które przysługuje KOWR w okresie 5 lat, licząc od dnia jej notarialnego nabycia.

Zgodnie z art. 54 ustawy (UoGNRSP) w związku z art. 593 do 595 kodeksu cywilnego KOWR zastrzega możliwość umownego prawa odkupu nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa w okresie 5 lat od dnia nabycia od KOWR z wpisaniem tego prawa do księgi wieczystej.

Prawo odkupu może zostać wykonane przez KOWR zarówno w odniesieniu do całej nieruchomości, jak i w odniesieniu do poszczególnych jej części, niezależnie kto będzie wówczas właścicielem tej nieruchomości, gdy:

a) nastąpiła zmiana przeznaczenia nieruchomości na cele nierolne w związku z uchwaleniem nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zmianą dotychczasowego planu albo wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (w tym, decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dotyczącą m.in. lokalizacji odnawialnych źródeł energii),
b) w nowo uchwalonym planie ogólnym gminy nieruchomość ta została przewidziana na cele nierolne,
c) podjęta została uchwała o przystąpieniu do uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a zgodnie z projektem tego planu nieruchomość ma być przeznaczona na cele nierolne,
d) podjęta została uchwała o przystąpieniu do uchwalenia lub zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a zgodnie z projektem tego studium nieruchomość położona będzie poza strefą wielofunkcyjną z zabudową zagrodową, poza strefą produkcji rolniczej lub poza strefą otwartą przewidzianą na cele nierolne,
e) wojewoda lub starosta wszczął postępowanie o wydanie decyzji, na podstawie której nieruchomość podlegałaby wywłaszczeniu albo z mocy prawa stałaby się własnością odpowiednio Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego,
f) ujawniony został fakt, iż w skład nieruchomości wchodzą złoża surowców naturalnych, które nie zostały uwzględnione przy określeniu wartości tej nieruchomości na potrzeby ustalenia ceny sprzedaży,
g) nastąpiło lub ma nastąpić zbycie nieruchomości lub jej części przez Kupującego.

Oddział Terenowy KOWR zastrzega sobie możliwość odstąpienia od zawarcia umowy sprzedaży, jeżeli zajdą nowe, istotne okoliczności, w tym w szczególności nastąpi zmiana przeznaczenia gruntów, nabywający nie wywiąże się z obowiązków wynikających z umów zawartych z KOWR.

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Oddziale Terenowym KOWR w Krakowie, ul. Zbożowa 4, 30-002 Kraków, tel. 12 314 99 00.

www.kowr.gov.pl

Kraków/34424194

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę
komunikaty.pl
lub użyj kodu QR

eprasa.pl c836ae6614

CO JEST GRANE

Muzyka dawna na Wielki Tydzień

Misteria Paschalia prawie wyprzedane

Wielkanoc wypada w tym roku 5 i 6 kwietnia. Przez cały Wielki Tydzień świątecznej zadumie będzie towarzyszył festiwal Misteria Paschalia. Jedyny koncert, na jaki można jeszcze kupić bilet, zapowiada się spektakularnie – bohaterem „Grand Concerts: Collegium Vocale 1704 / Responsoria & Misere" będzie ludzki głos.

Marta Gruszecka

• **Collegium Vocale 1704 wystąpi podczas 23. edycji festiwalu Misteria Paschalia. Koncert artystów zaplanowano na 3 kwietnia (Wielki Piątek)** FOT. PETRA HAJSKA

Festiwal Misteria Paschalia jest nie tylko jedną z najważniejszych dat w krakowskim kalendarzu kulturalnym. Muzyka dawna grana wówczas przez zaproszonych do Krakowa artystów towarzyszy w przygotowaniach do świąt wielkanocnych oraz stwarza okazje do zadumy i wyciszenia. Krakowskie Biuro Festiwalowe, organizator festiwalu, otwiera dla publiczności miejsca, które nie są dostępne na co dzień (jak na przykład Komnaty Królewskie na Wawelu), a także zaprasza tam, gdzie twórczość najwybitniejszych mistrzów komponujących od średniowiecza po XVIII wiek brzmi najlepiej.

BRZMIENIA Z BOLIWII KU CZCI NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY

Nad programem Misteria Paschalia od 2024 roku czuwa francuski dyrygent i instrumentalista Vincent Dumestre. Artysta doskonale zna jego charakter – po raz pierwszy wystąpił tutaj w 2007 roku i od tego czasu zachwycał niemal podczas każdej edycji. Co zaplanował dla polskiej publiczności na tegoroczną edycję? – Misteria Paschalia 2026 to podróż z północy na południe, pozwalająca publiczności odkrywać i porównać stylistyki z tej samej epoki, a jednak tak od siebie różne: głębię, powagę i kunsztowny kontrapunkt repertuaru niemieckiego (Bach, Buxtehude) z blaskiem pełnej temperamentu muzyki z Ameryki Łacińskiej oraz dziełami kompozytorów z południa Europy. Jakąż podróż odbędziemy: od otwierającego festiwal „Membra Jesu nostri" Buxtehudego aż po boliwijską muzykę ku czci Najświętszej Marii Panny w Wielką Sobotę – zapowiada Vincent Dumestre.

Szczególny charakter festiwalu podkreśla Carolina Pietyra, dyrektorka KBF. – Festiwal taki jak Misteria Paschalia nie mógłby odbyć się w innym mieście. Kraków ze swoją wyjątkową architekturą sakralną, będącą integralną częścią europejskiego dziedzictwa i publicznością doceniającą najwyższej klasy wykonania tworzy wyjątkową scenę dla koncertów. Najbliższa edycja z pewnością zaspokoi tych, którzy w doświadczeniu festiwalowym szukają przeżycia artystycznego i duchowego zarazem. Zarówno dla artystów, jak i odbiorców Misteria Paschalia oznaczają unikalne doświadczenie muzyki – komentuje.

W ROLI GŁÓWNEJ: LUDZKI GŁOS

Program festiwalu zakłada około dwudziestu propozycji – niestety, większość tych, na które trzeba było kupić bilety, jest już wyprzedana. Jedyny dostępny dla publiczności koncert to Grands Concerts: Collegium Vocale 1704/Responsoria & Miserere zaplanowany na Wielki Piątek (3 kwietnia). Widzów czeka spektakularny popis ludzkich głosów. – Zelenka, Durante i Caldara – ta triada kompozytorów ukazuje bogactwo muzycznej refleksji nad Wielkim Tygodniem, gdzie cierpienie, nadzieja i modlitwa splatają się w skomplikowane struktury emocjonalne i harmoniczne. Zelenka w „Miserere" i wybranych responsoriach tworzy dramatyczne obrazy duchowego doświadczenia, w których kontrapunkt i napięcie harmoniczne podkreślają emocjonalną intensywność tekstu. Wybór responsoriów od Wielkiego Czwartku do Wielkiej Soboty pozwala odbiorcy obserwować subtelne przemiany dramaturgiczne i psychologiczne, a Collegium Vocale 1704 wydobywa niuanse barwy, dynamiki i frazy, pokazując, że muzyka barokowa łączy precyzję z głęboką ekspresją duchową – zapowiada Grzegorz Paluch, menadżer festiwalu Misteria Paschalia. Pozostałe dwa utwory, „Miserere c-moll" Francesco Durante i „Stabat Mater" Antonio Caldary, prezentują z kolei różne sposoby modlitwy. – Obcując z tym repertuarem, słuchacz odkrywa, że każda fraza, każdy akord i każdy gest muzyczny staje się medium refleksji nad kruchością istnienia, sensem cierpienia i siłą nadziei, a muzyka pozostaje uniwersalnym językiem emocji i duchowej introspekcji – podsumowuje menadżer.

W Wielki Piątek (3 kwietnia) wystąpią: Tereza Zimková (sopran), Zuzana Petrasová, Kamila Mazalová, Daniela Čermáková (alt), Vojtech Semerád (tenor), Tomáš Šelc (bas), Collegium Vocale 1704 i Collegium 1704 pod batutą Václava Luksa. Koncert odbędzie się w ICE Kraków o godz. 19.

MISTERIA PASCHALIA DLA WSZYSTKICH

Organizatorzy zapewniają, że miejsce koncertu jest dostępne dla osób z ograniczeniami ruchowymi, zaś osoby niewidome mogą poruszać się wewnątrz budynku w obecności psa przewodnika. Istnieje możliwość asysty dla osób z niepełnosprawnością wzroku. – Jeśli będą Państwo potrzebowali asystenta prosimy o zgłoszenie do 31 marca 2025 poprzez mail (barbara.zajac@kbf.krakow.pl) lub telefonicznie (tel. 604 483402 – to numer Barbary Zając, koordynatorki dostępności w KBF).

Oprócz koncertu, publiczność może wziąć udział w wystawie towarzyszącej festiwalowi. – String Days! w przestrzeni Pałacu Potockich prezentuje cenne instrumenty smyczkowe z XVII i XVIII wieku, ich współczesne rekonstrukcje oraz odtworzone praformy instrumentów smyczkowych, takich jak mazanki czy suki. To jedyna taka ekspozycja instrumentów w Europie, której towarzyszyć będzie bogaty program edukacyjny oraz warsztatowy kierowany zarówno dla pasjonatów, jak i specjalistów.

ŚPIEW, MUZYKA, RADOŚĆ

Osoby, które zdążyły kupić bilety wcześniej, będą miały z czego wybierać. W programie jest dziesięć koncertów – pierwszy, tzw. festiwalowe preludium, już 21 marca. „Early Music Day: Micrologus / Giullari di Dio" to muzyczna opowieść o narodzinach włoskiej laudy, czyli formy, która wyrosła z doświadczenia kontemplacji, ubóstwa i bezpośredniego kontaktu z codziennym życiem ludzi średniowiecznych Włoch. – U jej źródeł znajduje się postać św. Franciszka z Asyżu, który jak relacjonują najstarsze źródła, spontaniczny śpiew i muzykę traktował jako naturalny, rodzący radość wyraz życia duchowego, rodzący radość. Z tej postawy zrodził się nowy język religijnej komunikacji – oparty na prostocie, emocji i mowie ludu – komentuje Grzegorz Paluch. Koncert odbędzie się w bazylice o. Franciszkanów (Franciszkańska 2) o godz. 20.30.

MUZYKA SAKRALNA 125 METRÓW POD ZIEMIĄ

Jednym z najpopularniejszych festiwalowych koncertów jest zawsze ten w Kopalni Soli „Wieliczka". Nic dziwnego – klimatu spotkań, które odbywają się aż 125 metrów pod ziemią, nie da się powtórzyć w żadnym innym miejscu. Tym razem, wystąpi tam zespół Ensemble Alkymia pod kierownictwem Mariany Delgadillo Espinozy. – Artyści odkrywają bogactwo muzyki sakralnej miasta znanego dawniej jako La Plata, a dziś Sucre w Boliwii. Program „In honorem Virginis" ukazuje, jak w tym regionie w sposób organiczny i pełen ekspresji przenikały się sacrum i codzienne życie. Ensemble Alkymia wydobywa harmonię głosu i instrumentu, rytm pulsujący w sercach wykonawców i subtelne niuanse melodyczne, pokazuje, że każda nuta pozwala na zanurzenie się w refleksji nad sensem wspólnoty, kruchością istnienia i nieuchwytnym wymiarem duchowym. Muzyka staje się tu opowieścią, w której słuchacz może poczuć rytm życia mieszkańców La Platy, ich wiarę, radość i codzienne zmagania, a jednocześnie doświadczyć bezpośredniego kontaktu z tym, co transcendentne – podsumowuje menadżer. Biletów, niestety, brak. •

23. edycja festiwalu Misteria Paschalia odbędzie się między 29 marca a 5 kwietnia w Krakowie. Szczegółowy program i bilety na koncert 3 kwietnia są dostępne na stronie misteriapaschalia.com. Pozostałe koncerty wyprzedane. Wejście na wystawę jest bezpłatne.

1KR

eprasa.pl c836ae6614

NOWA SCENA
UL. JAGIELLOŃSKA 1

NARODOWY
STARY TEATR

PREMIERA
27 MARCA 2026

MARTWE
NATURY

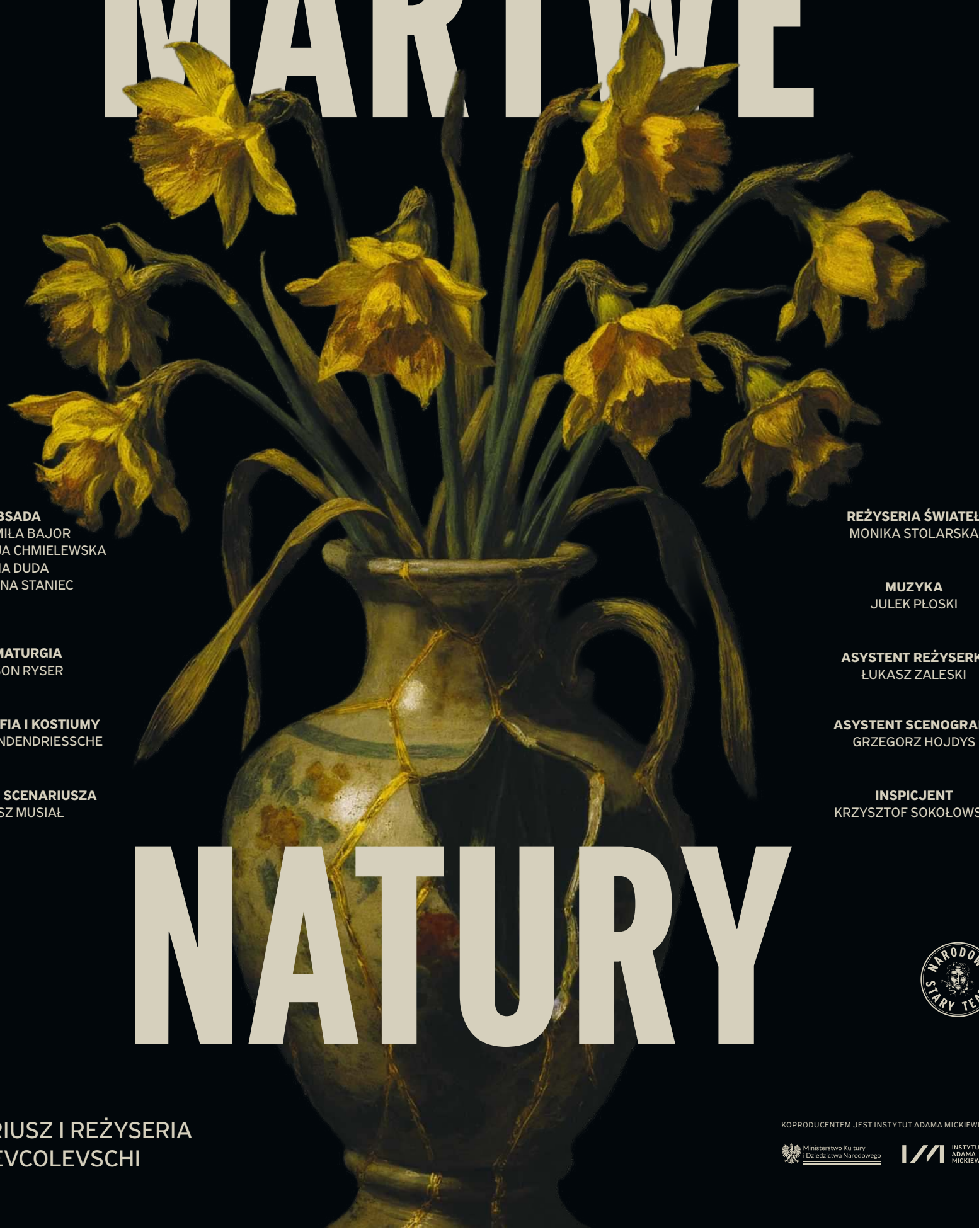

OBSADA
BOGUMIŁA BAJOR
NATALIA KAJA CHMIELEWSKA
LIDIA DUDA
KAROLINA STANIEC

REŻYSERIA ŚWIATEŁ
MONIKA STOLARSKA

MUZYKA
JULEK PŁOSKI

DRAMATURGIA
LOUISON RYSER

ASYSTENT REŻYSERKI
ŁUKASZ ZALESKI

SCENOGRAFIA I KOSTIUMY
SALOMÉ VANDENDRIESSCHE

ASYSTENT SCENOGRAFA
GRZEGORZ HOJDYS

PRZEKŁAD SCENARIUSZA
ŁUKASZ MUSIAŁ

INSPICJENT
KRZYSZTOF SOKOŁOWSKI

SCENARIUSZ I REŻYSERIA
ELSA REVCOLEVSCHI

KOPRODUCENTEM JEST INSTYTUT ADAMA MICKIEWICZA
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
INSTYTUT ADAMA MICKIEWICZA

eprasa.pl c836ae6614

CO JEST GRANE

Orkiestra Dęta AMKP zagra w Muzeum Lotnictwa Polskiego

Muzyczna podróż do krainy fantasy

Hobbici, elfy, wróżki, jednorożce i inne magiczne stworzenia żyją w świecie fantasy. Studenci Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie sprawią, że przez moment poczujemy ich obecność tuż obok. Koncert „Muzyczne Podróże w Krainę Fantasy" w wykonaniu Orkiestry Dętej AMKP odbędzie się 28 marca.

Marta Gruszecka

• **Na terenie Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie działa m.in. Orkiestra Dęta** FOT. PIOTR MARKOWSKI

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie rozpędza się na wiosnę. I to w towarzystwie Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, z którym uczelnia kontynuuje współpracę. W ostatnią sobotę marca studenci zabiorą publiczność w podróż do krainy fantasy.

Szlakiem stworów z „Władcy Pierścieni"

Na wyprawę śladem elfów, hobbitów i innych magicznych stworów z „Władcy Pierścieni" zaprasza Orkiestra Dęta. Zespół powstał w 2012 roku z inicjatywy prof. dra hab. Zbigniewa Kamionki i jest najmłodszą spośród czterech orkiestr działających na terenie AKMP. Jej pierwszym dyrygentem był Leszek Mieczkowski, od 2015 roku prowadzi ją Jarosław Ignaszak. Młodzi artyści prezentują podczas koncertów muzykę klasyczną, filmową i jazzową.

Repertuar będzie podzielony na trzy utwory. W pierwszej kolejności zabrzmi „Bridge of the Gods" Jamesa Curnowa (z 1943 roku), następnie „Fantazja na fortepian i instrumenty dęte" Catherine Fields (z 2000 roku), a na wielki finał Symfonia nr 1 z „Władcy Pierścieni". W jej ramach usłyszymy pięć partii: Gandalf (Czarnoksiężnik), Lothlorien (Elfowa puszcza), Gollum (Sméagol) i Podróż w ciemności. Orkiestrze Dętej pod batutą Jarosława Ignaszaka będzie towarzyszyła solistka – Karolina Krupa (fortepian).

Między światami, czyli od bajki po dramat

Kompozycje znane z wielkich ekranów bliskie są też studentom Międzywydziałowego Koła Naukowego Muzyki Filmowej AMKP i Katedry Dyrygentury. Młodzi artyści już po raz piąty zaproszą publiczność na koncerty „Muzyka z ekranu: między światami". Co w repertuarze? Dzieła wybitnych kompozytorów, zarówno polskich, jak i zagranicznych. – W programie znajdą się utwory z takich kultowych filmów jak „Dracula", „Spiderman" czy „Jak wytresować smoka". Aranżacje, przygotowane na skład symfoniczny z chórem, wprowadzą nas w różnorodne stylistyki – od stylu bajkowego po dramatyczne brzmienia – zapowiada prof. dr hab. Rafał Jacek Delekta, kierownik Katedry Dyrygentury AMKP. Podczas koncertów wystąpią Orkiestra Symfoniczna Międzywydziałowego Koła Naukowego Muzyki Filmowej AMKP oraz Akademicki Chór Politechniki Krakowskiej „Cantata" pod batutą Dominika Radonia, Jana Sułkowskiego, Gabriel Nalepy i Stanisława Widłaka.

Spotkania z muzyką filmową będą dwa – 18 marca (środa) o godz. 19 w Filharmonii Krakowskiej oraz 20 marca o godz. 18 w Sali Koncertowej Szkoły Muzycznej im. Karłowicza w Krakowie. Wstęp na podstawie bezpłatnych wejściówek (te będą do odbioru od 16 marca na stanowisku Koła Naukowego w budynku AMKP przy św. Tomasza 43).

Jakie jeszcze plany na wiosnę ma AMKP? Między 15 a 21 marca odbędzie się tam jubileuszowa, 30. edycja Dni Bachowskich, 22 marca Katedra Skrzypiec i Altówki zaprasza na koncert monograficzny, podczas którego studenci oraz wykładowcy AMKP wykonają komplet sześciu „Sonat na altówkę i wiolonczelę" op. 27 Antonio Bartolomeo Bruniego (1757-1821), francuskiego kompozytora o włoskich korzeniach. ●

Koncert Orkiestry Dętej Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie odbędzie się 28 marca o godz. 18 w Muzeum Lotnictwa Polskiego (al. Jana Pawła II 39). Szczegółowy program koncertów jest dostępny na stronie amuz.krakow.pl. Wstęp wolny.

REKLAMA Kraków/34423068

J. DE MEIJ Symfonia nr 1:
The Lord *of the* Rings

AKADEMIA MUZYCZNA IM. KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO W KRAKOWIE

J. CURNOW *Bridge of the Gods*
C. FIELDS *Fantasy for Piano and Winds*

KAROLINA KRUPA *fortepian*
ORKIESTRA DĘTA AMKP
JAROSŁAW IGNASZAK *dyrygent*

28.03.2026
18:00
MUZEUM LOTNICTWA POLSKIEGO

1KR

eprasa.pl c836ae6614

wyborcza

WROCŁAW TYGODNIK

Piątek, 13 marca 2026 | Redaktor prowadzący **Leszek Frelich**

wroclaw.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: wroclaw@wyborcza.pl

FOT. JAN STECHURA

Dr Dorota Wiśniewska

Wolałam zapłacić MPK niż Meta

▶ 4-5

Program SAFE

Jelcz czeka na pieniądze

– Najważniejszy jest czas. Czy dostaniemy środki z tego, czy innego źródła, to oczywiście też ma znaczenie, ale one są potrzebne już dzisiaj. SAFE pozwoli nam przyspieszyć i to nas bardzo cieszy – mówi Mariusz Ptak, prezes zarządu Jelcza. Za około cztery lata Jelcz dzięki zastrzykowi pieniędzy może produkować nawet 1000 pojazdów rocznie. Już są chętni zza granicy – Grecja planuje właśnie zakup tysiąca samochodów.

▶ 7

Sprawa śmierci aktorki

Policja prowadzi kontrolę

Jak ustaliła „Wyborcza" Opla Corsę zaginionej Magdaleny Majtyki znaleziono na skraju lasu w zeszły czwartek przed południem, ale jego okolice policja przeszukała dopiero po ponad dobie. Zapytaliśmy policję, z czego wynikało to opóźnienie. Podkom. Aleksandra Freus przekazała, że sprawa została przekazana do zbadania do komórki kontrolnej policji. Gdy ta ukończy prace, możliwa będzie odpowiedź na to pytanie.

▶ 3

Przewodniku „Gault & Millau"

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Czapki dla restauracji

Po sześciu latach przerwy ukazała się polska edycja przewodnika „Gault & Millau". Znalazło się w nim szesnaście restauracji z Wrocławia. W większości to lokale ze znanymi szefami kuchni i z nietuzinkowym menu. Zjemy w nich m.in. tatara ze strusia, kraby, pieczony szpik i zupę z raków. Trzema czapkami nagrodzono dwie restauracje z Wrocławia. To Między Mostami i Most. W obu szefem kuchni jest Łukasz Budzik.

▶ 12

eprasa.pl c836ae6614

Monika Wielichowska dostała baty w Wałbrzychu

Działacze nie wybaczyli ataku na Romana Szełemeja

Monika Wielichowska w Wałbrzychu uzyskała słaby wynik i przegrała z Michałem Jarosem w wyborach w KO. Działacze nie wybaczyli jej wpisu dotyczącego prezydenta Romana Szełemeja.

Agnieszka Dobkiewicz

Znamy już oficjalne wyniki wyborów w Koalicji Obywatelskiej na Dolnym Śląsku. Monika Wielichowska, posłanka z regionu wałbrzyskiego i wicemarszałkini sejmu, która przegrała z posłem z Wrocławia i ministrem zaledwie sześcioma głosami, zapowiedziała odwołanie.

W ciągu kilku dni rozstrzygnie się, czy było ono zasadne i będzie oznaczać powtórkę wyborów, czy to jednak Jaros będzie ponownie szefem regionalnych struktur na Dolnym Śląsku. Wielichowska bardzo późno zgłosiła swój start w wyborach, więc jej kampania była krótka, ale bardzo intensywna.

– Michał Jaros nie jest lubiany przez Donalda Tuska – mówi nam jeden z dolnośląskich działaczy KO. – Dlatego znalazł sposób na odsunięcie go od władzy w regionie. Żył w przekonaniu, że Monika ma taką pozycję na Dolnym Śląsku, że go zmiecie. Okazało się jednak, że jest inaczej.

Nie pomogło nawet przesunięcie do Opola w wyborach sejmowych lidera listy Tomasza Siemoniaka. Dzięki temu Wielichowska, pierwsza na liście, zdobyła wówczas rekordowy wynik w okręgu: 52 tysiące głosów.

– Monika pozycję liderki, nie mogąc zbudować jej tutaj, na miejscu, postanowiła sobie wywalczyć w Warszawie i zbliżyła się do Donalda Tuska. Została zauważona, w końcu miała realnie coś do powiedzenia – mówi kolejny działacz KO. – Okazało się jednak, że została tutaj sprowadzona do parteru. Wierzę, że się pozbiera i zawalczy jeszcze raz.

CO SIĘ STAŁO W WAŁBRZYCHU?

Monika Wielichowska była pewna zwycięstwa 8 marca. Na własnych śmieciach odniosła niekwestionowany sukces. Wystarczy wymienić; w swoim mateczniku – Kłodzku dostała 45 głosów, a Michał Jaros 14, w Ząbkowicach – ona 14, on – 1, w Dzierżoniowie – ona 16, on 11. Nawet w Świdnicy, gdzie Jarosa mocno popierano, wygrała stosunkiem 24:20.

Wyłamał się tylko największy okręg wyborczy, czyli Wałbrzych. Tutaj Michał Jaros dostał 168 głosów, a Monika Wielichowska – 68.

– To nie jest zaskoczenie – mówi nam senatorka Agnieszka Kołacz-Leszczyńska, która w wyborach mocno wsparła marszałkinię. – Wiedzieliśmy, jak zagłosują członkowie w Wałbrzychu. Stawialiśmy od początku na to, że będzie tutaj 30 do 70 dla Michała Jarosa. On wykonał dużą pracę, zwłaszcza w jednym z kół i ludzie do końca deklarowali poparcie dla niego.

Kołacz-Leszczyńska wyszła jednak zwycięsko ze starcia z kontrkandydatem popieranym przez Jarosa. To radny sejmiku Piotr Kraczkowski, który po śmierci posłanki Katarzyny Mrzygłockiej, dotychczasowej szefowej KO w Wałbrzychu, jako wiceprzewodniczący z automatu objął jej funkcję.

– Katarzyna Mrzygłocka wykonywała naprawdę sporą pracę jako przewodnicząca, Platforma żyła – mówi jeden z działaczy wałbrzyskiej KO. – Gdy nastał Piotr Kraczkowski, to się zmieniło. Nie jest też tajemnicą, że popierał Michała Jarosa i na dodatek jest w konflikcie z prezydentem Romanem Szełemejem, więc to wszystko nie budowało dobrej atmosfery. Brakowało energii, jakiegoś działania wspólnego i Agnieszka obiecała to zmienić. Dlatego głosy w Wałbrzychu poszły na nią.

NIEELEGANCKI WPIS NA FACEBOOKU

Dlaczego jednak wałbrzyscy działacze nie poparli Moniki Wielichowskiej, której Kołacz-Leszczyńska pomagała w kampanii?

– To za Romana Szełemeja – słyszymy. – Kilka miesięcy po wyborach parlamentarnych, w czerwcu 2024 roku oni się spotkali. Wtedy Monika pozwoliła sobie na coś, co w polityce jest jednak niezbyt akceptowalne. Zresztą widać, jak walczy z tym teraz nawet Kaczyński w PiS.

• **Monika Wielichowska i Michał Jaros walczyli o przewodnictwo w Platformie Obywatelskiej**

FOT. MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE MONIKI WIELICHOWSKIEJ

Wicemarszałkini napisała w mediach społecznościowych, oczywiście nie podając nazwiska, że prezydent Wałbrzycha to „naprawdę zły człowiek".

– To było zwyczajnie nieeleganckie i jakieś takie nieprzystające do wagi jej funkcji. W Wałbrzychu wiele osób tego nie kupiło, choć nie ma tu wielkiej miłości także do Jarosa. Jednak ludzie wiedzą, jak wiele Szełemej zrobił dla Wałbrzycha i ciągle o tym pamiętają – ocenia członek KO.

Niedługo później Wielichowska miała zablokować człowieka Szełemeja na prezesa Koksowni Victoria, jednego z najważniejszych zakładów w regionie. Posadę dostał działacz z powiatu świdnickiego. Politycy KO z Wałbrzycha przypominają, że gdy po powodzi okazało się, iż wojewoda dolnośląski Maciej Awieżeń, popierany przez Wielichowską, sobie nie radzi, stanowisko zaproponowano najpierw Szełemejowi, który odmówił, a później wskazanej przez niego Annie Żabskiej, byłej prezesce Zamku Książ.

Szełemej w wyborach na przewodniczącego dolnośląskiej Platformy udziału nie wziął. Miał wystartować Jerzy Pokój, przewodniczący sejmiku, który szans z Jarosem nie miał. Tu właśnie miała nastąpić interwencja Donalda Tuska i Pokój swoje poparcie przekazał wicemarszałkini Wielichowskiej.

Ona sama zaprzeczała w rozmowie z „Wyborczą", że za jej startem stał premier.

ZAMIESZANIE W KŁODZKU

O ile jednak Wałbrzych zaskoczeniem dla Wielichowskiej nie był, o tyle liczyła na więcej głosów w Polkowicach czy Zgorzelcu. Straciła też mocno w macierzystym Kłodzku. Te 14 głosów, które poszły tu na Jarosa i które być może dały mu zwycięstwo, to efekt wydarzeń, do których doszło w powiecie kłodzkim w styczniu.

Platforma postanowiła odwołać wtedy swą starostę Małgorzatę Jędrzejewską-Skrzypczak. Pretekstem stała się sytuacja popowodziowa.

– Małgosia dowiedziała się o próbie odwołania przypadkiem, gdy już zbierano głosy w tej sprawie – mówi nam jeden z działaczy. – Była wstrząśnięta. Do tej pory miała nad sobą parasol wicemarszałkini. Zastąpiła na funkcji starostę Awieżenia, a teraz on dostał polecenie pozbycia się jej i to w tak nieelegancki sposób.

Ostatecznie próba odwołania się nie powiodła. Sama starosta mówiła publicznie o zamachu, partyjniactwie, kaprysach polityków i politycznych baronach.

– Kto wie, czy gdyby sytuacja w Kłodzku nie potoczyła się inaczej, to te głosy właśnie nie dałyby Monice zwycięstwa. Zwłaszcza że przecież zabrakło ich zaledwie sześć – ocenia działacz.

BĘDZIE KOMISARZ?

A co jeśli odwołanie Wielichowskiej nic nie da i wynik będzie utrzymany? Większość działaczy komentując sytuację, ucieka bezpiecznie w ogólniki.

– Cieszę się z wygranej Michała, ubolewam z przegranej Moniki – mówi poseł Robert Jagła, jedyny kandydat na przewodniczącego powiatu świdnickiego, za którym głosy oddało 45 osób: i tych, którzy poparli ministra, i tych, którzy poparli wicemarszałkinię. Jagła dodaje też, że wybory pokazały, że są rzeczy, które ludziom ze struktur się nie podobają i Jaros musi je jako przewodniczący przepracować.

– To są wewnętrzne wybory – mówi Marcin Orzeszek, przewodniczący PO w Ząbkowicach Śląskich, który popierał Monikę Wielichowską. – Dalej jesteśmy w tej samej strukturze i będziemy razem pracowali w tym obszarze, w którym pracujemy. Wszyscy szanujemy ten wybór.

– Pytanie, czy Donald Tusk też zaakceptuje nowego-starego przewodniczącego, czy przypadkiem nie wykorzysta tej sytuacji do wprowadzenia komisarza do dolnośląskich struktur – zastanawia się jeden z członków KO. – Lepszej okazji nie będzie miał. Bo w tej chwili ma na głowie nowy konflikt na Dolnym Śląsku, nikomu niepotrzebny.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34425189

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy,
że 10 marca 2026 roku w wieku 84 lat
odeszła nasza ukochana Mama, Babcia i Teściowa

ŚP

Aleksandra Kochutek

Sędzia Sądu Okręgowego we Wrocławiu w stanie spoczynku

Ceremonia pogrzebowa rozpocznie się 14 marca 2026 roku o godzinie 10.00
w Kaplicy na Cmentarzu Grabiszyńskim we Wrocławiu

Córka Anna Kuczyńska z Rodziną

OGŁOSZENIE PŁATNE Wrocław/34416497

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34425224

1 WR

eprasa.pl c836ae6614

Śledztwo w sprawa śmierci aktorki Magdaleny Majtyki

Dlaczego policja z opóźnieniem przeszukała miejsce znalezienia auta

Jak ustaliła „Wyborcza" Opla Corsę zaginionej Magdaleny Majtyki znaleziono na skraju lasu w zeszły czwartek przed południem, ale jego okolice policja przeszukała dopiero po ponad dobie.

Ewa Wilczyńska

W czwartek, 5 marca o godz. 14 rodzina Magdaleny Majtyki oficjalnie zgłosiła jej zaginięcie. Podała informację dotyczące auta, którym najprawdopodobniej się poruszała (granatowy Opel Corsa), a także, w co była ubrana.

Aktorka ostatni raz była widziana w środę 4 marca. Rano wyszła z domu przy ul. Iwaszkiewicza we Wrocławiu na umówioną wizytę u stomatologa, później jechała na zdjęcia na planie w ATM. Po godz. 16 poinformowała rodzinę, że spotkała koleżankę z liceum i pojedzie do niej do Sulikowa, możliwe, że zostanie na noc.

Ok. godz. 21.30 jej telefon logował się jeszcze na ul. Karkonoskiej we Wrocławiu.

„Niezwłoczne" działania policji ws. zaginionej aktorki Magdaleny Majtyki

Tymczasem już kilka godzin wcześniej, bo o godz. 11 w czwartek, mieszkaniec Biskupic Oławskich zauważył taki samochód w lesie. Był uszkodzony, a połamane obok niego drzewa wskazywały na wypadek. Wezwał policję, która przyjechała na miejsce.

„Pojazd był zamknięty, pozostawiony poza drogą publiczną i nie stwarzał zagrożenia dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Mając na uwadze obowiązujące w tego typu przypadkach standardy działań, funkcjonariusze sporządzili z tych ustaleń stosowną dokumentację i przekazali dyżurnemu jednostki. Wykonano także sprawdzenia w policyjnych systemach informatycznych i pojazd nie figurował jako skradziony" – poinformowała w oficjalnym komunikacie Komenda Powiatowa Policji w Oławie.

Zaznaczyła także, że wtedy nie było jeszcze informacji o zaginięciu. I dodała, że funkcjonariusze otrzymali ją trzy godziny później, a wtedy – według oświadczenia – „od razu przystąpili

• **Samochód Magdy Majtyki**

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

do działań poszukiwawczych, które prowadzone były wieloobszarowo".

Podkreślono również, że „gdy Komenda Powiatowa Policji w Oławie otrzymała informacje, że poszukiwana przez wrocławskich funkcjonariuszy kobieta mogła przebywać w rejonie Biskupic Oławskich, policjanci niezwłocznie pojechali w rejon, gdzie sprawdzany był pojazd i rozpoczęli tam sprawdzenia pobliskiego terenu".

Tyle że sprawdzanie lasu, na którego skraju znajdowało się auto, rozpoczęto dopiero w piątek w godzinach popołudniowych.

Zapytaliśmy policję, z czego wynikało to opóźnienie. Podkom. Aleksandra Freus przekazała, że sprawa została przekazana do zbadania do komórki kontrolnej policji. Gdy ta ukończy prace, możliwa będzie odpowiedź na to pytanie.

Jak wynika z informacji „Wyborczej" jeszcze tego dnia rano służby poszukiwały samochodu i jego właścicielki w innej miejscowości. Zresztą sama policja podała oficjalną informację, że udało się znaleźć auto dopiero w piątek ok. godz. 14. Było zamknięte, więc funkcjonariusze musieli wybić szybę, by dostać się do środka. Nie stwierdzono w nim śladów krwi.

Śledztwo ws. śmierci Magdaleny Majtyki

Wtedy na miejsce faktycznie zostały wezwane wszystkie służby, a także psy tropiące. Obszar poszukiwań podzielono na sekcje. Niedługo później, w sekcji pierwszej, odnaleziono ciało Magdaleny Majtyki. Znajdowało się ono 180 metrów od samochodu, na skraju lasu. Nie było zakryte liśćmi czy gałęziami, które utrudniałyby jego odnalezienie. Kilkadziesiąt metrów od auta odkryto także jej telefon komórkowy. Był wyłączony. Jak wynika z nieoficjalnych informacji „Wyborczej" aktorka miała na sobie te same ubrania, w których w środę rano wyszła z domu.

Prokuratura Rejonowa w Oławie wszczęła śledztwo. Wstępnie nie stwierdzono udziału osób trzecich z zastrzeżeniem, że kluczowa będzie sekcja zwłok. Ciało zostało przewiezione do Zakładu Medycyny Sądowej we Wrocławiu, w poniedziałek biegli przeprowadzili sekcję zwłok.

Sekcja zwłok aktorki Magdaleny Majtyki

Rzecznik prokuratury Damian Pownuk poinformował o wstępnych ustaleniach. Biegli nie stwierdzili obrażeń ciała, które wyjaśniałyby zgon. Konieczne są dalsze badania toksykologiczne i histopatologiczne. Na wyniki trzeba będzie czekać ok. dwa miesiące.

W trakcie sekcji nie stwierdzono także dokładnego czasu śmierci Magdaleny Majtyki.

Jak dodał prok. Damian Pownuk na razie nic nie wskazuje na udział osób trzecich. Ze względu na dobro śledztwa odmówił odpowiedzi dotyczących czynności prowadzonych przez śledczych.

REKLAMA

Wrocław/34423861

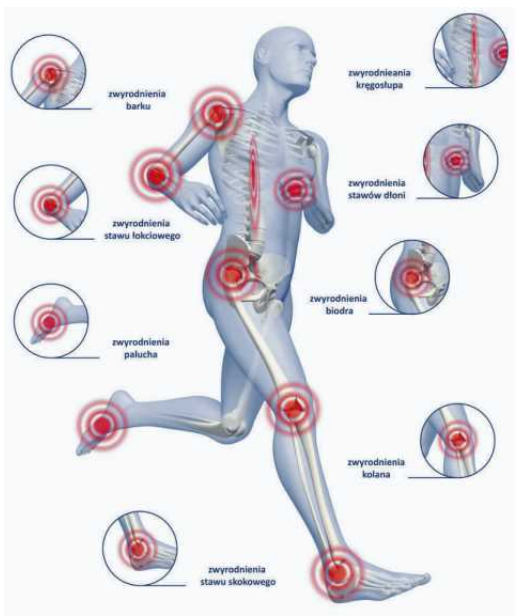

FENOMEN OSOCZA i FIBRYNY

Jedyne przyczynowe leczenie bólu - REGENERACJA KRĘGOSŁUPA, STAWÓW, MIĘŚNI I TKANEK

Dr Jawny System® Centrum Terapii Kręgosłupa

Jesteśmy w Centrum Terapii Kręgosłupa (SPONDLO-CLINIC group) prowadzone przez dra Jarosława Jawnego- (uznany ekspert w dziedzinie spondyliatrii i znany terapeuta manualny) – który pracuje ponad 30 lat z tkanką łączną a jego zespół to uznani specjaliści w swoich dziedzinach. **Centrum słynie z nowoczesnych i skutecznych metod leczenia kręgosłupa, stawów i mięśni.**

Z jakimi schorzeniami najczęściej trafiają do nas pacjenci?
Z bólami i uszkodzeniami kręgosłupa, kolana, biodra czy też barku (cały aparat ruchu) – uszkodzenie po urazie, przeciążenie, wiek i zwyrodnienie. Tam gdzie inni lekarze nie potrafili pomóc lub chcieli tylko operować. A **dysfunkcje i ból należy leczyć zawsze** i za wszelką cenę. Im wcześniej podejmiemy leczenie tym szybciej i taniej dojdziemy do zdrowia.

Co to jest proloterapia?
Proloterapia to najnowocześniejsza na świecie metoda leczenia i regeneracji kręgosłupa, więzadeł, stawów i mięśni. Podajemy preparat w miejsce uszkodzenia i w punkty sterujące. Likwidujemy ból poprzez **naprawę uszkodzonej** tkanki. Dużą skuteczność osiąga się podając gotowy **kolagen MD. PRP to osocze bogato-płytkowe a i-PRF to fibryna** które uzyskuje się po odwirowaniu z krwi własnej pacjenta. **PRP** to skoncentrowana objętość **płytek krwi** i **czynników wzrostu stymulujące** przebudowę naprawczą. **I-PRF** to najwyższe osiągnięcie medycyny regeneracyjnej, jest świetnie **usieciowana (struktura 3D) i zawiera dodatkowo znaczną ilość komórek macierzystych** (nazywana **jest osoczem III generacji**). Z HBOT (**komora tlenowa** hyperbayczna) działa rewelacyjnie. **Odrasta zwykła, zdrowa tkanka.**

Metody u nas stosowane są uznawane za najlepsze na całym świecie
Dodatkowo aby przyspieszyć proces regeneracji stosujemy proloterapię, terapię manualną, igło-terapię, masaże, trening indywidualny kręgosłupa, kinezyterapię, dietę, ale też fizykoterapię - najnowsze technologie XXI wieku. Dzięki temu uzyskujemy **najwyższą skuteczność.**

Czemu kolagen jest aż tak ważny?
Kolagen a szczególnie fibrynogen jest odpowiedzialny za to, że nasze tkanki są elastyczne i mocne. Jego brak sprzyja uszkodzeniom wielu struktur (kolana, biodra, ale też dyskopatie czy przepukliny).

Czy starszym ludziom można pomóc?
Tak, dostarczamy kolagen w ten sposób, żeby w uszkodzonym miejscu następowała regeneracja. Do **pobudzenia regeneracji** należy podać **czynniki wzrostu(PRP), komórki macierzyste, tlen** i zapewnić nowoczesną rehabilitację. **Zaczynają być sprawni i bez bólu.**

A co z ludźmi po wypadkach lub urazach sportowych?
Ważne jest prawidłowe i szybkie rozpoczęcie leczenia. Zastosowanie **proloterapii z kolagenem, PRP lub i-PRF i właściwej rehabilitacji oraz fizykoterapii na najnowocześniejszym sprzęcie** znacznie skraca czas leczenia i całkowitego wyzdrowienia. Tutaj **HBOT** (hyperbaria tlenowa) czyni wręcz cuda. Mówimy o prawdziwej **rewolucji w regeneracji. Uważa się, że leczenie PRP, i-PRF i kolagenem jest lepsze od innych metod.** Około **90% ludzi po leczeniu u nas** funkcjonuje bez bólu. Nawet u pacjentów ze skierowaniem na operację mamy podobne wyniki.

Czy warto polecić leczenie tlenem pod ciśnieniem (HBOT)?
Tak. Leczenie **tlenem pod wyższym ciśnieniem** to nie moda ale **nowoczesna i bardzo skuteczna** metoda wspomagania terapii w bardzo wielu schorzeniach. Także **znacznie skraca czas leczenia i regeneracji**. Po kilku zabiegach w komorze tlenowej poziom **komórek macierzystych** zwiększa się nawet **7-8 krotnie**. To także skuteczna profilaktyka (**idealna w czasach COVID-19**) oraz najdoskonalszy **doping sportowy i intelektualny**.
Do naszej oferty wprowadziliśmy również INHALACJE WODOROWE, do których stosujemy jedno z najbardziej wydajnych i technologicznie zaawansowanych urządzeń na rynku (HIM-19). Inhalacje te stanowią uzupełnienie prowadzonej terapii - zwiększają odporność organizmu, działają antyoksydacyjnie oraz wspomagająco przy leczeniu wielu chorób (cukrzyca, nadciśnienie, astma, reumatyzm, alergie) oraz stanów zapalnych mięśni i uszkodzeń tkanek miękkich.

WARTO WIEDZIEĆ: Schorzenia, w leczeniu których się specjalizujemy to:
bóle kręgosłupa, dyskopatie (przepukliny), rwa kulszowa, bóle i zawroty głowy, migreny, bóle kończyn, barku, bóle kolan i bioder, łokieć tenisisty, wady postawy i skoliozy, bóle menstruacyjne, nerwobóle oraz wszelkie urazy sportowe i po wypadkach komunikacyjnych. Nasze metody (przy współpracy ze specjalistą stomatologii) są bardzo skuteczne przy **regeneracji stawu skroniowo-żuchwowego oraz przy leczeniu BRUKSIZMU (o ile wiadomo jesteśmy pierwsi)**
Dr Jarosław Jawny prowadzi szkolenia z praktycznego stosowania osocza i fibryny dla lekarzy z całej Polski propagując nowe metody.

ZAPRASZAMY
DO CENTRUM TERAPII KRĘGOSŁUPA,
Wrocław, ul. Wyszyńskiego 116/2,
tel. 71 726-11-71, 503-183-095,
www.ctkregoslupa.pl

1 WR

eprasa.pl c836ae6614

Dawne arystokratki jak dzisiejsze influencerki

Miały swoje sposoby na robienie zasięgów i kariery

Kariera dla męża oznaczała również awans społeczny dla kobiety. Angażowała się więc w jej rozwój. Pisała listy, prowadziła dom otwarty. Tak budowała swoją reputację, popularność i kontakty. W sumie podobnie jak influencerki budują zasięgi na Facebooku

ROZMOWA Z
DR DOROTĄ WIŚNIEWSKĄ
z Uniwersytetu Wrocławskiego

MAGDA NOGAJ: Przez cały marzec w tramwajach MPK Wrocław popularyzujecie historie kobiet. Na siedzeniach są plakaty z kodami QR odsyłającymi do strony internetowej, gdzie można o nich poczytać. To opowieści o szlachciankach sprzed nawet 200 lat. Co w nich może być interesującego dla współczesnych pasażerów?

DR DOROTA WIŚNIEWSKA: – Zdaję sobie sprawę, że większość osób preferuje nowszą historię. Jednak zajmuję się kobietami w nowożytności i bardzo chciałam wyjść do ludzi ze swoimi badaniami. Złożyłam wniosek grantowy do Narodowego Centrum Nauki, w którym zaplanowałam upowszechnienie wyników we współpracy z partnerem komercyjnym, czyli wrocławskim MPK. Wspólnie z zespołem studencko-doktoranckim: Karoliną Cholewą, Wiktorią Goll, Zofią Manijak i Dawidem Maciejczukiem przeprowadziliśmy ankietę wśród potencjalnych pasażerów i pasażerek, aby dowiedzieć się, czym moglibyśmy ich zainteresować.

Okazało się, że najbardziej ciekawi ich życie codzienne kobiet, ich uczestnictwo w polityce i życiu publicznym, ich sprawczość, prawa, samorealizacja, edukacja, ale też świat wewnętrzny i światopogląd. Daliśmy wrocławianom zadanie, żeby zapytali o coś wyobrażoną szlachciankę. Pytali: „Czy jesteś szczęśliwa? Co cię interesuje i jak wygląda twój dzień? Czy chciałabyś innego życia niż to, które narzuciło ci społeczeństwo?”. Swoje doświadczenia i potrzeby emocjonalne przekładali na przeszłość. To było bardzo ciekawe.

Uwzględniliśmy wnioski płynące z ankiety, ale też pokazaliśmy doświadczenia, które mogą być uniwersalne. Gdy rozmawiamy o współczesności, często emocje zabijają dyskusję. Natomiast gdy mówimy o czymś z perspektywy czasu, łatwiej jest trzymać się faktów. Karolina Cholewa w „Jakimi kobietami interesuje się historia?” odwołuje się do wymownego wykresu, który pokazuje, ile haseł w „Polskim Słowniku Biograficznym” dotyczy kobiet, a ile mężczyzn. Liczba tych pierwszych szoruje po dnie. Choć sytuacja zmieniła się od 200 lat na korzyść większej obecności kobiet w przestrzeni publicznej, ich liczba pozostaje znacznie mniejsza niż liczba mężczyzn. To wynik dziedziczenia myślenia patriarchalnego i sztywnego podziału ról społecznych.

Respondenci i respondentki naszej ankiety często wskazywali na ślady wykluczeń strukturalnych. Zapytaliśmy ich, jak interpretują nagrobki z XIX wieku. Są tam umieszczone rozbudowane inskrypcje na temat mężczyzn i tego, jaką rolę pełnili w życiu publicznym. Kobieta była natomiast definiowana w odniesieniu do mężczyzny, pojawiała się jako matka lub żona urzędnika czy obywatela. Wrocławianie stwierdzali, że współcześnie kobiety w największym stopniu deprecjonowane są w polityce.

Co panią zainteresowało w historiach tych kobiet?

– W zasadzie to samo, na co wskazywali nasi ankietowani i ankietowane, czyli świat wewnętrzny kobiet i ich perspektywa. Wzbudza zainteresowanie, ponieważ w dużej mierze była wykluczana z narracji historycznej. Kierowała mną ciekawość poznawcza, żeby szukać tego, o czym historia milczy w pewnym sensie. Na początku swojej drogi pracowałam z dokumentami dyplomatycznymi z XVIII wieku. Przy okazji niespodziewanie zauważyłam w nich wzmianki o kobietach. Co prawda informacje pojawiały się sporadycznie, ale po przeszukaniu dokumentów z kilku lat udało się zebrać zbiór danych, które wiele mówiły o tym, kim te kobiety były, co robiły, jak funkcjonowały w przestrzeni męskiej, jak były przez mężczyzn postrzegane.

Na początku intrygowało mnie, w jaki sposób kobieta mogła przekroczyć granice tego, co jest dla niej teoretycznie niedostępne. Potem uzmysłowiłam sobie, że wcale nie powinna mnie dziwić wyjątkowość ich działań, ponieważ kobiety te stanowiły część grupy uprzywilejowanej. Historia długo marginalizowała perspektywę kobiecą, dlatego może nas zaskakiwać rozpolitykowanie szlachcianek. Jednak gdy zdamy sobie sprawę, że funkcjonowały nie tylko w patriarchalnym, ale i feudalnym świecie, nabiera ono sensu. Aktywizowały się w sferze publicznej, ponieważ ich męscy bliscy to robili i im to umożliwiali. Potrzebowali ich wsparcia do uprawiania polityki. Na naszej stronie można przeczytać artykuł o tym, jak portret utrwalał oczekiwania społeczne wobec kobiet. Na obrazie ze zbiorów Muzeum Narodowego we Wrocławiu Izabela Branicka pozuje z książką, w której widnieje wizerunek jej ojca – autora awansu społecznego rodziny. W ten sposób Branicka składa mu hołd i dowartościowuje siebie: czuje się dumna z przynależności do jednego z najznamienitszych rodów Rzeczypospolitej.

Ale myśli pani, że rzeczywiście zgadzała się z przypisaną jej rolą, czy po prostu malarz był mężczyzną i namalował ją tak, jak chcieli kobiety widzieć mężczyźni?

– Miała wpływ na to, jak ją sportretował, a zrobił to w zgodzie z obowiązującym kanonem. To nam sugeruje, że w dużym stopniu szlachcianki chciały wpisywać się w normy. Zresztą miałyby wiele do stracenia, gdyby tego nie robiły. Działania na przekór konwencjom na dobrą sprawę zdusiłyby sprawczość, którą dzięki swojemu położeniu posiadały. Innym przykładem może być częste powtarzanie przez kobiety, że polityka w ogóle ich nie interesuje i się na niej nie znają. To w teorii, a w praktyce potrafiły być rozpolitykowane bardziej niż niektórzy mężczyźni. W pewnym sensie stosowały przykrywkę, by i tak robić swoje.

Popularność była związana z reputacją. Dbanie o nią było niezmiernie istotne. Bycie dobrą matką, żoną i tak dalej pomagało. Nie twierdzę, że nie było kobiet, powiedzmy, skandalistek. Jednak nasze badania jasno pokazują, że panie w większości były przykładnymi żonami

DR DOROTA WIŚNIEWSKA

Kobiecymi sposobami próbowały zmieniać rzeczywistość?

– Dobrze to pani ujęła. Można powiedzieć, że grały w grę, w którą zostały wciągnięte i wykorzystywały jej reguły na swoją korzyść. Jeżeli chciały robić coś nietypowego dla tego, co im było przypisane, działały na swój sposób w ramach zaakceptowanych norm.

Na stronie waszego projektu piszecie, że akcja w tramwajach to ma być taka podróż w czasie, która służy refleksji. Jakiej?

– Pasażerowie i pasażerki, którzy będą czytać nasze teksty, poprzez odniesienie do tego, co jest im znane, mają szansę dostrzec, że pewne rzeczy w historii są stałe, a inne ulegają zmianie. Przykładowo po rozbiorach Polski najpierw kobiety zaczęły przyjmować rolę matek Spartanek, a następnie matek obywatelek, gotowych wysyłać synów na pole bitwy. Z jednej strony okoliczności wciąż mają wpływ na to, w jaki sposób w ogólnym wyobrażeniu postrzegamy swoje zadania w różnych sytuacjach, jednak nie są to aż tak sztywne ramy. W artykule, który opowiada o tym, co powinna wiedzieć szlachcianka przed wyjściem za mąż na podstawie poradników matek dla córek, czytamy o radach, których dzisiejsza matka nigdy by swojej córce nie udzieliła: podlegasz mężczyźnie, masz być uległa.

Piszecie o tym, by pokazać, jak zmienił się świat i poprawiła sytuacja kobiet?

– Tak, ale równocześnie dążyliśmy do tego, aby pokazać, że zmiany zachodziły i zachodzą powoli, przy czym nie chcieliśmy

eprasa.pl c836ae6614

narzucać wniosków, ani wprowadzać wartościowania. Dla jednych tempo zmian będzie zbyt wolne, część doceni to, co już zostało zrobione. Natomiast inni poczują nostalgię za czasami, w których dominował tradycyjny model rodziny ze z góry przypisanymi mężczyźnie i kobiecie rolami.

Jedna partia szczególnie znów chciałaby widzieć kobietę jako panią domu.

– Tak, i kobiety wcale nie stanowią marginesu wśród zwolenników konserwatywnej wizji świata. Same funkcjonowały w takim środowisku, mają swoje przyzwyczajenia, wpojone schematy zachowań. Niektóre mogą się też czuć pogubione we współczesnych oczekiwaniach, tj. dążenia do niezależności, stawiania na swoim, multitaskingu itd. Nie wszystkim kobietom musi to pasować. Poradniki matek, o których wspominałam, zapewne i dla nich byłyby anachroniczne, ale zachowania kobiet niezależnych, wyemancypowanych mogą być dla nich równie obce.

Naszym celem było pokazanie, że nabranie dystansu czasowego może pomagać dyskutować o współczesności. Nie trzeba dawać ludziom prostych odpowiedzi, ale można ich skłaniać do pewnych refleksji. Historia kobiet jest jednym przykładem, ale innym może być historia homoseksualizmu, o którym dużo łatwiej jest rozmawiać, jeżeli umieścimy go w realiach starożytnych. Było to tak dawno temu, że ludzie po prostu zapominają o tym, że rozpatrują temat dotyczący rzeczywistości, w której żyją. Wówczas w większym stopniu są skłonni do przyjmowania racjonalnej postawy wobec problemów, dylematów. Szybciej są w stanie zaakceptować, że ludzie mogą być różni, mieć wiele perspektyw.

Dziś wystarczy być influencerką, mieć konto na Instagramie czy TikToku, duże zasięgi i już cię podziwiają. Jak kiedyś kobiety robiły kariery?

– Popularność była związana z reputacją. Dbanie o nią było niezmiernie istotne. Bycie dobrą matką, żoną i tak dalej pomagało. Nie twierdzę, że nie było kobiet, powiedzmy, skandalistek. Jednak nasze badania jasno pokazują, że panie w większości były przykładnymi żonami.

Kariera dla męża oznaczała również podwyższenie statusu społecznego dla kobiety. Zależało jej, by on jak najszybciej zdobył jakiś awans, np. na wojewodę. Automatycznie stawał się wtedy senatorem i pełnił tę funkcję do końca życia. Kobieta mogła mu w tym pomóc poprzez rozbudowywanie sieci kontaktów, czyli w sumie podobnie jak influencerki budują zasięgi na Facebooku.

Dodatkowo arystokratki miały wielu korespondentów, prowadziły tzw. domy otwarte, czyli słynne salony. W ten sposób budowały swoją reputację, popularność i kontakty. Powiedziałabym, że realizowały podobne potrzeby jak ludzie współcześnie, tylko innymi metodami i w innym kontekście.

Tak jak my wrzucamy posty, tak szlachcianki budowały zasięgi, pisząc listy?

– Między innymi. Zimy spędzały głównie w Warszawie, a latem jeździły do swoich rezydencji na prowincji. Traciły wtedy kontakt ze swoim kręgiem znajomych. Musiały więc go jakoś podtrzymywać. Służyły temu właśnie listy. W ten sposób zabijały również nudę. W Warszawie obieg informacji był dość intensywny. Domy magnatów i magnatek stały jeden obok drugiego, głównie w pobliżu Zamku Królewskiego i Ogrodu Saskiego. Po wyjeździe trzeba było sobie radzić inaczej. Obok zjazdów we dworach, wymiana korespondencji okazywała się kluczowa.

Dziś takiej wymianie służą media społecznościowe. Publikujemy tam np. wyidealizowane zdjęcia. 200 lat temu ich odpowiednikiem były portrety? Wasz projekt ilustrują podobizny upozowanych, wystrojonych szlachcianek.

– Tak, to był element kreowania wizerunku, na szerszą lub mniejszą skalę, w zależności od tego, gdzie portret był eksponowany. Były takie, które wisiały na ścianie buduaru czy sypialni, jak np. ten Izabeli Branickiej. Świadczy o tym jej ubiór. Choć może nam się wydawać inaczej, w rzeczywistości patrzymy na suknię poranną, mniej formalną. Z kolei Izabela Lubomirska, sportretowana zaraz po zawarciu małżeństwa, w niebieskiej sukni, jest bardziej majestatyczna. Ten obraz był już przeznaczony do odbioru dla większej grupy ludzi.

Wizerunki ówczesnych kobiet zdradzają coś na temat ich codzienności?

– Wiele mówią o tym, że ich świat był bardziej zamknięty w porównaniu do naszego. Nie mogły sobie pozwolić na tak dużą dozę indywidualności. Zwłaszcza szlachcianki podążały za kanonem, który akceptowały. Nie było tutaj miejsca na bunt.

Dzisiaj trudno się przebić z wartościowymi treściami do opinii publicznej. Skąd pomysł na współpracę z MPK?

– Stwierdziłam, że w sieci nie mamy szans. Nawet jeśli utworzymy stronę internetową i social media, zasięg będzie minimalny. Musielibyśmy zapłacić niekoniecznie akurat tym, którym byśmy chcieli, żeby w krótkim czasie znaleźć się wysoko w wynikach wyszukiwania. Zapewne trafilibyśmy do osób zainteresowanych historią od dawna, a zależało nam, żeby przyciągnąć również te, których historia w formie, którą znają ze szkoły, nie pociąga. Zamiast płacić korporacjom technologicznym, zdecydowaliśmy się zapłacić MPK. Można oczywiście wejść w reguły gry, które panują na rynku. Jednak z drugiej strony można poszukać przestrzeni, która umożliwi obecność w internecie przy wykorzystaniu metod bardziej tradycyjnych. Znaleźć miejsce, gdzie ludzie i tak skrolują, np. jadąc do pracy, z pracy, do szkoły. ●

• **Kampania Uniwersytetu Wrocławskiego poświęcona historii kobiet prowadzona jest w tramwajach MPK**

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Zamiast płacić korporacjom technologicznym, zdecydowaliśmy się zapłacić MPK. Można oczywiście wejść w reguły gry, które panują na rynku

DR DOROTA WIŚNIEWSKA

eprasa.pl c836ae6614

Jelcz czeka na pieniądze z SAFE

To będzie serce logistycz

– Rozbudowa zakładów Jelcz to jest coś, o co staraliśmy się od wielu, wielu miesięcy. To dla nas kwestia nie tylko wyższych wpływów do budżetu gminy, ale i dodatkowych miejsc pracy – podkreśla burmistrz Jelcza-Laskowic Piotr Stajszczyk.

Hubert Głuch

Przepracowałam w Jelczu 30 lat. Ten sprzęt stamtąd zawsze był potrzebny. Ale przecież oni to wszystko rozwalili – mówi mi seniorka z Jelcza-Laskowic.

Pracę w zakładach rozpoczęła w wieku 25 lat. – Jak trzeba było, to pracowaliśmy do 3 w nocy, żeby ratować plan. Z pensji nam odciągano na budowę zakładu. Mój mąż zginął tragicznie w zakładach i nikt nie pomógł – wspomina. Kiedy miała 55, chciała pracować dalej, ale jej nie pozwolono, musiała przejść na wcześniejszą emeryturę. – Odebrali nam życie, więc proszę mnie nie pytać o rozbudowę zakładów, bo nic więcej nie powiem.

Już się żegnamy, gdy na rowerze podjeżdża inna kobieta, jej koleżanka z dawnych zakładów.

– Fajnie się pracowało, ja miło wspominam ten czas – mówi. I dodaje: – Pewnie, że powinni rozbudowywać, żeby ludzie mieli pracę.

SERCE POLSKICH SIŁ ZBROJNYCH

Rozbudowują. 5 marca w zakładach zorganizowali konferencję. Był wiceminister aktywów państwowych, ważni prezesi, burmistrz Jelcza-Laskowic. Na tle wozów wojskowych i polskich flag Polska Grupa Zbrojeniowa podpisała umowę z Jelczem na budowę nowej fabryki za ponad 750 mln zł.

– To historyczna chwila. Milowy krok w rozwoju naszej firmy, tak oczekiwany i tak potrzebny. Ten dzień pokazuje również, jak ważny jest Jelcz dla polskiego przemysłu zbrojeniowego, naszej armii i naszego wspólnego bezpieczeństwa – mówił prezes zakładu Mariusz Ptak.

– W tej fabryce i w tej nowej hali będzie biło serce logistyczne polskich sił zbrojnych – dodał podsekretarz stanu w ministerstwie aktywów państwowych Konrad Gołota. I jeszcze, że dzięki Jelczowi można robić takie niezbędne dla obronności Polski projekty jak SAN oraz że kolejne pieniądze popłyną do Jelcza z programu SAFE.

Dzisiaj to „serce logistyczne polskich sił zbrojnych" jest zakładem, który zatrudnia 1100 pracowników. Produkuje wyłącznie pojazdy dla wojska – około 500 rocznie.To zarówno ciężarówki opancerzone, jak i nieopancerzone, są też pojazdy specjalne. W sumie około 70 różnych konfiguracji, w tym wielkie pojazdy z napędem na 10 kół.

To jednak i tak cień zakładów sprzed kilkudziesięciu lat – tych, w których pracowały moje rozmówczynie z Jelcza-Laskowic.

Historia spółki sięga 1952 roku. Najpierw produkowano nadwozia, później autobusy i ciężarówki. Powstawały pojazdy do przewozu pracowników, autobusy miejskie i wycieczkowe. Fani motoryzacji zapamiętali szczególnie Jelcza 043, zwanego Ogórkiem, samochody serii 300 czy wozy strażackie.

Od 1954 do 2008 roku w zakładach wyprodukowano ok. 250 tys. ciężarówek i autobusów. Ale po 1989 roku Jelcz zaczął tracić na znaczeniu. W 1994 roku w spółce pracowało 6400 osób, w 1998 już dwa razy mniej. W tym okresie zaczęto też produkować pojazdy dla wojska.

W 2001 roku wyprodukowano już tylko 86 ciężarówek, a spółka przeszła restrukturyzację. Wydzielone zostały Jelcz – Samochody Ciężarowe i Jelcz-Komponenty. Ta pierwsza spółka upadła w 2004 roku, druga produkowała małe ilości pojazdów i tylko dla wojska.

Odrodzenie rozpoczęło się w 2012 roku, kiedy całość udziałów kupiła Huta Stalowa Wola. – Czy w 2012 roku ktoś myślał i miał wizję tego, co będzie dzisiaj, w 2026 roku? – pytał podczas uroczystości podpisania umowy prezes PGZ Adam Leszkiewicz. – Dziś już wiemy, że będzie potrzeba produkcji ponad tysiąca samochodów Jelcz rocznie na potrzeby polskiego wojska.

PRZYSPIESZENIE

Kiedyś nowe hale zapowiadał ówczesny minister obrony narodowej Antoni Macierewicz, ale nic z tych zapowiedzi nie wyszło. Teraz prezes PGZ zapewnia, że nie ma już odwrotu. Jest podpisana umowa, są pieniądze. Nowe hale na działkach o powierzchni w sumie 25,5 ha powstaną w pobliskich Miłoszycach, zatrudnienie znajdzie w nich 200 osób.

Środki pochodzą z Funduszu Inwestycji Kapitałowych. To państwowy fundusz celowy.

Czas podpisania umowy nie jest przypadkowy. Według Adama Leszkiewicza z PGZ potrzebne jest przyspieszenie produkcyjne. I to przyspieszenie już się rozpoczęło. Od początku roku do końca lutego Jelcz wyprodukował 50 pojazdów. W analogicznym okresie zeszłego roku ani jednego.

– Na koniec kwietnia liczba pojazdów Jelcz, które wyprodukujemy, powinna przekroczyć 200 – mówi Leszkiewicz w rozmowie z „Wyborczą".

Budowa nowej fabryki i zatrudnienie nowych ludzi ma z przyspieszeniem produkcji ścisły związek. Jelcz został bowiem wybrany do realizacji programu SAN – wartej 15 miliardów złotych czwartej warstwy obrony powietrznej Polski, przeznaczonej do zwalczania dronów.

• **Jelcz dostarcza samochody dla Wojska Polskiego. Około 70 różnych konfiguracji**

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

– Jelcz to dziś najpopularniejszy pojazd w polskim wojsku. Wojsko jest przekonane, że to są dobre samochody. Więc to jest naturalne, że przy takiej ocenie i przy takiej funkcjonalności pojazdów, wojsko wybiera Jelcz – tłumaczy prezes PGZ.

Pojazdy Jelcz są platformami działającymi w programach WISŁA, NAREW i PILICA, pełnią służbę w Morskiej Jednostce Rakietowej, u radiotechników, w Dywizjonowych Modułach Ogniowych REGINA. Transportują najcięższe, nawet 70-tonowe ładunki.

NAJWAŻNIEJSZY JEST CZAS

W ramach programu SAN zakład z Jelcza-Laskowic dostarczy 288 pojazdów, które będą zgrupowane w 18 bateriach przeciwlotniczych. Obecne siły, którymi dysponuje spółka, wystarczyłyby do produkcji. Ale przy realizacji innych kontraktów, zajęłoby to 3-4 lata. Tymczasem SAN ma być natomiast gotowy do końca 2027 roku.

– Największym wyzwaniem w projekcie SAN jest czas. Dziś to jeden z najważniejszych projektów, który musimy relatywnie szybko zrealizować. To wymaga od nas ogromnego wysiłku i przyspieszenia wszystkich inwestycji, zatrudnienia dodatkowych pracowników. Musimy podjąć szereg działań, żeby to się udało – mówi Mariusz Ptak, prezes zarządu Jelcza.

Skąd będą pochodziły pieniądze na realizację projektu? Najprawdopodobniej z europejskiego programu SAFE. Rząd już to ogłosił. I jeszcze, że SAN ma być pierwszym projektem, na który popłyną środki z 180-miliardowego kredytu.

Tyle że te fundusze nie są tak pewne. Opozycja namawia prezydenta Karola Nawrockiego do zawetowania ustawy o SAFE. A 4 marca Nawrocki ogłosił z prezesem NBP Adamem Glapińskim, że ma alternatywę: SAFE zero procent. Jego zdaniem narodowy bank może sprzedać złoto i za 185 miliardów złotych sfinansować rozwój armii, nie musząc płacić odsetek. Ale konkretów nie podano.

Czy ostatecznie Nawrocki podpisze, czy zawetuje ustawę pozwalającą skorzystać z unijnych pieniędzy? Swoje zdanie mają już pracownicy Jelcza.

– Była szansa, ale rząd za bardzo na Nawrockiego naciskał. Teraz to on im na złość już nie podpisze, SAFE się nie uda – mówią z żalem. I dodają, że Polska pieniędzy i rozwoju spółek takich jak Jelcz bardzo potrzebuje.

– Najważniejszy jest czas. Czy dostaniemy środki z tego, czy innego źródła, to oczywiście też ma znaczenie, ale one są potrzebne już dzisiaj. SAFE pozwoli nam przyspieszyć i to nas bardzo cieszy – mówi z kolei prezes spółki Mariusz Ptak. I dodaje: – Z mojej strony jest pewna obawa. Prezydent przedstawił swoją propozycję SAFE zero procent i to może opóźnić decyzje i wypłatę środków.

NIE WYOBRAŻAM SOBIE NASZEGO MIASTA BEZ JELCZA

Według PGZ 90 proc. środków z SAFE trafi do polskiego przemysłu, z czego ponad połowa właśnie do Polskiej Grupy Zbrojeniowej (w skład której wchodzi m.in. Jelcz, ale też PIT-RADWAR, który ma oddział w podwrocławskiej Czernicy).

Pieniądze z programu to jednak nie tylko rozwój polskiego przemysłu zbrojeniowego. Pracownicy opowiedzieli mi o ciągłym odmawianiu rozmów o podwyżkach. Teraz prezes twierdzi, że podwyżki będą. – Jesteśmy właśnie w trakcie rozmów ze związkami zawodowymi – zapewnia Ptak. – Jeżeli zakład ma środki, rozwija się i zarabia, to oczywi-

eprasa.pl c836ae6614

ne polskich sił zbrojnych

ście jest moment, żeby pracownikom podnieść pensje.

A za około cztery lata Jelcz dzięki zastrzykowi pieniędzy ma produkować nawet 1000 pojazdów rocznie. Już są chętni zza granicy – Grecja planuje właśnie zakup tysiąca samochodów.

– Jesteśmy w bliskim kontakcie z PGZ, żeby rozwijać się na rynku europejskim. Bo nasz produkt jest dobry, jest konkurencyjny. Chcielibyśmy też „zaatakować" rynek pojazdów specjalistycznych. Myślimy, że MSWiA mogłoby mieć takie potrzeby – uważa prezes Jelcza.

Korzyści są też inne. Będą dotyczyły mieszkańców gminy, nawet tych, którzy nie są zatrudnieni w zakładach.

– Rozbudowa Jelcza to jest coś, o czym mówiliśmy i o co staraliśmy się, również jako samorząd, od wielu, wielu miesięcy. To dla nas kwestia nie tylko wyższych wpływów do budżetu gminy, ale i dodatkowych miejsc pracy – podkreśla burmistrz Jelcza-Laskowic Piotr Stajszczyk.

Wyjaśnia, że nie chodzi tylko o samą fabrykę, ale również pozytywny wpływ na inne firmy w regionie i większe zainteresowanie gminą. Stajszczyk tłumaczy, że teraz jego – i samorządu – zadaniem jest stworzenie takich warunków i wizji przyszłości, żeby nowi mieszkańcy chcieli się w gminie osiedlać.

– SAFE to pieniądze nie tylko na sprzęt. I to nie tylko kwestia mojego sentymentu do Jelcza, w którym pracowałem przez 20 lat. SAFE to realne możliwości rozwoju dla całej gminy. Czasami o tym zapominamy, ale ja liczę, że pozyskamy też fundusze na rozwój infrastruktury, budowę nowych dróg, zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców – opowiada burmistrz Stajszczyk.

SAFE to pieniądze nie tylko na sprzęt. I to nie tylko kwestia mojego sentymentu do Jelcza, w którym pracowałem przez 20 lat. SAFE to realne możliwości rozwoju dla całej gminy. Czasami o tym zapominamy

PIOTR STAJSZCZYK
burmistrz Jelcza-Laskowic

I dodaje: – Nie wyobrażam sobie naszego miasta bez Jelcza i zakładów gdzieś poza Jelczem, w innej części Polski.

NIC NIE TRWA WIECZNIE, A NA PEWNO NIE POKÓJ

Sami mieszkańcy Jelcza-Laskowic nie są już tak jednomyślni jak oficjele, którzy brali udział w podpisaniu umowy.

– To jednak tradycja i dobrze, że zakłady będą w jednym miejscu – mówi taksówkarz, z którym rozmawiamy w mieście. Wypowiada się też o finansowaniu rozwoju przemysłu zbrojeniowego z SAFE: – Ja jestem starej daty, nigdy nie lubiłem brać kredytów i płacić tych odsetek. Myślę, że ta koncepcja, którą ma Nawrocki, będzie lepsza.

Z kolei młodsi mieszkańcy są za pieniędzmi z UE. – Dobrze, że zakład się rozbudowuje. A skoro SAFE jest korzystne dla Polski, to warto w to wchodzić. Patrząc na to, co się dzieje na świecie, to jest potrzebne. Nic nie trwa wiecznie, a na pewno nie pokój – mówi mi młody mężczyzna.

Spośród wielu innych rozmówców jedynie dwie kobiety są przeciwko inwestycji w zakłady Jelcza i zwiększenia produkcji pojazdów dla wojska.

– My w ogóle nie popieramy wojny, żadnej. Te pieniądze można by przeznaczyć na coś pożytecznego, chociażby na zdrowie – mówią Krystyna i Wiktoria. – Wyścig zbrojeń nigdy nie jest rozwiązaniem. My wiemy, że problemy światowe zostaną rozwiązane tylko przez Boga.

Tylko że fabryka Jelcza już w Jelczu-Laskowicach stoi. Samorząd doskonale zdaje sobie sprawę z tego, że w przypadku konfliktu, miasto może stać się celem ataków.

– Musimy zadbać o bezpieczeństwo mieszkańców. Widzimy, co dzieje się na świecie, myślimy też o zagrożeniu terrorystycznym. Musimy być na to przygotowani – mówi stanowczo burmistrz Jelcza-Laskowic. – Prowadzimy już działania w kierunku zwiększenia bezpieczeństwa. I myślę, że pieniądze z SAFE mogą nam w tym pomóc.

wyborcza.pl

• **Więcej wiadomości na Wroclaw.Wyborcza.pl**

REKLAMA

Wrocław/34423841

1 WR

eprasa.pl c836ae6614

Pensje lekarzy we Wrocławiu

Jesteśmy w gronie 10 proc. ludzi, którzy zarabiają dużo

Nie muszę mieć domu za półtora miliona złotych. Nie muszę, nie wiadomo ile zarabiać. Nawet ta podstawowa pensja – 11400 – to nie jest mało. Jesteśmy w gronie 10 proc. ludzi, którzy zarabiają w Polsce dużo – mówi lekarka z Wrocławia.

• **Lekarze w szpitalu zarabiają m.in. w zależności od specjalizacji** FOT. WŁADYSŁAW CZULAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Magda Nogaj

Marta (imię zmienione) jest lekarzem anestezjologiem w dużym wrocławskim szpitalu. Ma etat, więc pracę zaczyna o godz. 7 i kończy o 15. Przeważnie, bo dodatkowo bierze też pięć – sześć dyżurów w miesiącu i wtedy do domu wraca dopiero następnego dnia.

– Dzięki temu moja pensja jest w porządku. Problem jest w tym, że dużo jestem w pracy, dużo godzin, dużo weekendów, świąt, bo nasze dyżury są 24-godzinne – mówi. – Pracuję tylko w jednym szpitalu, bo mam rodzinę, dziecko. Chcę spędzać też trochę czasu w domu.

Wielu kolegów Marty ma inne priorytety. Gdy ona wraca do córki, oni znów wkładają fartuch, tylko w innym szpitalu.

– Są tacy lekarze, którzy po dyżurze jadą na kolejny do innego szpitala i jeszcze następny do innego. Zależy, jakie kto ma potrzeby finansowe, w jakie wpakował się kredyty. Przechodzą z dyżuru na dyżur, z etatu na kontraktowy, bo na nim nie ma ograniczonego czasu pracy. Ktoś, kto ma etat w szpitalu, nie może zostać tam na dwa dyżury pod rząd, ale co robi w czasie wolnym, już nikogo nie obchodzi.

ZA WEEKEND INKASUJĄ PONAD 18 TYS. ZŁ

Marta z etatu wyciąga 11400 zł.

– To pensja z dodatkiem za funkcję, którą pełnię. Biorę dyżury nie tylko, by dorobić, ale po to, żeby szpital miał zabezpieczenie, bo pracuje całodobowo. Anestezjolog potrzebny jest także po godz. 15, bo są np. nagłe operacje. Z rozdzielnika dla etatowców obowiązkowe są trzy dyżury w miesiącu. Gdybym nie brała tych dodatkowych, szpital nie mógłby funkcjonować, bo jest nas za mało, by ułożyć grafik. Wspieramy się jako zespół, bierzemy dyżur za osobę chorą. Bywa jednak tak, że nie ma kto wziąć zastępstwa, bo każdy ma już dyżur gdzieś indziej. Dlatego też lekarze często przychodzą chorzy do pracy.

Według Marty, gdyby każdy pracował tylko tyle, ile przewiduje etat, to zabrakłoby lekarzy i szpitale nie mogłyby działać.

– Branie dodatkowych dyżurów wymuszone jest brakami kadrowymi, ale finansowy bodziec też jest. Uznałam, że nie muszę mieć w domu za półtora miliona złotych. Nie muszę nie wiadomo ile zarabiać. Nawet ta podstawowa pensja – 11400 – to nie jest mało. Jesteśmy w gronie 10% ludzi, którzy zarabiają w Polsce dużo. Z drugiej strony jednak są osoby, które mają większe potrzeby, a apetyt rośnie w miarę jedzenia.

Niektórzy uprawiają turystykę zarobkową.

– Mam kolegów, którzy trzy dni mieszkają, cztery dni pracują. Niektórzy poumawiali się ze szpitalami na pracę przez całe weekendy. Na piątek, sobotę i niedzielę wyjeżdżają do innego miasta. Trzy dni pod rząd pracują, nie wychodząc ze szpitala. Poza Wrocławiem, w mniejszych miejscowościach, kontraktowcy potrafią zarobić nawet 260 zł za godzinę. Za weekend inkasują więc 18 720 zł.

Szpitale powiatowe oferują nieraz kosmiczne stawki, bo poza aglomeracjami brakuje lekarzy i to jedyny magnes, żeby ich przyciągnąć.

– Jak ktoś z Wrocławia dyżuruje np. w Zgorzelcu, ma do pokonania prawie 200 km. Nie wybiera się tam, bo lubi przejażdżki. Wysoka stawka to więc karta przetargowa, żeby dyrektor mógł zabezpieczyć szpital i oddział. Bez lekarza musiałby go zamknąć i nie dostałby pieniędzy z NFZ.

Według Marty obie strony mają więc korzyść z takiego układu.

W SZPITALACH WE WROCŁAWIU BYWAJĄ KOSMICZNIE WYSOKIE

– Tym, co stawia środowisko lekarskie w złym świetle, jest to, że w niektórych szpitalach lekarze są opłacani według procedur. Są takie, które są bardzo wysoko wycenione, ale nie dlatego, że są kosztowne w realizacji, tylko jest mało specjalistów, którzy mogą je wykonać. Tacy lekarze zarabiają na dyżurach naprawdę kosmiczne pieniądze, nawet 250 tys. zł miesięcznie, jak w przypadku radiologii interwencyjnej czy kardiologii interwencyjnej.

To rodzi kolejne problemy.

– Lekarze rzadkich specjalności chcą utrzymać swój monopol i mniej ludzi jest szkolonych. Podobnie jak kiedyś sędziowie nie dopuszczali do kształcenia nowych sędziów. Na tych specjalizacjach są limity przyjęć także dlatego, że jeden lekarz nie wykształci 50. Tak się to ciągnie latami.

Marta uważa, że nie powinno być takich nierówności w zarobkach.

– Nie może być tak, że, nie wiem, neurochirurg zarabia 500 za godzinę, a chirurg zwykły 130. Jakaś różnica mogłaby być, ale nie aż taka, bo w końcu nikt nie będzie chciał być chirurgiem. I kto nas będzie operował? W środowisku lekarskim nikt nikomu do portfela nie zagląda, ale te wysokie stawki są źle odbierane przez społeczeństwo.

Pacjenci muszą stać w długich kolejkach do specjalistów. Woleliby więc, by pieniądze szły np. na zwiększenie limitów przyjęć, a nie na wysokie pensje.

– W naszych zarobkach są natomiast duże rozdźwięki. Lekarz na kontrakcie, mając stawkę 300 zł, wyciąga 7200 zł z jednego 24-godzinnego dyżuru, a etatowy ma 11 tys. za cały miesiąc pracy.

Kontrakty są koniecznością, bo bez nich system ochrony zdrowia by się załamał. Jednak Marta uważa, że z perspektywy pacjenta to złe rozwiązanie.

– Taka praca – dziś tu, jutro tam – nie gwarantuje ciągłości opieki, czyli że jest jeden lekarz, który się tobą opiekuje, wszystko o tobie wie. Zależy mu na efektach leczenia, troszczy się, bo cały czas pracuje w jednym miejscu. Zna szpital, wie, gdzie jest w ogóle sprzęt. Zamiast tego mamy kogoś, kto jedzie tam, gdzie dadzą mu dobre pieniądze, a teraz niestety większość tak pracuje.

DYŻURY TRWAJĄ 24 GODZINY

Marta musi godzić pracę z obowiązkami rodzinnymi. Jej córka chodzi dopiero do podstawówki.

– Po dyżurze jestem mamą, cholernie zmęczoną mamą. Chce mi się wymiotować, bo po nieprzespanej nocy człowiek czuje się, jakby był po imprezie i dopadł go ogromny kac. Rozmawiałam z innymi lekarzami i mówili, że mają tak samo. Dobrze byłoby się położyć, żeby chociaż dwie godziny drzemki zaliczyć, ale zmęczona i napakowana adrenaliną tak od razu nie mogę zasnąć. Poza tym trzeba zająć się dzieckiem, ogarnąć dom, zrobić zakupy, ugotować. Od drzwi fukam na męża, bo ledwo żyję, a wtedy wszystko denerwuje.

W pracy zwykle jest w biegu.

– Gdy nadarza się chwila przerwy, siadam w dyżurce. Szpital nie wyposażył jej nawet w kanapę, sami się na nią złożyliśmy, żeby chociaż na moment móc się położyć i nogi wyprostować. Kupiliśmy też czajnik, mikrofalówkę i ekspres do kawy. Mój mąż pracuje w korporacji i śmieje się ze mnie, bo u niego wszystko zapewnia firma.

W szpitalu sami muszą zadbać, by jakoś przetrwać dobę bez wychodzenia z pracy.

– To, że dyżur trwa 24 godziny, nie jest dobre ani dla pacjenta, ani dla lekarza. Gdy musi operować kogoś w 20 godzinie pracy, na pewno nie jest tak wydajny, jak powinien być. Tylko wysiew adrenaliny pozwala nam funkcjonować. Takiej pracy jesteśmy nauczeni już od stażu, od rezydentury, ale to nie jest fizjologiczne i na pewno skraca życie lekarzom. Pielęgniarki pracują w trybie 12-godzinnym i uważam, że my też powinniśmy. Jednak nie możemy sobie na to pozwolić, bo wtedy na jeden dyżur potrzebnych by było dwóch lekarzy, a tylu nas nie ma.

By to wytrzymać, Marta musi być w dobrej formie.

– Na sali operacyjnej jest krzesełko. Mogę więc usiąść, gdy pacjent jest stabilny, nie ma krwotoków. Siedzę i modlę się, żeby już była 8:00. Na dyżurze robię nieraz 18 km na krokomierzu. Bywają trzy operacje pod rząd, wszystkie w trybie pilnym. Robimy jedną po drugiej, zaczynamy o 23:00 i gdy kończymy, nagle okazuje się, że jest 3:00 rano.

TRUDNE MOMENTY W PRACY LEKARZA

Ciężko przez tyle godzin utrzymać koncentrację.

– Czasem pozostaje stałe powtarzanie sobie, że wszystko będzie dobrze. Ratujemy się energetykami, chodzimy po schodach, na przykład na szóste piętro, żeby się rozbudzić. Pijemy kawę w nocy. Praca w polskiej ochronie zdrowia jest bardzo niezdrowa. Na Zachodzie tak się jej nie organizuje.

Mają swoje sposoby na stres.

– Przy stole operacyjnym, gdy pacjent jest w narkozie, rozmawiamy się o prywatnych sprawach. Ktoś mówi np., co by zjadł, drugi opowiada, gdzie był na wakacjach, a inny, że zapisał się na boks. To pomaga rozładować napięcie operatora i w ogóle całego zespołu, bo na sali są też m.in. instrumentariuszki i pielęgniarki anestezjologiczne. Nieraz mówimy o naszych dzieciach, ale wtedy, gdy jest damski zespół. Z panami nie, bo nie mają podzielności uwagi, więc dziergają sobie w ciszy. Często słuchamy muzyki. Za jej puszczanie w naszym szpitalu odpowiada anestezjolog. Przy niektórych zabiegach pacjenci są przytomni i później piszą do szpitala, że super się słuchało i proszą o podesłanie playlisty anestezjologa.

Marta walczy ze zmęczeniem, ale nie tylko.

– Najtrudniej pod kątem emocjonalnym jest, gdy muszę stwierdzić śmierć mózgu u młodych ludzi albo przekazać komuś, że ma rozsiany proces nowotworowy i zostało mu już niewiele życia. Zdarza się, że pacjent umiera na stole operacyjnym. Ma krwotok, uraz wielonarządowy, jest połamany. Chirurdzy się dwoją i troją, ale nie da się go uratować. Pracuję już kilkanaście lat, ale takie momenty nadal mocno przeżywam i chyba już zawsze tak będzie. ●

eprasa.pl c836ae6614

Finansowanie Śląska Wrocław z budżetu miasta sprzeczne z prawem UE?

Ekspert: „Trudne do obrony”

Finansowanie Śląska budzi spore wątpliwości, gdy chodzi o zgodność z przepisami unijnymi. – Sport zawodowy to działalność gospodarcza, a dopłaty mogą naruszać konkurencję w Unii – podkreśla prawnik, dr Bartłomiej Gawrecki.

Mateusz Kokoszkiewicz

Wisła Kraków zamierza zgłosić do Komisji Europejskiej sprawę wieloletniego finansowania przez samorząd Wrocławia klubu piłkarskiego WKS Śląsk Wrocław.

ROZMOWA Z
BARTŁOMIEJEM GAWRECKIM
doktorem nauk prawnych, prawnikiem w Kancelarii Gniatkowski, specjalistą ds. finansowania sportu i pomocy publicznej.

MATEUSZ KOKOSZKIEWICZ: Na czym w ogóle polegają unijne przepisy o pomocy publicznej, których naruszenie chce zgłosić Wisła Kraków do Komisji Europejskiej?
BARTŁOMIEJ GAWRECKI: – Polska ma obowiązek stosowania prawa unijnego, w tym reguł konkurencji na rynku wewnętrznym.

Kluczowy w przypadku tej sprawy jest art. 107 ust. 1 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który co do zasady, bo oczywiście od każdej zasady są wyjątki, ustanawia ogólny zakaz udzielania pomocy publicznej przez państwo. Przez państwo trzeba rozumieć tu zarówno rząd, jak i samorząd czy spółki Skarbu Państwa, czyli wszystkie podmioty, na które mają wpływ organy władzy publicznej.

Aby mówić o niedozwolonej pomocy publicznej, muszą być spełnione cztery przesłanki.

Po pierwsze, wsparcie musi pochodzić z zasobów państwowych. Po drugie, musi zakłócać lub grozić zakłóceniem konkurencji poprzez selektywne sprzyjanie wybranym przedsiębiorstwom. Po trzecie, musi przynosić korzyść danemu przedsiębiorstwu – i to korzyść uzyskaną na warunkach korzystniejszych niż rynkowe.

Po czwarte, musi wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi, czyli wykazywać tzw. wpływ transgraniczny, choćby potencjalną dyskryminację dostawców towarów lub usług z innych krajów UE.

Na pierwszy rzut oka w przypadku finansowania klubów zawodowych, takich jak WKS Śląsk Wrocław, mamy do czynienia z selektywnym wsparciem przedsiębiorstwa i ze środkami publicznymi. Pojawia się pytanie: w jaki sposób finansowanie lokalnego klubu może oddziaływać na rynek europejski?
– To rzeczywiście bywa najtrudniejsze do wykazania. Jednak w orzecznictwie Komisji Europejskiej wypracowano dość szerokie podejście. Przykładem może być sprawa dotycząca modernizacji stadionu w Chemnitz w Niemczech. W mieście działał trzecioligowy klub i to on był głównym beneficjentem modernizacji obiektu, a mimo to Komisja Europejska uznała, że pomoc potencjalnie może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Nawet trzecioligowy klub uczestniczy bowiem w rynku transferowym, sprowadza zawodników z zagranicy, a sporadycznie może rywalizować z klubami z innych krajów.

W przypadku polskich zespołów grających w Ekstraklasie, w europejskich pucharach i aktywnych na międzynarodowym rynku transferowym tym bardziej można to wykazać.

WKS Śląsk Wrocław, jako uczestnik rozgrywek ligowych i w ostatnich latach również pucharowych, bez wątpienia funkcjonuje w obiegu międzynarodowym, na unijnym sportowym rynku. Często pozyskuje zagranicznych zawodników, co samo w sobie wskazuje na wpływ na handel między państwami członkowskimi.

Czyli co powinna zrobić gmina Wrocław, żeby legalnie przekazać takie pieniądze?
– Przy takiej skali wsparcia jego zgodność z prawem unijnym jest bardzo trudna do obrony, o ile nie niemożliwa. Nie mówimy tu bowiem o pomocy de minimis, czyli bagatelnej, bo jej próg, wynoszący 300 tysięcy euro w okresie trzech kolejnych lat, jest w takich przypadkach wielokrotnie przekraczany.

Kwestia dopłat do kapitału zakładowego, obejmowania akcji, bezpośrednich dotacji czy zawyżonych umów promocyjnych przy takiej skali również najprawdopodobniej nie obroniłaby się w świetle przepisów unijnych.

Istnieje rozporządzenie dotyczące wyłączeń grupowych, które dopuszcza pewne formy wsparcia dla sportu i kultury. W pewnych sytuacjach możliwe jest współfinansowanie budowy i utrzymania infrastruktury sportowej przez państwo.

Natomiast jest to obwarowane szczegółowymi warunkami, np. gdy klub przejmuje obowiązki związane z utrzymaniem obiektu i nie ma wyłączności jego użytkowania, a obiekt jest dostępny również dla innych podmiotów na zasadach otwartego, niedyskryminacyjnego dostępu i na transparentnych warunkach. W tej konfiguracji i przy takim wsparciu finansowym nie można się na nie wprost powołać.

• Śląsk Wrocław dostanie kolejne miliony z miejskiej kasy
FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Czy w tym kontekście klub sportowy to działalność gospodarcza? W ostatnich dniach pojawia się argument, że Śląsk Wrocław przekształcił się w spółkę non-profit.
– Tak, sport, zwłaszcza zawodowy, jest traktowany jako działalność gospodarcza.

Rzeczywiście, bodajże po 2021 roku opublikowano tekst jednolity statutu WKS Śląsk Wrocław S.A. wskazujący na charakter non-profit. Jednak w prawie unijnym pojęcie przedsiębiorcy jest rozumiane szerzej niż w prawie polskim. Kluczowe jest to, czy podmiot prowadzi działalność polegającą na oferowaniu towarów lub usług na rynku, niezależnie od tego, czy formalnie działa dla zysku.

Dlatego nawet status non-profit na gruncie prawa polskiego nie wyklucza uznania klubu za przedsiębiorstwo w rozumieniu unijnych przepisów o pomocy publicznej, bo to odrębny reżim prawny.

Pojawia się też pytanie: do jakiego stopnia można mówić o pomocy publicznej, skoro samorząd wspiera własną spółkę?
– Samorząd może prowadzić działalność gospodarczą, również poprzez swoje spółki celowe. Natomiast problem pojawia się na dwóch etapach.

Po pierwsze, pytanie, czy w tym przypadku samorząd rzeczywiście realizuje zadanie publiczne, takie jak rozwijanie kultury fizycznej czy dbanie o zdrowie mieszkańców, bo to są zadania własne gminy. Można też rozważać, czy jest to forma promocji gminy.

Przy takiej skali wsparcia jego zgodność z prawem unijnym jest bardzo trudna do obrony, o ile nie niemożliwa

Po drugie, i to jest kluczowe, nawet jeśli samorząd działa w formie spółki prawa handlowego, to jeżeli ta spółka funkcjonuje na rynku, na którym działają również podmioty prywatne, pojawia się kwestia potencjalnego naruszenia konkurencji.

Rynek sportowy w Polsce nie jest rynkiem wyłącznie publicznym, funkcjonują na nim także kluby prywatne. W takiej sytuacji trzeba zawsze badać, czy wsparcie nie zakłóca konkurencji.

Analogiczna sytuacja miała miejsce kilka lat temu przy dofinansowaniu Poczty Polskiej. Ponieważ rynek usług pocztowych jest otwarty na konkurencję i działają na nim operatorzy prywatni, publiczne transfery na rzecz Poczty wymagały oceny w reżimie pomocy publicznej. Rynek sportu zawodowego niczym się w tym zakresie nie różni.

Sprawa finansowania Śląska Wrocław była zgłaszana do Komisji Europejskiej, ale nie podjęto od razu działań, tłumacząc, że potrzebna jest skarga konkurenta działającego na rynku.
– To nie do końca prawda, że Komisja może działać wyłącznie na podstawie skargi konkurenta. Owszem, jeśli skargę składa podmiot rynkowy, Komisja ma obowiązek ją rozpatrzyć – podobnie jak sąd powszechny musi zająć się wniesionym pozwem.

Natomiast Komisja może wszcząć postępowanie także na podstawie zawiadomienia obywatelskiego, tak było m.in. w jednej ze spraw dotyczącej wsparcia udzielanego klubom niderlandzkim.

Mam tu prywatnie pewien niedosyt wobec Komisji Europejskiej, bo w 2016 roku prowadziła kilka spraw dotyczących klubów hiszpańskich, wcześniej analizowała rynek niderlandzki. Można było pójść dalej i dokładniej zbadać podobne systemy w innych państwach, w tym w Polsce.

Załóżmy, że skarga Wisły Kraków zostaje ostatecznie złożona. Co dalej może się wydarzyć?
– Komisja Europejska najpierw analizuje skargę i przedstawione dowody. Później prowadzi wstępne badanie: analizuje zarzuty i materiał dowodowy oraz zwraca się o informacje do państwa członkowskiego, w tym przypadku do władz miasta i do klubu o przedstawienie dokumentów dotyczących wsparcia.

KE bada, czy wsparcie miało charakter rynkowy, czy nierynkowy, czy były sporządzane analizy, czy próbowano notyfikować pomoc Komisji, czyli zalegalizować ją w trybie przewidzianym przez prawo unijne.

Z dużym prawdopodobieństwem takich analiz nie znajdzie. A nic nie stało na przeszkodzie, aby podmiot udzielający pomocy zgłosił się np. do prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wydanie opinii co do planowanego środka pomocowego.

Sam, pracując nad rozprawą doktorską, zwracałem się do miasta z pytaniami, czy były prowadzone analizy prawne w tym zakresie. Odpowiedzi były jednoznaczne: takich analiz nie prowadzono. Po publikacji mojego tekstu w 2024 roku inne osoby również badały ten temat i uzyskiwały podobne odpowiedzi.

Jaka może być decyzja Komisji Europejskiej?
– Komisja może zamknąć sprawę uznając, że nie doszło do udzielenia pomocy publicznej, albo że nie ma wątpliwości co do jej oceny jako zgodnej z rynkiem wewnętrznym UE

Jeśli jednak KE ma zastrzeżenia, może wszcząć formalne postępowanie wyjaśniające, co wiąże się z publikacją decyzji o wszczęciu i możliwością zgłaszania uwag przez zainteresowane strony.

Postępowanie kończy się decyzją, np. stwierdzeniem braku pomocy i uznaniem jej za zgodną z rynkiem wewnętrznym, czasem warunkowo.

Albo – uznaniem jej za niezgodną i nakazem odzyskania wsparcia od beneficjenta. Jeżeli klub nie przedstawi przekonującej obrony, a moim zdaniem jest to mało prawdopodobne, ostatecznym rozstrzygnięciem w sprawie Śląska może być decyzja stwierdzająca, że pomoc była niezgodna z prawem i nakazująca jej zwrot.

Kto w takiej sytuacji musiałby zwrócić środki?
– Co do zasady beneficjent pomocy, czyli klub. W tym przypadku mówimy o WKS Śląsk Wrocław.

Ile może potrwać takie postępowanie?
– Z mojego doświadczenia wynika, że postępowanie przed Komisją trwa zazwyczaj około dwóch-trzech lat, w przypadku postępowania Komisji w sprawie dot. pomocy państwa wobec klubów hiszpańskich sprawa przed Komisją trwała 2,5 roku. Oczywiście to zależy od stopnia skomplikowania sprawy, ale można przyjąć taki orientacyjny czas. ●

eprasa.pl c836ae6614

Dyrektor szpitala: Ta ich mapa to chory pomysł

PiS straszy likwidacją porodówek

Pacjentki na Dolnym Śląsku mógł zaniepokoić post Pawła Hreniaka z PiS, który zaalarmował, że porodówkom w Oławie i Trzebnicy grozi zamknięcie. Po pierwsze, nie sprawdził tych informacji, po drugie – ma bardzo krótką pamięć.

Nogaj

Paweł Hreniak był w czasach rządów PiS wojewodą. Nadzorował bezpieczeństwo zdrowotne w regionie. Taka osoba powinna mieć duże poczucie odpowiedzialności. Tymczasem szerzy dezinformację.

Hreniak albo bezrefleksyjnie, albo wręcz cynicznie udostępnił post innego polityka tej partii, Janusza Cieszyńskiego. Były minister cyfryzacji opublikował mapę, na której czerwonymi kropkami oznaczył porodówki do likwidacji. To oddziały, których utrzymanie – jak twierdził – nie się opłaca z powodu małej liczby porodów. Dla uprawdopodobnienia tych rewelacji podał, że źródłem danych jest Ministerstwo Zdrowia. Zabawił się w „kartografa", nie przejmując się tym, czy jego grafika ma jakikolwiek sens i jak na takie wieści mogą zareagować kobiety, które planują rodzić w którymś ze wskazanych do zamknięcia oddziałów. Cieszyński nie kierował się dobrem pacjentek, liczył na polityczny zyska dla swej partii. Hreniak ma podobne priorytety.

„Rząd Tuska znów chce zamykać porodówki. Przyznał to w wywiadzie wiceminister zdrowia – Tomasz Maciejewski. Chce zamknąć oddziały, na których jest mniej niż 730 porodów rocznie. Według dostępnych danych w okręgu wrocławskim zamknięcie mogłoby dotyczyć porodówek w Trzebnicy i Oławie" – napisał poseł z Dolnego Śląska.

Post Hreniaka to przykład politycznej hipokryzji. Za rządów PiS porodówki też były zamykane. W 2015 r. było ich w Polsce 424, aby w 2022 r. zejść do poziomu 364 oddziałów. Na mapie można byłoby zaznaczyć te 60 kropek. To dane, które w styczniu 2023 r. prezentował w Sejmie

FOT. PATRYK OGORZAŁEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Michał Dzięgielewski, ówczesny dyrektor Departamentu ds. Lecznictwa w Ministerstwie Zdrowia. Do tego rząd PiS wprowadził bardziej restrykcyjne kryterium do przetrwania porodówki, bo 400 porodów rocznie.

Oburzenie Hreniaka, że obecny rząd ma podobne plany, to dowód na to, że poseł ma bardzo krótką pamięć. Jest też nieuczciwe. Bo jeśli któraś rzeczywiście zostanie zamknięta, to głównie z powodu złej sytuacji finansowej szpitali. Zwłaszcza te powiatowe, gdzie rodzi się najmniej dzieci, mają coraz większy problem. Są w pogłębiającym się kryzysie, a przyczyniły się do niego właśnie rządy PiS. To partia Hreniaka wprowadziła obowiązkowe coroczne podwyżki dla pracowników ochrony zdrowia. Nie pokryła jednak w pełni związanych z tym wydatków.

Dla przykładu, od lipca 2022 r. personel medyczny miał zarabiać o ok. 22 proc. więcej. Tymczasem NFZ podniósł kontrakt szpitala w Miliczu jedynie o 14 proc. Dziś nie ma tam już porodówki, choć była jedną z najlepszych w regionie. Widmo likwidacji groziło jej już w lipcu 2021 r. Organizowano protesty. Paweł Hreniak nie stanął jednak w jej obronie, choć to jego okręg wyborczy. Temat zainteresował go dopiero po zmianie władzy. „Platforma Obywatelska chce zamykać oddziały ginekologiczno-położnicze, w których liczba porodów jest mniejsza niż 400" – alarmował poseł i jako przykład podał Milicz. To nie rząd jednak zlikwidował tam porodówkę. O jej losie decydowały władze powiatu, a tam akurat rządził w koalicji PiS, miał nawet swojego wicestarostę.

Zadzwoniliśmy do obu szpitali wskazanych przez Hreniaka jako mających likwidować teraz porodówki, na podstawie mapy Cieszyńskiego.

– Te informacje z poziomu plotek absolutnie nie pokrywają się z rzeczywistością. Nie zamierzamy zamykać porodówki, wręcz przeciwnie, cały czas rozwijamy oddział – mówi dr n. med. Witold Skrzypek, ordynator oddziału ginekologiczno-położniczego szpitala w Trzebnicy. – Statystyki z dwóch pierwszych miesięcy tego roku, tak jak poprzedni rok, pokazują, że liczba porodów nieznacznie, ale wzrosła, także u nas.

Według niego zamykanie porodówek to niedobry pomysł: – Trzeba go poważnie rozważyć, bo będzie jak ze schronami. Były rujnowane, zamykane, a teraz za ogromne pieniądze się je odbudowuje. Pomysł, by pacjentki rodziły na SOR-ach, to według mnie cofanie się. Trzeba sięgnąć po mapę potrzeb zdrowotnych. To nie jest frazes. To wymaga żmudnej i ciężkiej analizy wielopoziomowej. Nie można wskazać liczby i bach, wszędzie, gdzie jest mniej porodów, zamknąć oddziały.

Rzecznik obecnego wojewody dolnośląskiego, Tomasz Jankowski, zapewnia, że nikt odgórnie nie zamierza wskazywać porodówek do likwidacji. A już na pewno nie w taki sposób, jak zrobili to Hreniak z Cieszyńskim, biorąc pod uwagę jedynie liczbę porodów. Jeśli już, będzie to własna decyzja szpitali.

Pacjentki z Oławy, które straszyli posłowie PiS, też nie powinny sugerować się ich mapą. – Nie planujemy zamykać porodówki – zapewnia dyrektor tamtejszego szpitala, Andrzej Dronsejko. – Ta mapa to zupełnie chory pomysł. Wystarczy na nią spojrzeć i pomyśleć. Przecież na Mazurach nie został według niej żaden szpital z oddziałem położniczym. Tam są same czerwone kropki. Jedyne porodówki zostały w Olsztynie i w Białymstoku. Na Dolnym Śląskiem też działałyby tylko nieliczne.

Trzeba byłoby zamknąć blisko połowę, bo aż 10 z obecnych 19. Zostałyby tylko te w większych miastach, tj. Wrocław, Legnica, Lubin, Jelenia Góra, Świdnica czy Wałbrzych.

– Poseł Cieszyński podchwycił to, co napisał wiceminister Maciejewski. Jednak wskazana przez przedstawiciela resortu liczba porodów, jako powód zamknięcia oddziałów, jest nierealna. Podawanie jej, odwraca tylko uwagę od tego, co naprawdę jest istotne. Wiceminister kompletnie nie pomyślał, albo zrobił to celowo – uważa dyrektor szpitala w Oławie. – Nie można beznadziejnej sytuacji w systemie ochrony zdrowia sprowadzać tylko do zbyt dużej ilości porodówek albo do zbyt wysokich wynagrodzeń lekarzy. Ważne są naprawdę inne rzeczy, np. jak wyceniane są procedury. Jaka jest rozbieżność w wycenie pomiędzy procedurami kardiologicznymi, a na przykład porodami. W interesie nas wszystkich jest to, żeby każdy szpital powiatowy miał opiekę na najwyższym poziomie. Wszyscy jeździmy samochodami. Nie życzę nikomu, żeby miał wypadek, bo w pobliżu będzie szpital albo go nie będzie. I co wtedy? ●

Magda Nogaj

OGŁOSZENIE PŁATNE Wrocław/34423713

Prezydent Wrocławia

informuje

Na podstawie art. 35 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r.

że w budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia, al. Marcina Kromera 44 oraz na stronie internetowej **www.bip.um.wroc.pl** zostały podane do publicznej wiadomości **w trybie bezprzetargowym** wykaz gruntu stanowiącego własność Gminy Wrocław przeznaczonego do oddania w części w :

a) dzierżawę:
- **ul.Bukowskiego obr.Oporów AM 5 dz.140/4,**
- **ul.Karmelkowa obr.Oporów AM 10 dz.38/5,38/6,97/1,**
- **obr.Krzyki AM 3 dz.70/9,**
- **obr.Krzyki AM 3 dz.70/10,**
- **obr.Krzyki AM 3 dz.70/8,**
- **ul.Skierniewicka 11obr.Borek AM 9 dz.61/32,**
- **ul.Górecka obr.Stabłowice AM 13 dz.8/3,**
- **ul.Bolesławiecka obr.Stare Miasto AM 12 dz.1/13,**

b) sprzedaży:
- **ul.Wołowska 2 obr.Różanka AM 7 dz.13/4,**
- **ul.Szwajcarska 7 obr.Grabiszyn AM 19 dz.1/8,1/10,**

c) użyczenia:
- **ul.Cieszyńskiego obr.Stare Miasto AM 25 dz.19/11.**

Wykazy ogłasza się na okres 21 dni **od 25.02.2026r. do 18.03.2026r.**

Prezydent Wrocławia

ogłoszenie

o zamieszczeniu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego w publicznym wykazie danych

Zawiadamiam o zamieszczeniu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia Nr XXVI/558/25 z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Kamiennej, Drukarskiej i Sztabowej we Wrocławiu w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie oraz o wszczęciu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ustaleń wyżej wymienionego planu na stronie internetowej: https://bip.um.wroc.pl/karty-informacyjne-sios/139

Podstawa prawna: art. 21 ust. 2 pkt 2 i art. 39 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 1535).

Wrocław, dnia 13 marca 2026 r.

Z up. Prezydenta Wrocławia
Wiceprezydent Wrocławia
Michał Młyńczak

OGŁOSZENIE PŁATNE Wrocław/34423317

Prezydent Wrocławia

ogłoszenie

o zamieszczeniu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego w publicznym wykazie danych

Zawiadamiam o zamieszczeniu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia Nr XXV/521/25 z dnia 20 listopada 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Ślężnej, Pułtuskiej, Sudeckiej i alei Dębowej we Wrocławiu w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie oraz o wszczęciu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ustaleń wyżej wymienionego planu na stronie internetowej: https://bip.um.wroc.pl/karty-informacyjne-sios/139

Podstawa prawna: art. 21 ust. 2 pkt 2 i art. 39 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 1535).

Wrocław, dnia 13 marca 2026 r.

Z up. Prezydenta Wrocławia
Wiceprezydent Wrocławia
Michał Młyńczak

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34425145

Słówko Literówka Quizy • Sudoku Krzyżówki

NOWOŚĆ

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

Google Play App Store

1 WR

eprasa.pl c836ae6614

Wrocław, dnia 10 marca 2026

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
IF.AB.7820.32.2025.ES2

OBWIESZCZENIE WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Na podstawie art. 11a ust. 1, art. 11d ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. *o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 1691)

zawiadamiam

o wszczęciu postępowania administracyjnego na wniosek Inwestora – Zarządu Województwa Dolnośląskiego, wykonującego swoje zadania przy pomocy jednostki organizacyjnej, będącej zarządem drogi tj. Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu ul. Krakowska 28, 50-425 Wrocław, działającego za pośrednictwem pełnomocnika Pana Adama Biegańskiego, złożony dnia 31 października 2025 r., uzupełniony pod względem formalnym dnia 12 stycznia 2026 r., w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie i przebudowie drogi wojewódzkiej nr 369 w m. Miszkowice, gm. Lubawka w ramach zadania nazwanego przez Inwestora: „Budowa chodnika wraz z przebudową zatoki autobusowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 369 w miejscowości Miszkowice (etap II) w km od 8+948 do 9+410".
Wnioskowana inwestycja realizowana będzie na działkach o niżej wymienionych numerach ewidencyjnych gruntów:

Tabela nr 1
Nieruchomości zajęte dla celów rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 369:

L.p.	Obręb	Nr działki		Powierzchnia zajęcia stałego działki przeznaczonej pod inwestycję [ha]
		Przed podziałem	Po podziale pod inwestycję	
1	0006 Miszkowice	195/10	195/14	0,0148
2	0006 Miszkowice	203	203/1	0,0012
3	0006 Miszkowice	209/2	209/3	0,0035
4	0006 Miszkowice	208/3	208/4	0,0010
5	0006 Miszkowice	205/1	205/3	0,0081
6	0006 Miszkowice	207	207/1	0,0013
7	0006 Miszkowice	206	206/1	0,0036
8	0006 Miszkowice	204	-	0,02
9	0006 Miszkowice	205/2	-	0,0128

Tabela nr 2
Nieruchomość stanowiąca istniejący pas drogowy drogi wojewódzkiej nr 369:

L.p.	Obręb	Nr działki		Pow. zajęcia działki pod inwestycję [ha]
		Przed podziałem	Po podziale pod inwestycję	
1	0006 Miszkowice	719/1	719/5	0,4440

Tabela nr 3
Nieruchomości zajęte dla celów obowiązku rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania, budowy i przebudowy sieci uzbrojenia terenu, przebudowy zjazdów – zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. c, lit. e, lit. h – ustawy szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych:

L.p.	Obręb	Nr działki		Pow. zajęcia ha	Cel zajęcia
		Przed podziałem	Po podziale		
1	0006 Miszkowice	197/3	-	0,0005	Przebudowa zjazdu nr 3 – zjazd indywidualny
2	0006 Miszkowice	816/1	-	0,0034	Przebudowa zjazdu nr 4 – zjazd indywidualny
3	0006 Miszkowice	816/1	-	0,0002	Zajęcie z uwagi na przebudowę zjazdu nr 5 – zjazd publiczny obsługujący działkę nr 199/2
4	0006 Miszkowice	199/2	-	0,0018	Przebudowa zjazdu nr 5 – zjazd publiczny
5	0006 Miszkowice	199/1	-	0,0002	Zajęcie z uwagi na przebudowę zjazdu nr 5 – zjazd publiczny obsługujący działkę nr 199/2
6	0006 Miszkowice	199/1	-	0,0001	Przebudowa zjazdu nr 6 – zjazd indywidualny
7	0006 Miszkowice	203	203/2	0,0003	Przebudowa zjazdu nr 9 – zjazd indywidualny
8	0006 Miszkowice	209/2	209/4	0,0004	Przebudowa zjazdu nr 10 – zjazd indywidualny
9	0006 Miszkowice	208/3	208/5	0,0007	Przebudowa zjazdu nr 11 – zjazd indywidualny
10	0006 Miszkowice	205/1	205/4	0,0004	Przebudowa zjazdu nr 12 – zjazd indywidualny
11	0006 Miszkowice	816/1	-	0,0010	Budowa sieci elektroenergetycznej nN
12	0006 Miszkowice	199/1	-	0,0008	Budowa sieci elektroenergetycznej nN
13	0006 Miszkowice	199/2	-	0,0007	Budowa sieci elektroenergetycznej nN
14	0006 Miszkowice	200	-	0,0007	Rozbiórka słupa masztu oświetleniowego
15	0006 Miszkowice	200	-	0,0002	Budowa sieci elektroenergetycznej nN
16	0006 Miszkowice	209/2	209/4	0,0002	Budowa podziemnej sieci teletechnicznej
17	0006 Miszkowice	207	207/2	0,0037	Przebudowa sieci teletechnicznej napowietrznej
18	0006 Miszkowice	206	206/2	0,0056	Przebudowa sieci teletechnicznej napowietrznej

Zgodnie z art. 49 § 2 *Kodeksu postępowania administracyjnego*, wskazuję dzień 13 marca 2026 r. – data ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Miasta i Gminy Łubawka, w urzędowych publikatorach teleinformatycznych – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów oraz w prasie lokalnej, jako ten w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie. Zawiadomienie niniejsze po upływie czternastu dni od wskazanego powyżej terminu uważa się za dokonane ze skutkiem prawnym z dniem 27 marca 2026 r.

Informuję, zgodnie z przepisem art. 10 § 1 w związku z art. 73 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, że strony postępowania uprawnione są do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym, składania wszelkich dodatkowych wyjaśnień i dokumentów mogących mieć znaczenie dla sprawy w siedzibie Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, pl. Powstańców Warszawy 1, Wydział Infrastruktury, pokój 2103 (kancelaria), w godzinach pracy Urzędu. Z dokumentacją można zapoznać się po uprzednim umówieniu terminu wizyty telefonicznie lub emaliowo: (71) 340 64 93 (email: e.slawik@duw.pl) – w terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia. Uprawnienie to przysługuje stronie w każdym stadium postępowania.

Wrocław/34424902

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości w przepisach, zamówienia publiczne, porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

Prezydent Wrocławia

ogłoszenie

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miejską Wrocławia uchwały Nr XXV/521/25 z dnia 20 listopada 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Ślężnej, Pułtuskiej, Sudeckiej i alei Dębowej we Wrocławiu (nr planu 875 w SIP).

Wniosek do projektu planu miejscowego możesz złożyć od 13 marca do 3 kwietnia 2026 r. za pomocą formularza („Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego") w formie:
- elektronicznej:
  - **na adres e-Doręczeń: AE:PL-95179-82549-VVTFT-27**, Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław,
  - na adres mailowy: wpl@um.wroc.pl, Wydziału Planowania Przestrzennego,
  - na skrytkę ePUAP: /umwroclaw/SkrytkaESP,
- papierowej na adres: Urząd Miejski Wrocławia, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Świdnicka 53, 50-030 Wrocław.

We wniosku podaj:
- imię i nazwisko albo nazwę,
- adres zamieszkania lub siedziby oraz e-mail,
- oznaczenie nieruchomości, której dotyczy wniosek,
- czy jesteś właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, której dotyczy wniosek.

Wszystkie niezbędne informacje oraz formularz („Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego") dostępne są na stronach internetowych:
https://bip.um.wroc.pl/artykuly/132/zbieranie-wnioskow
https://geoportal.wroclaw.pl/mpzp/875

Podstawa prawna: art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.).

Wrocław, dnia 13 marca 2026 r.

Z up. Prezydenta Wrocławia
Wiceprezydent Wrocławia
Michał Młyńczak

Informacje dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych:
1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Wrocławia. Kontakt: Urząd Miejski Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław, wpl@um.wroc.pl, tel. 71 777 73 25, adres e-Doręczeń: AE:PL-95179-82549-VVTFT-27,
2. Będziemy przetwarzać Pani/Pana dane osobowe w celu realizacji procedury sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
3. We wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych oraz realizacją przysługujących praw, można skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych przez adres iod@um.wroc.pl albo numer tel. 71 777 77 24.
4. Pełen zakres informacji nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej bip.um.wroc.pl w zakładce „planowanie przestrzenne" oraz w siedzibie Administratora.

Powyższą informację przekazujemy w związku z obowiązkami, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679.

Wrocław/34423313

Prezydent Wrocławia

ogłoszenie

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miejską Wrocławia uchwały Nr XXVI/558/25 z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Kamiennej, Drukarskiej i Sztabowej we Wrocławiu (nr planu 878 w SIP).

Wniosek do projektu planu miejscowego możesz złożyć od 13 marca do 3 kwietnia 2026 r. za pomocą formularza („Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego") w formie:
- elektronicznej:
  - **na adres e-Doręczeń: AE:PL-95179-82549-VVTFT-27**, Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław,
  - na adres mailowy: wpl@um.wroc.pl, Wydziału Planowania Przestrzennego,
  - na skrytkę ePUAP: /umwroclaw/SkrytkaESP,
- papierowej na adres: Urząd Miejski Wrocławia, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Świdnicka 53, 50-030 Wrocław.

We wniosku podaj:
- imię i nazwisko albo nazwę,
- adres zamieszkania lub siedziby oraz e-mail,
- oznaczenie nieruchomości, której dotyczy wniosek,
- czy jesteś właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, której dotyczy wniosek.

Wszystkie niezbędne informacje oraz formularz („Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego") dostępne są na stronach internetowych:
https://bip.um.wroc.pl/artykuly/132/zbieranie-wnioskow
https://geoportal.wroclaw.pl/mpzp/878

Podstawa prawna: art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.).

Wrocław, dnia 13 marca 2026 r.

Z up. Prezydenta Wrocławia
Wiceprezydent Wrocławia
Michał Młyńczak

Informacje dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych:
1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Wrocławia. Kontakt: Urząd Miejski Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław, wpl@um.wroc.pl, tel. 71 777 73 25, adres e-Doręczeń: AE:PL-95179-82549-VVTFT-27,
2. Będziemy przetwarzać Pani/Pana dane osobowe w celu realizacji procedury sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
3. We wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych oraz realizacją przysługujących praw, można skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych przez adres iod@um.wroc.pl albo numer tel. 71 777 77 24.
4. Pełen zakres informacji nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej bip.um.wroc.pl w zakładce „planowanie przestrzenne" oraz w siedzibie Administratora.

Powyższą informację przekazujemy w związku z obowiązkami, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679.

Wrocław/34423315

eprasa.pl c836ae6614

Rafał Zieliński

Szesnaście restauracji z Wrocławia w przewodniku „Gault & Millau”

Gotują w nich znani szefowie kuchni

• **Łukasz Budzik, szef kuchni wrocławskiej restauracjach Most i Między Mostami**
FOT. DOMINIKA SCHEIBINGER

Po sześciu latach przerwy ukazała się polska edycja przewodnika „Gault & Millau”. Znalazło się w nim szesnaście restauracji z Wrocławia. W większości to lokale ze znanymi szefami kuchni i z nietuzinkowym menu. Zjemy w nich m.in. tatara ze strusia, kraby, pieczony szpik i zupę z raków.

Historia przewodnika sięga roku 1961, kiedy dwaj francuscy dziennikarze i krytycy kulinarni Henri Gault i Christian Millau zaczęli cykl felietonów o paryskich lokalach. Pierwsze wydanie „Gault & Millau” to rok 1972, wyróżnione miejsca opisano liczbą kucharskich czapek.

Dziś dodatkowo restauracje oceniane są w skali od 1 do 20, pod uwagę brane są m.in. jakość produktów, smak i wygląd. Przewodnik ukazuje się w 22 krajach, w tym w Ameryce Północnej i w Australii. Do roku 2030 planuje zaistnieć w 50 krajach.

Pierwszą polską edycję przewodnika z charakterystyczną żółtą okładką opublikowano w 2014 roku. Jego wydawanie zawieszono w 2020 roku, kiedy gastronomia zamarła z powodu pandemii.

RESTAURACJE Z WROCŁAWIA W PRZEWODNIKU „GAULT & MILLAU”

Teraz „Gault & Millau” wraca do Polski. Wymieniono w nim 251 restauracji ze wszystkich województw i 30 hoteli. Gala Best Awards połączona z premierą nowego przewodnika odbyła się 9 marca w Warszawie.

Maksymalnie przewodnik przyznaje pięć czapek. Tego wyróżnienia nie zdobyła żadna polska restauracja. Cztery czapki zdobyły trzy lokale. To restauracje, które mają gwiazdki Michelin, czyli Bottiglieria 1881 z Krakowa, warszawska Nuta i Arco by Paco Pérez z Gdańska. Zdobyły odpowiednio 18 i po 17 punktów.

Trzy czapki przyznano piętnastu lokalom. Siedem jest z Warszawy, dwa z Poznania, po jednym z Gdańska, Pszczyny, Krakowa i Kościeliska.

Trzema czapkami nagrodzono również dwie restauracje z Wrocławia. To Między Mostami i Most. W obu szefem kuchni jest Łukasz Budzik, finalista czwartej edycji programu „Top Chef”, mający za sobą pracę w 3-gwiazdkowych restauracjach Michelin w San Sebastian i w Paryżu.

Łącznie z Wrocławia nagrodzono szesnaście lokali.

TRZY CZAPKI

• **Most** (15,5 pkt.), **Między Mostami** (15 pkt.) – w tej drugiej Łukasz Budzik proponuje nowoczesną kuchnię polską, nawiązującą do tradycji, pełną nieoczywistych produktów. Przykłady to m.in. smażony i pieczony szpik z ikrą ze śledzia, ozorki wołowe w tempurze, dojrzewająca słonina z musztardą jabłkową, pieczone żółte buraki, pierożki z gęsiną i truflami czy filet z kaczki ze smardzami nadziewanymi pasztetem z wątróbek. Odrębną częścią lokalu jest sala degustacyjna, „łącząca to, co szef kuchni wyniósł z rodzinnego domu z tym, czego nauczył się jeżdżąc po świecie”. Menu zmienia się tu w zależności od pory roku. W obu są wyselekcjonowane przez sommeliera wina. Ul. Księcia Witolda 1.

DWIE CZAPKI

• **Baba** (14,5 pkt.) – otwarty pod koniec 2023 roku lokal Beaty Śniechowskiej, szefowej nagradzanej w The Best Chef Awards i przez paryską Międzynarodową Akademię Gastronomiczną. W Babie łączy lokalność z inspiracjami z podróży, używa warzyw z własnego ogrodu i wielu dolnośląskich produktów. W czerwcu 2025 roku przewodnik Michelin przyznał lokalowi wyróżnienie Bib Gourmand. Ul. Nożownicza 1d.

• **La Maddalena** (14 pkt.) – międzynarodowa kuchnia z widokiem na Odrę i mocno oparta na mięsach i owocach morza. W menu znajdziemy więc mięso z jelenia, mule w śmietanie, wołowinę Wagyu z borowikami i sosem madeira, polędwicę Wellington czy comber jagnięcy i ravioli kozim serem, dynią i truflą. Są też ostryga z sosem ponzu, stek z kalmara z sosem szafranowym i 5-gwiazdkowy kawior Antonius Syberian podawany m.in. z lodami waniliowymi. Również polecenie od Michelin. Ul. Pomorska 1.

• **Przystań & Marina** (13,5 pkt.) – nestorzy wrocławskiego fine diningu działają od 2008 roku. Kolejny lokal nad Odrą i kolejny z poleceniem od Michelin. Rządzi tu Karol Sankowski, który ma za sobą staż w Instytucie Paula Bocuse'a w Lyonie, a w 2017 roku został Szefem Roku Polski Zachodniej według przewodnika „Gault & Millau”. Stawia na dania inspirowane tradycją śródziemnomorską i polską, a w tym pieczoną doradę, smażone przegrzebki, pieczoną dynię w glazurze z rokitnika czy pierogi z sandaczem. Mocną stroną lokalu jest menu śniadaniowe. Ul. Księcia Witolda 2.

• **Craft** (13,5 pkt.) – lokal w 5-gwiazdkowym hotelu The Bridge na Ostrowie Tumskim. Szefem kuchni jest tu Igor Arent-Rabiej. Wędzona burrata, piana ze słonecznika, pastrami z ozora wołowego, krokiet z białej kiełbasy, grillowane ogórki, zupa z raków, zupa z nasion konopi i lody chlebowe – to kilka z jego propozycji. Specjalnością lokalu jest tatar wołowy z bawety. Sami marynują oliwki i kiszą warzywa. Pl. Katedralny 8.

• **Platinum Palace** (13 pkt.) – kolejna hotelowa restauracja w tym zestawieniu. W jej menu sporo jest głównie mięsnych ciekawostek, których nie znajdziemy w innych lokalach. To m.in. tatar ze strusia z pasteryzowanym żółtkiem i prażonymi kaparami, filet z perliczki na puree z kalafiora z żurawiną, brukselką i sosem porto czy duszony kark z jelenia z kaszą pęczak, grzybami i chipsami z topinamburem. Są też „luźne” menu barowe i menu dziecięce. Za wszystko odpowiada szef kuchni Adam Skwarło. Ul. Powstańców Śl. 204.

• **Warsztat Food & Garden** (13 pkt.) – o smak dba tu Justyna Słupska-Kartaczowska, Kobieta Szef „Gault & Millau” z 2016 roku. Zarządzała też restauracjami Acquario i Monopol oraz prowadziła lokal Jadka. W Warsztacie gotuje lokalnie, sezonowo, również z tego, co rośnie w ogrodzie za lokalem. Nie boi się sięgać m.in. po gęsie żołądki czy topinambura. Dopełnieniem restauracji jest piekarnia. Warsztat to kolejna rekomendacja inspektorów Michelin. Ul. Niedźwiedzia 5.

• **Thai Thai Wrocław** (13 pkt.) – kuchnia tajska przygotowywana w dużej mierze przez kucharzy pochodzących z tego kraju. W karcie są klasyczne tajskie zupy, desery i sałatki, pad thai. Wrażenie robią składniki niektórych dań: to m.in. kawior z jesiotra syberyjskiego, krab królewski, nowozelandzka jagnięcina czy wysokiej klasy polędwica wołowa Wagyu. W karcie są też grillowana ośmiornica, tatar z tuńczyka, ostrygi, żabnica, okoń morski, pieczona kaczka i gotowane i smażone homary. Pl. Teatralny 8.

Trzema czapkami nagrodzono m.in. dwie restauracje z Wrocławia. To Między Mostami i Most

JEDNA CZAPKA

• **Młoda Polska Bistro & Pianino** (12,5 pkt.) – pierwsza, bo otwarta w 2019 roku autorska restauracja Beaty Śniechowskiej. Bazuje na klasyce polskiej kuchni podawanej w formie dostosowanej do standardów nowoczesnej gastronomii. Lokal jest rekomendowany przez przewodnik Michelin. Pl. Solny 4.

• **Monopol, Acquario** (po 12,5 pkt.) – dwie restauracje z hotelu Monopol. Pierwsza znajduje się na parterze, druga na 6. piętrze budynku. Obie mają rekomendację Michelin i szefuje nimi Mariusz Kozak, absolwent Westminster Kingsway College na kierunku Professional Chef Diploma. Pracował m.in w restauracji Gordona Ramseya. Ceni kuchnię francuską, którą chętnie łączny z polskimi dniami i produktami. Pyzy z rillettes z kaczki, pistacjami i sosem z foie gras, grillowany ozór wołowy z winegretem kaparowym czy pstrąg z Zielenicy z mulami to przykłady takich połączeń. Ul. Modrzejewskiej 2.

• **OK Restauracja** (12 pkt.) – lokal znany wcześniej jako OKWine Bar. Szefem kuchni jest tu Daniel Pardo, który mocno stawia na ryby i owoce morza. Ośmiornica po baskijsku, ceviche z tuńczyka, sola, dorada, zupy rybne, ostrygi czy raki w śmietanie – to niektóre z jego propozycji. Część potraw możemy sobie usmażyć sami na stole na gorącym kamieniu wulkanicznym. Ten lokal to kolejna rekomendacja przewodnika Michelin i wyróżnienie Gault&Millau z roku 2019. Ul. Księcia Witolda 2.

• **Ida Kuchnia & Wino** (11 pkt.) – kuchnia staropolska i „smaki dzieciństwa czy rodzinnego domu” podane w wersjach odświeżonych. Gzik z kawiorem, gołąbki z bobem, gęsie żołądki z pianą ziemniaczaną i miętą, pierogi z czosnkiem niedźwiedzim i wędzonym serem czy stek z kalafiora – za tym stoi czwórka szefów kuchni, którzy wspólnie stworzyli restaurację Ida. Twarzą lokalu ostatnio stała się Małgorzata Karkocha-Jakubowska. Restauracja ma na koncie wyróżnienie Bib Gourmand. Ul. Łazienna 4.

• **Tarasowa** (11 pkt.) – za koncepcją restauracji stoi Katarzyna Daniłowicz. W 2015 roku wygrała program „Top Chef”, dwa lata potem „Gault & Millau” przyznał jej tytuł Kobiety Szefa. Stawia na nowe interpretacje tradycyjnych potraw, odkrywa zapomniane produkty, receptury. Chłodnik na maślance z lodami z chrzanu, gofry ziemniaczane z kawiorem z pstrąga, krokiety z wędzonym węgorzem – te potrawy wyszły spod jej ręki. Docenił to przewodnik Michelin, przyznając Tarasowej Bib Gourmand. Ul. Wystawowa 1.

• **Haston** (10,5 pkt.) – restauracja w hotelu Haston, której szefuje pochodzący z Maroka Anwar Laarabi. Stawia na kuchnię międzynarodową. W menu są m.in. kojarzony z USA smash burger, włoskie pierożki tortellacci ze skorupiakami i sosem z owoców morza oraz focaccia z dżemem z pomidorów, pesto i burratą, pochodząca z Japonii ikra tobiko, francuska zupa cebulowa. Polską kuchnię reprezentują żurek, tatar z polędwicy wołowej i marynowany śledź, zjemy tu też steka z kalafiora, gicz cielęcą z sosem pieprzowym na bazie brandy i krem z kiszonej kapusty. Ul. Irysowa 1-3.

eprasa.pl c836ae6614

wyborcza

PORADNIK PSYCHOLOGICZNY
EKSPERCI ODPOWIADAJĄ CZYTELNIKOM

Piątek, 13 marca 2026 | Redaktorki prowadzące **Katarzyna Stożek, Beata Żurek** wyborcza.pl

Przeszłam na emeryturę i chłonę każdą sekundę życia

Tylko w sypialni smutek

– Po przejściu na emeryturę przestałam odgrywać życiowe role. Jestem kobietą, która chłonie każdą sekundę życia i nie zamierza zmarnować ani chwili. A jednak nie wszystko się układa.

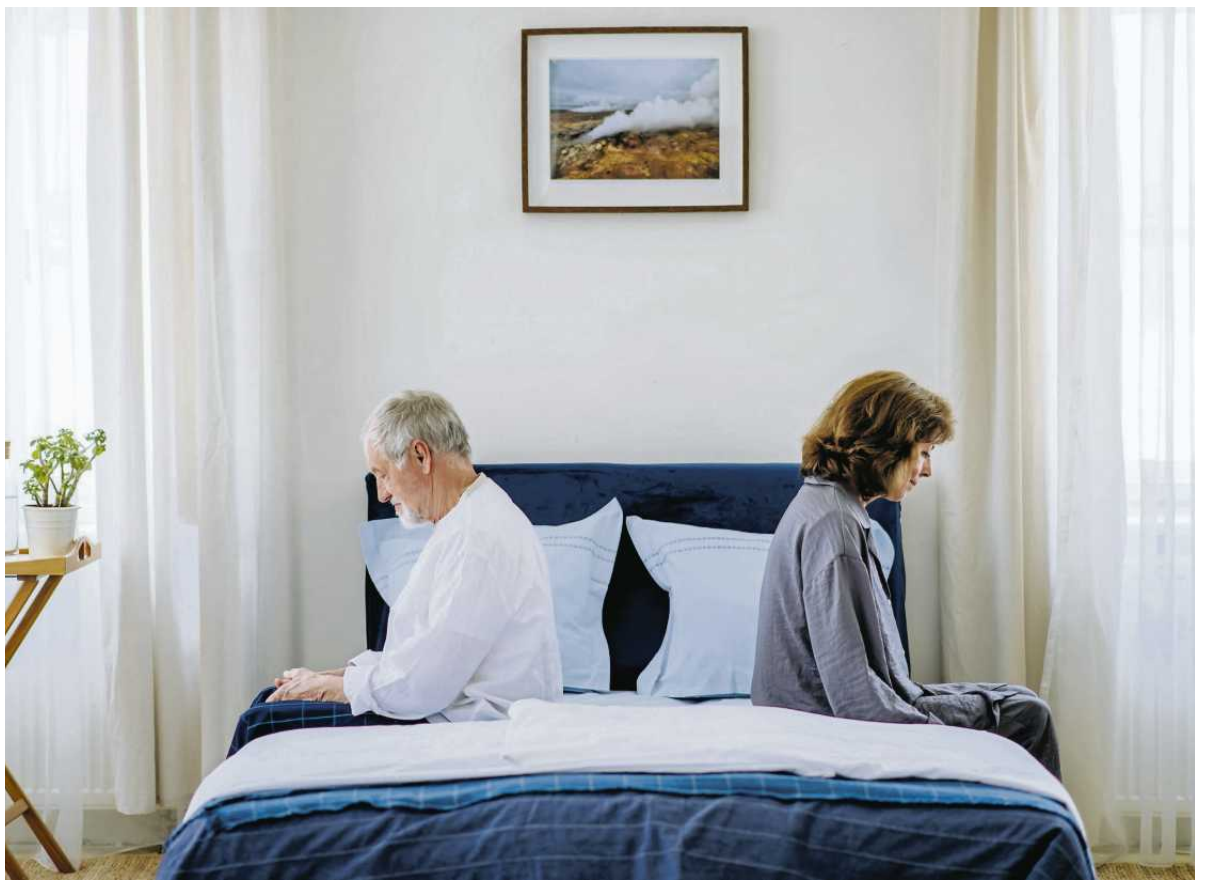

FOT. GETTY IMAGES

– Od trzech lat jestem już tylko Małgorzatą. Po przejściu na emeryturę przestałam odgrywać życiowe role. Przestałam być dyrektorką, odpuściłam matkowanie, bycie babcią, która niańczy wnuki. Jestem kobietą, która chłonie każdą sekundę życia i nie zamierza zmarnować ani chwili – opowiada. – Córkę urodziłam, kiedy skończyłam 19 lat, za dwa lata na świecie pojawił się syn. Kocham swoje już bardzo dorosłe dzieci, ale jednocześnie wiem, ile im poświęciłam. Przy dwójce dzieci, studiach wieczorowych i karierze zawodowej nie było wystarczająco czasu na „życie po". Moje koleżanki studiowały, mieszkały w akademikach, chodziły na imprezy, a ja w tym czasie zajmowałam się dziećmi. Tak wybrałam, nie mam do nikogo pretensji, ale nie będę udawać, że przyszło to łatwo i bez wyrzeczeń.

Kiedy skończyłam pracę, poczułam, jakby wyrosły mi skrzydła. Nie mogę usiedzieć na miejscu. Zrobiłam prawo jazdy. Zawsze narzekałam na nadprogramowe kilogramy, a teraz jestem szczupła, jak nigdy w życiu. Jeżdżę na rowerze, chodzę na jogę, odnowiłam znajomości sprzed lat, zorganizowałam sąsiadów i robimy sobie spotkania towarzyskie – co tydzień, za każdym razem ktoś inny jest gospodarzem.

W tym wszystkim jest także mąż. Na rowery nie dał się namówić, do sąsiadów nie zawsze ma cierpliwość, a jak ja idę na jogę, on majsterkuje sobie w garażu. Wydawałoby się, że się rozmijamy, ale po ponad czterdziestu wspólnych latach znamy swoje potrzeby i temperamenty. Jednak brakuje mi wspólnego bycia. Co wieczór lądujemy razem w łóżku, ale jest tylko buzi i spać. A ja chciałabym mocniej, więcej. Powiedziałam mu to ostatnio. Popatrzył na mnie smutno znad książki i powiedział: „Gośka, natury nie oszukasz. Jesteś mi bliska, to chyba nadal miłość, ale seks już mnie nie kręci".

Próbowałam seksownej bielizny, był nastrój w sypialni, ale mój mąż „nie zadziałał". Tłumaczę mu, że są tabletki, lekarze. Przecież po sześćdziesiątce ludzie nie muszą rezygnować z seksu. Nigdy nie pomyślałam, że na „stare lata" zachce mi się mężczyzny. Wszystko się układa, ale nie wiem, jak rozpalić męża w sypialni. Kocham moje aktywne dni, ale smutek w sypialni psuje obraz całości. Czy nam też grozi bycie obok siebie, bo żyjemy w innym tempie?

Nigdy nie jest za późno na życie

JUSTYNA RYCZKO
psycholożka z avigon.pl

Droga Małgorzato, jeżeli pozwolisz, po lekturze Twojego listu tak właśnie będę się do Ciebie zwracać. Bardzo dziękuję za Twój niezwykle poruszający list. Bije z niego odwaga, szczerość i ogromna siła, która często budzi się dopiero wtedy, gdy życie wreszcie daje nam przestrzeń, by odetchnąć. To piękne i ważne, że potrafisz nazwać ten moment. Ten czas, w którym po latach odpowiedzialności i troski o wszystkich wokół zaczęłaś być sobą – nie „czyjąś", tylko po prostu Małgorzatą. To nie egoizm, tylko naturalny etap rozwoju. Bardzo mnie cieszy, że osoba w Twoim wieku cieszy się życiem, ma mnóstwo zajęć i nowych pomysłów i wciąż ma niewyczerpany apetyt na życie. Wielu ludzi do tego punktu nie dociera, inni boją się go nazwać.

To, co przeżywasz, ma kilka ważnych warstw i wszystkie są zrozumiałe. To, że po przejściu na emeryturę poczułaś przypływ życia, ruchu i ciekawości świata, jest bardzo częste u osób, które wcześniej długo funkcjonowały „w poczuciu obowiązku". To właśnie Twoje „skrzydła".

Twoje ciało i psychika dostały wreszcie przestrzeń, aby rozwinąć skrzydła. To, że dbasz o siebie, o swoje relacje, bycie aktywną, jest zdrowe i rozwojowe. W żadnym stopniu nie należy tego analizować poprzez pryzmat wieku, ponieważ nigdy nie jest za późno na życie. Również sposób bycia babcią – obecny, ale nienarzucający się – brzmi dojrzale i mądrze.

To, że Ty przyspieszyłaś, a Twój mąż zwolnił, nie musi oznaczać oddalania się emocjonalnego. Różne tempo to nie to samo co rozpad. Po 40 latach związku bardzo często pojawia się zjawisko „równoległych światów", które mogą współistnieć – o ile jest między nimi most.

To zresztą zupełnie normalne, że po tylu latach wspólnego życia ludzie mogą mieć swoją „bajkę", do której inni – nawet najbliżsi mogą nie mieć dostępu. Ale tym wspomnianym wcześniej mostem jest rozmowa, ciekawość siebie nawzajem i uznanie swoich różnic bez próby „naprawiania" drugiej osoby.

Twoje pragnienie bliskości fizycznej, seksualnej, jest w pełni naturalne także – a może właśnie – po 60. roku życia. Bardzo często ludzie mówią, że „w tym wieku już nie wypada", że to wstyd albo zwyczajnie nie mają już na to ochoty. A Ty zupełnie wprost przyznajesz, że chciałabyś, aby Wasza sfera seksualna odżyła. Jednak musisz pamiętać, że równie naturalne, jak Twoja potrzeba, jest to, że Twój mąż może doświadczać spadku libido, lęku przed „niesprawnością", zmęczenia albo po prostu innego etapu swojej seksualności. Powinnaś spróbować to zrozumieć i zaakceptować. Bardzo ważne jest jednak to, że brak ochoty na seks nie jest brakiem miłości, a chęć na seks nie jest fanaberią. Wasz dialog w tej sprawie dopiero się zaczyna. Warto, by nie był rozmową o „działaniu" czy „niedziałaniu", ale o bliskości, potrzebach i lękach. Wielu mężczyzn w tym wieku bardziej niż samej seksualności boi się poczucia porażki, wstydu, wyśmiania lub poczucia utraty męskości. Tabletki nie zawsze są rozwiązaniem pierwszego wyboru – czasem najpierw potrzebne jest poczucie bezpieczeństwa i zdjęcie presji.

Zaproponuj rozmowę poza sypialnią, bez celu „naprawienia seksu". Raczej „chciałabym lepiej Cię zrozumieć". Oddziel seksualność od sprawności, bo bliskość to nie tylko stosunek. Dotyk, czułość, masaż, wspólne zasypianie, przytulenie mogą być pomostem, który to zmieni. Możesz także zachęcić męża do konsultacji lekarskiej lub seksuologicznej, ale nie jako „musisz się leczyć", tylko „sprawdźmy, co jest możliwe". Warto także, abyś zastanowiła się, czym dla Ciebie jest seks teraz. Czy to bardziej potwierdzenie więzi? Energią życia? Poczucie bycia pożądaną? Nazwanie tego pomoże mężowi lepiej Cię usłyszeć.

I najważniejsze. Nie jesteście „obok siebie". Jesteście w momencie renegocjowania swojej bliskości. To trudne, ale bardzo żywe miejsce w związku. Masz prawo do smutku, frustracji i tęsknoty, ale nie jesteś w tym sama. W żadnym razie nie jest również za późno. Twoje życie rozkwita. Teraz pytanie nie brzmi „jak rozpalić męża" lecz raczej „jak zaprosić go do nowej formy bliskości bez presji, ale z nadzieją". ●

żyć lepiej
psychologia codziennie

• Masz problemy, o których nie umiesz rozmawiać z bliskimi? Chciałabyś powiedzieć komuś o tym, co cię trapi, ale nie masz odwagi? Potrzebujesz wsparcia lub chcesz się najzwyczajniej w świecie wygadać? Pisz do nas: **pytanie@wysokieobcasy.pl**. Nie bój się zapytać, a my postaramy się udzielić eksperckiej odpowiedzi.

eprasa.pl c836ae6614

Myślałam, że po latach znów będę miała mamę

Nazwała mnie kaleką

– Mój problem ma na imię teściowa. Mój mąż to jej jedyny, ukochany syn. Zawsze do dyspozycji mamusi. Nie wiem, czy i jak długo wytrzymam jej oschłe traktowanie, zwłaszcza że mieszkamy razem.

FOT. GETTY IMAGES

– Byłam przekonana, że życie już wystarczająco mnie doświadczyło i teraz będzie tylko lepiej. Nic bardziej mylnego. Zmagam się z SM. Kiedy usłyszałam diagnozę, byłam załamana. Po kilku nieprzespanych nocach, złorzeczeniu wszystkim, wylanych łzach, wzięłam się w garść. Nie chciałam się poddać. Byłam przekonana, że mam wsparcie w partnerze, z którym planowaliśmy wspólną przyszłość. Miał być dom, dzieci, kochająca się rodzina.

Po diagnozie wytrzymał jeszcze siedem miesięcy. Zmęczyły go wycieczki po lekarzach, rehabilitantach, mój zmienny nastrój. Przeprosił, że nie da dłużej rady. Powiedział, że nie wyobraża sobie takiego życia, ale zawsze mogę na niego liczyć. To był kolejny cios. Ale byłam już tak zaangażowana w walkę z chorobą, że odpuściłam rozpaczanie po gościu, który opuścił mnie w najgorszym momencie życia.

Na szczęście trwała przy mnie przyjaciółka. Tylko ona mi została. Rodzice zmarli, jak byłam mała, wychowywała mnie babcia, która odeszła dwa lata przed diagnozą. Kiedy zaczęłam mieć chorobę pod kontrolą – na ile to w ogóle możliwe – to właśnie przyjaciółka zachęciła mnie do założenia konta na portalu randkowym. Byłam bardzo sceptyczna i ostrożna, do czasu, kiedy zainteresował się moją osobą Robert. Tylko rok ode mnie starszy, jak się później okazało też po przejściach. Miał próbę samobójczą po tym, jak zostawiła go wieloletnia partnerka. Od słowa do słowa zaczęły się długie rozmowy telefoniczne, pierwsze spotkanie. Nie ukrywałam, że jestem chora i wiadomo, że mój stan będzie się tylko pogarszał. W ogóle mu to nie przeszkadzało. Był opiekuńczy, troskliwy. Stałam się dla niego centrum świata. Po pół roku znajomości oświadczył się, a po kolejnych trzech miesiącach zostaliśmy małżeństwem.

I tu zaczyna się problem, któremu na imię teściowa. Robert to jedyny, ukochany syn. Zawsze do dyspozycji mamusi. Z drugiej strony nic dziwnego skoro mieszkają w jednym domu, który teraz stał się także moim.

Na początku ucieszyłam się, że po latach wreszcie będę miała mamę. Niestety, teściowa zachowywała dystans, żeby nie powiedzieć, że była oschła. Przede wszystkim rozczarowaliśmy ją ślubem cywilnym. Dla niej ważny jest tylko ten kościelny. Miałam nadzieję, że to przetrawi, ale z dnia na dzień było gorzej. Robert ma pracę, która wymaga od niego dłuższych wyjazdów, więc zostajemy z teściową same. Staram się być pomocna, o ile pozwala mi mój stan zdrowia. Są gorsze chwile, kiedy „wyłącza" mi się noga lub słabnie ręka, ale nie rozczulam się nad sobą. Jednak dla teściowej to zwykła wymówka, żeby jej nie pomóc. Bo przecież trzeba zrobić pranie (Robert to zawsze robił), wykupić leki, zrobić zakupy. Wydaje mi się, że teściowa jest sprawniejsza ode mnie, ale lubi być obsługiwana.

Kiedy przed świętami gorzej się poczułam, odmówiłam pójścia na zakupy, ale powiedziałam, że zrobię to później. Obrażona zadzwoniła do przyjaciółki i poprosiła o pomoc jej syna. Nie wiedziała, że odpoczywam w salonie, więc swobodnie rozmawiała przez telefon. Usłyszałam, że „ta kaleka" do niczego się nie nadaje i ona wiedziała, że Robert pakuje się w kłopoty. Zamurowało mnie. Nigdy w życiu nikt tak o mnie nie powiedział. Mówienie w ten sposób o niepełnosprawnej, chorej osobie to dla mnie totalny brak empatii i dyskryminacja. Przecież sama jest coraz mniej samodzielna i będzie wymagała coraz większego wsparcia. Kiedy teściowa skończyła rozmowę, specjalnie podniosłam się z kanapy, by zrozumiała, że słyszałam jej słowa. Ale nie bardzo się tym przejęła. Robert obiecał, że porozmawia z mamą, ale jestem przekonana, że nie ma śmiałości.

W Wigilię teściowa podzieliła się ze mną opłatkiem, życzyła zdrowia i szczęścia. Nie było uścisku, słowa „przepraszam". Jakby spotkała obcą osobę. Nie wiem, czy i jak długo wytrzymam takie traktowanie, ale najbardziej żal mi Roberta. Jest teraz między młotem a kowadłem i nie zazdroszczę, ale wiem, że będzie musiał wybierać między żoną a matką.

Zmiana wywołała niepokój teściowej

MARTA KRÓL
psycholożka, psychoonkolożka, psychoterapeutka w trakcie szkolenia. Udziela również wsparcia online na avigon.pl

Bardzo mi przykro, że spotkało Panią tak trudne doświadczenie. Diagnoza choroby przewlekłej lub niepełnosprawności sama w sobie przynosi sporo zmian i obaw, co sprawia, że jeszcze bardziej potrzebujemy akceptacji i wsparcia otoczenia. W momencie adaptacji do nowej sytuacji zdrowotnej zwracamy uwagę na to, co daje nam poczucie bezpieczeństwa i nadziei. Chcemy zachować wszystkie stałe elementy naszej codzienności, więc relacje z bliskimi czy możliwość podtrzymania dotychczasowej aktywności, stają się szczególnie ważne.

Z pewnością utrata wizji wspólnej przyszłości z partnerem była dla Pani bardzo bolesnym ciosem. Celnie ujęła Pani w swoim liście, to jak może wyglądać proces oswajania się z diagnozą. Na początku człowiek reaguje emocjonalnie, odczuwa napięcie i lęk, co zwiększa potrzebę zaopiekowania z zewnątrz, natomiast później funkcjonowała Pani bardziej zadaniowo, czyli działania związane z walką o zdrowie i ich koszt energetyczny sprawiły, że utrata partnera i emocje z nią związane zeszły na drugi plan.

Z listu wynika, że sporym wsparciem okazała się Pani przyjaciółka, której obecność dawała Pani poczucie bezpieczeństwa i akceptacji. Zachęcanie Pani do poszukiwania dla siebie relacji, wzmocniło poczucie sensu i przywróciło nadzieję na lepszą przyszłość. W procesie oswajania się ze zmieniającym się stanem zdrowia bardzo ważna jest motywacja do działań, które wspierają jakość życia danej osoby (relacje, hobby, aktywność), niezależnie od jej choroby.

W relacji z Robertem widać Pani troskę o to, żeby nie został postawiony w kłopotliwej sytuacji, w której musiałby dokonywać wyborów pomiędzy Panią a innymi bliskimi osobami. Według Pani opisu mąż jako jedyny syn, czuje się w obowiązku zadbać o swoją mamę i mają oni pewne przyzwyczajenia, co do jego dostępności dla niej. Pani obecność w ich życiu spowodowała zmianę, która wywołała niepokój teściowej, stąd pojawia się wiele trudnych zachowań np. brak akceptacji formy Waszego ślubu, krytykowanie Pani sposobu funkcjonowania, komentarze dotyczące stanu Pani zdrowia itp.

Nie wiem, czy i jak długo wytrzymam takie traktowanie, ale najbardziej żal mi Roberta

Wasz związek ma mocny fundament wzajemnej opieki i zdolności do bycia ze sobą, nawet w trudniejszych warunkach. Decyzją o ślubie Pani mąż, potwierdził swoją gotowość do wspólnego życia z Panią i teraz to właśnie w jego zakresie będzie odnalezienie się w „obu rolach" na nowych zasadach.

Opis Pani relacji z teściową wskazuje na to, że nie wykazuje ona zrozumienia dla Pani sytuacji zdrowotnej. Bardzo niesprawiedliwe są słowa, których użyła wobec Pani w rozmowie ze znajomą. Wspomniała Pani, że stara się Pani być dla niej osobą pomocną i życzliwą, ale z pewnością jest to bardzo trudne, kiedy spotykają Panią różne przykrości z jej strony. Wygląda na to, że teściowa nie jest jeszcze oswojona ze zmianą w charakterze jej relacji z synem i podobne problemy mogłyby ujawnić się nawet wtedy, gdyby na Pani miejscu była zupełnie inna osoba.

Trudność w Waszej komunikacji polega także na tym, że spora część komentarzy jest wyrażana nie wprost. Z tego względu, nie do końca ma Pani szansę na to, aby jawnie postawić granicę albo dać znać, co jest dla Pani niekomfortowe w jej zachowaniu. W podobnych okolicznościach warto postarać się nie odbierać wygłaszanych przez nią treści personalnie, tylko patrzeć na to przez pryzmat jej braku gotowości do zaakceptowania nowej sytuacji. Decyzja o poproszeniu syna znajomej o zrobienie zakupów jest prawdopodobnie sposobem na zaspokojenie osobistych motywów teściowej, których nie była w stanie wyrazić wprost. Być może angażowanie osób trzecich w podobne sprawy pozwala jej podkreślić potrzebę bycia zaopiekowaną lub stanowi próbę przyciągnięcia uwagi otoczenia. Bywa, że takie etapy są przejściowe, natomiast gdyby napięcie między Wami narastało, warto porozmawiać z mężem, jak on to widzi w perspektywie długoterminowej i czy ma jakiś pomysł, aby poprawić sytuację.

Proszę pamiętać, że najważniejsza jest relacja pomiędzy Panią a Robertem, więc bardzo istotne jest, żebyście mogli podzielić się wszystkimi swoimi emocjami na temat sytuacji z jego mamą. Ma Pani prawo jasno komunikować mu swoje potrzeby i obawy, a Waszym wspólnym zadaniem jest poszukiwanie rozwiązań.

Warto zadać sobie pytania, jakie formy spędzania czasu z teściową są dla Pani akceptowalne albo które aktywności byłyby dla Pani pomocne w momentach, kiedy mąż przebywa w delegacji. Być może warto również zorganizować sobie wsparcie psychologiczne, które pomogłoby Pani zrozumieć obecną sytuację i poszukać sposobu na zaopiekowanie siebie w podobnych okolicznościach.

Ze względu na to, że to Robert zna Was najlepiej, mógłby mieć on cenne pomysły, jak sprawić, żeby czas z jego mamą był dla Pani mniej dotkliwy. Mąż, decydując się na relację z Panią, przyjął na siebie odpowiedzialność, żeby o Was zadbać, nawet jeśli oznaczałoby to dyskomfort związany ze stawianiem granic w innych bliskich relacjach.

Pozdrawiam i życzę wszystkiego dobrego.

eprasa.pl c836ae6614

Żałoba powikłana

Miałam nadzieję, że mama odżyje po śmierci ojca alkoholika

– Miałam ogromną nadzieję, że mama odżyje po śmierci ojca. Wreszcie będzie miała czas dla siebie, wnuków, zadba o swoje zdrowie. Nic bardziej mylnego. Teraz codziennie jest na cmentarzu, poza tym nie wychodzi z domu. Przestała gotować, bo już nie ma dla kogo.

FOT. SHUTTERSTOCK

– Postanowiłam napisać do Was, bo już nie wiem, jak postępować z mamą. We wrześniu zeszłego roku pochowaliśmy ojca. Szczerze? Poczułam ulgę. I nie dlatego, że on przestał cierpieć – zmarł na raka żołądka – ale chciałam wreszcie lepszego życia dla mamy. Byli z sobą ponad 50 lat. Ona ledwo skończyła 18 lat, jak została żoną i mamą. Po dziesięciu latach ja pojawiłam się na świecie. Nie mieliśmy idealnej rodziny. Ojciec pił i był trudny. To mama przyprowadzała go do mieszkania, kiedy zalegał pijany na ławce przed blokiem, kładła spać, pilnowała, żeby przypadkiem nie zadławił się wymiocinami.

Mój i starszej siostry kontakt z nim ograniczał się do codziennego oglądania pijanego ojca, który chyba nawet nie orientował się, w której jesteśmy klasie, nie wspominając o naszych zainteresowaniach czy potrzebach. O wszystko dbała matka, a on w niedzielę odsypiał całotygodniowe chlanie.

Do czasu studiów, kiedy wyjechałam z domu i już praktycznie do niego nie wróciłam, nigdy nie wyjechaliśmy na wspólne wakacje. Jeździłyśmy z siostrą na kolonie, obozy, ale nigdy nie spędziłyśmy wakacji z rodzicami. Mama nigdy nie była na wczasach, w sanatorium czy nawet kilkudniowej wycieczce. Ona nigdy nie była za granicą. Cały czas przy swoim mężu, któremu gotowała, prała i słuchała jego pijanego bełkotu. Kiedy chciałam ją zabrać z moją rodziną na wakacje do Chorwacji, odmówiła. – Przecież nie zostawię Romka samego – powiedziała. On zawsze była dla niej najważniejszy.

Kiedy przestał pić, bo choroba trawiła jego wnętrzności, był bardzo nerwowy. Całą wściekłość na świat wyładowywał na matce, a ona słuchała, jak jest beznadziejna i do niczego się nie nadaje. Wiedział, że jest całkowicie od niej zależny, a i tak się na niej wyżywał. Były przekleństwa, rzucanie talerzami, dużo złośliwości. A ona przy nim trwała i jeszcze go tłumaczyła: jest chory, jest nerwowy, każdy by był w takiej sytuacji, wyjdzie z choroby, to się zmieni, już przestał pić. Czasami nie wierzyłam w to, co słyszę.

Miałam ogromną nadzieję, że mama odżyje po śmierci ojca. Wreszcie będzie miała czas dla siebie, wnuków, zadba o swoje zdrowie. Ale, gdzie tam. Teraz codziennie jest na cmentarzu. Poza wyprawą na grób ojca – nawet nie zrezygnowała w ostatnie kilkunastostopniowe mrozy – i szybkimi zakupami, bo przecież musi kupić wkłady do znicza, nie wychodzi z domu, nie spotyka się z koleżankami, rodziną. Przestała gotować, bo już nie ma dla kogo.

Wspomina ojca, ale zupełnie wypiera złe sytuacje, wręcz go idealizuje. Jakbym go nie znała i nie żyła pod jednym dachem, to odniosłabym wrażenie, że to facet, który powinien zostać santo subito. W ogóle nie mówi o jego alkoholizmie, powtarza, że jej go brakuje, że tak dobrze sobie żyli. Teraz to ona straciła już sens życia, bo „bez Romka to już nie to samo".

Ostatnio nie wytrzymałam i wrzasnęłam na nią, czy ona siebie słyszy i dlaczego takie głupoty wygaduje. Stwierdziła, że mogę sobie myśleć, co chcę, ale ona wie, że Romek ją kochał i na pewno też za nią tęskni.

Odnoszę wrażenie, że jak w syndromie sztokholmskim ofiara czuje silną więź ze swoim oprawcą, tak moja matka uzależniła się od męża, który był dla niej podły, a ona cały czas patrzyła na niego przez różowe okulary. Obawiam się, że pielęgnowanie fałszywego obrazu męża wpędzi ją w depresję i wpłynie na jej stan zdrowia. A chciałabym, żeby mama doświadczyła lepszego życia. Przecież nie wiadomo, ile jej go jeszcze zostało.

Proponuję powiedzieć mamie: „Widzę, jak bardzo cierpisz i jak bardzo jesteś samotna, martwię się o ciebie. Chciałabym, żebyś porozmawiała z kimś, kto pomoże ci poradzić sobie z pustką po stracie taty"

Przez lata własne potrzeby i emocje zostały wyparte

KATARZYNA CZERWIŃSKA
psycholożka i coachka, udziela wsparcia online na avigon.pl

Pani list głęboko porusza. Przebija z niego miłość do mamy, ale też w pełni zrozumiała złość i poczucie bezradności. Szuka Pani dla niej wsparcia mimo trudnych doświadczeń z przeszłości. To całkowicie naturalne, że po latach patrzenia na te wszystkie zmagania, po prostu oczekuje Pani, że wreszcie zaznacie spokoju.

To, co Pani opisuje, wygląda na tak zwaną żałobę powikłaną. Wynika to z faktu, że śmierć męża nałożyła się u Pani mamy na lata życia we współuzależnieniu i ciągłym stresie. Relacja, jaką stworzyli Pani rodzice, była toksyczna. Po śmierci męża mama nie tylko straciła partnera – ona prawdopodobnie straciła dużą część własnej tożsamości. Przez pół wieku jej jedyną życiową rolą było „opiekowanie się mężem" i „przetrwanie przy nim". Gdy on zniknął, w pewnym sensie zniknął też sens jej istnienia.

Pani skojarzenie z syndromem sztokholmskim jest trafne. W języku terapii częściej używa się terminu „więź urazowa". Gabor Maté, ekspert od uzależnień i traumy, w swoich książkach „Kiedy ciało mówi nie" czy też „Mit normalności" stawia tezę, która pasuje i wyjaśnia częściowo zachowanie Pani mamy.

Weszła ona w ten związek jako 18-latka, a jej osobowość kształtowała się w cieniu alkoholizmu męża. Aby przetrwać, musiała całkowicie poświęcić swoje potrzeby na rzecz utrzymania tej relacji. Mechanizm ten działał tak silnie, że wyparła własne potrzeby i emocje. Dziś wydaje się nie mieć kontaktu ze swoimi prawdziwymi uczuciami, bo przez 50 lat musiała je tłumić, by m.in. opiekować się i chronić pijącego męża. Badacze traumy podkreślają, że układ nerwowy po latach takiego życia jest zaprogramowany na bycie w stanie czuwania i uległości wobec sprawcy, nawet po jego śmierci.

Obrona przed rozpadem

Pyta Pani, dlaczego mama robi z ojca niemal świętego. To klasyczny mechanizm obronny oparty na idealizacji, mający chronić ją przed własnym rozpadem. Wynika to z tego, że jako osoba współuzależniona przez lata czerpała poczucie wartości z bycia potrzebną. Teraz gdy nie ma kim się opiekować – nie ma już gotowania i całego procesu ratowania – mama prawdopodobnie czuje dojmującą pustkę.

Chodzenie na cmentarz i dbanie o znicze to dla niej tak naprawdę jedyne przedłużenie tej opieki, jakie jej zostało. Gdyby mama przyznała Pani rację i powiedziała: „Tak, twój ojciec był okropnym człowiekiem, zmarnowałam sobie życie" musiałaby nagle skonfrontować się z niewyobrażalnym bólem utraty pięćdziesięciu lat swojego życia. Zderzenie z taką prawdą mogłoby przekroczyć jej siły, dlatego utrzymywanie iluzji „dobrego męża" chroni ją teraz przed kryzysem psychicznym.

W sytuacji, którą Pani opisuje, zdecydowanie rekomendowałabym pomoc psychoterapeuty. Najlepiej w nurcie psychodynamicznym lub integracyjnym, specjalizującego się w terapii traumy. Taki specjalista jest potrzebny, by pomóc Pani mamie zbudować swoją tożsamość na nowo, co w wieku 70 plus może być procesem trudnym, ale osiągalnym.

Moga pomóc częstsze odwiedziny

Proponuję powiedzieć mamie: „Widzę, jak bardzo cierpisz i jak bardzo jesteś samotna, martwię się o ciebie. Chciałabym, żebyś porozmawiała z kimś, kto pomoże ci poradzić sobie z pustką po stracie taty". Najłatwiej będzie namówić ją na wizytę w kontekście pomocy w przejściu żałoby.

Dobry terapeuta zacznie od wsparcia w bólu po stracie, a dopiero potem, w bezpieczny sposób i tempie, zacznie odsłaniać prawdę o jej relacji. Pomocne może okazać się też częstsze odwiedzanie mamy z wnukami, by mogła dla nich czasem coś ugotować i w tej zdrowej, bezpiecznej relacji powoli odnajdywać siebie na nowo.

Na koniec chcę się odnieść do Pani. Po tak trudnym dzieciństwie, jakie Pani opisuje w liście, gorąco zachęcam do rozważenia własnych konsultacji pod kątem cech syndromu dorosłego dziecka z rodziny dysfunkcyjnej, w tym z problemem alkoholowym (DDD/DDA). Da Pani to lepszy wgląd w siebie i narzędzia do przepracowania trudnych emocji z przeszłości: bólu związanego z chorobą alkoholową taty oraz żalu wynikającego z bezradności mamy.

Z Pani ogromnego zaangażowania wynika też, że może Pani wchodzić w rolę tzw. ratownika, co jest całkowicie naturalną i częstą postawą w przypadku syndromu DDA. Proszę pamiętać, że nie musi Pani nieść tego ciężaru sama. ●

eprasa.pl c836ae6614

Wiem, że mógłbym być jeszcze szczęśliwy

Nie potrafię zostawić byłej żony

– Po 28 latach żona złożyła pozew rozwodowy. Synowie się wyprowadzili, a w nią wstąpiła jakaś nowa energia. Ona odmłodniała, a ja – jak to ujęła – zdziadziałem.

– W lutym minie rok od rozwodu. To żona chciała się rozwieść po 28 latach małżeństwa. Synowie się wyprowadzili, a w nią wstąpiła jakaś nowa energia. Zaczęła wychodzić na spotkania ze znajomymi, zapisała się na kurs kulinarny, nawet na nartach nauczyła się jeździć. Zupełnie się rozminęliśmy. Myślałem, że będziemy sobie żyć spokojnie. Jakiś spacer, telewizja, cieszenie się sobą. Przestałem za nią nadążać. Ona odmłodniała, a ja – jak to ujęła – zdziadziałem. Nawet słownictwo jej się zmieniło. Gdy mówiła, że wniosła pozew o rozwód, rzuciła, że nie czuje ode mnie pozytywnego vibe'u. Pierwszy raz usłyszałem to słowo.

Próbowałem negocjować, prosić, przekonywać. Nie chciałem rozwodu. Powiedziałem, że może żyć po nowemu, ale nich nie wyrzuca mnie z tego życia. Mówiłem, że będę obok i poczekam, aż się wyszaleje. To ją jeszcze bardziej wkurzyło. Niefortunnie nazwałem jej zachowaniem szaleństwem, ale ja tak odebrałem tę zmianę. Mówiłem szczerze, od serca. Okazałem się mało skuteczny. Synowie próbowali mediować. Nie byli nachalni, ale bardzo rzeczowi. Przypominali nasze najlepsze czasy, wspólne chwile. Nawet nie myślałem, że tak dobrze wspominają nasze wcześniejsze życie. Żony to nie odwiodło od pierwotnego pomysłu. Rozwiedliśmy się za porozumieniem stron. Nie chciałem jej robić kłopotów.

FOT. SHUTTERSTOCK

Jak teraz wygląda moje życie? Nadal mieszkamy razem. Każde z nas ma swój pokój, do tego wspólna kuchnia i łazienka. Kiedy wracam z pracy, to była już żona wychodzi. Czasami nie wraca na noc. Nie dopytuję, bo pewnie bym usłyszał, co mnie to obchodzi. W tej samotności czasami wyobrażam sobie, że kogoś spotykam, że mógłbym się zakochać, ale nie potrafię zostawić byłej żony. Nadal się o nią martwię, opłacam rachunki, pilnuję, żeby lodówka nie była pusta. Nie potrafiłbym wyprowadzić się i o niej zapomnieć. Cały czas zastanawiałbym się, co u niej? Czy bezpiecznie wróciła do domu? Czy jest zdrowa? Wiem, że zgodnie z prawem to dla mnie już obca osoba, ale ja tak nie potrafię. Mogą mnie nazywać pantoflem, frajerem, ale to była – a właściwie ciągle jest – miłość mojego życia.

Wiem, że ludzie czasami do siebie wracają. Może ona też do mnie zatęskni? Bycie obok zwiększa szansę. Może jest jeszcze szansa na wspólne, udane życie? Wmawiam sobie, że nie wszystko się między nami wypaliło, bo gdyby tak rzeczywiście było, to czy chciałaby nadal ze mną mieszkać?

Żona zaczęła iść szybciej, Pan chciał zwolnić

ALEKSANDRA WRÓBEL-MURSHID
psycholożka, prowadzi praktykę psychologiczną online na platformie avigon.pl

Drogi Czytelniku, dziękuję za Pana list. Jest w nim dużo lojalności, przywiązania do wspólnej historii i bólu po stracie relacji, która przez 28 lat była ważną częścią Pana życia. Po tak długim małżeństwie rozstanie nie jest jednorazowym wydarzeniem, lecz procesem żałoby. Traci się nie tylko partnera, ale także wizję przyszłości i poczucie stabilności. Nic dziwnego, że próbuje Pan tę stabilność zachować, pozostając blisko, opiekując się byłą żoną i żywiąc nadzieję, że taka postawa może coś jeszcze zmienić.

Z Pana opisu widać moment, w którym Wasze drogi zaczęły się rozchodzić. Etap pustego gniazda uruchomił u Państwa różne potrzeby. Żona zaczęła iść szybciej, Pan chciał zwolnić. W takich sytuacjach łatwo poczuć się gorszym, porzuconym lub przegranym. To naturalne, że obserwowanie byłej żony, która zaczęła nowe życie i „odmłodniała", wywołuje trudne myśli i emocje – na przykład żal i poczucie niesprawiedliwości. Naturalne jest też wracanie myślami do tego, co było dobre, i zadawanie sobie pytania, czy naprawdę wszystko musiało się tak skończyć. Chcę jednak wyraźnie podkreślić: Pana troska, odpowiedzialność i gotowość do opiekowania się drugą osobą nie są oznaką słabości. To sposób okazywania miłości, który był obecny w tym związku przez lata. Problem pojawia się wtedy, gdy ta postawa, zamiast chronić, zaczyna Pana ranić. Nadzieja bywa kojąca, ale gdy nie znajduje potwierdzenia w faktach, może utrzymywać człowieka w bolesnym zawieszeniu. Ważne pytanie, które warto sobie zadać, brzmi: Jaką cenę płacę za czekanie i czy chcę ją płacić nadal?

Z Pana listu wyłaniają się przekonania, które często podtrzymują cierpienie: że bliskość zwiększa szansę na powrót, że odejście byłoby porzuceniem, że wspólne mieszkanie musi coś jeszcze znaczyć. Tymczasem wspólne mieszkanie bywa wygodnym sposobem na bezpieczeństwo lub lęk przed ostatecznym rozstaniem, niekoniecznie zapowiedzią odbudowy relacji. Długotrwałe czekanie, rezygnowanie z własnych potrzeb i trwanie w roli opiekuna zwykle prowadzą do narastającego smutku, bezradności i obniżonego poczucia własnej wartości. Być może to moment, by poszukać wsparcia u psychologa lub terapeuty. Nie po to, by wymazać uczucia czy zapomnieć o przeszłości, ale by nauczyć się przeżywać stratę i odzyskać wpływ na własne życie. Miłość nie znika nagle, lecz z czasem może zmienić formę z troski o „nas" na troskę o „siebie".

To, co Pan przeżywa, nie jest słabością. Jednak trwanie w zawieszeniu nie jest rozwiązaniem. Miłość, nawet ta największa, nie powinna oznaczać rezygnacji z siebie. Pan również zasługuje na uwagę, troskę i emocjonalne bezpieczeństwo. Samo napisanie tego listu może być pierwszym krokiem w stronę zadbania o własną przyszłość. ●

Nigdy nie byłam nadopiekuńczą matką

Córka czuwa jak kwoka nad pisklakiem

– Córka została mamą w wieku 36 lat. Jej syn jest w trzeciej klasie. Do szkoły jest zawsze odwożony autem, choć mieszkamy w spokojnej okolicy i od szkoły dzieli nas 100 metrów.

– Piszę do Was, bo sama już nie wiem, czy ze mną jest coś nie tak, czy może jednak moje spostrzeżenia są trafne. Jestem z pokolenia, które wychowywało się z tak zwanym kluczem na szyi. Rodzice w pracy, nikt mnie do szkoły nie zaprowadzał ani z niej nie odbierał. Od pierwszej klasy sama zamykałam mieszkanie, klucz chowałam do tornistra i szłam do szkoły. W dużym mieście, gdzie jedno blokowisko przechodzi w drugie. Wracałam po szkole i czekałam na rodziców. Zazwyczaj na podwórku razem z innymi dziećmi.

Podobnie wychowałam córkę. Nigdy nie byłam nadopiekuńczą matką. Każdy musi popełnić swoje błędy i na nich się nauczyć, bo nie przeżyjemy życia za swoje dzieci i nie uchronimy ich przed różnymi wpadkami, kłopotami. Tak już ten świat jest skonstruowany. Moja córka została mamą w wieku 36 lat. To było długo wyczekiwane dziecko. Jej synek ma teraz dziewięć lat i jest uczniem trzeciej klasy. Odkąd zaczął chodzić do szkoły, jest do niej odwożony samochodem, choć mieszkamy w spokojnej okolicy i od szkoły dzieli nas 100 metrów. Córka synka odwozi i przywozi. Jeżeli pozwoli mu pójść na boisko z kolegami, to stoi w bezpiecznej odległości i cały czas patrzy, co on robi. Jeżeli zaprosi go któryś z kolegów z sąsiedztwa, to oczywiście jest przez mamę odprowadzany i odbierany. Cały czas nad nim czuwa, jak kwoka nad pisklakiem.

Już rok temu próbowałam ją namówić, żeby mały sam chodził i wracał do szkoły. Zgodziła się na eksperyment. I co? On szedł do szkoły, a ona stała na ulicy i patrzyła, czy idzie w dobrym kierunku, czy nic mu nie zagraża. Kiedy wracał ze szkoły, też czekała. A następnego dnia znów go odwiozła, bo stwierdziła, że nie zamierza się denerwować. Byłam przekonana, że od nowego roku szkolnego mój wnuk zacznie w końcu sam chodzić do szkoły. Kilka razy w czasie wakacji próbowałam poruszyć ten temat, ale córka mnie zbywała. Zaczęła się szkoła, a moja córka, niestety, nie zmieniła przyzwyczajeń. Zwróciłam jej uwagę, że w ten sposób wnuk nigdy nie nauczy się samodzielności i będzie oczekiwał, że każdy problem rozwiąże za niego matka. Usłyszałam jedynie, że mam się nie wtrącać, bo czasy są inne i ona będzie dbała o swojego syna po swojemu.

Chciałabym przekonać córkę, żeby dała więcej przestrzeni i samodzielności wnukowi, ale czuję się bezradna. Nawet proponowałam, że na początek będę go odprowadzała pieszo, do czasu, kiedy zdecydujemy, że będzie sam chodził do szkoły. Usłyszałam stanowcze „nie", bo ona nie chce umierać ze strachu. Wiem, że córka ma problem, ale nie potrafię jej pomóc, a najbardziej żal mi wnuka.

Wzrasta świadomość zagrożeń

AGNIESZKA BOTTA
psycholożka, psycholożka kliniczna. Prowadzi praktykę online na platformie avigon.pl

Droga Czytelniczko, to, o czym Pani pisze, jest dość częstym doświadczeniem wśród rodziców i dziadków, którzy dostrzegają różnice w wychowaniu dzieci w dzisiejszych czasach. Rozumiem, że dla Pani samodzielność zawsze była normą – klucz na szyi, samodzielne powroty ze szkoły, duże zaufanie ze strony Pani rodziców. Obecnie, przy dużym przepływie informacji, w społeczeństwie wzrasta świadomość zagrożeń dotyczących dzieci i młodzieży. Wielu rodziców podobnie jak Pani córka decyduje się na chronienie dziecka, czego kosztem może być jego samodzielność. W wychowaniu dzieci trudno jest znaleźć balans między opiekuńczością i zapewnianiem bezpieczeństwa, a jednocześnie pozwoleniem na naukę niezależności i samodzielności.

Bardzo możliwe, że wnuk z czasem sam zacznie się domagać możliwości usamodzielnienia

Problem pojawia się wtedy, kiedy rodzic zaczyna odczuwać silny lęk o swoje dziecko i nie jest w stanie sobie z tym poradzić. Z opisu zachowania Pani córki może wskazywać na odczuwany silny lęk przed potencjalnymi zagrożeniami i utratą kontroli nad dzieckiem. Rozumiem, że podejmuje Pani próby rozmowy z córką na ten temat, ale nie przynoszą one zamierzonego efektu. Zachęcam, aby Pani zapytała córkę, jak się czuje jako matka. Czego się obawia? Co takiego się wydarzyło, że tak bardzo czuje potrzebę bycia obok dziecka i chronienia go?

Możliwe, że Pani córka potrzebuje wsparcia, zrozumienia, a nawet porozmawiania ze specjalistą, by poradzić sobie z odczuwalnym lękiem dotyczącym jej syna. To, co może Pani zrobić, to dzielić się zarówno z wnukiem, jak i córką swoim zdobytym doświadczeniem przez lata, ale przede wszystkim okazać wsparcie. Bardzo możliwe, że wnuk z czasem sam zacznie się domagać możliwości usamodzielnienia, obserwując na przykład swoich rówieśników, którzy sami przychodzą do szkoły. Możliwe, że gdy to nastąpi, to Pani córka sama zauważy, że jest dla niej to zbyt trudne, i uda się po pomoc, by poradzić sobie z odczuwalnym silnym lękiem i stresem dotyczącym bezpieczeństwa dziecka. ●

eprasa.pl c836ae6614

wyborcza.pl
wyborcza TV
13-19 MARCA 2026
VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Apple TV+

OSCARY 2026.
• ILE NOMINACJI ZDOBYŁY NAJLEPSZE FILMY
• GDZIE OBEJRZEĆ NAJWAŻNIEJSZE PRODUKCJE
S. 2-3

„SPRYCIARZ". TO NAPRAWDĘ ODLOTOWY DICKENS
S. 4-5

Filmowy przewodnik „Wyborczej"
S. 2-3

OSCARY

eprasa.pl/0836ae6614

Filmowy przewodnik OSCAROWY

Rozdanie Oscarów już 16 marca. To ostatni moment, żeby obejrzeć nominowane filmy zanim wręczą statuetki.

· FOT. ATSUSHI NISHIJIMA/FOCUS FEATURES

BUGONIA

tw. Yorgos Lanthimos, Will Tracy; 4 nominacje
Do wypożyczenia: Apple TV+ i Prime Video

Teddy (Jesse Plemons), nieprzewidywalny fan teorii spiskowych, wypowiada wojnę obcym. Wraz ze swoim kuzynem, niepełnosprawnym intelektualnie Donem (Aidan Delbis) porywają Michelle (świetna Emma Stone), szefową dużego koncernu farmaceutycznego, którą biorą za kosmitkę z planety Andromeda. Teddy wierzy, że to właśnie obcy odpowiadają za rozpad więzi społecznych i eksterminację pszczół. Czuje się odpowiedzialny za ocalenie planety.

„Bugonia" to ostrzeżenie: karmienie teorii spiskowych w skrajnych przypadkach może prowadzić do przemocy. To także opowieść o bezsilności. Czy Ziemię da się jeszcze ocalić? **Dawid Dróżdż**

· FOT. APPLE

F1: FILM

tw. Ehren Kruger, Joseph Kosinski
4 nominacje
Do obejrzenia: Apple TV+ i Prime Video

Kierowca rajdowy Sonny Hayes (Brad Pitt) to wybuchowa mieszanka doświadczenia i odwagi. Właśnie kogoś takiego potrzebuje Ruben Cervantes (Javier Bardem). Liczy, że stary kumpel pomoże mu uratować fatalnie rozpoczęty sezon Formuły 1, bo w przeciwnym razie straci swój zespół. Sonny dołącza w teamie Rubena do Joshuy Pearce'a (Damson Idris), aroganckiego młokosa, co prowadzi do nieuniknionego starcia charakterów. No i pokoleń.

W filmie poza torem brakuje jednak dramaturgii, zwroty akcji są naciągane. Kosinski doprowadza jednak do perfekcji inżynierię filmowej realizacji. Z jednej strony prędkość i adrenalina, z drugiej zegarmistrzowska precyzja. **Piotr Guszkowski**

· FOT. KEN WORONER/NETFLIX

FRANKENSTEIN

tw. Guillermo del Toro;
9 nominacji
Do obejrzenia: Netflix

Duńska ekspedycja na Biegun Północny odnajduje ciężko rannego Victora Frankensteina (Oscar Isaac), niegdyś naukowca-wizjonera, dziś wrak człowieka. Na jego życie czyha w śniegach bestia o nadludzkiej sile i morderczych zapędach. Spowita w poszarpaną pelerynę rzuca rosłymi żeglarzami jak piłką i domaga się wydania Frankensteina. Ten, dramatycznie plując krwią, zaczyna snuć swoją, zmodyfikowaną przez del Toro opowieść.

Nowy „Frankenstein" to dzieło wizualnie zachwycające, ale tchnące pustką świeżo wykopanej mogiły; film nazbyt dosłowny i komputerowy do cna. Przez to ani razu nie przejęłam się losami potwora i jego twórcy. **Marta Górna**

· FOT. MONOLITH FILMS

WIELKI MARTY

tw. Josh Safdie
9 nominacji
Do obejrzenia: w wybranych kinach

Marty Mauser ma marzenie: chce zostać najlepszym tenisistą stołowym na świecie i jest święcie przekonany o swojej wielkości. Marty „Wielki" jest jednak tylko w tytule. To jeszcze szczeniak, „gówniarz z paletką". Ciągle coś mu się nie udaje, ale swoich potknięć nie uznaje za porażki. Jego determinacja wydaje się chorobliwa – jest gotów przyjąć najgorsze upokorzenie, byleby osiągnąć cel.

Film Josha Safdiego staje się parabolą obsesyjnych ambicji. Jego rytm wyznaczają zdjęcia Dariusa Khondjiego, w których pingpongowy mecz przypomina pojedynek na ringu. Marty wmówił sobie, jaka jest stawka. Chce zwyciężyć za wszelką cenę, ale – zastanawia się Safdie – czym tak naprawdę jest zwycięstwo? **Piotr Guszkowski**

Transmisja 15.03 od 23:30 w CANAL+

eprasa.pl c836ae6614

· FOT. WARNER BROS

JEDNA BITWA PO DRUGIEJ

tw. Paul Thomas Anderson; 13 nominacji
Do obejrzenia: HBO Max

Członkami skrajnie lewicowej grupy French 75 są Perfidia (Teyana Taylor) i ślepo zakochany w niej Pat (Leonardo DiCaprio). Przeprowadzają brawurowe akcje i napady, pozostając nieuchwytni dla władz. Aż w końcu na świat przychodzi Charlene – i sprawy się skomplikują. Pat odnajduje się w roli ojca i zakłada, że wraz z dzieckiem przyjdzie stabilizacja. Lecz Perfidia nie potrafi żyć bez rewolucji. I to ją zgubi. Czy raczej: zgubi ją i wszystkich dookoła.

Dawno nie oglądałem filmu opowiedzianego z taką precyzją i na takiej intensywności. Nie mam wątpliwości, że film Paula Thomasa Andersona stanie się nowym klasykiem. **Piotr Guszkowski**

· FOT. NETFLIX

SNY O POCIĄGACH

tw. Clint Bentley, Greg Kwedar
5 nominacji
Do obejrzenia: Netflix

Robert Grainier (Joel Edgerton) jest znikąd. To człowiek bez własnej historii, jakby spoza świata, który zmienia się na jego oczach. Patrzy na postęp z ciekawością, lecz pozostaje biernym obserwatorem.

„Sny o pociągach" to ekranizacja noweli Denisa Johnsona – metaforyczna opowieść o samotności, stracie i upływającym czasie, w której sen miesza się z jawą. To hipnotyzująca opowieść o poczuciu winy, próbie zrozumienia krzywdy, ale też o grzechach pierworodnych Ameryki. **Dawid Dróżdż**

· FOT. GUTEK FILM

TAJNY AGENT

tw. Kleber Mendonça Filho
4 nominacje
W kinach od 27 marca

Armando (Wagner Moura) przyjeżdża po długiej nieobecności do rodzinnego Recife, kiedy miasto żyje karnawałem. Kim jest ten mężczyzna? Reżyser Kleber Mendonça Filho od samego początku buduje wokół bohatera aurę tajemnicy. To film, który wymaga czujności i skupienia się na detalach.

Filho zabiera widza w podróż w czasie, tworząc przenikliwy portret swojego kraju. I choć film stawia wiele aktualnych pytań, najgłębszym lękiem, jakiego dotyka, jest obawa, że zostaniemy zapomniani. **Dawid Dróżdż**

· FOT. UNIVERSAL PICTURES

HAMNET

tw. Chloé Zhao, Maggie O'Farrell;
8 nominacji
Do obejrzenia: w wybranych kinach

Czy śmierć dziecka mogła doprowadzić do powstania jednego z najwybitniejszych dramatów? To pytanie w powieści „Hamnet" postawiła Maggie O'Farrell, po którą sięgnęła reżyserka Chloé Zhao. O'Farrell snuje fantazję o związku Szekspira i jego żony, którą nazywa Agnes. W tej opowieści o małżeńskiej relacji, wystawionej na najcięższą próbę, prawda tkwi w emocjach.

„Hamnet" to nie tylko opowieść o żałobie. To także opowieść o tym, jak bardzo życie i sztuka są ze sobą splecione. Sztuka karmi się osobistym doświadczeniem, ale życie też potrzebuje sztuki – żeby nadać przeżyciom sens, oswoić je i unieść ciężar, który inaczej byłby nie do udźwignięcia. **Piotr Guszkowski**

· FOT. M2 FILMS

WARTOŚĆ SENTYMENTALNA

tw. Joachim Trier
9 nominacji
Do obejrzenia: w kinach

Nora (Renate Reinsve) i Agnes (Inga Ibsdotter Lilleaas) po śmierci matki mierzą się z powrotem ojca (Stellan Skarsgård), który zostawił rodzinę i wyjechał robić międzynarodową karierę jako reżyser. Teraz napisał scenariusz i zaproponował Norze główną rolę. Ona czuje do ojca niechęć i złość. Nieco bardziej wyrozumiała Agnes namawia Norę, żeby spróbowała. Bo znajdzie tam zupełnie coś innego, niż się spodziewa.

„Wartość sentymentalna" ma w sobie tyle warstw, tyle emocji, tyle treści, tyle niuansów, że można by nimi obdzielić kilka filmów. Trierowi udało się pokazać na ekranie jednocześnie zwyczajne życie i całą życia niezwyczajność. To zdecydowanie najlepszy film tego roku. **Maja Staniszewska**

· FOT. WARNER BROS

GRZESZNICY

tw. Ryan Coogler
16 nominacji – rekord wszech czasów
Do obejrzenia: HBO Max

1932 rok. Bliźniacy Smoke i Stack (w obu wciela się Michael B. Jordan) niespodziewanie wrócili w rodzinne strony. Kupują stary tartak, w którym planują otworzyć tzw. juke joint – czyli lokal z muzyką, alkoholem i hazardem dla czarnej społeczności.

Dramat społeczny zaskakująco płynnie przeskakuje na inne tory, bliższe krwawej jatce z wampirami doprawionej humorem w stylu „Od zmierzchu do świtu". Skąd wampiry? Zwabił je blues. Muzyka okazuje się kluczem do zrozumienia „Grzeszników" – i to na wielu poziomach. Jest niczym nić, która łączy pokolenia. Zło, które w filmie przyjmuje postać uśmiechniętego Irlandczyka (Jack O'Connell), zdaje sobie sprawę z potęgi bluesa. **Piotr Guszkowski**

STATUETKA: · FOT. FOCUS FEATURES, RICHARD HARBAUGH / ©A.M.P.A.S.

eprasa.pl c836ae6614

VOD

Thomas Brodie-Sangster jako tytułowy „Spryciarz”

FOT. DISNEY+ (2)

To naprawdę odlotowy Dickens

Twórcy „Spryciarza” znów musieli się świetnie bawić. Jeśli zabierać się za klasykę, to tylko z taką brawurą.

Znów trudno złapać oddech już od pierwszych scen. Akcja pędzi niczym porwany przez rabusiów dyliżans, nowi bohaterowie wchodzą na scenę jak aktorzy wędrownej trupy teatralnej. A widzowie? Będą zadowoleni – jak mówi jeden z bohaterów – niczym szczury w sklepie mięsnym.

Dawno nikt tak zręcznie nie bawił się klasyką i nie tchnął tyle życia w raczej statyczne ekranizacje prozy Charlesa Dickensa. A przy tym nie pozostał tak wierny duchowi jego powieści.

Bo Dickens w każdej ze swych książek poruszał inny społeczny problem. A „Spryciarz” – po swojemu i nieco bańczucznie – rozprawia się z bolączkami brytyjskiej kolonii karnej w Australii lat 50. XIX w.

Kim jest Artful Dodger?

Tytułowym bohaterem jest Artful Dodger, drugoplanowa, ale wyrazista postać z po raz pierwszy wydanego w 1838 r. „Olivera Twista”. W niej Dickens sportretował londyński półświatek, odarł go z romantyzmu i głównym bohaterem uczynił łatwowierną sierotę – Olivera.

Dodger, nastolatek o mentalności starego szulera, był w powieści przewodnikiem Twista po piekle, utalentowanym kieszonkowcem, w którym tlą się resztki honoru. W finale Dickens wysyła Dodgera do kolonii karnej w Australii.

W serialu Dodger – a teraz już Jack Dawkins, bo tak nazywa się naprawdę – to prawie 30-letni mężczyzna. W pierwszym sezonie dowiadujemy się, że jego zręczne palce nadają się nie tylko do krojenia przechodniów z ich portfeli, ale i wyższego celu. Dawkins jest genialnym chirurgiem, fachu uczył się na zarzucanym przez fale okręcie brytyjskiej Marynarki Wojennej, a w australijskiej kolonii robi karierę jako lekarz, chociaż nie przepadają za nim ani przełożeni ani koledzy po fachu.

Nie robi też w pierwszej chwili dobrego wrażenia na lady Belle, gubernatorskiej córce, która marzy o sławie pierwszej kobiety chirurg w imperium, a przy tym cierpi na rzadką chorobę serca. Gdyby jednak w tej opowieści chodziło tylko o wątek miłosny!

Oliver Twist, w nieco innym wcieleniu niż książkowe, wraca do życia Dodgera, a na jednym ze statków do kolonii przybywa też Norbert Fagin, jeden z czarnych charakterów „Olivera Twista”, w życiu Dawkinsa marna,

eprasa.pl c836ae6614

ale jedyna ojcowska figura. To Fagin wyuczył go złodziejskiego fachu, a teraz chce, by jego Dodger cisnął skalpel w diabły i zajął się tym, co umie najlepiej.

W drugim sezonie nie rezygnuje z tego planu i robi wszystko, by rozdzielić Dawkinsa i jego Belle. W finale pierwszego sezonu chirurg kieszonkowiec osobiście wykonuje na ukochanej pionierską operację, a za swoje kombinacje z Faginem zostaje wtrącony do więzienia.

Mała niedogodność dla zakochanych

Drugi sezon zaczyna się więc odpowiednio dramatycznie.

Fagin jednak, w rzadkim przypływie ojcowskich uczuć, pomaga Dodgerowi uciec w stylu godnym hrabiego Monte Christo (i z użyciem podobnego fortelu). Z zatoki wyłowiony zostaje ranny z nogą poszarpaną przez rekina, a Dawkins przekonuje nowo przybyłego do kolonii inspektora Boxera, by na chwilę przestał go ścigać i pozwolił na operację. Dla wszystkich staje się jasne, że kolonijny szpital bez Dawkinsa nie przetrwa. Matka lady Belle stawia więc córce ultimatum: jeśli przez dwa lata nie będzie widywała się z ukochanym, będzie mogła studiować chirurgię, a Dawkins nie trafi za kratki. Dla zakochanych to rzecz jasna jedynie mała niedogodność.

Od tej pory będą się spotykali ukradkiem: w zaułkach, salach operacyjnych, w sekrecie. Ona chce, by on w końcu uwierzył, że nie przeszkadza jej jego pochodzenie, on marzy o tym, by byli razem tu i teraz.

Dla ich miłości to pierwszy sprawdzian, a poziom jego trudności został przez twórców drugiego sezonu „Spryciarza" nieco podkręcony. Wspomniany inspektor Boxer to przystojny, postawny facet z dobrej rodziny, elegancki wdowiec cytujący w oryginale Platona. Uosabia spokój finansowy i społeczną akceptację – wszystko to, z czego Belle musiałaby zrezygnować, aby być z Dawkinsem.

Fagin też woli, by Dawkins przestał się uganiać za Belle i zajął się tym, co jest w życiu naprawdę istotne. Planuje właśnie szwindel z udziałem najbogatszych mieszkańców kolonii, chce sprzedać im nieistniejącą ziemię. Do swojego gangu przyjmuje siostrę Belle, ekscentryczną lady Fanny, której ostatnia przygoda miłosna zakończyła się raptownie (a dla widza zaskakująco) i teraz zdana jest na dyskrecję Fagina.

W dodatku po porcie grasuje seryjny morderca – ktoś, kto zna podstawy medycyny, a swoje ofiary zszywa krzywym ściegiem o niebieskim kolorze. Inspektor Boxer podejrzewa jednego ze szpitalnych chirurgów. Jest więc także i wątek kryminalny.

Tempo akcji utrzymane

W drugim sezonie „Spryciarza" dzieje się sporo, bywa więc chaotycznie, ostatecznie jednak twórcom – Jamesowi McNamarze i Davidom Maherowi oraz Taylorowi – udało się utrzymać zawrotne tempo akcji, cierpkie poczucie humoru i wrażenie, że całe to przedsięwzięcie przede wszystkim zaangażowanym daje wiele radości.

„Spryciarz" to wciąż błyskotliwa kombinacja historii przygodowej, romansu, kryminału i opowieści o przekręcie, a przy tym też komentarz społeczny. Świat, w którym żyją bohaterowie, jest przyjazny jedynie dla uprzywilejowanych i bogatych.

Belle usiłuje to zmienić: w pięknych sukniach, z koszykiem przewieszonym przez przegub wyprawia się do pobliskich slumsów, opatruje, leczy i radzi. W drugim sezonie „Spryciarza" jej wątek wypada jednak, niestety, najsłabiej. Bez Dawkinsa u boku wydaje się nieco zagubiona, mniej też przekonująca jest, gdy opowiada o swojej pasji do chirurgii. W pierwszym sezonie to jej sprzeciw wobec konwenansów i XIX-wiecznego pojmowania roli kobiety dodawał tej opowieści o mężczyznach i ich machlojkach aktualności.

David Thewlis jako Fagin

SPRYCIARZ

serial przygodowy, Australia 2023-, tw. James McNamara, David Maher, wyk. Thomas Brodie-Sangster, David Thewlis, Maia Mitchell

2 sezony, Disney+

W czasie oglądania drugiego sezonu „Spryciarza" można się jednak wielokrotnie uśmiechnąć. Dwóch pomagierów Fagina ma na przykład w ramach przekrętu zakraść się na bal dla bogaczy w przebraniu aktorów zatrudnionych do wystawienia w czasie imprezy „Romea i Julii". Recytacja przynosi im jednak tyle radości, że nie tylko zatracają się w niej, ale też odmawiają spełniania poleceń swojego szefa, zakładają również związek zawodowy.

Scena, w której lady Fanny uczy swego ukochanego garncarstwa, powala absurdem, a niefrasobliwość i głupota gubernatora przywodzą na myśl twórczość grupy Monty Pythona. Pojawi się też znany fanom Dickensa Uriasz Heep, w powieści „David Copperfield" odstręczający pochlebca, a tutaj...

Jak połączeni kajdanami

Serial i tak ciągną jednak, jak połączeni kajdanami skazańcy, Thomas Brodie-Sangster (Dawkins) i David Thewlis (Fagin). Ich wspólna ekranowa energia, dowcipne przekomarzanki, a wreszcie nieoczywista relacja bohaterów, z których jeden chce być przyzwoity, a drugi taki jedynie bywa, sprawiają, że łatwo się do tych postaci przywiązać, a trudno z nimi rozstać. Brodie-Sangster urodził się, by grać Dodgera. Ma tak potrzebny tej roli łobuzerski wdzięk i energię, a w drugim sezonie jego bohater jest już też wreszcie pogodzony ze swoją przeszłością.

Do członków obsady znanej z pierwszego sezonu dołączyli w najnowszym m.in. australijski, znany z nowego „Na fali" aktor Luke Bracey w roli posępnego, lecz pociągającego Boxera, Benedict Hardie jako Heep i Kate Mulvany jako majętna wdowa skłonna zainwestować w nieistniejącą ziemię Fagina. Podobnie jak w poprzednim sezonie drugi plan „Spryciarza" żyje swoim życiem. Szubrawcy mają swoje życie i sprawy poza scenami, w których występują, a nawet bohaterowie negatywni i budzący zażenowanie potrafią widza zdziwić nieoczekiwanym porywem ludzkich odruchów.

Dzięki „Spryciarzowi" wielu widzów być może po raz pierwszy zetknie się z barwnymi postaciami wymyślonymi przez Dickensa, sięgnie po jego twórczość i beznadziejnie się w niej zakocha.

Marta Górna

„WYBORCZĄ TV" redaguje zespół działu Kultura; **Projekt makiety „Wyborczej TV":** Dorota Jezierska i Tomasz Lebioda; **Grafik:** Magdalena Birska; **Wydawca:** Wyborcza Sp. z o.o., ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa, tel. 22 555 66 00, **e-mail:** kultura@wyborcza.pl, **Licencje na treści:** licencje@wyborcza.pl **Naświetlanie i druk:** Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.; **Okładka:** Focus Features; **Serwis telewizyjny przygotowuje media-press.tv.**
Za zmiany w programie wprowadzone przez stacje po wysłaniu numeru gazety do drukarni redakcja nie odpowiada.

eprasa.pl c836ae6614

szyfropanorama

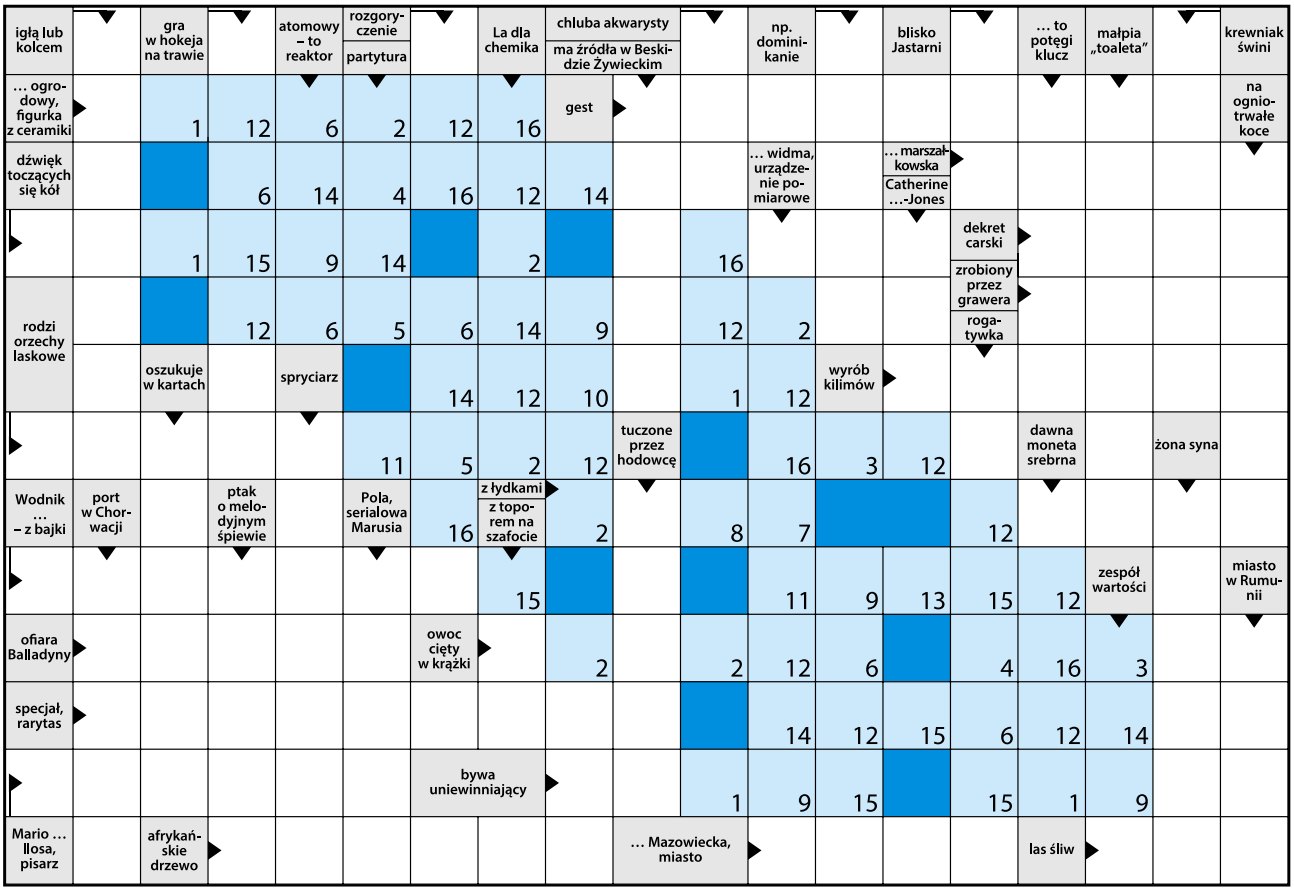

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16

Rozwiązanie krzyżówki

6	5	1	3	2	15	12		
2	12		6	11	9	6	7	3

sudoku

				7	4		6	
a			8			1		7
	5	1				2	4	
4		5			7	9		
	9	2	6					4
				5	9			
5			7	6	3		2	
2		6			1			5
	8	9	5	4			7	

	2	6			9			7
9		1	7			2	6	3
		3	2			9		
	9		3			6		8
	b		9		4			
			5					
7	1				3		8	6
6				1		4		
4		2					7	

Jak rozwiązać szyfropanoramę?

Część „panoramiczną" należy rozwiązać jak zwykłą krzyżówkę panoramiczną. Przy okazji część liter z wpisywanych haseł wypełni niektóre pola zaznaczone kolorem, czyli te należące do szyfrokrzyżówki.

W niej każdej liczbie odpowiada inna litera. „Rozkodowane" litery można wpisywać do pustych pól pod diagramem (pola 1-16).

Aby odczytać hasło trzeba przepisać litery do odpowiednich kratek w polu „rozwiązanie krzyżówki".

Rozwiązanie z 6 marca:
BLOKI NA URSYNOWIE

Jak rozwiązać sudoku?

W każdym rzędzie, w każdej kolumnie i w każdym małym kwadracie obwiedzionym grubą linią powinno się znaleźć dziewięć różnych cyfr od 1 do 9.

Prawidłowe cyfry z poprzedniego numeru (edycja 6 marca) a2; b7

Zapraszamy na podcast Sobotni Seans

Podcast prowadzą:
Radosław Czyż,
Andrzej Kulasek,
Maja Staniszewska

Dostępne na platformach Spotify, Apple Podcasts, na YouTubie, TokFM.pl, a także na **Wyborcza.pl/Podcast**
Informacje o serialowych i filmowych nowościach w telewizji i serwisach VoD: Wyborcza.pl/kultura

eprasa.pl c836ae6614

PIĄTEK 13.03

KOSZYKÓWKA

• ORLEN BASKET LIGA
MKS Dąbrowa Górnicza – Dziki Warszawa
20:10 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W COURCHEVEL
Supergigant
10:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
Wisła Kraków – Miedź Legnica
20:25 | TVP SPORT

• BUNDESLIGA
Borussia Mönchengladbach – FC St. Pauli
20:20 | ELEVEN SPORTS 3

• LALIGA EA SPORTS
Deportivo Alavés – Villarreal CF
20:55 | ELEVEN SPORTS 2

• PKO BP EKSTRAKLASA
Bruk-Bet Termalica Nieciecza – Motor Lublin
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Radomiak Radom – Legia Warszawa
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

• SERIE A ENILIVE
Torino FC – Parma Calcio 1913
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
InPost ChKS Chełm – ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
17:30 | POLSAT SPORT 1
BOGDANKA LUK Lublin – Aluron CMC Warta Zawiercie
20:00 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
01:00 | 03:00 | 05:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
Półfinał
00:00 | 02:00 | CANAL+ SPORT2 HD

SOBOTA 14.03

KOSZYKÓWKA

• ORLEN BASKET LIGA
Legia Warszawa – ORLEN Zastal Zielona Góra
17:25 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA KOBIET W ÅRE
Gigant – 1. przejazd
09:45 | EUROSPORT 1
Gigant – 2. przejazd
12:45 | EUROSPORT 1

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W COURCHEVEL
Zjazd
11:00 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
Bayer 04 Leverkusen – Bayern Monachium
15:20 | ELEVEN SPORTS 2
Borussia Dortmund – FC Augsburg
15:20 | ELEVEN SPORTS 3
Hamburger SV – 1. FC Köln
18:20 | ELEVEN SPORTS 2

• LALIGA EA SPORTS
Real Madryt – Elche CF
20:55 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Jagiellonia Białystok – Piast Gliwice
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
GKS Katowice – Lechia Gdańsk
17:25 | CANAL+ SPORT 3 HD
Cracovia – Wisła Płock
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Burnley FC – AFC Bournemouth
15:55 | CANAL+ EXTRA 3
Sunderland AFC – Brighton & Hove Albion
15:55 | CANAL+ EXTRA 1
Arsenal FC – Everton FC
18:25 | CANAL+ EXTRA 1
Chelsea FC – Newcastle United
18:25 | CANAL+ EXTRA 3
West Ham United – Manchester City
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
Inter Mediolan – Atalanta BC
14:55 | ELEVEN SPORTS 1
SSC Napoli – US Lecce
17:55 | ELEVEN SPORTS 1
Udinese Calcio – Juventus FC
20:40 | ELEVEN SPORTS 2

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
JSW Jastrzębski Węgiel – Cuprum Stilon Gorzów
14:45 | POLSAT SPORT 1
Energa Trefl Gdańsk – Steam Hemarpol Politechnika Częstochowa
20:00 | POLSAT SPORT 1

SKOKI NARCIARSKIE

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W OSLO
1. konkurs indywidualny na skoczni HS 134
16:40 | EUROSPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
2. półfinał
23:00 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALPEJSKIE. Przedostatni przystanek Pucharu Świata. W szwedzkim Åre rozegrane zostaną slalom i gigant kobiet. Na zdjęciu: Mikaela Shiffrin
· FOT. MAREK PODMOKŁY / AGENCJA WYBORCZA.PL

NIEDZIELA 15.03

FORMUŁA 1

• GRAND PRIX CHIN
Wyścig
07:55 | ELEVEN SPORTS 1

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA KOBIET W ÅRE
Slalom – 1. przejazd
09:15 | EUROSPORT 2
Slalom – 2. przejazd
12:25 | EUROSPORT 1

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W COURCHEVEL
Supergigant
10:30 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
Werder Brema – 1. FSV Mainz 05
15:20 | ELEVEN SPORTS 2
SC Freiburg – 1. FC Union Berlin
17:20 | ELEVEN SPORTS 3
VfB Stuttgart – RB Lipsk
19:20 | ELEVEN SPORTS 3

• LALIGA EA SPORTS
RCD Mallorca – RCD Espanyol
13:55 | ELEVEN SPORTS 4
Real Betis – RC Celta
18:25 | ELEVEN SPORTS 2

• PKO BP EKSTRAKLASA
Arka Gdynia – Widzew Łódź
12:10 | CANAL+ SPORT 3 HD
KGHM Zagłębie Lubin –Lech Poznań
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Górnik Zabrze – Raków Częstochowa
17:25 | TVP SPORT
17:25 | CANAL+ PREMIUM, CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Crystal Palace – Leeds United
14:55 | CANAL+ EXTRA 3
Manchester United – Aston Villa
14:55 | CANAL+ EXTRA 1
Liverpool FC – Tottenham Hotspur
17:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
Hellas Werona – Genoa CFC
12:25 | ELEVEN SPORTS 1
Pisa SC – Cagliari Calcio
14:55 | ELEVEN SPORTS 3
US Sassuolo Calcio – Bologna FC 1909
14:55 | ELEVEN SPORTS 1
Como 1907 – AS Roma
17:55 | ELEVEN SPORTS 1
SS Lazio – AC Milan
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
PGE GiEK Skra Bełchatów – PGE Projekt Warszawa
14:45 | POLSAT SPORT 1
Asseco Resovia Rzeszów – Indykpol AZS Olsztyn
20:00 | POLSAT SPORT 1

SKOKI NARCIARSKIE

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W OSLO
2. konkurs indywidualny na skoczni HS 134
16:10 | EUROSPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
Finał
22:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
Finał
19:00 | CANAL+ SPORT2 HD

PONIEDZIAŁEK 16.03

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
25. kolejka: Wieczysta Kraków – Polonia Bytom
17:55 | TVP SPORT

• PKO BP EKSTRAKLASA
Pogoń Szczecin – Korona Kielce
18:55 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Brentford FC – Wolverhampton Wanderers
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Barkom Każany Lwów – Ślepsk Malow Suwalki
17:30 | POLSAT SPORT 1

WTOREK 17.03

PIŁKA NOŻNA

• LIGA MISTRZÓW UEFA
18:40 | CANAL+ EXTRA 2
20:55 | CANAL+ EXTRA 1
20:55 | CANAL+ EXTRA 3

• PKO BP EKSTRAKLASA
Jagiellonia Białystok – GKS Katowice
18:55 | CANAL+ SPORT 3 HD

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Cuprum Stilon Gorzów – ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
17:30 | POLSAT SPORT 1
Energa Trefl Gdańsk – BOGDANKA LUK Lublin
20:00 | POLSAT SPORT 1

ŚRODA 18.03

PIŁKA NOŻNA

• LIGA MISTRZÓW UEFA
18:40 | CANAL+ EXTRA 2
20:55 | CANAL+ EXTRA 1
20:55 | CANAL+ EXTRA 3
20:55 | TVP SPORT

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Barkom Każany Lwów – PGE GiEK Skra Bełchatów
17:30 | POLSAT SPORT 1

CZWARTEK 19.03

KOSZYKÓWKA

• NBA
Miami Heat – Los Angeles Lakers
01:00 | TVP SPORT

PIŁKA NOŻNA

• LIGA KONFERENCJI UEFA
Raków Częstochowa – ACF Fiorentina
18:35 | POLSAT SPORT 1
Szachtar Donieck – Lech Poznań
20:50 | POLSAT SPORT 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA

eprasa.pl c836ae6614

PIĄTEK 13.03

Od A do Z

AMERICAN PSYCHO ★★★
horror, USA/Kanada 2000, reż. Mary Harron, wyk. Christian Bale, Reese Witherspoon, Willem Dafoe
20:00 | cinemax
Czytając kontrowersyjną powieść Breta Eastona Ellisa: pod maską typowego yuppie z Wall Street kryje się osobowość seryjnego mordercy. Christian Bale plus zdjęcia Andrzeja Sekuły. Ku przestrodze.

CZARNE ZŁOTO ★★★
film przyg., Francja/Katar/Tunezja/Włochy 2011, reż. Jean-Jacques Annaud, wyk. Tahar Rahim, Antonio Banderas, Mark Strong
23:50 | tvp 2
Jean-Jacques Annaud o historii naftowych szejkanatów na Półwyspie Arabskim: młody emir sprzed stu lat przed trudną decyzją – toczyć wojny z sąsiadami czy z Amerykanami wydobywać na pustyni ropę?

DIRTY DANCING ★★★
film muzyczny, USA 1987, reż. Emile Ardolino, wyk. Patrick Swayze, Jennifer Grey, Jerry Orbach
21:50 | canal+ premium
Obyczajowe przebudzenie na wakacjach 1963 roku: amerykańska nastolatka decyduje się na „zakazany" taniec ze starszym od siebie partnerem. Jest Patrick Swayze i Oscar za piosenkę. Bardzo zmysłowe.

DOM POD DWOMA ORŁAMI. KŁAMSTWA ZOFII ★★★
film obycz., Polska 2023, reż. Waldemar Krzystek, wyk. Karolina Gruszka, Andrzej Konopka, Grzegorz Małecki
22:35 | tvp 1
Zamiast drugiej serii popularnego serialu: mieszkańcy wrocławskiej willi – Polacy, Niemcy i Ukraińscy nie tylko odkrywają nieoczekiwane powiązania, ale i próbują ułożyć swoje dalsze wspólne życie.

GODZINY SZCZYTU ★★
film sens., USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan, Chris Tucker, Tom Wilkinson
20:00 | warner tv
Jackie Chan i złotousty Chris Tucker na jednym wózku – jako policjant z Hongkongu i agent FBI na tropie porwanej córki dyplomaty. Wielbiciele obu panów docenią.

Elvis

20:00 | tvn 7
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

FILM BIOGRAFICZNY
USA/AUSTRALIA 2022, REŻ. BAZ LUHRMANN, WYK. AUSTIN BUTLER, TOM HANKS, OLIVIA DEJONGE

Baz Luhrmann konfrontuje się z mitem Elvisa Presleya (Austin Butler), opowiadając nie tyle o Królu, ile o jego tajemniczym i pełnym kompleksów menedżerze pułkowniku Tomie Parkerze (jakże inny Tom Hanks).

MYZ

GUNMAN: ODKUPIENIE ★★
film sens., USA/Hiszpania/Wlk. Brytania/Francja 2015, reż. Pierre Morel, wyk. Sean Penn, Jasmine Trinca, Javier Bardem
22:10 | ale kino+ hd
Celny strzał strzelca wyborowego kończy życie kongijskiego ministra górnictwa i wznieca chaos w całym kraju, a gdy snajper wraca do Afryki, musi walczyć o życie własne i wspierających go ludzi.

JARHEAD – ŻOŁNIERZ PIECHOTY MORSKIEJ ★★★
dramat wojenny, USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2005, reż. Sam Mendes, wyk. Jake Gyllenhaal, Peter Sarsgaard, Jamie Foxx
23:30 | canal+ premium
Wojna w Zatoce (1991) widziana oczami młodego żołnierza, który w piaskach pustyni wyrasta z rekruta na weterana. Plus refleksja na temat każdej wojny. Sugestywne i bez werbunkowego charakteru.

KRÓLOWA WOJOWNIK ★★★
dramat historyczny, USA/RPA/Irlandia 2022, reż. Gina Prince-Bythewood, wyk. Viola Davis, Thuso Mbedu, Lashana Lynch
23:05 | polsat
Wysnute z historii Królestwa Dahomeju, które w XIX wieku utrzymywało Agojie - kobiecą armię, skutecznie broniącą kraju przed najeźdźcami: zarówno sąsiadami, jak i portugalskimi handlarzami niewolników.

LOKATORKA ★★
dramat krym., Polska 2021, reż. Michał Otłowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska, Barbara Jonak
20:00 | kino polska
Obraz dzikiej prywatyzacji w Warszawie z początku XXI wieku: przejmowania tysięcy lokali komunalnych z lokatorami. Plus nagrodzona w Gdyni Sławomira Łozińska w roli inspirowanej losem Jolanty Brzeskiej.

MAMMA MIA! ★★★
komedia muzyczna, USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008, reż. Phyllida Lloyd, wyk. Meryl Streep, Amanda Seyfried, Pierce Brosnan
19:10 | canal+ premium
Brawurowa ekranizacja musicalu opartego na piosenkach Abby: wychodząca za mąż dwudziestolatka zaprasza na wesele swoich trzech domniemanych ojców. Plus zaskakująca Meryl Streep jako jej matka.

PEWNEGO RAZU... W HOLLYWOOD ★★★★
komediodramat, USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019, reż. Quentin Tarantino, wyk. Leonardo DiCaprio, Brad Pitt, Margot Robbie
21:40 | cinemax
Quentin Tarantino o Hollywood schyłku lat 60.: gwiazdor tv (Leonardo DiCaprio) i jego dubler (Oscar dla Brada Pitta) chcą zatrzymać proces przemijania, wybierając sposób zgodny z logiką tamtego kina.

PRZERWANE OBJĘCIA ★★★
melodramat, Hiszpania/Wlk. Brytania 2009, reż. Pedro Almodóvar, wyk. Penélope Cruz, Lluís Homar, Blanca Portillo
20:05 | tvp kultura
Pedro Almodóvar bawi się istotą kina jako medium oraz przywiązaniem widzów do filmowych schematów: ociemniały reżyser wspomina tragiczną miłość życia jakby wyjętą z mrocznego melodramatu.

TENET ★★★
film akcji, USA/Wlk. Brytania 2020, reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington, Robert Pattinson, Elizabeth Debicki
22:55 | tvn
Christopher Nolan ponownie igra z czasem: uzbrojony w słowo klucz bohater, agent CIA, musi zrobić wszystko, by powstrzymać rosyjskiego oligarchę przed rozpętaniem III wojny światowej.

UPROWADZONA III ★★★
film sens., USA/Hiszpania/Francja 2014, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson, Maggie Grace, Forest Whitaker
22:15 | stopklatka
Liam Neeson powraca jako Bryan Mills – agent specjalny, który zaszedł za skórę zbyt wielu wrogom, by jeszcze raz ocalić zagrożone życie córki, a wcześniej samemu uwolnić się od zmyślnej intrygi.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl c836ae6614

TVP1

07:30 Agape blisko Ciebie
08:00 Serwis Info
08:20 Zaraz wracam II (42)
08:50 Ranczo IX (4)
09:45 Komisarz Alex XXIII (13)
10:40 Ojciec Mateusz VII
11:30 Okrasa łamie przepisy
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes
12:40 Magazyn rolniczy (742)
12:55 Rzeki Chorwacji
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info
15:10 Reporterzy (483)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5864)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam II (43)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Glina. Nowy rozdział** (2) - serial krym. Polska 25, wyk. Jacek Braciak
21:30 **Sekielski wieczorową porą** (29) - magazyn
22:35 **Dom pod Dwoma Orłami. Kłamstwa Zofii** ★★★ - film obycz. Polska 2023, reż. Waldemar Krzystek (100 min)
00:15 **Wojna zastępcza** - serial sens. Polska 26
01:15 **Tatarak** ★★★★ - dramat obycz. Polska 09, reż. Andrzej Wajda, wyk. Krystyna Janda (95 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Anna Dymna – spotkajmy się (434) - dyskusja
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7492) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7492) - mag. Polska 2026
11:40 Operacja zdrowie (72)
12:10 Wstęp wolny (21)
12:30 Koło fortuny (2159)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1024)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (107) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2160)
16:35 Familiada (3051)
17:20 Panna młoda (11) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1025)
18:50 Jeden z dziesięciu (6)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:45 **Kocham Cię, Polsko!** (2) - quiz Polska 2026
22:20 **Postaw na milion** (380) - teleturniej
23:20 **To jest grane** (83)
23:50 **Czarne złoto (Black Gold)** ★★★ - film przyg. Francja/Katar/Tunezja/Włochy 11 (140 min)
02:10 **Druga córka (Zerrissen – Zwischen zwei Müttern)** ★★ - dramat obycz. Niemcy 2013 (105 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:00 Halo tu Polsat (2669) - magazyn Polska 2024
11:30 Gliniarze XII (7,8,9/60) - serial fab.-dok. Polska 2022
14:40 Dlaczego ja? 33 (8) - serial fab.-dok. Polska 2026
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5856) - mag. reporterów Polska 26
16:30 Na ratunek 112 XVIII (9) - serial fab.-dok. Polska 2026
17:00 Gliniarze XX (10) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (4) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Aneta Zając, Dąbrówka Kruk, Aleksandra Zienkiewicz
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (313)
19:30 Sport - Polska 2026

19:55 **Farma** (170) - reality show Polska 2025
21:00 **Must Be The Music** (127) - show Polska 25
23:05 **Królowa wojownik (The Woman King)** ★★★ - dramat historyczny USA/RPA/Irlandia 2022, reż. Gina Prince-Bythewood (175 min)
02:00 **22 Jump Street** ★★★ - komedia sensacyjna USA 2014, reż. Christopher Miller, Phil Lord, wyk. Channing Tatum, Jonah Hill, Ice Cube (160 min)

TVN

05:05 Kto was tak urządził?
05:35 Uwaga! (7948) - mag. reporterów Polska 2026
05:50 Ukryta prawda (53/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXVI (12) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5653)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Quatro", Brańsk XVI (11) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Wójtowo – bistro „Mateczka" 30 (10) - reality show Polska 25
13:40 Ukryta prawda (11,12) - serial fabularno-dok.
15:45 Młode gliny (21/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (10) - serial obycz. Polska 2026
17:55 Detektywi VI (10) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:50 Uwaga! (7949) - mag.

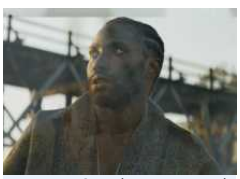

20:00 **Twórca (The Creator)** ★★★ - film s.f. USA 2023, reż. Gareth Edwards, wyk. John David Washington, Gemma Chan, Ken Watanabe, Sturgill Simpson, Allison Janney (175 min)
22:55 **Tenet** ★★★ - film akcji USA/Wlk. Brytania 2020, reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington, Robert Pattinson, Elizabeth Debicki (185 min)
02:00 **Kuba Wojewódzki** (2)

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (14,15/22) - serial sens. USA 2000, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (1,1/15) - serial sensacyjny Niemcy 2012
10:00 Triumf miłości (64) - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (10,9)
16:00 Ranczo VIII (11,12/13) - serial kom. Polska 2014
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (9,10) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Liberator II (Under Siege 2: Dark Territory)** ★★ - film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy (125 min)
22:05 **Rambo: Pierwsza krew (First Blood)** ★★★ - film sensacyjny USA 1982, reż. Ted Kotcheff (110 min)
23:55 **Botoks** 18+ ★ - dramat obycz. Polska 2017, reż. Patryk Vega, wyk. Olga Bołądź (155 min)
02:30 **Lombard. Życie pod zastaw XVIII** (5)

TVN7

05:20 Ten moment - serial fabularno-dok. Polska 2016
05:55 Szkoła (66,16,17/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (44,9,10/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
14:00 Detektywi (38/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (50) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (9/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Idź na całość (7) - teleturniej Polska 2026
20:00 **Elvis** - film biograficzny ★★★★ USA/Australia 2022, reż. Baz Luhrmann, wyk. Austin Butler, Tom Hanks, Helen Thomson, Richard Roxburgh (200 min)
23:20 **Królowa przetrwania** (2) - reality show
00:30 **Wesele (Die Hochzeit)** ★ - komedia Niemcy 2020, reż. Til Schweiger, wyk. Til Schweiger, Milan Peschel, Samuel Finzi, Lilli Schweiger, Jeanette Hain (150 min)

MEZZO

13:20 Intermezzo
13:30 Georg Friedrich Händel: Kserkses - opera Francja 2023
16:05 Paco de Lucía: Światło i cień - portret muzyka
17:25 Jimmy Witherspoon Quartet i Rozaa Wortham: Lugano Jazz Estival 1985
18:05 Oregon – Berliner Jazztage - koncert Niemcy 80
18:45 Dizzy Gillespie Quartet – Berliner Jazztage 1974
19:30 Gil Evans Orchestra & Mccoy Tyner Sextet – Berliner Jazztage - koncert Niemcy 76
20:30 London Symphony Orchestra pod batutą Simona Rattle'a: Jolas, Messiaen
22:10 London Symphony Orchestra pod batutą Simona Rattle'a wykonuje utwory Sibeliusa i Brucknera

PULS 2

11:10 Gigantozaur (9,12/26)
11:30 Dinopociąg (10/40)
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (1/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous V (6,7/27)
16:00 My Little Pony II
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII
17:10 Blue (1,2/52)
17:40 Świnka Peppa II (17/52)
17:45 Bing (51,52/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (10/30)
19:00 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (15)
20:00 Przepis na zbrodnię (1—4) - serial krym. Polska 25
00:00 Podróże z diabłem - film akcji USA/Kolumbia 2019
01:50 Lombard. Życie pod zastaw II - serial obycz.

TV4

07:00 Strażnik Teksasu VIII (23/24) - serial sens. USA 2001
07:55 Bogaty dom – biedny dom XII (6) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (47,48/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (10,2) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (10)
12:55 Trudne sprawy XX (14,15,16/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (42, 43)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (9,10) - serial obycz.
20:00 A na deser... (3) - magazyn kulinarny Polska 2026
20:05 Terytorium wroga - dramat wojenny Francja 2011, reż. Stéphane Rybojad
22:25 Gwiazdy kabaretu (170, 169) - kabaret i satyra
00:25 STOP Drogówka (363)

METRO

07:10 J.A.G. VIII (5/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (19,20/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
13:05 Wycieczkowiec (10/20)
14:05 Przepis na życie
15:00 Zapukaj do moich drzwi
16:00 Słoneczny patrol III (18/22) - serial przyg. USA 93
17:00 Ciężarówką przez Stany V (1/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (5)
19:00 Kartoteka V
20:00 Sekret w ich oczach - film krym. USA/Wlk. Brytania/Hiszpania/Korea Południowa 2015, reż. Billy Ray
22:20 The Traitors. Zdrajcy (3) - reality show Polska 2026
23:55 Incepcja - film sensacyjny USA/Wlk. Brytania 2010, reż. Christopher Nolan

eprasa.pl c836ae6614

PIĄTEK 13.03

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (65)
09:00 Robert Makłowicz (144, 149) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (8,9/12)
11:55 Wojny kontenerowe II (5) - serial dok. USA 2013
13:00 Katastrofy w przestworzach XXV (9,10,7/11) - serial dok.
16:00 MacGyver VII (2,3/14)
18:00 Hudson i Rex IV (5/16) - serial krym. Kanada 21
18:55 Zajazd. Będzie się działo (3)
20:00 Kingsajz - komedia ★★★ Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr, Katarzyna Figura, Jan Machulski (135 min)
22:15 Uprowadzona III (Taken 3) - film sens. ★★★ USA/Hiszpania/Francja 14, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson, Maggie Grace, Forest Whitaker (150 min)
00:45 Omen - horror USA/ ★★★ Wlk. Brytania 1976, reż. Richard Donner, wyk. Gregory Peck, Lee Remick, David Warner, Billie Whitelaw (155 min)

KINO POLSKA

08:10 Zwierzęta Wajraka III (2)
08:45 Polska Kronika Filmowa 16B/68 - film dok. Polska 1968
08:55 To nie ze mną
09:30 Nad Niemnem, cz. 1 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński
11:00 Nad Niemnem, cz. 2 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński
13:05 Trędowata - melodramat Polska 1976, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Elżbieta Starostecka
15:10 Zakazane piosenki - dramat wojenny Polska 1947, reż. Leonard Buczkowski, wyk. Danuta Szaflarska
17:20 Stawka większa niż życie - serial wojenny
20:00 Lokatorka - dramat krym. Polska 2021, reż. Michał Otłowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska, Barbara Jonak, Krzysztof Stroiński
22:35 Pokaż, kotku, co masz w środku - komedia Polska 2011, reż. Sławomir Kryński, wyk. Jacek Borusiński
00:40 Symetria - dramat obyczajowy Polska 2003, reż. Konrad Niewolski, wyk. Arkadiusz Detmer
02:50 Syberiada polska - dramat historyczny Polska/Rosja 2013, reż. Janusz Zaorski

ALE KINO+

09:35 Wyjechać - film krótkom. F 2021 (40 min)
10:15 Karen Pirie II
12:05 Vera (6) - serial krym.
13:55 Sekret Madeleine
Collins (Madeleine Collins) - thriller ★★★ Francja/Belgia/Szwajc. 2021, reż. Antoine Barraud (135 min)
16:10 W imię dziecka (The Children Act) - dramat obycz. ★★★ USA/ Wlk. Bryt. 2017, reż. Richard Eyre, wyk. Emma Thompson (130 min)
18:20 Vera XIII (1/3) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
20:10 Podwójna tożsamość (The Death and Life of Bobby Z) - film sens. ★★ USA/Niemcy 2007, reż. John Herzfeld, wyk. Paul Walker (120 min)
22:10 Gunman: Odkupienie (The Gunman) - film sens. ★★ USA/Hiszpania/ Wlk. Bryt./Francja 2015, reż. Pierre Morel, wyk. Sean Penn (140 min)
00:30 Miasteczko Cut Bank - thriller ★★★ USA 2014, reż. Matt Shakman, wyk. Liam Hemsworth, Teresa Palmer (105 min)

POLSAT FILM

08:30 Przyjaciółki XXVI (5,6)
10:25 Świat według Kiepskich
12:40 Jak rozpętałem II wojnę światową: Za bronią - komedia Polska 1970
14:05 Wszystko o Stevenie - komedia romant. USA 2009
16:10 Obsesja - thriller USA 2009, reż. Steve Shill
18:30 Szklana pułapka II - film akcji USA 90, reż. Renny Harlin
21:00 Creed 2 - dramat obycz. USA 2018, reż. Steven Caple Jr.
23:45 Szakal - film sensacyjny USA/Wlk. Brytania/ Francja/Niemcy/Japonia 1997

KINO TV

07:30 Kojak II (11/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (4,5/13)
11:00 Poirot III (8,9/11)
13:10 Panna Marple IV (4/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher II (6,7/13)
17:55 Poirot XIII (4/5) - serial krym. Wlk. Brytania 2013
20:00 Sierżant Bilko - komedia USA 1996, reż. Jonathan Lynn, wyk. Steve Martin
22:00 Hulk - film sensacyjny USA 2003, reż. Ang Lee
00:50 Szalona odwaga - dramat wojenny USA 1996

TVP KULTURA

08:20 Wydarzenie aktualne
09:00 Pan wzywał, Milordzie? III (5/7)
10:00 Cyd (El Cid) - film przyg. ★★★ USA/Włochy 1961, reż. Anthony Mann (185 min)
13:05 Kulturalni (8) - mag.
14:00 Still alive – film o Krzysztofie Kieślowskim - film dok.
15:35 Spokój - dramat ★★★★ obycz. Polska 1976, reż. Krzysztof Kieślowski, wyk. Jerzy Stuhr (95 min)
17:10 55 kapeluszy pani Hanki. Benefis Hanki Bielickiej
18:30 Kolekcja (8) - magazyn
18:55 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka
19:30 Video Killed the Radio Star - serial dok.
20:00 Wstęp do filmu (574)
20:05 Przerwane objęcia ★★★ - melodramat Hiszpania/ Wlk. Brytania 2009, reż. Pedro Almodóvar, wyk. Penélope Cruz (140 min)
22:25 Tygodnik kulturalny
23:20 Przygody Sherlocka Holmesa (2/13)
00:25 Wstęp do filmu (573)
00:35 Zemsta - komedia ★★★★ Polska 2002, reż. Andrzej Wajda (115 min)

WARNER TV

08:05 J.A.G. VI (8/24)
09:05 Bajer z Bel-Air IV
10:00 Za głosem serca
11:05 Pełna chata (17,18/22)
12:10 J.A.G. VI (9,10/24)
14:05 Bajer z Bel-Air IV
16:00 Pełna chata
18:10 Sok z żuka - komedia USA 1988, reż. Tim Burton
20:00 Godziny szczytu - film sensacyjny USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan
21:45 Bez smyczy - komedia romantyczna USA 2011
23:50 Naciągacze - kom. krym. USA/Wlk. Brytania 2003

PARAMOUNT

07:30 Elementary V (7,8/24)
09:15 Policyjna grupa pościgowa XX (10/15) - serial dok.
10:00 Pingwiny z Madagaskaru
10:30 Ściśle tajne - komedia sens. USA/Wlk. Brytania 1984
12:30 Star Trek V: Ostateczna granica - film s.f. USA 1989
14:55 Cast Away – Poza światem - film przyg. USA 2000
18:00 Cudowna studnia - film fantasy Włochy/USA 2023
20:00 Strzelec - thriller USA 2007, reż. Antoine Fuqua
22:35 To nie jest kraj dla starych ludzi - dramat krym. USA 07, reż. Joel Coen, Ethan Coen

HBO

09:05 Marsjanin - film s.f. ★★★★ USA/Wlk. Bryt. 2015, reż. Ridley Scott (140 min)
11:25 Na planie (11) - mag.
11:50 Drużyna AA - dramat ★★ obycz. Polska 2024, reż. Daniel Jaroszek (130 min)
14:00 Tajemnica złotnika - dramat obycz. ★★★ Hiszpania 2025 (100 min)
15:40 Do diabła z miłością ★★★ - komedia romantyczna USA/Niemcy 2003, reż. Peyton Reed (100 min)
17:20 Opowieść wigilijna Carole - film obycz. Wlk. ★★★ Brytania 2022, reż. Ian Fitzgibbon (70 min)
18:30 The Last Showgirl ★★★ - dramat obyczajowy USA 2024, reż. Gia Coppola (90 min)
20:00 Noe: wybrany przez Boga - film przyg. ★★★ USA 2014, reż. Darren Aronofsky, wyk. Russell Crowe (135 min)
22:15 Mroczny fajter - film ★★ sens. USA 2023, reż. Graham Phillips, Parker Phillips (120 min)
00:15 W stronę słońca - film ★★★ s.f. USA/Wlk. Bryt. 2007, reż. Danny Boyle, wyk. Cliff Curtis (110 min)

CINEMAX

12:35 Je'vida - dramat obycz. Finlandia 2023, reż. K. Gauriloff
14:20 Przez skały i chmury - dramat obycz. Peru/Chile 24
15:45 Ad Astra - film s.f. USA/Chiny/Brazylia 2019
17:45 Manchester by the Sea - dramat obycz. USA 2016
20:00 American Psycho - horror USA/Kanada 2000
21:40 Pewnego razu... w Hollywood - komediodramat USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019
00:20 Kształt wody - film przyg. USA/Kanada/Meksyk 2017, reż. Guillermo del Toro

ROMANCE TV

12:25 Katie Fforde: Moja szalona rodzina - komedia romantyczna Niemcy 2017
14:20 Rosamunde Pilcher: Ścieżki miłości - romans Austria/Niemcy 2004
16:15 Trening z Nancy - komedia Niemcy 2019
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (13/15)
20:00 Statek marzeń
21:55 Agatha Christie: Kryminalne zagadki: Zabójstwo w stanie hipnozy (8) - film kryminalny Francja/Szwajcaria 2021
23:55 Górski lekarz (13/15)

CANAL+ PREMIUM

09:00 Nadzieja - dramat ★★ obyczajowy Niemcy/ Polska 2007 (100 min)
10:40 Łowcy skarbów ★★ - komedia Francja/ Belgia 2024 (95 min)
12:15 Benek - komedio-dramat ★★ Polska/Austria 2007 (100 min)
13:55 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (5,6/9)
15:00 Agent szczęścia
16:35 Call me lala - film krótkom. Polska 24 (25 min)
17:00 Azyl - film biograficzny ★★ USA/Wlk. Brytania/ Czechy 2017 (125 min)
19:05 Łapu-Capu
19:10 Mamma Mia! - komedia ★★★ muz. USA/Wlk. Brytania/ Niemcy 2008, reż. Phyllida Lloyd (110 min)
21:00 Brygada II (3/8) - serial sens. Francja 2025
21:50 Dirty Dancing - film ★★★ muzyczny USA 1987, reż. Emile Ardolino (100 min)
23:30 Jarhead – Żołnierz piechoty morskiej ★★★ - dramat woj. USA/Wlk. Bryt./Niemcy 05 (120 min)
01:30 Rytuał - horror ★★ USA/Indie 2025, reż. David Midell (95 min)

TVN FABUŁA

11:50 Prawo Agaty VII (5)
13:50 Teraz albo nigdy! II (2)
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
16:30 Seriaale: Rozmowy (1)
17:20 Był sobie chłopiec - komedia Wlk. Brytania/USA/ Francja/Niemcy 2002
19:25 Na Wspólnej XXIV
20:00 Dunkierka - dramat wojenny Wlk. Brytania/USA/ Francja/Holandia 2017
22:20 Nagle - thriller Francja/ Islandia/Belgia 2023
00:40 Miłość jest wszystkim - komedia romant. Polska 18

AMC

12:45 Mój przyjaciel Ben II – czarne złoto - film przyg. USA 03
14:35 Tajemnicza wyspa (1) - film fantasy USA/ Tajlandia/Niemcy 2005
16:15 Tajemnicza wyspa (2) - film fantasy USA/ Tajlandia/Niemcy 2005
17:55 Suma wszystkich strachów - film sens. USA/ Niemcy/Kanada 2002
20:20 Rekin widmo - horror USA 2013, reż. Griff Furst
22:00 Lęk pierwotny - thriller USA 1996, reż. Gregory Hoblit
00:25 28 dni później - horror Wlk. Brytania/Hiszp./USA 2002

eprasa.pl c836ae6614

AXN

08:40 Agenci NCIS X (20/24)
09:35 Castle III (8,9/24)
11:25 Detektyw Monk (10,11/13) - serial krym. USA 02
13:20 Rekrut V (21,22/22)
15:10 FBI: International II (8,9/22) - serial akcji
17:20 Castle III (10,11/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (12,13/18)
21:05 Londyn w ogniu - film sens. USA/Wlk. Brytania/Bułgaria 16, reż. Babak Najafi
23:00 John Rambo - film sens. Niemcy/USA/Tajlandia 2008

EPIC DRAMA

08:35 Lekarze na start
09:25 Agenci NCIS XVI (13/24)
10:15 Wszystkie stworzenia duże i małe III (1/6)
11:15 Poirot IX (1/4)
13:20 Lekarze na start
14:10 Agenci NCIS XVI (13/24)
15:00 Panna Scarlet i komisarz (5/6) - serial krym.
16:10 Sprawy pana Booka (2)
17:15 Poirot IX (2/4)
19:20 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (14/24)
21:00 Panna Marple VI (1/3)
22:55 Lekarze na start
23:40 Agenci NCIS XVI (14/24)
00:35 Poirot IX (2/4)

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (13)
08:35 Dorota was urządzi V
10:10 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (2) - reality show
10:55 Magda gotuje Internet
11:30 Ugotowani (9, 10)
13:35 Kuchenne rewolucje
15:40 Ukryta prawda (22/60)
16:40 Jestem z Polski VII (11,9)
18:45 Kuchenne rewolucje
20:50 Rajska posiadłość Pameli Anderson (8) - real tv
21:50 Jestem z Polski VIII (4,10)
23:50 Niezwykłe Stany Prokopa VI (2/8) - serial dok.
00:50 Pojedynek na podróże

TVN TURBO

08:15 Nic do zgłoszenia V
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4938)
18:15 Moto Fachury (2)
19:00 Po raz trzeci! Sprzedane
19:45 Moto kombat (2) - mag.
20:30 Mobilni mechanicy (2)
21:15 Naprawy nie do naprawy
22:00 Raport Turbo (4938)
22:20 Z drugiej ręki (2) - mag.
23:05 Zawodowi handlarze (2)
23:50 The Grand Tour (1)

BBC FIRST

08:40 Lewis III (1/8)
09:40 Ojciec Brown V (15/15)
10:40 Śmierć pod palmami
11:50 Powrót do raju (4/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (4/10)
15:50 Lewis III (1/8)
16:50 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami (7/8) - serial kryminalny
21:00 Zbrodnie Saint-Pierre
22:00 Powrót do raju II (6/6)
23:05 Tajemnice Brokenwood
01:00 Śmierć pod palmami

FX

08:15 Dr House VIII (18/22)
09:10 9-1-1 VIII (18/18)
10:05 Kości IX (16,17/24)
11:55 FBI (16,17/22)
13:45 Castle III (11,12/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (10/22)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (23,24/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (5,6/18)
22:00 Grey's Anatomy: Chirurdzy XXII (2) - serial obycz.
22:55 Salt - film sens. USA 2010, reż. Phillip Noyce
01:00 Zabójcze umysły (5/10)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:05 Letnia chata na lata XIII
11:05 Zarobić na remoncie VIII
12:00 Na ratunek Las Vegas
13:00 Nieoczywiste miejsca
14:00 House Hunters (8, 9)
15:10 Mieszkanie na miarę (1)
17:05 Polowanie na ogród
18:15 Weekendowa metamorfoza (6, 7) - reality show
20:10 Zróbmy sobie dom (2)
21:10 Dorota was urządzi III (8,9/13) - serial dok. Polska 15
22:40 House Hunters (4—7)

BBC LIFESTYLE

12:30 Wielkie brytyjskie wypieki (9) - program rozrywk.
13:40 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia (1) - serial dok.
14:40 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (8/8)
15:45 Bake off: zawodowcy (9)
16:45 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (19)
17:45 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
18:45 Mistrzowie ceramiki (3)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (10) - program rozrywk.
21:00 Ekskluzywne hotele
22:00 Hiszpański remont Amandy i Alana (1, 2)

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół II (11,12/24)
08:55 Przyjaciele VI (6—11/25)
11:55 Teoria wielkiego podrywu IX (11—16/24)
14:30 Dwóch i pół II (13—16/24) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VI (12—17/25) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu IX (17—22/24) - serial kom.
22:00 The Office PL IV (4,5/12)
23:05 Comedy Club (4, 5)
00:05 Miasteczko South Park XII (6,7/14)
01:00 Pracoholicy III (17/20)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex VI (12)
09:20 Rodzinka.pl
09:50 Klan - telenowela
10:25 Ranczo II (6/13)
11:20 Rodzinka.pl XVIII (2)
12:20 Pan Mama (8/20)
13:00 Zaraz wracam II (41)
13:35 Ojciec Mateusz XXIII
15:30 Komisarz Alex VI (13)
16:20 Na sygnale (21,22)
17:30 Ranczo II (7,8/13)
19:35 Ojciec Mateusz XXIII (13,4) - serial krym. Polska 20
21:30 Ranczo II (9/13)
22:25 Słowa od serca (12)
22:35 Ranczo II (10/13)
23:35 Ojciec Mateusz XXIV (1)

CANAL+ KUCHNIA

14:25 Tajemnice indyjskich smaków (4) - program rozrywk.
14:55 Zgrillowani (8, 1)
15:50 Eva Longoria w poszukiwaniu meksykańskich smaków
16:45 Jakubiak rozgryza... (4)
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (22, 23)
17:50 Jamie Oliver (23, 24)
18:45 m jak mięso (4)
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (6)
19:25 m jak mięso (5, 6)
20:15 Jakubiak rozgryza Maltę
21:15 Anthony Bourdain XII
00:45 David w Europie (13)

CANAL+ DOMO

12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Wiejskie domy do liftingu (7) - reality show
14:00 Cudotwórcy VII (25)
14:50 Wielkie projekty: transformacje (6) - reality show
16:00 Room service. Hotele od kuchni (3,4/6) - serial dok.
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: transformacje (7) - reality show
20:10 Daleko od miasta XII (6)
21:00 Cudotwórcy VII (26)
22:00 Wiejskie domy do liftingu (5, 6) - reality show
23:50 Bitwa o wnętrza (7)

PLANETE+

11:25 Superskały (5)
12:35 Ocalić raj (1) - serial dok.
13:45 Wytwórz i wyślij (4/4)
14:50 Wiatr. Niewidzialna siła
15:50 Niezwykłe podróże koleją X (2/5) - serial dok.
16:55 Na targach świata II
18:05 Świat z góry
18:45 Hannu — zaklinacz rysi
19:45 Szepty dawnej Ziemi
20:50 Niezwykłe podróże koleją VII (1/7) - serial dok.
22:00 Premiera: Pomyśl, zanim zjesz! - serial dok.
23:10 Kobiety i pieniądze (2)

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski III (5/32)
11:00 Człowiek kontra niedźwiedź (6/8) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek II
13:00 Nagi instynkt przetrwania V (10,11/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIII (9)
17:00 Celnicy na straży Europy VI (17,18/20)
18:00 Kolejarze - serial dok.
19:00 Złomowisko PL VIII (2)
21:00 Truckerki III (6)
22:00 Hazardziści II (7/8)
23:00 Wyprawa w nieznane z Edem Staffordem (4)
00:00 Bimbrownicy XIV (2/6)

TVP HISTORIA

14:00 Królowie
14:35 Stawka większa niż życie (10/18) - serial wojenny
15:40 Sensacje XX wieku
17:25 Czas honoru (11)
18:20 Encyklopedia II wojny światowej (55, 56)
19:15 Polska i świat z historią w tle (107) - cykl reportaży
19:40 Królowie
20:15 Parszywa dwunastka III: Mordercza misja - dramat wojenny USA/Jugosławia 1987
21:55 Historia w postaciach zapisana - serial dok.
23:55 Sensacje XX wieku

HISTORY

13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata V (2/18)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Pogromca tajemnic III
17:10 Tajemnice, które miały trwać wiecznie (1/8)
18:10 Straż graniczna: USA III
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Komandosi kontra naziści (4) - serial dok.
21:00 Starożytni kosmici XVII
22:00 Jak to wyjaśnić: tajemnice armii (2) - serial dok.
23:00 Najbardziej zabójcze historie świata - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic VIII
15:00 Morski patrol: Hiszpania II (3) - serial dok.
16:00 Najdziwniejsze przedmioty III (5,6) - serial dok.
18:00 Państwa Osi: droga ku porażce (3/5) - serial dok.
19:00 Kluczowe tygodnie wojny - serial dokumentalny
20:00 Katastrofa w przestworzach XXII (10/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Bitwa o Księżyc: od Sputnika po Apollo (1, 2)
23:00 Kluczowe tygodnie wojny - serial dok. Australia 20

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII
12:00 Superfabryki (7/8)
13:00 Poszukiwacze historii IV
14:00 Militarny top 10 (1,2/10)
16:00 Kryptonim szef X
18:00 Rolnicy. Podlasie VI (49,50) - serial dok. Polska 24
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (9/13)
22:00 Militarny top 10 (3,4/10)
00:00 Dzieci dżihadystów w Syrii: stracona sprawa czy nadzieja na odkupienie
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (7)

BBC EARTH

11:20 Wyspy Atlantyku
12:20 Błękitna planeta (5/8)
13:25 Fenomeny współczesnego życia III (3/5) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu X
15:30 Życie na pustkowiu IV (3)
16:30 Królestwo zwierząt
17:35 Wyspy Atlantyku
18:35 Błękitna Planeta: powrót (1/2) - serial dok.
19:45 Tajlandia z Sue Perkins
20:45 Potęga ssaków: kulisy
20:55 Życie na pustkowiu: powroty IV - serial dok.
21:55 W okowach mrozu X
22:55 Zabójcza pogoda V (9)

POLSAT VIASAT HISTORY

14:15 Królowe areny: kobiety-gladiatorki - film dok.
15:30 Ciemna strona starożytnej Grecji (2) - serial dok.
16:40 Wielkie budowle Rzymian (2/3) - serial dok.
17:50 Tajne bazy nazistów III (4/6) - serial dok. Kanada 2023
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (6/8) - serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (4/13) - serial dok.
21:00 Historia sprawiedliwości - serial dok. Kanada 2025
21:55 Królowe, które zmieniły świat (6/6) - serial dok.
23:05 Dziki Zachód (2/6)

eprasa.pl c836ae6614

SOBOTA 14.03

Od A do Z

BEZPIECZNA PRZYSTAŃ ★★★
melodramat, USA 2013, reż. Lasse Hallström, wyk. Julianne Hough, Irene Ziegler, Jon Kohler
23:45 | tvp 2
Młoda kobieta ucieka przed przeszłością do małego miasteczka, gdzie spotyka wdowca z dwójką dzieci, gotowego otoczyć ją opieką. Ale by tak się stało, trzeba poddać się gorzkiemu rozrachunkowi.

BĘKART ★★★
film biograficzny, Dania/Szwecja/Norwegia/Niemcy 2023, reż. Nikolaj Arcel, wyk. Mads Mikkelsen, Amanda Collin, Simon Bennebjerg
23:10 | hbo
Mads Mikkelsen jako Ludvig Kahlen – duński oficer, który w połowie XVIII wieku odszedł z armii i założył kolonię rolną na nieurodzajnych (wtedy) wrzosowiskach Jutlandii, stanowiących 2/3 terytorium kraju.

BOHEMIAN RHAPSODY ★★★
film biograficzny, USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer, wyk. Rami Malek, Lucy Boynton, Gwilym Lee
21:45 | tvn
Opowieść o legendarnej grupie rockowej Queen, widziana przez pryzmat losów jej frontmana, Freddy'ego Mercury'ego: gejowski melodramat na cztery Oscary, w tym dla Rami Maleka za rolę główną.

EX MACHINA ★★★★
film s.f., Wlk. Brytania/USA 2015, reż. Alex Garland, wyk. Alicia Vikander, Domhnall Gleeson, Oscar Isaac
23:15 | canal+ premium
Oscar za efekty i nominacja za scenariusz dla opowieści o informatyku, któremu przychodzi sprawdzić doskonałość sztucznej inteligencji zainstalowanej w androidzie o wyglądzie atrakcyjnej kobiety.

JOHN WICK 4 ★★★★
film sens., USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves, Donnie Yen, Bill Skarsgård
22:00 | tv puls
Keanu Reeves jako najlepszy z najlepszych płatnych zabójców, który znużony ucieczką przed pościgiem prowadzi do brutalnej konfrontacji z dawnymi mocodawcami, by wreszcie odzyskać upragniony spokój.

Gladiator

20:00 | cinemax ★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

„Bracia! Nasze czyny za życia brzmią echem w wieczności" – krzyczał do żołnierzy przed bitwą generał Maximus. „Siła i honor" – odpowiedzieli i poszli za nim. Tę historię można oglądać bez końca.
MYZ

DRAMAT HISTORYCZNY
USA/WLK. BRYTANIA 2000, REŻ. RIDLEY SCOTT, WYK. RUSSELL CROWE, JOAQUIN PHOENIX, CONNIE NIELSEN

KONNICA ★★★
film przyg., USA 1959, reż. John Ford, wyk. John Wayne, William Holden, Constance Towers
21:05 | tvp historia
John Ford po raz pierwszy i jedyny o wojnie secesyjnej: John Wayne i William Holden jako jankescy kawalerzyści prowadzący dywersję na tyłach wroga na głębokim Południu. Dla miłośników gatunku.

KRÓLOWIE ULICY ★★★
film sens., USA 2008, reż. David Ayer, wyk. Keanu Reeves, Forest Whitaker, Hugh Laurie
22:40 | stopklatka
Odgrzewany kotlet: Keanu Reeves jako policjant po przejściach, który musi się borykać z napastliwym oficerem służby wewnętrznej i prowadzić śledztwo w sprawie zastrzelenia partnera z patrolu.

LEGION SAMOBÓJCÓW: THE SUICIDE SQUAD ★★★
film s.f., USA 2021, reż. James Gunn, wyk. Margot Robbie, Michael Rooker, Viola Davis
23:00 | tvn 7
Jeszcze jeden komiks: grupa przestępców zyskuje szansę darowania kar, jeśli powstrzyma szaleńca, planującego przejęcie kontroli nad całym światem. Plus energetyczna Margot Robbie jako Harley Quinn.

LUCY I DESI ★★★
film biograficzny, USA 2021, reż. Aaron Sorkin, wyk. Nicole Kidman, Javier Bardem, Nina Arianda
21:25 | tvp 1
Wyróżnieni nominacjami do Oscarów Nicole Kidman i Javier Bardem jako hollywoodzkie małżeństwo Lucille Ball i Desi Arnaz, sławne dzięki kultowemu serialowi „Kocham Lucy", a zmagające się z alkoholizmem i licznymi kryzysami w związku.

MANODROM ★★
thriller, Wlk. Brytania/USA 2023, reż. John Trengove, wyk. Jesse Eisenberg, Adrien Brody, Odessa Young
21:35 | hbo
Nieśmiały młody mężczyzna bez celu w życiu, w dodatku zakłopotany swoją seksualnością, od kiedy jego dziewczyna jest w ciąży, spotyka na siłowni grupę mężczyzn, kultywujących prawdziwą męskość.

MISSION: IMPOSSIBLE III ★★★
film sens., USA 2006, reż. J.J. Abrams, wyk. Tom Cruise, Philip Seymour Hoffman, Ving Rhames
22:35 | cinemax
Tom Cruise jako nadzwyczajny agent Ethan Hunt na tropie bezwzględnego międzynarodowego handlarza bronią: wypróbowany schemat fabularny w ujęciu J.J. Abramsa, twórcy serialu „Zagubieni".

NADZIEJA ★★★★
melodramat, Norwegia/Szwecja/Dania 2019, reż. Maria Sødahl, wyk. Andrea Braein Hovig, Stellan Skarsgård, Elli Rhiannon Müller Osborne
20:00 | tvp kultura
Para oddanych swej pracy artystów niekoniecznie kultywuje więzy rodzinn. Kiedy u kobiety ujawnia się nieoperacyjny nowotwór, mąż nie radzi sobie z okazywaniem wsparcia.

PRZYKŁADNY OBYWATEL ★★★
film sens., USA/Wlk. Brytania/Norwegia/Kanada/Francja/Chiny 2019, reż. Hans Petter Moland, wyk. Liam Neeson, Laura Dern, Tom Bateman
21:55 | polsat
Mężczyzna utrzymujący przejezdne drogi do miasteczka w Górach Skalistych zostaje człowiekiem roku, ale nic go nie powstrzyma przed zemstą za śmierć syna, który ginie w wyniku starcia miejscowych gangów.

WIERNY OGRODNIK ★★★★
thriller, Wlk. Brytania/Niemcy/Kenia/Francja/USA/Szwajcaria 2005, reż. Fernando Meirelles, wyk. Ralph Fiennes, Rachel Weisz, Hubert Koundé
21:10 | canal+ premium
Czytając Johna Le Carré: brytyjski dyplomata, wyjaśniając okoliczności zamordowania żony (Oscar dla Rachel Weisz!) ujawnia praktyki koncernów farmaceutycznych w krajach Trzeciego Świata.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl c836ae6614

SOBOTA 14.03

TVP1

05:20 Vasa. Okręt widmo (2/2)
06:20 Balans bieli (127)
07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1156)
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:55 Ranczo IX (5)
09:55 Komisarz Alex XXIV (1)
10:55 Ojciec Mateusz VII (8/13)
11:50 Teksańczyk - western USA/Hiszpania 1966, reż. Lesley Selander, wyk. Audie Murphy, Broderick Crawford
13:25 Noc w lesie - film dok.
14:25 Okrasa łamie przepisy
15:00 Sanatorium miłości (74)
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 Ojciec Mateusz 34 (8)
18:40 Jaka to melodia? (5865)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:25 **Komisarz Alex XXV** (2) - serial krym. Polska 26, wyk. Piotr Bondyra
21:25 **Lucy i Desi (Being the Ricardos)** ★★★ - film biograficzny USA 2021, reż. Aaron Sorkin, wyk. Nicole Kidman, Javier Bardem (140 min)
23:45 **Krew z krwi III** (10) - serial sens. Polska 24
00:45 **W otchłani (Black Water)** ★★ - thriller Kanada/USA 2018, reż. Pasha Patriki, wyk. Dolph Lundgren (115 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7493) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7493) - mag. Polska 2026
11:30 Super Gary. Gotuj z Bosacką! (2) - mag. kulinarny
12:10 W poszukiwaniu dobrego filmu (35) - mag. kulturalny
12:45 Dobre strony (2)
13:05 Panna młoda (11)
14:00 Familiada (3111)
14:35 Koło fortuny (2161)
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 (2) - show
16:20 Na dobre i na złe
17:20 Panna młoda (12)
18:15 Va banque (1026)
18:50 Słowo na niedzielę (1154) - program religijny
19:00 Informacje kulturalne
19:25 Rodzinka.pl XVIII (2,3)

20:30 **The Voice Kids** (5, 6) - program rozrywkowy Polska 2026
22:50 **Gabi Drzewiecka zaprasza** (2) - talk-show
23:45 **Bezpieczna przystań** ★★★ - melodramat USA 2013, reż. Lasse Hallström, wyk. Julianne Hough (125 min)
01:50 **Czarne złoto (Black Gold)** ★★★ - film przyg. Francja/Katar/Tunezja/Włochy 2011, reż. Jean-Jacques Annaud (135 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - magazyn
08:00 Halo tu Polsat (2676)
11:30 Ewa gotuje (563) - mag.
12:00 Rolniczki (2)
13:05 Sing 2 - film anim. USA/Japonia/Francja 2021, reż. Garth Jennings, Christophe Lourdelet (145 min)
15:30 Ninja vs Ninja (81) - show Polska 2025, program prowadzi Marta Ćwiertniewicz, Łukasz Jurkowski, Jerzy Mielewski
17:30 Awantura o kasę (274) - teleturniej Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy (442) - program publicystyczny Polska 2026, program prowadzi Jarosław Gugała
19:30 Sport - Polska 2026

19:55 **Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf** (166) - kabaret i satyra
21:55 **Przykładny obywatel (Cold Pursuit)** ★★★ - film sens. USA/Wlk. Bryt./Norw./Kanada/Francja/Chiny 19 (160 min)
00:35 **Snajper III** ★★ - film sens. USA 2004, reż. P.J. Pesce, wyk. Tom Berenger (105 min)
02:20 **The Independent** ★★ - thriller USA 2022, reż. Amy Rice, wyk. Jodie Turner-Smith (155 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7949) - mag. reporterów Polska 2026
05:50 Ukryta prawda (54/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXVI (13) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5654)
11:30 Na Wspólnej - serial obyczajowy Polska 2026
13:20 Jak wytresować smoka (How to Train Your Dragon) - film animowany USA/Francja/Wlk. Brytania 2010, reż. Dean DeBlois, Chris Sanders (125 min)
15:25 Kuchenne rewolucje: Stronie Śląskie – Cherry Pepperoni 32 (2) - reality show
16:25 Studio Pucharu Świata
16:40 Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Oslo (na żywo)
18:40 Studio Pucharu Świata
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 **Mam Talent!** (4) - program rozrywkowy Polska 2026
21:45 **Bohemian Rhapsody** ★★★ - film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer, wyk. Rami Malek (165 min)
00:30 **Obecność (The Conjuring)** ★★★ - horror USA 2013, reż. James Wan, wyk. Vera Farmiga, Patrick Wilson (140 min)
02:50 **Szpital św. Anny** (19/50) - serial obycz.

TV PULS

06:00 Kobra – oddział specjalny XVII (12,14,15/15) - serial sens. Niemcy 2012
09:00 Taki jest świat (11)
09:35 Wojciech Cejrowski. Boso – Meksyk/Paragwaj (7)
10:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obycz. Polska 2023, wyk. Zbigniew Buczkowski, Henryk Gołębiewski. Roksana i Rita zajmują się fotografowaniem nowożeńców. Zjawiają się w lombardzie, żeby kupić przedmioty do sesji. Roksana umawia się z poznanym w sieci Igorem. Anka wraca do pracy w lombardzie. Aleks jedzie na spotkanie ze wspólnikami.
20:00 **Rambo II (Rambo: First Blood Part II)** ★★★★ - film sens. USA/Meksyk 1985, reż. George P. Cosmatos (120 min)
22:00 **John Wick 4** ★★★★ - film sensacyjny USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves, Donnie Yen (195 min)
01:15 **Jak to się robi w Chicago (Raw Deal)** ★ - film sensacyjny USA/Holandia 1986, reż. John Irvin (125 min)

TVN7

06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie - serial dok.
07:00 Bugs Bunny Builders
07:15 Mała księżniczka - film fantasy USA 1995, reż. Alfonso Cuarón, wyk. Eleanor Bron, Liesel Matthews
09:20 Ukryta prawda (60,1/60) - serial fab.-dok.
11:25 Mówię Wam (5) - mag.
12:35 Ukryta prawda (3/20) - serial fab.-dok. Polska 2019
13:40 Detektywi (34/56)
14:45 The Floor (16, 17, 18)
16:45 Kobieta kot (Catwoman) - film sensacyjny USA 2004, reż. Pitof, wyk. Halle Berry (135 min)
19:00 Idź na całość (8)
20:00 **Władca Pierścieni. Pierścienie władzy** (5,6/8) - serial przyg. USA 2022, wyk. Markella Kavenagh
23:00 **Legion samobójców: The Suicide Squad** ★★★ - film s.f. USA 21, reż. James Gunn, wyk. Margot Robbie (160 min)
01:40 **Blade – wieczny łowca II (Blade II)** ★★★ - horror USA/Niemcy 2002, reż. Guillermo del Toro, wyk. Wesley Snipes (135 min)

MEZZO

10:00 Giacomo Puccini: Tryptyk - opera B/F 2022
12:50 Intermezzo
13:30 Robin Mckelle: Hołd dla Elli Fitzgerald - koncert
14:45 McCoy Tyner: Piano Solo - koncert Niemcy 1983
15:35 Mel Lewis Jazz Orchestra - koncert
16:25 Intermezzo
17:15 Orkiestra Paryska, Esa-Pekka Salonen, Aliisa Neige Barrière - muzyka klasyczna
18:55 Brahms: Niemieckie requiem - muzyka klasyczna
20:30 Wolfgang Amadeus Mozart: Wesele Figara - opera Austria 2023
23:25 Orkiestra Filharmonii Monachijskiej pod batutą Daniela Hardinga i Leonidas Kavakos wykonują utwory Czajkowskiego i Dvořáka

PULS 2

08:00 Kacze opowieści
08:40 Wróżka Zębuszka - film anim. Luks./Niemcy/Peru 2022
10:15 Ucieczka ze zwierzowersum - film animowany Australia 2023
11:55 Wojciech Cejrowski. Boso Luizjana - serial dok.
13:45 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (5, 6)
15:45 Deszczowa pani - film fantasy Niemcy 2018
17:15 Cudowna woda - film fantasy Słowacja/Czechy 20
19:00 Miraculous: Biedronka i Czarny Kot. Film - film anim. Francja/USA/Japonia/Chiny/Kanada 2023, reż. Jeremy Zag
21:15 Alibi.com 2 - komedia Francja 23, wyk. Elodie Fontan
23:00 Drive - film sens. USA 2011, wyk. Ryan Gosling
01:00 Wstydliwe choroby V

TV4

07:00 Galileo
09:05 #JesteśmyDlaDzieci (320) - mag. Polska 2026
09:30 A na deser... (3) - mag. kulinarny Polska 2026
09:35 Galileo - program popularnonaukowy Polska 24
12:45 Siódmy syn - film fantasy USA/Wlk. Brytania/Kanada/Chiny 2014, reż. Sergei Bodrov, wyk. Ben Barnes, Jeff Bridges
14:55 Policjantki i policjanci XXIV (1—5) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Mariusz Węgłowski, Paweł Kowalczyk
20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (5—8) - serial krym. Polska 2026, wyk. Marek Włodarczyk, Michał Mrozek
00:00 Gwiazdy kabaretu (48, 49) - kabaret i satyra
02:05 STOP Drogówka (337)

METRO

07:05 Przystanek Bieszczady
08:00 Klan z Alaski V (5,6/15)
10:00 The Floor (4)
11:05 Złomowisko PL III
13:05 Gwiazdy lumpeksów
13:55 Herkules (3,4/8) - serial kryminalny Polska 2022
15:55 Makłowicz w drodze (2)
16:30 Magda gotuje Internet (6) - talk-show Polska 2025
17:00 Mam Talent! (3)
19:00 Milionerzy (750, 751)
20:00 Ostatnie dni - film s.f. Hiszpania/Francja 2013, reż. Àlex Pastor, David Pastor
22:15 Godziny szczytu - film sensacyjny USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet III (3/15)
01:30 Koszykówka: NBA: Los Angeles Lakers – Denver Nuggets (na żywo)

eprasa.pl c836ae6614

SOBOTA 14.03

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex IX (6/8) - serial krym. Włochy 08
10:00 Hudson i Rex IV (6,7/16) - serial krym.
12:00 Człowiek przyszłości (Bicentennial Man) *** - komediodramat USA/Niemcy 1999, reż. Chris Columbus, wyk. Robin Williams (160 min)
14:40 Marley i ja (Marley & Me) *** - komedia USA 2008, reż. David Frankel, wyk. Owen Wilson, Jennifer Aniston, Eric Dane (180 min)
17:40 Stawka większa niż życie - serial wojenny
20:00 RoboCop - film s.f. USA 2014, reż. José Padilha, wyk. Joel Kinnaman, Gary Oldman, Michael Keaton, Abbie Cornish, Jackie Earle Haley (160 min) **
22:40 Królowie ulicy (Street Kings) *** - film sens. USA 2008, reż. David Ayer, wyk. Keanu Reeves, Forest Whitaker, Hugh Laurie (130 min)
00:50 Mistrz - film biograficzny Polska 2020, reż. Maciej Barczewski, wyk. Piotr Głowacki, Jan Szydłowski (120 min) ***

KINO POLSKA

08:10 Reksio - serial anim.
08:40 Bolek i Lolek (1,2/13) - serial anim. Polska 1963
09:00 Podróże Pana Kleksa: Wysłannicy Bajdocji (1) - film dla dzieci ZSRR/Polska 1985, reż. Krzysztof Gradowski
10:55 Noce i dnie (1) - dramat obycz. Polska 1975, reż. Jerzy Antczak, wyk. Jerzy Bińczycki
12:55 Z pacynką i w pasiaku - film dok. Polska 2024
13:55 Masza - film krótkometrażowy Polska 2020
14:25 Janosik - film przyg. Polska 1974, reż. Jerzy Passendorfer, wyk. Marek Perepeczko, Ewa Lemańska
17:05 Znachor - melodramat Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki, Anna Dymna
20:00 Legiony - film wojenny Polska 2019, reż. Dariusz Gajewski, wyk. Bartosz Gelner, Wiktoria Wolańska, Mirosław Baka, Grzegorz Małecki
22:50 Rozmowy nocą - komedia romant. Polska 2008, reż. Maciej Żak, wyk. Magdalena Różczka, Marcin Dorociński, Weronika Książkiewicz
00:50 Ciało - komedia Polska 2003, reż. Andrzej Saramonowicz, Tomasz Konecki, wyk. Rafał Królikowski

ALE KINO+

08:00 The Office PL (7,8,9/12)
09:50 Storm - dramat obycz. Norwegia 2022, reż. Erika Calmeyer (110 min) ***
11:40 Osiem kobiet (8 femmes) *** - komedia kryminalna Francja/Włochy 2002, reż. François Ozon (135 min)
13:55 Szampana! (Champagne!) ** - komedia Francja 2022, reż. Nicolas Vanier (125 min)
16:00 Nasze córki (Voor de meisjes) **** - dramat obycz. Holandia/Austria/Belgia 2025 (125 min)
18:05 Winnetou I – Złoto Apaczów *** - western Niemcy/Włochy/Jugosławia 1963–65, reż. Harald Reinl (125 min)
20:10 Suburbicon *** - komedia kryminalna Wlk. Brytania/USA/Chiny 2017 (130 min)
22:20 Jej twarz (The Last Face) * - dramat obycz. USA 2016, reż. Sean Penn, wyk. Charlize Theron (145 min)
00:45 Superposition *** - thriller Dania 2023, reż. Karoline Lyngbye, wyk. Marie Bach Hansen (115 min)

POLSAT FILM

10:45 Hotel Transylwania II - film anim. USA/Kanada 2015
12:35 Piotruś Królik 2: Na gigancie - film animowany USA/Australia 2021
14:30 Karate Kid III - film sensacyjny USA 1989
16:45 Epoka lodowcowa II: Odwilż - film anim. USA 2006
18:40 Uncharted - film przyg. USA/Hiszpania 2022
21:00 Venom 2: Carnage - horror USA 2021
23:00 Pierwszy śnieg - dramat krym. Wlk. Brytania/USA/Szwecja/Japonia/Chiny 2017

KINO TV

07:30 Potop, cz. 2 - film historyczny Polska 1974
10:25 Francuski pocałunek - komedia romantyczna Wlk. Brytania/USA 1995
12:40 Tootsie - komedia USA 1982, reż. Sydney Pollack
15:00 Zmowa pierwszych żon - komedia USA 1996
17:45 Kokon II - komedia USA 1988, reż. Daniel Petrie
20:00 Z archiwum X - thriller USA 1998, reż. Rob Bowman
22:40 Zdarzenie - thriller USA/Indie 2008
00:35 Anatomia strachu - thriller USA/Bułgaria 2011

TVP KULTURA

08:05 Informacje kulturalne
08:35 Co nam w duszy gra
09:40 Kolekcja (8) - mag.
10:00 Giganci sztuki (3/3) - serial dok. Niemcy 21
11:05 Z biegiem lat, z biegiem dni - serial obycz.
12:45 Ludwig van Beethoven – III Symfonia Es – dur op. 55 „Eroica" - koncert
13:50 Wydarzenie aktualne
14:25 Beethoven. Portret intymny - film dok.
15:35 Tamte lata, tamte dni
16:15 Cyd (El Cid) - film przyg. USA/Włochy 1961, reż. Anthony Mann, wyk. Sophia Loren (185 min) ***
19:20 Dzień z życia artysty (1) - mag. kulturalny
20:00 Nadzieja (Håp) - melodramat Norwegia/Szwecja/Dania 2019, reż. Maria Sødahl, wyk. Andrea Braein Hovig, Alfred Vatne (135 min) ****
22:15 Klub Jazzowy (10)
23:30 Wstęp do filmu (574)
23:35 Przerwane objęcia - melodramat Hiszpania/Wlk. Brytania 2009, reż. Pedro Almodóvar, wyk. Penélope Cruz (140 min) ***
01:55 Dobry tytuł (38) - mag.

WARNER TV

10:30 Siostra panny młodej - komedia romant. USA 2019
12:10 Sok z żuka - komedia USA 1988, reż. Tim Burton
13:55 Superman IV - film s.f. Wlk. Brytania/USA 1987
15:30 Kopciuszek. W rytmie miłości - komedia USA 2011
17:20 Godziny szczytu - film sensacyjny USA 1998
19:05 Kontakt - film s.f. USA 1997, reż. Robert Zemeckis
22:00 Wrogie niebo II (6,7/10) - serial s.f. USA 2012
23:50 Oszukać przeznaczenie III - horror USA/Niemcy 2006

PARAMOUNT

11:20 Pełzaki w Paryżu - film anim. Niemcy/USA/Tajwan/Wlk. Brytania/Kanada/Korea Południowa/Japonia 2000
13:00 Pełzaki szaleją - film anim. USA/Wlk. Brytania/Korea Południowa 2003
14:45 Szybki jak błyskawica - film sensacyjny USA 1990
17:00 Forrest Gump - tragikomedia USA 1994, reż. Robert Zemeckis, wyk. Tom Hanks
20:00 Ojciec chrzestny - film sens. USA 72, reż. Francis Ford Coppola, wyk. Marlon Brando
23:45 Gatunek - film s.f. USA 1995, reż. Roger Donaldson

HBO

09:25 Dotknięci miłością ** - dramat obycz. Wlk. Bryt./Irl. 2024 (105 min)
11:10 Rozważni i romantyczni – klub miłośników Jane Austen *** - komediodramat USA 2007 (105 min)
12:55 Niesamowity Spider-Man *** - film s.f. USA 2012, reż. Marc Webb (135 min)
15:10 Across the Universe *** - musical USA/Wlk. Brytania 2007 (130 min)
17:20 Felek i Tola ratują las *** - film anim. Holandia/Belgia/Luks. 24 (70 min)
18:30 Grinch - film animowany Francja/Japonia/USA 2018 (90 min) ***
20:00 Źródło - film s.f. USA/Kanada 2006, reż. Darren Aronofsky, wyk. Hugh Jackman (95 min) ***
21:35 Manodrom - thriller Wlk. Brytania/USA 2023, reż. John Trengove, wyk. Jesse Eisenberg (95 min) **
23:10 Bękart - film biograf. Dania/Szwecja/Norw./Niemcy 2023, reż. Nikolaj Arcel (125 min) ***
01:15 28 dni później - horror Wlk. Brytania/Hiszpania/USA 2002 (110 min) ***

CINEMAX

09:50 Złoty Zachód - western Irlandia/Wlk. Brytania 2023
10:15 Manchester by the Sea - dramat obycz. USA 2016
12:30 Goodbye, Lenin! - komediodramat Niemcy 03
14:35 Kuchenna rewolucja - komedia USA 2023
16:15 Głębia - film przyg. Wlk. Brytania/USA 1977
18:15 Nomadland - dramat obyczajowy USA 2020
20:00 Gladiator - dramat hist. USA/Wlk. Brytania 2000
22:35 Mission: Impossible III - film sensacyjny USA 2006

ROMANCE TV

08:30 Rodzina Andersów (1,2/4) - serial kom. Niemcy 23
12:20 Inga Lindström: Po prostu powiedz „tak" - film obycz. Niemcy 2024
14:15 Statek marzeń
16:15 Gdy kobiety odchodzą - komedia Niemcy 2017
18:05 Toni – akuszer: Skradzione marzenia - komedia Niemcy 2021, reż. S. Tafel
20:00 Kryminał z Bolzano (3) - serial krym. Niemcy 2016
21:55 Rejs ku szczęściu
23:50 Oniemiała w Irlandii - komedia Niemcy 2021
01:45 Kryminał z Bolzano (3)

CANAL+ PREMIUM

08:45 Łapu-Capu Extra (3)
09:15 Lilly i Kangurek *** - komedia Australia 2025 (110 min)
11:05 Łapu-Capu
11:20 W pokoju obok *** - dramat obyczajowy Hiszpania/USA/Francja 2024 (105 min)
13:05 Warcraft: początek *** - film fantasy USA/Chiny/Kanada/Japonia 2016 (120 min)
15:05 Mamma Mia! Here We Go Again! *** - musical Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Ol Parker (110 min)
16:55 Kaskader - film sens. USA/Kanada/Australia 2024 (125 min) ***
19:00 Saga »Zmierzch« – Księżyc w nowiu ** - melodramat USA 2009, reż. Chris Weitz (130 min)
21:10 Wierny ogrodnik **** - thriller Wlk. Brytania/Niemcy/Kenia/Francja/USA/Szwajcaria 2005 (125 min)
23:15 Ex Machina - film s.f. Wlk. Brytania/USA 2015 (105 min) ****
01:00 Bitwa o Atlantyk *** - film sensacyjny Norwegia 2023 (105 min)

TVN FABUŁA

07:50 Singielka - telenowela
08:50 Brzydula - serial obycz.
10:35 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos - komedia USA 1989, reż. Peter Bonerz
12:20 Monte Carlo - komedia Węgry/USA 2011
14:40 Jestem na tak - komedia romantyczna USA/Wlk. Brytania 2008
16:55 Transformers: Zemsta Upadłych - film s.f. USA 2009
20:00 Transformers III - film s.f. USA 2011, reż. Michael Bay
23:20 Anihilacja - horror Wlk. Brytania/USA 2018

AMC

10:30 Supernova, cz. 1 - film s.f. USA/RPA 2005
12:10 Supernova, cz. 2 - film s.f. RPA/USA 2005
13:50 Elektra - film sens. USA/Kanada/Szwajcaria 2006
15:45 Żrebak - dramat obycz. USA 05, reż. Yelena Lanskaya
17:40 K–19 - film sens. Wlk. Brytania/Niemcy/Kanada/USA 2002, reż. Kathryn Bigelow
20:15 Przypadkowy mąż - komedia USA/Irlandia 2008
22:00 Sasori - film przyg. Japonia/Hongkong 2008
00:00 Barbarzyńcy - horror USA 2022, reż. Zach Cregger

eprasa.pl c836ae6614

AXN

08:45 FBI VI (8/13)
09:40 FBI: Most Wanted III (20/22) - serial krym.
10:40 Detektyw Monk (2,3,4,5,6/13) - serial krym.
15:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas V (21—25/25)
20:00 Świat w ogniu - thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bułgaria 2019
22:25 Iluzja - thriller USA/Francja 2013, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg
00:30 Świat w płomieniach - thriller USA 2013

EPIC DRAMA

08:15 Panna Scarlet i komisarz (3,4/6) - serial krym.
10:30 Lekarze na start
12:00 Poirot VII (2/2) - serial krym. Wlk. Brytania 2000
14:10 Morderstwo w małym mieście II (9,10) - serial krym.
16:55 Agenci NCIS XVI (10,11/24) - serial krym.
18:40 Panna Scarlet VI - serial krym. Wlk. Brytania 2026
21:00 Tajemnica Bladego Konia (1,2/2) - miniserial Wlk. Brytania 2020, wyk. Georgina Campbell, Kathy Kiera Clarke
23:00 Poirot VIII (1,2/2) - serial krym. Wlk. Brytania 2001

TVN STYLE

11:30 Kuchenne rewolucje (4)
12:30 Jestem z Polski VII
15:30 Ostre cięcie (2)
16:30 Bitwa o gości (2, 6)
18:30 Magda gotuje Internet (7) - talk-show Polska 2026
19:05 Kuchenne rewolucje (2, 3) - reality show Polska 19
21:05 Królowa przetrwania (2) - reality show Polska 2026
22:30 Skok na głęboką wodę (1) - reality show Polska 2026
23:35 Wakacje dla bogaczy (5/8) - serial dok. Australia 25
00:40 Martyna i kobiety świata: Matki dzieciom (3/8)

TVN TURBO

08:45 Fani czterech kółek XVII
09:45 Po raz trzeci! Sprzedane
10:30 Moto kombat (2)
11:15 Ciężarówką przez Indie (2/12) - serial dok. Polska 2025
12:15 Moto Fachury (2)
13:00 Mobilni mechanicy
16:00 Wojny samochodowe (3, 5) - program rozrywkowy
18:00 Ciężarówką przez Stany V (6,7/9) - serial dok.
20:00 Ciężarówką przez Stany V (8,9/9) - serial dok.
22:00 Ciężarówką przez RPA (1/9) - serial dok. Polska 2023
23:00 Jeździć, obserwować V
01:15 Zawodowi handlarze (11)

BBC FIRST

08:30 Duchy II (2/6)
09:10 Ale akcja!
10:30 Morderstwa w Midsomer
12:20 Ojciec Brown
15:20 Zagadki doktora Blake'a
17:50 Death Valley (6/6)
18:50 Powrót do raju II (6/6)
19:55 Śmierć pod palmami (8/8) - serial kryminalny
21:00 Diabelski szczyt (2/5)
22:05 Milczący świadek XXVII (3,4/10) - serial kryminalny
00:20 Zbrodnie Saint-Pierre (6/10) - serial krym. Kanada 25
01:15 Diabelski szczyt (2/5)

FX

08:15 FBI (14,15/22)
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami (16,17,18/24)
12:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (19,20,21/22)
15:35 Tropiciel III - serial krym.
16:30 Genialna Morgan (10/13) - serial kryminalny USA 2025
17:25 Legenda Zorro - film przyg. USA 2005, reż. Martin Campbell, wyk. Alberto Reyes
20:00 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015, reż. Alejandro González Iñárritu
23:15 Speed — niebezpieczna szybkość - film sensacyjny USA 1994, reż. Jan de Bont

HGTV

08:55 Najdroższe rezydencje Ameryki - serial dok.
09:55 Na ratunek Las Vegas (7) - reality show USA 2025
10:55 Zróbmy sobie dom (2)
11:55 Odlotowy ogród (11—13)
13:40 Patent na dom (1, 2, 3)
16:35 House Hunters (6, 7, 8, 1)
18:50 Zgłoś remont (4) - reality show Polska 2020
19:50 Weekendowa metamorfoza (8, 2) - reality show
21:40 Mieszkanie na miarę (1) - serial dok. Polska 2021
23:35 Letnia chata na lata XIII - serial dok. USA 2023

BBC LIFESTYLE

08:20 Bake off: zawodowcy
10:20 Włoski remont Amandy i Alana (5, 6, 7, 8) - reality show
12:20 Ekskluzywne hotele
13:20 Mistrzowie szycia (9)
14:30 Winnice Australii i Gary Barlow - serial dokumentalny
15:35 Mistrzowie ceramiki (8)
16:40 Zapraszam do stołu: wielka porcja (1) - reality show
18:30 Wielkie projekty VII
19:25 Bake off: zawodowcy
21:20 Winnice Australii i Gary Barlow - serial dokumentalny
22:30 Kobiety, skalpel i lipo-sukcja (1/3) - serial dok.
23:30 Wstydliwe choroby IV

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu VIII (20—24,1—5/24)
12:33 Teoria wielkiego podrywu IX (6,7/24)
13:30 Przyjaciele V (12—21/24) - serial kom.
18:30 Przyjaciele V (22/24) - serial kom. USA 1998
19:00 DMV — Ci od prawka (1—4) - serial kom. USA 2025
21:00 Colin from Accounts (3,4) - serial obycz. Australia 23
22:10 The Office PL IV (6/12)
22:55 Comedy Club (6, 7)
00:00 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:25 Słowa od serca (12)
08:35 Na sygnale
10:20 Na dobre i na złe
11:20 Komisarz Alex XXV (1)
12:10 Rodzinka.pl XVIII (2)
13:20 Ojciec Mateusz XXIII (6)
15:15 Komisarz Alex XXIV (13)
16:15 Ranczo II (4/13)
17:15 Zmiennicy (15)
18:20 Na sygnale
19:50 U Pana Boga w Królowym Moście (1/12)
20:50 Ojciec Mateusz XXIII (9) - serial krym. Polska 2020
22:50 Ranczo II (5,6/13)
00:45 Glina. Nowy rozdział - serial krym. Polska 2025

CANAL+ KUCHNIA

12:55 Sachie w Nowej Zelandii
13:50 David w Europie (1)
14:20 Comfort Food (19,20)
15:15 Zgrillowani (8)
15:40 m jak mięso (2, 3, 4)
16:55 Jamie Oliver - serial dok.
17:55 Jakubiak rozgryza Maltę
18:50 Tajemnice indyjskich smaków (5, 6)
19:50 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (6)
20:45 Podróż przez smaki Chin
21:45 Jakubiak rozgryza... (22)
21:55 Podróż przez smaki Chin
23:00 Kulinarne szlaki: Południowa Afryka (3)

CANAL+ DOMO

09:40 Kupione i co dalej? (7, 8)
10:30 Ucieczka na wieś XXIV
12:20 Cudotwórcy VI
14:05 Cuda z drewna (2/12)
15:00 Nasz nowy dom w Grecji
16:00 Przekopiemy Ci ogródek
16:30 Tomasz Pągowski (1)
17:05 Room service. Hotele od kuchni (4,5/6) - serial dok.
18:00 Daleko od miasta XV
19:00 Podzielić M2 (1, 2)
20:00 Projekty marzeń — Nowa Zelandia (1/12)
21:00 Wielkie projekty XXIII
22:00 Kupiliśmy sobie zamek (8) - real tv Wlk. Brytania 2022
22:55 Bitwa o wnętrza (8)

PLANETE+

12:30 Wielkie widowisko matki natury - film dok.
13:35 Hans Hass - film dok.
14:40 Głębie oceanów
15:50 Premiera: Cap Corse — zagadkowe kręgi na dnie
17:00 Mongolia. Pomiędzy niebem a ziemią - serial dok.
18:00 Świat z góry IX (11/14)
18:40 Polska z góry IV
19:45 Tajemnice Picassa
20:50 Komensky. Edukacja tworzy człowieka - film dok.
22:00 Premiera: Gene Kelly. Arcytancerz - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota XVI (16)
10:00 Złoto drwali II (5/8)
11:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (6/6) - serial dok.
12:00 Celnicy na straży Turcji
13:00 Złomowisko PL XI
15:00 Nic do zgłoszenia III
16:00 Lotnisko (5/8)
17:00 Porty - serial dok.
18:00 Truckerki III
19:00 Celnicy na straży Turcji
20:00 Hazardziści II (7/8) - serial dok. USA 2025
21:00 Wyprawa w nieznane z Edem Staffordem (4)
22:00 Bimbrownicy XIV (2/6)
23:00 Morze złota XIII

TVP HISTORIA

12:55 Magiczny Adriatyk
13:55 Ex libris - mag. Polska 26
14:30 Ogniem i mieczem
16:15 Tajemnice kultowych seriali (1) - mag. filmowy
17:05 Budowniczowie świata
17:25 Rzeka kłamstwa (5)
19:05 Starożytne mocarstwa
20:00 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (9/10) - serial dok.
21:05 Konnica - film przyg. USA 1959, reż. John Ford
23:10 Parszywa dwunastka III: Mordercza misja - dramat wojenny USA/Jugosławia 1987

HISTORY

11:10 Najbardziej zabójcze historie świata - serial dok.
12:05 Starożytni kosmici XVII
13:05 Straż graniczna: USA II
14:30 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:20 Gwiazdy lombardu XXIV
16:15 Dolny Śląsk: zaginione skarby (3) - serial dok.
17:10 Starożytni kosmici: najlepsze historie (1) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Najlepsza broń II wojny światowej - film dok.
21:00 Starożytni kosmici: geneza II (6/12) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (7,1/7)

NATIONAL GEOGRAPHIC

08:00 Ekstremalne zagrożenia
10:00 Katastrofa w przestworzach XXII (10/10) - serial dok.
11:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny V
16:00 Premiera: Służby ratownicze: Jukon (5,6) - serial dok.
18:00 Złapać przemytnika: misja na Karaibach (4,5,6/10)
21:00 III Rzesza: droga do upadku V (3,4/6) - serial dok.
23:00 Zapomniani bohaterowie II wojny światowej (2/4)
00:00 Ciemna strona świata V (6,7/10) - serial dok. USA 2024

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie V
09:00 Podglądacze przyrody
11:00 Świat z góry. Parki narodowe: Islandia (2)
12:00 Wioski wioseczki
13:00 Rolnicy. Podlasie VII
16:00 Kryptonim szef PL (3)
17:00 Wielkie wycieczkowce II
18:00 Największe statki świata (8/8) - serial dok.
19:00 Jak to wyjaśnić II (3/28)
20:00 Poza kontrolą
21:00 Łowcy nazistów (10/13)
22:00 Militarny top 10 (5,6/10)
00:00 Udowodnić niewyjaśnione (8/10) - serial dok.
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (11)

BBC EARTH

10:00 Królestwo zwierząt
11:05 Szpiedzy w oceanie
12:15 W okowach mrozu X
13:15 Wszechświat (5/5)
14:25 Mroźna planeta II: kulisy
14:35 Brytyjskie fabryki VIII
15:40 Mumia Tutanchamona: tajemnice ujawnione
16:40 Tajlandia z Sue Perkins
17:40 W okowach mrozu X
18:40 Dziki połów (3/8)
19:55 Wielka australijska przygoda (5/6) - serial dok.
21:00 Wszechświat (5/5)
22:05 W okowach mrozu X
23:05 Królestwo zwierząt (3/6)

POLSAT VIASAT HISTORY

08:00 Tajne bazy nazistów III
08:55 DNA Hitlera: geny dyktatora (2) - serial dok.
10:00 Tajne bazy nazistów IV
11:05 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
12:15 II wojna światowa: cena imperium (1,2,3,4,5/13)
17:45 Naziści: korzenie zła (5)
18:50 Świta Hitlera (1/6)
20:00 Naziści: ściśle tajna nauka (2) - serial dok.
21:00 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
22:05 Tajne bazy nazistów IV
23:05 II wojna światowa: bombowce: Dniem i nocą (5)

eprasa.pl c836ae6614

Od A do Z

BEZ MOJEJ ZGODY ★★★
dramat obycz., USA 2009, reż. Nick Cassavetes, wyk. Cameron Diaz, Alec Baldwin, Abigail Breslin
22:20 | warner tv
Kiedy jedenastolatka odkrywa, że została poczęta, by być dawcą organów dla cierpiącej na białaczkę siostry, próbuje sądownie odebrać prawa rodzicom. A to oznacza wyrok śmierci dla chorej.

BLACK ADAM ★★★
film s.f., USA/Kanada/Nowa Zelandia/Węgry 2022, reż. Jaume Collet-Serra, wyk. Dwayne Johnson, Aldis Hodge, Pierce Brosnan
20:00 | tvn 7
Z kolejną wizytą w uniwersum DC Comics, gdzie po 5 tysiącach lat powraca staroegipski potężny heros, gotów wymierzać swoiście pojmowaną sprawiedliwość. Ale czy świat XXI wieku jest na nią gotowy?

BLACK LOTUS ★★
film sens., Holandia/USA 2023, reż. Todor Chapkanov, wyk. Rico Verhoeven, Frank Grillo, Kevin Janssens
21:55 | tv puls
Agent specjalny nie zdołał zapobiec śmierci przyjaciela, więc kiedy córka zmarłego zostaje uprowadzona przez gang handlarzy z całą znajomą rutyną jednoosobowej armii wkracza do akcji.

DOBRY CHŁOPAK Z BRONIĄ ★★
thriller, USA 2022, reż. John Mossman, wyk. Beck Nolan, Jack Cain, Tiffany Bedwell
21:50 | hbo
Wychowany w wielkim mieście chłopak po śmierci ojca trafia z matką na prowincję, gdzie panuje kult broni. Zamieszkują w domu dziadka, gdzie jest jej tyle, że nastolatek ulega niezdrowej fascynacji.

JASON BOURNE ★★★
film sens., USA/Chiny/Hiszpania/Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 2016, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon, Tommy Lee Jones, Alicia Vikander
19:30 | canal+ premium
Powrót do zamkniętego już cyklu: były tajny agent CIA do zadań specjalnych odkrywa kolejne stopnie uwikłania w coraz bardziej przerażające – nielegalne – działania agendy rządu USA. Na ekranie oczywiście Matt Damon.

Gra o wszystko

22:55 | tvp 2
★★★★

· FOT. MICHAEL GIBSON / STXFILMS

Po kontuzji, która pozbawiła ją miejsca w kadrze olimpijskiej, narciarka szuka sposobu na przetrwanie, zakładając podziemne imperium hazardowe dla pokerzystów, obracające tysiącami dolarów. Na faktach.

MYZ

DRAMAT
USA/CHINY/KANADA 2017, REŻ. AARON SORKIN, WYK. JESSICA CHASTAIN, IDRIS ELBA, KEVIN COSTNER

PAMIĘTAĆ PARYŻ ★★★
dramat obycz., Francja 2022, reż. Alice Winocour, wyk. Virginie Efira, Benoît Magimel, Grégoire Colin
22:50 | tvp 1
Inspirowana zamachem terrorystycznym podczas koncertu w 2015 roku, opowieść o kobiecie, która przeżyła atak w paryskiej restauracji i po latach powraca do miasta, by przezwyciężyć dręczącą ja traumę.

POKOJÓWKA NA MANHATTANIE ★★
komedia, USA 2002, reż. Wayne Wang, wyk. Jennifer Lopez, Ralph Fiennes, Natasha Richardson
22:25 | polsat
Jeszcze raz o Kopciuszku, który tym razem ma twarz Jennifer Lopez i pracuje w hotelu na Manhattanie i wpada w oko księciu – wpływowemu politykowi. Nie do wiary, nawet w ujęciu Wayne'a Wanga.

PORANEK KOJOTA ★★
komedia, Polska 2001, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Karolina Rosińska, Tadeusz Huk
21:25 | tvn
Olaf Lubaszenko bawi się w kabaret: młodzieniec o ambicjach artystycznych podrywa pasierbicę gangstera, który akurat naraził się konkurencji. Mnóstwo dobrych znajomych, ale poniżej poziomu.

SAGA WIKINGÓW ★★
film przyg., Szwajcaria/Niemcy/RPA/Wlk. Brytania 2014, reż. Claudio Fäh, wyk. Tom Hopper, Ryan Kwanten, Ken Duken
20:00 | stopklatka
Jest jeden sposób, by Wiking mógł zmazać karę banicji: kupić swoją wolność. Ale wyprawa do Brytanii, by tam złupić klasztory, okazuje się nie najlepszym pomysłem. Szkoda, bo zapowiadało się nieźle.

STREFA INTERESÓW ★★★★★
dramat wojenny, Wlk. Brytania/Polska/USA 2023, reż. Jonathan Glazer, wyk. Christian Friedel, Sandra Hüller, Johann Karthaus
22:15 | ale kino+ hd
Grand Prix w Cannes i Oscar dla filmu zagranicznego oraz dziesiątki innych nagród dla opowieści o rodzinie Rudolfa Hössa, komendanta obozu koncentracyjnego Auschwitz, mieszkającej tuż za obozowym murem.

W SAMYM SERCU MORZA ★★★
film przyg., USA/Australia/Hiszpania 2015, reż. Ron H oward, wyk. Chris Hemsworth, Benjamin Walker, Cillian Murphy
20:00 | warner tv
Historia, która mogła zainspirować „Moby Dicka" Hermana Melville'a. Młody Melville rozmawia z ostatnim żyjącym członkiem załogi kutra wielorybniczego, którego w 1820 roku zaatakował olbrzymi wieloryb.

WEISER ★★
dramat psychologiczny, Francja/Polska/Szwajcaria/Niemcy/Dania 2000, reż. Wojciech Marczewski, wyk. Marek Kondrat, Krystyna Janda, Juliane Köhler
23:10 | tvp historia
Wojciech Marczewski czytając niezwykłą powieść Pawła Huelle: na tropie tajemnic dzieciństwa, które nie przestają fascynować w wieku dojrzałym. Trudno jednak dorównać pierwowzorowi.

WHIPLASH ★★★★
dramat obycz., USA 2014, reż. Damien Chazelle, wyk. Miles Teller, J.K. Simmons, Paul Reiser
21:30 | cinemax
Utalentowany perkusista walczy o miejsce w szkolnym big-bandzie – gwarancie kariery – kosztem licznych upokorzeń ze strony wymagającego dyrygenta: trzy Oscary, laury na Sundance i mnóstwo innych nagród.

ZIEMIA OBIECANA ★★★★★
dramat obycz., Polska 1975, reż. Andrzej Wajda, wyk. Daniel Olbrychski, Wojciech Pszoniak, Andrzej Seweryn
20:00 | kino polska
Jeden z najwybitniejszych filmów polskich: Andrzej Wajda wg Reymonta o pełnej kontrastów Łodzi przełomu XIX i XX w. na przykładzie Polaka, Niemca i Żyda, spośród których każdy marzy o fortunie. Koniecznie!

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl c836ae6614

NIEDZIELA 15.03

TVP1

06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1072)
08:30 Życie po „Sanatorium miłości" (1) - cykl reportaży
08:55 Zmiennicy (12)
10:05 Ojciec Mateusz VII (9/13)
11:00 Komisarz Alex XXV (2)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Nowe życie (1)
13:10 Serengeti III (5/6)
14:20 Dom (1) - serial obycz.
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 Daję słowo – Maciej Orłoś (33) - talk-show
18:40 Jaka to melodia? (5866)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 **Wojna zastępcza** - serial sensacyjny Polska 2026
21:25 **Sanatorium miłości**
22:15 **„Sanatorium miłości" – kulisy programu VIII** (2) - felieton
22:20 **Życie po „Sanatorium miłości"** (2)
22:50 ★★★ **Pamiętać Paryż (Revoir Paris)** - dramat obyczajowy Francja 2022 (115 min)
00:45 ★★★ **Lucy i Desi (Being the Ricardos)** - film biograf. USA 21 (135 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7494) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7494) - mag. Polska 2026
11:20 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11:50 The Voice Kids (5, 6) - program rozrywkowy
14:00 Familiada (3112)
14:35 Koło fortuny (2162)
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 (3) - show
16:15 Tak to leciało! (80)
17:15 Sandokan, książę piratów (2) - serial przyg. Włochy/Francja 2025, wyk. Can Yaman
18:20 Pan Mama - serial kom. Polska 2026, wyk. Paweł Domagała, Piotr Głowacki
18:55 Kocham Cię, Polsko! (2) - quiz Polska 2026

20:20 **Postaw na milion** (381) - teleturniej Polska 2026
21:20 **Kwiatki polskie duże** (2) - mag. Polska 2026
22:25 **Rodzinka.pl XVIII** (3)
22:55 **Gra o wszystko**
★★★★ **(Molly's Game)** - dramat USA/Chiny/Kanada 2017 (150 min)
01:25 **Krucjata. Prawo serii II** (1) - serial krym.
02:25 **Bezpieczna przystań**
★★★ - melodramat USA 2013, reż. Lasse Hallström (115 min)

POLSAT

05:40 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag. informacyjny Polska 2026
08:00 Halo tu Polsat (2683) - magazyn Polska 2024
11:35 Shrek ma wielkie oczy - film krótkometrażowy USA 2010 (40 min)
12:15 Shrek II - film animowany USA 2004, reż. Kelly Asbury, Andrew Adamson, Conrad Vernon (110 min)
14:05 Must Be The Music (127) - show Polska 2025
16:15 Nasz nowy dom (362)
17:30 Awantura o kasę (275) - teleturniej Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:35 Państwo w państwie (603) - program publicystyczny Polska 2026, program prowadzi Przemysław Talkowski

19:55 **Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami** (176) - program rozrywkowy
22:45 ★★ **Pokojówka na Manhattanie (Maid in Manhattan)** - komedia USA 2002, reż. Wayne Wang (135 min)
01:00 ★★ **Święty interes** - komedia Polska 10, reż. Maciej Wojtyszko, wyk. Piotr Adamczyk, Adam Woronowicz (110 min)
02:50 **Świat według Kiepskich XXIV** (4/12)

TVN

05:05 Nauka jazdy (26)
05:35 Uwaga! (7698)
05:50 Ukryta prawda (55/60)
06:45 Bitwa o gości (2) - reality show Polska 2026
07:45 Dzień Dobry TVN (5655) - magazyn Polska 2026
11:30 Niezwykłe Stany Prokopa VI (3/8) - serial dok.
12:35 Co za tydzień (1235) - magazyn Polska 2026
13:15 Mam Talent! (4) - program rozrywkowy Polska 26
15:15 Kamil Stoch – najlepszy raz - reportaż Polska 2026
15:50 Studio Pucharu Świata
16:10 Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Oslo (na żywo)
18:10 Studio Pucharu Świata
18:30 Magda gotuje Internet (1) - talk-show Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 **The Traitors. Zdrajcy** (4) - reality show Polska 2026
21:25 **Poranek kojota** - ★★ komedia Polska 2001, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Karolina Rosińska, Tadeusz Huk (125 min)
23:30 **Kroniki Riddicka** ★★ **(The Chronicles of Riddick)** - film s.f. USA 2004, reż. David Twohy, wyk. Vin Diesel, Colm Feore (155 min)
02:05 **Superwizjer** (1337)

TV PULS

06:00 Taki jest świat (11)
06:40 Kobra – oddział specjalny XVII (1,1/15) - serial sens.
08:40 Ranczo VIII (12,13,1/13) - serial kom. Polska 2014
13:40 Sahara - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Hiszpania 2005, reż. Breck Eisner, wyk. Matthew McConaughey (145 min)
16:05 Był sobie pies (A Dog's Purpose) - film przygodowy USA/Indie 2017, reż. Lasse Hallström (135 min)
18:20 Taxi - komedia sensacyjna Francja 1998, reż. Gérard Pirès, wyk. Samy Naceri, Frédéric Diefenthal, Marion Cotillard (100 min)
20:00 **Uprowadzona (Taken)** ★★★ - thriller Francja/USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Pierre Morel, wyk. Liam Neeson (115 min)
21:55 **Black Lotus** - film ★★ sensacyjny Holandia/USA 2023, reż. Todor Chapkanov, wyk. Rico Verhoeven (115 min)
23:50 **Z podniesionym** ★★ **czołem (Walking Tall)** - film sens. USA 04, reż. Kevin Bray, wyk. Dwayne Johnson (115 min)
01:45 **Taki jest świat** (11)

TVN7

05:05 Szkoła (68/72)
06:05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie
07:00 Bugs Bunny Builders - serial anim. USA 2022
07:30 Atramentowe serce - film fantasy Niemcy/Wlk. Brytania/USA/Włochy 2008, reż. Iain Softley
09:35 Ukryta prawda (5—9/20) - serial fab.-dok.
14:40 Detektywi (35,36/56)
16:40 The Floor (19)
17:50 Gniew tytanów (Wrath of the Titans) - film przyg. USA/Hiszpania 2012 , reż. Jonathan Liebesman, wyk. Sam Worthington, Liam Neeson (130 min)
20:00 ★★★ **Black Adam** - film s.f. USA/Kanada/Nowa Zelandia/Węgry 2022, reż. Jaume Collet-Serra, wyk. Dwayne Johnson (160 min)
22:40 ★★ **Specjalista (The Specialist)** - film sens. USA 1994, reż. Luis Llosa, wyk. Sylvester Stallone (140 min)
01:00 ★★★ **Miasto złodziei (The Town)** - dramat krym. USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck (150 min)

MEZZO

10:00 Youn Sun Nah Quartet
11:25 Joachim Kühn – Klaviersommer 1999
12:35 Jimmy Witherspoon Quartet i Rozaa Wortham: Lugano Jazz Estival 1985
13:30 Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów Rotterdam 2025 - muzyka klas.
14:55 Sonya Yoncheva, Malcolm Martineau: Spotkania muzyczne w Evian
16:05 Jascha Heifetz – Boski skrzypek - film dok.
18:05 Giuseppe Verdi: Falstaff - opera Francja 2023
20:30 Verdi: Requiem
21:50 Królewska Orkiestra Filharmonii w Liège, Gergely Madaras: „Błogosławieństwa" Césara Francka - muzyka klas.
00:00 Richard Wagner i Żydzi - historia USA 2013

PULS 2

08:05 Aukcja w ciemno II (5,6/24) - serial dok. USA 2012
09:10 Wojciech Cejrowski. Boso Luizjana - serial dok.
10:30 Gamoń - komedia Hiszpania/Francja/Włochy 1964, reż. Gérard Oury
12:45 Człowiek orkiestra - komedia Włochy/F 1970
14:40 Najlepszy przyjaciel - film fantasy Czechy 2017
16:45 O żabie i złotej kuli - film fantasy Niemcy/Czechy 2022, reż. Ngo The Chau
18:45 Kukania, kraina pieczonych gołąbków - film fantasy Niemcy 2015, reż. C. Fiebeler
20:00 Wojna Harta - dramat woj. USA 2002, reż. Gregory Hoblit, wyk. Bruce Willis, Colin Farrell, Terrence Howard
22:25 Dzielnica strachu X
01:25 Dzielnica strachu X (4)

TV4

07:00 Samochody, które podbiły świat (1/4) - serial dok.
07:50 Rolnictwo w Ameryce: Kraina śmieciowego jedzenia
09:00 Galileo - pr. popularn.
11:00 Stuart Malutki - komedia USA/Niemcy 1999, reż. Rob Minkoff, wyk. Michael J. Fox
12:50 Quest - film sens. USA/Kanada 1996, reż. Jean-Claude Van Damme, wyk. Roger Moore
14:50 Robin Hood, książę złodziei - film przyg. USA 91, reż. Kevin Reynolds, wyk. Kevin Costner, Morgan Freeman
17:55 Uroczysko V (5,6,7,8) - serial krym. Polska 2026
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (5—8) - serial krym. Polska 2026, wyk. Jerzy Zelnik
00:00 STOP Drogówka (338)
01:05 Koszty wojny (1/6)
02:15 Powrót do przeszłości

METRO

07:05 Przystanek Bieszczady (2) - serial dok. Polska 2016
08:00 Klan z Alaski V (7,8/15)
10:00 The Floor (5)
11:05 Duma: Podróż do domu - film przyg. USA 05, reż. Carroll Ballard, wyk. Hope Davis
13:25 Kamil Stoch – najlepszy raz - reportaż Polska 2026
13:50 Milionerzy
15:30 Kryminalni VIII
18:50 Milionerzy (757)
19:25 Magda gotuje Internet (7) - talk-show Polska 2025
20:00 Biały ptak w zamieci - thriller USA/Francja 2014, reż. Gregg Araki, wyk. Shailene Woodley, Eva Green
22:00 Spartakus: Krew i piach (3,4/13) - serial sensacyjny
00:10 Wiza na miłość IX (3,4/19) - serial dok. USA 2022
02:10 Ach, ta impreza! (10)

eprasa.pl c836ae6614

NIEDZIELA 15.03

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex X (1,2/10) - serial krym.
10:00 Hudson i Rex IV (8,9,10/16) - serial krym.
13:00 SexiPistols (Bandidas) ** - western Francja/Meksyk/USA 2006, reż. Joachim Rønning, Espen Sandberg (120 min)
15:00 Kingsajz - komedia *** Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr, Katarzyna Figura, Jan Machulski (140 min)
17:20 Stawka większa niż życie - serial wojenny
20:00 Saga Wikingów (Northmen: A Viking Saga) ** - film przyg. Szwajcaria/Niemcy/RPA/Wlk. Brytania 2014, reż. Claudio Fäh, wyk. Tom Hopper (160 min)
22:40 Grobowiec smoka (Legendary) * - film przygodowy Wlk. Brytania/Chiny 2013, reż. Eric Styles, wyk. Scott Adkins (95 min)
00:15 Linia życia (Flatliners) ** - horror USA/Wlk. Bryt./Kanada 2017, reż. Niels Arden Oplev, Joel Schumacher (160 min)

KINO POLSKA

08:10 Reksio - serial anim.
08:40 Bolek i Lolek (3/13)
09:00 Podróże Pana Kleksa: Wyspa Wynalazców (2) - film dla dzieci ZSRR/Polska 1985
10:45 Noce i dnie (2) - dramat obycz. Polska 1975, reż. Jerzy Antczak, wyk. Stanisława Celińska, Jerzy Bińczycki
12:45 Falenicka Atlantyda - film dok. Polska 2019
13:55 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem - film hist. Polska 2003, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Michał Żebrowski
16:25 Nad Niemnem, cz. 1 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński, wyk. Iwona Katarzyna Pawlak, Adam Marjański, Janusz Zakrzeński
18:00 Nad Niemnem, cz. 2 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński, wyk. Iwona Katarzyna Pawlak
20:00 Ziemia obiecana - dramat obyczajowy Polska 1975, reż. Andrzej Wajda, wyk. Daniel Olbrychski, Wojciech Pszoniak, Andrzej Seweryn
23:45 Misja Afganistan - serial wojenny Polska 2012
01:50 Czerwony kapitan - thriller Czechy/Słowacja/Polska 2016, reż. Michal Kollár, Kamil Misztal, wyk. Maciej Stuhr, Oldřich Kaiser

ALE KINO+

08:00 The Office PL (10—12/12) - serial kom.
09:45 Joaquin Phoenix pełen skrajności - film dok.
10:55 Poprzednie życie (Past Lives) **** - dramat obyczajowy USA/Korea Południowa 2023
13:05 King Kong - film przyg. *** USA 1976, reż. John Guillermin, wyk. Jeff Bridges (155 min)
15:40 Obcy: decydujące starcie – kulisy - film dok. Francja/Wlk. Brytania 2024
17:50 Trzy dni Kondora (Three Days of the Condor) *** - film sens. USA 1975, reż. Sydney Pollack (140 min)
20:10 Crá. Torfowiska (3,4/6) - serial krym. Wlk. Brytania/Irlandia 2025
22:15 Strefa interesów (The Zone of Interest) ***** - dramat wojenny Wlk. Brytania/Polska/USA 2023, reż. Jonathan Glazer (130 min)
00:25 Crossing - dramat **** obycz. Szwecja/Dania/Francja/Gruzja/Turcja 24, reż. Levan Akin, wyk. Mzia Arabuli (130 min)

POLSAT FILM

10:30 Epoka lodowcowa II: Odwilż - film anim. USA 2006
12:20 Małolaty u taty - komedia USA 2003, reż. Steve Carr
14:05 Diamentowa afera - komedia sensacyjna USA/Niemcy 1999, reż. Les Mayfield
16:05 Szklana pułapka II - film akcji USA 1990
18:40 Ja, robot - film s.f. USA/Niemcy 2004, reż. Alex Proyas
21:00 Szakal - film sensacyjny USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Japonia 1997
23:35 Pitch perfect 3 - komedia muzyczna USA/Chiny 2017

KINO TV

07:40 K9: Łowcy skarbów - film przygodowy USA 2014
09:30 K-9 - komedia sens. USA 1989, reż. Rod Daniel
11:35 Pierwsza liga - komedia USA 1989, reż. David S. Ward
13:45 Kokon II - komedia USA 1988, reż. Daniel Petrie
16:05 Ści(ą)gany - komedia sensacyjna USA/Niemcy 1998
17:55 Wciąż ją kocham - melodramat USA 2010
20:00 Zaginiona dziewczyna - thriller USA 2014
23:55 13 godzin: Tajna misja w Benghazi - film sensacyjny USA/Malta/Maroko 2016

TVP KULTURA

08:00 Nabożeństwo lutera-ńskie - transmisja
09:05 Przystań nad Biblią (2)
09:25 Wspólny dom (34)
10:05 Słynny najazd niedź-wiedzi na Sycylię **** - film anim. Francja/Włochy/Belgia 2019 (90 min)
11:35 Pan wzywał, Milordzie? III (5/7)
12:40 Giganci sztuki (3/3)
13:45 W poszukiwaniu dobrego filmu (36)
14:25 Zorro - film przyg. *** Włochy/Francja 75, reż. Duccio Tessari (125 min)
16:30 Dobry tytuł (39)
17:15 Studio Kultura (691)
18:05 Dekalog: Dziesięć **** - dramat obycz. Polska/Niemcy 1989 (70 min)
19:15 Przejście podziemne - film krótkometrażowy Polska 1974 (45 min)
20:00 Małżeństwo po włosku (Matrimonio all'italiana) **** - komedia romantyczna Włochy/Francja 1964, reż. Vittorio De Sica (115 min)
21:55 Kulturalni (9) - mag.
22:50 Taniec Pol Pota
00:45 Ptak na półwyspie - film animowany Japonia 2022 (30 min)

WARNER TV

10:15 Pokerowy blef - komedidramat USA/Niemcy/Australia 2007, reż. C. Hanson
12:50 Siostra panny młodej - komedia romant. USA 2019
14:30 Bokser - film obyczajowy Polska/USA 2011
16:25 Godziny szczytu - film sensacyjny USA 1998
18:15 Superman IV - film s.f. Wlk. Brytania/USA 1987
20:00 W samym sercu morza - film przygodowy USA/Australia/Hiszpania 2015
22:20 Bez mojej zgody - dramat obyczajowy USA 2009

PARAMOUNT

08:15 Ściśle tajne - komedia sens. USA/Wlk. Brytania 1984
10:20 Tata kontra tata - komedia USA 2015
12:25 Co wiecie o swoich dziadkach - komedia USA 2017
14:30 Cast Away – Poza światem - film przyg. USA 2000
17:45 Włoska robota - film sens. USA/Francja/Włochy/Wlk. Brytania/Niemcy 2003
20:00 Ojciec chrzestny II - film sensacyjny USA 1974, reż. Francis Ford Coppola
00:05 Sahara - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Hiszpania 2005

HBO

08:05 Emma odważna - film ** anim. USA/Chiny/Irl./Indie 2024 (85 min)
09:30 Grinch - film animo- *** wany Francja/Japonia/USA 2018 (90 min)
11:00 Trenerzy - komedia ** Włochy 2024 (90 min)
12:30 Niesamowity Spider-Man 2 *** - film s.f. USA 2014 (140 min)
14:50 Wdowa Clicquot *** - dramat obycz. USA 2023, reż. Thomas Q. Napper (90 min)
16:20 W potrzasku - western *** USA 2025, reż. Carlyle Eubank (100 min)
18:00 Twisters - film sens. *** USA/Japonia 24, reż. Lee Isaac Chung (120 min)
20:00 Złodziej z przypadku *** - komedia kryminalna USA 2025, reż. Darren Aronofsky (110 min)
21:50 Dobry chłopak z bronią ** - thriller USA 2022 (110 min)
23:40 Pierwsza sprawa ** - dramat obycz. Francja 2023, reż. Victoria Musiedlak (100 min)
01:20 28 tygodni później ** - film s.f. Wlk. Brytania/Hiszp./USA 07 (100 min)

CINEMAX

12:30 Cisza - film krótkom. Belgia/Francja/Szwajcaria 22
12:55 Olmo - komedia USA/Meksyk 2025, reż. F. Eimbcke
14:20 Mikado - komedio-dramat Francja 2024
15:55 Dla niej wszystko - film sens. USA/Francja 2008
18:10 Księżna - dramat historyczny Wlk. Brytania/Włochy/Francja/USA 2008
20:00 Złodziejska sztuka - kom. krym. USA/Kanada 13
21:30 Whiplash - dramat obyczajowy USA 2014
23:15 Kontra (5,6/10)

ROMANCE TV

11:50 Dreszczyk - film fantasy Niemcy 22, reż. L. Brinkmann
13:00 Księżniczka Mallen - film obycz. Niemcy 2015
14:20 Kryminał z Bolzano (2)
16:15 Rosamunde Pilcher: W połowie życia - film obyczajowy Niemcy/Austria 2012
18:05 Rosamunde Pilcher: Niania pilnie potrzebna - film obyczajowy Niemcy 2018
20:00 Zabójcza układanka - serial krym. Wlk. Brytania 25
22:00 Inga Lindström: Uciekające konie w Sudermanii - film obycz. Niemcy/Szwecja 2022, reż. Oliver Dieckmann

CANAL+ PREMIUM

09:20 Łapu-Capu Extra (3)
09:50 Kayara niepokonana ** - film anim. Hiszpania/Peru 2025 (80 min)
11:10 Król kręgli - komedia ** USA 2024, wyk. D'Arcy Carden (90 min)
12:40 Premierowa jazda
12:55 Holiday - komedia *** romantyczna USA 2006 (135 min)
15:10 Listy do Julii - komedia *** romant. USA 10, reż. Gary Winick, wyk. Amanda Seyfried (105 min)
16:55 Wstęp do meczu
17:25 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Górnik Zabrze – Raków Częstochowa (na żywo)
19:30 Jason Bourne - film *** sensacyjny USA/Chiny/Hiszpania/Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 2016 (120 min)
21:30 Sirât - dramat społ. *** Francja/Hiszpania 2025, reż. Oliver Laxe, wyk. Sergi López (120 min)
23:30 98. ceremonia wrę-czenia Oscarów – Red Carpet - transmisja
00:00 98. ceremonia wręczenia Oscarów – Gala - transmisja

TVN FABUŁA

07:55 Kryminalni (1)
09:00 Brzydula - serial obycz.
10:40 Tedi i szmaragdowa tablica - film anim. Hiszp. 2022
12:30 Przygoda na Alasce - film przygodowy USA 1996
14:55 Faceci od kuchni - komedia Francja/Hiszp. 2012
16:50 Transformers III - film s.f. USA 2011, reż. Michael Bay
20:00 Transformers: Wiek zagłady - film s.f. USA/Chiny/Hongkong 2014
23:35 Sekret w ich oczach - film krym. USA/Wlk. Bryt./Hiszp./Korea Południowa 2015

AMC

10:00 K–19 - film sens. Wlk. Brytania/Niemcy/Kanada/USA 2002, reż. Kathryn Bigelow
12:35 Przypadkowy mąż - komedia USA/Irlandia 2008
14:15 Cesarzowa - dramat obycz. Hongkong/Chiny 2006
16:35 Kuloodporny - film fantasy USA/Kanada 2003
18:35 Aleksander - dramat hist. USA/Wlk. Bryt./Niemcy/Holandia/Francja/Włochy 04
22:00 Tożsamość - thriller USA 2003, reż. James Mangold
23:50 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015

eprasa.pl c836ae6614

AXN

08:15 Doktor Larsen (6/10)
09:15 Zabójcza broń II (7/22)
10:10 Detektyw Monk (7,8,9,10,11/13) - serial krym.
15:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VI (1—5/24)
20:00 Iluzja - thriller USA/Francja 2013, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg
22:20 Iluzja II - thriller USA/Hongkong 2016, reż. Jon M. Chu, wyk. Jesse Eisenberg
00:45 Resident Evil: Domena zła - horror Wlk. Bryt./Niemcy/USA/Japonia/Francja 2002

EPIC DRAMA

08:45 Wszystkie stworzenia duże i małe II - serial obycz.
09:55 Morderstwo w małym mieście II (10) - serial krym.
10:50 Sprawy pana Booka (1,2/6) - serial kryminalny
13:05 Poirot: Zło czai się pod słońcem VIII (1/2) - serial krym.
15:15 Lekarze na start
18:20 Agenci NCIS XVI (12,13,14/24) - serial krym.
21:00 Tajemnica Bladego Konia (3/3) - miniserial
22:00 Poirot IX (1/4)
00:05 Agatha i morderstwa o północy - film krym. Wlk. Bryt. 20, reż. Joe Stephenson

TVN STYLE

11:30 Ostre cięcie (3)
12:30 Babski biznes (6/8)
13:30 Jestem z Polski VIII
16:30 Do zobaczenia II (2/11)
17:05 Bitwa o gości (1)
18:10 Magda gotuje Internet (8, 5) - talk-show Polska 2026
19:10 Kuchenne rewolucje
21:05 Ostre cięcie (3) - reality show Polska 2025
22:05 Skąd pochodzę?
23:05 Wakacje dla bogaczy (6/8) - serial dok. Australia 25
00:05 Niezwykłe Stany Prokopa II (4,5/6) - serial dok.
01:05 Ambasady luksusu (3)

TVN TURBO

10:15 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (1/16) - serial dok.
10:45 Wojny samochodowe (3)
11:45 Z drugiej ręki (3) - mag.
12:30 Jeździć, obserwować VII
13:15 Moto kombat (3) - mag.
14:00 Zawodowi handlarze
15:30 Po raz trzeci! Sprzedane
16:15 Mobilni mechanicy (7)
17:00 Raport końcowy (809)
17:30 Wojny samochodowe
19:30 Uwaga! Pirat (3)
20:15 Nic do zgłoszenia V
21:15 Jeździć, obserwować VII
22:00 Moto kombat (3) - mag.
22:45 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (1/16) - serial dok.

BBC FIRST

08:35 Powrót do raju II (6/6)
09:45 Lewis V (1,2/8)
11:50 Co ludzie powiedzą? III
12:30 Ale akcja! - serial kom.
13:50 Śmierć pod palmami (8/8) - serial kryminalny
14:55 Zbrodnie Saint-Pierre (6/10) - serial krym. Kanada 25
15:55 Tajemnice Brokenwood
17:50 Z pamiętnika położnej
18:55 Śmierć pod palmami (2,1/8) - serial kryminalny
21:00 Tajemnice Brokenwood
22:55 Diabelski szczyt (2/5)
00:00 Milczący świadek XXVII

FX

08:15 CSI: Kryminalne zagadki Miami (20,21/24) - serial krym.
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (22,1,2/22)
12:50 Elsbeth II (17/20)
13:45 Grey's Anatomy XXII (2)
14:40 9-1-1 IX (1)
15:35 Spider–Man II - film sens. USA 2004, reż. Sam Raimi, wyk. Tobey Maguire
18:05 Karmazynowy przypływ - film sensacyjny USA 1995
20:25 Olimp w ogniu - film sens. USA 2013, reż. Antoine Fuqua, wyk. Gerard Butler
22:50 Terminator II — Dzień sądu - film s.f. USA/F 1991

HGTV

08:05 Remontujemy dom na plaży IX - serial dok. USA 2024
09:00 Nowa Maja w ogrodzie (15, 16) - mag. poradnikowy
10:05 Polowanie na ogród IX
11:40 Letnia chata na lata XIII
13:40 Zróbmy sobie dom (2)
14:40 Weekendowa metamorfoza (1, 5) - reality show
16:35 House Hunters (2—5)
18:35 Odlotowy ogród (12)
19:05 Dorota inspiruje (2, 3)
21:00 Patent na dom (2, 1, 2) - mag. poradnikowy Polska 21
23:50 Najdroższe rezydencje Ameryki - serial dok. USA

BBC LIFESTYLE

08:20 Bake off: zawodowcy
10:20 Włoski remont Amandy i Alana (7, 8) - reality show
11:20 Hiszpański remont Amandy i Alana (1, 2)
12:35 Sekrety rodziny królewskiej (4/4) - serial dok.
13:35 Mistrzowie szycia (10)
14:40 Ekskluzywne hotele
15:35 Mistrzowie ceramiki (9)
16:40 Wielkie Taneczne show
19:20 Wielkie projekty VII
20:20 Mistrzowie ceramiki (9)
21:25 Ekskluzywne hotele
22:30 Uwiedzione: sypiając z tajniakiem (3/3) - serial dok.
23:30 Wstydliwe choroby IV

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu IX (11—20/24) - serial kom.
12:40 Teoria wielkiego podrywu IX (21,22/24)
13:30 Przyjaciele VI (3—11/25) - serial komediowy USA 1999
18:00 Tata ma plan (1—4/22)
20:00 Tata ma plan (5—8/22) - serial kom. USA 2016, wyk. Matt LeBlanc, Liza Snyder
22:00 Colin from Accounts (3,4) - serial obycz. Australia 23
23:00 Comedy Club (8, 9)
00:00 Miasteczko South Park XII (2,3,4/14)

TVP SERIALE

08:50 Janosik (3,4/13)
10:50 Pułkownik Kwiatkowski - komediodramat Polska 95, reż. Kazimierz Kutz, wyk. Marek Kondrat, Renata Dancewicz
13:05 Ojciec Mateusz XXIII (9)
15:10 Komisarz Alex XXV (2)
16:10 Ranczo II (7/13)
17:15 Janosik (5/13) - serial przyg. Polska 1973, wyk. Marek Perepeczko, Ewa Lemańska
18:10 Na sygnale
19:45 Ojciec Mateusz 34 (8) - serial krym. Polska 2026
22:40 Ranczo II (8,9/13) - serial kom. Polska 2007
00:35 Rodzinka.pl XVIII (2,3)

CANAL+ KUCHNIA

13:45 Sachie w Nowej Zelandii
14:45 Tajemnice indyjskich smaków (5, 6)
15:40 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (6)
16:35 Bosacka daje radę (8)
17:30 Dzień dobry, obiad (1)
17:55 U sąsiadów w kuchni XIII
19:05 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (7, 8)
19:55 m jak mięso (5, 6)
20:45 Nie bój ryby! (11, 12)
21:45 W drodze z Carltonem McCoy'em (4/6) - serial dok.
22:40 Podróż przez smaki Chin
00:35 Comfort Food (19,20)

CANAL+ DOMO

09:40 Przekopiemy Ci ogródek
10:15 Gardeners' World (3)
11:25 Projekty marzeń — Nowa Zelandia (1/12) - serial dok.
12:25 Ucieczka na wieś XXIV
14:15 Wielkie projekty XXIII
15:15 Kupiliśmy sobie zamek
16:10 Najbrzydszy dom na naszej ulicy (5) - reality show
17:05 Bitwa o wnętrza (8)
18:00 Tomasz Pągowski (1)
18:25 Room service (5/6)
19:00 Ucieczka na wieś XXIV
21:00 Nasz nowy dom w Grecji
21:55 Wielkie projekty: transformacje (4) - reality show
23:00 Cudotwórcy VI

PLANETE+

14:40 Cap Corse — zagadkowe kręgi na dnie - film dok.
15:50 Premiera: Sekretny taniec węgorzy - film dok.
17:00 Mongolia - serial dok.
18:00 Świat z góry IX (12/14)
18:40 Polska z góry IV (13/13)
19:10 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace (1) - serial dok.
19:40 Vaclav Havel - film dok.
21:00 Gene Kelly. Arcytancerz
22:00 Premiera: Skradzione dzieci NRD (3) - serial dok.
23:10 Alfred Hitchcock — mistrz suspensu - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

11:00 Brudna robota — czysty zysk III - serial dok. Polska 20
12:00 Porty - serial dok.
13:00 Ciężarówką przez Indonezję (1) - serial dok.
14:00 Gorączka złota XVI (16)
15:00 Złoto drwali II (5/8)
16:00 Truckerki III (6)
17:00 Nic do zgłoszenia III (8/8)
18:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (6/6) - serial dok.
19:00 Psy policyjne (10/10)
20:00 Morze złota XIII
21:00 Gorączka złota XVI (16)
22:00 Fukushima: dni, które wstrząsnęły światem III (1/2)
00:00 Bimbrownicy XIV (2/6)

TVP HISTORIA

09:55 Historia kuchni polskiej
10:45 Podziemne Włochy II (14)
11:50 Wszystkie kolory świata
13:00 Wyspy Kanaryjskie (4/5)
14:10 Flesz historii (752)
14:35 Ogniem i mieczem
16:30 Potop. Postscriptum
17:30 Rzeka kłamstwa (6)
19:10 Kroniki Hitlera
20:10 II wojna światowa w kolorze (3/10) - serial dok.
21:25 2026 rokiem Andrzeja Wajdy: Tatarak - reportaż
23:10 Weiser - dramat psychologiczny Francja/Polska/Szwajcaria/Niemcy/Dania 00

HISTORY

13:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (11/11)
14:00 Tajemnice Dolnego Śląska II (5) - serial dok.
14:30 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:20 Jak Hitler przegrał wojnę
17:10 Kevin Costner: jak zdobywano Dziki Zachód (1/8)
18:10 Życie po zagładzie ludzkości III (7/8) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Naziści na tropie skarbów (1/6) - serial dok.
21:00 Najbardziej zabójcze historie świata (2) - serial dok.
22:00 Największe tajemnice świata V (14/15) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

13:00 Megametro (1/4)
14:00 Miasta w liczbach (2/8)
15:00 Premiera: Klucz do przepowiedni (1) - serial dok.
16:00 Gladiatorzy: starożytni wojownicy (1/6) - serial dok.
17:00 Najdziwniejsze przedmioty III (1,2/10) - serial dok.
19:00 Zabić Hitlera (1/3)
20:00 Top Guns: następne pokolenie (3/6) - serial dok.
21:00 Uwaga, katastrofa! II
22:00 Euroinżynieria (5/6)
23:00 Tajemnicze wyspy
00:00 Ostatni lot (6)

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie V (31)
09:00 Podglądacze przyrody (6, 7, 8, 1) - mag. przyrodniczy
11:00 Z klimatem i z pasją (15)
11:30 Wojny magazynowe II
14:00 Galileo - pr. popularn.
16:00 Kryptonim szef XI (4/9)
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII (8,9,10,11) - serial dok.
21:00 Wioski wioseczki
21:30 Górale IX - serial dok.
22:00 Korea Północna: cyberterror - film dok. USA 2020
23:00 Pogromcy mafii (7)
00:00 Największe śledztwa CBŚP - serial dok. Polska 2024
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (15)

BBC EARTH

11:00 Królestwo zwierząt
12:05 W okowach mrozu X
13:05 Tajlandia z Sue Perkins
14:05 Mroźna planeta II: kulisy
14:15 Wielka australijska przygoda (5/6) - serial dok.
15:20 Fenomeny współczesnego życia II (2/6) - serial dok.
16:30 Wszechświat (5/5)
17:40 W okowach mrozu X
18:40 Szpiedzy w oceanie
19:50 Brytyjskie fabryki VIII
21:00 Królestwo zwierząt
22:05 W okowach mrozu X
23:05 Dziki połów (3/8)
00:20 Ziemia (2/5) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:10 Tajemnice mumii
13:10 Rzymianie, ukrzyżowanie i kości - film dok.
14:20 Królowe areny: kobiety-gladiatorki - film dok.
15:35 Ciemna strona starożytnej Grecji (2) - serial dok.
16:45 Wielkie budowle Rzymian (2/3) - serial dok.
17:55 Historia sprawiedliwości
18:55 Królowe, które zmieniły świat (6/6) - serial dok.
19:55 Dziki Zachód (2/6)
21:00 Naziści: korzenie zła (5)
22:05 Świta Hitlera (1/6)
23:15 Naziści: ściśle tajna nauka (2) - serial dok.

eprasa.pl c836ae6614

Od A do Z

ATOMIC BLONDE ★★★
film sens., USA/Niemcy/Szwecja/Węgry 2017, reż. David Leitch, wyk. Charlize Theron, James McAvoy, Eddie Marsan
20:00 | tv puls
Z komiksu na ekran. Efektowna Charlize Theron jako superagentka rzucona do przegrodzonego murem Berlina, by pomścić przyjaciela i odzyskać cenną listę, która nie może trafić w niepowołane ręce.

AŻ DO PIEKŁA ★★★
film sens., USA 2016, reż. David Mackenzie, wyk. Jeff Bridges, Chris Pine, Ben Foster
20:10 | ale kino+ hd
Jakby western: dwaj bracia dokonują napadu na lokalny bank w Teksasie, by zdobyć pieniądze na wykupienie zadłużonego rancza. Tropem rabusiów rusza doświadczony strażnik Teksasu i jego indiański partner.

INWAZJA ★★★
thriller, USA/Australia 2007, reż. Oliver Hirschbiegel, wyk. Nicole Kidman, Daniel Craig, Jeremy Northam
21:00 | tvn 7
Jeszcze raz „Inwazja porywaczy ciał", tym razem z Nicole Kidman w roli psychiatry, która postanawia powstrzymać inwazję kosmitów próbujących podboju Ziemi. Ale i tak liczą się głównie efekty specjalne.

JACK REACHER: JEDNYM STRZAŁEM ★★
film sens., USA 2012, reż. Christopher McQuarrie, wyk. Tom Cruise, Rosamund Pike, Richard Jenkins
22:40 | tvn
Oskarżony o pięciokrotne morderstwo były snajper żąda, by śledztwo w jego sprawie przeprowadził ekscentryczny detektyw, niegdyś oficer żandarmerii. Plus nieznośny Tom Cruise.

JEZIORO SŁONE ★★★
dramat obycz., Polska/Szwecja 2022, reż. Katarzyna Rosłaniec, wyk. Katarzyna Butowtt, Krzysztof Stelmaszyk, Dorota Kolak
21:50 | kino polska
Zaskakująca aktorską perfekcją Katarzyna Butowtt jako kobieta 60-letnia, która decyduje się na romans, mający być ucieczką od rutyny małżeństwa z 40-letnim stażem, a w istocie pozwala odnaleźć siebie.

Bezsenność

23:35 | hbo
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Norweski wzorzec w realiach białych nocy na Alasce: zmęczony policjant z przeszłością kontra pisarz przekraczający normy w eksperymentowaniu na ludzkiej psychice. Dorównuje pierwowzorowi.

MYZ

THRILLER
USA/WLK. BRYTANIA 2002, REŻ. CHRISTOPHER NOLAN, WYK. AL PACINO, ROBIN WILLIAMS, HILARY SWANK

KAC VEGAS W BANGKOKU ★★
komedia, USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms, Zach Galifianakis
23:10 | tvn 7
Jeszcze jeden wieczór kawalerski według sprawdzonego wzoru na kasowy sukces: co robił pan młody i jego kumple w przeddzień ślubu, kiedy urwał mu się film? I śmieszne, i głupie, ale kasowe.

KONTAKT BEZPOŚREDNI ★★
film sens., USA/Niemcy/Bułgaria 2009, reż. Danny Lerner, wyk. Dolph Lundgren, Gina May, Michael Paré
23:40 | stopklatka
Dolph Lundgren jako amerykański szpieg odsiadujący wyrok w rosyjskim więzieniu, któremu oferuje się wolność w zamian za wyrwanie porwanej Amerykanki z łap bezwzględnego superzbira. No to łubu-du!

POKEROWY BLEF ★★
komediodramat, USA/Niemcy/Australia 2007, reż. Curtis Hanson, wyk. Eric Bana, Drew Barrymore, Debra Messing
19:35 | warner tv
Eric Bana jako pokerzysta w rozterce, który staje do turnieju pokera w Las Vegas w nadziei, że uda mu się uciec od wierzycieli i problemów osobistych. Nie tylko do refleksji.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY ★★
komedia romantyczna, USA 2023, reż. Nicholas Stoller, wyk. Will Ferrell, Reese Witherspoon, Geraldine Viswanathan
21:40 | hbo
Kiedy okazuje się, że dwa wesela zostały wyznaczone na ten sam dzień w tym samym miejscu, ojciec jednej panny młodej i siostra drugiej zrobią wszystko, by uratować święto swych najbliższych.

SŁABY PUNKT ★★★
thriller, USA/Niemcy 2007, reż. Gregory Hoblit, wyk. Anthony Hopkins, Ryan Gosling, David Strathairn
22:00 | warner tv
Anthony Hopkins (oklaski!) jako przebiegły gracz, który zaplanował morderstwo niewiernej żony. Przed sądem, mając za przeciwnika aroganckiego prokuratora, wprawdzie broni się sam, ale wcale nie jest bez szans.

SZYBCY I WŚCIEKLI VII ★★★
film przyg., USA/Chiny/Japonia/Kanada/Arabia Saudyjska 2015, reż. James Wan, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Jason Statham
21:40 | polsat
Ekipa zuchwałych złodziei i zarazem kierowców wyścigowych rozbiwszy gang handlarzy bronią może cieszyć się amnestią, ale najpierw trzeba uniknąć zemsty bandytów. Plus pożegnanie z Paulem Walkerem.

W TAJNEJ SŁUŻBIE JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI ★★★
film sens., Wlk. Brytania/Szwajcaria 1969, reż. Peter R. Hunt, wyk. George Lazenby, Diana Rigg, Telly Savalas
20:00 | tvp kultura
George Lazenby próbuje zastąpić Seana Connery'ego w roli Bonda – z miernym raczej skutkiem, lecz reszta na najwyższym poziomie. Plus zapomniana niespodzianka – ślub Bonda w finale.

ZABAWA, ZABAWA ★★★
dramat obycz., Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska, Dorota Kolak
20:00 | kino polska
Kinga Dębska o alkoholizmie kobiet: trzy panie w różnym wieku przekraczają granice samokontroli, co niesie za sobą gorzkie konsekwencje. Świetnie zagrane przez aktorskie tuzy: ku przestrodze.

ZMIERZCH ★★
film fantasy, USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Catherine Hardwicke, wyk. Kristen Stewart, Robert Pattinson, Billy Burke
19:00 | canal+ premium
Przebojowa ekranizacja pierwszej części wampirzej sagi Stephenie Meyer: nastolatka zakochuje się w wampirze – ze wzajemnością. Plus narodziny gwiazd Kristen Stewart i – zwłaszcza – Roberta Pattinsona.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl c836ae6614

PONIEDZIAŁEK 16.03

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban (423)
08:00 Serwis Info
08:25 Zaraz wracam II (43)
09:05 Ranczo IX (6)
10:05 Komisarz Alex XXIV (2)
11:05 Ojciec Mateusz VII
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Serengeti III (5/6)
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - mag.
15:15 Reporterzy (484)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5867)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam II (44)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Wszystko na sprzedaż** - spektakl teatralny Polska 2026
21:45 **Postscriptum** (50)
22:15 **Między nami są sytuacje** - film dok.
23:25 **Balans bieli** (128)
00:10 **Miasto z morza** - film ★★ historyczny Polska 2009, reż. Andrzej Kotkowski (130 min)
02:20 **Pamiętać Paryż (Revoir Paris)** ★★★ - dramat obyczajowy Francja 2022, reż. Alice Winocour (115 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Rodzina (nie od) święta
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7495) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7495) - mag. Polska 2026
11:40 Okrasa łamie przepisy
12:15 Kolekcja (3) - magazyn kulturalny Polska 2025
12:30 Koło fortuny (2162)
13:15 Panna młoda (12)
14:05 Va banque (1026)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (108) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2163)
16:35 Familiada (3052)
17:20 Panna młoda (13) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1027)
18:50 Jeden z dziesięciu (7)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość"** (1650)
20:55 **M jak miłość** - serial obycz. Polska 2026
21:55 **Na sygnale**
22:55 **Na przekór losowi** (3/8) - serial obycz.
00:00 **Wieloryb (The Whale)** ★★★ - dramat obycz. USA 2022, reż. Darren Aronofsky, wyk. Brendan Fraser (125 min)
02:05 **Instynkt** (11) - serial krym. Polska 2011

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy V - serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXI (9,10/40) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XII (10,11,12/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (9) - serial fab.-dok. Polska 2026
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5857)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (10) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (11)
18:00 Pierwsza miłość 50 (5) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (316)
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (69)

20:30 **Farma** (171) - reality show Polska 2025
21:40 **Szybcy i wściekli VII (Furious 7)** ★★★ - film przyg. USA/Chiny/Japonia/Kanada/Arabia Saudyjska 2015, reż. James Wan, wyk. Vin Diesel (175 min)
00:35 **Królowa wojownik (The Woman King)** ★★★ - dramat historyczny USA/RPA/Irlandia 2022, reż. Gina Prince-Bythewood, wyk. Viola Davis (170 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7699) - mag.
05:50 Ukryta prawda (56/60)
06:45 Kuchenne rewolucje: Czarna Dąbrówka, „Cooking and events" XXVII (1)
07:45 Dzień Dobry TVN (5656)
11:20 Doradca smaku (13)
11:25 Kuchenne rewolucje: Stronie Śląskie – Cherry Pepperoni 32 (2) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Gorzów Wielkopolski 30 (11) - reality show Polska 2025
13:40 Ukryta prawda (13,14/17) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (22/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (11) - serial obycz. Polska 2026
17:55 Detektywi VI (11) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7950) - mag.

20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz. Polska 2026
20:50 **The Floor** (1)
21:30 **Bitwa o gości** (3) - reality show Polska 2026
22:40 **Jack Reacher: Jednym strzałem** ★★ - film sens. USA 2012, reż. Christopher McQuarrie, wyk. Tom Cruise, Rosamund Pike (155 min)
01:15 **Twórca (The Creator)** ★★★ - film s.f. USA 2023, reż. Gareth Edwards, wyk. John David Washington (160 min)

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (15,16/22) - serial sens. USA 2000, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (1,5/15) - serial sensacyjny Niemcy 2012
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (58) - serial obycz. Turcja 2011
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (9,11)
16:00 Ranczo VIII (12,13/13) - serial kom. Polska 2014
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (10,11) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Atomic blonde** ★★★ - film sensacyjny USA/Niemcy/Szwecja/Węgry 2017, reż. David Leitch (135 min)
22:15 **Liberator II (Under Siege 2: Dark Territory)** ★★ - film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy (120 min)
00:15 **Potępiony (The Condemned)** ★★ - film sens. USA 2007, reż. Scott Wiper, wyk. Steve Austin (130 min)
02:25 **Dzielnica strachu**

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (69,18,19/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (45,11,12/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (39/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny III (1) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
17:00 Zapisane w gwiazdach (1) - serial fabularno-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (10/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (40/48) - serial fab.-dok. Polska 2024
20:00 **Hotel Paradise** (9) - real tv Polska 2026
21:00 **Inwazja (The Invasion)** ★★★ - thriller USA/Australia 07, reż. Oliver Hirschbiegel, wyk. Nicole Kidman (130 min)
23:10 **Kac Vegas w Bangkoku (The Hangover Part II)** ★★ - komedia USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms (130 min)
01:20 **Skok na głęboką wodę** (2) - reality show
02:30 **Mówię Wam** (5)

MEZZO

10:00 Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów Rotterdam 2025
11:25 Sonya Yoncheva, Malcolm Martineau: Spotkania muzyczne w Evian
12:35 Intermezzo
13:30 Richard Wagner: Götterdämmerung - opera Szwajcaria 2024
18:20 Bomsori Kim, Camerata Salzburg: II koncert skrzypcowy Mozarta / V koncert skrzypcowy Mozarta / IV koncert skrzypcowy Mozarta / III koncert skrzypcowy Mozarta / I koncert skrzypcowy Mozarta
20:30 Glenn Gould: Poza czasem - portret muzyka F 2005
22:15 Théotime Langlois de Swarte, Orkiestra Opery Królewskiej w Wersalu: Bach - muzyka klasyczna

PULS 2

11:10 Gigantozaur (21,10/26)
11:30 Dinopociąg (11/40)
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (2,1/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous V (9,10/27)
16:00 My Little Pony II
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII
17:10 Blue (3,4/52)
17:40 Świnka Peppa II (18/52)
17:45 Bing (1,54/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II - serial anim.
19:00 Kacze opowieści
19:25 Ale numer! (5)
20:00 Dzielnica strachu X (5) - serial krym. Polska 2025
21:00 Przepis na zbrodnię (5)
22:00 Dzielnica strachu X (4)
23:00 Wstydliwe choroby VI
01:00 Dzielnica strachu X (2)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XII (7) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (49,50/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (11) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (11)
12:50 Trudne sprawy XX (17,18,19/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (43, 44)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (10,11) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (9) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (9)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (9) - serial krym.
22:40 Burn Out - film sens. Francja/Belgia 2017, reż. Yann Gozlan, wyk. François Civil
00:45 Love Island III

METRO

07:10 J.A.G. VIII (7/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (21,22/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:05 Magda gotuje Internet
13:05 Wycieczkowiec (11/20)
14:05 Przepis na życie
15:00 Zapukaj do moich drzwi
16:00 Słoneczny patrol III (17) - serial przyg. USA 1993
17:00 Ciężarówką przez Stany V (2/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (6)
19:00 Kartoteka V - serial fabularno-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni - serial kryminalny Polska 2004
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (3/22)
00:20 The Traitors. Australia (9) - real tv Australia 2023
01:30 Ślub last minute (5)

eprasa.pl c836ae6614

PONIEDZIAŁEK 16.03

STOPKLATKA

08:30 **Wojciech Cejrowski – boso przez świat** (1)
09:00 **Robert Makłowicz** (146, 120) - magazyn
10:50 **Wojny magazynowe: Kanada** (9,10/12)
11:55 **Wojny kontenerowe II** (5,6/13) - serial dok.
13:00 **Katastrofy w przestworzach XXII** (1,2,8/10) - serial dok.
16:00 **MacGyver VII** (3,4/14) - serial sensacyjny
18:00 **Hudson i Rex IV** (6/16)
18:55 **Zajazd. Będzie się działo** (4)
20:00 **Czerwony świt (Red Dawn)** - film sens. USA 2012, reż. Dan Bradley, wyk. Chris Hemsworth, Josh Peck, Josh Hutcherson (115 min)
21:55 **Cyborg** - film s.f. USA 1989, reż. Albert Pyun, wyk. Jean-Claude Van Damme (105 min)
23:40 **Kontakt bezpośredni (Direct Contact)** - film sens. USA/Niemcy/Bułgaria 2009 (120 min)
01:40 **Pokój grozy (The Disappointments Room)** - horror USA 16, reż. D.J. Caruso, wyk. Kate Beckinsale (120 min)

ALE KINO+

09:35 **The Hero** - film krótkom. PL 2021 (40 min)
10:15 **Karen Pirie II** (3/3) - serial kryminalny Wlk. Brytania 2025
12:05 **Vera XIII** (1/3)
13:55 **Alfa (Alpha.)** - film sensacyjny Holandia/Szwajcaria 2024, reż. Jan-Willem Van Ewijk, wyk. Kaija Ledergerber (140 min)
16:15 **Exodus** - dramat obycz. Szwecja 2023, reż. Abbe Hassan, wyk. Ashraf Barhom, Jwan Alqatami, Isa Aouifia (125 min)
18:20 **Vera XIII** (2/3) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
20:10 **Aż do piekła (Hell or High Water)** - film sens. USA 2016, reż. David Mackenzie, wyk. Jeff Bridges, Chris Pine, Ben Foster, Gil Birmingham, Marin Ireland (125 min)
22:15 **Żona seryjnego mordercy** (3/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2023
00:15 **Wrócicie do siebie (Volveréis)** - komediodramat Hiszpania/Francja 2024, reż. Jonás Trueba, wyk. Itsaso Arana, Vito Sanz (125 min)

TVP KULTURA

08:25 **W poszukiwaniu dobrego filmu** (36)
09:00 **Pogranicze w ogniu**
10:15 **Mój Nikifor** - film biograficzny Polska 2004 (110 min)
12:05 **Beethoven. Portret intymny** - film dok.
13:05 **Dobre strony** (13)
13:30 **Tamte lata, tamte dni**
14:30 **Chłopiec na galopującym koniu** - film psychologiczny Polska 2006 (85 min)
15:55 **Niedzielne dzieci** - dramat obyczajowy Polska 1973 (85 min)
17:20 **Pogranicze w ogniu**
18:25 **Tygodnik kulturalny**
19:20 **Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki: Wiele twarzy Rembrandta**
20:00 **W tajnej służbie Jej Królewskiej Mości** - film sensacyjny Wlk. Brytania/Szwajcaria 1969 (150 min)
22:30 **Porozmawiajmy szczerze** (10)
23:10 **Małżeństwo po włosku** - komedia romantyczna Włochy/Francja 1964 (110 min)
01:00 **Dobre strony** (13)

HBO

09:30 **Przedświąteczny napad na bank** - komedia Wlk. Brytania/Irlandia 2023 (80 min)
10:50 **Kraina Jane Austen** - komedia romantyczna Wlk. Brytania/USA 2013 (95 min)
12:25 **Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć** - film przyg. Wlk. Bryt./USA/Kanada 16 (130 min)
14:35 **Królowa moich snów** - komediodramat Kanada/Pakistan 2023 (95 min)
16:10 **Słodki przekręt** - komedia Wlk. Brytania 2024 (95 min)
17:45 **Kochanek królowej** - dramat historyczny Dania/Szwecja/Czechy/Niemcy 2012 (135 min)
20:00 **Chętni na seks** (3) - serial kom. USA 2026
21:05 **Rooster** (2) - serial kom.
21:40 **Serdecznie zapraszamy** - komedia romantyczna USA 23 (115 min)
23:35 **Bezsenność** - thriller USA/Wlk. Brytania 2002 (120 min)
01:35 **28 lat później** - horror Wlk. Brytania/USA/Kanada 2025 (120 min)

CANAL+ PREMIUM

09:40 **W kogo ja się wrodziłem** - film obyczajowy Polska 2001 (60 min)
10:40 **Kung Fu Panda II** - film animowany USA/Kanada 2011 (90 min)
12:10 **Miss mokrego podkoszulka** - komedia Polska 2002 (55 min)
13:05 **Call me lala** - film krótkom. Polska 24 (25 min)
13:30 **Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć** (6,7/9)
14:35 **Charlie Chaplin: duch włóczęgi** - film dok.
16:05 **Balony** - film krótkom. Polska 2024 (30 min)
16:35 **Azyl** - film biograficzny USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017 (125 min)
18:40 **Premierowa jazda**
18:55 **Łapu-Capu**
19:00 **Zmierzch** - film fantasy USA/Wlk. Brytania 2008 (120 min)
21:00 **Król i zdobywca** (7,8/8) - serial obycz. Wlk. Brytania/Islandia/USA 25
22:40 **98. ceremonia wręczenia Oscarów – Skrót gali**
00:15 **Sztuka pięknego życia** - komedia Wlk. Brytania/Francja 2024 (110 min)

KINO POLSKA

08:15 Zwierzęta Wajraka III (3)
08:50 To nie ze mną
09:30 Podróż za jeden uśmiech - film przyg. Polska 1972, reż. Stanisław Jędryka
11:25 W zawieszeniu - dramat obyczajowy Polska 1987, reż. Waldemar Krzystek
13:25 Czarne stopy - film przygodowy Polska 1987
15:40 Nie ma róży bez ognia - komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja, wyk. Jacek Fedorowicz, Halina Kowalska
17:45 Stawka większa niż życie - serial wojenny
20:00 Zabawa, zabawa - dramat obyczajowy Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska, Dorota Kolak, Marcin Dorociński, Barbara Kurzaj
21:50 Jezioro Słone - dramat obycz. Polska/Szwecja 2022, reż. Katarzyna Rosłaniec, wyk. Katarzyna Butowtt, Krzysztof Stelmaszyk, Dorota Kolak
00:00 W ukryciu - dramat obyczajowy Polska 2013, reż. Jan Kidawa-Błoński, wyk. Magdalena Boczarska, Julia Pogrebińska, Tomasz Kot
02:15 Ogród Luizy - film obycz. Polska 2007, reż. Maciej Wojtyszko, wyk. Patrycja Soliman, Marcin Dorociński

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin V (4/8)
08:30 Przyjaciółki XXVI (7,8)
10:25 Świat według Kiepskich
13:35 50 pierwszych randek - komedia romant. USA 2004
15:45 Uncharted - film przygodowy USA/Hiszpania 2022
18:00 Valerian i Miasto Tysiąca Planet - film fantasy F/Chiny/B/Niemcy/Arabia Saudyjska/USA/Kanada 2017
21:00 Pierwszy śnieg - dramat krym. Wlk. Brytania/USA/Szwecja/Japonia/Chiny 2017
23:30 Hitman - film sensacyjny USA/Francja 2007

KINO TV

07:30 Kojak II (12/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (6,7/13)
11:00 Poirot III (10,11/11)
13:10 Panna Marple V (1/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher II (8,9/13)
17:55 Poirot: Kurtyna XIII (5/5) - serial krym. Wlk. Bryt. 2013
20:00 Gra tajemnic - thriller USA/Wlk. Brytania 2014, reż. Morten Tyldum, wyk. Benedict Cumberbatch, Keira Knightley
22:25 Z archiwum X - thriller USA 1998, reż. Rob Bowman
00:55 Kryjówka diabła - thriller USA 95, reż. Brett Leonard

WARNER TV

07:55 J.A.G. VI (9/24)
08:55 Bajer z Bel-Air IV
09:55 Za głosem serca
11:00 Pełna chata (19,20/22)
12:00 J.A.G. VI (10,11/24)
13:50 Bajer z Bel-Air IV
15:50 Pełna chata
17:50 Rewolwer i melonik - film sensacyjny USA 1998
19:35 Pokerowy blef - komediodramat USA/Niemcy/Australia 2007
22:00 Słaby punkt - thriller USA/Niemcy 2007
00:15 13. dzielnica - film sensacyjny Francja 2004

PARAMOUNT

07:30 Elementary V (9,10/24)
09:15 Policyjna grupa pościgowa XX (12/15) - serial dok.
10:00 Star Trek - film s.f. USA 1979, reż. Robert Wise
13:00 Star Trek VI: Wojna o pokój - film s.f. USA 1991
15:25 Tata kontra tata - komedia USA 2015
17:30 Walkiria - dramat wojenny USA/Niemcy/Włochy/Hiszpania/Francja/Japonia/Wlk. Brytania 2008
20:00 Wojna światów - film s.f. USA 2005, reż. S. Spielberg
22:30 Strzelec - thriller USA 2007, reż. Antoine Fuqua

CINEMAX

13:00 Między nami bliźniętami - komediodramat USA 2014
14:35 Zabić wspomnienia - dramat obycz. USA 2007
16:40 Władza - dramat obycz. Słowacja/Czechy/Węgry 2023
18:10 Mission: Impossible - film sensacyjny USA 1996
20:00 Bez przebaczenia - thriller Irlandia/Wlk. Brytania/Belgia 2024
21:50 Bezwstydne - thriller Szwajc./Bułg./F/Tajwan/Indie 24
23:45 Syndrom niekończącego się lata - komediodramat Czechy/Francja 2023

ROMANCE TV

09:25 Górski lekarz (13/15)
10:25 Przyjaźń to coś więcej
12:20 Wydział zabójstw Stambuł (7/21) - serial krym.
14:15 Zabójcza układanka
16:15 Statek marzeń
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (14/15)
20:00 Zabójstwo nad Morzem Wattowym: Na zawsze matiasy - komedia Niemcy 2024
21:50 Dora Heldt: Ani słowa tacie! - komedia Niemcy 2012
23:45 Górski lekarz (14/15)
00:45 Zabójstwo nad Morzem Wattowym: Na zawsze matiasy - komedia Niemcy 2024

TVN FABUŁA

08:35 Motywy filmowe (2)
08:45 Papiery na szczęście
09:50 Przepis na życie
10:50 Szpital św. Anny (11/26)
11:50 Prawo Agaty VII
13:50 Teraz albo nigdy! II (3/13)
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
15:55 Monte Carlo - komedia Węgry/USA 2011
18:15 Na Wspólnej – Omnibus XXIV - serial obycz.
20:00 Matrix - film s.f. USA 1999, wyk. Keanu Reeves
22:55 Razem czy osobno? - komedia romant. USA 2015

AMC

10:35 Mój przyjaciel Ben II – czarne złoto - film przyg. USA 03
12:20 Pożegnanie z miłością - film obycz. USA 2022
14:10 Supernova, cz. 1 - film s.f. USA/RPA 2005
15:55 Supernova, cz. 2 - film s.f. RPA/USA 2005
17:40 Wielki podryw - komedia USA 2001, reż. David Mirkin
20:10 Ślepy traf - dramat kryminalny USA 2013
22:00 Szepty mroku IV (5)
22:50 Komodo kontra kobra - horror USA 2005
00:35 Obsesja namiętności - thriller USA/Japonia 1992

eprasa.pl c836ae6614

AXN

08:50 Agenci NCIS X (22/24)
09:50 Castle III (10,11/24)
11:35 Detektyw Monk
13:35 Rekrut VI (1,2/10)
15:30 FBI: International II (10,11/22) - serial akcji
17:20 Castle III (12,13/24)
19:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (14,15/18)
21:05 FBI VI (9/13)
22:00 FBI: Most Wanted III (21/22) - serial krym. USA 2022
23:00 Castle III (12,13/24)
00:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (14/18)

EPIC DRAMA

08:35 Lekarze na start
09:20 Agenci NCIS XVI (14/24)
10:15 Wszystkie stworzenia duże i małe III (2/6)
11:15 Poirot IX (2/4)
13:20 Lekarze na start
14:05 Agenci NCIS XVI (14/24)
14:55 Panna Scarlet i komisarz (6/6) - serial krym.
16:00 Sprawy pana Booka
17:15 Poirot: Śmierć na Nilu IX
19:20 Lekarze na start
20:05 Agenci NCIS XVI (15/24)
21:00 Robin Hood (1)
22:20 Panna Marple VI (1/3)
00:15 Lekarze na start
01:00 Agenci NCIS XVI (15/24)

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (15)
08:35 Dorota was urządzi V (9,10/12) - serial dok.
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (3, 4) - reality show
11:30 Ugotowani (1, 2)
13:35 Kuchenne rewolucje
15:40 Ukryta prawda (23/60)
16:40 Jestem z Polski VIII (1,12/17) - serial dok. Polska 21
18:45 Kuchenne rewolucje (6, 7) - reality show Polska 19
20:50 Babski biznes (6/8) - serial dok. Polska 2025
21:50 Jestem z Polski VIII (12,13)
23:45 Apetyt na miłość (5, 1)

TVN TURBO

08:15 DeFacto (8, 9)
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować III
18:00 Raport Turbo (4939)
18:15 Wojny samochodowe (3)
19:15 Gadżet 4.0 (9) - mag.
19:45 Ciężarówką przez Indie
20:45 Naprawy nie do naprawy (5) - mag. motoryzacyjny
21:30 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (1/16) - serial dok.
22:00 Raport Turbo (4939)
22:20 Z drugiej ręki (4, 3)

BBC FIRST

08:40 Lewis III (2/8)
09:45 Ojciec Brown VI (1/10)
10:45 Powrót do raju II (6,5/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (5/10)
15:50 Lewis III (2/8)
16:50 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami II (2,1/8) - serial kryminalny
22:05 Annika (5,6/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2021
00:00 Death Valley (6/6)
01:00 Śmierć pod palmami II (2/8) - serial kryminalny

FX

08:15 Dr House VIII (20/22)
09:10 Kości IX (18,19,20/24)
11:55 FBI (17,18/22)
13:45 Castle III (13,14/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki (16,17/18) - serial krym.
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (11/23)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (1,2/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (7,8/18) - serial krym. USA/Kanada 11
22:00 Tropiciel III (6)
22:55 9-1-1 IX (1)
23:50 Agenci NCIS: Początki (16,17/18) - serial krym. USA 24

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Kolorowa rewolucja III
11:00 Zarobić na remoncie VIII
12:00 Tu jest pięknie VII (2/10)
12:50 Nieoczywiste miejsca
13:55 House Hunters (2, 3)
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:00 Zróbmy sobie dom (2)
18:00 Weekendowa metamorfoza (7, 8) - reality show
19:55 Dorota inspiruje (4)
20:55 Dorota was urządzi III
22:25 House Hunters
00:35 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

13:40 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
14:35 Królowie smaku: Big Zuu & AJ Tracey - serial dok.
15:40 Bake off: zawodowcy
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (20)
17:45 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
18:45 Mistrzowie ceramiki (4)
19:45 Wielkie brytyjskie wypieki (1) - program rozrywk.
21:00 Hiszpański remont Amandy i Alana (3, 4)
22:00 Kobiety, skalpel i liposukcja (2/3) - serial dok.
23:00 Wstydliwe choroby

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół II (15,16/24)
08:55 Przyjaciele VI (12—17/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu IX (17—22/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół II (17—20/24)
16:30 Przyjaciele VI (18—23/25) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu IX (23,24,1—4/24)
22:00 The Office PL IV (7,8)
23:05 Comedy Club (10, 11)
00:05 Miasteczko South Park XII (8,9/14)
01:00 Pracoholicy III (19/20)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex VI (13)
09:25 Rodzinka.pl (21)
09:55 Klan - telenowela
10:30 Ranczo II (7/13)
11:25 M jak miłość
12:25 Komisarz Alex XXV (2)
13:20 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz" (3) - felieton
13:35 Ojciec Mateusz XXIII (13)
15:30 Komisarz Alex VII (1)
16:20 Na sygnale (22,23)
17:30 Ranczo II (8,9/13)
19:35 Ojciec Mateusz XXIV (1,5) - serial krym. Polska 2020
21:30 Ranczo II (10,11/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXIV (2)
00:25 Na sygnale

CANAL+ KUCHNIA

14:55 Zgrillowani (1, 2)
15:50 Eva Longoria w poszukiwaniu meksykańskich smaków
16:45 Jakubiak rozgryza... (5)
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (23, 24)
17:50 Jamie Oliver (1, 2)
18:45 m jak mięso (5)
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (7)
19:25 m jak mięso (6, 7)
20:15 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (6)
21:15 Anthony Bourdain XII
01:10 Bitwa na smaki: David vs Matteo (9) - real tv Polska 20

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: transformacje (6) - reality show
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Wiejskie domy do liftingu (8) - reality show
14:00 Cudotwórcy VII (26)
14:50 Wielkie projekty: transformacje (7) - reality show
16:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (4, 1)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty (8)
20:10 Daleko od miasta XII
21:00 Cudotwórcy VI (1/13)
22:00 Wielkie projekty XXIII
22:55 Cuda z drewna (3/12)

PLANETE+

13:45 Miasta z ruin (2,4/4)
15:50 Niezwykłe podróże koleją X - serial dok.
16:55 Planeta Kalifornia (1/2)
18:15 Mam zamek III (1)
18:45 Premiera: Mam zamek III (2) - serial dok.
19:15 Ogień. Azjatycka tradycja (1/4) - serial dok.
19:55 Nazywano ich wikingami - film dok. Francja 2024
20:55 Niezwykłe podróże koleją VII (2/7) - serial dok.
22:00 Premiera: Ramzes II. 66 lat panowania (2) - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów (5/8)
10:00 Klan z Alaski III (6/32)
11:00 Człowiek kontra niedźwiedź (7/8) - serial dok.
12:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (6/6) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania V (12,13/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIII (10)
17:00 Celnicy na straży Turcji
18:00 Kolejarze - serial dok.
19:00 Złomowisko PL VIII (3)
21:00 Fukushima: dni, które wstrząsnęły światem III (1/2)
23:00 Celnicy na straży Turcji

TVP HISTORIA

09:30 Ex libris - mag. Polska 26
10:00 Ina Benita — dwa życia
11:20 Magiczny Adriatyk
12:30 Starożytne mocarstwa
13:50 Królowie
14:25 Stawka większa niż życie (11/18) - serial wojenny
15:30 Sensacje XX wieku
17:25 Czas honoru (12)
18:25 Getto. Likwidacja
19:20 Królowie
19:55 07 zgłoś się (9) - serial kryminalny Polska 1976
21:20 Narodziny nazizmu (3/3)
22:25 Kroniki Hitlera
23:30 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata V (3/18)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Najbardziej zabójcze historie świata (2) - serial dok.
17:10 Zabić dyktatora (5/6)
18:10 Na lodowym szlaku XII
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Naziści na tropie skarbów (2/6) - serial dok.
21:00 Starożytni kosmici XVII
22:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (14/18)
23:00 Straż graniczna: USA II

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic VIII
15:00 Morski patrol: Hiszpania II (4) - serial dok.
16:00 Najdziwniejsze przedmioty III (7,8/10) - serial dok.
18:00 Państwa Osi: droga ku porażce (5/5) - serial dok.
19:00 Kluczowe tygodnie wojny - serial dokumentalny
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIII (10/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Katastrofa w przestworzach XXV (4)
22:00 Katastrofa w przestworzach XVIII (9,3/10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII (41,42,45,46/46) - serial dok.
12:00 Superfabryki (8/8)
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Militarny top 10 (3,4/10)
16:00 Kryptonim szef X (2,5/9)
18:00 Rolnicy. Podlasie VI
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (11/13) - serial dok. Wlk. Brytania 2010
22:00 Militarny top 10 (7,8/10)
00:00 Starożytni kosmici XV (3/20) - serial dok. USA 2022
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (19)

BBC EARTH

08:10 Błękitna planeta (6/8)
09:15 W okowach mrozu III
11:15 Wyspy Atlantyku
12:15 Błękitna planeta (6/8)
13:20 Fenomeny współczesnego życia III (2/5) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu X
15:30 Życie na pustkowiu IV
16:30 Tajlandia z Sue Perkins
17:35 Wyspy Atlantyku
18:35 Błękitna Planeta: powrót - serial dokumentalny
19:45 Ziemia (1/5) - serial dok.
20:55 Życie na pustkowiu IV
21:55 W okowach mrozu X (10)
22:55 Program rozrywkowy

POLSAT VIASAT HISTORY

12:40 Wojna światowa: 1914-1945 (7/8) - serial dok.
13:40 II wojna światowa: cena imperium (5/13) - serial dok.
14:50 Historia sprawiedliwości - serial dok. Kanada 2025
15:50 Królowe, które zmieniły świat (6/6) - serial dok.
16:50 Dziki Zachód (2/6)
17:50 Tajne bazy nazistów III
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (7/8) - serial dok.
19:55 II wojna światowa: cena imperium (5/13) - serial dok.
21:00 Naziści: korzenie zła (6)
22:10 Życie prywatne przywódców Rzeszy - serial dok.

eprasa.pl c836ae6614

WTOREK 17.03

Od A do Z

21 MOSTÓW ★★★
film sens., USA/Chiny 2019, reż. Brian Kirk, wyk. Chadwick Boseman, Sienna Miller, J.K. Simmons
20:00 | tv puls
Na Manhattanie ginie dwóch policjantów. Prowadzący śledztwo detektyw odkrywa układ korupcyjny w szeregach, lecz mimo to chce dopaść sprawców, zamykając wszystkie mosty łączące dzielnicę z resztą miasta.

BLADE – WIECZNY ŁOWCA II ★★★
horror, USA/Niemcy 2002, reż. Guillermo del Toro, wyk. Wesley Snipes, Leonor Varela, Kris Kristofferson
23:20 | tvn 7
Komiksowego koszmaru ciąg dalszy: pół wampir, pół człowiek walczący z krwiopijcami rzuca wyzwanie nowej rasie wampirów – żywiącej się krwią pobratymców. Zadziwiająco sprawne, lecz wyłącznie dla fanów.

FRANCUSKI POCAŁUNEK ★★★
komedia romantyczna, Wlk. Brytania/USA 1995, reż. Lawrence Kasdan, wyk. Meg Ryan, Kevin Kline, Timothy Hutton
20:00 | stopklatka
Amerykanka (Meg Ryan) w Europie zakochuje się w paryskim złodzieju (Kevin Kline). Lekkie jak tytułowy buziak, a na dodatek Jean Reno w tle.

KAMIENIE NA SZANIEC ★★
dramat wojenny, Polska 2014, reż. Robert Gliński, wyk. Tomasz Ziętek, Marcel Sabat, Kamil Szeptycki
22:45 | kino polska
Ekranizacja kultowej książki Aleksandra Kamińskiego w bardzo młodej obsadzie, odtwarzająca okoliczności odbicia Jana Bytnara „Rudego" z rąk gestapo. Budzi tęsknotę za „Akcją pod Arsenałem".

MISDIRECTION ★★
thriller, USA 2026, reż. Kevin Lewis, wyk. Olga Kurylenko, Frank Grillo, Oliver Trevena
22:40 | canal+ premium
Para złodziei obserwuje pana domu, a pod jego nieobecność włamuje się do sejfu. Sęk w tym, że właściciel wraca wcześniej, lecz nie potrafi wykorzystać sytuacji zaskoczenia. Komu uda się przełamać klincz?

Czwarta władza

20:10 | ale kino+ hd
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Steven Spielberg o mechanizmach demokracji: Kay Graham, właścicielka „The Washigton Post", ryzykuje swoją pozycję, decydując się na ujawnienie dokumentów o kulisach zaangażowania USA w wojnę wietnamską.

MYZ

FILM BIOGRAFICZNY
USA 2017, REŻ. STEVEN SPIELBERG, WYK. MERYL STREEP, TOM HANKS, SARAH PAULSON

MÓJ BIEGUN ★★★
film obycz., Polska 2013, reż. Marcin Głowacki, wyk. Bartłomiej Topa, Magdalena Walach, Maciej Musiał
20:10 | warner tv
Od zwątpienia do triumfu: historia Janka Meli, któremu w wyniku wypadku amputowano lewą nogę i prawe przedramię, a który mimo to został najmłodszym zdobywcą dwóch biegunów. Na ekranie Maciej Musiał.

MUMIA ★★
film sens., USA/Chiny/Japonia 2017, reż. Alex Kurtzman, wyk. Tom Cruise, Russell Crowe, Annabelle Wallis
23:35 | polsat
Tom Cruise jako poszukiwacz starożytnych artefaktów, który odnalazłszy mumię zapomnianej egipskiej księżniczki, mimowolnie budzi wcielenie zła o niewyobrażalnej sile. Plus moc efektów specjalnych.

NOC WALPURGI ★★★★
dramat obycz., Polska 2015, reż. Marcin Bortkiewicz, wyk. Małgorzata Zajączkowska, Philippe Tłokiński, Mieczysław Gajda
22:50 | tvp kultura
Brawurowa Małgorzata Zajączkowska w debiucie Marcina Bortkiewicza: operowa diwa udziela w swojej garderobie wywiadu młodemu reporterowi, który stawia pytania budzące traumatyczne wspomnienia.

PSY WOJNY ★★★
film sens., Wlk. Brytania 1980, reż. John Irvin, wyk. Christopher Walken, Tom Berenger, Colin Blakely
23:15 | tvp 1
Z teki Frederika Forsythe'a: Christopher Walken na czele oddziału najemników, który szykuje się do obalenia dyktatora afrykańskiego państwa bogatego w złoża naturalne. Dokumentalne niczym powieść.

SAMIEC ALFA ★★★
komedia kryminalna, Polska 2022, reż. Igor Priwieziencew, Katarzyna Priwieziencew, wyk. Mirosław Haniszewski, Adam Bobik, Tomasz Schuchardt
23:25 | tvp 2
Pan, szukający w pustawym biurowcu kursu dla rzucających palenie, trafia na kurs motywacyjny, mający zmienić go w samca alfę, prowadzony przez charyzmatycznego coacha (a może hochsztaplera?)

SZTUKA ZBRODNI ★★
film krym., USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2020, reż. Danis Tanović, wyk. Jeffrey Dean Morgan, Famke Janssen, Cush Jumbo
22:30 | ale kino+ hd
Nowojorski detektyw w asyście skandynawskiej krytyczki sztuki prowadzi śledztwo w sprawie brutalnej śmierci swej córki w podróży poślubnej – niejedynej, która zginęła w podobnych okolicznościach.

TECUMSEH – OSTATNI WOJOWNIK ★★
western, USA 1995, reż. Larry Elikann, wyk. Jesse Borrego, David Clennon, Lorne Cardinal
22:00 | warner tv
Biografia indiańskiego wodza, który na początku XIX wieku próbował powstrzymać napór białych osadników. Dla miłośników gatunku.

TYMCZASEM NA ZIEMI ★★
film s.f., Francja/Belgia 2024, reż. Jérémy Clapin, wyk. Megan Northam, Sofia Lesaffre, Catherine Salée
23:10 | cinemax
Francuski astronauta zaginął w Kosmosie. Po latach jego siostra otrzymuje tajemniczą propozycję: brat wróci na Ziemię z innego wymiaru, jeśli ona ułatwi obcym inwazję na naszą planetę.

ZNACHOR ★★★
melodramat, Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki, Anna Dymna, Tomasz Stockinger
20:00 | kino polska
Jerzy Hoffman przenosi na ekran klasykę Dołęgi-Mostowicza: profesor Wilczur traci pamięć, ale nie swe fenomenalne zdolności medyczne. Plus nieodżałowany Jerzy Bińczycki w roli tytułowej.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl c836ae6614

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Kościół z bliska (709)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:25 Zaraz wracam II (44)
09:00 Ranczo IX
10:00 Komisarz Alex XXIV (3)
11:00 Ojciec Mateusz VII
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:35 Program rolny
12:55 Pelagos - film dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (485)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5868)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam II (45)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Omnibus – szybcy i mądrzy (7) - teleturniej Polska 2026
21:20 Film fabularny
23:15 Psy wojny (The Dogs of War) ★★★ - film sens. Wlk. Brytania 1980, reż. John Irvin, wyk. Christopher Walken, Tom Berenger (115 min)
01:10 W otchłani (Black Water) ★★ - thriller Kanada/USA 2018, reż. Pasha Patriki, wyk. Jean-Claude Van Damme (115 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:20 Przystań nad Biblią
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7496) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7496) - mag. Polska 2026
11:40 Rosół polski (27)
12:15 Którędy po sztukę
12:30 Koło fortuny (2163)
13:15 Panna młoda (13)
14:05 Va banque (1027)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (109) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2164)
16:35 Familiada (3053)
17:20 Panna młoda (14) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1028)
18:50 Jeden z dziesięciu (8) - teleturniej Polska 2026
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość" (1651)
20:55 M jak miłość
21:55 Na sygnale
22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:25 Samiec Alfa - komedia ★★★ kryminalna Polska 2022, wyk. Mirosław Haniszewski (110 min)
01:15 Gra o wszystko (Molly's Game) ★★★★ - dramat USA/Chiny/Kanada 2017 (150 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (704) - mag. informacyjny Polska 26
08:30 Malanowski i Partnerzy V - serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXI (11,12/40) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XII (13,14,15/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (10)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5858)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (11)
17:00 Gliniarze XX (12) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (6) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń" (317) - program publicystyczny
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (70) - teleturniej Polska 2025

20:30 Farma (172) - reality show Polska 2025
21:30 Ninja vs Ninja (82) - show Polska 2025
23:35 Mumia (The Mummy) ★★ - film sens. USA/Chiny/Japonia 2017, reż. Alex Kurtzman, wyk. Tom Cruise, Russell Crowe (145 min)
02:00 Terrorysta (Cleanskin) ★★★ - film sens. Wlk. Brytania 2012, reż. Hadi Hajaig, wyk. Sean Bean, Charlotte Rampling (160 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7950)
05:50 Ukryta prawda (57/60)
06:45 Kuchenne rewolucje: Zajazd „Dwa Koguty", Przędzel XXVII (2) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5657)
11:20 Doradca smaku (32)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Kanion", Szklarska Poręba XVI (12) - reality show Polska 2017
12:35 Kuchenne rewolucje: Świerklany – Karczma Stodoła 30 (12) - reality show
13:40 Ukryta prawda (15,16/17) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (23/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (12) - serial obycz. Polska 2026
17:55 Detektywi VI (12)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7951) - mag.

20:15 Na Wspólnej - serial obycz. Polska 2026
20:50 The Floor (2)
21:30 Skok na głęboką wodę (3) - reality show
22:40 Kuba Wojewódzki (3)
23:40 Superwizjer (1338)
00:20 Obecność (The Conjuring) ★★★ - horror USA 13, reż. James Wan, wyk. Vera Farmiga, Patrick Wilson, Lili Taylor, Ron Livingston, Shanley Caswell (140 min)
02:40 The Traitors. Zdrajcy (4) - reality show

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (16,17/22) - serial sens. USA 2000, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (5,7/15) - serial sensacyjny Niemcy 2012
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (59) - serial obycz. Turcja 2011
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (11,12)
16:00 Ranczo VIII (13,1/13) - serial kom. Polska 2014
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (11,12) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 21 mostów (21 Bridges) ★★★ - film sens. USA/Chiny 2019, reż. Brian Kirk, wyk. Chadwick Boseman, Sienna Miller (120 min)
22:00 Bez twarzy (Face/Off) ★★★ - film sens. USA 1997, reż. John Woo, wyk. John Travolta, Nicolas Cage (170 min)
00:50 Everly ★★ - film sensacyjny USA 2014, reż. Joe Lynch, wyk. Salma Hayek, Hiroyuki Watanabe (105 min)

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (70,20,21/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (46,13,14/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (40/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny III (2) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
17:00 Zapisane w gwiazdach (2) - serial fabularno-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (11/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (41/48) - serial fab.-dok. Polska 2024
20:00 Hotel Paradise (10) - real tv Polska 2026
21:00 Specjalista (The Specialist) ★★ - film sensacyjny USA 1994, reż. Luis Llosa, wyk. Sylvester Stallone, Sharon Stone (140 min)
23:20 Blade – wieczny łowca II (Blade II) ★★★ - horror USA/Niemcy 2002, reż. Guillermo del Toro, wyk. Wesley Snipes, Kris Kristofferson (155 min)
01:55 Hotel Paradise (9)

MEZZO

10:00 Giuseppe Verdi: Falstaff - opera Francja 2023
12:30 Martha Argerich, Maria João Pires, Orkiestra Szwajcarii Romańskiej, Daniel Harding: Mozart, Mahler - muzyka klas.
14:00 Orkiestra Filharmonii Monachijskiej pod batutą Daniela Hardinga i Leonidas Kavakos wykonują utwory Czajkowskiego i Dvořáka
15:35 Intermezzo
16:25 Monteverdi z Mantui do Wenecji - muzyka klas.
18:35 Monteverdi – Nieszpory Maryjne
20:30 „Betroffenheit", balet w choreografii Crystal Pite - balet Wlk. Brytania 2017
22:15 Królewska Orkiestra Filharmonii w Liège i Gergely Madaras: Dvořák, Franck - muzyka klasyczna Belgia 21

PULS 2

11:30 Dinopociąg (12/40)
12:00 Smerfy (20)
13:00 Gumisie V (3,2/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous V (11,12/27)
16:00 My Little Pony II
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII
17:10 Blue (5,6/52)
17:40 Świnka Peppa II (19/52)
17:45 Bing (55,56/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (12/30)
19:00 Kacze opowieści
19:25 Ale numer! (6)
20:00 Dzielnica strachu X (6)
21:00 Przepis na zbrodnię
22:00 Dzielnica strachu X (5)
23:00 Kamdesh. Afgańskie piekło - film sens. USA/Bułgaria 2019, reż. Rod Lurie
01:25 Dzielnica strachu X (3)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XII (8/8) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (51,52/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (12) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (12)
12:55 Trudne sprawy XX (20,22/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (44, 45)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (11,12) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (10) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (10)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (10) - serial krym.
22:40 Nikita - film sens. Francja/Włochy 1990, reż. Luc Besson, wyk. Anne Parillaud
01:00 Love Island III

METRO

07:10 J.A.G. VIII (9/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (23,24/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
13:05 Wycieczkowiec (20/20)
14:05 Przepis na życie
15:00 Zapukaj do moich drzwi (97/143) - telenowela
16:00 Słoneczny patrol III (20/22) - serial przyg. USA 93
17:00 Ciężarówką przez Stany V (3/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (7)
19:00 Kartoteka V
21:05 Kryminalni - serial kryminalny Polska 2004
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (4/22) - serial krym. USA/Kanada 2011
00:20 The Traitors. Australia (10) - real tv Australia 2023
01:55 Ślub last minute (6)

eprasa.pl c836ae6614

WTOREK 17.03

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (2)
09:00 Robert Makłowicz (152, 147) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (10,11/12)
11:55 Wojny kontenerowe II (6,7/13) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXII (2,3,1/10) - serial dok.
16:00 MacGyver VII (4,5/14) - serial sensacyjny
18:00 Hudson i Rex IV (7/16)
18:55 Zajazd. Będzie się działo (5)
20:00 Francuski pocałunek (French Kiss) ★★★ - komedia romant. Wlk. Brytania/USA 1995, reż. Lawrence Kasdan, wyk. Meg Ryan, Kevin Kline, Timothy Hutton (145 min)
22:25 Rob Roy - film przyg. ★★★ Wlk. Brytania/USA 1995, reż. Michael Caton-Jones, wyk. Liam Neeson, Jessica Lange, John Hurt, Tim Roth (160 min)
01:05 Rezerwat - komedia ★★★ Polska 2007, reż. Łukasz Palkowski, wyk. Marcin Kwaśny, Sonia Bohosiewicz, Grzegorz Palkowski (150 min)

KINO POLSKA

08:00 Zwierzęta Wajraka III (4)
08:35 Polska Kronika Filmowa 45A/72 - reportaż Polska 1972
08:45 To nie ze mną
09:25 Papierowe małżeństwo - komedia romant. Polska/Wlk. Bryt. 91, reż. Krzysztof Lang, wyk. Joanna Trzepiecińska
11:00 W pustyni i w puszczy - film przyg. Polska 2001, reż. Gavin Hood, wyk. Adam Fidusiewicz, Karolina Sawka
13:40 C.K. dezerterzy, cz. 1 - komedia Polska/Węgry 1986, reż. Janusz Majewski, wyk. Marek Kondrat
15:35 Pokój z widokiem na morze - film psychologiczny Polska 77, reż. Janusz Zaorski, wyk. Marek Bargiełowski, Piotr Fronczewski
17:20 Stawka większa niż życie (9) - serial wojenny
20:00 Znachor - melodramat Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki, Anna Dymna, Tomasz Stockinger, Bernard Ładysz
22:45 Kamienie na szaniec - dramat wojenny Polska 2014, reż. Robert Gliński, wyk. Tomasz Ziętek, Marcel Sabat, Kamil Szeptycki
01:05 Haker - komedia sensacyjna Polska 2002, reż. Janusz Zaorski, wyk. Kasia Smutniak

ALE KINO+

09:25 Pogrzeb panieństwa - film krótkom. Francja 2022 (50 min)
10:15 Grantchester IX (1,1/8)
12:20 Vera XIII (2/3)
14:10 Winnetou I – Złoto Apaczów ★★★ - western Niemcy/Włochy/Jugosławia 1963–65 (125 min)
16:15 Prawo ojca (Une part manquante) ★★★ - dramat obycz. Francja/Belgia/Japonia/USA 2024, reż. Guillaume Senez, wyk. Romain Duris (125 min)
18:20 Vera XIII (3/3) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
20:10 Czwarta władza (The Post) ★★★★ - film biograficzny USA 2017, reż. Steven Spielberg, wyk. Meryl Streep, Tom Hanks, Sarah Paulson, Bob Odenkirk (140 min)
22:30 Sztuka zbrodni (The Postcard Killings) ★★ - film krym. USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2020, reż. Danis Tanović, wyk. Famke Janssen (120 min)
00:30 Cięcie! (Coupez!) ★★★ - horror Francja/USA/Wlk. Brytania/Japonia 2022, reż. Michel Hazanavicius (120 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin V (5/8)
08:30 Przyjaciółki XXVI (9,10)
10:20 Świat według Kiepskich
13:45 Parada serc - komedia Polska 2022, reż. Filip Zylber
16:00 Ja, robot - film s.f. USA/Niemcy 2004, reż. Alex Proyas
18:30 Jak łyse konie - komedia Chiny/Hongkong 2023
21:00 Pitch perfect 3 - komedia muzyczna USA/Chiny 2017, reż. Trish Sie, wyk. Anna Kendrick, Rebel Wilson
22:55 To tylko seks - komedia romantyczna USA 2011
01:10 Fala zbrodni (10)

KINO TV

07:30 Kojak II (13/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (8,9/13)
11:00 Poirot IV (1/3)
13:10 Panna Marple V (2/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher II (10,11/13)
17:50 Poirot (1/11) - serial krym. Wlk. Brytania 1990
20:00 Czarny deszcz - film sens. USA 1989, reż. Ridley Scott, wyk. Michael Douglas
23:30 Na fali - film sensacyjny Japonia/USA 1991
01:55 Dom Hemingway - komedia Wlk. Brytania/USA 2013, reż. Richard Shepard

TVP KULTURA

08:20 Dobry tytuł (39)
09:00 Pogranicze w ogniu
10:10 Dzień wielkiej ryby ★★ - film obyczajowy Polska 1996 (85 min)
11:35 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki: Wiele twarzy Rembrandta
12:10 Hala odlotów (190)
13:10 Wydarzenie aktualne
13:55 Przystań - film psychologiczny ★★ Polska 1997, reż. Jan Hryniak (90 min)
15:25 Horror w Wesołych Bagniskach ★★ - dramat obycz. Polska 1995, reż. Andrzej Barański, wyk. Nina Andrycz (100 min)
17:05 Pogranicze w ogniu
18:10 Mody Polskie (3)
18:50 Był taki człowiek... Jerzy Bińczycki
20:00 Hamlet IV - spektakl teatralny Polska 1991, reż. Andrzej Wajda
22:50 Noc Walpurgi - dramat ★★★★ obyczajowy Polska 2015, reż. Marcin Bortkiewicz, wyk. Małgorzata Zajączkowska (80 min)
00:10 Tehachapi - film dok.
01:55 W poszukiwaniu dobrego filmu (36)

WARNER TV

08:20 J.A.G VI (10/24)
09:20 Bajer z Bel-Air IV
10:20 Za głosem serca
11:20 Pełna chata (21,22/22)
12:20 J.A.G. VI (11,13/24)
14:10 Bajer z Bel-Air IV
16:10 Pełna chata
18:15 Kopciuszek: Bucik na miarę - musical USA 2016
20:10 Mój biegun - film obycz. Polska 2013, reż. Marcin Głowacki, wyk. Bartłomiej Topa
22:00 Tecumseh – ostatni wojownik - western USA 1995
23:50 Bez smyczy - komedia romantyczna USA 2011

PARAMOUNT

07:30 Elementary V (11,12/24)
09:15 Policyjna grupa pościgowa XX - serial dok.
10:00 Star Trek II – Gniew Khana - film s.f. USA 1982
12:25 Star Trek: Pokolenia - film s.f. USA 1994
14:55 Co wiecie o swoich dziadkach - komedia USA 2017
17:00 Forrest Gump - tragikomedia USA 94, wyk. Tom Hanks
20:00 Złap mnie, jeśli potrafisz - film biograficzny USA/Kanada 2002
23:00 Jaja w tropikach - komedia USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008, reż. Ben Stiller

HBO

09:00 Słodki przekręt ★★★ - komedia Wlk. Brytania 2024 (100 min)
10:40 Akademia pana Kleksa ★★★ - film fantasy Polska 2023 (130 min)
12:50 Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem (4)
13:40 Across the Universe ★★★ - musical USA/Wlk. Brytania 2007, reż. Julie Taymor (130 min)
15:50 Dotknięci miłością ★★ - dramat obyczajowy Wlk. Brytania/Irlandia 2024 (110 min)
17:40 Jedz, módl się, kochaj ★★★ - melodramat USA 2010, reż. Ryan Murphy, wyk. Julia Roberts (140 min)
20:00 I tak po prostu... III (11/12) - serial obycz. USA 25, wyk. Cynthia Nixon
20:30 Ród smoka (5/10)
21:30 Bękart - film biograf. ★★★ Dania/Szwecja/Norw./Niemcy 2023, reż. Nikolaj Arcel (130 min)
23:40 Nóż w Nocnej Ciszy ★★ - horror USA/Wlk. Bryt./Kanada 2023 (90 min)
01:10 Piekielne wakacje ★★ - horror USA/Kanada 2023 (90 min)

CINEMAX

11:40 Ósmy dzień - film krótkom. Czechy 2023
12:05 Lekcje Błagi - dramat obycz. Bułgaria/Niemcy 2023
14:00 Ława przysięgłych - thriller USA 2003
16:10 Wielkie oczekiwania - dramat obycz. Francja 2022
17:55 Mission: Impossible II - film sensacyjny USA 2000
20:00 Złodziejska sztuka - kom. krym. USA/Kanada 13
21:30 Zła kobieta - komedia USA 2011, reż. Jake Kasdan
23:10 Tymczasem na Ziemi - film s.f. Francja/Belgia 2024

ROMANCE TV

12:25 Inga Lindström: Spotkanie nad morzem - film obyczajowy Niemcy 2004
14:20 Zabójstwo nad Morzem Wattowym - komedia Niemcy 2023, reż. André Erkau
16:15 Inga Lindström: Farma nad jeziorem Mälar - film obyczajowy Niemcy 2004
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (15/15)
20:00 Rosamunde Pilcher: Letnie marzenie - romans Austria/Niemcy 2004
21:50 Romans Therese - romans Niemcy 2011
23:45 Górski lekarz (15/15)

CANAL+ PREMIUM

08:00 Naturalna dzikość serca - film dok.
09:25 Moje pieczone kurczaki ★★★ - film obycz. Polska 2002 (65 min)
10:30 Łapu-Capu
10:35 Trolle - film anim. USA/Indie/Wlk. Brytania/Niemcy 2016 (90 min) ★★★
12:05 LARP. Miłość, trolle i inne questy ★★★ - komedia Polska 2025 (95 min)
13:40 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (7,8/9)
14:50 Bałtyk - film dok.
15:55 Chopin, Chopin! ★★★ - dramat obyczajowy Polska 2025 (130 min)
18:05 Łapu-Capu
18:10 Mamma Mia! - komedia ★★★ muz. USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008 (110 min)
20:00 Coldwater (5/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2025
20:50 Making of C+
21:00 Klucz do koszmaru ★★★ - horror USA/Niemcy 2005 (100 min)
22:40 Misdirection ★★ - thriller USA 2026, reż. Kevin Lewis (90 min)
00:10 Pszczelarz - film sens. ★★★ USA/Wlk. Brytania 2024, reż. David Ayer (105 min)

TVN FABUŁA

09:20 19+ - serial fab.-dok.
09:50 Przepis na życie
10:50 Szpital św. Anny (12/26)
11:50 Prawo Agaty VII
13:50 Teraz albo nigdy! II (4)
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
16:30 Seriaale: Rozmowy (4)
17:15 Jestem na tak - komedia romant. USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Peyton Reed
19:25 Na Wspólnej XXIV
20:00 Matrix Reaktywacja - film s.f. USA 2003
23:00 Godzilla minus 1 - film sens. Japonia 2023

AMC

12:05 Tajemnicza wyspa (1) - film fantasy USA/Tajlandia/Niemcy 2005
13:45 Tajemnicza wyspa (2) - film fantasy USA/Tajlandia/Niemcy 2005
15:25 Cesarzowa - dramat obycz. Hongkong/Chiny 2006
17:45 Za wszelką cenę - dramat obycz. USA 2004
20:20 Poza zasięgiem - film sensacyjny USA/Polska 2004, reż. Po-Chih Leong
22:00 Droga bez odwrotu - thriller USA 2023
00:05 Teren prywatny - thriller USA 01, reż. Harold Becker

eprasa.pl c836ae6614

AXN

08:50 Agenci NCIS X (24/24)
09:45 Castle III (12,13/24)
11:40 Detektyw Monk II
13:40 Rekrut VI (3,4/10)
15:25 FBI: International II (12,13/22) - serial akcji
17:20 Castle III (14,15/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (16,17/18)
21:05 Rekrut VII (13/18)
21:55 Walker: Strażnik Teksasu III (6/13) - serial krym.
22:55 Castle III (14,15/24)
00:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (16/18)

EPIC DRAMA

08:00 Lekarze na start
09:30 Agenci NCIS XVI (15/24)
10:25 Wszystkie stworzenia duże i małe III (3/6)
11:25 Poirot: Śmierć na Nilu IX
13:30 Lekarze na start
14:15 Agenci NCIS XVI (15/24)
15:05 Panna Scarlet i komisarz IV (1/6) - serial krym.
16:20 Sprawy pana Booka
17:25 Poirot IX (4/4)
19:30 Lekarze na start
20:15 Agenci NCIS XVI (16,17/24) - serial krym. USA 18
22:00 Niebezpieczne związki
23:20 Panna Marple VI (2/3)
01:15 Lekarze na start

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (17)
08:35 Dorota was urządzi V (11,12/12) - serial dok.
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (5, 6) - reality show
11:30 Ugotowani (3, 4)
13:35 Kuchenne rewolucje (8, 7) - reality show Polska 24
15:40 Ukryta prawda (24/60)
16:40 Jestem z Polski VIII (3,2)
18:45 Kuchenne rewolucje (8, 9) - reality show Polska 19
20:50 Ostre cięcie (3) - reality show Polska 2025
21:50 Jestem z Polski VIII
23:45 Apetyt na miłość (6, 2)

TVN TURBO

08:00 Dobra robota (3)
08:45 Najdziwniejsze samochody świata (2) - magazyn
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować III
18:00 Raport Turbo (4940)
18:15 Z drugiej ręki (3) - mag.
19:00 Moto kombat (3) - mag.
19:45 Moto Fachury (3) - mag.
20:30 Po raz trzeci! Sprzedane
21:15 Jeździć, obserwować VII
22:00 Raport Turbo (4940)
22:20 Z drugiej ręki (5)

BBC FIRST

08:40 Lewis III (3/8)
09:45 Ojciec Brown VI (2/10)
10:40 Śmierć pod palmami II
11:50 Powrót do raju (6/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (6/10)
15:50 Lewis III (3/8)
16:50 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami II (3/8) - serial kryminalny
21:00 Zabójcze arcydzieła
22:00 Annika II (1,2/6)
23:55 My Life is Murder II
00:55 Śmierć pod palmami II

FX

08:15 Dr House VIII (22/22)
09:10 Kości IX (21,22,23/24)
11:55 FBI (18,19/22)
13:45 Castle III (15,16/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (12/22)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (3,4/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (9,10/18)
22:00 9-1-1 IX (2)
22:55 Elsbeth II (17/20)
23:50 Agenci NCIS: Początki (18/18) - serial krym. USA 2024
00:45 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (4/24) - serial krym.

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VIII
12:05 Tu jest pięknie VII (4/10)
12:50 Nieoczywiste miejsca
14:00 House Hunters (4, 5)
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:00 Polowanie na ogród II
18:10 Zróbmy sobie dom (2)
19:05 Weekendowa metamorfoza (2) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (5)
21:00 Dorota was urządzi III (12,13/13) - serial dok.
22:30 House Hunters (2—5)

BBC LIFESTYLE

09:15 Mistrzowie ceramiki (4)
10:20 Zapraszam do stołu (1)
12:15 Wielkie brytyjskie wypieki (1) - program rozrywk.
13:35 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
14:35 Mistrzowie ceramiki (8)
15:40 Zapraszam do stołu (1)
17:45 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
18:45 Mistrzowie ceramiki (5)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (2) - program rozrywk.
21:00 Winnice Australii i Gary Barlow - serial dokumentalny
22:00 Liftingi i wypełniacze
23:00 Wstydliwe choroby

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół II (19,20/24)
08:55 Przyjaciele VI (18—23/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu IX (23,24,1—4/24)
14:30 Dwóch i pół II (21—24/24)
16:30 Przyjaciele VI (24,25, 1—4/25) - serial kom. USA 99
19:30 Teoria wielkiego podrywu X (5—10/24) - serial kom.
22:00 The Office PL IV (9,10)
23:05 Comedy Club (12, 1)
00:05 Miasteczko South Park XII (10,11/14)
01:00 Pracoholicy IV (1/13)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex VII (1)
09:25 Rodzinka.pl
09:55 Klan - telenowela
10:30 Ranczo II (8/13)
11:25 M jak miłość
12:20 Pan Mama (9/20)
12:55 Zaraz wracam II (42)
13:30 Ojciec Mateusz XXIII
15:30 Komisarz Alex VII (2)
16:20 Na sygnale (23,24)
17:25 Ranczo II (9,10/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIV (2,6) - serial krym. Polska 2020
21:30 Ranczo II (11,12/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXIV (3)
00:25 Na dobre i na złe
01:25 Matylda (1)

CANAL+ KUCHNIA

14:55 Zgrillowani (2, 3)
15:50 Eva Longoria w poszukiwaniu meksykańskich smaków
16:45 Jakubiak rozgryza... (6)
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (24, 25)
17:50 Jamie Oliver (3, 4)
18:45 m jak mięso (6)
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (8)
19:25 m jak mięso (7, 8)
20:15 Podróże piekarza z Hebrydów (3) - magazyn
21:15 Anthony Bourdain XII (6,7,1,2/7) - serial dok. USA 18
00:55 Jakubiak rozgryza... (1)

CANAL+ DOMO

13:00 Cztery pory roku w ogrodach Kew II (1)
14:00 Cudotwórcy VI (1/13)
14:50 Wielkie projekty: transformacje (8) - reality show
16:00 Daleko od miasta XIV
16:30 Przekopiemy Ci ogródek
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
20:10 Daleko od miasta XII (9)
21:00 Cudotwórcy VI (2/13)
22:00 Pokochaj lub sprzedaj – Wielka Brytania (6)
22:55 Wiejskie domy do liftingu (7) - reality show

PLANETE+

12:35 Ocalić raj (4) - serial dok.
13:45 Cieśniny - serial dok.
14:50 Piesze wędrówki po świecie (1/8) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją X (1/5) - serial dok.
16:55 Planeta Kalifornia (2/2)
18:05 Świat z góry (5)
18:40 Śmieci na orbicie
19:45 Żywność. Energia. Woda
20:50 Niezwykłe podróże koleją VII (3/7) - serial dok.
22:00 Krótka historia miłości
23:05 Od 0 do 9. Wielka historia liczb - serial dok. F 2025

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski III (7/32)
11:00 Człowiek kontra niedźwiedź (8/8) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek II
13:00 Nagi instynkt przetrwania V (3/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIII (11)
17:00 Celnicy na straży Europy VI (19,20/20)
18:00 Kolejarze - serial dok.
19:00 Złomowisko PL VIII
21:00 Najszybsze pościgi Ameryki (5/6) - serial dok.
22:00 Hazardziści II (8/8)
23:00 Bimbrownicy XIV (3)
00:00 Fani czterech kółek

TVP HISTORIA

11:30 Wyspy Kanaryjskie (4/5)
12:30 Narodziny nazizmu (3/3)
13:30 Królowie
14:00 Stawka większa niż życie - serial wojenny
15:15 Sensacje XX wieku
17:20 Czas honoru (13)
18:15 Polmission: tajemnice paszportów - film dok.
19:20 Królowie
20:00 07 zgłoś się
21:20 Hitler: odliczanie (3/3)
22:20 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (3/10) - serial dok.
23:25 Sensacje XX wieku (4, 9)

HISTORY

14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata V (4/18)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki (2) - serial dok.
17:10 Zabić dyktatora (6/6)
18:10 Tajemnice ukryte w piasku II (3) - serial dok.
19:05 Skarby mistycznego świata II (9/11) - serial dok.
20:00 Naziści na tropie skarbów (3/6) - serial dok.
21:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
22:00 Klątwa Wyspy Dębów
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (13/26)

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic VIII
15:00 Morski patrol: Hiszpania II - serial dok.
16:00 Najdziwniejsze przedmioty III (9,10/10) - serial dok.
18:00 Normandia '44: inwazja
19:00 Kluczowe tygodnie wojny - serial dokumentalny
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIII (2/10) - serial dok.
21:00 UFO: przełomowe śledztwa II (6/6) - serial dok.
22:00 Prehistoryczne potwory (6/6) - serial dok. Wlk. Bryt. 22
23:00 Tajemnicze wyspy (6/10)

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (61)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII (1,2,3,4/52) - serial dok.
12:00 Superfabryki II (1/8)
13:00 Poszukiwacze historii V (1,3) - serial dok. Polska 2016
14:00 Militarny top 10 (7,8/10)
16:00 Kryptonim szef X (7,7/9)
18:00 Rolnicy. Podlasie VII (1)
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (13/13)
22:00 Militarny top 10 (9,10/10) - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici XV
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (23)

BBC EARTH

09:25 W okowach mrozu III
11:25 Wyspy Pacyfiku II (1/3)
12:25 Błękitna planeta (7/8)
13:30 Fenomeny współczesnego życia III (5/5) - serial dok.
14:35 W okowach mrozu X (10)
15:35 Życie na pustkowiu IV
16:35 Mumia Tutanchamona: tajemnice ujawnione
17:35 Wyspy Pacyfiku II (1/3)
18:40 Błękitna Planeta II (1/7)
19:45 Królestwo zwierząt
20:55 Życie na pustkowiu: powroty IV - serial dok.
21:55 W okowach mrozu X
22:55 Życie z PTSD - film dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

13:40 II wojna światowa: cena imperium (6/13) - serial dok.
14:45 Naziści: korzenie zła (6) - serial dok. Kanada 2025
15:50 Życie prywatne przywódców Rzeszy - serial dok.
16:50 Naziści: ściśle tajna nauka (3) - serial dok.
17:50 Tajne bazy nazistów III
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (8/8) - serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (6/13) - serial dok.
21:00 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
22:10 Tajemnice machiny wojennej nazistów - serial dok.

eprasa.pl c836ae6614

ŚRODA 18.03

Od A do Z

DZIEŃ KOBIET ★★★
dramat obycz., Polska 2012, reż. Maria Sadowska, wyk. Katarzyna Kwiatkowska, Eryk Lubos, Grażyna Barszczewska
20:00 | kino polska
Mnóstwo nagród dla Marii Sadowskiej za opowieść o kierowniczce sieciowego supermarketu, która odrzuca obowiązujące w firmie reguły gry, by stanąć po stronie swoich podwładnych. Na faktach.

GHOSTBUSTERS. POGROMCY DUCHÓW ★★
komedia, USA/Australia 2016, reż. Paul Feig, Ivan Reitman, wyk. Melissa McCarthy, Kristen Wiig, Leslie Jones
20:00 | cinemax
Remake przeboju sprzed 30 lat. Wobec inwazji sił nadprzyrodzonych na Manhattan tworzy się zespół pogromców duchów złożony z czterech odważnych młodych kobiet. Odgrzewany kotlet, niestety.

MIASTO ZŁODZIEI ★★★
dramat krym., USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck, Rebecca Hall, Jon Hamm
21:00 | tvn 7
Ben Affleck po obu stronach kamery: złodziej idealista, ścigany przez FBI za skoki na banki, zakochuje się w dyrektorce banku, którą kilka dni wcześniej przetrzymywał jako zakładniczkę.

MIŁOŚĆ JAK NARKOTYK ★★
komedia romantyczna, USA 1997, reż. Griffin Dunne, wyk. Meg Ryan, Matthew Broderick, Kelly Preston
19:55 | warner tv
Para porzuconych kochanków knuje intrygę przeciwko swym byłym, będącym teraz razem. Z finałowym happy endem: inspirujące.

NEW YORK TAXI ★★
komedia sensacyjna, USA/Francja 2004, reż. Tim Story, wyk. Queen Latifah, Jimmy Fallon, Henry Simmons
22:45 | polsat
Nowojorska taksówkarka Queen Latifah ściga się z gangiem brazylijskich złodziejek samochodów: Luc Besson przenosi wyprodukowany przez siebie przebój z Marsylii w amerykańskie dekoracje.

Everest

21:50 | canal+ premium ★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Poruszająca kronika komercyjnej wyprawy na Mount Everest w maju 1996 roku, która – mimo udziału profesjonalnych przewodników i doświadczonych opiekunów – zakończyła się śmiercią 8 osób.

MYZ

THRILLER
USA/ISLANDIA/WLK. BRYTANIA 2015, REŻ. BALTASAR KORMÁKUR, WYK. JASON CLARKE, JOSH BROLIN

OMEN ★★★
horror, USA/Wlk. Brytania 1976, reż. Richard Donner, wyk. Gregory Peck, Lee Remick, David Warner
22:10 | stopklatka
Klasyczny dziś horror satanistyczny, otwierający przydługą serię: adoptowany syn amerykańskiego dyplomaty okazuje się Antychrystem, który walkę o panowanie nad światem rozpoczyna od swoich opiekunów.

PŁONĄCY WIEŻOWIEC ★★★
film katas., USA 1974, reż. John Guillermin, wyk. Steve McQueen, Paul Newman, William Holden
22:00 | warner tv
Kanon gatunku z nominacją do Oscara dla filmu roku i statuetkami za zdjęcia, montaż i piosenkę: podczas uroczystego otwarcia wybucha pożar w najwyższym budynku świata. Do ratowania rewia gwiazd.

POLOWANIE NA ŁOWCĘ ★★★
thriller, USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2013, reż. Scott Walker, wyk. Nicolas Cage, John Cusack, Vanessa Hudgens
22:05 | tv puls
Nicolas Cage jako policjant z Alaski, który ściga seryjnego mordercę młodych kobiet, mając za jedyne wsparcie jedną z jego niedoszłych ofiar – narkomankę, której nikt w nic nie uwierzy. Na faktach.

POWRÓT DO TAMTYCH DNI ★★★★
dramat obycz., Polska 2021, reż. Konrad Aksinowicz, wyk. Maciej Stuhr, Weronika Książkiewicz, Teodor Kozlar
20:00 | tvp kultura
Przejmujący Maciej Stuhr jako „powracający zza granicy" w latach 90. XX wieku – w istocie alkoholik, którego choroba niszczy rodzinę, a przede wszystkim życie stęsknionego za nim dwunastolatka.

THE ROYAL HOTEL ★★
thriller, Australia/Wlk. Brytania/USA 2023, reż. Kitty Green, wyk. Julia Garner, Jessica Henwick, Herbert Nordrum
22:50 | hbo
Gdy dwóm wędrującym z plecakiem przez Australię dziewczynom kończą się pieniądze, podejmują pracę w barze, którego klientami są górnicy z miasteczka na krańcu buszu, co nie było rozważnym wyborem.

WCIĄŻ JĄ KOCHAM ★★
melodramat, USA 2010, reż. Lasse Hallström, wyk. Channing Tatum, Amanda Seyfried, Henry Thomas
20:00 | stopklatka
Podczas urlopu stacjonujący w Iraku żołnierz poznaje dziewczynę, co stawia go wobec konieczności wyboru: patriotyczny obowiązek czy własne szczęście u boku ukochanej. Do refleksji.

WĘGIERSKA KRAWCOWA ★★★
dramat obycz., Słowacja/Czechy 2024, reż. Iveta Grofova, wyk. Alexandra Borbély, Milan Ondrík, Nico Klimek
23:30 | cinemax
W latach okupacji węgierska wdowa ukrywa w swoim domu żydowskiego chłopca. Kobietą są zainteresowani dwaj mężczyźni, hitlerowski oficer i słowacki policjant. Któremu z nich odwzajemnić zainteresowanie?

WSZYSCY JESTEŚMY CHRYSTUSAMI ★★★
dramat obycz., Polska 2006, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat, Andrzej Chyra, Michał Koterski
23:00 | kino polska
Marka Koterskiego obrachunku polskiego inteligenta ciąg dalszy: Adaś Miauczyński (tym razem w dwóch postaciach – Andrzeja Chyry i Marka Kondrata) rozgrzesza się z alkoholizmu. Wątpliwe.

WYROK NA FRANCISZKA KŁOSA ★★★
dramat wojenny, Polska 2000, reż. Andrzej Wajda, wyk. Mirosław Baka, Maja Komorowska, Katarzyna Bosacka
23:20 | tvp 1
Andrzej Wajda czyta Stanisława Rembeka o czasach hitlerowskiej okupacji: granatowy policjant gorliwie pracuje na prawo do podpisania volkslisty. Plus przejmujący Mirosław Baka.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl c836ae6614

ŚRODA 18.03

TVP1

07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Serwis Info
08:25 Zaraz wracam II (45)
09:05 Ranczo IX (8)
10:05 Komisarz Alex XXIV (4)
11:05 Ojciec Mateusz VII
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Program rolny
12:55 Mała myszka – opowieść o dzielnej matce
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (486)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5869)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Omnibus – szybcy i mądrzy (8) - teleturniej Polska 2026
21:20 Pod ostrzałem (Copshop) ★★★ - film sens. USA 2021, reż. Joe Carnahan, wyk. Gerard Butler (120 min)
23:20 Wyrok na Franciszka Kłosa ★★★ - dramat woj. Polska 2000, reż. Andrzej Wajda (110 min)
01:10 Psy wojny (The Dogs of War) ★★★ - film sens. Wlk. Brytania 1980, reż. John Irvin (115 min)

TVP2

05:35 M jak miłość
06:25 Mozaika żydowska (19)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7497) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7497) - mag. Polska 2026
11:40 Gwiazdorska kuchnia Ani (36) - mag. kulinarny
12:10 Rzecz Polska (3)
12:30 Koło fortuny (2164)
13:15 Panna młoda (14)
14:05 Va banque (1028)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (110) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2165)
16:35 Familiada (3054)
17:20 Panna młoda (15) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1029)
18:50 Jeden z dziesięciu (9)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial obycz. Polska 2026
21:55 Na sygnale
22:55 Peaky Blinders VI (3/6) - serial gangsterski Wlk. Brytania 2022
00:00 Ślub na medal (The Wedding Contest) ★★ - komedia romantyczna Kanada 2023, reż. Panta Mosleh (105 min)
01:45 Na przekór losowi (3/8) - serial obycz.

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy V - serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXI (13,14/40) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XII (16,17,18/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (11) - serial fabularno-dok.
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5859)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (12) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (13)
18:00 Pierwsza miłość 50 (7) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (318)
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (71) - teleturniej Polska 2025

20:30 Farma (173) - reality show Polska 2025
21:30 Bez pudru, czyli Kabaret plus... (3) - program rozrywkowy
22:45 New York Taxi (Taxi) ★★ - komedia sensacyjna USA/Francja 2004, reż. Tim Story, wyk. Queen Latifah (125 min)
00:50 40–letni prawiczek (The 40 Year Old Virgin) ★★★ - komedia romantyczna USA 2005, reż. Judd Apatow, wyk. Steve Carell (150 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7951) - mag.
05:50 Ukryta prawda (58/60)
06:45 Kuchenne rewolucje: Warszawa – bar mleczny XXVII (3) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5658)
11:20 Doradca smaku (28)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Esencja i smak", Pszów XVI (13) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Włocławek – Biały Kredens 31 (1) - reality show Polska 2025
13:40 Ukryta prawda (17,1/17) - serial fabularno-dok.
15:45 Młode gliny (24/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (13) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (13)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7952) - mag.

20:15 Na Wspólnej - serial obycz. Polska 2026
20:50 The Floor (3) - teleturniej Polska 2026
21:30 Królowa przetrwania (3) - reality show
22:55 Dziewczyna moich koszmarów (The Heartbreak Kid) ★★ - komedia romantyczna USA/Meksyk 2007 (140 min)
01:15 Szpital św. Anny (21/50) - serial obycz.
02:15 Uwaga! (7952) - mag.
02:30 Dubaj. Pustynia pełna bogactwa (3/3)

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (17,18/22) - serial sens. USA 2000, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (7,4/15) - serial sensacyjny Niemcy 2012
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (60) - serial obycz. Turcja 2011
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (12) - serial obycz.
16:00 Ranczo IX (1) - serial komediowy Polska 2015
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (12,13) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 Na tropie zabójcy (Cult Killer) ★★ - film sens. USA/Wlk. Bryt. 2024, reż. Jon Keeyes, wyk. Alice Eve (125 min)
22:05 Polowanie na łowcę (The Frozen Ground) ★★★ - thriller USA/Wlk. Bryt./Niemcy 2013, reż. Scott Walker, wyk. Nicolas Cage (120 min)
00:05 Zulu 18 - dramat krym. ★★★ Francja/RPA 2013, reż. Jérôme Salle, wyk. Orlando Bloom (130 min)
02:15 Dzielnica strachu X

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (71,22,23/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (47,15,16/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (41/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny III (3) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
17:00 Zapisane w gwiazdach (3/24) - serial fabularno-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (12/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (42/48) - serial fab.-dok. Polska 2024
20:00 Hotel Paradise (11) - real tv Polska 2026
21:00 Miasto złodziei (The Town) ★★★ - dramat krym. USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck, Rebecca Hall, Jon Hamm, Jeremy Renner (160 min)
23:40 Small World 18 ★★ - film sens. Polska 2021, reż. Patryk Vega, wyk. Piotr Adamczyk, Marieta Żukowska, Enrique Arce (145 min)
02:05 Hotel Paradise (10)

MEZZO

12:05 Jean-Yves Thibaudet, San Francisco Symphony Orchestra, Esa-Pekka Salonen: Skriabin, Prometeusz
12:50 Intermezzo
13:30 Scott Ross – Ślady spadającej gwiazdy 1951 – 1989 - film dok. Francja 24
14:55 Wielka Msza h-moll Bacha pod batutą Johna Eliota Gardinera - muzyka sakralna
16:45 Intermezzo
17:25 Orkiestra symfoniczna z Montrealu: Koncert otwierający sezon: Ravel, Mercure, Szostakowicz - muzyka klas.
18:50 La grande danza – Aterballetto w Mediolanie - balet Włochy 2017
20:30 Antonio Sartorio: Orfeusz - opera Francja 2023
23:45 Robin Mckelle: Hołd dla Elli Fitzgerald - koncert

PULS 2

11:10 Gigantozaur (25,26/26)
11:30 Dinopociąg (13/40)
12:00 Smerfy (20/34)
13:00 Gumisie V (4,3/9)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous V (13,14/27)
16:00 My Little Pony II
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII
17:10 Blue (7,8/52)
17:40 Świnka Peppa II (20/52)
17:45 Bing (57,58/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (13/30)
19:00 Kacze opowieści
19:25 Ale numer! (7)
20:00 Dzielnica strachu X (7)
21:00 Przepis na zbrodnię (7)
22:00 Dzielnica strachu X (6)
23:00 Wojna Harta - dramat wojenny USA 2002
01:25 Dzielnica strachu X (4)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (1) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (53,54/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (13) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (13)
12:55 Trudne sprawy XX (23,24,25/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (45, 46)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (12,13) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (11) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (11)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (11) - serial krym.
22:40 Terytorium wroga - dramat wojenny Francja 2011, reż. Stéphane Rybojad
00:55 Love Island III

METRO

07:10 J.A.G. VIII (11/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (25,26/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
13:05 Wycieczkowiec (13/20)
14:05 Przepis na życie
15:00 Zapukaj do moich drzwi (98/143) - telenowela Turcja 20
16:00 Słoneczny patrol III (21/22) - serial przyg. USA 93
17:00 Ciężarówką przez Stany V (4/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (8)
19:00 Kartoteka V
21:05 Kryminalni (6,7) - serial kryminalny Polska 2004
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (5/22) - serial krym. USA/Kanada 2011
00:20 The Traitors. Australia
01:30 Ślub last minute (7)
02:30 Ach, ta impreza! (12)

eprasa.pl c836ae6614

ŚRODA 18.03

STOPKLATKA

08:30 **Wojciech Cejrowski – boso przez świat** (3)
09:00 **Robert Makłowicz** (118, 144) - magazyn
10:50 **Wojny magazynowe: Kanada** (11,12/12)
11:55 **Wojny kontenerowe II** (7,8/13) - serial dok.
13:00 **Katastrofy w przestworzach XXII** (3,4,2/10) - serial dok.
16:00 **MacGyver VII** (5,6/14)
18:00 **Hudson i Rex IV** (8/16) - serial krym. Kanada 21
18:55 **Zajazd. Będzie się działo** (6)
20:00 **Wciąż ją kocham (Dear John)** ** - melodramat USA 2010, reż. Lasse Hallström, wyk. Channing Tatum, Amanda Seyfried, Henry Thomas (130 min)
22:10 **Omen** - horror USA/Wlk. Brytania 1976, reż. Richard Donner, wyk. Gregory Peck, Lee Remick, David Warner (145 min) ***
00:35 **90 minut do śmierci (Castle Falls)** ** - film sens. USA 2021, reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren, Scott Adkins (120 min)

KINO POLSKA

08:00 Zwierzęta Wajraka III (5)
08:35 Polska Kronika Filmowa 16B/68 - film dok. Polska 1968
08:45 To nie ze mną II (1)
09:20 Krzyż Walecznych - dramat wojenny Polska 1959, reż. Kazimierz Kutz
10:55 Pan Anatol szuka miliona - komedia Polska 1959, reż. Jan Rybkowski, wyk. Tadeusz Fijewski, Barbara Lass
12:40 Ranking Naj Polskiego Kina (1, 2) - mag. kulturalny
13:50 C.K. dezerterzy, cz. 2 - komedia Polska/Węgry 1986, reż. Janusz Majewski
15:15 Trędowata - melodramat Polska 76, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Leszek Teleszyński
17:20 Stawka większa niż życie - serial wojenny
20:00 Dzień kobiet - dramat obyczajowy Polska 2012, reż. Maria Sadowska, wyk. Katarzyna Kwiatkowska, Eryk Lubos, Grażyna Barszczewska
22:00 Misja Afganistan (13) - serial wojenny Polska 2012
23:00 Wszyscy jesteśmy Chrystusami - dramat obycz. Polska 2006, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat
01:30 Symetria - dramat obyczajowy Polska 2003, reż. Konrad Niewolski, wyk. Arkadiusz Detmer

ALE KINO+

09:35 **Wolna krowa** - film krótkom. PL 23 (40 min)
10:15 **Grantchester IX** (3,4/8) - serial kryminalny
12:20 **Vera XIII** (3/3)
14:15 **Pies przed sądem (Le procès du chien)** *** - komedia Szwajcaria/Francja 2024, reż. Laetitia Dosch, wyk. Laetitia Dosch (110 min)
16:05 **Cicha dziewczyna (An Cailín Ciúin)** **** - dramat obycz. Irlandia 2022, reż. Colm Bairéad, wyk. Catherine Clinch, Carrie Crowley (135 min)
18:20 **Vera** (1) - serial krym. Wlk. Brytania 2025
20:10 **Dziewczyna, która zniknęła** (1,2/4) - serial obycz. Finlandia 2023, wyk. Saga Sarkola, Johannes Holopainen
22:00 **Crá. Torfowiska** (3,4/6) - serial krym. Wlk. Brytania/Irlandia 2025, wyk. Dónall Ó Héalai, Hannah Mae Brady
23:55 **Fatalny rejs** (5,6/8) - serial kryminalny Norwegia/Dania 2023, wyk. Marie Sandø Jondal
01:35 **Być kimś** - film krótkom. Polska 23 (30 min)

POLSAT FILM

08:30 Przyjaciółki XXVI (11,12)
10:25 Świat według Kiepskich
13:55 Jak rozpętałem II wojnę światową: Wśród swoich - komedia Polska 1970
15:20 Valerian i Miasto Tysiąca Planet - film fantasy Francja/Chiny/Belgia/Niemcy/Arabia Saudyjska/USA/Kanada 2017
18:35 Niewidzialny - film sensacyjny USA 2005
21:00 Hitman - film sensacyjny USA/Francja 2007
23:00 Underdog - dramat obyczajowy Polska 2019
01:25 Fala zbrodni

KINO TV

07:30 Kojak II (14/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (10,11/13)
11:00 Poirot IV (2/3)
13:10 Panna Marple V (3/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher II (12,13/13)
17:50 Poirot (1,2/10)
20:00 Strażnik czasu - film s.f. USA/Japonia 1994, reż. Peter Hyams, wyk. Jean-Claude Van Damme, Mia Sara
22:05 Mgła - horror USA 2007, reż. Frank Darabont, wyk. Thomas Jane, Laurie Holden
00:50 Sierżant Bilko - komedia USA 1996, reż. J. Lynn

TVP KULTURA

08:20 **Porozmawiajmy szczerze** (10)
09:00 **Pogranicze w ogniu**
10:10 **Horror w Wesołych Bagniskach** ** - dramat obycz. Polska 95 (95 min)
11:45 **Orawski dom – opowieść o Ludwiku Młynarczyku** - film dok.
12:30 **Tygodnik kulturalny**
13:25 **Dzień z życia artysty** (1) - mag. kulturalny
14:00 **Dekalog, dziewięć** **** - dramat obycz. Polska/Niemcy 88, reż. Krzysztof Kieślowski (75 min)
15:15 **Córka generała Pankratowa** ** - dramat obycz. Polska 34 (95 min)
16:50 **Pogranicze w ogniu**
18:00 **Dobre strony** (1)
18:30 **Informacje kulturalne**
18:50 **Reżyserzy IV** (10/10)
19:45 **WTEM** (5, 16)
20:00 **Powrót do tamtych dni** **** - dramat obycz. Polska 2021, reż. Konrad Aksinowicz (120 min)
22:00 **Przygody Sherlocka Holmesa** (3/13)
23:10 **Hala odlotów** (190)
00:10 **Scena muzyczna** (26)
01:05 **Noc Walpurgi** **** - dramat obyczajowy Polska 2015 (90 min)

WARNER TV

08:25 J.A.G. VI (11/24)
09:25 Bajer z Bel-Air IV
10:25 Za głosem serca
11:25 Pełna chata II (1,2/22)
12:25 J.A.G. VI (13,14/24)
14:20 Bajer z Bel-Air IV
16:20 Pełna chata II
18:20 Los numeros - komedia Polska 2011, reż. R. Zatorski
19:55 Miłość jak narkotyk - komedia romantyczna USA 1997, reż. Griffin Dunne
22:00 Płonący wieżowiec - film katastroficzny USA 1974
01:05 Słaby punkt - thriller USA/Niemcy 2007

PARAMOUNT

07:30 Elementary V (13,14/24)
09:15 Policyjna grupa pościgowa XX (14/15) - serial dok.
10:00 Star Trek III – W poszukiwaniu Spocka - film s.f. USA 1984, reż. Leonard Nimoy
12:20 Star Trek: Pierwszy kontakt - film s.f. USA 1996
14:45 Szybki jak błyskawica - film sensacyjny USA 1990
17:00 Złap mnie, jeśli potrafisz - film biograf. USA/Kanada 02
20:00 Szeregowiec Ryan - film wojenny USA 1998
23:30 To nie jest kraj dla starych ludzi - dramat krym. USA 2007, wyk. Tommy Lee Jones

HBO

08:50 **Shrek i duch Lorda Farquaada** - film anim. USA 2003 (15 min)
09:05 **Obóz wspomnień** ** - komedia USA 2024, reż. Castille Landon (95 min)
10:40 **Warcraft: początek** *** - film fantasy USA/Chiny/Kanada/Japonia 2016 (120 min)
12:40 **Nim nadejdzie czwartek** *** - komediodramat Finlandia 2024 (100 min)
14:20 **Wdowa Clicquot** *** - dramat obyczajowy USA 2023 (90 min)
15:50 **Światełko w tunelu** *** - komediodramat USA 2024 (115 min)
17:45 **Noe: wybrany przez Boga** *** - film przygodowy USA 2014 (135 min)
20:00 **Złodziej z przypadku** *** - komedia kryminalna USA 2025, reż. Darren Aronofsky, wyk. Austin Butler (110 min)
21:50 **Chętni na seks** (3)
22:50 **The Royal Hotel** - thriller Australia/Wlk. Bryt./USA 2023 (95 min) **
00:25 **Obecność IV: Ostatnie namaszczenie** *** - horror USA/Wlk. Brytania/Kanada 2025 (135 min)

CINEMAX

12:35 Złodziejska sztuka - kom. krym. USA/Kanada 13
14:05 Goodbye, Lenin! - komediodramat Niemcy 03
16:05 U.S. Palmese - komedia Włochy 2025
18:10 Ziemia kobiet - dramat obyczajowy Włochy 2023
20:00 Ghostbusters. Pogromcy duchów - komedia USA/Australia 2016, reż. Paul Feig, wyk. Melissa McCarthy
21:55 Portland Tower II (3,4/4)
23:30 Węgierska krawcowa - dramat obycz. Słowacja/Czechy 2024, reż. I. Grofova

ROMANCE TV

12:25 Wydział zabójstw Stambuł (8/20) - serial krym.
14:20 Rosamunde Pilcher: Rocznica - film obycz. Niemcy 2024, reż. Karola Meeder
16:15 Katie Fforde: Ofiarowane lata - dramat obyczajowy Niemcy 2014
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (1/7)
20:00 Jak wygrać wojnę rozwodową - film obyczajowy Niemcy 2015, reż. Titus Selge
21:50 Gdzie podziała się miłość? - dramat obyczajowy Niemcy 2020, reż. A. Dierbach
23:45 Górski lekarz (1/7)

CANAL+ PREMIUM

09:15 **Długi weekend** *** - film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
10:30 **O psie który jeździł koleją 2** *** - film przyg. Polska 2025 (90 min)
12:00 **Gorzko** - film krótkom. Polska 2024 (30 min)
12:30 **MTV Unplugged**
13:50 **Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć** (8,9/9)
15:00 **Wszystko ma żyć**
16:15 **Krucjata Bourne'a** *** - thriller USA/Niemcy 2004, reż. Paul Greengrass (105 min)
18:00 **Łapu-Capu**
18:05 **47 roninów** *** - film fantasy USA/Wlk. Brytania/Japonia/Węgry 2013, reż. Carl Rinsch (115 min)
20:00 **Klangor II** (3/8) - serial krym. Polska 2025
20:50 **Making of C+**
21:00 **Para z sąsiedztwa** (5/6) - serial sens.
21:50 **Everest** - thriller **** USA/Islandia/Wlk. Brytania 2015 (120 min)
23:50 **Alarum** - film sensacyjny USA 2025, reż. Michael Polish (95 min) **
01:25 **David Bowie: ostatni akt** - film dok.

TVN FABUŁA

08:45 Papiery na szczęście
09:50 Przepis na życie
10:50 Szpital św. Anny (13/26)
11:50 Prawo Agaty VII (11)
13:50 Teraz albo nigdy! II (5)
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
16:30 Po drugiej stronie kamery - serial dok. Polska 17
17:35 Razem czy osobno? - komedia romant. USA 2015
19:25 Na Wspólnej XXIV
20:00 Matrix Rewolucje - film s.f. USA 2003
22:50 Zeszłej nocy - dramat obycz. USA/Francja 2010

AMC

10:55 Kuloodporny - film fantasy USA/Kanada 2003
12:55 Aleksander - dramat hist. USA/Wlk. Bryt./Niemcy/Holandia/Francja/Włochy 04
16:20 Ślepy traf - dramat kryminalny USA 2013
18:10 Elektra - film sens. USA/Kanada/Szwajcaria 2006
19:55 Wybuchowa para - komedia sensacyjna USA 2010, reż. James Mangold
22:00 Resident Evil: Apokalipsa - horror Niemcy/Wlk. Bryt./USA/Kanada/Francja 04
23:50 Dawno temu w Ameryce - dramat krym. USA/Włochy 96

eprasa.pl c836ae6614

AXN

08:50 Agenci NCIS XI (2/24)
09:50 Castle III (14,15/24)
11:45 Detektyw Monk II
13:45 Rekrut VI (5,6/10)
15:40 FBI: International II (14,15/22) - serial akcji USA 23
17:20 Castle III (16,17/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (18/18)
21:05 Doktor Larsen (7/10) - serial obycz. USA 2025
22:00 Zabójcza broń II (8/22)
23:00 Castle III (16,17/24)
00:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (18/18)

EPIC DRAMA

08:45 Lekarze na start
09:30 Agenci NCIS XVI (16/24)
10:20 Wszystkie stworzenia duże i małe III (4/6)
11:20 Poirot IX (4/4)
13:25 Lekarze na start
14:10 Agenci NCIS XVI (16/24)
15:00 Panna Scarlet i komisarz IV (2/6) - serial krym.
16:10 Sprawy pana Booka
17:20 Poirot X (1/4)
19:20 Lekarze na start
20:05 Agenci NCIS XVI (18/24)
21:00 Sherlock i córka (1)
22:00 Robin Hood (1)
23:15 Lekarze na start
00:00 Agenci NCIS XVI (18/24)

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (19)
08:35 Dorota was urządzi IV (1,2/12) - serial dok. Polska 16
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (7, 8) - reality show
11:30 Ugotowani (5, 6)
13:35 Kuchenne rewolucje (10, 9) - reality show Polska 24
15:40 Ukryta prawda (25/60)
16:40 Jestem z Polski VIII (6,5)
18:45 Kuchenne rewolucje (10, 11) - reality show Polska 19
20:50 Bazary Europy - serial dokumentalny Polska 2018
21:50 Jestem z Polski VIII
23:45 Apetyt na miłość (7, 3)

TVN TURBO

08:15 Farma Clarksona III (3/8)
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować III
18:00 Raport Turbo (4941)
18:15 Zawodowi handlarze (3)
19:00 Naprawy nie do naprawy (5) - mag. motoryzacyjny
19:45 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (1/16) - serial dok.
20:15 Jeździć, obserwować VII
21:00 Wojny samochodowe (3)
22:00 Raport Turbo (4941)
22:20 Z drugiej ręki (6) - mag.

BBC FIRST

08:40 Lewis III (4/8)
09:40 Ojciec Brown VI (3/10)
10:40 Śmierć pod palmami II
11:50 Powrót do raju II (1/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (7/10)
15:50 Lewis III (4/8)
16:50 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami II
21:00 My Life is Murder II
22:00 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
23:00 Tajemnice Brokenwood
00:55 Śmierć pod palmami II

FX

08:15 Dr House V (1/24)
09:10 Kości IX (24,1,2/24)
11:55 FBI (19,20/22)
13:45 Castle III (17,18/24)
15:35 Agenci NCIS (1,2/23)
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (13/22)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (5,6/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (11,12/18) - serial krym. USA/Kanada 12
22:00 Elsbeth II (18/20) - serial krym. USA 2025
22:55 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (6,7/24)
00:45 Kości IX (22/24)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Design w australijskim stylu (2/6) - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VIII
12:00 Tu jest pięknie VII (6/10)
12:50 Nieoczywiste miejsca
13:55 House Hunters (9, 10)
15:05 Mieszkanie na miarę III
17:00 Polowanie na ogród II
18:10 Weekendowa metamorfoza (3, 4) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (6)
21:00 Dorota was urządzi IV
22:30 House Hunters (6—9)

BBC LIFESTYLE

09:15 Mistrzowie ceramiki (5)
10:25 Zapraszam do stołu: wielka porcja (2) - reality show
12:25 Wielkie brytyjskie wypieki (2) - program rozrywk.
13:30 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
14:30 Mistrzowie ceramiki (9)
15:40 Zapraszam do stołu (2)
17:45 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
18:45 Mistrzowie ceramiki (6)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (3) - program rozrywk.
21:00 Mistrzowie ceramiki (10)
22:00 Zdrowa zmiana (1,2)
23:10 Wstydliwe choroby IV (1)

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół II (23,24/24)
08:55 Przyjaciele VI (24,25, 1—4/25) - serial kom. USA 99
11:55 Teoria wielkiego podrywu X (5—10/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół III (1—4/24)
16:30 Przyjaciele VII (5—10/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu X (11—16/24) - serial kom.
22:00 The Office PL IV (11,12/12) - serial kom.
23:05 Comedy Club (2, 3)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy IV (3/13)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex VII (2)
09:25 Rodzinka.pl
10:00 Klan - telenowela
10:30 Ranczo II (9/13)
11:25 Na dobre i na złe
12:25 Pan Mama (10/20)
13:00 Zaraz wracam II (43)
13:35 Ojciec Mateusz XXIV
15:30 Komisarz Alex VII (3)
16:20 Na sygnale (24,25)
17:30 Ranczo II (10,11/13)
19:35 Ojciec Mateusz XXIV (3,7) - serial krym. Polska 2019
21:30 Ranczo II (12,13/13) - serial kom. Polska 2007
23:30 Ojciec Mateusz XXIV (4)
00:25 Pan Mama

CANAL+ KUCHNIA

10:35 U sąsiadów w kuchni XI
11:35 Comfort Food (12,13)
12:25 Jamie Oliver (12, 13)
13:25 Podróż przez smaki Chin
14:25 ABC gotowania — kuchnia meksykańska (3) - mag.
14:55 Zgrillowani (3, 4) - mag.
15:50 Jedz, podróżuj, smakuj
16:45 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (25, 26)
17:35 Jamie Oliver (5, 6)
18:30 Zgrillowani (1) - mag.
18:55 m jak mięso (7, 8, 1)
20:15 Ziemia, ogień i smak (3)
21:15 Anthony Bourdain VI
00:45 David w Europie (16)

CANAL+ DOMO

09:00 Ucieczka na wieś XXIV
10:55 Wielkie projekty: transformacje (8) - reality show
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Cztery pory roku w ogrodach Kew II (2)
14:00 Cudotwórcy VI (2/13)
14:50 Wielkie projekty XI
16:00 Meblokreacje (5, 6)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty XI
20:10 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy VI (3/13)
22:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (1) - mag.
22:30 Przekopiemy Ci ogródek

PLANETE+

13:45 Cieśniny - serial dok.
14:50 Piesze wędrówki po świecie (2/8) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją X (5/5) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj?
18:10 Świat z góry
18:45 Ołtarz pergamoński. Zrabowany zabytek - film dok.
19:45 Pomyśl, zanim zjesz!
20:50 Niezwykłe podróże koleją VII (4/7) - serial dok.
22:00 Stój! (1) - film dok.
23:00 Premiera: Krótka historia miłości (2) - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów (7/8) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski III (8/32)
11:00 Dwa oblicza survivalu: Meksyk (1) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek — samochody marzeń II (5/10)
13:00 Nagi instynkt przetrwania V (14/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIII (12)
17:00 Celnicy na straży Europy VII (1,2/20) - serial dok.
18:00 Kolejarze - serial dok.
19:00 Złomowisko PL XI
22:00 Ed Stafford: inicjacja
23:00 Dorwać komandosa

TVP HISTORIA

11:55 Wszystkie kolory świata
13:00 Hitler: odliczanie (3/3)
14:05 Królowie
14:40 Stawka większa niż życie - serial wojenny
15:45 Sensacje XX wieku
17:25 Czas honoru II (1/13)
18:20 Encyklopedia II wojny światowej (75)
19:00 Fake czy historia?
19:40 Królowie
20:15 07 zgłoś się
21:20 Putin i Zachód (2/3)
22:35 Tajemnice kultowych seriali (2) - mag. filmowy
23:35 Sensacje XX wieku

HISTORY

13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata V (5/18)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki (3) - serial dok.
17:10 Skarby nazistów: U-Booty pełne złota (1)
18:10 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (14/18)
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Starożytni kosmici: geneza II (7/12) - serial dok.
22:00 Pogromca tajemnic III
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (14/26) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic VIII
15:00 Morski patrol: Hiszpania II (5) - serial dok.
16:00 Śladami tajemnic: Ziemia Święta - film dok.
17:00 Śladami tajemnic: Jerozolima - film dok.
18:00 Normandia '44: inwazja
19:00 Krwawe pieniądze
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIII (9/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Miasta w liczbach (8/8) - serial dok.
22:00 Premiera: Porzucone konstrukcje XIII (10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (62)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII
12:00 Superfabryki II (2/8)
13:00 Poszukiwacze historii V
14:00 Militarny top 10 (9,10/10) - serial dokumentalny
16:00 Kryptonim szef X (6,9/9)
18:00 Rolnicy. Podlasie VII
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (13/13)
22:00 Czołgi: Ewolucja machiny wojennej - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici XV (5/20) - serial dok. USA 2022
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (27)

BBC EARTH

09:15 W okowach mrozu III
11:15 Wyspy Pacyfiku II (2/3)
12:15 Błękitna planeta (8/8)
13:20 Największe zagadki nauki (1/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu X
15:30 Życie na pustkowiu IV
16:30 Brytyjskie fabryki VIII
17:35 Wyspy Pacyfiku II (2/3)
18:35 Błękitna Planeta II (2/7)
19:45 Mroczne dzieje Pompejów (1) - serial dok.
20:45 Mroźna planeta II: kulisy
20:55 Życie na pustkowiu VIII
21:55 W okowach mrozu X (12)
22:55 Brytyjskie fabryki IX

POLSAT VIASAT HISTORY

13:30 II wojna światowa: cena imperium (7/13) - serial dok.
14:35 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
15:45 Tajemnice machiny wojennej nazistów - serial dok.
16:45 Zakazana historia VII
17:40 Tajne bazy nazistów IV
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (1/8) - serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (7/13) - serial dok.
21:00 Tajemnica mumii z bagien - film dok. USA 2023
22:10 Tajemnice mumii
23:10 Tajemnice morderstw sprzed wieków - serial dok.

eprasa.pl c836ae6614

CZWARTEK 19.03

Od A do Z

BRIDGET JONES: SZALEJĄC ZA FACETEM ★★★
komediodramat, Wlk. Brytania/Francja/USA 2025, reż. Michael Morris, wyk. Renée Zellweger, Chiwetel Ejiofor, Leo Woodall
23:05 | canal+ premium
Bridget Jones (oczywiście, niezawodna Renée Zellweger) po raz czwarty: wdowa i samotna matka dwójki dzieci po okresie żałoby za radą życzliwych przyjaciół podejmuje poszukiwania nowego partnera.

CIENKI BOLEK ★★★
komedia, USA 2015, reż. Etan Cohen, wyk. Will Ferrell, Kevin Hart, Craig T. Nelson
21:50 | tv puls
Skazany na odsiadkę za defraudację milioner prosi pracownika myjni samochodowej, którego podejrzewa o więzienną przeszłość, o przygotowanie go do dziesięcioletniego pobytu za kratkami.

CZAROWNICE Z EASTWICK ★★★★
komedia, USA 1987, reż. George Miller, wyk. Jack Nicholson, Cher, Susan Sarandon
20:00 | warner tv
Czytając Johna Updike'a: Jack Nicholson jako szatan, który próbuje stawić czoła trzem uroczym wiedźmom, Michelle Pfeiffer, Cher i Susan Sarandon – gospodyniom domowym z Nowej Anglii. Smakowite!

GODZINY SZCZYTU ★★
film sens., USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan, Chris Tucker, Tom Wilkinson
22:40 | tvn
Jackie Chan i złotousty Chris Tucker na jednym wózku – jako policjant z Hongkongu i agent FBI na tropie porwanej córki dyplomaty. Wielbiciele obu panów docenią.

JAK NAJDALEJ STĄD ★★★★
dramat obycz., Polska/Irlandia 2020, reż. Piotr Domalewski, wyk. Zofia Stafiej, Kinga Preis, Arkadiusz Jakubik
22:45 | kino polska
Nagradzana w kraju i za granicą opowieść o nastolatce wysłanej do Irlandii, by załatwić sprowadzenie do kraju zwłok ojca, a jednocześnie próbującej wyegzekwować niespełnione obietnice zmarłego.

Pan Tadeusz

21:05 | tvp kultura
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Andrzej Wajda czyta poemat Mickiewicza: wzruszające, dopieszczone do ostatniego szczegółu widowisko, jakkolwiek obnażające fabularne braki pierwowzoru. No i jak zagrane: lektura obowiązkowa.

MYZ

FILM OBYCZ.
POLSKA/FRANCJA 1999, REŻ. ANDRZEJ WAJDA, WYK. BOGUSŁAW LINDA, ALICJA BACHLEDA-CURUŚ

KRÓLOWIE ULICY ★★★
film sens., USA 2008, reż. David Ayer, wyk. Keanu Reeves, Forest Whitaker, Hugh Laurie
22:10 | stopklatka
Odgrzewany kotlet: Keanu Reeves jako policjant po przejściach, który musi się borykać z napastliwym oficerem służby wewnętrznej i prowadzić śledztwo w sprawie zastrzelenia partnera z patrolu.

MIŁOŚĆ, SZMARAGD I KROKODYL ★★★
film przyg., USA/Meksyk 1984, reż. Robert Zemeckis, wyk. Michael Douglas, Kathleen Turner, Danny DeVito
20:00 | stopklatka
Robert Zemeckis umiejętnie otrzepuje z kurzu zapomniany gatunek: autorka powieści przygodowych przeżywa na jawie fabułę rodem ze swoich powieści. Wielki przebój: niczym nieskrępowana zabawa.

MOI NOWI SĄSIEDZI ★★★
dramat obycz., Francja 2024, reż. André Téchiné, wyk. Isabelle Huppert, Hafsia Herzi, Nahuel Pérez Biscayart
23:15 | cinemax
Mistrz André Téchiné nie traci weny: policjantka od razu polubiła swoich nowych młodych sąsiadów. Ale kiedy okazuje się, że ojciec rodziny ma za sobą kryminalną przeszłość, pojawiają się wątpliwości.

NOC 12 PAŹDZIERNIKA ★★★★
thriller, Francja/Belgia 2022, reż. Dominik Moll, wyk. Bastien Bouillon, Bouli Lanners, Théo Cholbi
23:55 | ale kino+ hd
Trzy Cesary, w tym za film roku: nowy szef wydziału kryminalnego w Grenoble podejmuje pierwsze śledztwo. Kto i dlaczego zamordował dziewczynę? Mimo wysiłków dochodzenie stoi w miejscu. Na faktach.

SYBERIADA POLSKA ★★★
dramat historyczny, Polska/Rosja 2013, reż. Janusz Zaorski, wyk. Urszula Grabowska, Adam Woronowicz, Paweł Krucz
20:00 | kino polska
Dokonane przez Janusza Zaorskiego spojrzenie na gehennę Polaków zesłanych na Syberię w czasie II wojny światowej: losy chłopca, któremu wobec okoliczności historycznych przyszło zbyt szybko dorosnąć.

TAXI II ★★★
komedia sensacyjna, Francja 2000, reż. Gérard Krawczyk, wyk. Samy Naceri, Frédéric Diefenthal, Marion Cotillard
20:00 | tv puls
Kaskadersko-pirotechniczny majstersztyk o taksówkarzu opętanym demonem szybkości, który pomaga przyjacielowi policjantowi w schwytaniu japońskich terrorystów we Francji. Dla tygrysów.

W SAMYM SERCU MORZA ★★★
film przyg., USA/Australia/Hiszpania 2015, reż. Ron Howard, wyk. Chris Hemsworth, Benjamin Walker, Cillian Murphy
22:20 | warner tv
Historia, która mogła zainspirować „Moby Dicka" Hermana Melville'a. Młody Melville rozmawia z ostatnim żyjącym członkiem załogi kutra wielorybniczego, którego w 1820 roku zaatakował olbrzymi wieloryb.

ZAWÓD: SZPIEG ★★★
film sens., USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Japonia/Francja 2001, reż. Tony Scott, wyk. Robert Redford, Brad Pitt, Catherine McCormack
21:00 | canal+ premium
Robert Redford bierze odwet na CIA za „Trzy dni kondora": jako odchodzący na emeryturę as wywiadu organizuje akcję mającą na celu wyciągnięcie z chińskiego więzienia swego ucznia i przyjaciela.

ZIELONA NOC ★★
dramat obycz., Chiny 2023, reż. Shuai Han, wyk. Bingbing Fan, Lee Joo-young, Yeong-ho Kim
21:35 | cinemax
Spotkanie w nocnym Seulu zielonowłosej dziewczyny uświadamia chińskiej imigrantce, tkwiącej w opresyjnym małżeństwie, nie tylko jej nieciekawą sytuację, ale i wskazuje drogę do upragnionej wolności.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl c836ae6614

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Dobre historie (190)
08:00 Serwis Info
08:25 Zaraz wracam
09:00 Ranczo IX (9)
10:00 Komisarz Alex XXIV (5)
11:00 Ojciec Mateusz VII
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Program rolny
12:55 Rybołów - film dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (487)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5870)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Omnibus – szybcy i mądrzy** (9) - teleturniej Polska 2026
21:20 **Ojciec Mateusz 34** (9) - serial krym. Polska 26
22:20 **Sprawa dla reportera** (1569) - cykl reportaży
23:20 **Grabież** - film dok.
00:30 **Glina. Nowy rozdział** (2) - serial krym. Polska 25, wyk. Jacek Braciak
01:30 **Pod ostrzałem (Copshop)** ★★★ - film sensacyjny USA 2021, reż. Joe Carnahan, wyk. Gerard Butler (120 min)

TVP2

05:30 M jak miłość (23)
06:20 Operacja zdrowie (72)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7498) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7498) - mag. Polska 2026
11:40 Dzień z życia artysty (3) - mag. kulturalny Polska 2025
12:10 Informacje kulturalne
12:30 Koło fortuny (2165)
13:15 Panna młoda (15)
14:05 Va banque (1029)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (111) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2166)
16:35 Familiada (3055)
17:20 Panna młoda (16) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1030)
18:50 Jeden z dziesięciu (10)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2025
20:40 **Super Gary. Gotuj z Bosacką!** (3) - mag. kulinarny Polska 2026
21:15 **Tak to leciało!** (80)
22:15 **Program rozrywkowy**
22:45 **Syn** (5,6/10) - serial USA 2017, wyk. Pierce Brosnan, Jacob Lofland
00:25 **Rodzinka.pl XVIII** (3) - serial kom. Polska 26
01:05 **Samiec Alfa** ★★★ - komedia kryminalna Polska 2022, wyk. Mirosław Haniszewski (110 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy V - serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXI (15,16/40) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XII (19,20,21/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (12)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5860)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (13) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (14) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (8) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (319) - program publicystyczny
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (72)

20:30 **Farma** (174) - reality show Polska 2025
21:30 **Nasz nowy dom** (363) - reality show Polska 26
22:55 **Sortownia** (3) - serial krym. Polska 2023, wyk. Andrzej Chyra
23:55 **Władcy umysłów (The Adjustment Bureau)** ★★★ - film s.f. USA 2011, reż. George Nolfi, wyk. Matt Damon (135 min)
02:10 **New York Taxi (Taxi)** ★★ - komedia sensacyjna USA/Francja 2004, reż. Tim Story (150 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7952) - mag.
05:50 Ukryta prawda (59/60)
06:45 Kuchenne rewolucje: Górki Wielkie – Dziupla u Wuja XXVII (4) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5659)
11:20 Doradca smaku (31) - mag. kulinarny Polska 2025
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Granola", Gdynia XVII (1) - reality show Polska 18
12:35 Kuchenne rewolucje: Siedliszcze – Bistro 12 31 (2) - reality show Polska 2025
13:40 Ukryta prawda (2,3/60)
15:45 Młode gliny (25/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (14) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (14)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7953) - mag.

20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz. Polska 2026
20:50 **The Floor** (4)
21:30 **Kuchenne rewolucje: Kraków – Larysonki 32** (3) - reality show
22:40 **Godziny szczytu (Rush Hour)** ★★ - film sensacyjny USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan, Chris Tucker (120 min)
00:40 **Skok na głęboką wodę** (3) - reality show
01:45 **Szpital św. Anny** (22/50) - serial obycz.

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (18,19/22) - serial sens. USA 2000, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (4,3/15) - serial sensacyjny Niemcy 2012
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (61) - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (13) - serial obycz.
16:00 Ranczo IX - serial komediowy Polska 2015
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (13,14) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Taxi II** - komedia sens. ★★★ Francja 2000, reż. Gérard Krawczyk, wyk. Samy Naceri, Frédéric Diefenthal (110 min)
21:50 **Cienki Bolek (Get Hard)** ★★★ - komedia USA 2015, reż. Etan Cohen, wyk. Will Ferrell, Kevin Hart (120 min)
23:50 **Botoks** 18+ ★ - dramat obycz. Polska 2017, reż. Patryk Vega, wyk. Olga Bołądź, Agnieszka Dygant (155 min)
02:25 **Dzielnica strachu X**

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (72,24,25/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (48,17,18/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
14:00 Detektywi (42/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny III (4) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
17:00 Zapisane w gwiazdach (4) - serial fabularno-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (13/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (43/48) - serial fab.-dok. Polska 2024
20:00 **Hotel Paradise** (12) - real tv Polska 2026
21:00 **Kac Vegas III (The Hangover Part III)** ★★ - komedia USA 2013, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Zach Galifianakis (130 min)
23:10 **Elvis** - film biograficzny ★★★★ USA/Australia 2022, reż. Baz Luhrmann, wyk. Austin Butler, Tom Hanks, Helen Thomson, Richard Roxburgh (190 min)
02:20 **Hotel Paradise** (11)

MEZZO

10:00 Carl Nielsen: Między niebem a ziemią - film dok.
10:50 Cappella Mediterranea: Amore siciliano – Coups de coeur w Chantilly - muzyka klas.
12:20 Eugène-Auguste Ysaÿe: Wypadek: portret rodzinny - balet Czechy/Norwegia 2021
12:50 Intermezzo
13:30 Tarik O'Regan: Mata Hari, balet w choreografii Teda Brandsena - balet Hol. 2015
15:20 Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów Rotterdam 2025 - muzyka klas.
16:50 Intermezzo
17:45 Mikael Karlsson: Melancholia - opera Szwecja 2023, reż. Andreas Morell
20:30 Nerja - taniec F 2022
22:05 Rafael Riqueni, ser flamenco - koncert Francja 2022

PULS 2

11:30 Dinopociąg (14/40)
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (5,4/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous V (15,16/27)
16:00 My Little Pony II
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII
17:10 Blue (9,10/52)
17:40 Świnka Peppa II (21/52)
17:45 Bing (59,60/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (14/30)
19:00 Kacze opowieści
19:25 Ale numer! (8)
20:00 Dzielnica strachu X (8)
21:00 Przepis na zbrodnię (8)
22:00 Dzielnica strachu X (7)
23:00 Jak to się robi w Chicago - film sens. USA/Holandia 1986, reż. John Irvin
01:10 Dzielnica strachu X (5)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (2) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (55,56/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (14) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (14)
12:55 Trudne sprawy XX (26,27,28/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (46, 47) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (13,14) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (12) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział krym. XX (12)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (12) - serial krym.
22:40 The Exorcism of God - horror Meksyk/USA/Wenezuela 2021
00:45 Love Island III

METRO

07:10 J.A.G. VIII (13/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (27,28/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
13:05 Wycieczkowiec (14/20)
14:05 Przepis na życie II
15:00 Zapukaj do moich drzwi - telenowela Turcja 2021
16:00 Słoneczny patrol III (22/22) - serial przyg. USA 93
17:00 Ciężarówką przez Stany V (5/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (1)
19:00 Kartoteka V - serial fabularno-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni (8,9/13) - serial krym. Polska 2004
23:15 Kuba Wojewódzki (3) - talk-show Polska 2026
00:20 The Traitors. Australia (12) - real tv Australia 2023
01:50 Ślub last minute (8)

eprasa.pl c836ae6614

CZWARTEK 19.03

STOPKLATKA

08:30 **Wojciech Cejrowski – boso przez świat** (4)
08:55 **Robert Makłowicz** (149, 154) - magazyn
10:50 **Wojny magazynowe: Kanada** (12,1/12)
11:55 **Wojny kontenerowe II** (8,9/13) - serial dok.
13:00 **Katastrofy w przestworzach XXII** (4,5,1/10) - serial dok.
16:00 **MacGyver VII** (6,7/14)
18:00 **Hudson i Rex IV** (9/16)
18:55 **Zajazd. Będzie się działo** (7)
20:00 ★★★ **Miłość, szmaragd i krokodyl (Romancing the Stone)** - film przyg. USA/Meksyk 1984, reż. Robert Zemeckis, wyk. Michael Douglas, Kathleen Turner, Danny DeVito (130 min)
22:10 ★★★ **Królowie ulicy (Street Kings)** - film sens. USA 2008, reż. David Ayer, wyk. Keanu Reeves, Forest Whitaker, Hugh Laurie (140 min)
00:30 ★★ **Haker (Blackhat)** - film sens. USA 2015, reż. Michael Mann, wyk. Chris Hemsworth, Viola Davis, Manny Montana, Leehom Wang (175 min)

KINO POLSKA

08:05 Zwierzęta Wajraka III (6)
08:40 Polska Kronika Filmowa 20A/64 - film dok. Polska 1964
08:50 To nie ze mną II (2)
09:30 Podróże Pana Kleksa: Wysłannicy Bajdocji (1) - film dla dzieci ZSRR/Polska 1985, reż. Krzysztof Gradowski, wyk. Piotr Fronczewski
11:20 Diabeł - film krótkometrażowy Polska 2022
11:40 Krzyżacy - film przygodowy Polska 1960, reż. Aleksander Ford, wyk. Urszula Modrzyńska, Grażyna Staniszewska
15:30 Noce i dnie (1) - dramat obycz. Polska 1975, reż. Jerzy Antczak, wyk. Jerzy Bińczycki
17:20 Stawka większa niż życie (11) - serial wojenny
20:00 Syberiada polska - dramat historyczny Polska/Rosja 2013, reż. Janusz Zaorski, wyk. Urszula Grabowska, Adam Woronowicz, Paweł Krucz
22:45 Jak najdalej stąd - dramat obycz. Polska/Irlandia 2020, reż. Piotr Domalewski, wyk. Zofia Stafiej, Kinga Preis, Arkadiusz Jakubik, Dawid Tulej
00:45 Drogówka - film kryminalny Polska 2013, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Bartłomiej Topa, Marian Dziędziel, Arkadiusz Jakubik

ALE KINO+

09:35 **The Hero** - film krótkom. PL 2021 (40 min)
10:15 **Grantchester IX** (5,6/8)
12:20 **Vera XIV** (1)
14:10 ★★ **Decydująca godzina (Lakewood)** - thriller USA 2022, reż. Phillip Noyce (110 min)
16:00 ★★★★ **Czwarta władza (The Post)** - film biograficzny USA 2017, reż. Steven Spielberg, wyk. Meryl Streep (140 min)
18:20 **Vera XIV** (2) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
20:10 ★★★ **Paw zwyczajny (Pfau – Bin ich echt?)** - komediodramat Austria/Niemcy 2024, reż. Bernhard Wenger, wyk. Albrecht Schuch, Anton Noori (120 min)
22:10 ★★ **Dig** - thriller USA 2022, reż. K. Asher Levin, wyk. Thomas Jane, Liana Liberato, Harlow Jane, Emile Hirsch (105 min)
23:55 ★★★★ **Noc 12 października (La nuit du 12)** - thriller Francja/Belgia 2022, reż. Dominik Moll, wyk. Bastien Bouillon, Bouli Lanners (125 min)
02:00 **Belfer III** (6/8) - serial krym. Polska 2023

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin V (7/8)
08:30 Przyjaciółki XV (1,2/12)
10:25 Świat według Kiepskich
13:55 Karate Kid III - film sens. USA 1989, reż. John G. Avildsen
16:15 Jak łyse konie - komedia Chiny/Hongkong 2023
18:55 Do zakochania siedem lat - komedia romantyczna USA/Wlk. Brytania 2012
21:00 To tylko seks - komedia romant. USA 2011, reż. Will Gluck, wyk. Justin Timberlake
23:25 King's Man: Pierwsza misja - film sens. USA/Wlk. Bryt. 21, reż. Matthew Vaughn

KINO TV

07:30 Kojak II (15/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (12,13/13)
11:00 Poirot IV: Pierwsze, drugie... zapnij mi obuwie (3) - film krym. Wlk. Brytania 1992
13:10 Panna Marple V (4/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (1,2/8)
17:50 Poirot (3,4/10)
20:00 Więzień Brubaker - dramat USA 1980, wyk. Robert Redford, Yaphet Kotto
22:45 Sędzia Dredd - film s.f. USA/Holandia/Wlk. Bryt. 1995
00:40 Wyrok śmierci - dramat kryminalny USA 2007

TVP KULTURA

08:10 **Przystań nad Biblią** (2)
08:30 **Informacje kulturalne**
09:00 **Pogranicze w ogniu**
10:10 **Córka generała**
★★ **Pankratowa** - dramat obycz. Polska 34 (95 min)
11:45 **Reżyserzy IV** (10/10)
12:45 **Kolekcja** (9) - mag.
13:00 **Studio Kultura – niedziela z...** (691)
13:50 **Personel** - dramat
★★★★ Polska 76, reż. Krzysztof Kieślowski, wyk. Juliusz Machulski (80 min)
15:10 **Młyn i krzyż** - dramat
★★★★★ historyczny Polska/Szwecja 2010, reż. Lech Majewski (110 min)
17:00 **Pogranicze w ogniu**
18:10 **Wydarzenie aktualne**
18:40 **Którędy po sztukę** (3)
18:55 **Franz Kafka – Pisarz między światami**
20:00 **Hala odlotów** (53)
21:00 **Wstęp do filmu** (575)
21:05 **Pan Tadeusz** - film
★★★★ obyczajowy Polska/Francja 1999, reż. Andrzej Wajda, wyk. Bogusław Linda (160 min)
23:45 **Dzień, w którym umarła gwiazda rocka**
00:20 **Video Killed the Radio Star: Kevin Godley** (5) - film dok.

WARNER TV

08:10 J.A.G. VI (13/24)
09:10 Bajer z Bel-Air V (2,3/25)
10:10 Za głosem serca
11:10 Pełna chata II (3,4/22)
12:10 J.A.G. VI (14,15/24)
14:05 Bajer z Bel-Air V
16:05 Pełna chata II
18:10 W aromacie kawy - komedia romant. USA 2023
20:00 Czarownice z Eastwick - komedia USA 1987
22:20 W samym sercu morza - film przygodowy USA/Australia/Hiszpania 2015
00:45 Tecumseh – ostatni wojownik - western USA 1995

PARAMOUNT

10:05 Star Trek IV: Powrót na Ziemię - film s.f. USA 1986
12:50 Star Trek: Insurekcja - film s.f. USA 1998
15:00 Walkiria - dramat wojenny USA/Niemcy/Włochy/Hiszpania/Francja/Japonia/Wlk. Brytania 2008
17:30 Dzień zagłady - film katastroficzny USA 1998
20:00 Terminal - komedia romant. USA 2004, reż. Steven Spielberg, wyk. Tom Hanks
22:40 Strzelec - thriller USA 2007, reż. Antoine Fuqua
01:05 Ojciec chrzestny II - film sensacyjny USA 1974

HBO

08:50 **Detektyw Monk:**
★★★ **Ostatnia sprawa** - komedia kryminalna USA 2023 (95 min)
10:25 **PS Kocham Cię**
★★★ - melodramat USA 2007, reż. Richard LaGravenese (125 min)
12:30 **Miami Vice** - film sens.
★★★ USA/Niemcy/Paragwaj/Urugwaj 2006 (130 min)
14:40 **Pan Aznavour**
★★★★ - film biograficzny Francja 2024 (130 min)
16:50 **Jasełka wszech czasów** - komedia USA/Kanada 2024 (100 min)
18:30 **Człowiek z bieguna**
★★★ - komediodramat USA 14, reż. Maya Forbes, wyk. Mark Ruffalo (90 min)
20:00 **Siła naszych marzeń**
★★★ - komedia Francja/Kanada 22, reż. Christian Duguay, wyk. Mélanie Laurent (110 min)
21:50 **Morderstwo w Glitterball City** (2) - serial dok. USA 2026
22:50 **W dzikim galopie** - dra-
★★★ mat obycz. USA 24, reż. Daniel Minahan (115 min)
00:45 **W blasku ekranu**
★★★ - horror USA/Wlk. Brytania 2024 (100 min)

CINEMAX

11:55 Przez skały i chmury - dramat obycz. Peru/Chile 24
13:20 Władcy umysłów - film s.f. USA 2011, reż. George Nolfi
15:05 Moje słońce - dramat obycz. Japonia/Francja 2024
16:35 Czwarty pasażer - komedia Hiszpania 2022
18:15 Liberator - film sensacyjny USA/Francja 1992
20:00 Kontra (7,8/10) - serial sens. Wlk. Brytania/USA 2020
21:35 Zielona noc - dramat obyczajowy Chiny 2023
23:15 Moi nowi sąsiedzi - dramat obycz. Francja 2024

ROMANCE TV

10:30 Rosamunde Pilcher: Pomyłki serca - film obycz. Niemcy/Austria 1996
12:25 Inga Lindström: Ukochany wróg - film obycz. Niemcy/Szwecja 2022
14:20 Świeża krew w starym kraju (1,2/2) - miniserial
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (1/7)
20:00 Inga Lindström: Weekend w Söderholm - film obyczajowy Niemcy 2007
21:55 Inga Lindström: Decyzja podjęta nad rzeką - romans Niemcy 2005
23:45 Górski lekarz (1/7)

CANAL+ PREMIUM

08:45 **Hollywood Buzz** (42)
09:15 **Królowa chmur**
★★ - komedia Polska 2003 (80 min)
10:35 **Łapu-Capu**
10:40 **Robin i obrońcy królestwa** - film przyg. Wlk. Bryt./Irl. 2025 (100 min)
12:20 **Pieniądze to nie wszystko** - komedia Polska 2000 (105 min)
14:05 **The Office PL** (1,2/12)
15:05 **Aria di bravura**
16:30 **Hollywood Buzz** (42)
17:00 **Inwazja** - film sens.
★★ Holandia 24, reż. Bobby Boermans (90 min)
18:30 **Łapu-Capu**
18:35 **Morderstwo w ambasadzie** - film sens. Wlk. Brytania 2025 (85 min)
20:00 **Eksperyment: Odsiadka** (4)
20:55 **Premierowa jazda**
21:00 **Zawód: szpieg** - film
★★★ sens. USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Japonia/Francja 2001 (125 min)
23:05 **Bridget Jones:**
★★★ **Szalejąc za facetem** - komediodramat Wlk. Bryt./F/USA 25 (120 min)
01:05 **Stand Your Ground**
★★ - film sensacyjny Wlk. Brytania 2025 (100 min)

TVN FABUŁA

11:50 Prawo Agaty VII
12:50 Magda M. (1/15)
13:50 Teraz albo nigdy! II (6)
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
16:30 Zawieruchy przepis na kino (21) - mag. Polska 2020
16:55 Wytańczyć marzenia - dramat obycz. USA 2006
19:25 Na Wspólnej XXIV
20:00 Matrix Zmartwychwstania - film s.f. USA/Australia 21, reż. Lana Wachowski
23:05 Dunkierka - dramat wojenny Wlk. Brytania/USA/Francja/Holandia 2017

AMC

10:55 Wielki podryw - komedia USA 2001, reż. David Mirkin
13:20 Mordercza miłość - thriller USA 2023
15:05 Tajemnicza wyspa (1) - film fantasy USA/Tajlandia/Niemcy 2005
16:45 Tajemnicza wyspa (2) - film fantasy USA/Tajlandia/Niemcy 2005
18:25 Tajemnica Stonehenge - film s.f. Kanada 2010
20:15 Ciche miejsce - horror USA 2018, reż. John Krasinski
22:00 Honor wojownika - film sens. Nowa Zelandia/Korea Południowa 2010

eprasa.pl c836ae6614

AXN

08:50 Agenci NCIS (4/24)
09:50 Castle III (16,17/24)
11:40 Detektyw Monk II
13:35 Rekrut VI (7,8/10)
15:25 FBI: International II (16,17/22) - serial akcji USA 23
17:20 Castle III (18,19/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XVI - serial krym.
20:05 FBI II (1/19) - serial sens.
21:05 Agenci NCIS XX (5/22)
22:00 Agenci NCIS: Hawaje
23:00 Castle III (18,19/24)
00:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XVI - serial krym.

EPIC DRAMA

08:40 Lekarze na start
09:30 Agenci NCIS XVI (18/24)
10:20 Wszystkie stworzenia duże i małe III (5/6)
11:20 Poirot X (1/4)
13:20 Lekarze na start
14:10 Agenci NCIS XVI (18/24)
15:00 Panna Scarlet i komisarz IV (3/6) - serial krym.
16:10 Sprawy pana Booka
17:15 Poirot: Karty na stół X
19:20 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (19/24)
21:00 Jane Eyre (1/4)
22:10 A.B.C. (1/4) - serial krym.
23:10 Panna Marple VI (3/3)
01:00 Lekarze na start

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (21)
08:35 Dorota was urządzi IV (3,4/12) - serial dok. Polska 16
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (9, 10) - reality show
11:30 Ugotowani (7, 8)
13:35 Kuchenne rewolucje (12, 11) - reality show Polska 24
15:40 Ukryta prawda (26/60)
16:40 Jestem z Polski VIII (9,7)
18:45 Kuchenne rewolucje (12, 13) - reality show Polska 19
20:50 Bitwa o gości (3) - reality show Polska 2023
21:50 Jestem z Polski IX (1,2)
23:45 Apetyt na miłość (8, 4)

TVN TURBO

08:15 Nic do zgłoszenia V
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować III
18:00 Raport Turbo (4942)
18:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (9) - magazyn
19:00 Mobilni mechanicy (7)
19:45 Po raz trzeci! Sprzedane
20:30 Zawodowi handlarze (3)
21:15 Z drugiej ręki (3)
22:00 Raport Turbo (4942)
22:20 Z drugiej ręki (7)
23:05 Wojny samochodowe (3)

BBC FIRST

08:40 Lewis III (5/8)
09:40 Ojciec Brown VI (4/10)
10:40 Śmierć pod palmami II
11:50 Powrót do raju II (2/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (8/10)
15:50 Lewis III (5/8)
16:50 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami II
21:00 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
22:00 Zbrodnie Saint-Pierre
23:00 Tajemnice Brokenwood
00:55 Śmierć pod palmami II

FX

08:15 Dr House V (3/23)
09:10 Kości X (3,4,5/22)
11:55 FBI (20,21/22)
13:45 Castle III (19,20/24)
15:35 Agenci NCIS (3,4/23)
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (14/22)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (7,8/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (13,14/18) - serial krym. USA/Kanada 12
22:00 Genialna Morgan (11/13) - serial krym. USA 2025
22:55 Tropiciel III (6)
23:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (8,9/24) - serial krym.

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Letnia chata na lata XIII
11:00 Zarobić na remoncie VIII
12:00 Tu jest pięknie VII (8/10)
12:50 Nieoczywiste miejsca
13:55 House Hunters (4, 5)
15:10 Mieszkanie na miarę III
17:05 Polowanie na ogród II
18:15 Weekendowa metamorfoza (5, 6) - reality show
20:05 Dorota was urządzi III (8,9/13) - serial dok. Polska 15
21:35 Zróbmy sobie dom (3)
22:35 House Hunters

BBC LIFESTYLE

09:15 Mistrzowie ceramiki (6)
10:20 Zapraszam do stołu (3)
12:25 Wielkie brytyjskie wypieki (3) - program rozrywkowy
13:30 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
14:30 Zdrowa zmiana (1,2)
15:40 Zapraszam do stołu (3)
17:45 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
18:45 Mistrzowie ceramiki (7)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (4) - program rozrywk.
21:00 Wielkie Taneczne show
23:00 Wstydliwe choroby IV
00:00 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół III (3,4/24)
08:55 Przyjaciele VII (5—10/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu X (11—16/24)
14:30 Dwóch i pół III (5—8/24)
16:30 Przyjaciele VII (11—16/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu X (17—22/24) - serial kom.
22:00 The Office PL (1,2/12)
23:05 Comedy Club (4, 5)
00:05 Miasteczko South Park XII (14,1/14)
01:00 Pracoholicy IV (5/13)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex VII (3)
09:25 Rodzinka.pl
09:55 Klan - telenowela
10:30 Ranczo II (10/13)
11:25 Ojciec Mateusz 34 (8)
12:20 Pan Mama (11/20)
12:55 Zaraz wracam II (44)
13:30 Ojciec Mateusz XXIV (2,3)
15:25 Komisarz Alex VII (4)
16:15 Na sygnale (25)
17:25 Ranczo II (11,12/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIV (4)
20:25 Komisarz Alex XXV (2) - serial krym. Polska 2026
21:30 Ranczo II (13,1/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXIV (5)
00:25 Wojna zastępcza

CANAL+ KUCHNIA

10:35 U sąsiadów w kuchni XI
11:35 Comfort Food (13,14)
12:25 Jamie Oliver (13, 14)
13:25 Podróż przez smaki Chin
14:25 ABC gotowania — kuchnia meksykańska (4) - mag.
14:55 Zgrillowani (4, 5)
15:50 Jedz, podróżuj, smakuj
16:45 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (26)
17:10 Jamie Oliver (6, 7, 8)
18:30 Zgrillowani (2)
18:55 m jak mięso (8, 1, 2)
20:15 Bosacka daje radę (8)
21:15 Anthony Bourdain VI
00:45 David w Europie (17)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Cztery pory roku w ogrodach Kew II (3)
14:00 Cudotwórcy VI (3/13)
14:50 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
16:00 Daleko od miasta XI (6,7)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
20:10 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy VI (4)
22:00 Cztery pory roku w ogrodach Kew - serial dok.

PLANETE+

13:45 Cieśniny - serial dok.
14:50 Piesze wędrówki po świecie (3/8) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją X (3/5) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj?
18:10 Świat z góry
18:45 Ludwik XIV, król tajnych agentów - serial dok.
19:45 Ramzes II. 66 lat panowania (2) - serial dok.
20:50 Niezwykłe podróże koleją VII (5/7) - serial dok.
22:00 Premiera: Traktaty rzymskie. Jak rodziła się Unia

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów (8/8)
10:00 Klan z Alaski III (9/32)
11:00 Dwa oblicza survivalu: Meksyk (1) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek II
13:00 Nagi instynkt przetrwania V (15/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIII (13)
17:00 Celnicy na straży Europy VII (3,4/20)
18:00 Kolejarze - serial dok.
19:00 Złomowisko PL VIII
21:00 Gorączka złota XVI
22:00 Złoto drwali II (6/8)
23:00 Morze złota XIII (6)

TVP HISTORIA

12:45 Putin i Zachód (2/3)
13:45 Królowie
14:20 Stawka większa niż życie - serial wojenny
15:30 Sensacje XX wieku
17:30 Czas honoru II (2/13)
18:30 Encyklopedia II wojny światowej (76)
19:00 Flesz historii (753)
19:30 Królowie
20:05 07 zgłoś się (3/5)
21:20 Największe mity europejskich monarchii - serial dok.
22:20 Fundusz Obrony Narodowej (1) - film dok.
23:25 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki II (3)
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 UFO: szlakiem bliskich spotkań (1/9) - serial dok.
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata V (4/18)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 Skarby nazistów: U-Booty pełne złota (2)
18:10 Starożytni kosmici II
20:00 Naziści na tropie skarbów (4/6) - serial dok.
21:00 Na lodowym szlaku XII
22:00 Sekretne życie seksualne Hitlera (1/4) - serial dok.
23:00 Gwiazdy lombardu XXV

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Morski patrol: Hiszpania II (7/16) - serial dok.
16:00 Śladami tajemnic: Wenecja - film dok. Francja 25
17:00 Inkowie: powstanie i upadek imperium (1)
18:00 Normandia '44: inwazja
19:00 Krwawe pieniądze
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIII (6/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Największe katastrofy budowlane III (8/10)
22:00 Premiera: Megametro (2/4) - serial dok. Australia 20
23:00 Miasta w liczbach (8/8)

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (63)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII
12:00 Superfabryki II (3/8)
13:00 Poszukiwacze historii V
14:00 Czołgi: Ewolucja machiny wojennej - serial dok.
16:00 Kryptonim szef XI
18:00 Rolnicy. Podlasie VII (6)
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Stalingrad — ani kroku w tył! (1) - serial dok. Francja 14
22:00 Czołgi: Ewolucja machiny wojennej - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici XV
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (31)

BBC EARTH

09:20 W okowach mrozu V
11:20 Wyspy Pacyfiku II (3/3)
12:20 Błękitna planeta: morze trosk - film dok. 2001
13:25 Największe zagadki nauki (2/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu X (12)
15:30 Życie na pustkowiu VIII
16:30 Ziemia (1/5) - serial dok.
17:35 Wyspy Pacyfiku II (3/3)
18:35 Błękitna Planeta II (3/7)
19:45 Dziki połów (4/8)
20:55 Życie na pustkowiu VIII
21:55 W okowach mrozu X
22:55 Michael Mosley: sekrety naszych zakupów - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:10 Wojna światowa (2/8)
13:15 II wojna światowa: cena imperium (8/13) - serial dok.
14:20 Tajemnica mumii z bagien - film dok. USA 2023
15:30 Tajemnice mumii
16:30 Tajemnice jeziora Iznik
17:40 Tajne bazy nazistów IV
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (2/8) - serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (8/13) - serial dok.
21:00 Historia Troi - serial dok.
22:10 Ciemna strona starożytnej Grecji (3) - serial dok.
23:20 Wielkie budowle Rzymian (3/3) - serial dok.

eprasa.pl c836ae6614

REKLAMA

Wyjątkowa edycja monet ze szczerego złota w rozmiarze XXL

6 oficjalnych złotych monet (1/200 oz) z wizerunkami słynnych monet na rewersach

Za jedyne 5 rat
po 499 zł
lub za jednorazową kwotę 2495 zł
BEZPŁATNA WYSYŁKA!

20 marek Wilhelm I

10 koron Franciszek Józef I

20 lirów Pius IX

Złoto najwyższej próby (999/1000)

Awers jest taki sam w każdej z 6 monet (średnica ok. 40 mm)

Luidor Ludwik XVI

1 suweren Elżbieta II

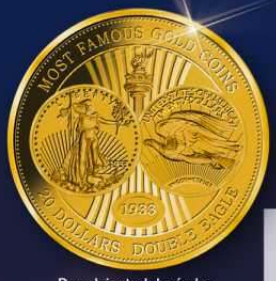

Dwudziestodolarówka Double Eagle

CZYSTE ZŁOTO W FORMACIE XXL

- **Oficjalne środki płatnicze – prawdziwe monety**
- **Kolekcja dostępna wyłącznie w Mennica–Numizmaty®**

Monety są opakowane w specjalne kapsle, których zadaniem jest ochrona i efektowna prezentacja Twoich złotych skarbów.

RAZEM Z KOLEKCJĄ DLA CIEBIE:

Drewniana kasetka na monety

BEZPŁATNIE! Dla Ciebie w prezencie:

Praktyczny sejf w formie książki

- **Sprytnie zamaskowany sejf na Twoje kosztowności**
- **Zamykana na klucz skrytka w formie książki**

Metal:	czyste złoto (999/1000)
Waga:	1/200 oz
Rok emisji:	2023
Limitacja:	5000 egzemplarzy
Jakość:	stempel lustrzany
Wartość:	100 franków CFA
Kraj emisji:	Niger

Mennica–Numizmaty, marka Eldora World AG.
Administratorem danych osobowych i stroną umowy jest: Eldora World AG, Leubernstrasse 6, CH-8280 Kreuzlingen, Szwajcaria.

Zamów już teraz! Zadzwoń 22 211 65 99

TAK! Chcę być jedną z pierwszych osób, która otrzyma kompletną kolekcję 6 unikalnych monet „Największe złote monety 1/200 oz" **(art. nr 173-961-0) – WYSYŁKA GRATIS** – *proszę zaznaczyć:*

❑ płacąc 5 comiesięcznych nieoprocentowanych rat po 499 zł lub

❑ płacąc jednorazowo 2495 zł.

Mam prawo do zwrotu kolekcji w ciągu 60 dni i nawet wtedy mogę zatrzymać otrzymany prezent! *Jeśli nie wybierzesz sposobu płatności, zakładamy, że chcesz zapłacić jednorazowo pełną cenę. Płatnosć przy odbiorze przesyłki (za pobraniem).* Średni czas realizacji zamówienia to 7-10 dni. Firma kurierska poinformuje Państwa SMS-em o dokładnym terminie dostawy i kwocie do zapłaty gotówką u kuriera.
Administratorem Twoich danych osobowych jest Eldora World AG, Leubernstrasse 6, CH-8280 Kreuzlingen, Szwajcaria. Twoje dane osobowe (imię, nazwisko, adres) przetwarzane są w celu wysłania materiałów promocyjnych dotyczących monet i medali (art. 6 ust. 1 lit. f) RODO). Jeżeli nie życzysz sobie ich otrzymywania, możesz zgłosić sprzeciw wobec przetwarzania Twoich danych w celach reklamowych, wysyłając go pocztą (na adres Mennica–Numizmaty, ul. Paderewskiego 167, 05-070 Sulejówek) lub e-mailem (na adres: bok@mennica-numizmaty.pl). Więcej informacji o sposobie przetwarzania danych osobowych jest dostępnych na stronie www.mennica-numizmaty.pl/prywatnosc.

Zamów szybko i wygodnie przez telefon:
22 211 65 99
Zadzwoń do nas teraz, otrzymasz dodatkowy PREZENT!
(Biuro Obsługi Klienta czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-17:00 oraz w sobotę w godzinach 9:00-15:00)

Obowiązują Ogólne warunki handlowe Mennica–Numizmaty. Można je przeczytać na stronie www.mennica-numizmaty.pl lub zażądać ich od nas na piśmie. Stroną umowy jest Eldora World AG, Leubernstrasse 6, CH-8280 Kreuzlingen, Szwajcaria.

Mój adres: ❑ Pani ❑ Pan

538B-04

Imię i nazwisko:

Ulica, numer domu i mieszkania:

Kod pocztowy Miejscowość

Nr telefonu *(wymagany)*

E-mail

❑ Chcę otrzymywać drogą elektroniczną i telefoniczną informacje o promocjach i rabatach dotyczących produktów własnych Eldora World AG. Wiem, że mogę wycofać moją zgodę w dowolnym momencie, wystarczy że wyślę informację na adres MENNICA–NUMIZMATY, Biuro Obsługi Klienta, ul. Paderewskiego 167, 05-070 Sulejówek.

Data Podpis

MENNICA NUMIZMATY

Możesz też wypełnić kupon i wysłać go niezwłocznie na adres: Mennica–Numizmaty • ul. Paderewskiego 167, 05-070 Sulejówek • bok@mennica-numizmaty.pl

eprasa.pl c836ae6614

wyborcza

PROSTO Z POLSKI
TYGODNIK

Piątek, 13 marca 2026 | Redaktorka prowadząca **Beata Żurek**

Szpital w Namysłowie

Z placówki odchodzą anestezjolodzy

W Namysłowskim Centrum Zdrowia większość anestezjologów złożyła wypowiedzenia. – Szpital musi zaproponować takie stawki, żeby podpisali umowy – mówi wojewódzki konsultant ds. anestezjologii.

Rafał Zieliński

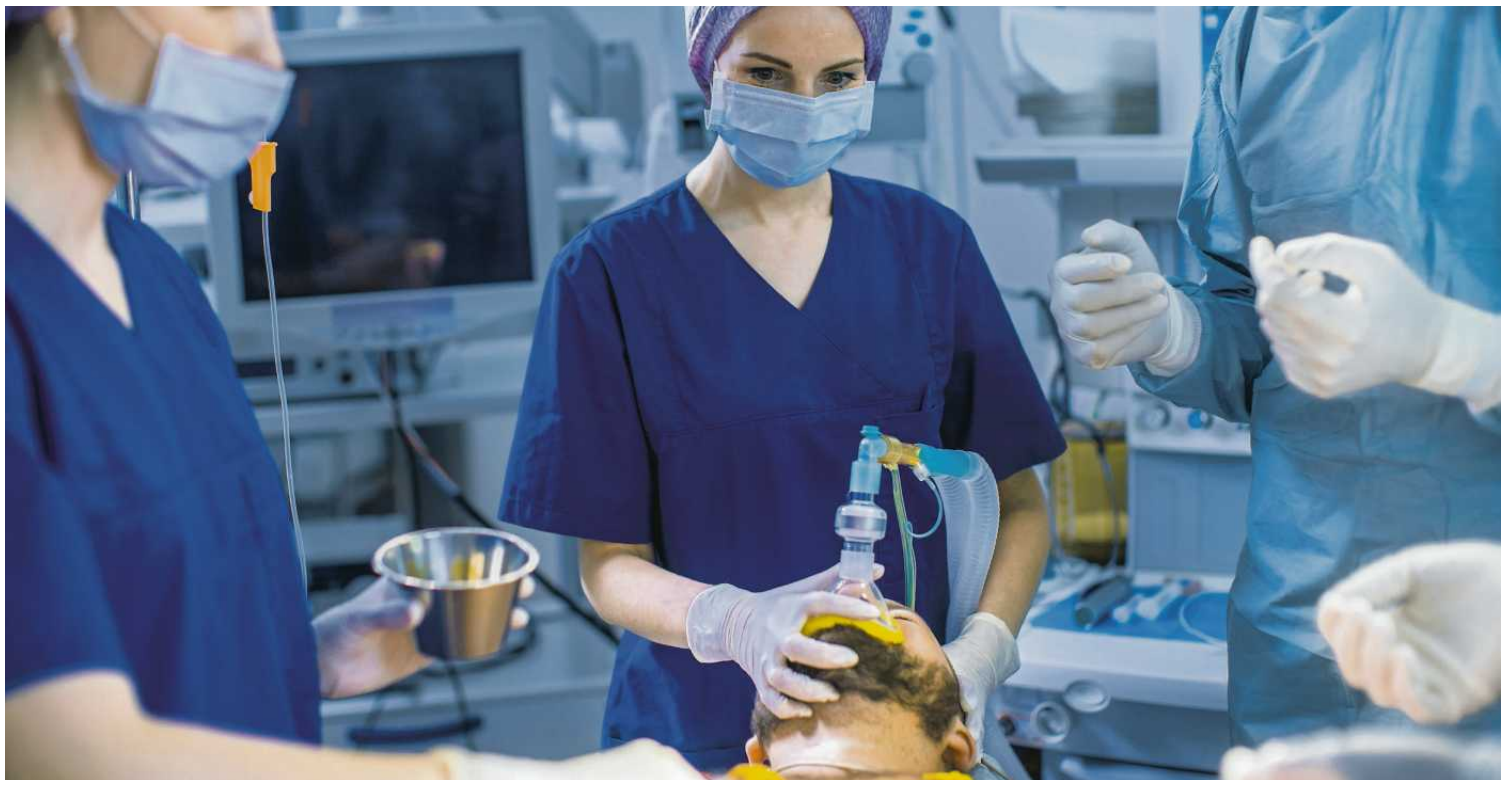

• **Godzina pracy anestezjologa może szpital kosztować nawet 200 zł, a są przypadki, że i 300 zł** FOT. SHUTTERSTOCK

Większość anestezjologów przyjeżdża do szpitala w Namysłowie z różnych części województwa. Część z nich złożyło wypowiedzenia, powodem miała być m.in. wysokość ich wynagrodzenia.

Współwłaścicielem Namysłowskiego Centrum Zdrowia jest powiat namysłowski. – Pani prezes i pani dyrektor zapewniły mnie, że nie ma obaw o funkcjonowanie szpitala ani bloku operacyjnego, bo wiele wskazuje na to, że uda się znaleźć porozumienie z lekarzami – powiedział dziennikarzom Nto.pl Artur Włodarczyk, starosta namysłowski.

Dużo szpitali opiera się na anestezjologach kontraktowych

– Anestezjolodzy to w dużej mierze freelancerzy. Oferują swoje usługi, a ich praca obejmuje kilka szpitali, a nawet placówki w różnych województwach. Przyjeżdżają na dwie, trzy doby i jadą do kolejnego szpitala – mówi dr Maciej Gawor, opolski konsultant wojewódzki do spraw anestezjologii i intensywnej terapii.

Większość powiatowych szpitali na Opolszczyźnie opiera się na anestezjologach kontraktowych. – Jeśli kończy się im kontrakt to pojawia się nowa oferta i nowe ceny. Jeżeli negocjacje nie przyniosą efektu, to lekarze szukają pracy gdzie indziej – mówi Maciej Gawor.

NCZ potwierdziło nam, że nie zatrudnia i ostatnio nie zatrudniało anestezjologów na podstawie umów o pracę, tylko w ramach umów kontraktowych. „Lekarze anestezjolodzy prócz swoich obowiązków wykonują inne zadania, jak konsultacje i kwalifikacje do zabiegów czy znieczulenia na przykład przy badaniach diagnostycznych" – pisze placówka.

„NFZ wymaga anestezjologów, a oni podbijają stawki"

Z siedmiu anestezjologów mających podpisane kontrakty z NCZ pięcioro złożyło wypowiedzenia umów, które obowiązują ich do końca lutego 2027 roku. „W czterech przypadkach lekarze nie wskazali przyczyn rozwiązania umowy. W jednym jako powód wskazano warunki pracy. Należy podkreślić, że kwestie te mają charakter indywidualny i są elementem relacji kontraktowych" – taką odpowiedź otrzymaliśmy od szpitala, gdy spytaliśmy o powody rozwiązania umów. Lekarzy obowiązuje trzymiesięczny okres wypowiedzenia.

– NFZ wymaga od szpitala, żeby anestezjolog był dostępny w placówce całą dobę. To kluczowe dla realizowania kontraktu z NFZ. Większości procedur zabiegowych nie zrealizuje się bez anestezjologa i NFZ natychmiast zrywa umowę, jeżeli takiego specjalisty nie ma na miejscu 24 godziny na dobę – mówi Maciej Gawor.

Lekarz dodaje, że „szpitale są pod ścianą"

– NFZ wymaga anestezjologów i oni dobrze o tym wiedzą. Podbijają więc stawki często do kosmicznych kwot. Godzina ich pracy może szpital kosztować nawet 200 zł, a są przypadki, że i 300 zł. To pewna patologia, szczególnie, że za tą stawką nie zawsze idzie jakość usług.

Większości procedur zabiegowych nie zrealizuje się bez anestezjologa i NFZ natychmiast zrywa umowę, jeżeli takiego specjalisty nie ma na miejscu 24 godziny na dobę

Niestety ten system doprowadził do tego, że niektórzy anestezjolodzy stali się bardziej biznesmenami, niż lekarzami – mówi Gawor.

„Do teraz nie było rozmów o zmianie wynagrodzenia"

Dyrekcja szpitala w Namysłowie zapewnia, że obecna sytuacja nie wpływa na działanie placówki i na realizację przez nią świadczeń. „Blok operacyjny pracuje w trybie standardowym, zabiegi planowe oraz zabiegi w trybie pilnym są wykonywane zgodnie z harmonogramem" – czytamy w mailu, który dostaliśmy ze szpitala.

Dodatkowo dyrekcja zaznacza, że „problem nie dotyczy pozostałych oddziałów, które działają bez zakłóceń w oparciu o stały zespół lekarzy", a „wszystkie świadczenia realizowane w ramach umów z NFZ są wykonywane bez zakłóceń".

W szpitalu aktualne stawki anestezjologów obowiązują od 1 marca 2024 roku, umowy zawarto na podstawie postępowania konkursowego. Dyrekcja informuje, że do teraz nie było rozmów dotyczących zmiany stawek wynagrodzenia, „nie była też zgłaszana taka wola".

– Nie sądzę, żeby ci specjaliści mieli problem ze znalezieniem zajęcia. Prawda jest więc taka, że to szpital musi zaproponować takie stawki, żeby anestezjolodzy zgodzili się podpisać umowy – mówi Gawron.

Ważne, żeby w szpitalu był choć jeden anestezjolog

Dyrekcja NCZ zaznacza, że „nie da się określić minimalnej liczby lekarzy niezbędnych do „normalnego funkcjonowania placówki", bo zależy to od trybu pracy oraz „od liczby i rodzaju równolegle zaplanowanych świadczeń wymagających pracy anestezjologa".

– Anestezjolodzy na kontrakcie pracują poza kodeksem pracy. Mogą mieć więc nieokreśloną liczbę dyżurów. Ważne, żeby choć jeden był w szpitalu na miejscu. W większości przypadków minimum to pięciu, sześciu anestezjologów. Ale to naprawdę nie jest regułą – mówi Gawor.

Szpital w Namysłowie planuje „pozyskać nowych anestezjologów, nawiązać współpracę z podmiotami zewnętrznymi świadczącymi usługi anestezjologiczne i rozmawiać z dotychczasowymi współpracownikami w celu wypracowania możliwości dalszej współpracy". Dyrekcja gwarantuje, że działa już w tych kwestiach, a informację o poszukiwaniu anestezjologów udostępniła już „potencjalnie zainteresowanym osobom".

eprasa.pl c836ae6614

Zginął kolejny motocyklista

Druga tragedia związana z policyjnym BMW

Wałbrzyski policjant, którego pościg za motocyklistą zakończył się śmiercią 21-letniego Michała, brał także udział w tragicznym w skutkach pościgu za innym motocyklistą.

Agnieszka Dobkiewicz

28 lutego przy ul. Armii Krajowej na Starym Zdroju w Wałbrzychu policjanci ruszyli za motocyklistą, który kierował crossowym motocyklem bez tablic rejestracyjnych. Podczas próby zatrzymania, 21-latek z nieznanych powodów zaczął uciekać. W efekcie policyjnego pościgu stracił panowanie nad motocyklem i uderzył w element infrastruktury drogowej. Mimo podjętej przez policjantów reanimacji, zmarł.

• **Patrol drogówki (zdjęcie ilustracyjne)**
FOT. POLICJA

50 METRÓW OD PRZEJŚCIA DLA PIESZYCH

Zdarzenie wywołało olbrzymie kontrowersje, których nie uspokoiło oświadczenie, jakie wydała po nim policja. – Funkcjonariusze chcieli zatrzymać motocyklistę, który poruszał się pojazdem bez tablic rejestracyjnych – mówi nam Marcin Świeży, oficer prasowy wałbrzyskiej policji. – Nie zatrzymał się jednak, mimo użycia sygnałów świetlnych i dźwiękowych, i podjął próbę ucieczki. Wyprzedzał na podwójnej linii ciągłej i wjeżdżał pod prąd.

Ostatecznie policjanci wyprzedzili motocyklistę i doprowadzili do jego zatrzymania. Radiowóz nie był oznakowany. W tym momencie na miejscu pojawił się kolejny radiowóz – także nieoznakowane BMW. Gdy policjanci chcieli zatrzymać młodzieńca, ten im się wymknął i zaczął uciekać. Podczas tego manewru zarysował BMW.

W pościg za nim ruszyły obydwa radiowozy. Z relacji, które uzyskała „Wyborcza" wynika, że policjanci próbowali wyhamować mężczyznę, bo zbliżał się do przejścia dla pieszych na ulicy Armii Krajowej, co mogło powodować zagrożenie dla osób, które by się na nim znalazły. „Wyprzedzili motocyklistę, zwolnili oraz dawali mu wyraźne sygnały do zatrzymania pojazdu. Kierujący po raz kolejny nie zastosował się do poleceń wydawanych przez funkcjonariuszy i podjął manewr wyprzedzania radiowozu z lewej strony, poruszając się w sposób stwarzający dalsze zagrożenie w ruchu drogowym" – podawała policja.

POLICJANT NA ZWOLNIENIU LEKARSKIM

– A co miał zrobić policjant? – pytają jego koledzy, którzy zgodzili się z „Wyborczą" porozmawiać. – Ulicami miasta jechał człowiek stanowiący zagrożenie dla innych ludzi. Jechał bez oznaczeń, podjął próbę ucieczki, czyli popełnił przestępstwo, było też podejrzenie, że porusza się bez uprawnień. Policjanci chcieli, by zwolnił, bo 50 metrów dalej znajdowało się przejście dla pieszych. Musieli działać szybko i zdecydowanie. Proszę pomyśleć, jak wyglądałyby nagłówki w artykułach, gdyby on potrącił tam człowieka. Pisano by: „policja nie zrobiła nic, a pirat drogowy zabił człowieka".

Funkcjonariusze mają dobre zdanie o pracy kolegi, który 28 lutego kierował policyjnym BMW. Ich zdaniem był wyszkolony, nie szarżował na drodze, nie prowokował. Tragedię bardzo przeżył i przebywa na zwolnieniu lekarskim. – Na Armii Krajowej i 11 Listopada jest olbrzymi ruch – mówią wałbrzyscy funkcjonariusze. – To kiedyś była główna droga w mieście na Wrocław, tutaj jest wzmożony ruch samochodów. Jak policjanci mieli w takiej sytuacji nie zareagować, gdy mieli przed sobą pirata drogowego? – pytają retorycznie.

POŚCIG BMW POD ŚWIDNICĄ

Tymczasem do „Wyborczej" w ubiegłym tygodniu dotarły informacje o tym, że policjant z BMW uczestniczył już w pościgu, który skończył się śmiercią motocyklisty.

– Faktycznie ten sam funkcjonariusz wziął udział w takim zdarzeniu, ale śmierć kierowcy nie była związana z pościgiem – mówił nam oficer prasowy Marcin Świeży.

Policjanci próbowali wyhamować mężczyznę, bo zbliżał się do przejścia dla pieszych, co mogło powodować zagrożenie dla osób, które by się na nim znalazły

Mowa o zdarzeniu, do którego doszło 12 maja 2023 roku. Policyjny nieoznakowany BMW, tan sam, który pojawił się w sprawie śmierci 21-latka, podjął w Wałbrzychu pościg za kierowcą, który się nie zatrzymał mimo wezwań i zaczął uciekać drogą krajową nr 35 w stronę Świdnicy. W okolicach Słotwiny radiowóz uszkodził jednak koło i stanął. Motocyklista jechał dalej i mniej więcej 3 kilometry dalej już na terenie Świdnicy zderzył się z Oplem, który włączał się do ruchu. Okazało się, że ścigany motocyklista był poszukiwany dwoma listami gończymi.

Policjanci nie byli winni śmierci mężczyzny, ale i tak pościgiem zajęła się prokuratura. Miała wyjaśnić, co się podczas pościgu wydarzyło. – W listopadzie 2023 roku sprawa została umorzona – mówi zastępca prokuratora rejonowego ze Świdnicy Łukasz Cimała. – Powołaliśmy w niej biegłego od rekonstrukcji wypadków, który podał w opinii, że brak jest jakichkolwiek przesłanek, by wiązać wałbrzyskich policjantów z tą śmiercią.

– Policjant nie uczestniczył też w żadnej innej kolizji czy wypadku – zaznacza Marcin Świeży.

Inaczej jest z samym policyjnym radiowozem BMW. – Samochód miał jeszcze dwukrotnie drobne kolizje, podczas wykonywania z jego udziałem czynności służbowych – mówi Świeży. – Jedna zdarzyła się na S3, gdzie kierowca jechał pod prąd w okolicach Kamiennej Góry. Druga na skrzyżowaniu ulicy Noworudzkiej z ulicą Strzegomską.

W obu sytuacjach nie było ofiar śmiertelnych.

JECHAŁ WYPRÓBOWAĆ CROSSA

Mieszkańcy są podzieleni – jedni uważają, że policjanci przeszarżowali i zabili 21-latka. Inni młodemu kierowcy zarzucają bezmyślności i uważają, że swoim nieodpowiedzialnym zachowaniem sam doprowadził do swojej śmierci.

Rodzina zmarłego apeluje do mieszkańców o udostępnianie nagrań z tragicznego zdarzenia. – Nam nie chodzi o to, by robić jakąś awanturę, czy robić jakiś samosąd – mówią. – Chcemy, by sprawa śmierci Michała została wyjaśniona.

Według rodziny Michał wyjechał z domu zaledwie 4 minuty przed dramatem, który się rozegrał na ulicach Wałbrzycha. Jechał po raz pierwszy wypróbować swój kupiony jesienią cross.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34424247

Literówka · Quizy
Sudoku · Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

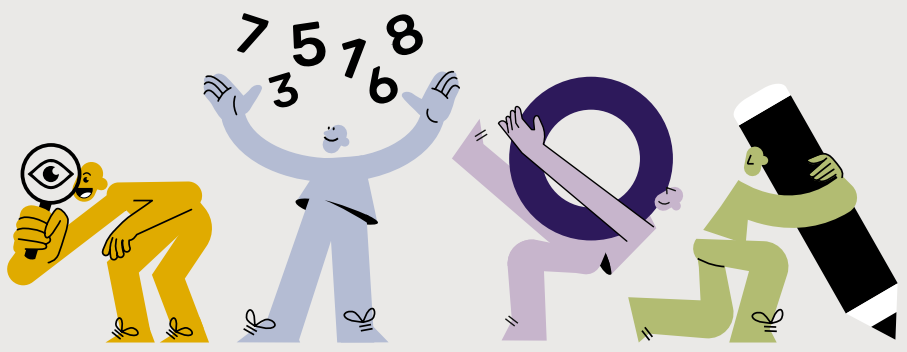

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play Pobierz w App Store

1 RP

eprasa.pl c836ae6614

EDEKA center Schwedt
ODER-CENTER
ZAKUPY W SCHWEDT

Oferta obowiązuje od 16 do 21.03.2026 lub do wyczerpania zapasów.

Red Band żelki owocowo-anyżowe
różne rodzaje
1 kg = 4,44 €
n.c. = 2,79 €
opak. 500 g
20% TANIEJ
SUPER CENA
2.22

Jajka wielkanocne czekoladowe
1 kg = 37,90 €
sztuka 100 g
SUPER CENA
3.79

Czekolada Milka
różne rodzaje
1 kg = 11,96/10,83/ 9,97 €, n.c. = 4,99 €
opak. 250/276/300g
40% TANIEJ
SUPER CENA
2.99

After Eight, Choco Crossies, Choclait Chips
różne rodzaje
1 kg = 17,30/13,27/9,95 €
n.c. = 3,79
opak. 115/150/200 g
DO 47% TANIEJ
SUPER CENA
1.99

Milka krem czekoladowy
różne rodzaje
1 kg = 7,11 €
n.c. = 3,69 €
opak. 350 g
33% TANIEJ
SUPER CENA
2.49

Kinder zając czekoladowy
1 kg = 27,18 €
opak. 110 g
SUPER CENA
2.99

ESN batony proteinowe
różne rodzaje
1 kg = 39,78/32,55
n.c. = 2,45 €
sztuka 45/55 g
27% TANIEJ
SUPER CENA
1.79

Wszystkie ceny w euro. E.O.E. – najniższa cena z ostatnich 30 dni.

INSTAGRAM
EDEKA center • Landgrabenpark 1 • 16303 Schwedt/Oder • godziny otwarcia: pon. – sob. 8:00 – 20:00
FACEBOOK

Wydawca: Dritte EDEKA-Markt Minden-Hannover GmbH, Wittelsbacherallee 61, 32427 Minden

Szczecin/34422948

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny. Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

eprasa.pl c836ae6614

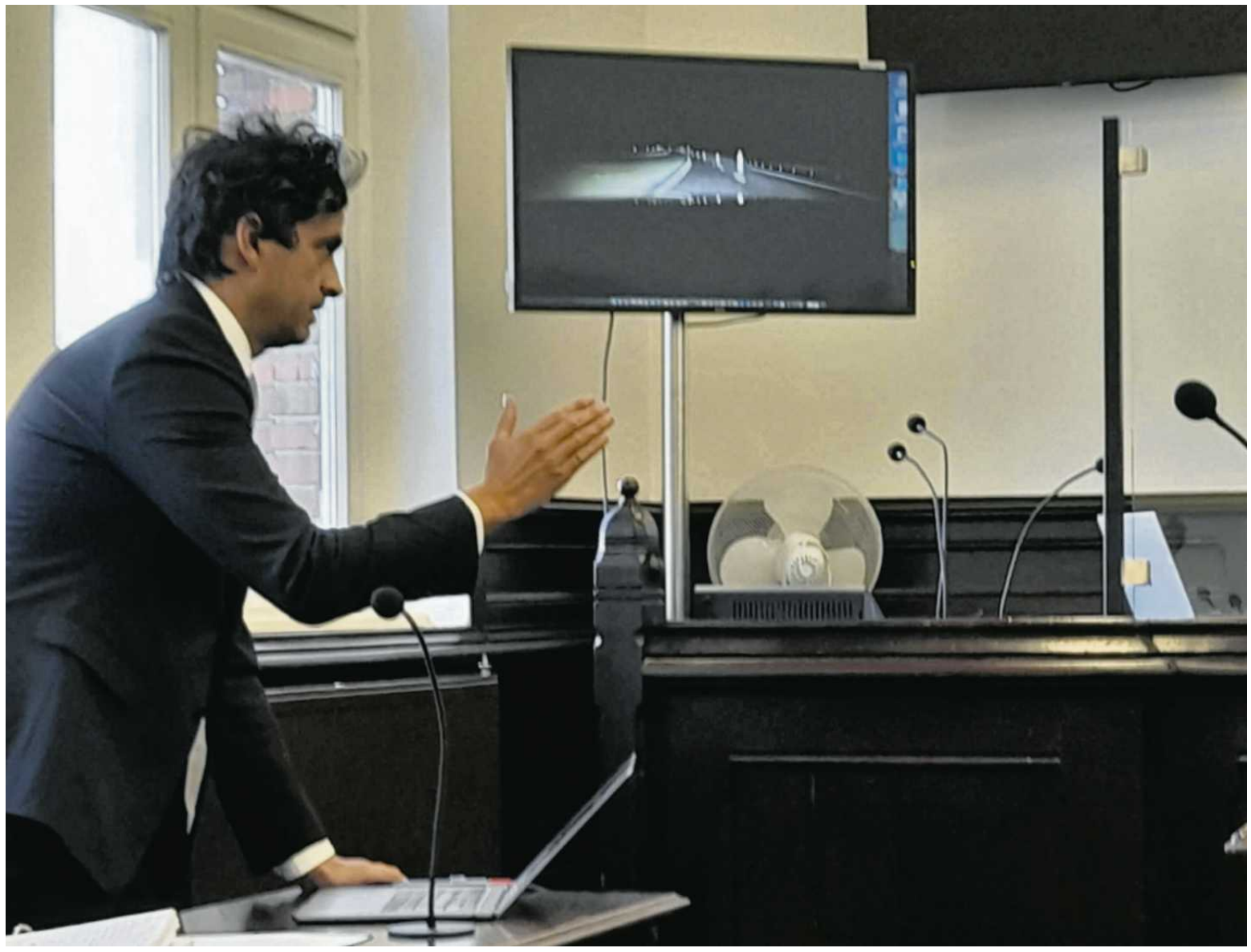

Świadek śmiertelnego wypadku na S5:

Następny byłbym ja

– Kierowcy mieli poczucie, że jadą dwupasmową jednokierunkową drogą ekspresową, nie odcinkiem dwukierunkowym – takie słowa padły z trzech ust podczas rozprawy w Sądzie Rejonowym w Żninie. Drogowcy utrzymują, że oznakowanie było prawidłowe.

Andrzej Tyczyno

Musiałem wykonać ten gest – powiedział 41-letni Marcin Łaziński, podając w poniedziałek (9 marca) na korytarzu Sądu Rejonowego w Żninie dłoń 64-letniemu Piotrowi (ten woli pozostać anonimowy). Pierwszy jest bratem Krystiana, który zginął w wypadku na budowanej drodze S5 w Cotoniu, drugi ledwo wtedy uszedł z życiem. Obaj są oskarżycielami posiłkowymi w procesie, który ma rozstrzygnąć, czy do tragedii przyczyniło się złe oznakowanie.

Był 3 listopada 2019 roku, niedziela. Piotr wraz z żoną Zofią i córką Darią wyruszył swoim Mercedesem Vito w drogę z Gniezna na giełdę do Bydgoszczy. – Co tydzień tak jeździliśmy, do pracy – wspomina najmłodsza z rodziny. – Pierwszy raz tym odcinkiem, wcześniej bocznymi drogami – dopowiada jej ojciec.

Za kółkiem siedział jakiś kwadrans, gdy około godziny piątej nad ranem na drodze przed Żninem – na budowanym odcinku trasy ekspresowej S5 – zobaczył przed sobą światła innego samochodu. To był Fiat Bravo, którego prowadził 37-letni Krystian Łaziński. Dlaczego on znalazł się w tym miejscu o tej porze – nie wiadomo. W Australii wykształcił się na prawnika, później ukończył w Polsce medycynę. Więcej czasu spędzał już w rodzinnym kraju, choć jeszcze wahał się, co robić w przyszłości. Z pewnością jechał do Poznania, gdzie mieszkał.

Tuż przed wypadkiem Piotr myślał, że widzi dwa auta – jedno tylko miało otrzeć się o jego bok, z drugim się zderzył. – Próbował odbić w prawo – zeznał 69-letni dziś Krzysztof, który był świadkiem tego zderzenia. Jechał z Bydgoszczy do pracy w Bawarii. Poruszał się za Fiatem, gdy Krystian zjechał na lewy pas, wyprzedzając ciężarówkę. – Byłbym następny, który wykonałby podobny manewr – wspomina.

Zatrzymał się, podbiegł do samochodu, zadzwonił pod numer 112. Uwięzionego kierowcy nie ruszał. Zrobili to później strażacy narzędziami hydraulicznymi. Od strony Mercedesa nadbiegła Daria, jej rodzice zostali zakleszczeni w środku.

Piotr był w bardzo ciężkim stanie: miał uraz klatki piersiowej, połamaną lewą nogę i lewą rękę. Został przewieziony karetką do gnieźnieńskiego szpitala. – Lekarz wyszedł do nas po operacji i powiedział, że nie wiadomo, czy tata przeżyje – wspominała na sali rozpraw 28-letnia Daria, zalewając się łzami. – Dopiero w czwartek dowiedzieliśmy się, że z tego wyjdzie.

Mimo żmudnej rehabilitacji, mężczyzna do dziś utyka, nie może w pełni zgiąć kolana, ma także nie do końca sprawną rękę. – Samochód prowadzę tylko na krótkich odcinkach. Czuję respekt – wyznał.

– Widzę to, jakby wydarzyło się wczoraj. Od wypadku boję się ciemności, świateł w ciemności – opowiadała o swojej traumie jego córka.

PRYWATNE ŚLEDZTWO

Marcin Łaziński o śmierci brata dowiedział się od przedstawiciela polskiej ambasady w Australii, później miał jeszcze kontakt telefoniczny z policjantami ze Żnina. Tak szybko, jak to możliwe – wraz z rodzicami – przyleciał do Polski. – W Warszawie wynająłem samochód i pojechaliśmy tam, gdzie zginął Krystian – opowiada.

Jak się okazało, najpierw pomylił miejsce, zmyliły go fragmenty innych uszkodzonych na tej trasie aut. Do wypadku doszło trochę dalej.

Łaziński od razu zwrócił uwagę, że ten fragment „piątki" jest bardzo niebezpieczny. Stanął przy drodze, robił zdjęcia, później dotarł do uczestników kolizji. – Byłem świadkiem wielu sytuacji, w których omal nie doszło do tragedii – opowiada.

Część efektów swojej żmudnej pracy pokazał podczas poniedziałkowej rozprawy w żnińskim sądzie: to zdjęcia i filmy, w tym wykonane z drona. Opowiadał o nich spokojnie, rzeczowo, emocje związane ze śmiercią brata zostawił za drzwiami.

Zaczął od pokazania drogi z pozycji Piotra, a więc trasę z Gniezna w kierunku Bydgoszczy. Film wykonał tydzień po wypadku, o tej samej porze, w której do niego doszło, czyli zaczął przed godziną piątą. Zza szyby auta najpierw widzimy właściwą jezdnię prowadzącą z Wielkopolski. Kierowcy mieli na niej do dyspozycji tylko jeden pas, drugi był oddzielony pachołkami. Później samochody na tej trasie były kierowane na drugą nitkę. Tuż po tym przejeździe widać znaki F-15 i A-20. Pierwszy informuje o „niesymetrycznym podziale jezdni dla przeciwnych kierunków ruchu", drugi ostrzega o drodze dwukierunkowej. Brak tego pierwszego obok drogi w przeciwnym kierunku to jeden z zarzutów biegłych powołanych przez prokuraturę.

Łaziński od razu zwrócił uwagę, że ten fragment „piątki" jest bardzo niebezpieczny. Stanął przy drodze, robił zdjęcia, później dotarł do uczestników kolizji. – Byłem świadkiem wielu sytuacji, w których omal nie doszło do tragedii

Sytuacja z tej strony jest więc „czysta i czytelna", jak całość tymczasowej organizacji ruchu zdefiniował na poprzedniej rozprawie urzędnik bydgoskiego oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, który jako pierwszy ją zatwierdził. – Poza jednym wyjątkiem: kierowcy jadący od strony Poznania nie mieli świadomości, że grozi im śmiertelne niebezpieczeństwo – zagrożenie czołowym zderzenie na swoim pasie ruchu – zauważył brat zmarłego.

Do takiego właśnie wypadku doszło kilkanaście godzin po nakręceniu tego filmu. Po zmroku zginął poruszający się w kierunku Żnina 43-letni mieszkaniec powiatu poznańskiego, kierowca Fiata Punto, bo tuż przed niego wyjechał Fiat Doblo wyprzedzający Renaulta Lagunę.

Marcin Łaziński przyjechał na miejsce tragedii. – Mogło do niej nie dojść, gdyby policjanci mnie posłuchali. Podczas składania zeznań mówiłem, że trzeba coś z tą drogą zrobić – nie kryje rozczarowania. Dopiero po drugim wypadku pomiędzy pasami ruchu postawiono pachołki.

MIELIŚMY PRZEŚWIADCZENIE, ŻE JEDZIEMY DROGĄ EKSPRESOWĄ

Wróćmy jednak do kluczowego dla sprawy drugiego filmu pokazanego w sądzie. Mogliśmy się wczuć, co przed świtem widzieli kierowcy jadący między Żninem a granicą z województwem wielkopolskim. Łaziński celowo zaczął go przed feralnym odcinkiem, by pokazać, że na tablicach informacyjnych obok nazw miejscowości widniały piktogramy „S5".

eprasa.pl c836ae6614

– Takie oznaczenie utwierdziło mnie w przekonaniu, że wjeżdżam na trasę ekspresową – zezna potem Krzysztof, wspomniany już świadek wypadku Krystiana.

Później wjeżdżamy na rondo w Cotoniu. Zjeżdżamy z niego jednym pasem ogrodzonym pachołkami. Na jednym słupie widzimy znaki „Droga jednokierunkowa" i „Ustąp pierwszeństwa przejazdu". Po chwili zniesiony zostaje zakaz wyprzedzania – zdaniem biegłych, był to kolejny błąd w organizacji ruchu.

Nagle pachołki się kończą i samochody znajdują się na dwupasmowe jezdni, owe pasy dzieli linia przerywana. Po drodze mijamy dostawione już po pierwszej tragedii znaki F-15. – Proszę jednak zwrócić uwagę, że widnieje na nich linia ciągła, a nie przerywana, jaką widać było na jezdni – zauważa Marcin Łaziński. Brak odpowiednich linii segregacyjnych to kolejny zarzut z aktu oskarżenia.

Brat zmarłego przekonuje, że od tego miejsca kierowcy jadący od strony Żnina żyli w świadomości, że poruszają się jednokierunkową dwupasmową „autostradą". – Widzą przed sobą „most" – tak mówi o gotowym przejściu dla dużych zwierząt, obok drugą jezdnię S5, teren jest ogrodzony płotkami – wymienia.

Świadek wypadku w swoich zeznaniach: – Tego kierowcę, pana Krystiana, mogły też zmylić światła, które mignęły na nitce w stronę Bydgoszczy. Ktoś musiał nią jechać.

Łaziński podaje kolejny argument: – Obok „mostu" trasa biegnie pod górkę, do tego lekko zakręca. Jeśli ktoś jedzie za ciężarówką, ma ograniczoną widoczność – mówi. I podkreśla:

Linia przerywana w takim miejscu jednoznacznie sugeruje, że jesteśmy na trasie jednokierunkowej. Proszę spojrzeć na biegnącą obok dawną drogę krajową nr 10 – jest lustrzanym odbiciem nowej. I na niej widać podwójną linię ciągłą.

Swoje słowa podpiera innymi wykonanymi zdjęciami. Widać na nich pojazdy wyprzedzające czy też po prostu jadące lewym pasem. Na jednej z fotografii jest ich nawet więcej niż na prawym. Kierujący nie mają świadomością, że tak naprawdę wjechali na część drogi przeznaczoną dla poruszających się w przeciwnym kierunku.

– Od jakiego punktu miał pan świadomość, że porusza się drogą ekspresową? – dopytywał obrońca jednego z oskarżonych Janusz Mazur, gwiazda bydgoskiej palestry, sugerując, że oskarżyciel posiłkowy za bardzo wszedł w buty biegłego.

Łaziński nie dał się zbić z pantałyku – przewinął film do miejsca, w którym skończyły się pachołki. Tuż przed tym fragmentem, na co zwrócił uwagę Mazur, widać znak A-20 – dostawiony na wniosek urzędnika z GDDKiA podczas opiniowania projektu tymczasowej organizacji ruchu, w pierwotnej wersji go nie było.

– Ten znak jest postawiony niefortunnie, na zakręcie. Poza tym to tylko ostrzeżenie, że zbliżamy się do odcinka dwukierunkowego, nie wiemy, kiedy się rozpocznie, nie było znaku F-15, który o tym informuje – odpowiedział Łaziński, podkreślając, że rozstrzygną o tym biegli.

• **Marcin Łaziński w Sądzie Rejonowym w Żninie**

FOT. ANDRZEJ TYCZYNO

Na ławie oskarżonych zasiadają trzej urzędnicy z bydgoskiego oddziału GDDKiA. Ciąży na nich zarzut niedopełnienia obowiązków, co doprowadziło do nieumyślnego spowodowania wypadku

Mecenasa Mazura nie było już na sali rozpraw po przerwie, a szkoda, bo usłyszałby odpowiedź na swoje pytanie z ust 69-letniego Krzysztofa. Sędzia Michał Kuchnicki zapytał go o odczucia po wjechaniu na dwupasmowy odcinek.

– Poczułem ulgę, że skończyły się te wszystkie pierdoły – wypalił, łagodząc później drugą część wypowiedzi. Pod „pierdołami" miał na myśli roboty drogowe, które raz po raz utrudniały mu jazdę od samej Bydgoszczy. Przypomnijmy, że trasa S5 była wtedy budowana na całej długości w województwie kujawsko-pomorskim.

Mężczyzna tak podsumował oznakowanie w okolicach Cotonia: – Oznaczenia były fatalne. Z racji wykonywanego zawodu przejechałem w życiu kilka milionów kilometrów. Nigdzie w Europie nie widziałem przypadku, by w takim miejscu pasy nie były rozdzielone betonowymi barierami czy też pachołkami. Żółte linie to już absolutne minimum.

– Gdyby pomylił się jeden kierowca czy dwóch, ale tam takich przypadków było mnóstwo – mówi nam Marcin Łaziński po rozprawie. Dziwi się stanowisku bydgoskich drogowców. Przesyła zarządzenie GDDKiA, z którego jasno wynika, że przeciwne pasy ruchu na jednej jezdni powinny być rozdzielone.

DROGOWCY: ZARZUTY SĄ ABSURDALNE

To była trzecia marcowa rozprawa w procesie, który po jesiennym posiedzeniu porządkowym teraz ruszył z kopyta. Na ławie oskarżonych zasiadają trzej urzędnicy z bydgoskiego oddziału GDDKiA: zastępca dyrektora Przemysław A., były już naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i Zarządzania Ruchem Tomasz O. oraz starszy specjalista w tymże wydziale Karol J. Ciąży na nich zarzut niedopełnienia obowiązków, co doprowadziło do nieumyślnego spowodowania wypadku i tym samym narażenia zdrowia i życia. Chodzi o zakwestionowany przez biegłych projekt tymczasowej organizacji ruchu.

Dwaj ostatni już składali wyjaśnienia – nie przyznali się do winy, nie zgadzają się z zarzutami. Ich szef w piątek odmówił odniesienia się do aktu oskarżenia, zasłaniając się nieobecnością swojego prawnika. Zapowiedział jednak, że wyjaśniał będzie.

Oskarżeni są także koordynator robót Radosława Ś. i inżynier budowy Piotr L., którzy byli pracownikami firmy Kobylarnia, gdy ta wespół z Mirbudem budowała ten odcinek S5. Prokuratura zarzuciła im poświadczenie nieprawdy. Kryje się za tym wprowadzenie stałej organizacji ruchu w okolicy miejscu wypadku, zamiast tymczasowej.

– Nie przyznaję się do winy. Zarzuty są niezrozumiałe, absurdalne, nie zgadzam się z ich treścią – powiedział w poniedziałek w sądzie Radosław Ś. – Wynieśliśmy w teren tymczasową organizację ruchu według klauzuli zamawiającego z zatwierdzonymi elementami stałej organizacji ruchu.

Podobne stanowisko zajął Piotr L. – Ani policja, ani straż pożarna, ani służby GDDKiA nie miały żadnych zastrzeżeń – dodał.

Proces będzie kontynuowany w czerwcu. Wtedy ma wypowiedzieć się Przemysław A. Zeznawać będą także kolejni świadkowie i uczestnicy wypadków.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 3442497

W SPRZEDAŻY

TEMAT NUMERU: KULTURA WSTYDU. SKĄD SIĘ BIERZE TEN KOBIECY BRAK AKCEPTACJI? CZYJ TO GŁOS TAK NAPRAWDĘ?

JOANNA BRODZIK: Nie boję się odsłonić i pokazać swojego miękkiego brzucha

PSCYHOLOGIA: Karanie ciszą, Obrażanie się jest zgubną strategią. Obniża satysfakcję z relacji i może prowadzić do jej rozpadu

wysokieobcasy extra

Numer dostępny z prezentem: skarpetkami złuszczającymi Silcatil lub maseczką w płacie SKU FaceBoom – SUPERSTAR

1 RP

eprasa.pl c836ae6614

Polityka i ekologia

Oze-sroze na dachu Przemysława Czarnka

Kandydat PiS na premiera panele fotowoltaiczne na dachu swojego domu zamontował ponad sześć lat temu. Zresztą – jak opowiadają sąsiedzi – odnawialne źródło całkiem sobie chwali.

Jacek Brzuszkiewicz

• **Panele fotowoltaiczne na dachu domu Przemysława Czarnka, kandydata PiS na premiera**

FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Podczas sobotniej (7 marca) konferencji Prawa i Sprawiedliwości, zorganizowanej w krakowskiej hali „Sokół", Jarosław Kaczyński ogłosił nazwisko kandydata partii na premiera. Został nim Przemysław Czarnek – były wojewoda lubelski, szef resortu edukacji narodowej w rządzie Mateusza Morawieckiego, poseł PiS z Lublina i profesor KUL.

Jego konfrontacyjna retoryka ma ratować spadające notowania partii, odbierając głosy Konfederacji Sławomira Mentzena i Konfederacji Korony Polskiej Grzegorza Brauna.

NIE DLA „OZE-SROZE", TAK DLA WĘGLA

Tuż po wystąpieniu Kaczyńskiego, na mównicę wszedł Czarnek i ostro zaatakował obecny rząd oraz Donalda Tuska. Mówił też o polityce energetycznej państwa, cenach prądu i ostro krytykował odnawialne źródła energii (OZE).

– Państwo ma pojechać do Brukseli i powiedzieć „nie mamy już w Polsce ETS-u [Europejski System Handlu Emisjami – red.], nie ma żadnego ETS-u. Wypowiadamy to. Nasze firmy nie będą tego płacić. Nie mamy żadnego waszego miksu energetycznego. Nie mamy żadnego Zielonego Ładu, żadnych oze-sroze dofinansowanych z dopłatami" – grzmiał Czarnek w Krakowie. „My mamy nasz miks węglowy, mamy nasze bogactwa naturalne i wara nam od nich. Mamy nasz węgiel. Nie mamy miksu energetycznego, mamy węgiel, wracamy do normalności. Bo każde normalne państwo robi to, co umie najlepiej, wykorzystuje wszystkie swoje potencjały. Naszym potencjałem jest węgiel" – mówił.

Następnego dnia w programie TVN24 Kawa na Ławę do wypowiedzi Czarnka odniósł się Krzysztof Hetman z Polskiego Stronnictwa Ludowego, lider partii na Lubelszczyźnie i poseł Parlamentu Europejskiego.

– Mam nadzieję, że pan poseł Czarnek będzie konsekwentny po wczorajszym swoim wystąpieniu i w tej chwili siedzi na swoim własnym dachu na swoim domu i rozmontowuje fotowoltaikę, którą sobie kilka lat temu założył – oznajmił w studio telewizyjnym Hetman, który tak jak Czarnek mieszka pod Lublinem.

Prowadzący program Konrad Piasecki dopytywał Krzysztofa Hetmana, czy ma pewność, że to, o czym mówi, jest prawdą. Europoseł PSL pokazał wtedy na telefonie mapę Google, na której miał być widoczny dom Przemysława Czarnka, z zamontowanymi a na jego dachu panelami fotowoltaicznymi. Po chwili wyłączył telefon, bo na mapie Google mógł być widoczny adres kandydata PiS na premiera.

– Czysty polityczny cynizm ze strony Czarnka. Oni jedno mówią i to od lat, a drugie robią – skwitował Krzysztof Hetman. W obronę szybko wziął Czarnka obecny w studiu poseł PiS Jan Dziedziczak, który chcąc rozładować niezręczną sytuację, zaapelował do polityka PSL, by „mniej podglądał sąsiadów".

Przemysław Czarnek jako wojewoda lubelski był wielkim entuzjastą elektromobilności i odnawialnych źródeł energii. W styczniu 2017 roku, wraz z władzami miasta, wziął udział w konferencji prasowej, podczas której poinformował, że w Lublinie wdrażany będzie pilotażowy program wspierania elektromobilności

CZTERNAŚCIE PANELI FOTOWOLTAICZNYCH

Przemysław Czarnek mieszka pod Lublinem, do granic miasta ma kilkaset metrów. Na mapie Google na dachu jego domu można się doliczyć 14 paneli fotowoltaicznych. Można je także dostrzec z ulicy prowadzącej do jego domu.

– Pan profesor wprowadził się do nas kilkanaście lat temu. Instalację fotowoltaiczną założył sobie na dachu chyba sześć lat temu. Z tego, co pamiętam, był wtedy jeszcze średnio znany i rozpoznawalny, bo był tylko wojewodą lubelskim [lata 2015-2019 – red.] – opowiada jeden z sąsiadów, trzy razy obracając się dookoła, sprawdzając, czy nikt go nie obserwuje. – Jeden z sąsiadów miał go wtedy nawet zagadnąć, czy jest ze swojej instalacji fotowoltaicznej zadowolony. Pan profesor powiedział, że tak. Mało tego, wprost nie mógł się tej instalacji nachwalić.

CZARNEK, FAN ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

Przemysław Czarnek jako wojewoda lubelski był wielkim entuzjastą elektromobilności i odnawialnych źródeł energii. W styczniu 2017 roku, wraz z władzami miasta, wziął udział w konferencji prasowej, podczas której poinformował, że w Lublinie wdrażany będzie pilotażowy program wspierania elektromobilności. – 20 lutego 2017 roku będzie podpisany list intencyjny w tej sprawie. Lublin jest specyficznym miastem, jednym z trzech w kraju, w których jest sieć trolejbusów – zapowiadał wtedy wyraźnie rozemocjonowany.

Program rozwoju elektromobilności zakładał zakup 60 elektrobusów (32 sztuki do 2020 roku) oraz instalację siedmiu stacji ich ładowania. Dla samochodów prywatnych władze miasta, przy wsparciu rządu, przewidywały wtedy montaż ładowarek na parkingach park&ride. Pierwszy taki system zainstalowany został w Lublinie ostatecznie w 2019 roku.

Na wspomnianej konferencji prasowej poinformowano także o montowaniu na dachach trolejbusów paneli fotowoltaicznych, odzyskiwania energii podczas hamowania pojazdów i aplikacji złożonej przez władze miasta do Narodowego Centrum Badania i Rozwoju (NCBR) w zakresie innowacyjnego rozwiązania, magazynu energii, który mógłby być utworzony z wykorzystaniem zużytych baterii z autobusów.

Do pytań o panele fotowoltaiczne na swoim domu Przemysław Czarnek odniósł się w poniedziałek rano w rozmowie z Bogdanem Rymanowskim w Radiu Zet. – Będę demontował te panele z dachu w pewnej perspektywie dlatego, że one w ogóle nie byłyby potrzebne, gdyby energia bazowała na tym, co mamy – powiedział. Jak dodał, fotowoltaikę zainstalował pięć lat temu i skorzystał z gminnego dofinansowania inwestycji. ●

1 RP

eprasa.pl c836ae6614

Prokuratura bada zajście z udziałem Brudzińskiego na granicy

Wyrwał transparent przeciwko Kaczyńskiemu

Postępowanie dotyczy wydarzeń, do których doszło na przejściu w Rosówku, gdy prezes PiS odwiedził samozwańczych „obrońców granic".

Adam Zadworny

Chodzi o przepychanki, do których doszło 6 lipca na granicy z Niemcami w woj. zachodniopomorskim.

– To ja złożyłem zawiadomienie dotyczące nieuzasadnionego i brutalnego zachowania wobec mnie cywilnych policjantów oraz siłowych działań europosła PiS Joachima Brudzińskiego – przyznał w rozmowie z nami Łukasz Olejnik, obrońca praw człowieka.

• **06.07.2025 r., Rosówek. Łukasz Olejnik usuwany siłą ze spotkania Jarosława Kaczyńskiego z ochotnikami pilnującymi zachodniej granicy**

FOT. CEZARY ASZKIEŁOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Przepychanki na przejściu granicznym w Rosówku

Ponieważ chodzi o europosła, sprawą zajmuje się Prokuratura Okręgowa w Szczecinie, która właśnie wzywa świadków i okazuje im zdjęcia, na których jest Brudziński, a także były minister żeglugi Marek Gróbarczyk i szczecińscy radni PiS, w tym Marcin Pawlicki, kiedyś „tłusty kot PiS". Przydomek ten zyskał, bo będąc działaczem partyjnym, zarabiał ponad 100 tysięcy złotych miesięcznie w energetycznym koncernie Enea.

Byli oni uczestnikami wiecu z udziałem prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego, który otoczony przez swoich działaczy i sympatyków atakował rząd, domagając się referendum w sprawie przyjmowania do Polski migrantów. Prezes PiS dziękował samozwańczym „obrońcom granic", którzy jego zdaniem bronili granic „własnymi rękami". Choć do dzisiaj nikt nie ma pojęcia przed kim.

Prokuratura analizuje, czy europoseł, używając siły, nie złamał prawa

– Być może przyjdzie taki czas, że trzeba będzie coś do tej ręki wziąć – dodał.

Słowa prezesa PiS, które mogą być interpretowane jako zachęta do używania przemocy, zostały uznane za nieodpowiedzialne i skrytykowane przez część polityków.

Brudziński na granicy rzuca się na transparent

Podczas przemówienia Kaczyńskiego było niespokojnie, bo na granicę przyjechali też ludzie, którzy demaskują antyimigrancką retorykę PiS i samozwańcze akcje na granicach. Jeden z nich przyniósł transparent z niecenzuralnym napisem: „Roz...eś samolot, roz...asz Polskę". Szybko został dostrzeżony i osaczony.

– Wynocha! Prowokacja! Wyrzucić ich! – krzyczeli do niego zwolennicy Kaczyńskiego.

Rozpoznali też innego działacza, Łukasza Olejnika, który w przeszłości był głównym bohaterem wielu antypisowskich happeningów. Choć Olejnik stał spokojnie i nie zakłócał zgromadzenia, został bardzo brutalnie wyciągnięty z tłumu przez dwóch cywilnych policjantów. Jeden z nich dusił go, zakładając mu od tyłu „krawat" na szyję.

Agresywni wobec Olejnika byli jednak przede wszystkim działacze PiS. Jeden z nich wyzwał go na „na solo", czyli pojedynek na pięści, a potem ubliżał dziennikarzom. Olejnik był popychany, szarpany, obrażany, a dziennikarze „Wyborczej" i TVN 24, zadający pytania Kaczyńskiemu, wybuczeni przez tłumek zwolenników PiS.

Najwięcej emocji wzbudził jednak transparent, o który rozegrała się fizyczna walka. Aktywny udział brał w niej Joachim Brudziński. Udało mu się nawet „zdobyć" transparent.

Prokuratura analizuje teraz, czy europoseł, używając do tego siły, nie złamał prawa. W tej sprawie przesłuchano już wielu naocznych świadków i zgromadzono bogatą kolekcję zdjęć, które pokazują przebieg zdarzenia na granicy. ●

wyborcza.pl

• Więcej wiadomości na **Wyborcza.pl**

Częstochowa/34424658

Wyciąg z ogłoszenia Burmistrza Kłobucka

o drugim przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości.

Przedmiotem przetargu jest nieruchomść gruntowa niezabudowana, położona w Kłobucku przy ul. Srebrnej, oznaczona numerem ewidencyjnym 5500/21 obręb Kłobuck, o powierzchni 0,1525 ha, dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie IX Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą Nr CZ2C/00005862/4, zwaną dalej nieruchomością.

Nieruchomość położona jest na terenie osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Posiada dostęp do drogi publicznej kat. gminnej, szutrowej. Częściowo porośnięta jest samosiejkami drzew. Kształt działki zbliżony jest do prostokąta o wymiarach: szerokość 25 m, długość 56 m – 65 m. Obszar działki z niedużym spadkiem w kierunku północnym. Posiada dostęp do uzbrojenia: sieci elektroenergetycznej i wodociągowej.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nieruchomość przeznaczona jest pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o symbolu 2MN (100%).

Przetarg rozpocznie się dnia 16.04.2026 r., o godz. 10^{00} w sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Kłobucku, przy ul. 11 Listopada nr 6, 42-100 Kłobuck.

Cena wywoławcza nieruchomości: 160.000,00 zł netto + 23% podatek Vat.

Wadium w pieniądzu w kwocie 20 000,00 zł należy wpłacić najpóźniej do dnia 10.04.2026 r.

Minimalne postąpienie nie mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu jest wywieszona na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Kłobucku, przy ul. 11 Listopada nr 6, oraz przed Urzędem i opublikowana na stronach internetowych www.gminaklobuck.pl oraz bip.gminaklobuck.pl.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Kłobucku, ul. 11 Listopada 6 (pok. Nr 23), oraz pod numerem telefonu: 34 31 00 180, 34 31 00 184, od pon do pt w godz. 8^{00} – 14^{00}.

Burmistrz Kłobucka
Jerzy Zakrzewski

Szczecin/34424590

Wyciąg z ogłoszenia trzeciego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej,

stanowiącej działkę nr 38/141 o pow.0,1658ha, położonej w obrębie 8m.Chojna, gmina Chojna, zapisana w księdze wieczystej nr SZ1Y/00048509/2

cena wywoławcza: 300 000,00 zł wadium 30 000,00 zł

Do ceny osiągniętej w wyniku przetargu zostanie doliczony podatek Vat wg stawki 23%.

PRZETARG odbędzie się dnia 17 kwietnia 2026 r. o godz. 10.00 w Urzędzie Miejskim w Chojnie przy ul. Jagiellońskiej 4, pokój nr 8.

WADIUM należy wpłacać na konto BS Chojna nr 03 9370 0007 0000 0664 2000 0002 najpóźniej do dnia 14.04.2026 r. Za datę wniesienia wadium uważa się dzień jego wpływu na nasze konto.

Pełna treść ogłoszenia opublikowana jest na stronie internetowej: www.bip.chojna.pl oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Chojnie (parter). Bliższych informacji udziela pracownik Urzędu Miejskiego w Chojnie (pok. nr 8) tel. 414 10 35 wew. 61.

1 RP

Szczecin/34423543

Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie informuje

o wywieszeniu w siedzibach ZDiTM i Urzędu Miasta Szczecin oraz zamieszczeniu na stronach internetowych BIP ZDiTM i BIP Urzędu Miasta Szczecin wykazu nr IR/4/2026 z dnia 27.02.2026 r. nieruchomości gruntowych Gminy Miasto Szczecin przeznaczonych do wydzierżawienia w drodze bezprzetargowej. Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu 91 48 00 455.

Kielce/34424964

Prezydent Miasta Skarżyska-Kamiennej informuje,

iż w siedzibie Urzędu Miasta w Skarżysku-Kamiennej przy ul. Sikorskiego 18 został wywieszony

wykaz nieruchomości z dnia 10.03.2026 r. dotyczący nieruchomości gruntowych przeznaczonych do dzierżawy,

usytuowanych w Skarżysku-Kamiennej przy ulicach: Dygasińskiego, Słoneczna i Chałubińskiego.

Wykaz ten został także zamieszczony na stronach internetowych Urzędu Miasta w Skarżysku-Kamiennej: www.bip.skarzysko.pl oraz www.um.skarzysko.pl.

OGŁOSZENIE PŁATNE Rzeszów/34425042

ROSiR

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA

ogłasza, że Zarządzeniem własnym nr 148/2026 z dnia 24 lutego 2026 r. został wywieszony na tablicy ogłoszeń w Rzeszowskim Ośrodku Sportu i Rekreacji, ul. ks. Jałowego 23a oraz zamieszczony na stronie internetowej ROSiR (www.rosir.pl) i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Rzeszowa (bip.erzeszow.pl) do publicznej wiadomości na okres 21 dni wykaz lokali użytkowych przeznaczonych do wynajmu na czas oznaczony do 3 lat w drodze przetargu ustnego nieograniczonego

www.nekrologi.wyborcza.pl/34424817

W dniu 5 marca 2026 roku zmarła przeżywszy 76 lat
moja Najukochańsza Żona

Grażyna Bartczak

była Cudowną Żoną z którą byliśmy razem prawie 54 lata

przez całe swoje życie zawodowe pracowała w Grupie Ciech S.A.
gdzie była rzecznikiem patentowym polskim i europejskim

Będzie mi Ciebie bardzo brakowało Grażynko

mąż Roman

Uroczystości pogrzebowe odbędą sie
w poniedziałek 16 marca 2026 roku o godzinie 14.30
w Domu Pogrzebowym (sala B) na Cmentarzu Komunalnym Północnym
w Warszawie po których nastąpi odprowadzenie urny z Prochami Zmarłej
do grobu rodzinnego na tym cmentarzu.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34424982

eprasa.pl c836ae6614

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA

Ogłasza,

że zarządzeniem nr 101/2026
z dnia 13 lutego 2026 r. został wywieszony
w Biurze Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa,
Plac Ofiar Getta 3, do publicznej wiadomości
oraz na stronie internetowej
https://bip.erzeszow.pl/pl/115-biuro-gospodarki-mieniem-miasta-rzeszowa/5096-zbycie.html#tresc
na okres 21 dni, wykaz nieruchomości
położonych nad zbiornikiem wodnym
„Żwirownia" w Rzeszowie, przeznaczonych
do zbycia w drodze zamiany.

Rzeszów/34425090

Prezydent Miasta Białegostoku

działający jako starosta, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej podaje
do publicznej wiadomości, iż w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku
przy ul. Słonimskiej 1, został wywieszony na tablicy ogłoszeń na okres 21 dni, tj.
od 13 marca 2026 r. do 02 kwietnia 2026 r., oraz zamieszczony na stronach internetowych
www.bip.bialystok.pl i www.bialystok.pl, a także na stronie Biuletynu Informacji Publicznej
Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku **Wykaz Nr 4/2026 nieruchomości
stanowiącej własność Skarbu Państwa, położonej w Białymstoku, oznaczonej w operacie
ewidencji gruntów i budynków obrębu 1 – Bacieczki jako działka nr 337/31 o pow. 0,0240 ha,
przeznaczonej do zbycia w drodze bezprzetargowej na rzecz użytkownika wieczystego.**

Białystok/34425048

Działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.)

PREZYDENT MIASTA LUBLIN

podaje do publicznej wiadomości informację o zamieszczeniu na okres 21 dni, tj. od dnia 13 marca 2026 r. do dnia 3 kwietnia 2026 r. na elektronicznej tablicy ogłoszeń w siedzibie Prezydenta Miasta Lublin – Ratusz, Plac Króla Władysława Łokietka 1 oraz na tablicy ogłoszeń w Wydziale Gospodarowania Mieniem i Energią Urzędu Miasta Lublin, ul. Wieniawska 14, VII piętro, a także na stronach internetowych Urzędu Miasta Lublin w Biuletynie Informacji Publicznej wykazu nieruchomości gminnych położonych w Lublinie: w pobl. ul. Różanej, przy ul. Północnej, przy ul. Narcyzy Żmichowskiej 23, przy ul. Słonecznikowej, ul. Uroczej, ul. Juliusza Dudzińskiego 44a, w pobl. ul. Juliusza Dudzińskiego, przy ul. Leona Frankowskiego 27, ul. Mieczysława Romanowskiego, ul. Kwiatów Polnych 4, ul. Radomskiej, ul. Guliwera, ul. Łukowskiej 30, ul. Łukowskiej, ul. Jana Iglatowskiego, ul. Juliusza Dudzińskiego 2a, ul. Północnej 85, w pobl. ul. Mariana Smoluchowskiego, w pobl. Eugeniusza Romera, przy ul. Wyzwolenia, ul. Warmińskiej, w pobl. ul. Wielkopolskiej, przy ul. Wielkopolskiej, przy ul. Południowej i ul. Południowej 5, przeznaczonych do wydzierżawienia w trybie bezprzetargowym na rzecz Wnioskodawców.

Lublin/34425102

Znak: B.IV.6740.2.25.2024.JK/MH Kielce, dnia 11.03.2026 r.

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 311) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691),

STAROSTA KIELECKI

zawiadamia o wydaniu Wójtowi Gminy Górno, decyzji nr 6/2026 z dnia 11.03.2026 r., znak: B.IV.6740.2.25.2024.JK/MH, zmieniającej ostateczną decyzję **Starosty Kieleckiego nr 7/2025 z dnia 31.03.2025 r., znak: B.IV.6740.2.25.2024.JK,** o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi gminnej nr 325048T Krajno Drugie – Wymyślona – Bęczków oraz rozbudowie drogi gminnej nr 325007T Bęczków Niwy – Bęczków Górka – Bęczków Zaskale, w ramach zadania pn.: **„Rozbudowa drogi gminnej nr 325048T Krajno Drugie – Wymyślona – Bęczków oraz drogi gminnej nr 325007T Bęczków Niwy – Bęczków Górka – Bęczków Zaskale"**, na terenie gminy Górno w powiecie kieleckim.

Decyzja Starosty Kieleckiego nr 7/2025 została zmieniona w **części pkt VII w zakresie określenia szczególnych warunków zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót budowlanych w następujący sposób:**

Termin rozbiórki:

– istniejących obiektów budowlanych, nieprzewidzianych do dalszego użytkowania – 31.12.2026 r.

W pozostałej części decyzja **Starosty Kieleckiego nr 7/2025 z dnia 31.03.2025 r., znak: B.IV.6740.2.25.2024.JK** o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania terenu oraz projektu architektoniczno – budowlanego oraz udzieleniu zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi gminnej nr 325048T Krajno Drugie – Wymyślona – Bęczków oraz rozbudowie drogi gminnej nr 325007T Bęczków Niwy – Bęczków Górka – Bęczków Zaskale, w ramach zadania pn.: **„Rozbudowa drogi gminnej nr 325048T Krajno Drugie – Wymyślona – Bęczków oraz drogi gminnej nr 325007T Bęczków Niwy – Bęczków Górka – Bęczków Zaskale"**, na terenie gminy Górno w powiecie kieleckim, **pozostaje bez zmian.**

Strony z treścią decyzji mogą zapoznać się w Wydziale Budownictwa Starostwa Powiatowego w Kielcach, ul. Wrzosowa 44, 25 – 211 Kielce (pokój nr 17, nr tel. 41 200-12-77), od poniedziałku do piątku z wyłączeniem środy.

Zapoznanie z decyzją nie jest obowiązkowe.

Od decyzji służy odwołanie do Wojewody Świętokrzyskiego za pośrednictwem Starosty Kieleckiego, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia stron o jej wydaniu. Odwołanie strony od decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej powinno zawierać zarzuty odnoszące się do tej decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie - art. 11g ust. 1a ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Zgodnie z art. 11f ust. 3 ww. ustawy, w związku z art. 49 Kpa, zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Kielce/34425072

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

GAZETA wyborcza **DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI**

- **Przetargi,** licytacje, zamówienia publiczne
- **Ogłoszenia** sądowe i rekrutacyjne
- **Nekrologi,** kondolencje, wspomnienia

KONTAKT: kontakt_komunikaty@wyborcza.pl, tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl, tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl nekrologi.wyborcza.pl

eprasa.pl c836ae6614